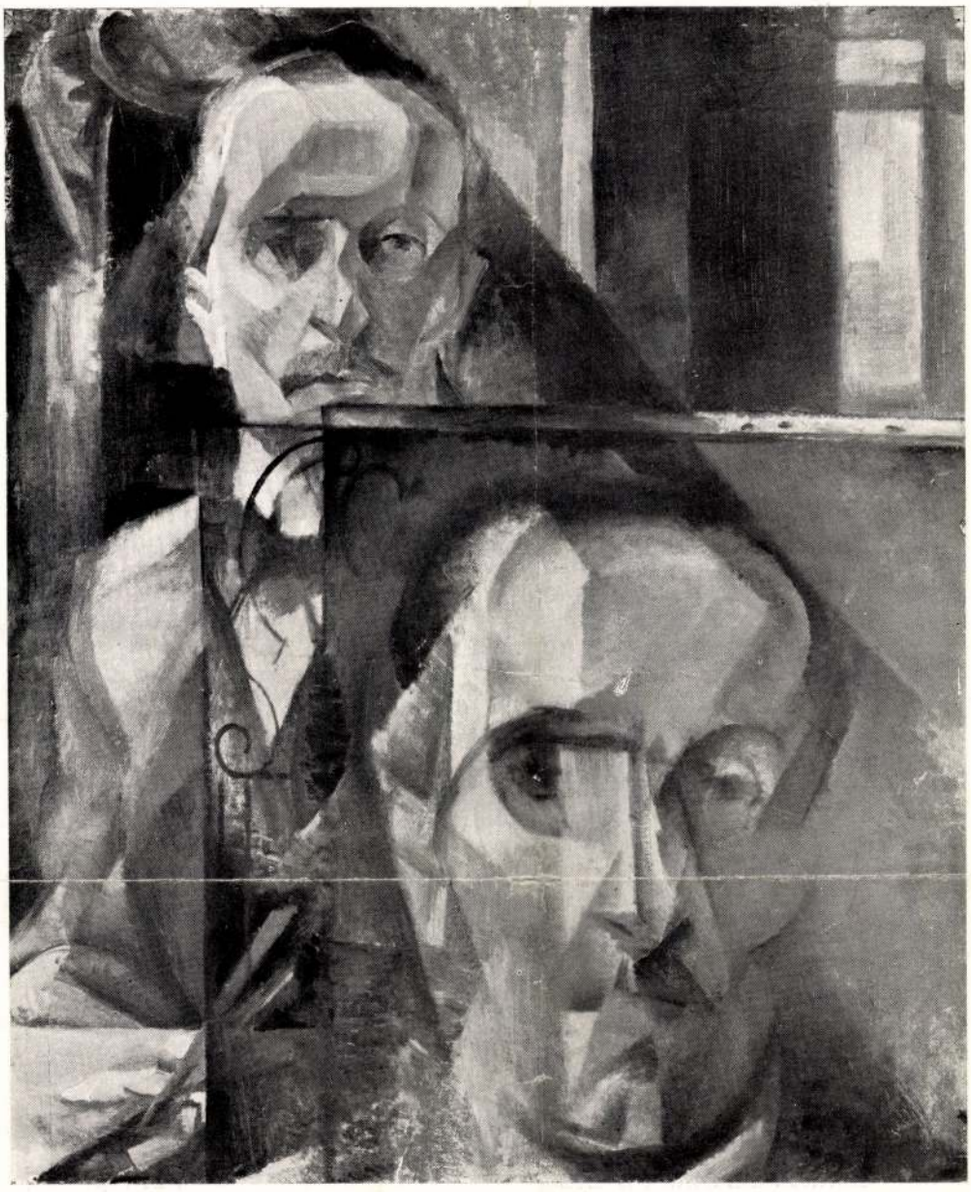

SZOBOTKA IMRE: ÖNARCKÉP

a kubista törekvések szelleméből nem fogott meg még egy jottányit se.

*

Nagy különbség van a művészi élmény és az ötlet között! Igaz, az ötletet is lehet művészileg értékesiteni, persze inkább csak kicsiny alakban, főleg grafikailag. De az élmény, az mindig jelentősebb alkotásokra sarkal. És mégis, mennyi művész van, aki csak ötletekből él!

*

Minden igazi művész ösztönszerüleg érzi: hol kapcsolódnak a művészet fonalai a jövendőbe s hol kell neki e fonalat megragadnia? Az igazi művészt éppen az jellemzi, hogy érzi: hol kell neki is az időknek e sodrába magát belevetnie?

*

Csak azt viszi át magával az idő az öröklétbe, aki a maga idejének sodrában él.

*

A művészi alkotáshoz temperamentum szükséges, a műélvezethez lelkesedés.

*

Az nem „stilus": egy szobrászilag át- és átgyúrt aktot odaállitani a táj elé pathetikus, idillikusan költői, theatrálisan hősi, vagy szentimentális pózban. Az ilyen „háttér" épp ugy eltolható, mint

BOKROS BIERMANN DEZSŐ NŐI FEJ

valami kulisza s csak a képkeret tartja össze, másképp a végtelenségig lenne folytatható. Komponálni — ez annyit tesz: kényszerü, bekerekitett, architektonikus kifejezési eszközökkel harmónikus térhatást előidézni.

*

„Modern" művészet mindig volt s a tömeg mindig visszautasitotta a mindenkori modernséget, mindaddig, mig a modernség győzött és — uj modernség foglalta el a réginek a helyét.

*

Aki nem ismeri fel, hogy az impresszionizmusra szükség volt s hogy a művészi fejlődésben az impresszionizmus is jelent — bár relative kicsiny — haladást, az éppen olyan gyatra judiciumu, mint az, aki azt hiszi, hogy az impresszionizmus a mi időnk művészete.

*

A „hibák" egy képben gyakran egészen más okokra vezethetők vissza, mint ahogy a néző hiszi. Ezt ne felejtsük el soha, mikor képet kritizálunk.

*

Mi, mai művészek, lehet hogy csak hidak vagyunk az átmenethez: a „vágy pillérei" — de még ha csak ezek maradnánk is, még mindig jobb, mint ha a front mögötti „lógosok" lennénk. Ha a maradi közönség és kritika csak „kisérletezőket", „tudatlanokat", „modorosakat", „divathajhászókat" lát is bennünk, a mai komoly keresők még mindig tovább fognak fennmaradni és jobban betöltik a maguk hi-

Szobotka Imre
14o. grafika

Helikon III. kiállitása.
1922. ápr. 26 l. -

Szobotka Imre
Fekvő nő, festm.
Nő tükör előtt, festm.

Helikon III. kiállitása. 1922. ápr. 16 1.

MIK

Szobotka Imre, festö

Tájkép. Olf.v. Jelz.l.j."Szobotka

Nemz.Sza i.Müv.Egy.-Székfv.Kpt.és Tört.Muz. uj szerzemé-
nyei 1937/38. 1939 máj.-jun. Kat.

SZOBOTKA IMRE

kat. 73.

20. sz-i magyar művészet
Dévényi Iván gyűjteményéből

Kassák Emlékmúzeum
1993 okt. 9 - dec. 5.

Szolotka Imre

Szekér 1926 k.

Tárna Nagybányán 1929

XV. Orsz. Akvarell Biennálé

Eger 1996

Tábornok-ház

Ifjúsági Ház

Szobotka Imre, Munkácsy-díjas festőművész (1890–1961).
1952. dec. 28.

„Délelőtt megnéztem a tárlatot... Kinetty, Szobotka nem változott..."

Lőcsy János: Lennitz Sándor naplójából.
Kritika, 1983. aug. 36–old.

Kobotka Imre kstö

L: Mattioni Eszter

P. Sz. J: Arc és ruha 7.

Nepszabadság, Bp. 1980 febr. 29.

Szobotka Imre

Szobotka Imre (1890–1961): festő. Korai, kubista felfogású képei után visszatért a nagybányai tradícióhoz, melyet a szerkezeti elemek hangsúlyozásával gyarapított.

Mihályfi Ernő:Müvészek,barátaim Bp.1977,Corvina

Szobotka Imre

(Galgagyörgy, 1890 - Bp. 1961)

„Tebegény" o.v. 75 x 60 cm

J. l. j.: Szobotka I. Védett.

Kikiáltási ár: 10000 Ft.

BÁV 57.Képaukció Bp.1982.május

Szobotka Imre

(Zalaegerszeg 1890 – Bp. 1961)

„Veranda" o. karton 95 x 66 cm Védett

kikiáltási ár: 12000 ft.

—

„Zebegényi részlet" pasztell 47 x 64 cm

j. l. j.: Szobotka kikiáltási ár: 6000 ft.

BÁV 55. Képaukció Bp. 1981. szeptember

Strobotka Imre (1890-1961)

„Szentendrei Lapu" o.v. 90x70 cm

J. l. j.: Strobotka Kikiáltási ár: 18000 Ft.

BÁV 53. Képaukció Bp. 1980. december

Szobotka Imre, Munkácsy-díjas festőművész

A Gócsejei Múzeum művészettörténésze, Sárkány József elmondja, hogy kik tartoznak a gyűjtendő körbe: Szobotka Imre, aki korai időszakában kubista, majd a nagybányai iskola követője volt.
A Múzeumban láthattuk Szobotka Imre átfogó kiállítását műveiből.

Magyar Hajnalka: Gyűlik-e a gyűjtemény?
Zalai Hírlap, 1984. jún. 9. 9. old.

Szobotka Imre, festő

● SZOBOTKA IMRE festőművész születésének 90. évfordulója alkalmából ma délelőtt koszorúzást tartottak a Farkasréti temetőben.

-: O Szobotka Imre

8.

Esti Hírlap, Bp. 1980. szept. 3.

Szabatka Imre

100 éve született Réth Alfréd

Magyar Nemzet 1984. III. 1.

Szobotka Irene, festő

L: Bene Géza

-: Új képtár Sárospatakon

Nepírabadsaj, Bp. 1981. jún 9.

9

Szobotka Imre (Balassagyarmat, 1890 - Bp. 1961)

„Vihar a Balatonnál" o.v. 75x100 cm

J. l. j. Szobotka Védett.

Kikiáltási ár: 12000 ft.

BÁV 60.Képaukció Bp.1983.május

Szabolka Imre, festőművész

Bossányi Ervin festőművész barátja volt Szabolka Imrének; az első világháború francia országban érte mindkettőjüket és internálták őket.

dr. Salymas Ede: Bossányi Ervin-emlékkiállítás Oxfordban,

Petőfi Népe, 1979. okt. 28.

Szobotka Imre, festőművész

Az alanti címmel indított kiállítássorozatot a Magyar Nemzeti Galéria elsőként a két világháború közötti sokszorosító grafika rézkarcanyagának bemutatásával. – A szociografikus jelleg, a társadalmi problémák megjelenítése fűzi össze a Szocialista Képzőművészek Csoportjától a KUT-ig.

Sarkantyú Mihály: A magyar grafika múltja.
Népszava, 1949. jún. 1.

Szobotka Imre (1890-1961)

„A Gellérthegy oldala" pásztell 64x47 cm

J. l. j.: Szobotka I. 936. Kikiáltási ár: 10000 ft.

BÁV 51. Képaukció katalógus Bp. 1980. május

Szobotka Imre

Méltatás.

V. Kovalovszky Márta: Fehérvár gyűjteményei
Művészet, 1978. október - 12. lap.

Szobotka M.D.K.

A Duna-kanyar festői c. vándorkiállítás anyagában szerepelnek művei

Napló

Magyar Nemzet 1964. augusztus 26. 4.l.

MDK

Szobotka

Dutka M.: XX. századi művek a bpesti magángyűjteményekből a Nemzeti Galéria uj kiállitásán. Magyar Nemzet 1963. jul. 7. 8.l.

Szobotka

Dési Huber István találkozott az uj magyar festészettel igy Egry, Berény, Kmetty, Derkovits, Czóbel, Farkas István, Kernstok, Nemes Lampérth, Uitz, Nagy István, Ferenczy Noémi, Szönyi , Bernáth, Szobotka alkotásaival.

Dési Huber István: Művészeti irások
Kossuth Könyvkiadó 1975 8.o.

Szabotka, festöm. MDK

Petrovics jugoszláv államtitkár jelen volt a zsüri-
zésnél
s mint aki sokat foglalkozik a mai magyar
müvészek törekvéseivel, jól esett látni Sz. munkáit.

Petrovics jugoszláv államtitkár véleményéből..
KUT.1927. II.évf. 1.sz. 15.és.1.

MDK

Szobotka

Rónay K.: Az 1939-es Szalon. Képes Krónika 1939. 63-64.l.

Szobotka M.D.K.

Művei a kiállitáson

Dutka Mária:XX. századi művek a budapesti magángyüjtemény ebből a Nemzeti Galéri uj kiállitásán

Magyar Nemzet 1963. julius 7. 8.1.

Szabolka.

A III. Nemzeti Képzőművészeti kiállításon képei szerepeltek.

Uj Magyarság, 1925. März. 24.

Mag. Heidegger, 1937. Bild 27.

MDK

Szobotka, festöm.

képei nem ebben a teremben kiállitott képek társaságába való.

A XVI.terem a korszerü irányokat tulhaladt festés modor néhány példányát mutatje be.

Kende Béla: A Mücsarnok tavaszi tárlata.194o.
Müvészet. 194o. 33.sz. 45.l.

Szabadka

A Kecskeméti Katona József Múzeumban Impresszionizmus Magyarországon című kiállításon alkalmazási lehetősége.

Oelmaier Anna: Impresszionizmus Magyarországon.
Petőfi Népe, Kecskemét, 1972. okt. 4.

MDK

Szobotka

müve emeli a kiállitás nivóját.

Sz erös formalátásu, de erötlen szineiben.

Rónay Kázmér: A Székesfv.Képt. 1937/38.évi uj szerzeményei. - Nemzeti Szalon.
Képes Krónika. 1939. 24.sz. 63-64.l.

MDK

Szobotka

Körmendi: A modern magyar festészet, c. cikkében (megjelent az amerikai Magazine of Art c. művészeti folyóiratban) Szobotka művészetéről ír.

Cikk: A "Magazine of Art" a modern magyar festészetről.

Pesti Napló, 1939.jun.28.

MDK

Szobotka
festőm.-~~graf.~~

a többszáz műtárgy közül kiemelkednek ~~grafikái~~, képei.

/-t-/: Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás. Kassa.
A kassai MÁV palotában.
Pesti Napló.1939.okt.29. 6.l.

Szobotka M.D.K.

A Szinyei Társaság tagja

Bernáth Aurél :A Muzsa körül Bp. 1962. 173.1.

Szobotka.

Müve szerepel a Munkácsy-
Céh első kiállításán.

Pécsi Ujság, 1924. Nov. 11.

Szobotka.

Alkotása szerepel a Munkáczy-Céh első kiállításán.

Pesti Napló, 1928. Nov. 11.

M.D.K.

Szobotka

"Megzavart horgászok" c. müvét emliti meg Szigethy István: "Két kiállitás" c. kritikájában, amelyet a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitásról ir.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. május 2-8. IV évf. 18. sz.

Szabotka

Festőművész

Gyűjteményes kiállítás - Tamás Galéirában - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1923.IV.8.

MDK

Szobotka festőm.

Lacikonyha, festm.
Hid, "

Jajczay J: Képzőművészeti szemle. Magyar Kultura 1933. máj. 5. 419-422. l.

Szobotka

festőművész

Mai Magyar Festők kiállítása - Tanács Galériában - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1933.IV.1.

Szobotka

Műcsarnok Tavaszi Tárlatán

szerepelt.

NM.930.III.15.

Szobotka Imre: Völgy MFI. Petrás felv.

Hincz Gyula: Fehér út MFI. Petrás felv.

MFI. Petrás felv.

Dienes-Dénes Rezső: Fontenay-aux-Roses

K

MAGYAR MUVESZET
1936. 159. l.
kép

P

Szobotka Imre Olvasó nő

eléggé meg sem becsülhető. Művészerkölcsi felsőbbrendűség.

De vegyük sietve sorra a Tamás-Galéria szobrászait is s kezdjük Mokry-Mészáros Dezsővel. Ez a különös életű, grafikus, festő, filozófus és szobrász ezúttal csak kisebb szobrokat és cserepeket állított ki. Csupa orientális íz, a személyes élményeken túl, talán abból a meggyőződésből merítve, hogy újabban a szobrászat valóban keletről keresi a plaszticitás felfrissített formanyelvét. Mokry-Mészáros is ezt a keleti, erősen architektonikus tendenciát érezteti tömör, groteszk, furcsa anyagból modellált szobraiban, amelyeknek művészi értéke tán különböző, de eredetiségük egyformán kétségbevonhatatlan.

A legjelentősebb kiállítók egyike, Csorba Géza, a monumentalitás embere. Minden kis modellje érezteti nemcsak a szobrászi gondolat elementáris erejét, hanem azokat a dimenziókat is, amelyekbe szobrait elképzelte. Monumentálisra kitágítani a témát, de exaktan plasztikus, sőt architektonikus szoborba kényszeríteni a gondolatot, ez az a kánon, amelyből Csorba nem enged. Minden szobra zárt,

Új Szim 1931. I. 47-l.

Szobotka Imre

a figurális elem sohasem bontakozik ki öncélú szerepre a tömegből, nincs benne nyugtalanság, kerüli a festői elemeket, de szobrai statikus megkomponáltságukkal, hatalmas formaritmusukkal valóban kifejezői a szobrászi monumentalitásnak.

Bokros Dezső Don Quijote-variációit mutatta fel, ezzel is dokumentálva ehhez a mélyen művészi, de felette nehéz problémához való ragaszkodását. Szemüveges nőt ábrázoló gipsz-portréja a kisebb dolgai közé tartozik.

A Kovács-Szalón kiállítói között első helyen Kádár Bélát kell megemlítenünk. Róla már fentebb szólottunk. A fiatal festők között viszont Bene Géza, Gadányi Jenő és Peitler István foglalják el az első helyet. Bene Géza egyre fejlődő és mindjobban izmosodó tehetség, lassanként kibontakozott a Braque-hatások szövevényéből, színskálája nemesebb, kifejezésbeli ereje fokozottabb, mint tegnapi képein. Az az analizálhatatlan valami, ami az igazi tehetség legcsalhatatlanabb jele, kezd állandó szereplője lenni újabb dolgainak, amelyek a hideg dekorativitásnál lényegesen többet nyujtanak. Gadányi faktúrájában tisztul, de stílusában inkább érdekes, mint tartalmas. A spekulatív lehetőségeknek megvan a határa és Gadányinak nem szabad megtévesztetnie magát azzal a tehetségével, hogy szín- és rajzkultúrája finomságokkal tudja benépesíteni azokat a vászonterületeket is, amelyek belső tartalom szempontjából üresek. Peitler tudatos kutatás és az esztétikai megoldás konkurál egymással, nem mindig egyenlő sikerrel. A problémakeresés néha erőszakolt és műhelyízű, szürke skálában tartott tárgycsendéletei azonban mindig artisztikusak. Komoly tehetség, erjedő must, amelyből alighanem nemes ital készül kiérni. A korán elhúnyt Liebl Ervin posthumus kiállításával nemcsak a pietásnak, hanem a művészetnek is áldozott a Kovács-Szalón. Ez a rendkívül eredeti hangú, mélységekből táplálkozó tehetségű művész korai elhúnytával alig pótolható ürt hagyott maga után. Fájdalmas önkínzás arra gondolni, hova fejlődhetett volna, ha a gondviselés engedi kiterebélyesedni a tehetségét.

A festők közül Fenyő Endrét és Gábor Jenőt, továbbá az Archipenkó hatása alatt fejlődő Beöthy István, a finom G. Lázár Ilona, Radnay Margit, a nagyon erős tehetségű Goldmann György és Kaszás Miklós szobrászok neveit kell még sok bizalommal feljegyeznünk a Kovács-Szalón kiállítóinak sorából.

*

A Szinyei-Társaságnak az Ernst-Múzeumban és az U. M. E.-nek a Nemzeti Szalónban rendezett ezidei kiállítása nem volt teljes sikerű. Szinyeiék inkább régi, már ismert dolgaikat állították ki, úgylátszik, nem éppen demonstratív elhatározással. Az U. M. E.-kiállítás általános színvonala ugyan respektabilis volt, csak éppen

Nyomta Biró Miklós Nyomdai Műintézet Részvénytársaság

Szobotka Imre

1934-ben a Egyesti Nemzeti Szalonban mutatta be műveit.

Pataky D.: István Farkas. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 sz.

1391.

Szobotka

festőművész

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

A kubizmusból induló formatanulmányi érdekesek.

8 órai Ujság
1931.III.12.

Szobotka

Alkotását nyereménytárgynak vásárolták meg,
a Munkácsy Céh sorsjátékkal egybekötött kiállitásán.

P.H.932.IV.14.

Заборона

M.D.K.

Szobotka Imre

Ötvenezer pengős dijat kapott a müvész, a müvészek részére megállapitott dijazási keretből "Müvészek ujjáépitési kölcsöne" cimen.

„50.000.- P.-ős dijat kapott ötven képzőmüvész" c.
Szinház, Bp. 1945. szept. 12-18. I. évf. 5. sz. 22. lap

Kobotka Imre

szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki

kiállításán.

W M 1931. II. 22.

Srobotka Imre

szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki

kiállításán.

PM 1931. II. 22.

Szobotka Imre

Alkotása, a szfőv. műgyüjteményének kiáll.-
án a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Szobotka Imre

MDK

Szobotka Imre

Hazafelé, repr.

Kállai E: KUT kiáll. N.Szal. 1936. Uj Idők, lo.sz. kép

Szobotka Imre.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 AUG 7
MAGYAR NEMZET

1021

A Magyar Nemzet galériája

Szobotka Imre rajza

például *Robec* N
internacionalist
tője, akit Bu
meg. Megemlíte
zsef nevét is,
ezred vezetője

— Buharába
tük az emír palotáját. Bocz
Károly szerint a magyarok is
részt vettek az emirátus meg-
döntésében. Az emír palotája
most múzeum, a nyári palota
szanatórium. Az ősi keleti vá-
ros őrzi mohamedán műemlé-
keit, de a diákok már modern
európai fiatalok.

— Bakuban hallottuk: a 11.
lovasezred vonult be a város-
ba, a polgárháború idején. Az
ünnepségen az erkély alatt öt-
száz katona állt, háromrészes
tisztelgéssel üdvözölték a ve-
zető *Karajevet*. Kik ezek? —
kérdezte Karajev. Magyarok.
Az oroszok ugyanis egyszerre
szokták vállukra venni a fegy-
vert, ezek meg úgy tettek,
magyar had-

er
ek
m
nk
ul-
st-

„Századok"

— a *Történelmi Társulat* köz-
lönye — most megjelent, dup-
la számában.

Érdekesen vázolja fel Pin-
tér — jellemző számadatokkal
is megtámasztva —, milyen
körülmények között volt az
ország nem sokkal azután,
hogy a Bárdossy-kormány Hit-
ler hadiszekeréhez kapcsolta
sorsát. Moszkva bevétele, a
Szovjetuniót »eltüntetni« hi-
vatott »szuper-Blitzkrieg« ne
sikerült és 1941 őszétől kezd
ve mind többen látták — köz
tük politikával addig nem fog
lalkozó értelmiségiek is —
hogy Bárdossyék lépésén

Szabatka Imre

Géplés Zsenyán, 1954.

Magyar Művészet 1945–1969

Műcsarnok, 1969. Sept.-okt.

Szobotka Imre,festő

Tamás Henriknek,a pécsi Tamás Galéria volt tulajdonosának 102 darabból álló gyüjteménye/76 művész/,1959-ben került a Pécsi Modern Magyar Képtár tulajdonába. Szobotka öt művel szerepel. 223.ol. 31.jegyz

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve,1967.Pécs,1968

Szobotka Imre

az 1914-es háború kitörésekor internál-
ták Franciaországban.

Pataky D.: István Farkas. Acta Histo-
riae Artium, Budapest, 1970. 1-2/2.

1291

Szobotka Imre

Farkas István párizsi tanítóskodása alatt fogalmazta meg a kubizmus elméleti programmját, Csáky József és Metzinger-rel együtt.

Pataky D.: István Farkas: Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2. sz. 129

Szobotka Imre,festő

Tamás Henriknek,a"Tamás Galéria"tulajdonosának gyüjteményében a két háború közötti időszak művészetét Szőnyi István,Gulácsy Lajos,Szobotka Imre,Perlrott Csaba Vilmos,Kenstok Károly,stb.művei képviselik. 183.old

SARKADINÉ,HÁRS ÉVA: A Modern Magyar Képtár,Forgács Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve,1961.Pécs,1962

Szobotka Imre

„a szelid Zubiszta fejtájából
való"

Marianna D. Birnbaum: Elek Artúr pályája
Bp. 1969 Akadémiai Kiadó 133 old

Szobotka – lenza festő

Kiállítása lesz a Nemzeti galériában

Magyar Nemzet 1970 VII 9 4old

MEDGYESSY FERENC: SIREMLÉK

mert az igazi művész a maga munkájában sohasem lát szekszuális értékeket.

*

Minden igazán teremtő szellemü müvész, aki zseniális módon valami ujat hoz, ha még oly tisztelettel van is elődeivel szemben, a régebbi mesterek képei előtt gyakran szinte utálatot és undort érez. A legjobb esetben is csak trágyának tekintheti ezeket, melyek az uj lángész munkáinak termőföldjét megtermékenyitik.

*

A mai, uj törekvésü művészeknek minden egyes alkotása csak jelzi fejlődésének legujabb etapját — sohasem befejezett, végleg kiérett mű. A nézőnek (és a vásárló műbarátnak!) éppen ebben kellene gyönyörködnie s a gyüjtőknek ezeket a fejlődési doku-

mentumokat kellene gyüjteniök. Ehelyett a „birálók" odaállnak az ilyen vásznak elé és nagyképüen ugy itélkeznek felette, mintha az a kép a művész egyetlen, végleges munkája lenne. Aki — művész — igy küzd és keres, az még távolról sem mondta ki a maga utolsó szavát!

*

A valódi lángész — ritka vendég a századok folyamán! — mindig összetöri a régi formákat. És mégis! Még Nietsche is, akinek gyakran szemére hányták, hogy nagyszerü régi értékeket zuzott porrá, még ő is sok pozitivumot adott az ő negativumában, olyat, ami ma már szinte a vérünkbe ment.

*

A lángész bizonyos értelemben mindig ujjáteremtő, ha mindjárt csak átalakitó is. Az igazi ujjáteremtésében éppen az zseniális, hogy kialakitotta az uj formákat, illetve levonta a végső konzekvenciákat ott, ahol az uj formákat kereső, előző, kisebb szellem csak kutatott, előkészitett, de — nem mert s igy nem talált..

*

Művészetünk ujjáalakulásában igen jelentős szerepet játszik két, eddig kevés figyelemre méltatott tényező: az asszony és a zsidó. Nem képzelhető, hogy két ilyen befolyásos tényezőnek a művészi életbe történt belépése hatástalanul marad hasson.

*

Kubizmus, ez annyit jelent: menekülés a naturalizmus elől, kisérlet arra, hogy az objektumot anyagtalanitsuk, szóval, minden formának kubisztikus átalakitását jelenti. Arró van szó, hogy egy golyóból kubust csináljunk — nem ám arról, hogy a természetben összekeressük azokat a dolgokat (pl. sziklákat, falakat stb.), melyeknek már magukban is ilyen kubisztikus formájuk van. Azzal, hogy valaki ezeket a dolgokat kubisztikus árnyalással lefesti,

SZOBOTKA IMRE: TÁJKÉP

Kut. 1927. II. ép. 4-5. sz. 16. l.

A művész pedig maga az ember.

Az emberben alakul a művész és a művészben alakul az ember.

Örök reciprocitás törvénye szerint.

Örök, végetnemérő forradalomban.

Mert csak egy forradalomban van: a folytonfejlődő ember.

*

Hogy igazoni próbáljuk e kijelentéseket, pillantsunk vissza rövid, összefoglaló tekintetel az elmult ötven esztendő fejlődésére.

Mi történt?

Az önmagara eszmélt ember kiugrott a kényszerzubbonyból s teli tüdővel nagy, szabad lélekzetet vett. Hátat forditott a művészeti paragrafusoknak és saját emberi mivoltát akarta kifejezni. „Igy látok én, ez vagyok én; őszintén, minden póz nélkül." S mert megcsontosodott szabályok merev póza ellen kelt harcra, természetes dolog, hogy az őszinteséget a muló pillanat benyomásában erezte. Nem történhetett masként és logikus következményképen vitte magával minden hibáját is az uj elvnek. Nem baj. Amikor kiderült, hogy a művészi alakitáshoz nem elégséges az impresszió és hogy a l'art pour l'art elvének langyos zuhanyában kéje legve „schöngeist"-tekké puhulnánk, a fejlődésben lévő ember uj szempontokat talált, hogy tovább bontakozzék.

Részint az impresszionisztikus ábrázolás elégtelensége, részint a l'art pour l'art elvének egyoldalu lehetőségei arra sarkalták a több komponensű embert, hogy az illuzionisztikus látástól az objektivebb látás felé közeledjék s a produktumot alkotó tárgyi elemeket ne a véletlen észlelés nyomán rakja egymás mellé, hanem szándékosan alakitsa (vagyis ne a kivágás szellemességében merüljön ki a komponálás). Cézanne és Van Gogh tehát egyenes továbbfejlesztői voltak az önmagát kifejezni akaró ember művészeti mozgalmának.

Közben uj századba fordultunk s az uj század természettudományosan gondolkodó embere természetszerüleg az analizálás és rendszerezés ideológiájához érkezett. Igy történt, hogy ugy a Cézanne-i, valamint a VanGogh-i szempontokat kiszélesiteni és rendszerezni törekedett. Egyfelől az impresszió elégtelenségének megismerésére vetette magát s Van Gogh-ból kiindulva annak expressziv erejét szisztematikus expresszionizmussá fejlesztette, másfelől az objektivitás Cézanne-i értelmezését kubizmussá sematizálta.

Ezzel aztán lényegében el is érkeztünk a jelen pilanatig. Mert a modern művészet alakulásának ez a két lefontosabb faktora (a kubizmus és az expresszionizmus) máig is eleven probléma maradt. Talán van valami igazság a régi latin mondatban: „Inter armas silent musae" s lehet, hogy a század elejébe ékelt világháboru s az annak nyomán támadt akciók és reakciók hátráltatták, hogy ez a két fontos eszme gyorsabban váljék általános ható erejűvé, tény azonban, hogy ma sem számolnak vele elegen s „apage satanas"-t kiáltanak rá az emberi társadalomnak soha ki nem vesző struccmadarai. Ezekről azonban nincs mit beszélnünk, az idők szekere nem fog várakozni reájuk s hangjuk egyre elhalóbb lesz a távolságban, mely nőttön-nő előttük.

A két mondott irány tehát nyilvánvalóan konzekvens következménye volt az impresszionizmusnak. A belőlük sarjadt többi „izmus" pedig, ha nem is elengendhetetlen, de mindenesetre fontos dokumentuma a mai ember pszihéjének.

A mai emberben az intelelktusra tevődött a sulypont. Ez a körülmény megint szükségképen vonta maga után, hogy a különböző szisztematikus izmusok is a féloldalra billent mérleg képét mutassák. Rendkivül jellemző adat a mai kereső

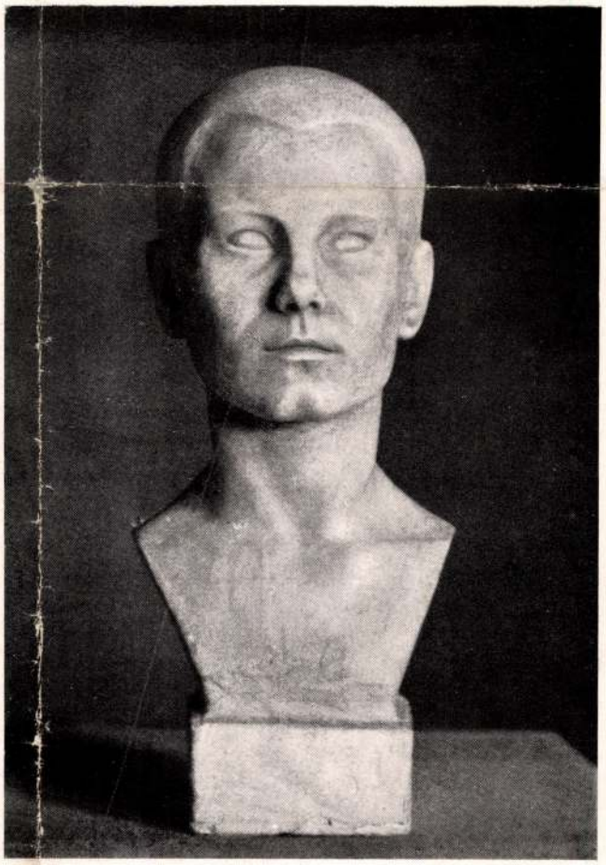

CSORBA GÉZA: „FARAÓ SZOLGÁJA"

emberre, hogy a rendszeresitett expresszionizmusban teljesen egy oldalra zsufolt minden kifejezésbeli eszközt s valamikor objektiv szemlélődésének reminiszcenciáit erő- és ritmus-vonalakká, meg foltokká absztrahálta. Végső fokon minden tárgyi ábrázolást melőzött s tisztán indulati elemekkel dolgozott. Más oldalon pedig a kubizmus ugyanekkor a hidegen márlegelő ész szavára figyelt s az objektumok három dimenziós megjelenési formája helyett a térbeliségnek végtelen sok dimenziós megértésére törekedett, amit ábrázolásban természetesen csak analitikusan fejezhetett ki és magát a teret (amennyiben például képről van szó) nem szugerálhatta, csak magyarázhatta. Igy állott elő az a helyzet, hogy egy kubisztikus kép térmegjelenitése csak ugy lehetséges, ha a szemlélő maga is a képet alkotó elemek közé lép. Igy viszont teljesen komplett.

Az egyes irányok egyoldalusága hamarosan nyilvánvaló lett s a helyes egyensuly keresése közben egyik a másiktól átvett szempontok összeegyeztetésében vélte az eredmény elérését.

Igy születtek meg a többi irányok és félirányok, többé-kevésbbé heterogén elemekből megalkotódva: az objektiv szemléleten alapuló térszuggesztiós ábrázolási módok, melyeken a kubizmus reminiszcenciái utólagosan rárótt geometrikus feltagolásban jelentkeznek, vagy a futurizmus szempontjait (térbeliség helyett időbeliség) részint kubisztikus, részint expresszionisztikus elemekkel keverő irányok, aztán a szuprematizmus és a többi. Nem fontosak a nevek s e soroknak nem is célja ezek ismertetése és egymástól való disztinkcióik felsorolása. Csupán az a tény fontos, hogy mindmegannyi irány egy-egy dokumentuma a megnyilatkozási formáját kereső uj embernek. Az összes többi irányok közül elégséges itt a konstruktivizmusról még megemlékeznünk, amely egyszerü lényegében nem más, mint az összes képzőművészeteknek egy művészetté való sommásitása: a szerkesztés művészetévé. Itt a mérleg megint egy oldalra billen, még pedig az épitészet oldalára. A konstruktivista c s a k é p i t; nála a kép is épités, legtöbbször gyakorlati célok szolgálatától teljesen távoleső, szinte azt mondhatnók: l'art pour l'art-épités. Rendkivül jellegzetes dolog ez. Dokumentuma annak az első sorban gazdasági problémának, hogy a képzőművészetek igazi gyakorlati virágzása csak az épitészet plástja alatt lehetséges. Tagadása ez minden öncélu kép és szobor létjogosultságának, áhitása egy kollektiv produkálás lehetőségének. Amig erre nincs módja, addig ecsettel a kezében is, papiroson is épit a konstruktivista. Csak épit. Sokszor légvárakat ugyan, de azt is belső kényszerüségből, megnyilatkozási lehetőségeket keresve.

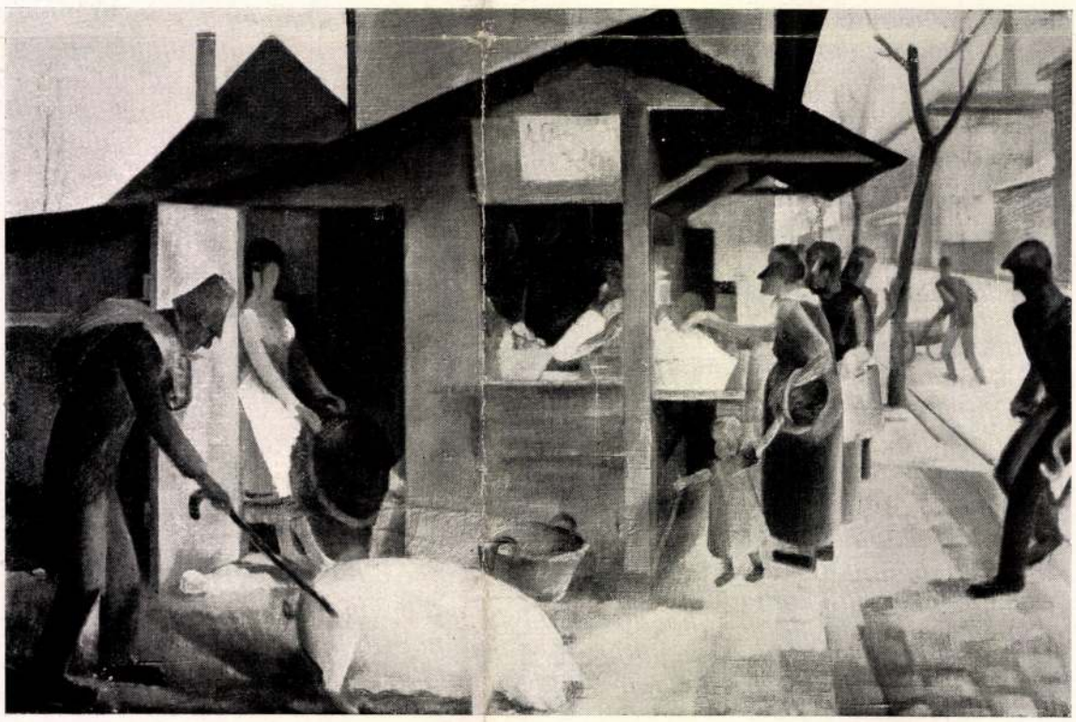

SZOBOTKA IMRE: PIAC

Kut 1926. 7-8 sz.

Titokzatos hátterű gyilkosság a rákoskeresztúri erdőben

Kutyák rágták le az áldozat csontjait

Titokzatos hátterű bünügy kavarta fel Rákoskeresztur község lakóinak nyugalmát. Rákoskeresztur egyik kis akácosában, amely a *Magyar Tudományos Akadémia* tulajdona és része annak a birtoknak, amelyet néhai gróf *Vigyázó* Ferenc hagyott végrendeletileg az Akadémiára, pár nappal ezelőtt

friss emberi csontokat találtak.

A csendőrség azonnal megkezdte a nyomozást és bizottság sietett a helyszinre, ahol *a bozótban megdöbbentő kép fogadta.*

Emberi koponya hevert a földön,

benne a felső fogsorral, de előkerült *az alsó állkapocscsont, egy combcsont, két karcsont és két lapockacsont is.*

A lágy részek teljesen hiányoztak, azt a kisebb ragadozó vadak és kóbor kutyák már lerágták a csontokról

és *megették a kisebb csontokat is.* Találtak a csontok körül egy *T. K.* monogramos, jóminőségü *ingdarabot, K. V.* névjelü két tarka zsebkendőt, *egy gombolható 26-os nagyságu fehér alsónadrágot, egy szürke zippzáras gyapju pullowert és egy sötét nadrág foszlányait.*

Az orvosok megállapitása szerint *férfi volt az, akinek csontjait megtalálták* és

két-három hónappal ezelőtt halhatott meg.

Titokzatossá teszi az ügyet az a körülmény, hogy

a koponyán lövés nyomait fedezték fel

és pedig a koponya felsőrészén a bemeneti, alsórészén a kimeneti nyilást. Aoznnal látszott, hogy *a halált lövéstől eredő sérülés okozta.*

A csendőrség felkutatta a környéket, hogy *a hiányzó csontokat, az alsó lábszárakat, a törzset megtalálja, de eddig nem akadtak nyomukra.* A vizsgálat máris megállapitott annyit a lövésnyilások irányából és helyéből, hogy

öngyilkosságról szó sem lehet, valaki lelőtte az ismeretlen férfit.

Ezt a feltevést támasztja alá az is, hogy *a csontok mellett nem találtak lőfegyvert,* bár az is megtörténhetett, hogy *a gyilkosság nem az akácosban történt, csak a vadak hurcolták oda a testrészeket.* Emellett szól, hogy a test többi részét nem találták meg, de *megtörténhetett az is, hogy inkább hordták széjjel az állatok a hiányzó csontokat.*

A csendőri nyomozók most azt igyekeznek megállapitani,

nem tünt-e valaki el két-három hónappal ezelőtt,

aki *azonos lehet az áldozattal és munkájukba bekapcsolódott a budapesti rendőrfőkapitányság* is, mert a szinhely közvetlenül a főváros határa mellett van, *attól alig száz méterre.*

Könnyen lehetséges, hogy a gyilkosság még Budapest területén történt és csak később kerültek a testrészek néhány méterrel távolabb, a rákoskeresztúri határba.

A csontokat a megtalált ruharészekkel együtt bevitték a rákoskeresztúri temető hullaházába addig, amig intézkedés nem történik elhantolásukra.

Megnehezíti a nyomozást, hogy ugyszólván semmi adat sem áll rendelkezésre, nincs nyom, amin elindulhatnának.

A közönség segitségét is kérik, *jelentkezzenek a főkapitányság sérülési osztályán azok, akik olyan felvilágositást tudnak adni, ami előbbre viheti a nyomozást.*

METROPOL

GRILL: uj műsor kezdete este 8 órakor. Sebestyén Edith, Lénárd Klári, Jana Éva Korsakowa Ludmilla, Ellen & Igor, Maria de Rivo. BORSZÉKI világhirü parodista Burgány Anci énekel. Weimerth—Milkó—Toperczer jazz, tánc

KÁVÉHÁZ: Délután: MIMI BLANCH énekel. Jazz. Este: ORBÁN SÁNDOR énekel. Csorba cigányzenekara

GRINZING: Grütz Franci JÓDLIZIK. Bagyik SCHRAMMEL.

ÉTTEREM: SZEGEDI IBOLYA énekel. Cigányzene! Kitünő konyha! Remek hangulat!

Betörőfogás közben véletlenül főbe lőtte társát egy rendőr

Vasárnapra virradó éjjel a dagályutcai rendőrlakótelep körül végezte járőrszolgálatát *Ágoston* János rendőrfőtörzsőrmester és *Zsebényi* Pál próbarendőr. Amikor a Dagály-utca 13. számu ház, a rendőrségi laktanya keritéséhez értek, *észrevették, hogy a sötétben valaki átmászik a palánkon.* A rendőrök hagyták az ismeretlen férfit, mert meg akarták állapitani, hogy *hova igyekszik.*

A betörő a laktanya légoltalmi pincéjébe mászott be, ahol a rendőrlegénység pokrócait és csizmáit halmozták fel.

Ágoston rendőrfőtörzsőrmester utána ment és a pincében felszólitotta, hogy *adja meg magát.* A betörő, akiről később kiderült, hogy ifju *Kovács* Imre rovottmultu gyárimunkás, *ellenkezés nélkül követte a rendőrfőtörzsőrmestert,* akinek időközben segitségére sietett *Zsebényi* próbarendőr is. A két rendőr a betörővel elindult az őrszoba felé és

utközben ifju Kovács Imre ki akarta ütni a pisztolyt Ágoston János főtörzsőrmester kezéből, a főtörzsőrmester karja meglendült, a pisztoly elsült és a golyó Zsebényi Pál próbarendőr fejébe hatolt.

A rendőrfőtörzsőrmester ezek után *megkötözte a betörőt,* bésietett vele az őrszobára és onnan értesitette a mentőket, akik a *sulyosan sérült Zsebényi Pált a X. számu helyőrségi kórházba szállitották.*

Ott azonnal a műtőasztalra került a fiatal próbarendőr, de nem sikerült eltávolitani fejéből a lövedéket.

Állapota *életveszélyes és eszméletét egy pillanatra nem nyerte még vissza.* Ifj *Kovácus* Imrét letartóztatták és miután az elsötétités alatt akart betörni, *statáriális bíróság elé állitják.*

Statáriális bíróság elé kerül a kenderutcai rablógyilkosság tettese

A főkapitányságon dr. *Juhász* József rendőrtanácsos vasárnap délelőtt kezdte meg a Kender-utca 12. szám alatt elkövetett rablógyilkosság tetteseinek kihallgatását. *A két toprongyos suhanc, Kerekes György és Tarász István teljesen megtörve vallották be szörnyü bünüket* és a vallomásokból kiderült, hogy magát

a gyilkosságot Kerekes György egyedül követte el.

Elmondotta, hogy apja, aki *Szilágycsehiben* kádármester, *munkakerülő életmódja miatt elzavarta a háztól,* feljött Budapestre s itt előbb a hentesmesterséget akarta kitanulni, de később egy kenyérgyárban helyezkedett el. Pestszenterzsébeten a Kossuth Lajos-utca 209. számu házban kapott szállást *Sütő* János munkásnál *s tőle egyik reggel három személyre szóló élelmiszerjegyet lopott el* és azt Pesten a Teleki-téren értékesitette. *Később Sütő János felismerte s hogy a feljelentéstől elálljon, 10 pengőt adott neki.* Ezután a Népszinház-utca 24. számu házban bérelt lakást *Szepesi* Bélánál, de *innen is kitették, mert adós maradt a bérrel.* Ismerte itt a bejárást és egyik *este 11 órakor* bement a lakásba, *egy lengyelbundát akasztott le a fogasról, azt elvitte és 57 pengőért értékesitette.* Közben *február 10-én Ujpesten tettenérték, amikor egy kerékpárt lopott el.* Előállitották a rendőrségre, de miután bejelentett lakása volt, *szabadlábra helyezték.* Február 17-én bérelt ágyat a Kender-utca 12. szám alatt özvegy *Szőke* Istvánnénál és a Mátyás-téren, egy vendéglőben megismerkedett *Tarász* Istvánnal, *ketten határozták el, hogy bármilyen módon pénzhez jutnak és*

ugy gondolták, hogy Kerekes György lakásadónőjét, özvegy Szőke Istvánnét teszik el láb alól és pénzt, valamint a nála lévő ruhanemüeket elviszik.

Előbb ugy határoztak, hogy az öregasszonyt *megfojtják és feltakasztják, hogy öngyilkosság látszatát keltsék.* De később megis abban állapodtak meg, hogy *agyonütik.* Február 23-án már reggel nyolc órakor elindultak *Szőke* Istvánné lakása felé és hogy az öregasszony bizalmát megnyerjék, *Kerekes jegy nélkül egy kétkilós kenyeret vásárolt és azt átadta az öreg mosónőnek.*

Tettüket nem tudták végrehajtani, mert *Szőkénénél bent volt a házmesterné.* Délután négy órakor ismét visszamentek, *Kerekes bement a lakásba, Tarász pedig az udvaron várt rá.* A fiatal suhanc *kalapácsot kért* az öreg mosónőtől, aki a szobában ülve varrt. A kalapáccsal *néhány ütést tett cipősarkán,* mintha egy kiálló szeget akarna beverni és

amikor az öregasszony nem nézett oda, hirtelen egymásután két ütést mért a fejére, amelyek mindegyikéről megállapitotta a boncolás, hogy halálos volt.

Mégegyszer ráütött Szőkéné fejére, de ez az ütés már felesleges és kisebb erejü is volt. *Amikor az öregasszony összeesett, Kerekes betette az ablakot és behivta az udvaron várakozó társát,*

összecsomagolták a ruhákat, a fehérneműt és egy karkötőórát és két kofferben elvitték.

A nyugati pályaudvaron találkoztak azzal a szándékkal, hogy *Hajdúböszörménybe utaznak,* de nem volt pénzük utiköltségre és igy *Tarász* István nagynénjénél szállitak meg a Nagymező-utca 62. szám alatt. *Néhány ruhadarabot értékesitettek* és amikor megvolt a pénzük, *elindultak Debrecen felé,* Kerekes *Hajdúböszörménybe* utazott, Tarász pedig tovább ment *Nyiregyházára,* onnan pedig *Dombrádra* édesapjához, aki a faluban vendéglős. A kihallgatás során tisztázódott, hogy

az öreg mosónőt Kerekes György ütötte le, miután a gyilkosságot előbb Tarásszal megbeszélte.

Kihallgatásuk után a két fiatalembert *előzetes letartóztatásba helyezték* és közülük

Kerekes György, aki este 11 órakor, tehát az elsötétités alatt lopott is, statáriális bíróság elé kerül.

Tarász István felett *a rendes bíróság* itélkezik majd, *miután azonban Kerekes György is husz éven aluli, nem valószinü, hogy a statáriális bíróság halálbüntetést szab ki.* A rendőrségről a rablógyilkosság aktáit *hétfőn reggel viszik át az ügyészségre, a két letartóztatott suhanccal együtt.*

Szobotka Imre képei

Sétálunk az opálpárába burkolt képek között és keressük mögöttük az embert, a festőt. Minket a teremtményekben mindig azok teremtője is érdekel.

Aki megtanulta a vonalak, foltok, színek nyelvét, ismeri a képzőművészet szótárát, az hallja, meglátja a műalkotás mögött a művészt is.

Előttünk is megjelenik *Szobotka* Imre. A képek mögött kibontakozik a szomoruan kedves tekintetü, a szeplésért szinte bocsánatot kérő szerény, becsületes, a megbizható Szobotka Imre alakja. Szinte már a hangját is halljuk, amint figyelmeztet, hogy legyünk csendesebbek, mert ugy jobban megértjük egymást; legyünk kevéssel beérők, igy megőrizhetjük a békét; és legyünk sokat, nagyon sokat legyünk a lombok alatt, idomitsuk életünket a bölcs fák életéhez... És beszél, tanit tovább, elnyomja ötvenhárom küzdelmes évének tanulságait. Mi ugy érezzük, jobbá, bölcsebbé, csendesebbé leszünk, mikor elhagyjuk az egyébként olyan szófukar és itt olyan beszédessé lett embert: *Szobotka* Imrét.

A vele együtt kiállitó *Eősze* András szobrait más alkalommal méltatjuk.

Halápy János

Nem válóok, ha a férj nem engedi olvasni a feleségét éjszaka

Egy kereskedő ellen felesége *nőtartás iránt* pert inditott. Mint a bíróság előtt kiderült, a házastársak gyakran veszekedtek, *egyizben már külön is váltak, majd ismét kibékültek.* Tavaly ősszel az asszony *este 11 óra tájban az ágyban fekve, villanyvilágitás mellett olvasott.* A kereskedő többször felszólitotta feleségét, *hagyja már abba az olvasást, mert nem tud aludni.* Az asszony azonban *rendithetetlenül továbbolvasott.* Erre a férj *leoltotta a villanyt.* Ebből azután *veszekedés támadt,* majd az asszony másnap *elköltözött a lakásból.* A férj ismételten felkereste és kérlelte, térjen vissza, nem fogja többé megsérteni, az asszony azonban elzárkózott a kibékülés elől és *tartásdij-pert inditott ellene.* A járásbiróság *marasztaló itéletet hozott.* Fellebbezés folytán az ügy a törvényszék elé került, amely *a járásbiróság itéletét megváltoztatta és a keresetet elutasitotta.* Az itélet indokolása szerint a feleség tartásdijfizetést csak akor igényelhet, *ha a férje a háztartásában való eltartást megtagadja, vagy ha a különélésre alapos okot szolgáltatott.* A különélés fenntartásában, a különválásban vétkes nő tartásdij fizetésére *nem tarthat igényt.* Az együttélést jelen esetben *az asszony szüntette meg* és férje határozott kérelmére sem volt hajlandó a házaséletet helyreállitani, tehát a különválásban és a különélés fenntartásában nem lehet vétlennek tekinteni. *Az a körülmény, hogy a férj éjjel 11 óra után a villanyvilágitás kikapcsolásával megakadályozta, hogy felesége közös hálószobában olvasson, nem ok a különválásra. Ezért a keresetet el kellett utasitani.*

A hétfői lapok ára: 16 fillér

A hivatalos lap szombati számában a következő rendelet jelent meg:

A Budapest székesfőváros területén rotációs vagy ives nyomópapiron hétfőn reggel megjelenő politikai hetilapok (u. n. hétfői lapok) egy-egy számának oldalterjedelme a hat oldalt nem haladhatja meg, eladási áruk pedig példányonként tizenhat fillér.

Fenti rendeletből kifolyólag a Hétfő Reggel ára a mai naptól 16 fillér.

— **Bokrétások harmadik erdélyi utja.** Az Országos Magyar Bokréta Szövetség a tél folyamán több körutont volt, hogy a visszacsatolt területeken elsősorban *a honvédek részére népművészeti bemutatókat rendezzen.* Két nagyobb csoport Erdélyt járta be, a harmadik — legutóbb — a Délvidéket. Most egy negyedik — mintegy 120 főből álló — csoport indult ismét Erdélybe. A bokrétások most Csikszeredán találkoznak — azután *Sepsiszentgyörgyre, Kézdivásárhelyre,* majd *Kolozsvárra* mennek és a honvédség, valamint a polgári lakosság részére rendezett bemutató után térnek vissza falvaikba.

Uj igazgató a Magyar Ásványolajfinomitógyárak Országos Egyesületének élén. A Magyar Ásványolajfinomitógyárak Országos Egyesülete, mely — az Ásványolaj Nyilvántartási Iroda mellett — az összes magyar olajváltalatok központi érdekképviseleti szerve a közelmultban uj ügyvezető igazgatót szerződtetett *Nánássy* Géza okl. vegyészmérnök ny. á. m. kir. alezredes személyében. *Nánássy* Géza eddigi hivatali beosztásában is évtizedek óta foglalkozott a magyar olajipar közérdekü kérdéseivel. Uj állásában fontos közérdekü szerepet tölt be s éppen erre való tekintettel nyerte meg hozzá az illetékes hatóságok engedélyét és támogatását.

Befejezés előtt állanak a Budapest Székesfőváros Lak- és Cimjegyzéke előkészitő munkálatai

Felhivjuk azokat a vállalatokat, kereskedőket és iparosokat, akik a Lak- és Cimjegyzék megjelenésében érdekelve vannak, hogy az eddig be nem küldött adatokat, vagy változásokat a kiadóhivatallal sürgősen közöljék, mert a nyomdai munkálatok megkezdése után bejelentett változtatásokat nem vehetjük figyelembe. A papirkorlátozásra való tekintettel a Lak- és Cimjegyzék csak kötött példányszámban jelenik meg és ezért a példányokra vonatkozó igényt folyó év március hó 31-éig kérjük bejelenteni.

A BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS LAK- ÉS CIMJEGYZÉKE KIADÓHIVATALA

BUDAPEST, VIII., SZILÁGYI-UTCA 1/B. TÁVBESZÉLŐ: 132-583.

Amig Ön alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: DARMOL

ANETTE BACH lesz Budapest uj kedvence!

Lezárt ajkak

című filmje a szépség, művészet és izgalom pikáns keveréke.

Partnerei: Fosco Giachetti, Andrea Checchi és Carlo Campanini.

PREMIER KEDDEN FORUM ESPERIA

KÖZGAZDASÁG

A Pesti Hazai Első Takarék mérlege

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület február 25-én *Iványi* Béla m. kir. titkos tanácsos, cs. és kir. kamarás elnöklete alatt tartotta 103. évi rendes közgyülését, amely a tiszta nyereségként kimutatott 2.732.612.— pengőből az előző évi osztaléknak megfelelő, vagyis részvényenként 4.— pengő osztalék kifizetését határozta el. A közgyülés a rendes tartalékalapot kereken 400.000 P-vel, az ingatlanérték-csökkenési tartalékalapot 175.000 P-vel, az Elismert Vállalati Nyugdíjpénztárt 500.000 P-vel, az alkalmazottak jóléti alapjait 120.000 P-vel emelte, köz- és jótékonycélokra kereken 50.000 P-t utalványozott, a tisztviselők külön jutalmazására 100.000 P-t szavazott meg, 431.607.44 P-t pedig az 1943. üzletévre viletett át.

A napirendre tűzött választások során a közgyülés dr. *Kállay* Tibor ny. pénzügyminisztert, az egyesület vezérigazgatóját egyhangúlag beválasztotta az igazgatóságba s az alapszabályszerűen lelépő felügyelőbizottság tagjait pedig, névszerint *Hajós* Gergelyt, dr. *Dabasi Halász* Bálintot, dr. *Kövess* Bélát, dr. *Papp* Antalt, dr. *Pataky* Tibort, *Titsch* Gyulát és *Válkay* Kálmánt felügyelőbizottsági tagokul újból megválasztotta.

Az igazgatóság indítványára a nyereség 1 százalékát, vagyis kereken 25.000 P-t fordítanak a Fáy András neve alatt megindúló s a szórványvidékek magyarjainak kulturális támogatását célzó akcióra. Az egyesülettel érdekközösségben álló pénzintézetek szerte az országban nyereségüknek ugyancsak 1 százalékát fordítják a szóbanlévő akciónak a támogatására, amelynek a céljára ilyképpen kereken 50—55.000 P áll rendelkezésre.

A Magyar Bank és Kereskedelmi rt. felemelte az osztalékot

A *Magyar Bank és Kereskedelmi* rt.-nek, ennek a több mint félévszázados multra visszatekintő intézetnek mérlegpublikálása mindig nagy érdeklődés előzi meg, amit az tesz indokolttá, hogy *az intézetnek kiterjedt fiókhálózata és jelentős ipari konszernje van.* A most nyilvánosságra hozott 52. mérleg minden üzletágban erős fejlődést és kedvező eredményt mutat, aminek folytán

a mérleg főösszege megközelíti a 400 millió pengőt,

ami a legutóbbi mérleghez viszonyítva 32%-os emelkedést jelent. A megnövekedett és szép eredményeket produkáló forgalom az üzleti nyereségben is kifejezésre jut, amely megfelelő leírások és különböző dotálások után 2,152.194 pengőre rug a legutóbb kimutatott 1,789.521 pengővel szemben. Az intézet tavaly 1.50 pengő osztalékot fizetett, de

az idén jelentősen növekedett nyereség lehetővé tette volna az osztalék nagyobbmérvü emelését,

ha az osztalékkorlátozó rendelet annak útját nem állaná. *Az intézetnek ezért csak 2 pengőre volt módjában emelni az osztalékot, amivel elérte a maximumot, amit ma fizethet.* Az intézet a március 17-re összehivott közgyülés elé ezt a javaslatot fogja terjeszteni. A *Magyar Bank* iránt évről-évre fokozódó bizalom jele, hogy

az intézet betétállománya 142.4 millió pengőről 173.6 millió pengőre szaporodott.

Impozáns a váltótárca emelkedése is, amely 124.9 millió pengőről 201.4 millió pengőre ugrott fel. A banknak a fővárosban 12, a vidéken 10 saját fiókja van, az ország 16 városában affiliációkat tart fenn, amelyek üzleti állománya kivétel nélkül mindenütt emelkedett. A bank érdekkörébe tartozó *ipari vállalatok is kedvező üzleteredményről számolnak be*

Nagy érdeklődés a biztositási pályázat iránt. Mint ismeretes, a *BIOSz* jubileum-pályázatot hirdetett népszerüien megirt elbeszélésekre, amelyek meséjükkel és stilusukkal kiválóan alkalmasak arra, hogy meggyőzzék az olvasót a biztositás megkötésének szükségességéről. A pályázat határideje *f. év március 31-én jár le,* de már mostanáig is sokszáz elbeszélés érkezett a BIOSz elnökségéhez. A beérkezett pályamüvek *elbirálása folyamatban van.* Ennek során kitünt, hogy a pályázók egy része *tévesen értelmezte a felhivást.* A BIOSz elnökségének u. i. az volt a szándéka, hogy a pályázók azokat az eseteket irják meg, *amelyek a biztositott feleket a biztositás megkötésére inditották.* Elsősorban az ilyen irányu pályamüvek fognak jutalomban részesülni. Az elbeszélés-pályázat feltételei a Biztositó Intézetek Országos Szövetségénél, (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 16—18) postai megkeresésre bárkinek rendelkezésre állanak.

A Magyar Agyagiparosok Országos Szövetsége (M. A. O. Sz.) legutóbb tartott választmányi ülésén vitéz *Koczéard* Ferenc elnök indítványára uj ügyvezetőigazgatónak felkérte és szerződtette *Vincze* Sándort, a Cserépkályhások Országos Szövetkezetének kiváló szaktudásu és nemzetgazdasági szempontból elsőrangu anyagellátási szervező ügyvezető igazgatóját. A *M. A. O. Sz.* elnöke jól választott, mert *Vincze* Sándor minden tekintetben a legmegfelelőbb szakember a szövetség ügyvezetésére. A szövetség budapesti központi irodáját VII. Erzsébet-körut 18. I. emeletén helyezte el.

Közel 200 millió pengős betétállomány a Leszámitoló Bank mérlegében

A vezető nagy pénzintézetek sorában a *Kereskedelmi Bank* és a *Pesti Hazai* után most a *Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank* is nyilvánosságra hozta mérlegét, amelynek számadataiból összefoglalóan megállapithatjuk, hogy változatlanul halad azon az uton, amelyen sokévtizedes eredményes munkájával jelentős *pozicíót biztositott magának az ország gazdasági életében.* Az elmult év tiszta nyeresége 2,330.414 pengő a legutóbb kimutatott 1,807.849 pengővel szemben. A nyereségnek ez a tekintélyes emelkedése lehetővé tette volna egy magasabb osztalék fizetését, de az osztalékkorlátozó rendelet figyelembevételével az igazgatóság a március 8-án tartandó közgyülésnek azt a javaslatot teszi, hogy

a tavalyi 1.50 pengő osztalék helyett az idén 2 pengő osztalékot fizessenek.

Az intézet az eddiginél is fokozottabb mértékben állott ügyfelei rendelkezésére, amely feladatának annál könnyebben felelhetett meg, miután betétállományai 162,202.371 pengőről 195,371.492 pengőre emelkedtek, igazolva azt a bizalmat, amelyet az ügyfelek a bankkal szemben tanusitanak. Figyelemreméltó még a tárcaálló 114,663.468 pengőről 137,572.868 pengőre való emelkedése, valamint a pénztárjegyek, kincstárjegyek és kincstári utalványok 32,376.047 pengőről 103,007.047 pengőre való szaporodása, ugyhogy

a váltótárca 64%-kal növekedett.

Kitünően prosperált a bank budapesti és vidéki fiókhálózata is, amelyek betétállománya a háboru okozta nehézségek ellenére tovább fejlődött.

A Nemzeti Hitelintézet Rt. közgyülése

A Nemzeti Hitelintézet Rt. február hó 26-án tartotta dr. *Gévay-Wolff* Nándor ny. államtitkár elnökletével XXIII. évi rendes közgyülését.

A közgyülés egyhangulag elhatározta, hogy az 1942. évi üzleteredményből az idén is 4%-os osztalékot fizet a részvényeseknek, 160.000 P-t csatol a tartalékalaphoz és 160.000 P-t juttat az intézet Elismert Nyugdijpénztárának.

Az osztalékot február hó 27-étől kezdődőleg fizetik ki.

Láncos Antal a hadirokkantak elhelyezéséért. *Láncos* Antal igazgató, a magyar ipar ismert vezető egyénisége, az utolsó időben több érdekes szociálpolitikai cikkben sürgette a háborus munkásvédelem minél teljesebb kiépitését. Nem kétséges, hogy *Láncos* Antal szempontjainak érvényesitését különösen a hadirokkantak elhelyezése, valamint a korszerü háziipar kiépitése tekintetében, szociálpolitikánk illetékes tényezői is gyelemben részesitik.

A Magyar Bauxitbánya r. t. február 27-én tartotta évi rendes közgyülését vitéz gróf *Hunyady* Ferenc elnökletével. A közgyülés jóváhagyta az igazgatóság által előterjesztett s a felügyelőbizottság által megvizsgált 1942. üzletévről szóló mérleg- és eredményszámlát, mely bőséges leírások után 215.307.65 P tiszta nyereséggel zárult.

A közgyülés az osztalék-jogosult részvények után 1.— P osztalék kifizetését határozta el és a vállalat alaptőkéjét 16,800.000.— pengőről 18,480.000.— pengőre emelte fel olymódon, hogy minden 10 darab régi részvény 1 uj részvény átvételére jogosit

Kezdjék korábban a mérkőzéseket

Sajnálattal állapitjuk meg, hogy a Magyar Labdarugók Szövetsége a bajnoki mérkőzések időpontjának megállapitásánál a régi, nyugalmas, békeidőket vette alapul. A bajnoki mérkőzések ma is ugyanugy kezdődnek, mint ahogy régebben. Igen sok egyesületben panaszkodnak emiatt és felzudul a közönség is. Nem lehet öt órakor, nyáron pedig hét órakor befejezni a mérkőzéseket. Igen sokszor szoktak külföldi példákat elővenni. Berlinben vasárnap délelőtt, Bécsben a kora délutáni órákban bonyolitják le a bajnoki mérkőzéseket. Ez nemcsak a közönség kényelmét szolgálja, de sportszerü is. Igen helyes volna tehát, ha a Magyar Labdarugók Szövetsége elrendelné, hogy a bajnoki mérkőzéseket legkésőbb háromnegyed ötig fejezzék be. A leleményesebb egyesületek pedig rendezzék meg vasárnap délben a meccseket...

RÖVIDEN

Nagy jégünnepéllyel ért véget a korcsolyázás évadja. Este 6 órakor kezdődött a BKE ünnepsége, amelyen teljes magyar női és férfi mükorcsolyázó gárda szerepelt. *Hétfőn, kedden és szerdán* a jégkorongbajnoki mérkőzéseket tartják meg, azután leszerelik a gépeket és a városligeti jégpályából ismét — tó lesz.

A jégkorongbajnoki mérkőzések sorrendje: hétfőn BBTE—Marosvásárhely, kedden BBTE—Kolozsvár, szerdán BKE—BBTE döntő.

Szerdán felavatják a „Kmetykó János örökös tornász vándordijat", amelyet abból az alkalomból létesitenek, hogy Kmetykó János a BBTE müvezetője nyugalomba vonul. Kmetykó János a Testnevelési Főiskola nyugalmazott professzora, valóban hervadhatatlan érdemeket szerzett a magyar testi kultura előrehaladásában. Nyugalombavonulása alkalmából szeretettel üdvözli őt az egész magyar sporttársadalom, amely továbbra is várja és reméli, hogy ahol kell, ott segitségére lesz a magyar testnevelésnek. *Az elemi iskolától kezdve a Testnevelési Főiskoláig az ő tanterve alapján tanitják a testnevelést,* részt vett a tömegnevelésben, bajnokokat nevelt a hazának, olyan szakirodalmat létesitett, amely vetekszik külföldi szakkönyvekkel. *Kmetykó* János tanitványain a sor, hogy *mesterük nyomdokain haladva fejlesszék a magyar testi nevelést.*

Jól sikerült a csepeli sportünnepség. Vasárnap délelőtt a WMTK nagysikerü sportünnepséget rendezett a csepeli sportcsarnokban. A legjobb női és férfi tornászcsapatok levente és gyermektornászok szerepeltek. *Legenyey* József dr. konferált.

LÓSPORT

ÜGETŐEREDMÉNYEK

I. 1. DINOM-DÁNOM (4) Hauser, 2. Felvidék (1) Kovács I., 3. Tusnád (4) Wiltshire. F. m.: Zsazsa, Doll Hall, Ljuba, Jaspis, Rózsika, Lantos II., Rézangyal, Emlék. 10:77, 22, 18, 35. Befutó: 325, 517.

II. 1. HARCOS (1) Reinisch, 2. Sunyi (2) Háry, 3. Holandjanin (6) Szigeti. F. m.: Előmár D., Lármás, Ali, Zala, Ohio. 10:19, 11, 13, 15. Befutó: 57, 86.

III. 1. DÁVID (3:10) Raymer, 2. Ciráda MIR (3) Wiltshire. F. m.: Dévény II., Zivatar D., Nebojsa, Csongor. 10:14, 10, 11. Befutó: 20.

IV. 1. ECHO FIA (1) Kallinka, 2. Ali (4) Maszár F., 3. Farsang (5) Jónás. F. m.: Angyalka, Nyénye, Ursus, Apród of Pam., Ulica, Urpéter, Álom, Cirill F., 10:22, 14, 20, 22. Befutó: 117, 122.

V. 1. FÁTYOL (1 és negyed) Szemerédi, 2. Cent (1 és fél) Kovács II., 3. Félénk (2 és fél) Raimer: F. m.: Előre, Acél, Rollo, Ila, Little Winny, Gulliver, Dalma J. F., 10:25, 12, 13, 14. Befutó: 64, 39.

Március 3, 6 és 7-én délután 2 órakor

ügetőversenyek

Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. SCHANNEN BÉLA.

Kiadja: **Hétfő Reggel Lapkiadó kft.** VII., Károly király-ut 5. Tel.: 220-431 426-139
Vasárnapi szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. Telefon: 124-581 110-012 43 44
Előfizetési ár: egy évre 8 pengő.

Ferencváros—Kolozsvár 7:2 (2:2)

(Üllői-uti sporttelep — 10.000 nézö — Játékvezető: Székely Árpád) Itt a futballtavasz. Vasárnap megkezdődtek a labdarugó bajnoki mérkőzések. A Ferencvárosnak a nyitányban nem volt ugynevezett nehéz ellenfele, ennek ellenére *nagy számban vonultak fel a ferencvárosi drukkerek.* A legnagyobb tömegekkel rendelkező Ferencvárost szeretettel fogadták. Tüntető tapsokat kapott a pályára lépő ferencvárosi csapat és kijutott a tapsból *a harctérről hazaérkezett dr. Sárosi Gyurkának is.* A Ferencváros igazgatóságának határozata értelmében a zöld-fehérek abbahagyták a tavalyi rendszerüket és *támadó stilusban álltak fel.*

Csapatösszeállitásuk a következő: *Csikós — Polgár, Tátrai — Rudas, Sárosi III., Lázár — Sipos, Toldi, Sárosi dr., Finta, Farkas.* A pirostrikós kolozsvári fiuk igy álltak fel: *Márki — Szaniszló II., Vass — Pál, Váczi, Szokoli — Tárnoki, Kovács IV., Bonyhádi, Csákány, Tolnai.* Alighogy megkezdődik a mérkőzés, *Tárnoki* lefut, *Lázár* oda se figyel és a kolozsvári szélső, amikor beérkezik a tizenhatos vonalra, középre iveli a labdát, amelyet *Csákány közelről a kapuba vág.* A 2. percben *1:0-ra vezetett a Kolozsvári AC!* Ezután egymást követték a ferencvárosi támadások. *Sárosi* Gyurka vezényelte a csatársort és az ostromnak *a 10. percben lett eredménye: Sárosi dr. szöktette Sipost, aki oldalról a hálóba küldte a labdát. 1:1.*

A játék meglehetősen *évadeleji,* de a ferencvárosi csatárok szépen kombinálnak. A 30. percben *Finta* kornerra szerelik, a sarokrugást *Sipos szépen beiveli és Toldi felhőfejessel küldi a hálóba. 2:1.* Alig kezdik ujra a játékot, *Bonyhádi elmegy Tátrai mellett, Csikós kapust is kicselezi és kiegyenlit. 2:2.* Utána fokozódik a ferencvárosi ostrom. Sárosi III. irtózatos erejü bombáját *a kolozsvári kapus alig tudja megfogni.* Igy ér véget az *első* félidő.

A második félidő 9. percében *Finta* a góllövő. 3:2. A 14. percben *Sipost* elgáncsolják a tizenhatoson belül, de a *játékvezető a tizenhatoson kivül ad szabadrugást.* A 25. percben *Sárosi Gyurka Toldi elé adja a labdát és máris 4:2-re vezet a Ferencváros.* Általában jól megy a támadórendszerü játék a zöld-fehéreknek.

IZGALOMMENTES „KIESÉSI" DERBY
(*Elektromos—Törekvés 1:1 (0:0)*

(Latorca-utcai pálya. — 8000 nézö. — Játékvezető: Harangozó.) A két kiesésre álló csapat összecsapása csak helyenként volt izgalmas, egyébként *hibákkal* teli, *langyha* iramu volt a mérkőzés. Az Elektromos kezdi a játékot és gyors, de kapkodó játékkal telnek az első percek. *Az Elektromos többet támadgat* és *Kiss,* a Törekvés kapusa ijesztően sokat *bizonytalankodik.* A Törekvés támadásait *Kállai,* a hajdani válogatott középcsatár most mint hátvéd veri vissza. Mindkét csapatnak akad gólhelyzete, de a csatárok *nem tudják kihasználni.* A második félidőben a Törekvés kezdeti rohamai után az Elektromos nyomul fel és a 12. percben *Ortutai* három lépésről belövi az Elektromos és egyben a *tavaszi szezón első gólját. 1:0.* A 18. percben gyönyörü góllal egyenlit a Törekvés. Tizennyolc méterről szabadrugáshoz jut a Törekvés és *Déri* rugása mint az ágyugolyó, ugy süvit Bakon kapujába. 1:1. A gól után felélénkül a játék, váltakozó támadások, de ujabb gól nem esik.

Az Elektromosban Kállai, Pázmándi, Török és Dobos játszott jól. Az uj csatár, vitéz Hidegkuti lehetséges, de még nem szokott össze társaival. A Törekvésben a két szélső: Krisztó és Deák, valamint Déri játszott jól.

Harangozó hibátlanul vezette a meccset.

VASAS—SZEGED 3:1 (0:0)

(Lator-utcai sporttelep — 10.000 nézö. — Játékvezető: Vass Antal.) Eleinte változatos támadások. Aztán *Vasas fölény.* Kitünően védekeznek a szegediek. A második félidő azzal kezdődik, hogy *Angyal,* a Vasasok kapusa kifut, *a labda Bognárhoz pattan, aki az üres kapuba helyezi. 0:1.* Most pillanatokig ugy látszik, hogy *felülkerekednek a szegediek,* de a Vasasok rákapcsolnak és nagy *lendülettel* támadnak.

A 25. percben *Tóth II. egyéni játékkal előretör és kiegyenlit. 1:1.* A 38. percben *Jenőfihez* kerül a labda, aki félfordulattal célozza meg a labdát, amely azután *kiköt a kapu sarkában. 2:1.* A 41. percben *Tóth II. állitja be a 3:1 arányu végeredményt.*

A Vasasok megérdemelték a győzelmet, annak ellenére, hogy a szegediek is jól játszottak. A győztes csapatban *Golács, Tóth II. és Devecseri* volt a legjobb. A szegedieknél *Gyurics* emelkedett ki. *Vass* Antal játékvezető osztályzata: 2.

10:6-ra győzött a magyar boxcsapat Zürichben

Szombaton este Zürichben tartották meg Magyarország és Svájc válogatott ökölvivóinak mérkőzését. A magyar boxolók 10:6 arányban győztek. Jászait a svájci Müller knock-outolta. Torma II-őt diszkvalifikálták.

Lapzártakor: Csepel—Ujpest 3:0 (2:0)

Szolnok 1:0-ra vezet az SBTC ellen

Szolnokon nagy érdeklődés mellett tartották meg a mérkőzést. A 15. percben kapushiba miatt *Korom* révén 1:0-ra vezet a szolnoki együttes az első részben. A Szolnok csapatában *a hazaérkezett Horváth és Szücs is játszik.*

Szikla és Mérai-Horváth nyerték Borsafüreden a sibajnokságot

Szombaton és vasárnap nagy érdeklődő közönség előtt rendezték meg Borsafüreden a sibajnokságot. Szombaton az összetett versenyt Szikla (MAFC) nyerte meg. 2. Mérai-Horváth (MAF). 3. Szalay (BBTE).

Vasárnap az egyéni mülesiklóbajnokságban Mérai-Horváth Róbert (MAFC) győzött. 2. Libik (MAFC). 3. Szikla (MAFC). Női versenyben 1. Iglóiné Elsöd Anikó, 2. Bérczy Gabriella, 3. Delmár Szilvia.

Gerevich Emil a Bank Liga kardvivő bajnoka. Nagy érdeklődés mellett rendezték vasárnap a banktisztviselők vivóversenyét.

Rendszeres
Uszással
Derüskedvü
Akaraterős
S munkabiró lesz!

NYOMATOTT A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET R. T. KÖRFORGÓGÉPEIN BUDAPEST VI. ARADI UTCA 8. — FELELŐS: VITÉZ MARGITTAY ANTAL IGAZGATÓ.

SZOBOTKA IMRE
(1890–1961)

Születésének 80. évfordulójára

Egyenletes művészi pályát járt be a ma 80 éve, 1890. szeptember 3-án született Szobotka Imre, s ezt a haladást még olyan súlyos kaland sem hátráltatta, mint a csaknem ötesztendős internálás az első világháború alatt Bretagne-ban. Mert ott is dolgozott, s éppen az élő francia irodalom ihlette, Paul Claudel *Angyali üdvözlet*éhez készítette illusztrációit. Egyébként ez a fáradhatatlanság és életbátorság jellemezte élete minden szakaszában két világháború közötti progreszszív piktúránk jeles képviselőjét, a KÚT alapító tagját.

Az Iparművészeti Iskolát végezte, majd 1910-től két barátjával, Bossányi Ervinnel és Csáky József szobrásszal együtt Párizsban folytatta tanulmányait. Cézanne világos színei, geometrikus alapformái megragadták a fiatal festőt, s egész életén, munkásságán nyomot hagytak. Két fejlődési állomásán kissé meglágyultak formái, atmoszférikus hatásokra is törekedett, de a szerkesztő elv, a dolgok plaszticitása, a tér jelentősége sohase sorvadt ki képeiből. A háború kitörése Bretagne-ban érte, azonnal internálták, és bár évekig elzártan élt, de — mint említettük — alkotó aktivitása nem csorbult a kényszerhelyzetben. Hazatérése után nagy lendülettel dolgozott, és már 1921-ben a Fónagy Béla vezette Belvedere két kicsi helyiségében gyűjteményes kiállítást rendezett, főleg franciaországi munkáiból. A húszas évek közepén Hollandiában, Amszterdamban és Hágában szerepelt megérdemelt sikerrel.

Itthon nyaranta Zebegényben dolgozott, s a környezet hatása letagadhatatlan. Berény Róbert és Szőnyi István olyan minőségű mesterek voltak, akiknek véleményét szívesen fogadta. De különös, hogy a Dunára csak úszni járt Szobotka, festeni a falut festette, a harsányzöld kerteket, présházakat, udvarokat. S ha a lombos kertek ábrázolásában már nem volt elsődleges az elemzett forma, a színek változataival mégis modellált. A nyári falu tündöklése hűvös színeit is átfűtötte, képei belső izzást nyertek, s ekkor kapta meg a Szinyei Társaság tájkép-díját. Ezeknek a termékeny nyaraknak a gyümölcseit a Tamás Galériában 1929-ben és 1930-ban mutatta be. Ezután két nyarat Nagybányán töltött, s az első nagy nemzedék által felfedezett, örökös ihletést adó táj valahogy tradicionális, de egészen modern megfogalmazást nyert Szobotka képein. Szilárd szerkezet tartja egybe a nagyon harmonikus tájakat, vízimalmot, falut, zúzdát, zuhogót, a lírává tisztult világot.

Ordnader Anna
A szocialista építőmunkát
nyomában
Gy. Kovalik 1975

haszontalan dolog. Mégis, úgy gondoljuk, valahogy gazdaságosabban kellene bánni erőivel még az igen preferált méretekben is. Sok, de nem minden múlik a méreteken, hiszen van intim festő, aki száz négyzetmétert is intim jelenetekkel föst tele. Az azonban tény, hogy Szabó Zoltán nagyméretű kompozíciói belső parancsra készültek, az eszmei mondanivaló minél drámaibb és messzebb szóló kifejezését szolgálják, arányaiknál — s nem méretüknél — fogva akár freskók is lehetnének.

Gyakran rajzai is már fal után kiáltoznak, bár fekete-fehérek. Ilyen az a három portrérajz, amely valójában a művész jellemrajza, oly meghatározó. *Anyám* (1966), *Michelangelo* (1966) és *Lenin* (1968), az a három forrás, ahonnan egész világát eredezteti A pompás, érett formákból rótt anyaarc szigorral és gyengédséggel figyel; Michelangelo kifejezése törött orrával is fájdalmasan büszke, művek és idézetek margó-vonulatával körülvéve jelenik meg; Lenin már szinte deformáltan valami hatalmas indulattól, körülvéve menetelőkkel és az imperializmusra szórt átkokkal: a művész háromágú forrása, az élet forrása, a művészet forrása és az eszme forrása. Lelhetne-e progresszív művész egybevágóbb szellemi szülőket, mint akiket Szabó Zoltán választott magának? Lehet, sőt biztos, hogy van még sok követni való példa, de itt a művész erejét, igényét és tendenciáját jelöli meg.

Önarcképei kissé komorak, haragos prófétáké inkább, és nőalakjai is szinte más glóbusz szülöttei, óriás-asszonyok erővel és gyengédséggel telve. Aki művészetében így túldimenzionálja az embert általában, a nőket különösen, a mindennapi életben nehezen férhet meg a nagynak egyáltalán nem nevezhető emberekkel.

(Magyar Nemzet, 1970. VI. 6.)

A KÚT megalakulása után sokáig nem volt gyűjteményes kiállítása, mert az évenként ismétlődő csoportos rendezvényeken belül volt alkalma egy-egy kisebb kollekciót bemutatni. A Képzőművészek Új Társaságát a fasizálódó államvezetés és az olasz novecentós orientáció képviselői részéről sok támadás érte, persze mindenekelőtt a magyartalanság vádja.

Erre felelt a KÚT az 1936-os kiállításon, egyrészt a katalógus bevezetőjében: „Elveit, céljait nem adta fel, de kitágította kereteit, és a jelen kiállításán maga köré fogadott és bemutat olyan művészeket is, akik jogi forma szerint nem, de a tehetség és a közös szellemiség jogcímén köréhez tartoznak." Nem szükséges neveket felsorolni, de tény, hogy több más fiatal mellett a Szocialista Képzőművészek Csoportja legjobb tagjait szerepeltették, s erre a gesztusra a haladó szellemű kritikusok nagy megértéssel reagáltak. Másrészt a kiállítás maga széles panorámája volt az akkori modern magyar művészetnek.

Szobotka ekkor szentendrei képeket állított ki, mert a főváros-közeli ódon és ugyanakkor eleven kisváros már sok-sok festőt vonzott. Ez időbeli képei már erősen a fény, a levegő formabontó tendenciájára épülnek. Sose lesz impresszionistává, de a valóságnak egyre több elemét veszi figyelembe.

Végül mégis szükségesnek látszott egy nagyobb összefoglalás, számvetés, ezért 1938 elején a Fränkel-szalonban nagyon szép, azt lehetne mondani: üde kollekciót mutatott be. Művészetéből szinte teljesen hiányzik a drámai vonás, az élet csendes szépségét hirdeti. Ennek a kiállításnak sajtóvisszhangja rendkívül kiterjedt és fenntartás nélkül elismerő volt, s az *Új Nemzedéktől* a *Pester Lloydig* minden esztéta elemző méltatást közöl. Az ötvenedik életéve felé haladó festő elért a kiteljesedéshez, stílusfordulóinak, festői szemléletének szintéziséhez. A művész erről így írt: „A természetszemléletnek túl kell nőni az egyszerű regisztrálás tényén. A festőnek tudatosítani kell a realitás mélyén rejlő összefüggéseket és vízióját az élmény közvetlenségével hívni életre."

Ez év őszén újra Hollandiában — felesége szülőföldjén — járt. A *Pesti Napló*ba jó stílusú rajzos riportot küldött, amelyben beszámol művészi élményeiről. Figyelemre méltó, hogy az előző évben nagy feltűnést keltett felfedezésről, a rotterdami Boymans Múzeum által megvásárolt Vermeer-képről *(Jézus Emmausban)* ezeket írta: „Annyit mégis, hogy nem hatott olyan elementárisan, mint híre után vártam volna. Először is, nyilvánvalóan ifjúkori munka, kompozíciója sablonos. A figurák sem egészen olyan átszellemültek — éppen, mert annyira közel állnak a klasszikus formalizmushoz. Az abrosz keményre vasaltsága, a posztóruha vastagsága és durva varrása, az egész plasztikája annyira kihangsúlyozza a realitást, hogy ennek páncélját a lélek nem tudja áttörni, ha érzem is létezését mögötte az arcokon." Tíz év múlva kiderült, hogy Van Maegeren holland festő megtévesztő hamisítványa. Mindezt csak azért érdemes felemlegetni, hogy a jó művész és művelt ember pompás kvalitásérzéket fejlesztett ki magában.

Hollandiából átment Londonba, ahol régi barátai és kollégái éltek. Az utazás

mindig felfrissítette, új erőkkel telítette, s művészetének témái is szélesedtek, gazdagodtak. Szerette a pasztellkrétát, amit persze maga készített, hízelgő hamvassága megfelelt derűs, fuvolahangú piktúrájának. (Egyébként valóban saját készítésű fuvoláján zenélt.) De még az olajképein is mindig volt — kivéve az analitikus kubista periódust — leheletnyi gyöngyház-púder szín. Ezekre a hamvas szépségű képeire 1941-ben Kmetty Jánossal egyidejűleg Szinyei-díjat kapott.

A Műbarátnál 1943-ban rendezett kiállításán legtöbb képe pasztell-tájkép, Amszterdam, Zebegény és Szentendre varázsával telítve. Ekkor is szép kritikát kapott, és egy évvel későbbi, ugyancsak a Műbarátnál bemutatott munkái láttán bírálói választékosságát és költőiségét dicsérik.

De ekkor már 1944 februárja volt. Az első bombázások után családjával együtt a Duna-kanyarba húzódott, s életművét a Belgrád rakparton egy nagy raktárhelyiségbe helyezte el megőrzésre. Mikor egy esztendő múlva visszajöttek, legnagyobb kétségbeesésére üres, kiégett hodályokat találtak.

Mégis, elpusztíthatatlan vitalitása és újra csak a számvetés vágya összehozott egy kis szép anyagot 1947-ben az Ernst Múzeumban. Részt vett minden nemzeti kiállításon nemes hangú munkaábrázolásokkal, döntően a magyar vidékről. Zsennyén volt több nyáron át, s ebben a paradicsomi kertben természetes otthonossággal mozgott, mint olyan ember, aki érti a fák, füvek, madarak nyelvét. A Munkácsy-díj első fokozatát kapta 1954-ben, majd 1958-ban a Csók Galériában ismét gyűjteményes kiállítása nyílt. Hetvenedik születésnapjára a Szocialista Munkáért érdeméremmel tüntették ki, s néhány hónap múlva meghalt.

Halálának tizedik évfordulójára, jövőre a Magyar Nemzeti Galéria emlékkiállítást rendez, amelynek hivatása kiemelni a feledésből egy kitűnő, modern magyar festőt, megmutatni értékeit azoknak, akik nem ismerték, és kijelölni helyét a két világháború közötti haladó művészet vonalában.

(Magyar Nemzet, 1970. IX. 3.)

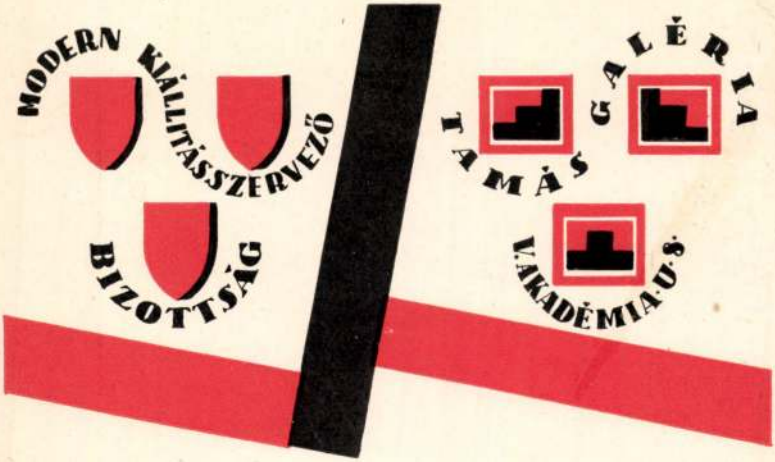

Tisztelettel meghivjuk

SZOBOTKA IMRE

festőművész

január 17-én, csütörtökön délután 5 órakor megnyiló

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

Ez a meghivó vagy a Vernissage-ra vagy a kiállitás bármely napján két személyre belépőjegyül szolgál

Meghivó nélkül a belépődij a Vernissage napján és vasárnaponként személyenként 1 pengő, más napokon 50 fillér

A kiállitás nyitva: Február 4-ig
Vasárnap délelőtt 10-2-ig,
köznapokon délelőtt 10-től este 7-ig

TAMÁS GALÉRIA KIÁLLITÁSAI

A MODERN KIÁLLITÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG RENDEZÉSÉBEN

V., AKADÉMIA-UTCA 8. ~ TELEFON: 254–23.

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságu
Méltóságos
Nagyságos

.....úr
úrnő

.....

.....

BUDAPEST

.....

Szobotka

Pesti Napló képes mell
1938. aug. 14.
(Művészélet Zebegenben)

Szobotka saját gyártmányú fuvoláján játszik

Magyar Film-Iroda Rt. Ungarisches Film

A «Magyar Híradó» című Aktuális Filmujság kiadója. Filmfelvételek. Előhívás. Másolás. Saját laboratórium. Műtermi és egyéb fényképfelvételek.

Telefon: 145-510

Budapest, VIII.

M. o. B.

Fehér

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA TISZTELETTEL

MEGHÍVJA ÖNT

SZOBOTKA IMRE

FESTŐMŰVÉSZ

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1971. AUGUSZTUS 28-ÁN, SZOMBATON 12 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET

Dr. LÁSZLÓ GYULA
EGYETEMI TANÁR
MOND

71-8 — fnyv 14 — 2747 — Fv.: Patyi Árpád

SZOBOTKA IMRE

5

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA 1957

Meghívó

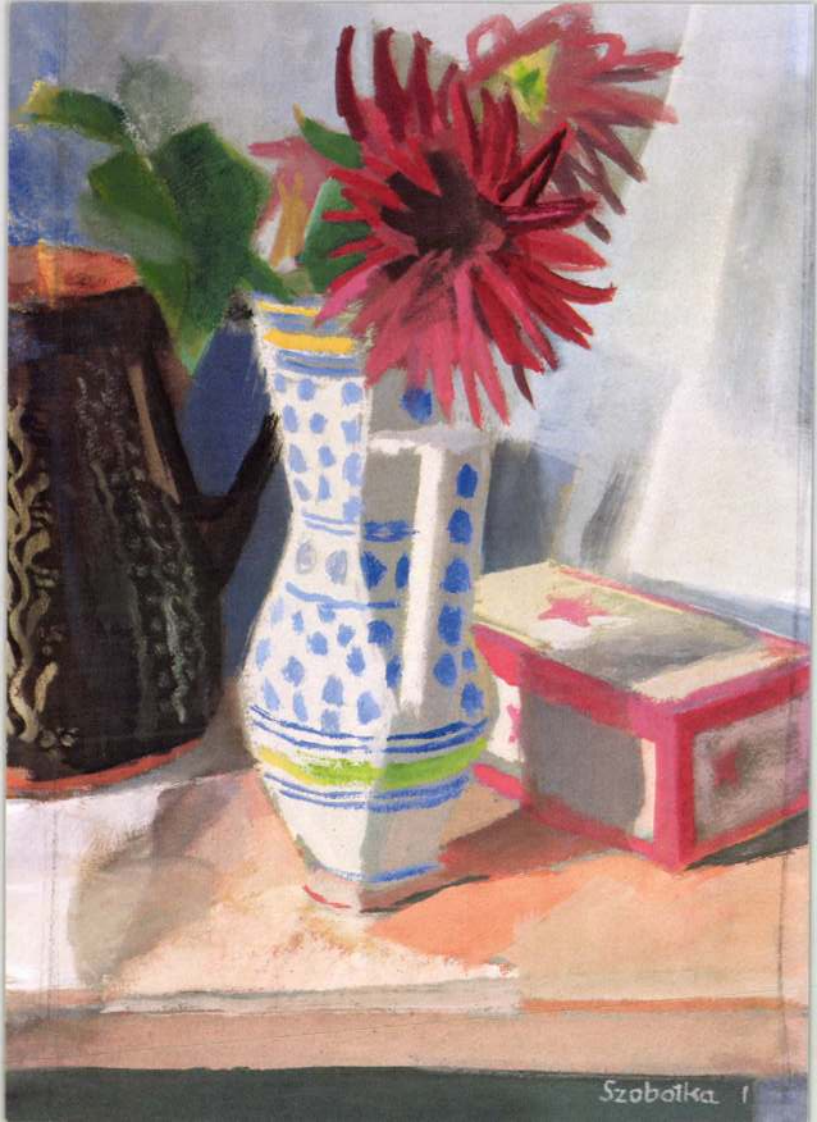
Szobotka 1

Tisztelettel meghívjuk

SZOBOTKA IMRE

(1890–1961)

műveiből rendezett kiállításunk

megnyitójára

1999. április 1-én, csütörtökön, 18 órakor

a **FERENCZY GARLÉRIÁBAN**

A kiállítást megnyitja:
Dr. SZABÓ JÚLIA
művészettörténész

A kiállítás anyagát összeállította:
ZSÁKOVICS FERENC
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető:
1999. április 1-től 17-ig

Márffy és Társa Aukciósház

H-1053 Budapest, Ferenczy István utca 28.
Telefon: 318-1007 Fax: 266-1970

Szobotka Imre: Csendélet pöttyös kancsóval, 1930, akvarell, 47,5×34 cm

«KINYILATKOZTATÁS»
Szobotka Imre kubista korszaka
1912–1922

Magyar Nemzeti Galéria, C épület
III. emeleti kamaraterem

2004. május 25 – október 24.

Szobotka Imre (1890–1961) festői pályája – az első világháború előtt – Párizsban bontakozott ki. A budapesti Iparművészeti Iskola elvégzése után 1910-ben érkezett a francia fővárosba, ahol a Metzinger és Le Fauconnier vezette La Palette festőiskolában tanult. Szobotkára nagy hatással volt az 1911-es Salon des Indépendants kiállításon a kubisták terme, akikkel 1913-ban és 1914-ben már maga is együtt szerepelt, s különösen büszke volt arra, hogy felfigyelt képeire a kubizmus teoretikusa, Guillaume Apollinaire. Szobotka nem a színredukciós, formaanalízist végrehajtó „tudományos" kubizmushoz, hanem az irányzat tér- és idősíkokat szintetizáló, az erőteljes színhasználatot megőrző, orfikus vonalához kapcsolódott. Az első világháború kitörésekor internálták a Bretagne félsziget egyik kis falujába, Saint-Brieuc-be. Itt készítette el Paul Claudel 1912-ben megjelent *Kinyilatkoztatás* (L'annonce faite à Marie) misztériumdrámájának illusztrációit, kubista tanulmányainak kiérlelt képi összefoglalásait. Szobotka 1919-ben a forradalmak utáni Magyarországra hazatérve bekapcsolódott az itthoni művészeti életbe, rendszeres szereplője lett a legkülönfélébb kiállításoknak. Kubista korszaka alapján számon tartott művésze az avantgárd törekvéseknek, így például 2000-ben nemzetközi összefüggésben szerepelt a párizsi Musée d'art moderne École de Paris kiállításán, 2002 tavaszán pedig a Párizsi Magyar Intézet mutatta be Claudel-illusztrációit. Jelen kiállítás a Magyar Nemzeti Galéria által nemrég megvásárolt sorozat bemutatója, amelyet a művész korabeli műveivel egészítettünk ki.

Szücs György

Illusztrációk: Kalapos férfifej, 1914 körül; Háttal fekvő női akt, 1913 körül (Magyar Nemzeti Galéria)

ÜNNEP GYŐRÖTT

Mária Terézia 1743 március 6-án írta alá azt a kiváltságlevelet, amely *Győr* mezővárost a szabad királyi városok közé emelte. A város a maga szerény és nemesen előkelő modorában ülte meg a kétszázadik évfordulót, ennek köszönhetem, hogy *Győrbe* jutottam. Már az út is szívderítő volt. A nagyváros házai eltakarják az ember elől a világot. Hiába tavaszodik, mi itten csak foszlányokat érzünk és látunk ebből a valódi világeseményből, melyet a legelszántabb emberi igyekvés zajongása, gonoszsága és mutatványai sem bírnak felülmúlni. Az öröklét most új ruhába öltözik, színváltozás történik földön és égen. A vén föld színei most konokak és haragosak, harsogó zölddel és mély barnával kergeti a tél utóvédjeit. Az égen tintaszínű felhők gyakorlatoznak, töménybe sűrűsödnek, majd szétfutnak, mint a könnyű lovasság és felvillan az azúrkék, mely eztán majd hónapokon keresztül vigasztal. Szinte sajnálom, hogy le kell szállanom a vonatról, jó lenne egész Dunántúlt végignézni. Ugyanakkor csábít *Győr* is, melyet még alig ismerek s legnagyobb örömeim közé tartozik: egy új várost végigízlelni.

Győrött szombaton önérzetes, szép magyar beszédek hangzottak s megnyílt a várostörténeti kiállítás. Fejlett esztétikai érzékkel rendezték ezt a kiállítást, nem zsúfolták agyon a termeket, csupa lényeges dolgot mutattak be, minőségi hatásra dolgoztak. A város büszke lehet multjára: a régi dolgok itten szeliden, de határozottan áthatják az újat. A város jellege barokk, de a barokkon átütnek a magyar középkor keményebb, szikárabb formái, amint a szelid polgárházak alatt tárnák és kazamaták lappanganak, a harcos magyarság emlékei. *Győr* város a szó nyugati értelmében, vizek mentén és összefolyásánál épült s valamikor a kereskedelem tette naggyá. Mikor azután a Duna kereskedelmi »mellékvágány« lett, Győr nem esett össze, hanem megtalálta a fejlődés új útját, *olyanméretű ipart teremtett, hogy méltán büszke rá.* S mégis: ennek a nyugati stílusú és szellemű városnak szerkezetében, alkatában van valami eredendően magyar. Azonnal otthonosan érzed magadat a falai között s polgári lelkében és erőfeszítéseiben azt a mély alkotóerőt ízleled, melyet hiába keresel a főváros sznobjainak léhűtő szalonjaiban és levantei lelkű »gyülekezeteiben«.

E falak meleg otthont adtak egykor a magyar szellemnek. Megmutatták a vén házat, amelyben egykor *Amade* László hegedülgetett. Itt lakozott *Révai* Miklós s annyian mások. *Győr* valamikor irodalmi központ volt, a győri nyomda 1728 és 1850 között hősi és országos jelentőségű munkát teljesített: *Amade* László, *Révai* Miklós, *Sándor* István, *Rát* Mátyás, *Pétzeli* József, *Guszmics* Izidor és *Faludi* Ferenc műveit adta ki többek között. Itt áll *Kisfaludy* Károly szobra, de a szobornál különb az ismeretlen festő Kisfaludy-arcképe, mert nemcsak a hajdani költő lényege él ezen a képen, hanem talán a magyarság legtisztább vonásai: a hajlíthatatlan dac és a szemérmes szomorúság.

A város hű kulturális hagyományaihoz. *Valló István*, a helyettes polgármester, aki különben bűbájos kis könyvet írt a város művészi szépségeiről, a díszközgyűlésen határozati javaslatot terjesztett elő, mely többek között ezt tartalmazza: »Elhatározza a közgyűlés, hogy a magyar tudomány, irodalom és művészet támogatására jubileumi alapot létesít, amelynek javára az 1943. évre 20.000 pengő hozzájárulást megszavaz és elhatározza, hogy ez alap javára minden év költségvetésében a lehetőség szerint ilyen összeget fölvesz.« Fordítsák majd a jubileumi alap jövedelmét valóban termékeny kulturális célokra. Irassák meg mielőbb a város életformájának szociológiai mélységű történetét. Adják ki a város hajdani jeles íróinak műveit. S e munkák elvégzését bízzák írókra, így támogatják majd legtermékenyebben a magyar kultúra ügyét.

De még egy fontos hivatás vár *Győr* városára. A lakosság többsége máris ipari munkás és alkalmazott. *Ilyen alkatú városokban kell megtörténnie az értelmiség és munkásság őszinte lelki összeolvadásának.* Győr nagyszerűen megfelelt a multban gazdasági és kulturális hivatásának. Kitűnően összeegyeztette mély örökségét az élet új feladataival. Most társadalmi hivatásának betöltésén van a sor. A »zárt« középosztály létjogosultsága felett már meghúzták a harangot, az igazi értelmiség pedig a közösség, a nagy dolgozó tömegek testébe-lelkébe építkezik. *Legyen Győr ennek a feladatnak betöltésében is önmagához méltó: tiszta, nemes és nagyvonalú!*

Féja Géza

Kállay miniszterelnök és Linkomies Edvin táviratváltása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: *Linkomies* Edvin finn miniszterelnök kinevezése alkalmából *Kállay* Miklós m. kir. miniszterelnök a következő táviratban üdvözölte a finn kormány új fejét:

»Éppen most vettem Nagyméltóságod kormányalakításának hírét. Különös örömömre szolgál, hogy a finn kormány élén *hazám egy bevált barátját és kiváló ismerőjét* üdvözölhetem s kérem Nnagyméltóságodat, fogadja legmelegebb szerencsekívánataimat. *Kállay Miklós.*«

Linkomies Edvin finn miniszterelnök *Kállay* miniszterelnök üdvözlésére a következő irattal válaszolt:

»Kérem Nagyméltóságodat, szíveskedjék legőszintébb köszönetemet fogadni azért a barátságos táviratért és azokért a szerencsekívánatokért, amelyeket Nagyméltóságod kinevezésem alkalmából hozzám intézni szíveskedett. *Linkomies Edvin.*«

EGY HÉT ÉRDEKES BELPOLITIKAI MENETRENDJE

A törvényhozás érdemi munkája ugyan még nem kezdődött meg, de a belpolitikai élet egyre élénkebb lesz. Ezen a héten is *több fontos tanácskozásra és értekezletre* kerül sor, amelyen szóbakerülnek az időszerű politikai kérdések.

Holnap délelőtt 11 órakor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében összeül a 42 tagú országos bizottság, hogy *Szász* Lajos közellátási miniszter tájékoztatójával kapcsolatban folytassa a pénteken félbeszakított vitát. A közellátási tájékoztatóval — mint a *Magyarország* értesül — a holnapi ülésen ismét számosan foglalkoznak majd. A hozzászólások után hír szerint *Szász miniszter ismét felszólal* és részletesen válaszol a bizottsági tagok észrevételeire.

Politikai körök igen nagy érdeklődéssel tekintenek a képviselőház védelmi bizottságának szerda délelőtt 10 órára összehivott ülése elé is. Az ülésen vitéz nagybaczoni *Nagy* Vilmos honvédelmi miniszter tájékoztatja majd a véderőbizottság tagjait az általános hadihelyzetről és a tárcája körébe tartozó időszerű problémákról.

A szokásos heti minisztertanácsot szerda délután 5 órai kezdettel tartják meg a Sándor-palotában. A minisztertanácson *Kállay* Miklós miniszterelnök elnöklésével a kormány tagjai megvitatják a folyó kormányzati ügyeket. Igen élénknek igérkezik a Magyar Élet Pártja csütörtöki klubnapja is.

Szombaton ünnepélyes keretek között átadják a forgalomnak *a medvei új Duna-hidat*, amely a Csallóközt összeköti a Dunántúllal. Az impozáns és korszerű új hidat azon a helyen állították fel, ahol a Felvidék visszacsatolásakor a gyorsan vert pontonhídon a magyar honvédség először lépett a visszatért magyar területre. A híd forgalombahelyezési ünnepségén *Varga* József kereskedelmi, közlekedési és iparügyi miniszter mond avatóbeszédet.

Jelentős belpolitikai eseménynek igérkezik még az az értekezlet, amelyet *a Magyar Élet Pártja vasárnap tart Nagyváradon.* Az értekezleten, értesülésünk szerint, a bevezető beszédet *Kölcsey* István, a MÉP ügyvezető alelnöke mondja.

Főpapok, közgazdászok és jogászok a virrasztó, magyar lélek sorsáról

Az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga a Vigadó nagytermében »*Virraszt a magyar lélek*« jelszó alatt nemzetpolitikai előadó estet rendezett. A »Honvédcsaládokért« akció javára rendezett előadáson megjelent *Kállay* Miklós miniszterelnök, vitéz *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter, *Radocsay* László igazságügyminiszter, vitéz nagybaczoni *Nagy* Vilmos honvédelmi miniszter, *Szinyei Merse* Jenő kultuszminiszter, *Szász* Lajos közellátási miniszter, *Tasnády Nagy* András, a képviselőház elnöke, számos államtitkár és más közéleti előkelőség.

Biró Zoltán elnöki megnyitó beszéde után *Ravasz* László református püspök *Keresztény szellem, magyar kultúra* címen tartott érdekes előadásában hangsúlyozta, hogy a kultúra nem egyéni vállalkozás, hanem mindig a közösség ügye. Nem ruha, nem külső szín, nem reánk hintett fény: élet kell, hogy legyen a keresztény szellem. Mindennapi kenyér, egészség és szépség. Az volt mindig az alapkérdés, hogy *a keresztény szellem a magyart szabadabbá, szellemibbé, nemesebbé, egyszóval emberibbé és magyarabbá tegye.* Magyarország sohasem zárkózott el az egyetemes keresztény szellemiség felfedezései, vívmányai és eredményei elől, *ezen a földön mindig egy darab Európa élt.* A magyarság az egyetemes keresztény szellem tanításait mindig úgy vette át, hogy *először magyarrá tette.* Mert az a hatás, amelyik nem lett magyarrá, az e földön nem lett sohasem élő műveltséggé.

Kelemen Krizosztom, pannonhalmi főapát *Hitvalló magyarság* című előadásában hangoztatta, hogy amint Szent Istvántól Széchenyi Istvánig minden számottevő magyar államférfiúi magánéletét és közéleti munkásságát át meg átszövi a mély vallásosság, éppúgy fonódik bele a természetfölötti hit a legkiválóbb magyar hadvezérek bensőséges meggyőződésébe és hadvezetési küzdelmeibe. *Nem véletlen, hogy éppen történelmünk legválságosabb pillanatában, Mohinál és Mohácsnál egy-egy főpap volt egyetlen számbavehető hadvezérünk.* Bár csak hallgattak volna is rájuk, akkor a mohi és mohácsi vész következményeivel együtt elmaradt volna. A művészet, az országvezetés, a honvédelem hitvallása mellett megvolt és megvan a magyar élet, a magyar erkölcs hitvallása is. A kimagasló hitvallók közül nem maradhat ki a legkimagaslóbb: maga *a magyar nép.* A népnek sokszor egyetlen fegyelmezője, de egyetlen erkölcsi erőforrása, vigasztalója is a hite volt. *Erő van a vallásban, amely erő őrzi állandóvá teszi és megszenteli a házasságot.*

Liptay Lajos dr., a Községi Takarékpénztár vezérigazgatója *Magyar szellem, magyar közgazdaság* című előadásában arra mutatott rá, hogy az az ország, ahol a tőke egyedül önzőségot szolgál, és mellőzi a magasabb erkölcsi és nemzeti célok szolgálatát, igazában önálló független és polgárainak jólétét teremtő ország nem lehet. Magyar élet és jövendő csak úgy képzelhető el, ha egyfelől biztosítva van ugyan az egyén szabad érvényesülésének a lehetősége, de másfelől *a nagy magyar közösség céljainak szolgálatát is szent hivatásának fogja mindenki érezni.*

Végül dr. *Vladár* Gábor kúriai tanácselnök *a magyar szellem és a magyar jog* történelmi kapcsolatait világította meg. A magyar állam életrajzából sok-sok mozzanat azt bizonyítja, hogy *a magyar állam megalakítása a nemzeti géniusz önálló alkotása volt* és a magyar államélet továbbfejlesztése is a nemzet egyéniségének megfelelő önálló utakon haladt. Az a történelmi tény, hogy a honfoglaláskor irdatlan erdők, nádasok helyén ezer esztendőnek annyi pusztulása és vérzivatara után is sokezer falu dolgos csendjében és sokszáz város lüktető zajában hangzik a magyar szó, azt hirdeti, hogy a magyar államalkotó és államfentartó géniusz nemcsak afféle ábránd, hanem élő valóság.

XII. Pius nagy reményeket fűz Spanyolországhoz

Madrid, március 8. *(Német TI.)* A spanyol sajtó közli a Rómából visszatért spanyol akadémikus, *Garcia Sineriznek* nyilatkozatát pápai kihallgatásáról. A szentatya Sineriz előtt rendkívül nagy elismeréssel nyilatkozott a *Caudillóról*, mint aki a katolikus Spanyolország szellemi helyreállításának legelső harcosa. »*Spanyolország* — mondotta Sineriz — *továbbra is kedvelt gyermeke a pápának és a szentatya nagy reményeket fűz hozzá.*« *(MTI)*

A Genua elleni légitámadások után

Génua, március 8. *(NST)* A fasiszta párt hivatalos jelentése szerint a *Génua* elleni brit légitámadások alkalmával összesen *6120 lakóház pusztult el, köztük 5642 a város központjában.* A támadások alkalmából számos történelmi műkincs is elpusztult, így többek között a *Palazzo Doria Tursi* és a *Palazzo Campanella*, úgyszintén több történelmi nevezetességű templom.

Gandhi két hét mulva felkelhet

Bombay, március 8. *Gandhi fia* kijelentette, hogy apja egészségi állapota *kedvezően javul.* Reméli, hogy a *Mahatma két héten belül felkelhet. (Bud. Tud.)*

Az olaszországi művészek érdekeinek védelme

Róma, március 8. *(MTI)* Az olasz és az Olaszországban tartózkodó képzőművészek, valamint a legutóbbi 50 évben elhunyt művészek jogutódai, a jövőben *részt kapnak a műalkotás továbbeladásából eredő haszontöbbletből.* A részesedés a művészek szakszövetsége és a szerzői jogokat védő szövetség szerződése alapján történik. Olaszországban a képzőművészeti alkotások értéke az utóbbi időben nagyon emelkedett és ezért méltányos, hogy a művészek és jogutódaik a továbbeladás haszontöbbletéből részt kapjanak.

Ivóvíz helyett sóréteget találtak Székelyudvarhelyen

Sepsiszentgyörgy, március 8. *(MTI)* Székelyudvarhelyen mélyfúrásokat kezdtek, hogy ivóvízhez jussanak. A fúrás 134 méter mélységben vastag sórétegbe ütközött.

Fej—

és derékfájás, idegesség, émelygés, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavaroknak következménye. Ilyenkor is kell a DARMOL

Az Actio Catholica elnöki értekezlete

Az Actio Catholica Országos elnöksége *Serédi* Jusztinián elnöklése alatt értekezletet tartott. A hercegprímás elnöki megnyitója után *Jakabffy* Károly pénzügyi jelentést tett, majd *Mihalovics* Zsigmond bemutatta az 1943/44. évi munkaprogramot. *Czapik* Gyula püspök, *Gévai-Wolff* Nándor, *Dsida* Ottó, *Wünscher* Frigyes és *Esthy* Miklós szólaltak még fel az elnöki értekezleten. *(MK)*

Dr. Zsindely Ferenc államtitkár főgondnoki beiktatása

A délkomáromi református egyházközség vasárnap Komáromban ünnepélyesen beiktatta új főgondnokát, *dr. Zsindely* Ferenc miniszterelnökségi államtitkárt, a komáromi választókerület országgyűlési képviselőjét. A beiktatást *Leöke* Károly esperes, felsőházi tag végezte. Utána a felekezetek és a város küldöttségei tisztelegtek az új főgondnok előtt. *(MTI)*

A kőbányai reformátusok ünnepe

A kőbányai református egyházközség vasárnap ünnepelte meg lelkészének, *Hatolkay* Kálmánnak húszéves lelkipásztori jubileumát. A presbitériumi díszgyűlésen vitéz *Szőnyi* Sándor főgondnok felolvasta Ravasz László püspök elismerést nyilvánító levelét. *Rajkay* Sándor kőbányai katolikus plébános és *Majba* Vilmos evangélikus lelkész meleg szavakkal köszöntötték a jubiláns lelkipásztort. *(MÉ)*

Díjmentesség a tábori postával fuvarozott levélpostai küldeményekre

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter *a tábori postával fuvarozott* alábbi levélpostai küldeményekre *postai díjmentességet* engedélyezett: közönséges nyitott vagy zárt levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, hirlapok, árumináták és üzleti papirok 100 gram súlyhatárig, hivatalos közönséges vagy ajánlott levélpostai küldemények 500 gram súlyhatárig. A rendelet hatályba lépett. *(MTI)*

Magyar siker a lisszaboni fényképészeti kiállításon

Lisszabon, március 8. *(MTI)* A Lisszabonban rendezett 6. nemzetközi fényképészeti kiállításról beszámoló portugál lapközlemények kiemelik, hogy a magyar fényképészet anyaga szépségével tünik ki. A Diario de Manha különösen *Vadas* Ernő felvételeit méltatja. A lap 11 magyar fényképet sorol fel, mint amelyek különösen megnyerték a portugál közönség tetszését.

Hadikórház Kispesten

Kispest város elhatározta, hogy százágyas hadikórházat állít fel és annak céljára a Kossuth-téri iskola épületét használják fel. A polgármester felszólította a város közönségét, hogy pénzzel és felszerelési tárgyakkal járuljon hozzá a kórház felállításához. *Egy hét alatt 35.000 pengő gyült össze*, amellett a felszerelési tárgyak egész garmadájával árasztották el a városházát, úgy hogy némely felszerelési tárgy gyüjtését már beszüntették. *(MTI)*

— **BESZÉLŐ SZÁMOK.** *Zentay* Dezső népszerű zsebkönyvének most megjelent II. kötete első részében az ország vezető helyein dolgozók névsorát csoportosítja. Közel hatezer nevet sorol fel, Magyarország szellemi arisztokráciájának tagjait, akik az első sorokban küzdenek ma a magyarság boldogulásáért. A második táblázatos rész a világ nyersanyagtermelését mutatja és az önellátás kérdését világítja meg. Külön arányszámok és fejkvóta szerinti számítások teszik áttekintővé ezt az időszerű statisztikát.

Szabó Lőrinc törzsőrmester Charkovban

egy színielőadáson találkozott sohse látott 20 éves lányával és hazahozta Ungvárra

Ungvár, március 8. *(A Magyarország tudósítójától.)* Kedves történetről beszél ma itt mindenki Ungváron. A történet hőse *Szabó* Lőrinc ungvári törzsőrmester, aki az első világháborúban fiatal altisztként fogságba került. 1918-ban mint hadifogoly valahol Charkov környékén járt.

A magyar katona legénynek egyszer megakadt a szeme egy fiatal orosz leánykán. Helyre legény volt a magyar fiú, csinos az orosz leányka, megszerették egymást. Igy aztán Szabó Lőrinc a háború után is ott maradt orosz földön.

Teltek, multak az évek és Szabó Lőrinc lassan egyre többet gondolt haza. Elhatározta, hogy haza megy Magyarországra. Ámde az orosz leányka épp olyan erősen szerette a maga szülőföldjét. Hosszú vitáknak, magyarázgatásnak *szomorú elválás lett a vége.*

Az ungvári magyart az sem tudta visszatartani, hogy *a párja már kettőjük titkát viselte a szive alatt.* 1922-től írtak, amikor Szabó Lőrinc Ungvárra érkezett. Azután élte a trianoni magyarok keserves életét. Lassan elhalványultak lelkében a régi emlékek. De az otthagyott kedves arcképét Szabó Lőrinc továbbra is megőrizte.

1942-ben a haza újból hadba hívta Szabó Lőrincet. Mint törzsőrmester ment ki újból az orosz harctérre és csodálatosképpen hamarosan *arra a területre került, ahol valamikor az első világháborúban járt.* Csapatteste Charkov környékén állomásozott és az ismerős tájak *a régi emlékeket* is gyakran visszahozták Szabó Lőrinc törzsőrmester úr lelkébe.

Történt egy napon, hogy Charkovban az ukrán nemzeti ünnepség alkalmából színielőadást rendeztek. Szabó Lőrinc is elment az előadásra és a nézőtéren elvegyült a közönség soraiban. *Egyszerűen öltözött orosz asszony volt a szomszédja, aki mellé került.*

Az előadás során és a szünetekben szomszéd és szomszédnő, az egykori orosz fogoly és az orosz asszony beszédbe elegyedtek. Szó esett persze kinek-kinek az életéről és akkor Szabó Lőrinc elmondotta húsz évvel ezelőtti boldog életét az orosz leánnyal, akit elhagyott s akiről semmit sem hallott azóta.

Az orosz asszony egyre növekvő figyelemmel hallgatta a beszédet. Szabó Lőrinc ekkor megmutatta a mindig magával hordott fényképet.

— *Az én hugom volt!* — mondotta az asszony.

Most már az asszony beszélt. Elmondotta, hogy amikor a huga egyedül maradt, pár hónap mulva *leánygyermeknek adott életet.* A szülés következtében azonban az *anya meghalt.* A család a kis árvát befogadta, felnevelték. Szabó Lőrinc érdeklődni kezdett gyermeke sorsa után.

— *Ott van!* — mondotta az asszony, rámutatva a színpadon szereplő egyik fiatal leányra.

A törzsőrmester úr könnyes szemmel ismerte fel gyermekét, *egészen olyan, mint az édesanyja volt.* Elhatározta, hogy hazaviszi leányát Magyarországra. A családtagok, ismerősök előadásai, az előkeresett okmányok bizonyságai kétségtelenül igazolták, hogy Szabó Lőrinc a csodálatos véletlen folytán *édes leánygyermekét találta meg Oroszországban.*

A katonai hatóságokhoz beadott kérelem és megfelelő igazolások alapján *kedvező elintézést nyert.* Szabó Lőrinc megkapta az engedélyt, hogy gyermekét Magyarországra vihesse.

Szabó Lőrinc törzsőrmester a napokban hazaérkezett Ungvárra. *Velejött egy 20 esztendős szép leány: Makoneczka* Teréziának hívták húsz esztendeig. *Szabó* Teréziának hívják majd ezután...

S. Gy.

SZOBOTKA IMRE KÉPEI

A Műbarát helyiségében *Szobotka* Imre festőművész mutatja be legújabb műveit, *Eőssze* András szobrászművész társaságában.

Szobotka — bár témaköre elég változatos — mindenekfölött tájképfestő. A szabad természet művészetének igazi eleme. A derült kék ég, a szeszélyes felhőjárás, vizek tükrén a fényjáték, szakadékosfüves domboldalak kanyargó mélyútja, a napsütésben frissen ragyogó lomb, a zöld kifogyhatatlan árnyalataiban pompázó vegetáció szinte személyes életre kel világos szineket összecsendítő vásznain és pasztelljein. Ritka művész él így együtt a természettel. Szobotkát a plein air érezhetőleg gyönyörködteti, örömet szerez neki és folyton megújítja alkotó kedvét. A kubista szerkezet, amely régebben közvetlenül ütközött ki formaadásából, most úgy búvik meg summázott valóságábrázolásának felszíne alatt, mint a csontváz, láthatatlanul, elrejtve a rárakodó izmok kötege mélyén. Jelenléte mégis állandóan érzik s a kép zárt fölépítésében, belső összetartottságában érvényesül. Derű és nyugalom, az élet bölcseségében elmélyült élvező szemlélete, a tiszta festői formák és lehalkított szinek bensőséges szeretete sugárzik felénk *Kidőlt fűz, Alkony, Este, Legelő tehenek, Rembrandt-plein, Mélyút, Strand ősszel, Balatoni verőfény, Dunapart, Zöldséges kocsi, Füzes* című pasztelljeiről. Ugyanez a férfias tartózkodáson átmelegedő líra ömlik el egységes felépítésű olajképein is, a *Veranda* tájjal együtt élő csoportozatán, a *Rönkszállítókon*, a *Falusi udvaron, Mogyorószedésen, Hátoltozókon* és *Szüretelőkön*, amelyek néhány kisebb darabbal együtt meggyőző tanuságot tesznek a kiváló művész tehetségének teljes kiérettségéről, finom szinkultúrájáról és fölényesen biztos alakítókészségéről.

Eőssze András szoborgyüjteménye széles művészi skálát ezólaltat meg, az alakos kompozíciótól a portréig, a körszobortól a dombormüig. Erős plasztikus érzék, alapos felkészültség és egyéni kifejező-erő jellemzi mind stílustörténeti szellemben fogant, mind realisztikus formanyelv kialakítása felé mutató művészt. Különösen sikerült *Sí emlék* terve. *Szent Antal* dombormüve, komoly elmélyedésre való *Tóth Árpád* és *Féja Magdolna* portréja, *Varrólánya, Fra Angelicója, Máriafeje* és markáns rajzú *Magyar psziche* sorozata.

— *rp* —

Tisztújítás a Magyar Sajtótudományi Társaságban

A Magyar Sajtótudományi Társaság tisztújító ülésén a távozó *Hlatky* Endre helyébe *Egyed* István egyetemi tanárt, alelnökökké *Elekes* Dezső egyetemi c. r. k. tanár, miniszteri osztálytanácsost és *Máté* Károly egyetemi magántanárt, főtitkárrá *Dezsényi* Bélát, a Nemzeti Múzeum hírlaptárának vezetőjét választották. *Antal* István nemzetvédelmi propagandaminiszter, vitéz *Kolosvári Borcsa* Mihály, az Országos Sajtókamara elnöke és *Hlatky* Endre nagyváradi főispán tiszteleti tag és *Daniel* Áron, a Sajtókamara főügyésze pártfogó tag lett. *(MOT)*

Elsült a revolver a gyermek kezében

Különös szerencsétlenséget okozott vasárnap este *Szó* József rendőr Dagály-utca 17. számú házban levő lakásán a könnyelműség, amelynek révén *gyermekek kezébe került a rendőr szolgálati pisztolya.* Szóéknál vendégségben járt *Majoros* György pénzügyőr hétéves kisfia. Játék közben egy óvatlan pillanatban hozzájutott a rendőr pisztolyához, amellyel játszadozni kezdett. Abban a pillanatban, amikor figyelmeztették, hogy azonnal tegye le a fegyvert, *a kisfiú ijedtében elsütötte.* A golyó a falba vágódott, de *visszapattanva, Szó Józsefné hasát súrolta, majd a csuklójába fúródott.* Szó Józsefné szerencsés baleset után a mentők a Rókus-kórházba vitték, a kis Majoros-fiú rosszul lett az ijedségtől.

— **NYILATKOZAT.** A *Magyarország* március 4-i számában »A háztulajdonos kijátszotta a fűtési rendeletet, egyhavi elzárásra ítélték« címmel közöltük azt a *rendőrbirói ítéletet*, amely egyhavi elzárással és 5000 pengő pénzbüntetéssel sujtotta *Steiner* József építészmérnök-háztulajdonost, a Fadrusz-utca 6. számú ház tulajdonosát. A tudósítással kapcsolatban a még nem jogerősen megbüntetett *Seiner* József levelet intézett hozzánk, amelyben annak közlését kéri, hogy ő a fűtési rendeletet nem játszotta ki, nem titkolt el 100 mázsa szenet úgy, hogy ebből 50 mázsát rejtegetett. A központi fütés csöveit sem úgy szereltette fel, hogy egyedül csak neki jusson nagyobb meleg, mert a házában az ötödik emeleten lakó leánya részére is ugyanazt a meleget szolgáltatta, mint a többi lakónak.

Az IOV szemléje Ersekújvárott

Érsekújvár, március 8. Az Ifjúság Országos Vezetője Érsekujvárott megszemlélte a cserkészcsapatokat, majd meglátogatta a környékbeli Jászfalu, Bánkeszi, Komját, Nagysurány és Tótmegyer községeket. *(MTI)*

Halálra gázolt egy rendőrt a villamos

Ma hajnalban a Bécsi-úton egy robogó 72-es villamosról, amely a régi villamostipusoknál háromszor nagyobb sebességgel rohant, leugrott *Török* József rendőr. A vágtató kocsi lendülete a villamos mögé s onnan a másik sínpárra vetette. A szerencsétlen rendőr borzalmas halált halt: egy szembejövő, ugyancsak újtipusú 72-es villamos *elgázolta*, 20—25 métert a kerekek alatt vonszolta s *teljesen szétroncsolta.* — *Farkas* Gyula 36 éves állami tanító a Szent István-körút és Visegrádi-utca sarkán egy kanyarodó 90-es villamosról ugrott le s a kerekek alá került. *Koponyaalapi törést* szenvedett, a mentők a Rókus-kórházba vitték.

A Darányi Kálmán Diákház Bizottság Horthy István emlékestje a Rádióban

Kiváló magyar művészek közreműködésével rendezi meg március 11-én a Darányi Kálmán Diákház Bizottsága *Horthy* István emlékestjét, amelyen az ünnepi emlékbeszédet vitéz nagybaconi *Nagy Vilmos* vezérezredes, honvédelmi miniszter mondja. A Rádió a Horthy István emlékestet teljes egészében közvetíteni fogja és ezért Budapest I. eredetileg kiadott csütörtöki, március 11-i műsora a következőképpen változik: 18.30 hírek, 18.40 Horthy István emlékest, rendezi a Darányi Kálmán Diákház Bizottsága, közvetítés a Magyar Művelődés Házából.

12 ezer pengővel lába kelt egy retikülnek

Csernyus Béláné budapesti asszony elpanaszolta a főkapitányságon, hogy *Kiskunfélegyházáról*, édesanyjától hazautazva, a nyugati pályaudvaron vette észre, hogy a vonatban ellopták barna bőr zippzáras retiküljét. A retikülben *12.360 pengő volt s Szigeti* Erzsébet és *Szigeti* Károlyné névre szóló, két hozzátartozójának vásárlási igazolványai. Nem valószínű, hogy táskáját elvesztette volna, Budapest előtt még meg volt. A rendőrség a nyomozást megindította.

ÚJ KÖNYVEK

Méz és bors. Lin Yutang új könyve. A »Mi kinaiak« egy tőlünk távolálló, varázslatos és vonzó kultura avatott bemutatása volt, »A bölcs mosoly« e kultura töretlen, örökké friss és mosolygó életbölcsességét ismertette meg velünk, az »Egy muló pillanat« pedig roppant epikus mértékben hömpölygötte el előttünk Kina modern történelmét, úgy, ahogyan egy család szétágazó életében tükröződik. Uj könyvében az iró úgy áll előttünk, mint a mindennapi élet élesszemü megfigyelője, aki gombostüre veszi életünk furcsaságait, fonákjukra fordítja értelmetlen szokásainkat, kissé csodálkozva, némi éllel és finom, szellemes csufondárossággal figurázza ki a modern kultura kényelmetlenségeit és nagyképüségét — ám csak azért, hogy megismertessen egy szebb, vonzóbb, tisztább és emberibb valósággal. Lin Yutang okossága meggyőz és megenyhit, szórakoztat. A fordítás *Hertelendy* István kitünő munkája.

A völgy lilioma. *Balzac regényének uj kiadása.* Tourraineben 1799-ben született a francia regényirás egyik óriása, Balzac. Egyéniségében van valami rabelaisi vonás. Valami roppant szenvedély, valami szinte már-már dühöngő láza az alkotásnak, valami mohó és habzsoló vágya az élet teljességének. Hatalmas ciklusa, az Emberi színjáték, egyetlen elszánt nekirohanás a világnak, roppant mozdulat, mellyel az iró mindenestül átemeli a valóságot a regénybe. Balzacról tudjuk szinte gigantikus monumentalitással leltározta az életet, nem irtózott egyetlen mozzanatától sem, olyan nagy volt, hogy mert még érzelmes is lenni. A nagy realista lelke titkos zugaiban leküzdhetetlen misztikus hajlandóságokat retjeget. Számtalan remekművet irt, talán legköltőibb kötetük *A völgy lilioma*, melynek új kiadása — Benedek Marcell művészi fordításában — megjelent.

Szobotka Imre képei a Tamás-Galériában

A *Tamás-Galéria* csütörtök délután megnyílt új kiállítása *Szobotka* Imre gondosan válogatott, értékes és nívós kollekcióját mutatja be.

Szobotka, a modern magyar festőgárda egyik legkiemelkedőbb tehetségű tagja, erősen hangsúlyozott *kubista* törekvésekkel indult s ehez az induláshoz máig sem lett hűtelen. Régebbi és újabb dolgai között azonban a *szerves fejlődésnek*, a kiforrásnak és kiérésnek, a teljes önmagára találásnak feltörő ive feszül. Míg azelőtt szinte önálló életet élő geometriai formákba fogta a natúra jelenségeit, most a természeti formák mennél jellegzetesebb kifejezéséhez hangolja hozzá a mértani alakzatokat, amelyeknek új képein csupán konstrukciós szerepet juttat. Különösen szépen és meggyőzően érvényesül ez az eredmény architektúrától ment tájmotívumain, ahol a talaj játéka, a lombok tömege természetes lágysággal s mégis zárt, kubisztikus formákba kötve jut kifejezésre. A formazáró vonalak ritmikus kiemelése, egymásrahatása és továbblendítése mintegy gerincét adja legtöbb képének. Nagyszerű példa erre az *Igali malom*, az *Igali táj*, a *Présház*, a *Borjúdomb*, az *Út* és a *Czigás ucca*. Néhány pompás figurálisa, de kivált a *Fésülködő* és az *Uzsonna* hasonló stílusépítő eredményekről tanuskodik Külön vonzóereje Szobotka művészetének a komponálás könnyedsége, eleganciája és a friss, tavaszi sugárzású színek derűs ragyogása. Vásznain épúgy, mint akvarelljein tiszta, nyugodt harmóniákba csendülnek a világos színek, amelyek közt a élénkzöld dominál.

A régebbről ismert *Vágtató szekér* mellett a gazdag és változatos kollekció erősségei még az *Ablakban*, a *Galambduc*, a *Vásártér* s a *Hajón* míg akvarelljei sorából a *Faluvége*, a *Verandán*, a *Patak* s a *Borhod* című válik ki tiszta festői kvalitásaival. Valamennyi elsőrendű munka. Nincs bennük semmi elvont spekuláció. Ösztönösség, a spontán átélés lírája szól belőlük a nézőhöz, meleg közvetlenséggel és az igaz művészet szuggesztivitásával.

Carpaccio

Szobotka Imre
P.N. 1929. I. 18.

18.-

MEDICINAL

ISMÉT KAPHATÓ

10/. MDK

Szobotka Imre, festőm.

30.	Cigányasszony.	Pasztell.
31.	Piroskendös félakt.	"
32.	Alvó modell	"

Szobotka Imre gyüjt. kiáll.
Tamás Galéria rendezésében. 1930. nov. 1.
III. év. XXIV. kiáll. Kat.

MDK

Szobotka Imre festők.

33.	Könyöklő félakt.	pasztell
34.	Szürkekendős asszony.	"
35.	Fekvő akt.	"
36.	Cigánylány.	"
37.	Kertben.	"

Szobotka Imre gyűjt.kiáll.
Tanács Galéria rendezésében . 1930. nov.1.
III. év. XXIV. kiáll. kat.

MDK

12/. Szobotka Imre, festőm.

Akvarellek:

38. Vörösvizi bánya.
39. Udvar.
40. Vadvíz.
41. Malom.

Szobotka Imre gyüjt. kiállitása.
Tamás Galeria rendezésében. 1930. nov. 11.
II. év. XXIV. kiáll. Kat.

13/. MDK

Szobotka Imre, festőm.

Akvarellek:

42. patkoló kovács.
43. Cinteremben.
44. Ház.
45. Utca.

Szobotka Imre gyüjt.kiállitása.
Tamás Galéria rendezésében. 1930.nov.1.
II.év. XXIV.kiáll. Kat.

Szobotka Imre,festők.

MDK

Akvarellek:

46. Sárga házak.
47. Fatönkök.
48. Udvar.
49. Templomtorony.

Szobotka Imre gyüjt.kiállítása.
Tanács Galéria rendezésében. 1959.nov.1.
II.év. XXIV.kiáll. Kat.

Szobotka Imre

1934. Tizennyolc magyar művész kiállításán a Nemzeti Szalonban műveivel szerepelt

PN.934.II.18.

Szobotka

Rézkarcminúvéval szerepel a British Museumban a legujabb grafikai szerzemények kiállitásán.

P. H.	929.	XII. 5
M. H.	929	XII. 5.
E. K.	929	XII. 7.
N. U.	929	XII. 6.

Szobotka Imre

Szerepel az akvarell kiállításban
(Szépművészeti kiállítások Szalonya)

Pesti Hirlap 1936 IX. 6

Szobotka

Szerepelt az „Ujmagyar vizfestmények" c. kiállításon a Mária Valéria utcai szalonban

Nemzeti Lijság 1936 X. 11

Szobotka Imre

Szerepel az akvarell kiállításson a Fränkel Szalonban

Pesti Napló 1936 IX. 6

Grobotka Imre

Szerepel a 6-án megnyíló
a kiadott kiállításban a
Mária Valéria utcában

Nemzeti Cijság 1936 IX. 4

Szobotka Imre

Szerepel a Magyar Rézkarcoló-
művének Egyesülete londoni
kiállításán

Cyság 1937 III. 14.

M. D. K.

SZOBOTKA Imre festő

(1890 - 1961)

„Istálló ajtó"

„Betörés"

Piaci jelenetek

Kubista kevés ? inkább

pontrapláng

maximum kubisztikus

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar müvészet 1800-1945

Bp. 1962 361, 424

MDK

Szobotka Imre,festö

" festöi látás jellemzi tájképeit.."

R.Szörédi Ilona:"A magyar müvészetért" mozgalom nagy kiállitása. Mücsarnok. Uj Magyarság. 1943 máj.16. 13.1.

MDK

Szobotka Imre

Garage 1951 olaj MAVAUT tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 5.1.

Szobotka Imre

MDK

Szentendrei Dunapart, olf.
Völgy, olf.
Szomjas riska, olf.
Hazatérők, olf.

Nemzeti Szalon 1936. febr.-márc.8.
KUT kiállitás

MDK

Szobotka Imre

Fák, of.

Vizes árok, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1945. nov.

MDK

Szobotka Imre

Mogyorószedés, of.

Szinyei Merse Pál Társ. jub. kiáll. 1943. nov.

MDK

Szobotka Imre festőm.

Szinyei Merse Társ. kiáll. Szépművészet, 1942.
5.sz. 62 l.

MDK

Szobotka Imre, festö

Cséplés a brigád-tanyán. Olaj.
Kombájn csépli a borsót Turkevén.
Az Ürömi Cservenkov tsz.külsö telepe. Pasztell.

/Műcsarnok?/. – III.Képzömüv.kiáll.1952.dec.-1953.márc.
Kat.9.1.

MDK

Szobotka Imre,

A vak.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O. M. Szépmüv. Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat. 12.l.

MDK

Szobotka Imre, festö

Cséplés. Olf.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Ka t.16.1.

MDK

Szbotka Imre

Hegyoldal

Dunakanyar

Mély ut

Vége a nyárnak

Szinyei Merse Pál Társ. művésztagjainak X. kiáll. Nemz.Szal. 1948. febr.

MDK

Szobotka Imre, festö

Csépel a tsz. Pasztell.
Gazdasági épületek. "

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.ja n. Ka t.24.l.

Szobotka Imre MDK

Dömsödi part, pasztell
Nyirfák, pasztell
Viztükör, olf.
Hajós járás, olf.

Ernst Muzeum 1947. ápr. Csoportkiállitás

Kut 1927. II. évf. 4-5 12

18. old.

Szobotka Imre: Tájkép

Kut 1927. II. évf. 4-5 12

19. old.

Szobolka Imre: Önarckép

kut 1927. II. éof. 2. sz.

6. old.

Szobotka Imre: Hajon

Kut 1927. II. cvf. 3. 12

3. old.

Szobotka Imre: Uzsuna

Szobotka Imre MDK

Növendékfák, pasztell
Őszi tarló, pasztell
Öböl, pasztell
Esti halászat, pasztell

Ernst Muzeum 1947. ápr. Csoportkiállitás

Szobotka Imre MDK .

Gát, olf.
Vihart szimatol a Szürke, olf.
Dömsödi táj, pasztell
Emberke hová mégy? olf.

Ernst Muzeum 1947. ápr. Csoportkiállitás

Szobotka Imre MDK

Aranykalászok, pasztell
Viz partján, olf.

Ernst Muzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállitás

Szobotka Imre

festő

M.D.K

Meghalt Szobotka Imre
Munkácsy dijjal kitüntett
művész.

~~[illegible]~~ Ráki Mazonyák József: Szobotka Imre búcsuztatása
Művészet, 1961. augusztus — 45 l.

M.D.M.

Beatrix Timm

Berlin

Liesbeth Beatrix Timm
Diplom Bibliothekarin
Marburg.

Liesbeth Beatrix Timm: Bibliothekarin.

Diplom 1931. Marburg — 1932.

MDK

Szobotka Imre

"Lombok alatt" olajf.

A Nemzeti Parasztpart kiáll.Bpest.1945.
Jun.24. - Jul.8. Kat.

Szobotka Imre MDK

Nádas Dunapart, olf.
Kert ősszel, pasztell
Havas önarckép, olf.
Dunapart, pasztell

Ernst Muzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállitás

Szobotka Imre MDK

Műteremablak, pasztell
Égbenyuló fák, pasztell
Viola, pasztell
Nyirfák, olf.

Ernst Muzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállitás

Szobotka Imre MDK

Horgász, olf.
Mogyorószedés, olf.
Ösvény, olf.
Kert, olf.

Ernst Muzeum 1947. márc.-ápr. Csoportkiállitás

MDK

Szobotka Imre

Literatura 1929. okt. 7.

Szobotka Imre.

"Kártyázók a kertben"

olajf.

Képzőművészek UJ Társasága/kiállitás, Nemzeti Szalón 1938 október 30-november 13./katalógusból.

MDK

Szobotka Imre

Megzavart horgászok, of.

Esős délután, of.

Törzstagok/ kiáll. N. Szal. 1941. ápr.-máj.

MDK

Szobotka Imre

Lombok árnyékában, of.

Szüret, of.

Törzstagok/ kiáll. N. Szal. 1941. ápr.-máj.

Fénykép

Magyar Foto: 2271/5-16 Hegedűné

„Szobotka Imre Kiállítása"
(részlet. felvételek)

Adorján

1947. III. 29.

Neg. van

MDK

Szobotka Imre

G.S.: Két kiállitás. Uj Magyarság 1944. febr. 9.

tését rá bizta. M
a Louvre-ban vann
att menekülnie kel
J.G. Paris, 1909.

MDK

Szobotka Imre

Patak hiddal

Reggeli asztal

Istállóajtó

Oltványi I.: Szobotka Imre uj képei. Magyar Nemzet 1944. febr. 23.

MDK

Szohotka Imre festöm.

Piac.

Asszonyok.

E.M. LXXXII /1926/ ÷ KUT III.nagy kiáll. -a. Kat.14.1. kiáll. -i.

MDK

Szobotka Imre

Hazatérés, olajf.

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum kiáll.-nak katalogusa.1937.Jan.Nemzeti Szalon.

MDK

Szobotka Imre

Házak zöldben, olajf.
Patak, "
Falusi utca reggel, olajf.

Nemzeti Szalon. Kut. 1942.nov.

MDK

Szobotka Imre

"Karácsonyfa" olajfestmény

A Nemzeti Parasztpart Kiall. Bpest. 1945.
Jun. 24 - Jul. 8. Kat.

MDK

Szobotka Imre

"Majoros" olajfestmény

A Nemzeti Parasztpárt Kiáll.Bpest.1945.
Jun.24 - Jul.8. Kat.

MDK

Szobotka Imre

Némety Antal: Budapesti kiállitások. Periszkop /Arad/. 1925. ápr. 34.l.

-

18. Dorog /Komárom meg

19. Esztergom /Komárom

2o. Tata /Komárom megy

21. Muraszemenye /Zala

B. Müemlék kategóriából

A vizsgálatok során meg
felsorolt épületek müvé
tészettörténeti tekinte
melyet a müemlékektől

MDK

Szobotka Imre

Reggeli utca

Dunapart

Zebegényi részlet

-rp-: Két kiállitás. Pest 1944. febr. 1.

MDK

Szobotka Imre

Kőtörők

Párás reggel

Kert

-rp-: Két kiállitás. Pest 1944. febr. 1.

MDK

Szobotka Imre

Ősz

Tihanyi táj

Akácos falu

-rp-: Két kiállitás. Pest 1944. febr. 1.

MDK

Szobotka Imre

Istállóajtó

Patak mentén

Hidas táj

-rp-: Két kiállitás. Pest 1944. febr. 1.

MDK

Szobotka Imre

Dunai csónakház

Füzes

Október vége

-rp-: Két kiállitás. Pest 1944. febr. 1.

MDK

Szobotka Imre

Dunakanyar

Kiszáradt füz

Falusi udvar

-rp-: Két kiállitás. Pest 1944. febr. 1.

MDK

Szobotka Imre

m.e.: Vaszary János a progressziv müvészetről, a fiatalokról és a legfiatalabbakról. Az Est 1925. febr. 27.

Fényhép Palla

Képrőműrének Szövetsége:

Sobotka Imre: Géplés Zsennyén / IV:
Magyar Vèpz. Kiáll.

Olajfestmény

Fotó: Petrás S.

Nagy-van

Fénykép

Magyar Foto: Fd 746/235 Hegedűsné

Kobolka Imre: Kentenfdrei piac

Olaj

1951.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: BT 2515/5 Hegedűsné

Szobotka Imre: Cséplés a brigád tanyán

Olaj,

1952.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: FÁ 1026/3 Hegedűsné

Kobotka Imre: Gyülik a termés

Cláj

Jel. j.o.: „Kobotka"

1951. X. 26.

Neg. van

Negativ

Petrás: 522

Kerényiné

Szobotka Imre: Cséplés.
pasztell.

Fénykép

Magyar Foto: FÁ 746/237 Hegedűsné

Szobotka Imre: Falu összel

Olaj

1951.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: GK 1026/28 Hegedűsné

Szobotka Imre: Tirömi „Béke" tszcs
Olaj

1951. X. 26.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: Cs 4106/3 Hegedűsné

Szobotka Imre: Cséplés Zsennyén

Olaj

Jelz. j.o.: „Szobotka"

1954. I. 6.

Neg. van

Fénykép

Követség Hegedűsné

Szobotka Imre: Gépel a TSz.

Olaj.

Jek. C.o.: Kobotka

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 5321 Kerényiné

Szobotka Imre: Cséplés.
J.l.j.: Szobotka
festmény

Petrás foto

Fénykép

Uj Magy.Képt.: 4863,5360 Kerényiné

Szobotka Imre: Cséplés.
J.l.j.: Szobotka
festmény

Petrás foto

MDK

Szobotka Imre

Tanulmány a ciganylanyhoz
temp.,p. 70x50 cm. A művész tul.Bpest

Malomárok
o.,v. 50x70 cm. Mgt.Bpest

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybányai Festők.
Budapest 1962. Kat. 42.1.

MDK

Szobotka Imre

Piros ruhás kislány a fa mellett
o.,v. 101x75 cm. A művész tul.Bpest

Zazar part a református templommal
o.,v. 90x100 cm. A művész tul.Bpest

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybányai Festők.
Budapest 1962. Kat. 42.1.

MDK

Szobotka Imre

Malompatak
o.,v. 70x79 cm. A művész tul.Bpest

Nagybányai táj
o.,v. 90x100 cm. A művész tul.Bpest

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybányai Festők.
Budapest 1962. Kat. 42.1.

MDK

Szobotka Imre

Piac, repr.

Nemzeti Szalon 1929. jan. Kut.

MDK

Szobotka Imre

Jajczay J.dr.: Rézkarcolók a N. Szalonban. Élet 1935. jun. 30. 541.1.

MDK

Szobotka Imre

A Szinyei-Társaság kiáll. Pest 1942. febr. 5.

MDK

Szobotka Imre

R.Sz.I.: A Képzőművészet iskolája. Uj Magyarság 1941. jun. 1. lo.l.

MDK

Szobotka Imre

-rp-:"A magyar müvészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

MDK.

Szobotka Imre,

"A képzőművészet iskolája" c. érdekes könyvben fenti művész közre adja tapasztalati, hogy bevezessen a rajzolás, festészet minden ágában és a grafika műhelytitkaiba.

Magyarság, 1941. május 25.

MDK.

Szobotka Imre, festőm.

Kubusztikus multjától egyre inkább távolodik. Most van müvészete delelőjén.

Legujabb gyüjteményének darabjai többnyire a nyár szinességét ábrázolja:
a Balaton parti világát, Szentendre és Zebegény dunai táját.

/e.a./: Szobotka Imre és Bösze András
A "Mübarát" kiállitása. - Ujság
1943.márc.6.

MDK.

Szobotka Imre, festőm.

Kubusztikus multjától egyre inkább távolodik. Most van művészete delelőjén.

Legujabb gyűjteményének darabjai többnyire a nyár szinességét ábrázolja:
a Balaton parti világát, Szentendre és Zebegény dunai táját.

/e.a./: Szobotka Imre és Kösze András
A "Műbarát" kiállitása. - Ujság
1943.márc.6.

MDK

Szobotka Imre,festöm.

Beteglátogatás. Kép.
Sz.I. rajza a Pesti Napló számára.

Pesti Napló, 1937.dec. 25. 4e.l.

Szobotka Imre MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiállitás/1945/:

"Mogyorószedés" olajf.

"Fák" olajf.

"Vizes árok" olajf.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok. Bp. 1960. 221-250. l. 229. l.

Szobotka Imre MDK

Szinyei Merse Pál jubiláris kiÁllitás/1945/
állami vásárlás:

"Fák"

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.

Müvészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.
230.l.

MDK

Szobotka Imre festőm.

Tárlatbeszámoló. Nagy.Kulturszemle, 1942.
Jan.15. 19-2o l.

MDK

Szobotka Imre

Patak, of.

Magy.Müvészetért kiáll. r. Mücs. 1940. febr.

7. l.

MDK

Szobotka Imre

Karácsonyfa, of.

Magy.Müvészetért kiáll. r. Mücs. 194o. febr. 7. l.

MDK

Szobotka Imre

Cserépgyár, of.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec. 19.1.

Szobotka Imre

Üvegfestő, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 19. 1.

MDE.

Szobotka Imre festőm.

Genthon: A magy. festőműv.tört. A Szépműv. könyve. Bp. 1960. 984 l.

Szobotka Imre

MDK

Aratók, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Szabolcsi Imre.

„Csépelés" kép. (vegyes)

Békés és Szabadság, 1952. Jún. 1.

Szobotka Imre.

„Csépléz" c. képe szerepel a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon, (emlétve).

Kis Újság, 1951, okt. 27.

Szobotka Imre és Ecöne András kiállítása

1943. – Bp. – Műbarát.

Magyar Csillag, 1943 III. 15.

III. évf. 6. sz.
Forkas Zoltán: Szobotka Imre és Ecöne András kiállítása a Műbarát-ban.

Szobotka Imre és Eösze András kiállítása

Bp. – 1943 – Műbarát

Magyar Csillag, 1943. III. évf.

6. sz. 376-77 l. (?)

Farkas Zoltán: Sz. I. és Eösze A. kiállítása a Műbarátban.

MDK

Szobotka Imre

munkatársa volt az alábbi könyvnek

A Képzőművészet iskolája. A festészet, grafika és szobrászat technikái. Bp. 1941. Magyar Könyvnap 1941. junius.

Szobotka Imre

Kiállít

Et 1983. IV. 2.

Szobotka Imre

Kiállít

BH. 1935 XII. 21.

Szobotka Imre

TARTALOM

l ⇒ Szabad Művészet ⇐

1950. 11. 02/422. l.

. FESTÉK-ÜZLETE

TELEFON: 188-426.

., ESKÜ-TÉR 3. (PIARISTA-UTCA).

Budapest, 1941 julius hó 19én

i Rákóczi Ház részére

mlájára és veszélyére küldtem:

RTALOM	Ár	Összeg Pengő	Összeg fillér
ó csatok		36.	40

Kiváló tisztelettel

KÖSZÖNETTEL FELVETTEM
STRAUB U. FESTÉK-ÜZLETE

Szobotka Imre

szül. 1890. szept. 3.
Zalaegerszegen.
Iparm. irk. Bpest, azután
4 év Párusban. 1918
óta Budapesten.
Rákospatak, of. 1925
Havíszyafavilás, of. 1923
Önarchép, of. 1921-

Kat. Nürnb 1929
35. l.

Értesítjük, hogy .....aranypengő .....fillér fentmegjelölt köztartozásának biztosítására ingóságait a mai napon lefoglaltuk.

A lefoglalt tárgyakat azzal a figyelmeztetéssel hagyjuk a tulajdonos őrizetében, hogy a zár alá vett javaknak a zárlat feloldása előtt való elidegenítése vagy elsikkasztása az 1927. évi 600. P. M. H. Ö. 121. §-ának 2. pontja szerint ugyanazokat a bűnvádi következményeket vonja maga után, melyeket a törvény a rendes bírósági eljárásnál lefoglalt javak elidegenítésére megállapít.

A tartozás befizetésére s a lefoglalt ingóságok kiváltására tizenötnapi határidőt tűzünk ki, azzal a figyelmeztetéssel, hogy ha ez alatt a határidő alatt a zálogtárgyakat ki nem váltja, azokat az idézett H. Ö. 63. §-a alapján nyilvános árverésen el fogjuk adatni.

Budapest, 193..... hó.....n.

A.....adókerület adószámviteli osztálya :

.....

végrehajtó

A ker. elölj. szolg. ut. 573. sz. m. Budapest székesfőváros házinyomdája 1932 — 607

Szobotka Imre

l

Szabad Művészet

1950. 10. 415. l

MDK

Szobotka Imre

Tájkép, o.

Nyári kemence, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

MDK

Szobotka Imre

neve előszóban emlitve

A Gresham és köre kiáll. Szfvár Csók I.Raptár
1967.

MDK

Szobotka Imre

Ősz, paszt.

Hazatérők, o.

Tájkép, "

Dülő, "

Erdő széle patakkal, "

A Gresham és köre kiáll. Szfvár Csók I. képtár 1967.

Szobotka Imre (1890–)

szerz. Temp. 232 x 440 mm.

Ltsz.: 1925–1117

Magyar rajz és akvarell a XIX. és a XX. században. Bev. Oelmacher Anna.

Kat. Bp. 1959.

38.

Szobotka Imre

Párisban, a „La palette" szabad-akadémiás tanul

Baldzi Ferenc:

Csáky József szobrász művész 80 éves

Jelenkor 1968 IV. 331 old.

Szobotka Imre

(1890)

Tengerjáró épül Óbudán, papír, pasztell
48,5 x 62,5 cm

A Thököly úti halálsorompó megszüntetése, 1949, papír, pasztell, 46 x 60 cm

A felszabadult Budapest művészete.
Budapest, 1960. Kiállítás. 32 l.

Szobotka Imre

Tengerjáróépület a hajógyárban, 1958, fekete-fehér fóbla reprodukció.

* felszabadult Budapest művészete

Budapest, 1960. kiállítás, katalógus.

Szobotka Imre (mil. 1890.)

csépléz Zsennyén, pant, lp. 70×50 cm. J.j.l.: Szobotka. A művész tulajdona.

Borsót csépelnek az ürömi TSZ-ben, pantell, lp. 49×64 cm. J.j.l.: Szobotka. A művész tul.

Lóherét csépelnek. pant. lp. 49×65 cm. J.j.l.: Szobotka. A művész tul.

Reprodukció:

csépléz Zsennyén

Mezőjárdalaj a Képzőművészetben, Kat. bev. ~~Matolni János~~ Bp. 1959

Bodnár Éva

24.

Szobotka Imre

Zebegényben

Tóbiás Áron: Szőnyi István és Zebegény

Magyar Nemzet, 1967. VIII. 16. 4. o.

Szobotka Imre festő M.D.K.

A gresham-asztaltársaságot látogatta.

Bernáth Aurél: A muzsa körül, Bp. 1967. 80.l.

Szobotka Imre
Istőmüvész

Nürnbergi magyar reprezentatív kiállítás-
képeivel szerepel.

Nemzeti Szóság
1929 11.28

Szobotka

festőművész

KUT kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Reggel
1920.I.7.

Szobotka

Tizennyolc művész kiállításán a Nemzeti Szalonban tájképei szerepeltek.

8011. 934. II. 25.

Szobotka Imre.

Munkája szerepel a KUT tavaszi kiállításon, a Nemzeti Szalonban.

Ujság, 1927. ápr. 17.

Szabatka Imre.

A Nemzeti Szalonban rendezi a KUT tavaszi kiállítását, melyen munkája szerepel.

Esti Kurir, 1927. ápr. 17.

Szobotka Imre.

A KUT tavaszi kiállításán
művei szerepelnek.

Az Est, 1927. ápr. 17.

Szobotka Imre

Alkotása, a Szépműv.Múz. uj grafikai szerzemé-
nyeinek bemutatóján.

M.931.V.31.

Szabotka Imre

Szabotka Imre

Szerepelt a Műcsarnok Téli tárlatán.

N. M. 1939. XII. 17.

M.D.K.

Szobotka Imre

"Képek a Mübarát, az Alkotás és a Nemzeti Szalon kiállitásairól" cimmel hoz a lap reprodukciókat, de nem jelzi, melyik mü melyik kiállitáson szerepel.
"Dunakanyar" és "Reggeli asztal" c. müveinek is repr.-it bemutatja a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr. 3-9.
VII. évf. 6. sz.

M.D.K.

Szobotka Imre

"Olvasó leány" c. képének repr.-ját bemutatja a lap "A Nemzeti Szalon és az Alkotás Művészház kiállitásáról" cimmel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. febr. 24. - márc. 1. VII. évf. 9. sz.

MDK

Szobotka Imre festő

Tengerjáró épül a hajógyárban c. képe szerepelt a felszabadulás 15. évfordulójára rendezett retrospektív kiállításon.

A felszabadult Budapest művészete.

Ország-Világ, Bp. 1960. 52. sz. (22. l.)

Szobotka Imre, festő 17 dk

† Munkácsy-díjas festőművész 71. éves korában meghalt.

—: Meghalt Szobotka Imre Munkácsy-díjas festőművész 8.l

NÉPSZABADSÁG, 1961. máj. 26.

MDK.

Szobotka Imre festő

"Törpe-paraszt parcelláját üszőivel szántja" /pasztell/

"Csépel a T.Sz. " /pasztell/

"Bő termését csépeli a T.Sz." /pasztell/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok,1955. 24.1.

MDK.

Szobotka Imre festő

""Behordják a vetesre valót " /olaj/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1959. 21.1.

Szobotka Imre

"Út a termelőszövetkezetig"

Végvári Lajos: Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás.
Festészet V.
Magyar Nemzet. 1950. VIII.27.

MDK

Szobotka Imre

részt vett a kiállitáon

Bencze László: A K.U.T. kiállitása a Nemzeti Szalon.
Képzőművészet 1935. 18.1. 80.52. ban.

Szobotka Imre MDK

"Kilenc művészcsalád élvezi jelenleg gyermekestől Zsennye örömeit." /köztük az ő neve is/.

Rerpr: "Estefelé"

Dutka Mária: Igy élnek Zsennyén a művészek paradicsomában.

Magyar Nemzet. 1958. VIII. 20. 7.1.

MDK

Szobotka Imre,

a szabad grafikát pompás lapjaival képviseli.

K.A.: Az Iparművészeti Társulat György Kálmán emlékkiállítása.
Pesti Napló.1934 máj.19. 8.old.

Szobotka Imre MDK

Fürösztés, olf.

Kerti társaság, olf.

Tájkép, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Szobotka Imre

Tanyán, o.f.
Erdő, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiall.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 18.1.

MDK

Szobotka Imre

KUT.II.kiáll. Nemzeti Szalon. 1925.márc.

MDK

Szobotka Imre

"Erdőszélén", olajfestm.

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzőm. Kiáll. 1947.Jan. v.Ernst Múzeum.Kat. 6.1.

MDK

Szobotka Imre

A Képzőművészet iskolaja c.könyv egyik
irója Szobotka Imre.

Magyar Könyvnap, 1941.jun.

MDK

Szobotka Imre, festöm.

A Tamás-Galériában állitott ki .Hüvös és tartózkodó, logikus és szabatos, de annyira elmerül a szinek világában, h.mikorra a festöi problémát megoldja,ezzel együtt megcsendül rokonszenves, férfias lirája is.

Kiállitások./ Tamás -Galéria, Kovács-Szalon/.
Uj Szin. 1931. I.évf. 45.l.

Szobotka Emre

Harasztés c. Szépe
repr.

Az Est Hármaskönyve
1939. 406 l.

A kép a Fővárosi
Képtárban.

Szobotka Imre

László

Szépművészet

1942. 218. l. 224. l

A Képzőművészek Uj Társaságának a Nemzeti Szalonban rendezett kiállításáról a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő műveket vásárolta meg: *Szobotka Imré*től „Major udvar" c. olajfestményt, *Klie Zoltán*tól „Nyirfák" c. vízfestményt.

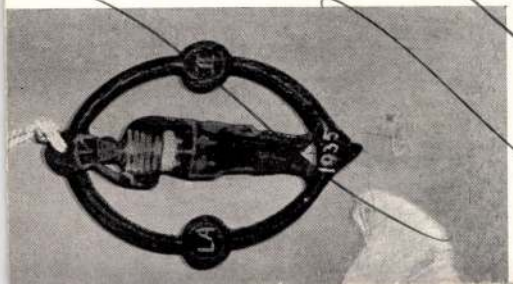

35. *február 9-i táncestélyen.*

Szobotka Imre

Képművészek

1941. 49. c.

rendezésre irányult. Így a díszpáholyt megnagyobbí- ö
tották csaknem a kétszeresére, az egyik tanteremben b

Vitézi toborzó az 1935. évi

Szobotka Imre

Szüretelők, olaj.

Művészeti hetek
Kolozsvár 1942. 99. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Szobotka Imre

koll. kiáll. a Tamás Galériában XXIV. kiáll.

1930. Ekkor 40 éves volt.

Elemte a kubizmus előharcosa volt, párizsi studiumai alapján, vagy-banja hatása alatt egy modern naturalizmus lágyabb formáiba illeszkedik.

M. Cass. Posthumus aurelia VIII. 125.

Kobotka Imre

Tomaji táj és Présház
c. képe repr.

Délibáb 1942. 20. 7.
(A festői Balaton.)

Szobotka Imre

vrd

Elek Artur:
Az ujabb magyar grafikai művészet
Magyar Művészet
1937, 210. l.

4—

324. Führich, Joseph von (osztrák festő, 1800–1876): ~~[illegible]~~ Madonna Jézussal. Fa, olaj; 40 × 30 cm.

Gerevich; PA, 249 l.
Führich

—

Maszlagy II. 262 szám.

—

Gerevich: Az Ujság, 1916 jul 20, 4. lap.

—

Bónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom, A Müggyűjtő, V–1931, 8 l.

Szobotka Imre

Hajón c. verse.

Repr

Elek Artur:

Az újabb magyar grafikai művészet -

Magyar Művészet

1937. 204. l.

22 –

322. Rahl, Carl (Osztrák festő, 1812–1815): Krisztus a keresztfán. Vászon, olaj, 250 × 171 cm Jelezve lent jobbra: Rahl

Gerevich: PA, 249 l.
Rahl

—

Gerevich: Az Ujság 1916 jul 20, 4 l.

Maszlagy II. 457. szám

—

Bónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Mi Gyűjtő, V – 1931, 8 l.

MDK

Szobotka Imre

Piac, repr.

Kut. 1926. 7-8. sz. 14.1.

MDK

Szobotka Imre

T.D.: Szobotka I. és Szandai S. kiáll. Esti Ujság 1944. febr. 11.

MDK

Szobotka Imre

Hajón, repr.

Kut. 1927. 2. sz.

MDK

Szobotka Imre

Két KUT tag. Független Magyarország 1944. jan. 31.

Szobotka Imre

Tájkép

Tavaszi Tárlat; kiállítás a Műcsarnokban

Magyar Nemzet, 1952. máj. 18.

Szobotka Imre

Festmény

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás festményei
(Dutka Mária)
Magyar Nemzet, 1952. dec. 27.

MOK

Szobotka Imre

Vizmosás, olajf.

I. Művészeti Kiáll.Kat.1946.júl.-7.-júl.28.-i.

11.lap

MDK

Szobotka Imre

Megjelent a Nouvelle Revue de Hongrie juliusi száma.
Az Est 1939. jul. 4.

Szobotka Imre.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.115-8.ó

Szobotka Imre

tevékenysége az Alap zsürijében

Benkhardt Á.kikérdezéséből
kikérdező:Széll Margit 1955 okt 17.

Müv.Tört.Dok.

Mednyánszky László

szövarch.114

Szobotka Imre.

A "Kut" müvészegyesület által rendezett első kiállitáson részt vett 1925-ben.

Bende J: A Képzőművészeti egyesület története.

Szobotka Imre.

A Nemzeti Szalonban kiállitották müveit 1933-ban.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Szobotka Imre.

Kiállitotta müveit a Tamás Galéria 1931-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Szobotka Imre.

Kiállitotta müveit a Nemzeti Szalon 1940-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Szobotka Imre.

1921-ben a "Belvedere"-ben kiállitották müveit.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat

szövarch 20.- 205.lap

Szobotka Imre.

Kiállitotta müveit az Ernst muzeom 1947-ben

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat

MBK

Szobotka Imre, festöm.

Tájkép. Tempera. Jelzett.

Árverési Közlöny. 1937.okt.rk.sz. 38.1.

MDK

Szobotka Imre

Megjelent a Nouvelle Revue de Hongrie juliusi száma.
Nemzeti Ujság 1939. jul. 2.

MDK

Szobotka Imre, festöm.

Zoltán Viktor 400 pengös díját

"Elhagyott ut" c. tájképével nyerte el.

Nemzeti Szalon.- a KUT kiállitása. 1927. tav.kiáll.

9.1.

MDK

Szobotka Imre

Hazatérők c.műve a Szalonnak "Magyarország a képzőművészetben" cimmel rendezett kiallitas-sorozatan.

Cikk: Nemzeti Szalon

Magyar Kulturszemle, 1940. 3.sz. 73.l.

Rónay Mária

Szobotka Imre: Zebegényi utca reggel, of.

Szabad Művészet

1947. ápr. 3.sz. 35.l.

/Kiállitások/

Szemátony Zsuzsa

Szobotka Zsuzsa: Kertben

Magyar Művészet

1948. március 1. 2. u. 79 kap.

Farkas Zoltán cikke.

Rónay Mária

Szobotka Imre: Kombájn csépli a borsót Turkevén/of./

SZABAD MÜVÉSZET

1953.márc.-ápr.sz. 64.l.

/Imre I.: Képzőművészetünk mai helyzete/

Rónay Mária

Szobotka Imre: Szénválogatás / grafika/

SZABAD MÜVÉSZET

1949.máj.5.sz. 211.l.

/Fenyő A.E.: Kiállitások/

Szűts Béla

Szabolka Imre: Cséplés

Béke és szabadság, 1952. június 1.

III. évf. 22. szám

Rónay Mária

Szobotka Imre: Cséplés, pasztell

SZABAD MÜVÉSZET

1952.máj~~us~~. 5.sz. 206.l.

/Cs.M.: Tavaszi Tárlat/

MDK

Szobotka Imre

Utca reggel

Dunapart

Duna csónakházzal

/Z.P.A./: Téli tárlat és a Műbarát-kiállítás. Magyarország 1944. febr. 5.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

szerkezetbeli összefüggésekre törekszik.

Ernst Muz.kiáll. §i. - A KUT III.nagy kiáll. -a.
Dunántul. 1926.ápr.7. 6.l.

MDK

Szobotka Imre

A szép magyar könyv. Magyar Kulturszemle. 1942. 174.l.

MDK

Szobotka Imre

Ernst Muz. gyüjteményes kiáll. Bp. 1947.

M.D.K.

Szobotka Imre

"Cigányasszony" c. alkotásának repr.-ját és a művész fényképét bemutatja a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1931. febr. 22-28. XXI. évf. 9. sz. 60. lap.

MDK

Szobotka Imre

Csánky Dénes: A balatoni tajképfestészet.
A festői Balaton. Bp. 1942. 80.lap

Szobotka Imre festő

M.D.K.

Müve a Galéria uj szerzeményei között

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A MNG az 1959-es évben 200.l.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

MDK

Szobotka Imre

Kállai Ernő: Cézanne és a XX. század konstruktiv művészete. Bp. é.n. /1945/ 102.l. képpel.

Szobotka Imre MDK

festő

T.P.Látogatás a szentendrei művészek paradicsomában. Magyar Szó 1943. jun. 12.

Szobotka Imre

festő" műcit mutatják be a b pesti Nemzeti Galériában rendezett riál-litáson.

„-km-" jelücikk: „New Hungarian Painting."

Daily News, Budapest, 1968. I. 23

21

MDK

Szobotka Imre, festö

Ut a termelöszövetkezetig. Olf.

Mücsarnok.-I.M.K.képzöm.Kiáll. 1956. Kat. 6.l.

Szobotka Imre festőm.

Spectator: Képzőművészet. Pesti Szemle, 1940, ápr.sz. 74-80 l.

Szobotka Imre

MDK

Erdő
Völgy

Műcsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

MDK

Szobotka Imre

Cséplés Zsennyén festm.

havas: Képek, szobrok a faluról. Népszava, 1959, aug. 20. 6.l.

MDK

Szobotka Imre

Genthon I.: Tizennyolc magyar művész kiállitása.
Napkelet 1934. 236-237.l.

MDK

Szobotka Imre,festőm.

" ő is ad valamit a közösen kialakított világképhez"

Sz.L.: A KUT kiállitása. - Nemzeti Ujság.
1938.okt. 30. 27.1.

MDK

Szobotka Imre

Piac, repr.

KUT kiáll. N. Szal. 1929. jan.

MDK

Szobotka Imre

Anya gyermekével, repr.

KUT kiáll. N. Szal. 1929. jan.

, a helyet is megjölelhette a fel-
o privato v. publico); a forrás
(pecunia publica) és az állítmány
t

az elhunyt neve (dativus) után, kora mellék-
mondattal van megjelölve (qui vixit annos);
gyerekeknél a hónap és nap is (annos, menses,

Szobolka Imre
l.

Szépm. Múz. Erh.
VIII. 174. l.

16

torolték és az utód ledöntette
et a feliratnak olyan szerkezete
kő titulus honorarius s akkor a
dativusba kerül.

tonal diplomák, elbocsátolevelek képezik ezek
főanyagát, melyek a Corpus III. kötetében
vannak felsorolva. Két egymásra illesztett
bronzlap; maga a diploma a belső két olda-

Kuzsinszky Bálint dr. további előadásaiban a római imperium megalakulása történetét foglalta össze. Róma a meghódított és területéhez kapcsolt idegen városok lakosságára is kiterjeszti a polgárjogot: ezek római polgárok lettek, római magánjogokkal és közjogokkal élhettek, részt vehettek a népgyűléseken, szavazhattak, tisztviselők lehettek. Ezt a végletekig nem vihették. Utóbb a civitast, a polgárjogot sine suffragio adományozzák, tehát közjogi alkotórészek nélkül: ezek voltak a municipiumok, később azonban ezek is teljes polgárjogot nyernek és a tribusokba besoroztatnak. Ezek száma 241-ben Kr. e. 35-re emelkedik: a 4 római és 31 vidéki tribusra. Sicilia meghódításával új feladat elé állíttatott Róma: akiket fegyverrel hódított meg, azoknak nem adtak polgárjogot. De meg római polgár csak Itáliában lehet, kivüle csak alattvaló. Az itáliai föld adómentes, a meghódított adózik és mintegy haszonélvezetbe van adva a meghódolt népeknek.

De kormányzatban is különbözik a tartomány Rómától, hol a régi Róma tisztviselői

46-ban (Africa nova) Afrika
római senatusi tartomány, hol
naság állomásozott. 7. Asia
189-ben Galata ellen viselnek háb
Attalus Pergamum királya v
hagyja Rómára, 27-ben a s
8. Gallia Transalpina-ra szü
hogy a Hispaniába vezető ut
154-ben a liburok ellen foly
121-ben alakul meg a Provincia
(Provence). Kr. e. 59-ben Caes
tárt és nyolcz év alatt leigá
Galliát. Ezt Augustus három
Gallia Aquitania, Lugdunen
9. Itália felső részében a k
191-ben legyőzik őket, később
(81) Gallia Cisalpina név alatt
tolják. 10. Kr. e. 1. század
Bythynia szintén végrendeletbe
mára, mely Pontussal együtt 2
tusnak jut. 11. Kreta (64) és Cy
vetkeznek ezután, ezek is a sena
12. Cilicia meghódol 103-ban, d
lesz provincia, végül 13. Syr

Szobotka Imre

(s. l.)

Kettős kiállítás a Műbarátnál. A Műbarát most megnyilt tárlatán elsőként *Szobotka Imre* gyüjteményes kiállításával találkozunk. Szobotka neve nem ismeretlen a tárlatlátogató közönség előtt. 1890-ben mint a KUT tagja, egyike volt amaz időszak festő-forradalmárainak. E forradalom eredményei azóta átmentek a köztudatba, ugyhogy ma Szobotka finomra csiszolódott művészetében sem látunk már forradalmiságot, hanem egészséges természetfestést, a táj, növényzet, levegő, vizpára játékának ihletett megörökitését. A művésznek e kiállításon szereplő művei megerősitik a szakembereknek róla alkotott azt a jó véleményét, amely 1941-ben a Szinyei-Merse Társaság nagydiját juttatta neki.

Pesti Hirlap
1944. febr. 4.

GYÖNGYHÁ

Jézus születése,
alul Angyali üdvözlet.
Kerek gyöngyházdombormű, XVIII. század.

Jézus születése.
Kerek gyöngyházdombormű, XVIII. század.

Szent Ferenc és Árpádházi Szent Erzsébet.
Kerek gyöngyházdombormű, XVIII. század.

ÓRÁK ÉS I

ZSEBÓRA,
réz, XVI. század

ÓRA,
keresztben, alatta üveg alatt zománcos Pieta-csoport, zománcos talp.
Mag. 18·5 cm.
Olasz munka, XVII. század.

SZEKRÉNYÓRA,
fémből, XVIII. század.

ÓRA,
teknősbéka alakú, románcos, XVIII. század.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Ipolyi Biharvármegye 400/35. szám.

Szobotka Imre

Szandai Sándor

A Műbarátban Szobotka Imre festőművész és Szandai Sándor szobrászművész rendezett kiállítást. Szobotka Imre elismert klasszikus nagysága immár az élő magyar pikturának. Kiállításokon gyakran találkozunk festményeivel. A tárlatlátogató mégis élményként könyvelheti el, hogy a Műbarátban most seregszemlét tarthat a művész néhány éves munkássága fölött. A Balaton-part, a dunai tájak, s falusi utcasorok mély, igaz líraval elevenednek meg ecsetje alatt. Képeinek dús vegetációján lágy fény- és színhatásokkal játszik. Vízfelületeinek az ég színét visszatükröző azurkékje megkapó harmóniában ölelkezik össze a fák, cserjék és bokrok gazdag zöldjével. Tónusai szinte kifogyhatatlanok. A természet szépségeibe mélyülő, a folyók, ligetek és hegyek bájában elfelejtkező művészet ez, amelynek dús vegetációját melegebbé, közvetlenebbé és nemesebbé teszi a mindenre szétáradó fény- és napsugár.

Szandai Sándor szobrai méltó módon sorakoznak Szobotka Imre képei mellé. Labdázó gyerekei plasztikásságukkal, spontán kifejezésükkel keltik fel a figyelmet. Sikerültek apró bronzszobrai, Lovasbronza és Síremléke. **G. S.**

Új Magyarország 1944. febr. 7.
(G. S.: Két kiállítás.)

Gauermann, Friedrich (1807—1862).

163. TŰZ AZ ISTÁLLÓBAN (Feu
Aquarell. 22×31 cm.

Gauermann, Friedrich (1807—1862).

164. KÉT ŐZ (Zwei Rehe). Jelezv
Papir (?), olaj. (Papier? Öl.)

Gauermann, Friedrich (1807—1862).

165. JUHOK (Schafe). Jelezve (B
Olajfesték papiron (Öl auf P

Gaupmann R., 19. sz. I. fele (Erste H

166. EGY KATONATISZT ARCKÉ
Aquarell. 32×25 cm.

Gayh, Ant. Juste Erneste.

167. MENEKÜLŐK (Auf der Fluc
Fa (Holz). 58×28 cm.

Geiger, Karl Joseph szül. (geb.) 182

168. A SZENT (Der Heilige). Jele
Fa (Holz). 23×15 cm.

Gerhardt Alajos (Alois) (1837—188

169. PALETTA KILENC KÉPPE
Fa (Holz). 26.5×37 cm.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

ÉP 26

Szobotka Imre kiállítása

A Csók Galéria kiállításainak változatos sorozatában ismét új szín *Szobotka Imre* festőművész — a napokban megnyílt — kiállítása.

A közel hetvenesztendős művész nevét jól ismerjük az elmúlt évtized kiállításairól — mindegyiken szerepelt egy tartózkodó eszközökkel előadott finom hangulatú képpel, rendszerint pasztellel. Most nyolcvan művét láthatjuk egybegyűjtve — a legutóbbi idők termését.

Aki a festészettől hatásos ötleteket vár, első pillantásra hajlandó naturalistának bélyegezni ezt a festészetet. Az érzékenyebb, a halkabban szóló lírai szólamok iránt fogékony látogató azonban sok örömet talál Szobotka egy-egy jól sikerült, hangulatos tájképében. A pasztell, e könnyű s behízelgően tetszetős anyag csábításainak soha nem enged, férfias egyszerűséggel követi vele a tájak jól megválasztott motívumait.

Igaz, kicsit „hullámzó" a kiállítás színvonala. Vannak olyan művek is — némely fáradtabb, vagy kevésbé invenciózus alkotás —, amelyek kihagyásával csak nyert volna a kiállítás. A művek többsége azonban a festő legjobb értékeit szemlélteti.

Cs. M.

Kethap

SO

Szé

a budapesti házkezelő

Több száz társadalmi aktivista ellenőrzi dolgozóinak magatartását, mu

A fővárosi tanács házkezelési állandó bizottsága a kerületi állandó bizottsági tagokkal és társadalmi aktivistákkal együtt ezekben a napokban **széleskörű vizsgálatot tart a házkezelési igazgatóságokon és a házkezelőségeknél.**

Egyebek között ellenőrzik, hogy *az igazgatóságok dolgozói milyen magatartást tanusítanak a hozzájuk forduló bérlőkkel szemben*, a lehetőségekhez

Szobotka Imre

l.

Szépm. Mus. Ésk

IX. 273. l. 274. l

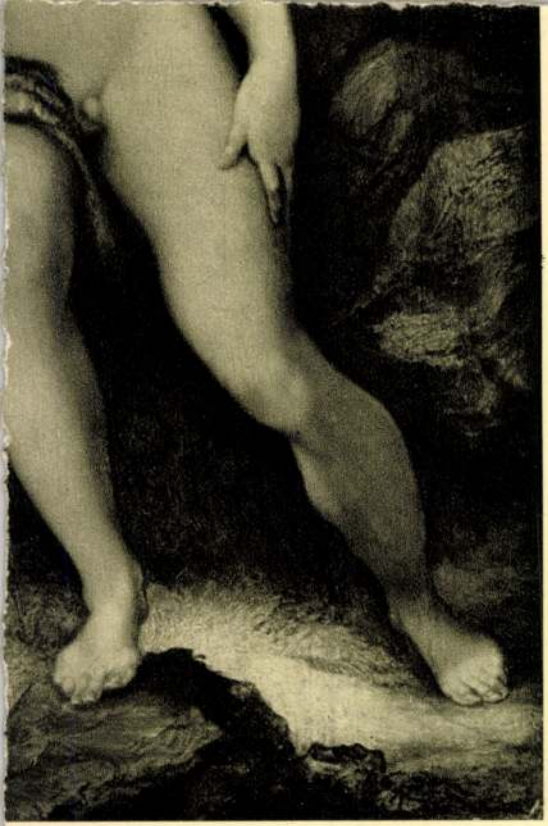

Szobotka Imre

cred

Petr Samtida

128. l. Kappel

Szobotka Imre

önarckép, élotr.

lásd

Pipics Szaz

212, 213. l.

MDK

Szobotka Imre, festö

Kertben, of.

Az Alkotás Müvészház XXXII.kiállitásának katalogusa
"A Müvész Két Arca." 1947.III. 9-25.

MDK

Szobotka Imre, festő

A velencei kiáll. megnyitása. Szépmüv. 1942.

183 l.

Szobotka Imre MDK

Szobotka Imre és Varga Oszkár kiállitása.
Népszava, 1921, nov. 18. 6 l.

MDK

Szobotka Imre és Varga Oszkár szobrászok

I.gyüjt. kiáll. Bp. Belvedere

Kiállitások. Mübarát 1921, I. 344.

Szobotka Imre

Szabad Művészet

1952. 5. sz. 232. l.

Kiss Lajos

Nyíregyháza régi temploma.
Különlenyomat: Nyíregyháza az
örökváltság századik évében" I. kötetéből.
H. és é.n. 8-r, 19 l. képekkel, fűzve.

I. 5. p. h.

—.60

Szobotka Imre MDK

Ablak, tempera

Malomárok

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Mr. and Mrs. Jose Manuel Martinez
Apt. 4
Avenida Alcalde
Barcelona, Spain

KDK

Szobotka Imre MDK

Berek

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

Szobotka Imre

Karapal a „Dolgozó embereket körötte" c. kiállításon

Vigilia, 1961, 2 n., 120 old.

MDK

Szobotka Imre

/e.a./:A KUT kiállitása. Ujság 1934. dec. 2.

Szobotka Imre

Szabad Művészet

1952. 5. f. 206. l.

Képpel

Forster Gyula báró

Olaszország legújabb törvényhozási intézkedései a műemlékek védelme körül.

Budapest, 1910. 8-r, 46 l. Füzve.

I. 2. p. h.

-.50

Szobotka Imre

festő

Koll. kiáll. Fränkelnél-

ősd

—

Hl Erőm: Sz. J. kiállítása, Bpesti Hirlap 1938. datum levágva

Eleinte a kubizmus hívé volt, így Tamulta meg a képszerkesztés fortélyait. Lágy tonusai harmoniába foglalnak őnze mindent. Ezen alapszik képeinek lirikus hangulata: Talán kissé egyhangu a mondani valója, de őszinte.

11774 sz.

ster Gyula úrnak

ula N Budapest

Budapest, 1907 januai 29

sak egyszeri érvénynyel igazoljuk, hogy

által

megbizásából

annyolc koronát

zeget külön levélbeli értesités mellett

ámláj a javára könyveljük.

„HERMES"

Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság.

Szobotka Imre

Szabad Művészet

1952. 7 sz. 345 l.

VALLÁS ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI
M. KIR. MINISZTER

171.887. szám.

Sárkány Baba
Huszárvárban bérelt laka
világitási vezeték költség
zése iránt való kérelm
múlt évi december hó
foglaltakat tudomásul
járásbiró kérését teljesi
Kérem Nagyméltós
biró urat az idézendő
mellett megfelelően el
Budapest, 1913.

Szobotka Imre

Koll. kiáll.
Tamás galéria

Hel Ervin: Két kiállítás. Budapesti Hirlap 1930. nov. 1.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
473/916

473/1916. számhoz Kimutatás.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA

mál működő aron-
kik az 1916 évi XXV. t. c. 1 §-a alapján

T.	II.	III.
Sorszám	Név.	Szolgálati minőség
1.	dr. Éber László	előadó
2.	Németh Sándor	beosztott számellenőr
3.	Surányi Károly	beosztott főgimn. tanár
4.	Kovács Géza	hivatalnolga

Szobotka Imre

bečsi magy. kiáll

Künst Wien 1937

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁG
BUDAPEST, IX., HŐGYES ENDRE-U. 10.

..... szám

.....

Szobotka Imre

Lásd okr

Lóránth László:

Paletta. [Bp 1944]

161 – 163. l.

Önarcképpel.

Bajai szalmáshajó

c. kepe repr.

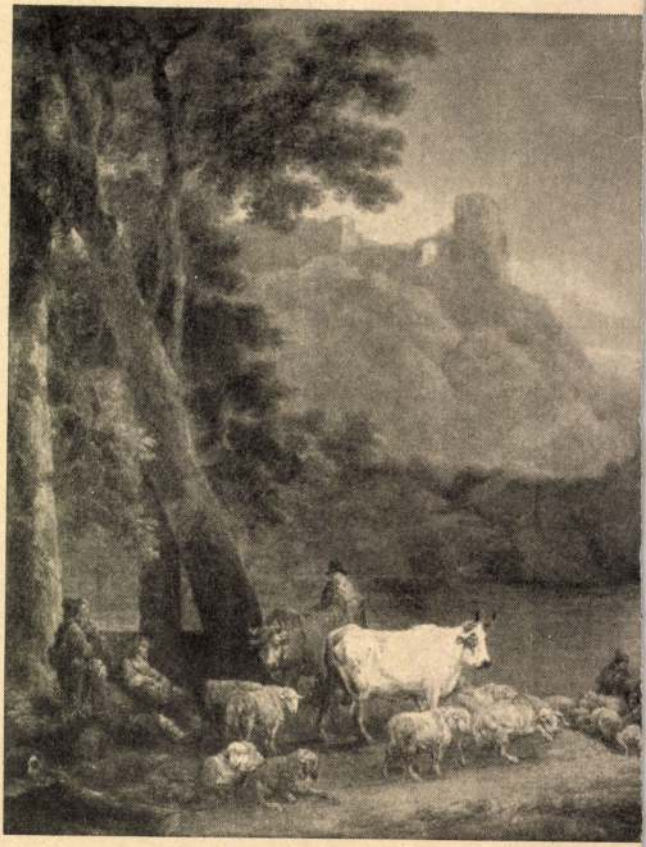

Szobotka Imre

Azoll. kiáll. Fränkel-

—

irod

Ujság. 19 ?

(e. a: Sz. I. festmé-
nyei.)

Pozsony:

A középtért a „la Citt
foglalja el „ove conservasi
tett városban a „tempio degl
válik ki. A városon kívül
del palatino" (F) közelében k
gyek foglalják el és a „clöté
pui kívül a „Porta di vien

„Possoni

s a kép alatti magyarás
Danubio fiume"

Rézmetszet, méretei

66 ▪ SZOBOTKA IMRE (1890–1961)

Kubista csendélet

2002. okt. i

90 × 64 cm
Olaj, vászon
J. n.

Kikiáltási ár: 10 000 000 Ft

IRODALOM

Hevesy Iván: Szobotka Imre képei. In.: Nyugat, 1921. 959–961.l.

Dr. Bodnár Éva: Szobotka Imre (1890–1961) emlékkiállítása. M. N. G., 1971. Katalógus.

Csáky József: Emlékek a modern művészet nagy évtizedéből (1904–1914). Budapest, 1972.

Sárkány József: Szobotka Imre: Matróz. Képelemzés. In.: Zalai Gyűjtemény 16.sz. 169–188.l. Zalaegerszeg, 1981.

Sárkány József: Szobotka Imre művészete az 1910-es években. Művészettörténeti szakdolgozat, 1985. ELTE, Bölcsészettudományi Kar.

Szobotka Imre: Kancsós csendélet, olaj, vászon
magántulajdon

A kubista művészet magyar vonatkozásairól kevés publikáció született. A korszakkal foglalkozó kézikönyvek és monográfiák általában megelégednek annak hangsúlyozásával, hogy e stílusirányzat nem vert igazán gyökeret hazánkban, de néhány jellegzetes formai újítása – keveredve az expresszionizmus stiláris jegyeivel – számos festőnk életművében kimutatható.

Sokan, sokféleképpen próbáltak magyarázatot találni arra a sajátos tényre, hogy míg a térség több országában a kubizmus nemzetközileg is elismert művészei alkottak, addig Magyarországon az irányzat elvei nem találtak igazán termékeny talajra. Lyka Károly – a maga ízes stílusában – a következő szavakkal utalt erre a jellegzetességre: „kubista kép a szónak igaz értelmében nem termett a budapesti művészet mezőin, legalábbis nem az, amelynek Picasso vagy Braque az apostolai. ... az ilyen merőn elvont festmények egyáltalán nem nőttek ki a magyar festészet virágoskertjének humuszából." Kállai Ernő, az először 1926-ban megjelent Új magyar piktúra című könyvében a nemzeti karakter alapvonásaival, szilajságával és a látványélményhez való intenzív kapcsolatával magyarázta azt, hogy a kubizmus szigorú, elvont elvei a magyar művészek körében nem váltak igazán népszerűvé. Mindezek ellenére – mint a most bemutatott kép is bizonyítja – joggal beszélhetünk magyar kubista festészetről. Ennek oka az, hogy néhány fiatal magyar művész a huszadik század első éveiben, kikerülve Párizsba, szembesült Picasso és társainak radikális újításaival, s az irányzat hívéül szegődött. Csáky József, Réth Alfréd, Galimberti Sándor, Dénes Valéria és a most tárgyalt Szobotka Imre itt, ebben a forrongó, inspiratív közegben alkották meg életművük legértékesebb, a nemzetközi kubizmushoz szervesen illeszkedő darabjait.

A vizsgált csendélet megszületésének körülményei, Szobotka párizsi évei nehezen rekonstruálhatók pontosan. Első alkalommal – a budapesti Iparművészeti Iskola elvégzése után – 1910 végén érkezett a francia fővárosba. A következő év tavaszán, a Salon des Independants azóta már legendássá váló 41. termében, találkozott a kubista művészek alkotásaival. Ez volt az első alkalom, hogy az új stílusnak elkötelezett művészek csoportot alkotva, önálló iskolaként jelentkezhettek. Archipenko, Duchamp, Léger, Metzinger és társai hatalmas felháborodást váltottak ki a francia művészeti életben. Szobotka, bár ekkor még távolságtartóan figyelte a csoport munkáját, egyértelműen felismerte jelentőségüket, s haza írt levelében rögzítette: „Az igazi gárdája az Independant-nak azokból telik ki, akik mindent elvetnek maguktól és képeikből is csak a természetből leszűrt általános igazságokat tartják meg." 1911 végén visszatért Magyarországra és decemberben kiállítást rendezett Székelyudvarhelyt. Néhány hónap múlva ismét a francia fővárosba utazott, s most már – saját szavai szerint – „visszavonhatatlanul a kubista tanulmányokba merült." Csáky József segítségével tandíj nélkül iratkozhatott be a modern művészet történetének egyik legjelentősebb szabadiskolájába, a La Palette-be, ahol Le Fauconnier és a kubizmus elméletének egyik első megfogalmazója, Jean Metzinger korrigáltak. 1913-ban már részt vett a Salon des Independants kiállításán, ahol művei együtt szerepeltek Chagall, Metzinger és Gleizes

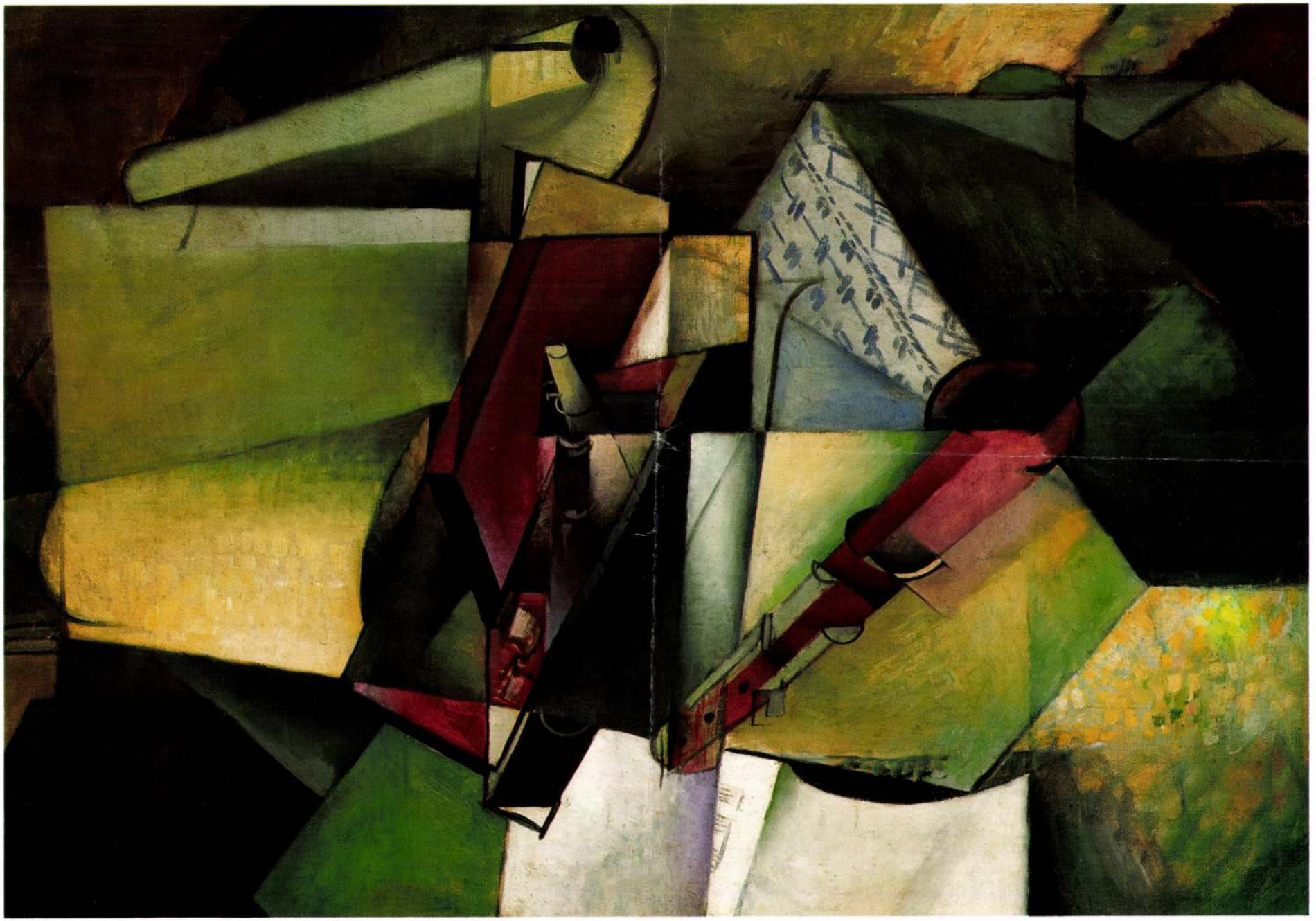

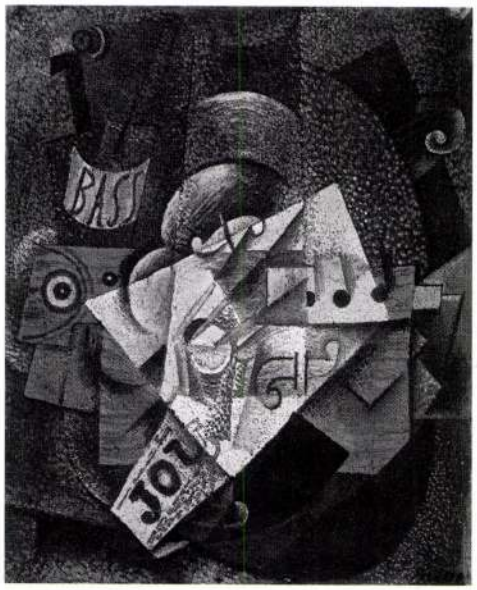

Pablo Picasso: Csendélet palackkal, klarinéttal, hegedűvel, újsággal, 1914, olaj, vászon, 55 x 46 cm, Kunstmuseum, Bern

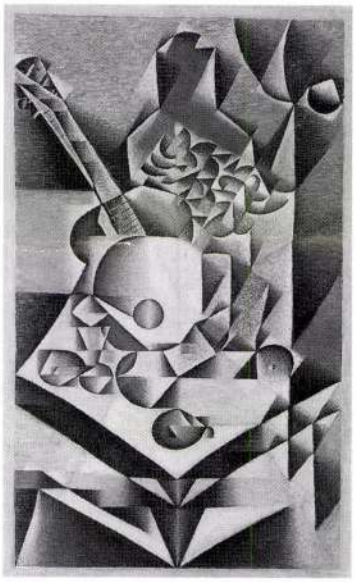

Juan Gris: Gitár és virágok, 1912, olaj, vászon, 112 x 70,2 cm The Museum of Modern Art, New York

Georges Braque: A fekete asztal, 1919, olaj, homok, vászon, 75 x 130 cm Musée National de l'Art Moderne, Párizs

festményeivel. Művészetére Apollinaire is felfigyelt: a korszak híres, műtörténeti jelentőségű folyóiratában, a Montjoie-ben méltatta alkotásait.

Szobotka tehát fiatal, szinte kezdő festőként kikerülve, rövid időn belül egyenrangúként illeszkedett be a párizsi modern művészek közösségébe. Az első világháború azonban megtörte ezt a rendkívül ígéretes pályát: az ellenséges államokból érkezett külföldiekhez hasonlóan őt is – barátjával, Bossányi Ervinnel együtt – internálták egy bretagne-i táborba. Itt kezdetben ugyan megengedték neki a festést, de a körülmények közel sem voltak alkalmasak a zavartalan, elmélyült művészi alkotómunkára. Egyik levelének tanúsága szerint: „A festék fogytán, jó, ha apró tanulmányokra telik. A tábor zsúfolt. Egy vásári fakir mutatványával felér a komoly munka minden kísérlete." Ezek az életrajzi adatok Szobotka korai műveinek vizsgálatakor rendkívül fontosak. A kubista korszakból fennmaradt alkotásainak kis száma miatt ugyanis az egzakt datálás csak ezek segítségével oldható meg. A problémát tovább nehezíti, hogy Franciaországban készült festményeit csak elvétve szignálta, évszámot pedig – két utólagos jelzésű művet leszámítva – egyáltalán nem találunk rajtuk. Így elsősorban az életrajz adataira és a néhány fennmaradt írott forrás utalásaira hagyatkozhatunk.

Szobotka 1919 nyaráig tartó, mintegy kilenc éves franciaországi tartózkodásából az utolsó közel négy évet internálótáborban töltött. Ebben az időszakban, ilyen körülmények között elképzelhetetlen lett volna egy, a most vizsgált alkotáshoz hasonló méretű festmény elkészítése. Így a klarinétos csendélet minden bizonnyal még az internálás előtti, de a rövid, lényegében 1912 tavaszáig tartó tanuló időszak után született meg. Ezt a feltételezést erősíti meg Bossányi Ervin 1971-es, Szobotka Imre özvegyéhez írt levele is. „1914-ben ő (Szobotka) sokkal precízebben dolgozott, valóságos geometrikus konstrukciókat teremtett, egy-pár meglehetősen nagy olajkép volt köztük (úgy egy négyzetméteresek)." E sorok minden bizonnyal többek között a most vizsgált – egyébként a ma ismert legnagyobb méretű e korszakból származó – Szobotka műre utalnak.

A kubizmus a képzőművészetek egyetemes történetének talán legnagyobb változását hozta. A képi ábrázolás alapelveinek gyökeres átformálásával Picasso és társai egy közel hatszáz éves tradíciót szakítottak meg.

A látott jelenségekre, a szem által befogadott látványra már nem úgy tekintettek, mint a tárgyak saját, lényegi tulajdonságaira, hanem, mint érzetek olyan halmazára, melyet az emberi elme öntudatlanul konstruál összefüggő képpé, a külvilágból érkező impulzusokat átalakítva, szubjektivizálva.

Célul tűzték ki a dolgok lényegéhez, igazi formájához való eljutást, művészi kísérleteik során tehát az emberi észlelés módozatait is vizsgálták, sőt át kívánták azokat alakítani. A fizika új eredményei is inspirálták őket, hiszen e tudományterületen ekkorra már bebizonyosodott, hogy a szem által nyújtott látvánnyal szemben a természet lényegéhez egy objektív, alapvetően természetidegen jelrendszer – a matematika – vezet el.

Szobotka csendélete mind formai, mind ikonográfiai szempontból szervesen

illeszkedik a nemzetközi kubizmus 1913 és 1914 között született legfontosabb alkotásai közé. A képen a természeti látvány nyújtotta kompozíciót az autonóm képi struktúra módosítja, a látvány elemeinek elrendezését nem elsősorban a perspektíva elvei, hanem az öntörvényű képépítés logikája határozza meg. Nem egyetlen vizuális benyomás leképezését látjuk: több nézőpontból feltáruló látványelemek és számos más forrásból táplálkozó vizuális részlet – szabad asszociációk, tudott, a múltban megtapasztalt információk együttese – egyesül a képen, feltárva egy mélyebb, igazabb összefüggésrendszer elemeit. A kép felületét jól elkülönülő, egyenértékű síkok halmaza és néhány, az ábrázolt tárgy hengeres alapformáját felidéző színmező tölti ki: asztal, rajta mintás terítő, kottalapok és egy szétszedett, dobozából félig kivett klarinét elevenedik meg. A síkokat határoló szakaszok néhol egyetlen, megszakítás nélkül futó – a kép teljes hosszát átfogó egyenessé állnak össze. A közöttük megjelenő formákat, mint egy reflektor fénynyalábja a megvilágított tárgyakat, kiemelik környezetükből. Szobotka képén – ellentétben a kubizmus korai szakaszának színredukciós elveivel – a kolorit meghatározó szerepet kap. A hangszerdoboz belső borításának élénk vörös színét – kompozícionális jelentőségét hangsúlyozva – megismétli a klarinét diagonálisan elhelyezett testén. A festményt számos vonása, többek között a kolorisztikus lehetőségek intenzív kihasználása, a kubizmus – elsősorban Robert Delaunay nevével fémjelzett – orphikus irányzatával rokonítja. Ezt ismerte fel Hevesy Iván művészeti író is, Szobotka 1921-es budapesti kiállítása kapcsán. „A kubistáknál általában kevés szín szerepel, az is tompa, szürke és fakó. Egyezményes jelek bizonyos kiterjedési irányok jelölésére. Szobotka képein zseniálisan van felhasználva és a kubista problémának szolgálatába állítva az élénk kontrasztszínek mozgató: közelítő és távolító ereje."

A Csendélet klarinéttal és kottával témaválasztás tekintetében is tipikusnak mondható. A kubista művek jellegzetes motívumai – hangszerek (gitár, hegedű, klarinét), hírlapok, poharak, csészék, pipák, kártyalapok, boros-, sörös- és pálinkáspalackok – szinte kivétel nélkül a nagyvárosi bohémvilág kellékei, kávéházak, mulatók, cirkuszok világába vezetnek. A csendéletek ikonográfiájában tagadhatatlanul vezető szerepet betöltő hangszerek egyrészt a zenebohócok, kocsmai mulattatók munkaeszközei, ezáltal a művészlét kettősségének, elszigeteltségének jelképei, másrészt a zene – a tapasztalati világtól elszakadó, par excellence elvont, tudatosan konstruált művészeti ág – szimbólumai, s így példaként is szerepelhettek a hasonló babérokra törő kubista festők szeme előtt.

Szobotka Imre csendélete az elmúlt évek kétségkívül egyik legérdekesebb, legváratlanabb aukciós szenzációja. Minden kétely nélkül kimondhatjuk: az európai kubizmus e korszakának fontos alkotása. Felbukkanása művészettörténeti szemszögből kiemelkedő jelentőségű: nem csupán az életmű megítélésében kulcsfontosságú, de a modern magyar művészet egyik talányos és sokat vitatott fejezetéhez is új, alapvető adalékokkal szolgál.

Molnos Péter

Szobotka Imre: A zenész, 1914, olaj, vászon, 54 x 46 cm, magántulajdon

Szobotka Imre: Csendélet üveggel, 1913, olaj, vászon, 45 x 37 cm, magántulajdon

Szobotka Imre: Csendélet, 1914, olaj, vászon, 37 x 45 cm magántulajdon

67

67 ▪ CZIMRA GYULA (1901–1966)

„Van Gogh"-os csendélet, 1938

72 × 54 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Czimra 938

Kikiáltási ár: 650 000 Ft

68 ▪ IVÁNYI GRÜNWALD BÉLA (1867–1940)

Nagy virágcsendélet, 1930

131 × 151 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Iványi Grünwald B 1930

Kikiáltási ár: 1 600 000 Ft

Szobotka Imre

Lebegényben élt egy ideig

Bodri Ferenc: Szőnyi István
Látóhatár, 1969. III - IV. 339.

Szobotka Imre

lásd

Balatoni kiáll. 1942

A festői Balaton

110. l.

15 mű

könyvtáramban

a B. betűs do-

borban

s, 1912. évi május hó 20-án.

POGÁRAS RENDEZETT TANÁCSÚ VÁROS 1907

Hermányi

polgármester.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JUL 9

MAGYAR NEMZET

Budapest

Szobotka Imre

T021

A Nemzeti Galéria Szobotka Imre festőművész alkotásaiból emlékkiállítás rendezését tervezi. Kéri, akinek Szobotka Imre képe van, értesítse levélben vagy telefonon a kiállítás rendezőjét, dr. Bodnár Évát, telefon 114—360.

∞

Szobotka Imre MDK

Patak, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Szobotka Imre

MDK

Dunapart, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c. kiáll.

Szobotka Imre

grafikus

Magyar Részkarcoló Művészek Egyesületének kiállitása Nemzeti Szalonban - munkával szerepel.

A torzitott formák mozgás eredményében kivánhat egyéni elbirálást.

Esti Kurir
1931.III.24.

Szobotka Imre

Szerepelt a művészcsoportok műsorozati kiállításán.

EK 1931. II. 24.

Szabotka Imre

A Gresham-kör tagja

Képpontv. Almanach Bp. 1969. 19. o. Pemecky
A Gresham is köre

Szobotka – Imre

1967-ben szerepelt a Gresham – csoport kiállitáson

Képzőművi. Almanach Bp. 1969. Pernecz ky: Gresham 22. o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szobotka Imre

1921-ben, amikor külföldi útra ment, felajánlotta Derkovitsnak Dézsy utcai műtermét.

Körner Éva. Derkovits Gyula, Corvina, Kiadó 21.l.

Szobotka Imre

Kiállított a Belvederében Derkovits 1922-es
gyűjteményes kiállítását megelőzően valamikor.

Kőmves Éva. Derkovits Gyula, Corvina, 1968, 22. l.

MDK

Szobotka Imre, festő

A Szobotka-képek birtokosait kéri a Nemzeti Galéria, hogy kölcsönözzék a művet egy emlékkiállítás idejére.

— : Hír

8

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 5.

18

Szobotka Imre

l.

Szépmíves est
1941. 207 l.

Szobotka Imre

festő

irod

Magyar Szó

1943. jun. 12.

(T. P.: Látogatás a szentendrei mű-
vészek paradicso-
mában.)

A m. kir. vallás- és köz

13813 szám.

Műemlékek or.

tes. Elv.

Hivatalból
Közszolgálati ügyben.
Díj átalányozva.

Szobotka Imre

A balatom öszton di-
jasok kiállitásán (Nem-
zeti Szalon) a vall. és
közokt. miniszter) meg-
vette Bejárat a szőlőbe
c. pasztelljét -

Szépművészet
1941. 131. l

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Szobotka Imre

Vkminkiáll. 1943

Bejárat a szőllős-
kertbe, pastell
Major udvar, olaff.
Preshaz, olaff.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Szobotka Imre

műveit mutatták be a székesfehérvári István király múzeumban rendezett tárlaton.

Fóthy János: A „Gresham és köre" kiállítása Székesfehérváron. „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. márc. 3. sz. 41 l

Szobotka Imre, festő

Tamás Hemrik, a "Tamás Galéria" tulajdonosa a két világhá-
ború között egymásután mutatta be a fiatal haladó
művészek müveit. Igy Szobotkáét is. 183. old

SARKADINÉ, HÁRS ÉVA: Modern Magyar Képtár, Forgács
Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs. 1962.

Szobotka Imre
festő.

Méltatás

Pogány Ö. Gábor: Pór Bertalan
Művészet, 1970. október – 5 lap.

Szobotka Imre

szerepelt a művészcsoportok műsorainak
rendezésén.

Újság 1931. II. 21.

Szobotka Imre

Rést vett az 1930 évi Ferenc-
József pályázatra, a 3000 ft.
díjatot Szőgi István és Ménárs
László jelle el.

Kontha Sándor, Ménárs László,
Bp. 1966,

23 l.

Szobotka Imre

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi Tárlatán.

MH. 1930. III. 15.

MDK

Szobotka Imre

Piros ruhás kislány a fa mellett, o.

Zazar part a református templommal, o.

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962. jun.

MDK

Szobotka Imre

Tanulmány a Cigánylányhoz, temp.

Malomárok, o.

Malompatak, o.

Nagybányai táj, o.

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962. jun.

Szobotka Imre

festő

Belvedere

1921 nov.–dec.

koll. kiáll.

Szül. 1890. Zalaegerszegen

1905–1910 iparművészeti iskola Budapesten (Ujváry Ignác tanulvánja. „Jart Olaszországban. 1910–1914-ig Párisban tanult, a háború kitörésétől kezdve 1918-ig Bretagneban volt internálva. Azóta Budapesten. él. Itthon Paul Claudel egyik misztériumához készült illusztrációs sereltek feléje a figyelmet (l. Nyugat 1921 jun. 16.) fenti kollektíven 66 műve volt kiállítva

— 25

24. Bartel Beham után.

A mester sz. Nürnbergben 150
ber 22-én.

24. Miksa főhg. gyermekkorában.

Derékon alól és igláthatóan kissé jobbra
jával pedig kardjának markolatát fog
szőke, szeme kék. ~~Vörös virág~~
nek szük ~~fodros~~ ujja fodros gall
ron emléket hord, melynek középső
zöld ék kő veszi körül. Felirata a fej

MAXIMILIANVS FERDINANDI
BOHEMIE REGIS FILIVS PRIM
1530 ETATIS SCE 3.

Fa, méretei 44.5: 36 cm.
B. Behamnak a haagai képt
Másolta Landsinger Z.

LV

24

904:V.2

Szabotka Imre

3 tájképe vidéki a KVT
jubiláris kiállításán a
Nemzeti Szalonban

Pesti Napló 1937 XI 21

Szobotka Imre

vád
z

Bernáth Aurél

Irások a zűrvenetről.
Bp. 1947. 117. l

Szobotka Imre

Férfi fej c. rajza
repr.

Művészeti halon
(Kolozsvár) 1929.
IV. évf. 11–12. 4
B. C.

Szobolka Imre

festő

l.

Szabad Művészet

1947. 81-83. l.

FELSŐÖRS

Templom

Römer Flóris: archaeologiai levél Zalamegyéből VV 1863, 346 l.

Kunder Antal Finnországban

Helsinki, július 3

Kunder Antal kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, felesége és kísérete, *Hannula* finn közoktatásügyi miniszter, valamint *Jaakson* észt közoktatásügyi miniszter és feleségeik társaságában vasárnap reggel Helsinkiből vonattal *Tamperébe* utazott. Tamperében megtekintette a várost, majd résztvett a város által a Lepola gyermekotthonban rendezett tízórain. Utána az állami repülőgépgyárat tekintette meg, majd a Lokomo gyárakban tett látogatást. A miniszter és kísérete ezután *vonattal tovább utazott Észak-Finnországba.*

Folyamrendészeti kinevezések a rendőrségen

— Az Est tudósítójától —

Megírtuk, hogy a belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben *a folyamrendészeti teendők ellátását a rendőrségre bízta.* Ezzel kapcsolatban megtörténtek a különböző révkapitányságokhoz való rendőrtiszti kinevezések. *Éliássy* Sándor főkapitány mai napiparancsában közli ezeket a kinevezéseket.

Mészáros István rendőrkapitányt a révkapitánysághoz és ennek csepeli révkirendeltségéhez, vitéz *Csepreghy* János rendőrfogalmazót, *Lélek* József rendőrfelügyelőt és *Kassay* Lajos rendőrfelügyelőt a budapesti révkapitánysághoz, *Papp* Sándor rendőrfogalmazót a csepeli kirendeltséghez beosztotta, egyben *Mészáros* István rendőrkapitányt a budapesti révkapitányság, *Papp* Sándor rendőrfogalmazót pedig a csepeli kirendeltség vezetésével megbízta.

Török János főparancsnok a folyamrendészeti külön kiképzésben részesült rendőraltiszteket és rendőröket a főkapitány utasítása szerint július elsejei hatállyal beosztotta a budapesti révkapitánysághoz és a csepeli kirendeltséghez.

Megtörténtek a beosztások a vidéki révkapitányságokhoz is. *Nemes* Sándor rendőrkapitányt Budapestről Vácra, *Lukáts* Pál rendőrfogalmazót Budapestről Mohácsra, *Buday* Zoltán segédfogalmazót Budapestről Gönyüre áthelyezte, egyben Nemes Sándort a váci, Lukáts Pált pedig a mohácsi révkapitányság vezetésével megbízta. *Gálffy* Dezső rendőrfogalmazónak, továbbá *Orbán* György, *Szentgály* Gusztáv, *Komlóssy* Gyula, *Antal* István és *Keresztes* László detektíveknek a folyamőrség révfőkapitányságához történt beosztását július elsejével megszüntette és Gálffy Dezső fogalmazót a folyamrendészeti másodfokú hatósági teendők végzésére a másodfokú kihágási osztályba beosztotta.

Az ungvári katolikus legényegylet jubileuma

Ungvár, július 3

Az ungvári Katolikus Legényegylet félszázados fennállása alkalmából kétnapos jubileumi ünnepséget tartott. Szombaton megkoszorúzták *Zsolcsák* János alapító elnök sírját, ahol dr. *Lőrincz* István őrdarmai plébános mondott emlékbeszédet. *Károlyi* Lajos legényegyleti elnök rendezésében előadták a Városi Színházban a *Nótás kapitány* című daljátékot. Vasárnap a *sporttelepen* szentmisét tartottak, amelyet *Tost* Barna prelátus, kassai plébános mondott. Utána a vadaskerti pavillonban díszközgyűlést tartottak, amelyen ünnepi beszédet mondott *Pintér* József, a legényegyletek országos központjának elnöke és felszólalt *Sztojka* Sándor görögkatolikus püspök is. Az üdvözlések során a szeged-alsóvárosi legényegylet egyik kiküldötte, *Kiss* József köszönetet mondott az ungvári egylet részéről a szegedieknek ajándékozott nemzeti zászlóért. *(MTI)*

Az elemisták kiállításának mintafaluja

SZÉPFALU, az elemisták mesevárosa

— Az Est tudósítójától —

Érdekes kiállításra kaptunk meghívót. Iskola, sőt elemi iskola kiállítására.

Szépírásmintákra készül el az ember, a kedves kicsikék által hímzett terítőcskékre, kezdetleges papírfonásokra. A tigrisutcai elemiben nem erről van szó. Első pillanatban *felnőtt díszletkiállításon* képzeljük magunkat, impresszionista festőt megszégyenítő lilahegyláncos háttér, arany és olajzöld selyempapírlombú fák és tarkatetős házikókból álló falucska láttán. *A falu neve: Szépfalu.*

— Ezt, úgy-e, nem a gyerekek csinálták? — kérdezzük *Okolicsányi* Éva vezető pedagógusnőtől.

— *Dehogynem* — feleli. — *Honnan lennének mi ilyen ügyesek, tehetségesek?*

Valóban, csak gyerek képes ilyen meggyőzően csinálni valamit. A falu szélén cigánysor is van, agyagbarlanggal és vörösbarna, sárgákba, vörösekbe öltöztetett lakókkal.

— Mikor érnek rá a tanulás mellett erre a rengeteg munkára? — kérdezzük.

— Nem a tanulás *mellett* csinálják. *Ez maga a tanulás.* Míg a faluról s a városról beszélek — gyúrják és ragasztják az »anyagot«. Ott, azon a polcon, *ott a történelem!*

Kövekből rótt barlangból szőrmedarabba öltöztetett ősember vigyorog. Egy mocsárban gémeskút kitűnően megstilizálva, agyagból, s a földön *Nagy-Magyarország térképe*, hegyláncokkal, jellegzetes városmodelekkel.

— Ezeket a hegyeket *pontos aranymérték után* csinálták a gyerekek és mondhatom, gyakran kevesebb tévedéssel, mint egy felnőtt.

Mi az ő helyében talán arra lennénk legbüszkébbek, hogy a látogató *legszívesebben ottmaradna Éva néni iskolájában — gyereknek.*

Két világkörüli repülő Budapesten

— Az Est tudósítójától —

Érdekes vendég érkezett július 1-én a budaörsi repülőtérre. A hollandi királyi légiforgalmi társaság gépén érkezett Mrs. Clara *Adams* tanítónő, aki június 28-án indult Newyorkból, hogy *repülőgépen világkörüli utat tegyen meg.* Mrs. Adams a budaörsi repülőtéren ebédelt s elragadtatással nyilatkozott a város szépségéről. Utjáról máskülönben Newyorkba való visszatérése alkalmával előadást fog tartani. Négyórai budapesti tartózkodása után ugyancsak a hollandi királyi légiforgalmi társaság gépén Bangkokba utazott.

Egy másik világkörüli repülőutas érkezik július 6-án a budaörsi repülőtérre, névszerint Mr. Norman *C. Lee*, az egyik legrégibb newyorki cég társtulajdonosa. Mr. Lee Mrs. Adams-szal ellentétben kelet felől repüli körül a földet, Bangkokból érkezik Budapestre. Világkörüli útja folyamán összesen *öt éjszakán repül* és a 24.694 mérföldnyi út 500 angol fontjába kerül.

Megrendszabályozzák az autók reflektorát

— Az Est tudósítójától —

A főkapitány mai napiparancsában felhívja a kerületi kapitányságok vezetőit és a főparancsnokot: utasítsák az őrszemélyzet tagjait, hogy *jelentsék fel a gépkocsik fényszóróját szabálytalanul használó vezetőket.* Az utóbbi időben gyakran lehetett tapasztalni, hogy egyes gépkocsik vezetői éjszaka *nem lefelé vetítik a kürtjelzést helyettesítő fényjelzéseket*, nem tompafényű reflektorlámpát használnak, nem megvillantják a fényjelzést, hanem huzamosabb ideig használják. Igy a szembehaladó járművek vezetőit és a gyalogosokat elvakították és ezáltal a közúti közlekedés biztonságát nagyban veszélyeztették.

Jaross miniszter az Egyesült Magyar Párt első kárpátaljai gyűlésén Beregszászon

Beregszász, július 3

Vasárnap délelőtt *Beregszászon* tartotta a felszabadulás óta *első kárpátaljai politikai gyűlését az Egyesült Magyar Párt.* A gyűlésen Bereg megye falvaiból többezer főnyi közönség jelent meg. Ez alkalomból *Beregszászra* érkezett *Jaross* Andor miniszter is, akit *Fekésházy* Zoltán alispán, majd *Ortutay* Jenő országgyűlési képviselő köszöntött. A Horthy Miklós-út elején

diadalkapu várta

a minisztert és kíséretét.

A gyűlést a *Kossuth Lajos*-téren tartották. Jelen volt *Siménfalvy* Árpád főispán, *Ortutay* Jenő, *Hokky* Károly, *Egry* Ferenc, *R. Vozáry* Aladár és *Hápka* Péter országgyűlési képviselő. Sok község, köztük *Csonkapapi, Zápszony, Som, Mezőkászony, Nagybégán, Hettyen, Visk* és *Técső*, nagyszámú *küldöttséggel* képviseltette magát.

A gyűlést dr. *Polchy* István körzeti elnök nyitotta meg, akinek indítványára egyhangúlag elhatározták, hogy hódoló távirattal üdvözlik *Horthy* Miklós kormányzót, valamint gróf *Teleki* Pál miniszterelnököt. Ezután

Jaross miniszter emelkedett szólásra.

— Köszöntöm a beregszászi, a tiszaháti magyarokat — mondotta a miniszter. — *Hónapok óta vártam erre a találkozóra.* Mielőtt a gazda belevágná a kaszát a búzatengerbe, szükség volt rá, hogy eljöjjek munkatársaimmal együtt, hogy kezet szorítsak veletek, felemeljem a fejeteket és belenézzek a tekintetetekbe. Mi, akik húsz éven át mint becsületes magyarok egy frontban harcoltunk, *nem engedjük meg, hogy a már egyszer megkötött kévéket mások szétoldják.*

Ezután a miniszter

az igazoló eljárások rendszeréről,

az államnak az egyes állampolgárokkal szemben való *kötelességeiről* emlékezett meg, majd feltette a kérdést a tömeghez, akarja-e, hogy most már bejöjjön *a többi magyarországi politikai párt* a visszacsatolt területekre, vagy pedig *a Felvidék érdekeit képviselje továbbra is az Egyesült Magyar Párt?* A tömeg azt felelte vissza, hogy

továbbra is az Egyesült Magyar Pártot akarja.

Ezután a parlamenti munkáról emlékezett meg Jaross Andor és kijelentette, hogy *új magyar közéletet* akarnak.

A miniszter után *Ortutay* Jenő képviselő, *Balogh* Sándor szerednyei igazgató-tanító és *R. Vozáry* Aladár képviselő szólalt még fel. A kárpátaljai népgyűlés *a kormányzó éltetésével ért véget.*

Zog Bukarestbe érkezett

Bukarest, július 3

Zog volt albán király Constanzából jövet vasárnap Bukarestbe érkezett és az Athene-Palace szállodában bérelt lakást. *(MTI)*

Véglegesen Svédországban telepszik le

Bukarest, július 3

Zog volt albán király Isztanbulból jövet a »Bessarabia« gőzös parancsnokának kijelentette, hogy *ideiglenes párisi tartózkodás után végleg Svédországban telepszik le. (MTI)*

Ha belei el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes »Ferenc József« keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

HIREK

Július 4.

1915. *Igen ügyes és bátor járőrvállalkozást hajtott végre ezen a napon Krasznik környékén Illés István volt dési 32. honvédgyalogezredbeli hadapród, aki önként jelentkezvén arra, hogy az oroszok helyzetét felderíti, az orosz tábori őrsök vonalán átférkőzve, tényleg igen értékes megállapításokat eszközölt az ellenség hátában, majd visszatértében rajtaütött egy orosz járőrön, amelyet megsemmisitett. Végül rendkivül ügyesen az orosz előőrsök közötti hézagon át hazavezette járőrét, úgyhogy annak egyetlen embernyi veszlesége sem volt. Jutalmul a kis ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.*

— **Az ellenforradalom hőseinek emléke.** Vasárnap két városban is ünnepelték a júniusi ellenforradalom húszesztendős évfordulóját. *Ujpesten* az ünnepség a Mauthner-féle bőrgyár udvarán volt. Az ünnepi beszédet *Rapaich* Dezső ezredes mondta. Az ünnepség a városháza mögött levő térségen folytatódott, ahol ötezer főnyi közönség előtt vitéz *Vértessy* Károly nyugalmazott huszárszázados mondott beszédet. Az ujpesti temetőben vitéz *Zákányi* Győző nyugalmazott tábornok beszélt. — *Szekszárdon* szintén vasárnap ünnepelték a júniusi ellenforradalmat. Az ünnepségen megjelent a vármegye tisztikara, élén *Szongott* Edvin alispánnal, továbbá vitéz *Benke* József tábornok dandárparancsnok, vitéz *Hunfalvy* ezredparancsnok, vitéz *Vendel* István polgármester, valamint az összes társadalmi egyesületek. *Szakács* Pál országgyűlési képviselő mondott beszédet.

— **Ki lesz a Magyar Háziipari Egyesülés elnöke.** Az Országos Iparművészeti Társulat tegnap közölte tagjaival a Háziipari Értesítőben, hogy a m. kir. iparügyi minisztérium a háziipari export további fejlesztése érdekében elhatározta, hogy a háziipari kiviteli ügyek intézését a háziipari vállalatokból alakított és a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal közvetlen irányítása mellett álló kiviteli egyesülésre bízza, hogy ezáltal a kivitel szorosabb ellenőrzése is lehetővé váljék. Az egyesülés, melynek címe: *Magyar Háziipari Egyesülés, V., Széchenyi*-utca 1., f. évi július 1-én kezdi meg működését és így *az igazolt háziipari vállalatok ettől a naptól kezdve csak az egyesülés keretében bonyolíthatják le exportjukat.*

Az egyesülés július 1-én nem tudta megkezdeni tevékenységét, mert a megválasztott intézőbizottság *az elnök személyében nem tudott megállapodni.* Az intézőbizottság olyan egyént kíván az egyesülés élére, aki úgy itthon, mint külföldön megfelelő hivatalos összeköttetésekkel rendelkezik és a háziipari termelvények minőségét, a munkabéreket és az áru elhelyezését is biztosítani tudja. Értesülésünk szerint hivatalos helyen megállapodtak *Andaházi Kasnya* Béla v. országgyűlési képviselő személyében, akinek multheti szereplése, francia és angol összeköttetései, valamint gazdasági és kereskedelmi képzettsége a legjobb ajánlólevél az elnöki állásra.

— **Egy orvos morfium-mérgezése.** Dr. *Szendrey* Lajos 44 éves OTI-orvost tegnap reggel eszméletlenül találták Baross-utca 13. számú házban lévő lakásán. Felesége és 9 éves fia néhány nappal ezelőtt a Balatonra utazott nyaralni. Ő maga azóta *Pintér* József ügyvéddel lakott. Idegbetegségben szenved, állandóan felügyelet alatt kellett lennie, mert többször hangoztatta, hogy ha magára hagyják, öngyilkos lesz. Pintér ügyvéd szombaton este eltávozott és csak tegnap reggel tért vissza. Eszméletlenül találta barátját. Kihívta a mentőket, ezek megállapították, hogy *morfiummal megmérgezte magát.*

— **Meg akarta javítani s feljelentette ideálját.** Érdekes bűnügyet tárgyalt ma délelőtt a büntetőtörvényszéken vitéz *Vass* Lajos dr. törvényszéki egyesbíró. *Nagy* Mária volt a vádlott, aki ellen az ügyészség *csalás* miatt emelt vádat. *Nagy* Máriát néhány héttel ezelőtt már felelősségre vonta a bíróság *lopás* büntette miatt és *hathónapi börtönre ítélte, mert — Unyi István vasöntőmester zálogjegyeit eltulajdonította.*

Az ítélet jogerőre is emelkedett és *Nagy* Mária megkezdte büntetésének kitöltését. Eközben *újabb feljelentés* érkezett be ellene a rendőrségre csalás miatt. *Tóth* István nevű ismerőse adta be a panaszt azon az alapon, hogy *Nagy* Mária megjelent a lakásán, de — miután ő nem volt otthon — kisleányától *elkérte Unyi István zálogjegyeit* és azt mondta, hogy Unyi megbízta őt az átvétellel. A vád szerint a leánynak nem volt meghatalmazása a zálogjegyek átvételére.

Nagy Mária ez utóbbi panasz alapján került most vitéz *Vass* bíró elé. Kihallgatásakor tagadta bűnösségét. Elmondta, hogy *a zálogjegyek miatt már jogerősen elítélték*, ez a feljelentés alaptalan. Védekezése szerint valóban *Unyi István bízta meg* a zálogjegyek átvételével, az tény, hogy a cédulákat *nem adta át Unyinak, hanem elsikkasztotta.*

A törvényszék dr. *Seifert* Géza védő kérésére kihallgatta tanuképpen *Unyi* Istvánt, aki meglepő vallomást tett.

— Annakidején *én jelentettem fel Nagy Máriát*, — mondotta — *mert az volt a célom, hogy megjavuljon.* Szeretem s az a célom, hogy jóútra térítsem. A zálogjegyek miatt már megbüntettem, újabb eljárásra nincs ok. Valóban és hatalmaztam fel arra, hogy *Tóthéknál* jelentkezzen a zálogjegyekért, *tehát nem követett el csalást.*

Ezután kihallgatták a többi beidézett tanut, majd *Tóthnét* és leányát. A törvényszék végül a perbeszédek elhangzása után *felmentette* Nagy Máriát az ellene emelt vád alól. Az ítélet *jogerős.*

— **Házasság.** *Eisner* Edit és dr. *Halász* Gábor (Ungvár) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Balázs Béla és *Tomaschof* Kató jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Miskolc 80.000 pengő államsegélyt kapott.** *Miskolcról* jelentik: Miskolc vezetősége Tapolca fejlesztésére és új szükséglakások építésére tavaly államsegélyt kért a kormánytól. Most tavasszal megismételte a kérelmet, de az akkori nehéz külpolitikai helyzet miatt nem kaphatott kedvező választ. Annál nagyobb meglepetés érte azután a város vezetőségét *szombaton délben, amikor Szász Lajos államtitkár aláírásával megérkezett az állami utalvány: a pénzügyi kormányzat nyolcvanezer pengőt utalt ki államsegélyképpen Miskolcnak a kért célra és egyben azonnal el is küldte az összeget.* A város a nyolcvanezer pengőből az eredeti terv szerint ötvenezer pengőt Tapolca fejlesztésére, harmincezer pengőt pedig szükséglakások építésére használ fel.

— **Orvosi hír.** Dr. *Mandel* Andor kórházi r. főorvos, Nagymező-utca 45., bőrgyógyász, kozmetikus rendelését újból megkezdte.

— **Eliskases nyerte a harzburgi sakkversenyt.** *Bad Harzburgból* jelentik: A nemzetközi sakkverseny utolsó fordulóján *Ahues* vesztett *Cortleverrel* szemben s így a második helyről a negyedikre esett vissza. A *Rellstab—Reinhardt* játszma izgalmas fordulatok és hétórai harc után eldöntetlenül végződött. Ennek következtében *Stahlberg*, aki *Zollner* ellen fényes stílusban nyert, egyedül jutott a második helyre. Eliskases nyert Poulsen ellen, Lange dr. Saemisch ellen. A sakkverseny végállása eszerint a következő: *Eliskases* 8 ponttal első, *Stahlberg* (Svédország) 6 ponttal második, *Rellstab* 5½, *Ahues* 5, *Lange dr.* 4½. Következnek — díjazatlanul: *Cortlever* (Hollandia), *Reinhardt* és *Zollner* 4, *Poulsen* (Dánia) és *Saemisch* 2.

— **Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok Számára (Trust).** A június 28-án tartott közgyűlés jóváhagyta az 1938. évi mérleget és elhatározta, hogy a részvények 10. sz. osztalékszelvénye f. é. július 3-tól kezdve *2 pengővel* váltassék be a Magyar Általános Hitelbanknál.

— **Megyei város lett Beregszász.** *Beregszászról* jelentik: *A magyar kormány az elmúlt héten megyei városi rangra emelte Beregszászt* és ezzel orvosolta azt a sérelmet, amelyet a csehek ezzel a várossal, Bereg megye székhelyével elkövettek. Mint ismeretes, *politikai okokból, magyarsága miatt községgé fokozták le ezt a húszezer lakosú várost és így gazdaságilag elsorvasztották.* A felszabadulás után Beregszász képviselőtestülete és a megye feliratban kérte a kormányt, hogy emelje régi rangjára a várost. A megyei várossá való előléptetés a lakosoknak nem okoz külön megterhelést, mert hiszen a lefokozás ellenére is városi igazgatást voltak kénytelenek vezetni, ezenkívül több olyan bevételi forrás illeti majd meg, amely fedezi a kiadásokat. Beregszász ezzel az előléptetéssel ismét elindul a fejlődés útján.

— **Megjelent a Nouvelle Revue de Hongrie júliusi száma.** Vezetőhelyén *Kozma* Miklós teszi tüzetes vizsgálat tárgyává *Ruténföld helyzetét.* Az Osztrák-Magyar Monarchia átalakításáról érdekes fejtegetéseket közöl Jean *de Pange* gróf. *Tamás* Lajos felel a *Le Temps* egyik, Erdély problémáját érintő cikkére s a románokról írt könyve francia bírálatára. *Darvassy* Ambrusné és *Máthé-Lakner* Klára tollából eleven leírást kapunk dunai és tiszai tájakról. (E cikkeket *művészi fényképek* kísérik.) *Vas* István a tíz esztendeje elhúnyt *Tóth* Árpád emlékének szentel tanulmányt. *Szobotka* Imre művészetéről *Jajczay* János ad összefoglaló képet. A szépirodalmi részben *Szitnyay* Zoltán novelláját találjuk. *Keresztury* Dezső színházi évadunk második feléről számol be. A tavaszi nagy európai kiállításokat *Bierbauer* Virgil ismerteti. A gazdag krónika-rovatból kiemeljük André *Thérive* cikkét, mely a magyar irodalom elterjedését vizsgálja Franciaországban. *Magyar* Antal bírálatát *Georges* könyvéről. Beszámolót a *gödöllői francia liceum* első esztendejéről. Sajtószemlét és az új »Documents« rovatot, az idegen olvasó ebben hiteles tolmácsolásban értesül a magyar politikai élet legnevezetesebb megnyilatkozásairól.

— **Valutasiobolást lepleztek le Győrött.** Tegnap reggel a Budapest felől érkező hajnali vonatról *egy jólöltözött, idegesen viselkedő nő* szállt le a győri pályaudvaron. Óvatosan körülnézett, azután elindult a kijárat felé. Az ajtóban két detektív tartózkodott, akiknek feltünt az ideges asszony. Amikor a kijárathoz érkezett az ismeretlen nő, odalépett hozzá a két detektív és *kérték, igazolja magát.* Az asszony elsápadt, dadogni kezdett, majd igazolta magát, *Gerő* Pálné ujpesti lakos. A pontosabb igazolás céljából bekísérték a rendőrségre, ahol meglepő leleplezés történt. A mindig zavartabban viselkedő nő bevallotta, hogy *harisnyájába kötve 1200 pengő készpénzt és nagyobb mennyiségű angol fontot rejtegetett.* Amikor a pénzeket megtalálták nála, az asszony arra hivatkozott, hogy *az egyik Győr környéki vásáron árult* és a pénzt onnan hozta magával. *Az angol fontokra vonatkozóan azonban nem tudott felvilágosítást adni.* Az ujpesti rendőrkapitánysághoz tették át ügyét.

— **Gyászrovat.** *Fleiner* Jenő hosszas szenvedés után Budapesten meghalt.

— **A Dunába ugrott egy fiatal leány.** A Lukács-fürdő előtt ma reggel egy fiatal lány a Dunába ugrott. Egy fiatalember levetette kabátját és mentésére indult. Izgalmas életmentés játszódott le a vízben. Sikerült kihúzni a lányt. Kihívták a mentőket, ezek első segélyben részesítették, majd a Rókusba vitték. Megállapították, hogy *Polgár* Jolán 18 éves gyárimunkásnő akart meghalni, nem tudják, miért.

— **Itt a befőzés ideje!** Cseresznyével, meggyel, málnával van tele most a piac. Magafőzött befőttkincsekkel ilyenkor tölti meg éléskamráját a jó gazdasszony. Az Elektromos Művek honvéd-utcai bemutatójában szerdán délután 5 órakor, továbbá hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt fél 10 órakor kezdődő főzőgyakorlati előadáson a villamos tűzhelyek üzemének, kezelésének ismertetése során könnyű nyári ételek, parfait, gyümölcsös sütemények, gyümölcsbefőzés és különféle húsételek készítését mutatják be.

— **Sáska!** Riadt hangú táviratok jelentik Afrikából, hogy emberemlékezetet meghaladó, pusztító sáskajárás lepte el Közép-Afrika államait, Szudánt, Ugandát, Kenyát, Tanganyikát, Kongót. Nem használtak a lángszórók, a repülőgépekről permetezett méregfelhők. Afrika négereinek szervezett védekezése árokásással, hevenyészett venyigefalak emelésével, *a sáskák irtózatos módon szaporodnak. Máris letaroltak minden fűszálat, lehántották minden fa kérgét, lerágták lombozatát, sőt egyes növények gyökérzetét még a földből is kivájták.*

A sáskajárás úgy kezdődik, mint a tájfun. Valahol az ég peremén kicsi sárga folt tűnik fel. Egyre növekedik, gyorsul a közeledése s *pár óra alatt elfedi a Napot, sötétséget varázsol világos nappal.* Afrikában kilenc évvel ezelőtt volt szörnyű sáskajárás, mely törvényszerűséggel nyolc-kilenc év alatt ismétlődik. Akkor ellepte Marokkót és Egyiptomot. A mostani sáskajárás még pusztítóbb s nagyobb területeket érinthet, mert egy bukaresti távirat szerint, *még a beszarábiai és moldvai megyékre is jutott annyi sáska, hogy a földeket egyes helyeken 30 centiméter vastagságban lepték be.*

A Földön két veszedelmes sáskatenyésztő helyet ismernek. Az egyik Nyugat-Braziliában, a Rio Madeira vidékén, Matto Grossótól északra van. A másik a Szaharának az Atlas-hegységtől délre és az El Ergtől északra fekvő részén. *Ezen a gyér növényzetű területen pattannak ki leginkább a sáskapeték.* Öthat hónapos korukban kelnek útra a szelek szárnyán és a völgyeken át rendszerint Oránba, a sáskajárás első stációjára jutnak. Mikor felfalták Orán termését, egész növényzetét, a széljárástól és a hőmérséklettől függően vagy Marokkóba, vagy Közép-Algeriába jutnak. *Ide már éppen szaporodásukat megelőző, legfalánkabb korukban érnek.* A peterakás után az öreg sáskák elpusztulnak. Vándorlás közben ötször-hatszor — persze különböző helyen — raknak petét és *vándorlásuk vonulatában vannak helyek, ahol négyzetméterenként 2000 petecsomót hagynak* hátra. Minden petecsomó átlagosan 80 petéből tevődik össze. Egy-egy petékkel ilymódon megrakott terület *néha 200.000 holdat is kitesz 90—100 billió petével.*

A legveszedelmesebb sáskafajok közé tartoznak ezek a köztudat szerinti marokkói sáskák. Egy-egy példány néha eléri a 2.5 centiméteres vastagság mellett a *12 centiméter hosszúságot.* Az ilyen kifejlett példány védekezés közben *már az embert is megharapja.*

A sáskák elleni védekezés egészen kilátástalannak látszik. Sem lángszóróval, sem repülőgépről permetezett méreganyagokkal komoly eredményt elérni nem lehet. *Csak ha eső áztatja el a szárnyukat és az egész raj a földre szorul, lehet hevenyészett árkokkal, kerítésekkel útjukat állni.* A sáskák a földön is, azott szárnyukkal, folytatják előnyomulásukat, egymás hegyén-hátán, vagy szöcskeugrásokkal. Ilyen helyen, ahol összetorlódnak, néha *méter vastagságban is borítják tetemeik a földet.*

A sáskák elleni védekezés élén Franciaország halad. Még sáskavédelmi főbiztosa is van *Roule* párisi múzeumigazgató személyében.

— **Önkéntes árverés.** A Pesti Izraelita Hitközség alapítványi fiúárvaháza tulajdonát képező Budapest Dunabalparti 25167. sz. tkvi betét 29644/2. hrsz. VI., Délibáb-u. 12—14. sz. 316 négyszögöl területű ingatlan (üres telek) dr. *Lukács* Izsó, budapesti (VII., Erzsébet-körút 39.) kir. közjegyzőnek irodájában 1939 július 12-én d. e. 10 órakor négyszögölenkénti 300 P minimális vételáron el fog árvereztetni. Bánatpénz 5000 pengő. Egyéb árverési feltételek dr. *Munkácsi* Ernő ügyvéd, hitközségi főügyész irodájában (VII., Síp-u. 12.) d. e. 9—12, délután 5—7 óra között megtudhatók.

Linguaphon és Berlitz nyelvtanok Az Est könyvkereskedésében kaphatók, VII., Erzsébet-krt 20

Szobotka Imre, festőm. MDK

Tiz esztendővel ezelőtt egy lelkes társaság elhatározta egy "Modern kiállításokat szervező bizottság" létrehozását. Alig néhány nap ra reá megnyilt a Tamás Galéria akadémia-utcai helyiségében az első kiállitás: Egry József és Medgyessy Ferenc gyüjt.kiállitása. Most a 10 éves fordulón a 100. kiállitás nyilt meg.
Szerepel ezen Sz.I. is.

/K.i./ : Jubilál a Tamás Galéria.

Pesti Napló. 1938.okt.9. 18.l.

MDK

Szobotka Imre

Cséplés,1954. c.kép repr.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.Kat.

Szobotka Imre MDK

Koldus, olf.

Mücsarnok 1931 Müvészcsoportok kiállitása

MDK

Szobotka Imre, festőm.

Szinyei Merse Pál halálának 25. fordulója alkalmából emlékülést tartott a Szinyei M.P. Társaság. Ezután kiosztották a díjakat. Sz.I. kapta a Szinyei-jutalmat.

Szobotka Imrének ítélték a Szinyei-~~MXjak~~. jutalmat.

Pest, 1941. febr. 3.

1/4 Szobotka Imre, festőm. MDK

Olajfestmények:

1. Ablakban.

2. Félakt.

3. Híd-utca.

Szobotka Imre gyüjt. kiállitása.

Tamás Galéria rendezésében. III. év.
1930 nov. 1. XXIV. kiáll. Kat.

MDK

Szobotka Imre,festöm.

Olajfestmények:

4. Zuhogó.

5. Kis-uccs Nagybányán.

6. Zazar-part

Szobotka Imre gyüjt. kiállitása.

Tamás Galéria rendezésében. III.év.
1930 nov.1. XXIV.kiáll. Kat.

3/.

MDK

Szobotka Imre,festőm.

Olajfestmények:

7. Vetkőzö.

8. Gözmalom.

9. Szérüskert.

Szobotka Imre gyüjt. kiállitása.

Tamás Galéria rendezésében. III.év.
1936 nov.1. XXIV.kiáll. Kat.

MDK

Szobotka Imre,festőm.

13.	Vetkőző.	Tempera.
14.	Fűzfa.	"
15.	Zazar partján.	"
16.	Házsor.	"

Szobotka Imre gyüjt.kiáll.
Tamás Galéria rendezésében. 1936.nov.1.
III.év. XXIV.kiáll. Kat.

MDK

Szobotka Imre festőm.

17. Nagybányai részlet. tempera.

18. Régi zuzda. "

19. Kaszáló. "

20. Szürkekendős asszony. "

Szobotka Imre gyűjt.kiáll.
Tanács Galéria rendezésében. 1936.nov.1.
III.év. XXIV.kiáll. Kat.

7/.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

21. Gőzgalom. Tempera.

22. Csendélet , sárga tállal. "

23. Csendélet. "

Szobotka Imre gyűjt. kiáll.
Tamás Galéria Pandezésében. 1930. nov. 1.
III. év. XXIV. kiáll. Kat.

3/. Szobotka Imre, festőm.

24.	Vázák virággal.	Tempera.
25.	Önarckép.	"
26.	Cikói szeres.	"

Szobotka Imre gyüjt. kiáll.
Tamás Galéria rendezésében . 1930. nov. 1.
III. év. XXIV. kiáll. Kat.

MDK

9/. Szobotka Imre festőm.

27. Juli. Pasztell.

28. Vásári sátor. "

29. Olvasó nő. "

Szobotka Imre gyüjt.kiáll.
Tamás Galéria rendezésében . 1930. nov.1.
III. év. XXIV. kiáll. Kat.

Szobotka Imre

l.

Szabad Művész

1949. 211. l.

214. l

216. l.

Szobotka Imre

Szül. 1890

Szabad Művészet

1947. 33, 34,
35. 1.

Rép.

Elszámolás a Müemlékek Országos

Szobotka Imre

cső

Catalogo della XXIII.
biennale. Venezia,
1942 — XX. 295. l.

KÉT PUSPÖKSÜVEG A XV. SZÁZADBÓL.

KÉT PÜSPÖKSÜVEG A XV. SZÁZADBÓL.

SZOBOTKA IMRE

163	Sirbatétel	rézkarc	25.—
165	Hajón	rézkarc	25.—
166	Piac	rézkarc	25.—
167	Száguldó szekér	hidegtü	28.—
168	Buda	rézkarc	15.—
169	Cséplés	rézkarc	20.—

A SZŐNYEGEKET

Magy Rézk.
Nmv. Egyesülete
Nemzeti Szalon
1931. márc

Özv. Strasser Henrikné

KÉPKERESKEDŐ
ÉS KÉPKERETEZŐ

V., LIPÓT-KÖRUT 4. SZ.

TELEFON: A. 283-78.

Nagy választék művészi és modern képkeretekben.

Keretezést legjutányosabban vállalok

KOTÁNYI NELLY

ZONGORAMŰVÉSZNŐ

OKL. ZENETANÁR ÁLL. ENG. MAGÁN-
ZENEISKOLÁJÁBAN
V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 16. I.

Beiratkozás egész éven át
délelőtt 10—1-ig és délután 4—6-ig
szabad tanfolyam.

Nyilvános növendék hangversenyek

Az intézet növendékei az első akadémiai osztálytól kezdve a tanév végén a zeneművészeti főiskolán vizsgáznak. Mérsékelt tandíjak.

Szobotka Imre

U. 2815

Anya gyermekével
c. képe repr.
Kut-kiállítás

M. KIR. VALLAS ÉS KÖ
30 WO

Pesti Napló képes
mell. 1929. jan. 6.

ításügyi Minisztérium.

Közérdekü munkaszolgálatosok behivása 1943. X. 1.-re.
Mellékletek száma:

Szigoruan bizalmas!
Előadó - Előadónak!

iniszter ur 1943. augusztus hó 19- kelt átiratában értesitett, hogy apitott és az 5.070/1939.M.E.számu iu H.K.-ben közzétett 25.765/eln.1. rozott közérdekü munkaszolgálatra eddig még be nem hivott keresztény sü -elsősorban az idősebb évfolyam- re a kmsz. zászlóaljakhoz be fogja

be az idézett átirat szerint:
...torvosok, mérnökök és gyógy-
...gyetem utolsó évét végzők.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

a KUT művésztagja Zebegényben tölti a nyarat.

Párisi magyarok idehaza. - KUT. 1927. II. évf. 4-5. sz.
22.1.

Szobotka Imre

Szerepelt az I. nemzeti kiállításon.

8 órai Újság 1933. IV. 20.

Szobotka Imre

A „Gresham-csoport" tagjaként van említve.

Németh Lajos: Modern magyar műnézet, Corvina 1968, 81. l.

UNIVERSITY OF NOTRE DAME

Háromszáz tanár, háromezer diák Amerika legnagyobb katolikus egyetemén

Notre Dame, december.

Vállas, magas, szőke amerikai. Csupa izom, csupa erő. A futball-tudományok professzora.

Beszél:

— Három éve vagyok az egyetemen, azóta nyolc mérkőzést vesztettünk. Az idén tizenkét mérkőzésből hatot vesztettünk, ezután remélem, egyet sem fogunk. Két könyvem jelent meg eddig a futballjátékról.

A Notre Dame futballcsapata egyike az elsőknek az USA-ban, az egyetem számára sokat jövedelmez.

— Az elődömnek itt láthatja a szobrát, — beszél tovább a futball-coach s a sportstadium bejáratára mutat. — Knut Rokne volt az elődöm, ő volt a tanítóm is s egyben Amerika legjobb futball-coacha. A Notre Dame csapata az ő idejében a legjobb volt az Államokban.

A futball-coach évi fizetése huszonötezer dollár, a tanárok átlagos fizetése évi hatezer dollár.

Az egyetem évenként kétmilliót vesz be a futballmérkőzésekért.

Az egyetem

Valóságos meseváros. Valami nagy fantáziával tele fej egyszer megálmodhatta, de maga sem hitte el, hogy megvalósul. Egyemeletes, vörös téglaházat épített, tanítókat hozatott beléje s megvolt az egyetem. 1842-ben, Amerika őskorában, — ma így mondják. Aztán az egyemeletes ház köré város épült, tudományos intézetek, internátusok a diákok számára, templom, múzeum és *egyetlen lakóház sem.* Hat Franciaországból kivándorolt barátból állott az első tanítótestület, ma háromszáz tanár ad elő háromezernél több diáknak s ezeket a tanárokat a világ legkiválóbb tudósai közül válogatták össze.

Mintha délibáb játéka volna úgy emelkedik elő a város. Betonból öntött utak szaladnak mindenütt az indianai síkságon s ameddig a szem ellát, sehol egy domb, sehol egy emelkedés, ami akadályozná a szemhatárt. Valamikor a Pottawatomi indiánok földje volt ez a síkság, ma apró farmokká van feldarabolva s ezek között az egyetlen egységes darab terület Notre Dame. Több mint tízezer acre birtokkal körülvéve, egy négyzetkilométernyi területen épült az egyetem.

Aranyos kupolát lát meg először az utas, messziről elébefénylik az országútra, az egyetem évi költségvetésébe ötezer dollár van előirányozva a kupola karbantartására. A város bejárata előtt hatalmas, kőből épült, új stádium, melyben hatvanezer ember szokott drukkolni az egyetem csapatáért, a futballmérkőzések New Yorkból, de még Kaliforniából is vonzanak közönséget. Chicagóból pedig három-négy különvonat hozza a kíváncsiakat.

Prof. Caparo

Professzor *Caparo* középtermetű, délamerikai spanyol. A mérnöki fakultás feje. Ő maga is járt Magyarországon. A felesége Csornán, egy dunántúli nagyközségben született. A magyarság a közös kapocs, ami összehoz bennünket. Maga a professzor is beszél néhány szót magyarul, de két fia akár Pesten is járhatna iskolába. Professzor Caparo harminc esztendeje tanít az egyetemen, itt végezte tanulmányait, ittartották, alig van a tudománynak olyan ága, melyből ne szerezte volna meg a diplomát. A háború alatt a Carnegie műegyetemen tanított s az USA elektromérnöki karának egyik legnagyobb tekintélye. Minthogy hétközben a tanítás ideje alatt idegenek nem látogathatják a tudományos intézeteket, professzor Caparo engedélyt szerez számomra. Így indulok el a városban.

Ebédidő van. Diákok jönnek ki az éétteremből. Külön hatalmas épület az étkező, háromezer diák ebédelhet egyszerre a nagyteremben, tisztán, ízlésesen megterített asztaloknál. Diákok a kiszolgálók is. Rendes fizetést kapnak munkájukért, ebből fedezik a tanulás költségeit. Mert nem olcsó valami Amerikában a tanulás, de lehet dolgozni érte. A munka hazájában egyik diák nem nézi le a másikat, azt, aki elébe teszi az ételt. Könnyen meglehet, hogy a nyári szünidőben ő maga is elmegy utat építeni, vagy pincérnek valami nyári étterembe, hogy pénzt keressen és tovább tanulhasson. Kávéház is van az egyetemen, ebben mindenkit kiszolgálnak, diákot és látogatóját. A nagy futbalmérkőzések idején emberek ezrei lepi el ezt a kávéházat, ilyenkor még jó üzlet is, de most csak a diákok kényelmét szolgálja.

Dupla sorban vonulnak az épületek, melyekben a diákok laknak. Az épületek előtt fasorral szegélyezett, kövezett sétány. Különszobák és közös alvótermek az épületekben. Minden kényelem, naponta fürdő, tornatermek, nappali szoba, dohányzó és tanulótermek. A felügyeletet papok végzik, minden épület élén pap áll. Lányok nem tanulhatnak a Notre Dame egyetemen. Lányok számára azonban külön katolikus egyetemek épültek az egyetem szomszédságában. A Saint Mary Collegeben apácák tanítanak.

A Notre Dame diákjai kötelesek a házirendhez szigorúan alkalmazkodni. Este kilenc óra után senki sem maradhat ki engedély nélkül s a diák köteles bejelenteni, ha a két mérföldnyire fekvő South Bend városba megy. Aki a házirendet megsérti, azt egyszeri figyelmeztetés után kizárják Notre Dameból.

Tudományos intézetek

— Ebben az intézetben tanított Father *Newland*, itt találta fel a szintetikus gumit!

Büszkén mondja ki vezetőm a nevet, mintha azt mondaná: itt teremtették újjá a világot!

Kétemeletes szürke épület ez, amelyikben járunk: a vegytani intézet, amelynek vezetője Father *Newland* halálal óta *Hass* tanár, akit a bécsi egyetemről hívott meg Notre Dame, de ezen az egyetemen tanít Karl *Menge*, a világhírű matematikus is, aki szintén a bécsi egyetemnek volt egyik erőssége. A mult évben egy magyar tudóst, a Bécsben tanult *Goth* Ernőt is szerződtette az egyetem. Goth most a fizikai tanszék egyik előadója.

A tudományos épületek hosszú sorban vonulnak s valóságos uccákat képeznek. Újabbak és régiek. A város sugáralakban épült az aranykupolás központi épület körül. Ebben az épületben székel az elnökség. A folyosókon freskók, Kolumbusz egész története, Ferdinánd és Izabella. Kisasszonyok gépelnek az irodákban, ütemes, gyors munka folyik itt, mint akármelyik más amerikai hivatalban.

Hasonlóan erős tempóban dolgoznak a tudományos intézetek is. Mindenütt a legmodernebb berendezés, a laboratóriumokban és gyakorlótermekben diákok százai. Tágas, világos előadótermek, karosszékekkel, minden szék oldaltámláján kis asztal. Minden intézetben múzeum, melyet akármelyik város örömmel elfogadhatna.

Itt van *Edison* telefónja. Az elektromérnöki kar egyik büszkesége ez a telefón. Valósággal ereklyeként őrzik. Széles, barna szekrény, amilyent ma már a legeldugodtabb helyen sem lehet látni s ugyanakkor mellette a technika minden új vívmánya. A mérnöki fakultás épületeiben az ipar minden ága képviselve van. Valóságos gyárüzemek a laboratóriumok, elektromos gépekkel, telefónhálózattal.

— Csak az a diák hagyhatja el az egyetemet, — mondja professzor Caparo — aki gyakorlatban éppen olyan kiváló, mint elméletben. Aki nálunk mérnök akar lenni, annak gyakorlatban is meg kell ismerkednie a munka minden fázisával.

Ma szombat délután van, két órakor kiürülnek az intézetek, a professzorok hazamennek városi lakásaikba, a diákok pedig elözönlik a könyvtárakat és a tornatermeket.

Emeletes templom

A templom műremek. Kettős hajóval épült. Egyik a pincében, másik az emeleten. A felső hajó közepén hatalmas oltár színaranyból.

— Ebbe az oltárba bele van építve Krisztus keresztjének egy darabja, — mondja a vezetőm — a templom a diákok számára épült, de vasárnap a városból is sokan kijönnek ide.

— Csak katolikus lehet diák? — kérdezem.

— Senkitől sem kérdezzük meg, hogy mi a vallása. Az emberek mind egyformák Isten előtt. Sok zsidó és protestáns diák is tanul az egyetemen. A tanárok megválogatásánál is a tudás számít s meg sem kérdezzük a vallást, mi csak azokat nem tűrjük magunk között, akik szembehelyezkednek az emberi közösség, az élet törvényeivel. A diákok kötelesek vasárnap és ünnepnap templomba járni s ezt a kötelezettséget felekezetre való tekintet nélkül be kell tartaniok.

A templom mögött a lourdesi barlang tökéletes másolata áll, gyertyákkal, s körbefutó térdeplőzsámolyokkal. Van egy régi kápolna is, az egyetemi város másik részén épült fából. Eredetileg ez volt az első templom, most Father *Bodin* nyugszik benne, a multszázadbeli Indiana állam egyik legendáshírű gyógyító papja.

Anya és gyermeke

Biai Föglein István rajza a Pesti Napló számára

A múzeum

Kétemeletes, görög stílusban épült palota. Tiszta fehér márvány. A földszinten könyvtár és olvasóterem ezer ülőhellyel. Ez a központi könyvtár, de kicsinyben ugyanez megtalálható minden intézetben. A polcokon százötvenezer kötet.

Az olvasóterem tele diákkal.

— A diákok nem igyekeznek felhasználni a szabad délutánt? — kérdezem.

— Sokan bemennek a városba, de mindig akadnak elegen, akik ittmaradnak. A télidő egészen a tanulásé. Nyáron más. Akkor nyitva vannak a sportpályák, golf—tennisz—baseball, valamennyi sportnak van tanítója, de csak annak a diáknak van megengedve a sportolás, aki megfelelő előmenetelt mutat fel a tudományban. Ezért aztán mindenki igyekszik.

Az emelet a múzeum. Termek. Az olasz renaissance és a barokk idők emlékei. Nem hiányzik azonban a modern művészet sem, a francia s az amerikai legújabb művészet. A belső teremben *Van Dyk* hatalmas képe: »Levétel a keresztről«. Körülötte gobelinóriások.

— Hárommillió dollárt érnek ezek a gobelinek, — magyarázza a diák, a múzeum őre, aki körülvezet bennünket. Természetesen rendes fizetést kap munkájáért. A legjobb diákokat nem engedi el az egyetem s végeredményben a szegényebbeknek is csak az első évet kell átküzdeniök s ha kiváló eredményt mutatnak fel, az egyetem munkát teremt számukra, hogy tovább tanulhassanak. Diákok végeznek itt mindenféle munkát, még a farmerét is. A Notre Dame mintagazdasága s tehenészete híres egész Amerikában. Ezen a farmon azonban a diákok mellett *sok magyar bevándorló is dolgozik.* Diákok dolgoznak a kertészetben, maguk termelik az összes szükséges terményeket, persze szakképzett vezetők alatt. Az államok jövendő ügyvédei, tanárai, mérnökei és papjai nyáron éppen úgy dolgoznak a mezőkön, mint akármelyik más farmer. Ugyanakkor, mikor az egyetem gondoskodik diákjairól, nagyon jövedelmező intézmény is. Csupán a tandíj három-négyszáz dollár egy évre s ezentúl jön a megélhetés. Az amerikai diák általában sokkal magasabb anyagi színvonalon él, mint az európai. Az egyetem gondoskodik a szórakozásról is. Hatalmas, modern színház tartozik Notre Damehoz s ebben a csikágói színházak társulatai vendégszerepelnek. Evenként háromszor még a chicagói operaház is lerándul Notre Dameba s a diákok teljesen ingyen élvezhetik az előadásokat. Az egyetemi moziban naponta van előadás, valamennyi jó amerikai és külföldi darabot megláthat a diágság. Ma *Mayerling* van műsoron, Charles *Boyer*-vel a főszerepben.

Természetesen saját ujságja is van az egyetemnek, mely hetenként kétszer jelenik meg, mintahogy külön posta- és távíróhivatala is van.

Valóságos város ez. Négy órát vett igénybe, amíg körüljártam, hogy valamennyire megismerjem.

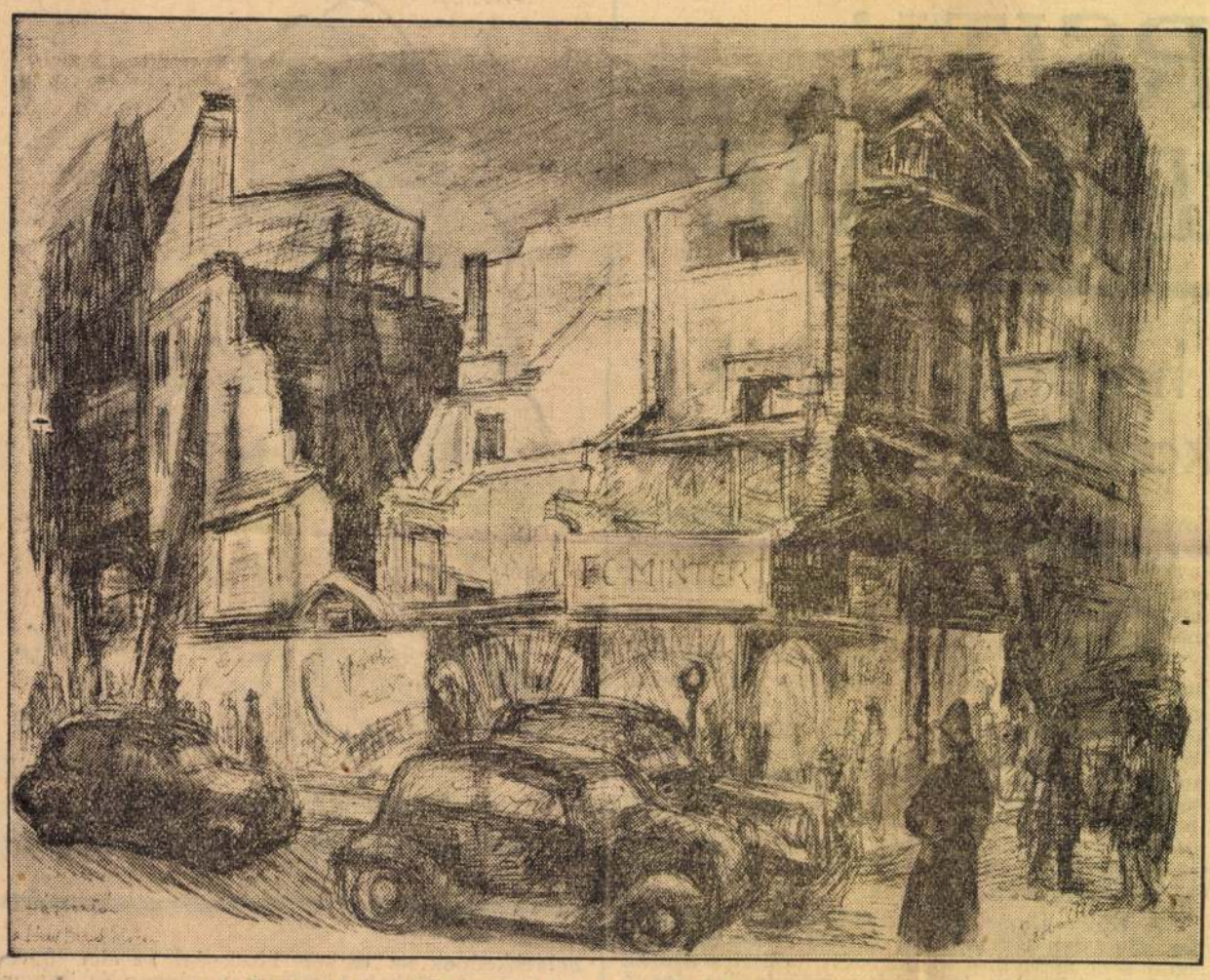

HÁZBONTÁS A NEW BOND STREETEN
Szobotka Imre rajza a Pesti Napló számára

AFRIKAI EMLÉK

„Minden sugárzik, — de legerősebben a kéz nyoma foszforeszkál", — mondja az Afrikából hazajött látnoknő, aki a sugárzásból kiolvassa és grafikonnal rögzíti a jövőt

A Kamaraszínház épületének hátsó részében botorkálok, zegzugos folyosókon, kanyargós csigalépcsőkön. Barna ajtó állja utamat a második

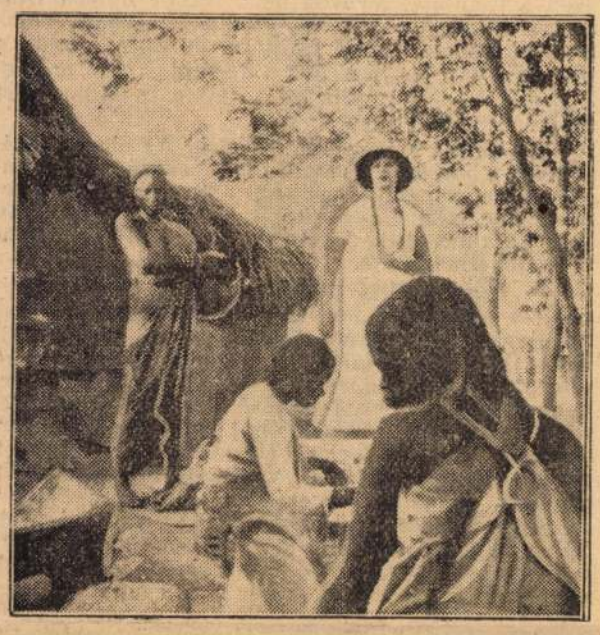

A látnoknő benszülöttekkel

emeleten. Érdekes arcú, kínai selyempizsamás hölgy nyitja ki csengetésemre az ajtót és betessékel egy szobába, amelynek küszöbén hökkenve állok meg: a falakon óriáskígyók és gyíkok kifeszített bőre nyújtózik, csodálatosan színes gyékényszőnyegek tarkállanak mindenfelé, a primitív véséssel díszített faedényekből sokszínű gyöngyfüzérek bomlanak ki, a székek támláit különös bőrdomborítás fedi, faállatok és exotikus hangszerek díszítik a polcokat. Mintha *néprajzi múzeumba* jutottam volna, olyan ez a környezet, amelyben a hires látnoknő: *Elisabeth von Blumenthal* él.

A gyermeklélektan egyik kiváló professzora hívta fel a figyelmemet erre a csodálatos képességű asszonyra, aki *egészen újszerű módszerrel* »néz a vesékbe« és látja a jövőt. Sötétkék szemének különös, átható tekintete szinte lenyügözi az embert és nyomban érezteti, hogy nem mindennapi egyéniséggel áll szemben.

— Hogyan kerül ide ez a sok exotikus holmi? — kérdezem.

— *Olasz Szomáli-ból hoztuk magunkkal,* — válaszolja — ahol *több esztendeig éltünk a vadak közt.* Férjem tengerészkapitány volt az osztrák-magyar hadseregben és a Monarchia felbomlása után Afrikába került. Szomáliban nagyszabású banán-kitermelő üzemet létesített és *tizennégy hajóval vitte a banánt a világ minden tája felé.* Most államosították az üzemet és még folynak a tárgyalások a megváltás felöl. Addig is hazajöttem, mert én magyar születésű vagyok. Valószínűleg itthon is maradunk most már.

— Afrikában fejlődött ki látnoki képessége?

— Az afrikai környezet mindenesetre erős impulzust adott ehhez, mert ott nem lehet mást tenni, mint elmélyedni. Már pedig az elmélyedés a sine qua non-ja annak, hogy valaki többet érzékeljen, mint az átlagember. Vallásosságomban is megerősített az afrikai tartózkodás, mert megrendülve láttam, hogy a *Szomáli-föld néger kereszténveinek és muzulmánjainak milyen rendkívül erős az istenhite.* Tömegesen halnak ott éhen a nyomorgó benszülöttek, de mégsem lázadoznak, hanem haldokolva is azt mondják: »*Isten csak jót akar. Ha tehát én most éhenhalok, akkor az nyilván jó nekem.*« Ilyen megrendíthetetlenné erősödött bennem is az istenhit a trópusokon és ez a mély vallásosság ugyancsak hozzájárult okkult képességeim kifejlődéséhez. Egyébként *egy indiai vándor-yogi fedezte fel bennem az okkult képességeket,* ő tette bennem tudatossá, hogy »látnok« vagyok.

— Mik voltak az első jelei ennek a képességének?

— Észrevettem, hogy minden sugárzik... Egy templomban történt először, hogy megláttam: *minden emberből különös sugarak villanak fel...* Aztán rájöttem, hogy amikor felfokozott lelkiállapotban — úgyis mondhatnók: transzban — vagyok, intenzívebben látom ezt a sugárzást és nemcsak emberekből áradón, hanem tárgyakból is. De *legerősebben a kézmozdulatok nyoma foszforeszkál.*

— Hogyan jutott el aztán odáig, hogy a sugarak értelmét megfejtette? — kérdezem.

— Amikor az aszalon és a szék karfáján nyugvó kezek sugránvomát ösztönösen ceruzával konturoztam, egyszerre belémdöbbent egész világosan, hogy a számomra ismeretlen emberhez tartozó kéz gazdája milyen egyéniség, milyen az életsorsa... Amikor már számos esetben kiderült, hogy megérzéseim nem csaltak, elkezdtem asztrológiával foglalkozni. Öt éven keresztül tanultam és közben *kiépítettem egy egészen sajátos módszert* magamnak. »Karakter- és *sors-grafikonokban*« rajzolom meg a sugárzás révén megérzetteket.

Az íróasztal fiókjából előkerül egy halom papirlap. Zöldkockás ivek ezek, fenn a »delikvens« nevével, vagy jeligével. A papirlap közepén — mint az egyenlítő a földgömbön — húzódik keresztül a »születési vonal« és alatta számok jelzik az éveket. *A grafikon vonala fel-le hullámzik különböző görbékben és jelzi, hogy egy élet útján melyik esztendő hozott vagy hoz még jót és rosszat.*

— Mint a muzsikus a kótát, úgy olvasom a kezeket, — mondja a látnoknő, aki úgy dolgozik, hogy ráfekteti az ember kezét egy papírlapra, néhány perc tartamára hozzászorítja, aztán megvonja a kéz kontúrjait és — félreteszi a papírlapot, amelyhez többé nem szabad hozzányulni. Később, amikor magára maradt a »sugárnyommal« és transzálapotba került, ebből érzi fel a kéz tulajdonosának karakterét és sorsát. A megérzést grafikonnal jelzi.

A kész grafikonok néhánya — világhírű név tulajdonosára vonatkozik. Ezeknek kéznyomait is őrzi a látnoknő. *Néhány hónappal ezelőtt készült el Geraldine albán királyné grafikonja is.* Kérem, hogy áruljon el erről valamit.

— Azt nem tehetem, hogy »kiadjak« valakit, annak engedélye nélkül, — válaszolja — de annyit mondhatok, hogy *a jó Isten nagyon szereti azt az országot, hogy ilyen őrangyalt küldött oda...*

A monarchia királyi családjának számos tagjáról őriz grafikonokat Elisabeth von *Blumenthal,* úgyszintén a *világ nagy államférfijai közül is többnek elkészítette a grafikonját. Az utóbbiakat hajlandó lepecsételt borítékban átadni a szerkesztőségnek,* azzal, hogy amikor ezek életében majd bekövetkezik az általa előre megjósolt esemény, illetve fordulat, akkor felbonthatjuk és *elenőrizhetjük jóslását.*

— Vár a közel jövőben valamilyen fordulatot a mai nagy államférfiak életében? — kíváncsiskodom.

— Négy-öt év mulva rendkívül meglepő fordulat lesz az egyiknél — válaszolja.

Erről a témáról nem akar tovább beszélni, ellenben elárulja egy másik »megérzési technikáját«.

— Öt-hat ember firkál egy papírlapra különböző ábrákat. Én nem vagyok ott, amikor ez történik. Később átadják nekem a papírlapot és a firkálók fényképeit. Azon nyomban megmondom, hogy melyik ábrát melyik ember rajzolta, a fényképeken ábrázoltak közül, továbbá megmondom, hogy ezek milyen karakterűek. Nem grafológia ez, hanem tisztán megérzés. *Ilyen irányú kísérleteket különösen nők kérnek tőlem,* akik nem tudnak választani udvarlóik vagy kérőik közül — mondja mosolyogva.

— Ez az ábrákból és fényképekből való megérzése is a »sugárzás« érzékelésén alapszik?

— Igen.

— És ha egyszerűen szembenáll valakivel, nyomban látja a sugárzást és ezen keresztül az illető lelkét?

— Bizonyos fokig. Azonnal meglátom például mindenkiben, hogy hány százalékos állat... érti úgy-e, mit értek ezalatt? A nyers ösztönöket. *Sajnos ,nagyon kevés embernél van túlsúlyban a spiritualizmus* és ez nagyon fáj nekem, mert — mint mondtam — mélyen vallásos vagyok. Meg-

A látnoknő a vadak között

győződésem, hogy minden nemesnek, jónak alapja a vallásosság. Ezért is írok elsősorban vallásos lírát.

— Verseket ír?

— Igen. A leánynevemen, *Korponay* Erzsébet néven vagyok költőnő és Elisabeth von Blumenthal néven ismernek, mint látnokot.

Dallamos hangon olvas fel néhány mélyérzésű, finom verset a kötetnyi anyagból. Az exotikus múzeum környezetében, a kínai selyembe burkolt asszony piros szájából frappánsan hatnak a zengő sorok:

> Gazdag és tiszta, aki szenvedett
> Istenért, s a lélek sok próbaútján
> tanulta meg a nevetést;
> az lát és hisz, mert látott Istent,
> embert, állatot, örök törvényt,
> s egy magból százezer vetést.

Milyen sokrétű az emberi lélek — tűnődöm, míg azt figyelem, hányszor és hogyan változik a látnoknő sötétkék tekintete a beszélgetés alatt.

(r. m.)

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR TÁVIRATI IRODA BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szobotka Imre

NÉPSZABADSÁG

Budapest

1970 JUL 5

— SZOBOTKA IMRE FESTŐMŰVÉSZ alkotásaiból emlékkiállítás rendezését tervezi a Magyar Nemzeti Galéria. Kérik, hogy akinek Szobotka Imre-képe van, levélben vagy telefonon értesítse a kiállítás rendezőjét, dr Bodnár Évát (telefon: 124—360)

1021

TV Híradó. 20.20: Hjúsag.

Szobotka Imre K.

1941. KÖNYVNAP

A könyvnapra megjelent könyvek jegyzéke. Az árak csak a könyvnapra érvényesek, azontúl magasabb bolti árak lépnek életbe.

REGÉNYEK

	Fűzve	Kötve
Bajkó Erzsébet: Szánjatok, kősziklák	3.60	
Barabás Pál: Ó, ifjuság. Negy nap története.		3.90
Berend Miklosné: Századvégi emberek. (A kiváló írónő nagyszabású, erdekes regénye.)	4.50	5.80
Bozzay Margit: Bécsi randevú		6.80
Dénes Gizella: Magyar szimfónia		4.50
Dormándi László: Trópusi láz	3.—	4.20
Gulácsy Irén: Pax Vobis. Történelmi regényirodalmunk legszebb regénye. A hatalmas mű (3 kötet egybekötve)	7.50	
Gergely Márta: Második nemzedék		4.80
Herczeg Ferenc: Aranyhegedű. A Lánszky-motor. Férfiszív. Egy leány története Négy társadalmi regény egy kötetbe kötve		6.60
Jókai Mór: Kárpáthi Zoltán	4.—	5.20
József Jolán: József Attila élete. Életrajzi regény	6.—	7.50
Kacsó Sándor: Lélekvesztőn	4.—	
Márai Sándor: Mágia. Novellák.		6.50
Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője. A vén gazember. Két regény egybefűzve	5.—	
Mollináry Gizella: Betévedt Európába. A kiváló írónő nagyszabású regénye.	7.60	9.20
Móricz Zsigmond: Rózsa Sándor a lovát ugratja		5.80
Muráti Lili: Szeretni kevesen tudnak		3.90
Papp Jenő: Nyitány. Elbeszélések.		
Rudnóy Teréz: Izzó kemence	4.80	6.—
Székely Mózes: Zátony		5.50
Szilárd János: Anekdótáskönyv		4.50
Szrubián Dezső: Ketten voltak	2.90	3.60
Tamási Áron: Magyari rózsafa	5.50	
Tersánszky J. Jenő: Az amerikai örökség		3.60
Török Rezső: A feleség is ember	5.80	6.80
Vándor Kálmán: Mea culpa		7.80
Vaszary Gábor: Tavaszi eső	3.90	4.80
Zilahy Lajos: Csöndes élet		1.—

KÖLTEMÉNYEK

Arany János összes költeményei		4.80
— Toldi. Illusztrált kiadás		1.50
Benedek Elek: Székely népballadák	3.—	4.40
Erdélyi József: Emlék	5.—	6.50
Erdélyi anthológia. Szerk. Szentimrei Jenő	3.40	
Gyóni Géza: Összes versei	5.40	6.80
Juhász Gyula: Hirlapi és kézirati vers-hagyaték	7.20	8.80
Magyar asszonyok lírai anthológiája	4.—	
Mécs László összes versei		7.50
Reményik Sándor összes költeményei		12.—
Sík Sándor: Összegyűjtött versei	5.80	
Talpra magyar! Hazafias anthológia. Szerk. Bóka László.	2.80	3.80
Vörösmarty Mihály összes költői művei. Bibliapapíron, művészi kötésben		8.40

IRODALOM – TÖRTÉNELEM – MŰVÉSZET

Babits Mihály: Irók két háború közt. Az Ady-utáni magyar irodalom		6.50
Balassi Bálint: Istenes éneki		3.60
Bendefi László: «Kun magyaria». A kaukázusi magyarságról	3.20	
Bánó István: Baranyai népmesék. A Magyarságtudományi Intézet kiadása	6.—	
Bolyai-Akadémia könyvei: Kodolányi János: Baranyai utazás. Sinka István: Denevérek honfoglalása. Veres Péter: Ember és írás. A három könyv együtt	3.60	6.—
Brandenstein Béla br.: Platon	3.60	
Dékány András Dezső: Mosolygó történelem	1.90	
Eötvös József br.: Napló. Gondolatok	4.80	
Féja Géza: Régi magyarság. A magyar irodalom története a pogány kortól 1772-ig.	3.—	4.—
Ferdinándy Mihály: Mi magyarok	4.80	
Für István: Magyar nyelv a közép-iskolában	2.50	4.—
Győrffy István: Nagykúnsági krónika. Néprajzi tanulmányok.	3.—	4.20
Hankiss János: Liszt Ferenc, az író		4.60
Horváth Jenő: A modern világ története	4.—	
— Savojai Jenő herceg. Történeti életrajz.	5.50	7.—
Ignácz Rózsa: Keleti magyarok nyomában	4.20	5.80
Illyés Gyula: Csizma az asztalon. A városi életről a falvakban élő magyar népnek		3.60
Jánosi József: Mária	3.40	
Karácsony Sándor: Magyar világnézet		4.50

A KÉPZŐMŰVÉSZET ISKOLÁJA

A festőművészet, grafika és szobrászat technikai eljárásai

Szerkesztette Szőnyi István festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára. Irták: Szőnyi István festőművész, Molnár C. Pál festőművész, Szobotka Imre festőművész, Elekfy Jenő festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára, Kákay-Szabó György festőművész, a Szépművészeti Múzeum főrestaurátora. Varga Nándor Lajos grafikusművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára, Ferenczy Béni szobrászművész. 8 színes műlappal, 26 egyszínű képoldallal és számos szövegábrával.

Vászonkötésben 9.60

	Fűzve	Kötve
Kertész Árpád: A nyomtatott betű története és útja Magyarországon	3.50	
Kosztolányi Dezső: Lángelmék. A halhatatlan író hátrahagyott vallomásai a világirodalom nagyjairól.		6.50
A magyar irodalom pantheonja		4.50
Magyarosan — divatosan. 60 magyaros női ruhaterv	1.20	
Mai enciklopédia. Szerkesztették: Csetényi, Erdődy, Gáspár.		4.80
Németh László: A minőség forradalma. Tanulmányok.	3.—	4.—
Ősz János: Csudatáska. Eredeti székely népmesegyüjtemény	5.—	
Petőfi Sándor: Utirajzok, utilevelek		1.40
Pátzay Pál: Szinyei-Merse Pál		2.40
Prinz Gyula: Erdélyi útmutató Erdély vendégei számára		2.60
Ráth-Végh István: A szerelem regényes életrajza	4.—	5.50
Szabó Dezső: Az egész látóhatár. Tanulmányok. 2 kötet.	7.50	10.—
Szalay Lajos: Vázlatkönyv. 60 rajz.	2.—	
Széchenyi István gr.: Hitel - Világ - Stádium		6.—
Terbe Lajos: A tudományos és irodalmi élet megszervezése az új Európában	1.60	
Török Sándor: A szemtanu naplója		4.80
Tóth László: Arcélek	3.40	
Vajthó László: Halhatatlan magyar irodalom	4.50	6.50
Veres Péter: Mit ér az ember, ha magyar. Társadalmi tanulmány.	3.—	4.—
Várady Zoltán: Pályaválasztási útmutató		2.60
A világgazdaság kis enciklopédiája. Szerk. Major Róbert.	3.60	4.80
Lestyán Sándor: Kiskutya, nagykutya, képekkel		2.80
Varró—Bucsányi: Gyógynövények gyógyhatásai. Növényi gyógyszerek. Gyüjtésük és felhasználásuk az egészség szolgálatára. Milyen gyógynövények és gyógynövénykészítmények (receptek) használandók a leggyakrabban előforduló betegségeknél. Nagyalakú kötet, színes és egyszínű képekkel		12.—
Vertse Albert: A kert madárvilága, 48 színes és 16 egyszínű képmeléklettel		6.50

IFJÚSÁGI KÖNYVEK

Benedek Elek: Szent Anna tavától a Cenk-tetőig. Költői útleírás Erdélyről		2.—
Donászy Ferenc: Hősök és kalandorok		4.80
v. Temessy György: Országgyarapító Horthy Miklós		5.—
Vida Mária: Csipkefa bimbója. Gyermekdalok kottával, képekkel		2.—
Hajdu Ernőné: Jaj, mit főzzek		1.80

Itt levágandó!

MEGRENDELŐ-JEGY

Alulirott ezennel megrendelem a **Győző Andor könyvkereskedő céglől Budapest, V., Vilmos császár-út 34.** az alább felsorolt könyveket. (A megrendelés feladásánál elegendő a sorszám megjelölése.) A vételárat egyidejüleg beküldtem / utánvételezni kérem. (Előzetes pénzküldeményeknél, — ha kisebb a megrendelés — 20—60 fillért portóra kérek.)

Sorszám		Ár	Sorszám		Ár
				Összesen:	

Lakhely és keltezés:

olvasható névaláírás

Szövegért és kiadásért felel: Győző Andor.

5480.41. Hungária Nyomda R.T. Budapest. Felelős: vitéz Bánó Lehel igazgató

Szobotka Imre festőmüvész

ság, delikát, szinharmoniák, könnyed és szellemes ötletek, — Kádár Béla ugy járkál ebben a világban, mint egy hóditó világfi, dekadens rassz, finom mozdulatok, bonmok, a szellemesség füstje, — de mikor az első büvölet pillanatai elmulnak, a legtöbb dologra csak némi erőlkö déssel emlékszik az ember.

(m. v.

Két kiállitás

Hosszabb hallgatás után most mutatkozik be *Szobotka* Imre teljes fegyverzetében a *Tamás Galéria* megnagyobbitott kiállitóhelyiségeiben. Szobotkát az autentikus festőnek lehetne nevezni. Talán ő az egyetlen a mai generációban, aki gyermeklépéseit még az impresszionizmus [illegible]ban tette meg, azután fokozatos [illegible] eljutott [illegible] legexaktabb stilu- [illegible] ugyancsak [illegible] szinek nem merülne el egész [illegible] logikus megkomponáltság, fér- [illegible] tartózkodó lira és minden képen [illegible] komoly festői probléma és ennek [illegible] festői, szabatos megoldása, — [illegible] az állomás, ahova *Szobotka*, ez a [illegible] csendes, de meggyőződésében [illegible] hajthatatlan és csak önmagából meritő [illegible] művész eljutott.

Nemzeti Ujság
1930.XI.1.

anyó beütötte a könyökét s »a jel« nem szokott csalni! — alig számított volna s még ha mingyárt ötösével is érkezik.

Mi gyerekek azonnal belekezdtünk abba a játékba, hogy ki lenne az a váratlan vendég, akinek a család egyik és másik tagja örülne. Ebben a játékban minden gyermeki találékonyságunkat, csúfondárosságunkat, igazságkereső és valóságelferditő ösztönünket kiélhettük. A nagyszülőknek tehát mindegy volna, hogy ki jön váratlanul, mert ők minden vendéget szeretnek, csak Bogdán Laci bácsit nem, aki »a millennium esztendejében« rühes birkákat adott el nagyapának. Apám Lázár Pali bácsinak örülne legjobban, állandó nyári piké-partnerének; anya pedig Lázár Toncsi néninek, aki olyan szépen zongorázik. Mihály nagybátyám örök várakozásának glóriás hőse Kossuth Lajos, »vagy akár másvalaki, aki majd megmutatja Bécsnek!« Márton nagybátyánk mindig a pénzeslevélhordót várta, reménytelenül, aki Marci bácsi »Dalnoky Márk« költői álnéven a fővárosban megjelent tréfás verses-kötetének tiszteletdíját volt hozandó. Állítólag Karola néni a vőlegényt várta, úgy általában, minden különösebb személyi megkötöttség nélkül, s a család titkos félelme szerint hiábavalóan, bár Karola néni akkortájt lett harminchatéves. En legjobban Máthé Kovács István királyi fő-erdőmesternek örültem volna legjobban, mert Máthé Kovács István tavalyi és tavalyelőtti karácsonyi látogatásakor így kezdte a mondókáját: »hüüü, öreg cimbora, ahogy gyüttünk a Mélyúton, hát maaaj' hogy fel nem faltak a farkasok emberestül-lovastul-szánostul!« — és én még nyáron fogadtam Gyurkával, unokabátyámmal, hogy ha Máthé Kovács István legközelebb ellátogat hozzánk télen, megint csak így kezdi. Gyurka viszont azért várta a főerdőmestert titkos izgalomban és reménykedéssel, mert Máthé Kovács István mindig magával szokta volt hozni unokáját, Borikát, aki akkortájt lehetett tizenötesztendős. Olyan idős szóval, mint Gyurka. A többi nagynénék és nagybátyák, a többi unokatestvérek s távolabbi rokonok is vártak, szerintünk, valakit, aki a »kedvencük« volt; Anna néni pedig, leg fiatalabb nagynéném, ő...

2.

Ő természetesen Miska bácsit, a férjét várta.

Miska úr igézet alatt tartja«, Juliska »belső szobalány« szerint viszont azért nem, mert »hogy az Anna nagysága *olyan* természetű«. Péter, az öreg

nénihez«. Nem tér vissza, mert »a szabad élet a külföldön« bizonyára jobb, mint odahaza élni, nagyapa kérlelhetetlen parancsuralma alatt. Nem

Vaszary János rajza a Pesti Napló számára

— Franciaországban, — mondotta Henri herceg — ma gyakran összekeverik a nemzeti érdeket egyes osztályok érdekeivel. Ez nagy hiba. A monarchia csak pártok felett álló nemzeti érdekeket ismerhet.

(A jobboldali pártok kissé zavarban vannak, amikor Henri herceget programjáról hallják beszélni és azt állítják róla, hogy szociális programja egyenesen szocialista program és megegyezik a baloldali egységfront programjával.

Természetesen a herceg nem vállalja ezt a közösséget, de kétségtelen, hogy sokkal nagyobb igyekezettel próbálkozik megnyerni a monarchia számára a baloldalt: a szocialistákat és a radikálisokat, mint amivel arra ügyel, hogy el ne kedvetlenítse azokat a jobboldali pártokat, amelyek némi szimpátiával néznek egy autoritiv államhatalom visszaállítását, még ha az mingyárt a monarchista államformában történnék is. A szocializmus vádjára azonban Párizs grófja így felel:)

— Manapság az egyes pártok olyan erőszakosan sajátítottak ki egyes jelszavakat a maguk számára, hogy egyenesen veszedelmes ezeket a szavakat használni, még ha egészen mást akar is az ember velük kifejezni, mint amit a pártok szemében jelentenek.

— Pedig a dolgok igen egyszerűek. Ismétlem apám szavait: A monarchia nem pártkérdés. Mihelyt ezzel tisztában vagyunk, a helyes gondolatok és a helyes érzések egyszeriben új rendben lépnek elébünk: *a nemzeti aktivitás egységében.*

— Természetesen ha egyes pártok kisajátítanak egyes nemzeti aspirációkat, azok egyszeriben deformálódnak. A jobboldal magának vindikálja a »*nemzetvédelem*« gondolatát, a baloldal »*a szocialis reformokat*«. Ez lehetetlenség. Én azt akarom, ami jó a nemzetnek, visszautasítom, ami a nemzet szempontjából rossz és *nem ismerek el pártokat.*

— Szocializmus? Mit neveznek manapság szocializmusnak? Franciaországban az *etatizmust* illetik ezzel a névvel, a gyakorlatban az ipar államosítását jelenti (ez már lényegében be is következett) és a bankok, valamint a biztosító társaságok államosítását (ez pedig elkerülhetetlen előbb-utóbb). A szocializálás eszköze a büdzsé deficitje, amely devalvációval vegy deflációval amputálja a magánosok javait, azonban nem a közösség javainak gyarapítására, hanem legfeljebb az állami büdzsé javára.

— Amikor az állam elveszi akár legális, akár forradalmi úton egyesek vagyonát, ez nem más, mint szocialista rezsim, a törvényszerűség vagy forradalom kérdése csak fokozati kérdés, de nem érinti a lényeget.

— Akár munkáról, akár tőkéről legyen is szó, ha az nyugdíjaira elpocsékol az állam, csak azt mutatják, hogy *az állam először kitermeli a nyomort, hogy azután segíthessen rajta.* Ezt azonban a pártküzdelmekbe hullott köztársaság nem tudja jóvátenni. *Minden pártnak igaza van, de csak egy független, pártokon felüli hatalom teheti jóvá a hibákat.*

— *Az államnak vissza kell adni igazi funkcióit és meg kell szabadítani azoktól a feladatoktól, amelyek megoldására nem alkalmas.*

— Az állam élén a király áll. Alatta pedig az ország érdekei egyrészt régiók szerint, másrészt a foglalkozási ágak szerint tagozódnak. A király és a korporációk kö-

»Métiers Français«-t, hogy egyesítsem honfitársaimat, nem pártok, hanem foglalkozási ágak szerint. Szabaddá akartam tenni az útat és megmutatni mindenki számára. Holnap már egész Franciaországnak végre kell hajtania ezt az átcsoportosítást, ezt az újjászervezést az új szempont szerint.

— *A párturalomnak vége.*

— Ezért kell minden franciának csatlakoznia a »Métiers Français«-hoz, akár royalista, akár köztársasági érzelmű, *mindazoknak, akik dolgoznak,* mert a létért való küzdelem, a verejték és a munka nem ismernek pártokat!

Aigner László.

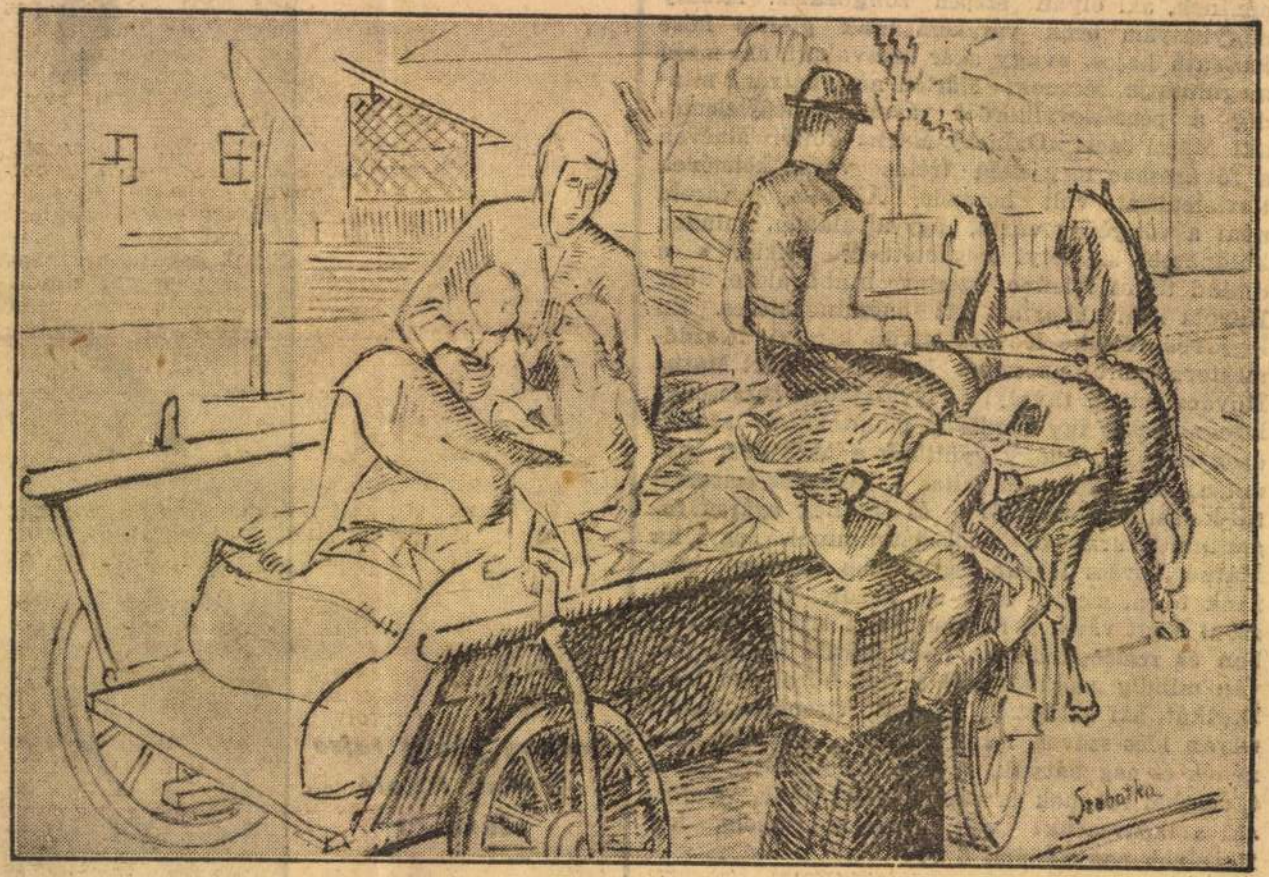

Hazatelé

Szobotka Imre rajza a Pesti Napló számára

Pesti Napló 1935 dec. 25.

Szobotka Imre

11 műve az oslói
magy. graf. kiállításon
erőd

Ungarsk 1934

Szobotka Imre

11 művel vett részt
a lembergi mag. graf.
kiállitásson
ísod

Tow 1935

SZOBOTKA IMRE:

92. Lombok árnyékában, olajf.	600.—
93. Szüret, olajf.	1.000.—
94. Megzavart horgászok, olajf.	800.—
95. Esős délután, olajf.	600.—

Nemzeti Szalon
1941. ápr–máj.
Tőrzstopok kiáll.

Szobotka Imre

Szobotka Imre

SZOBOTKA IMRE

45. Falusi ucca ..... 200 „
46. Déli itatás ..... 200 „
47. Zebegényi ucca ..... 200 „

Fränkel virf. kiáll.
1936. szept.

ményes kiállítása következik.

Szépművészeti Kiállítások Budapest, Mária Valér el.: 82-1-22

Felel ánkel József.

71742. — ATHENAEUM

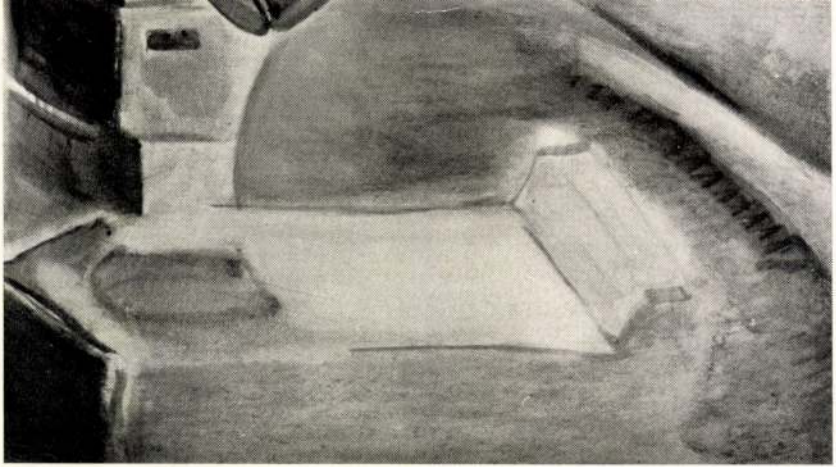

10. KÖSZÖNŐ

Szobotka Imre

Szobotka Imre festőművész, XIV. Lőcsei-út 96. 497-564
Szobotka Tibor dr., VII Miksa-u. 15. 422-889

Bptávb 1940 szept.

T. 1451.

terében a bástyákkal megerősitett
törökök tábora és sánczai köti le
g az áthidalt Dráva tulsó partján
irata
ömetsző Jntézetében
te: a. Sziget vára és befejezése:

11.1 : 15.9 cm.

Szobotka Imre

Háztetők c. képe
repr.

Periszkop (Arad)
1925. május.

DVK

SZOBOTKA IMRE (szül. 1890).

206. *Bányabejárat Nagybányán.* 1930. — Vízfestmény.

X Szépm. Muz. graf. o.s Gi. Kiáll. (1931) Ty szerem.

~~41. Fielding.~~

XXX

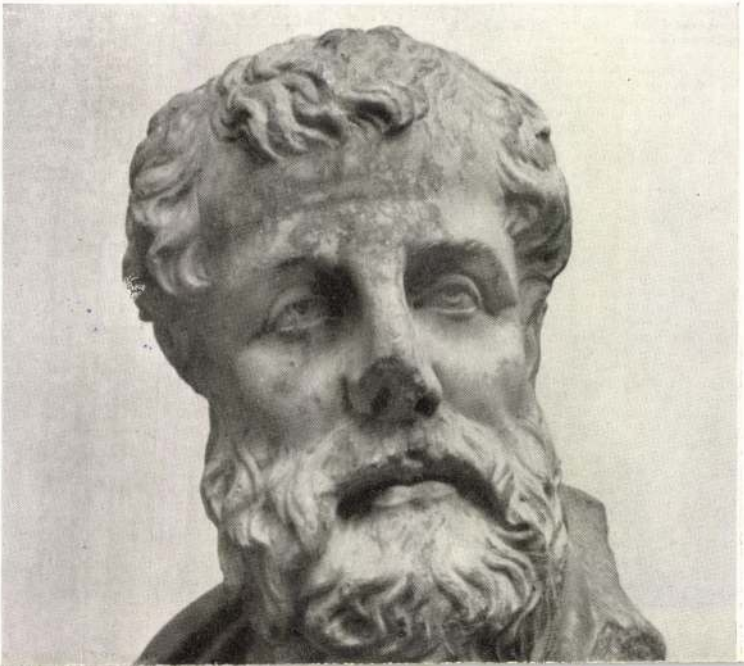

Szobotka Imre

Szobotka Imre

festőművész

a nürnbergi magyar művészeti hét alkalmából rendezett
képzőművészeti kiállítás anyagából Nürnberg város meg
vásárolta : Önarcképe címűt

Magyarság
1950.IV.30.

Szobotka Imre

Indulás a tárnába, olaj

Somsályfő, paszt.

Magy. Képzőművészek Szabadszerv. kiáll. 1948. nov.

Szobotka Imre

Mélyut, olaj
Nyári eső, "

Főv. Képtár XI. kiáll. 1948. okt. 10 l.

MDK

Szobotka Imre

Dülő, olaj

Szemafor, "

Kikötő, "

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

KUT Kiäli. N.Sæd. 375. Kiäli. 1927. dpr.

MDK

Szobotka Imre

Tüzijáték, olaj

Dudai tavasz, vizf.

Elhagyott ut, olaj

KUT kiáll. N.Szml. 375.kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Rakodás, vizf.

Gyértelep, "

Tavaszi táj, "

KUT kiáll. N.Szal. 375.kiáll. 1927. ápr.

Szobotka Imre.

Szentendrei Dunapart, olaj
Völgy, "
Szomjas riska, "
Hazatérők, "

KUT kiáll. N.Szal. 1936. febr. 6 l.

Szobotka Imre

Öreg templom, olaj
Ut, "
Ucca, "

KUT kiáll. N.Szal. 1934. dec. 6 1.

Szobotka Imre

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

PN 1930. III. 15.

MDK

Szobotka Imre

Kamarásduna, o.

Oltványi Imre emlékkiáll. Türr I.Muz.Baja,1963.

Szobotka Imre

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

Újság 1930. III. 18.

Szobotka Imre

Fekvő női akt, olaj

Árverési Közlöny, 1936. 2. rendk.sz. márc.

51 l.

Szobotka Imre

Garázs, paszt.

Engels-téri váróterem, paszt.

Nyári Tükrök. Ernst Múz. 1934.jul. 5 l.

Szobotka Imre

Ürömi "Béke"tszcs, olaj
Cséplés, paszt.
Gyülik a termés, olaj

II. Magy. képzőmüv. kiáll. Műcs. 1951. nov.
9 l.

Szobotka Imre
Hajón

Könyves Kálmán 1o3. kiállitás. 2 l.

Szupatak /Voit/ 1

Története: 1461-ben és 14
levelekben. A XVI. század
ban települt be ujra. ~~177~~
~~ekkor 7 jobbágy és 3 zsel~~
~~Ruttkay-család volt birto~~

A Cserhát keleti ny
az országut mindkét oldal
megfelel e környék palóc

Behető-út végén

Ev.templom.

Jellege: Ujabb, 19o3.

Külseje: A falu északi v
helyén, amelyet 19o3-ban
tak. A templom észak-déli
Homlokzatelőtti tornyán e
stilusu törtidomu sisak,
Rézsüs oromfalu hajója ké

Szobotka Imre

209. Szobotka Imre: *Borjudomb* (olajfestmény) 700 P.
210. Szobotka Imre: *Anya és gyermeke* (olajfestmény) 900 P.
211. Szobotka Imre: *Igali táj* (olajfestmény) 900 P.
212. Szobotka Imre: *Tájkép* (vízfestmény) 120 P.
213. Szobotka Imre: *Tölgyfa* (vízfestmény) 120 P.

1929. jan.

Nemzeti Szalon

Kut

Előszó.

»*Magyarország a képzőművészetben*« c. kiállítássorozatunk, melyet az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatallal karöltve és a Hivatal szíves támogatásával rendezünk, három kiállításból áll: magyar tájak, magyar városok, magyar nép. A kiállítássorozattal az a célunk, hogy a magyar művészek alkotásain keresztül, tehát a magyar kultúra hordozóinak szemével mutassuk be nemzeti életünk három annyira fontos alkotó elemét: a magyar föl-

SZOBOTKA IMRE :

253. Tájkép. - Olajf., v. 100 x 80 cm.
Jelz.l.j.s.: "Szobotka".

Székesfőv. képt. jób. kiáll.
1944.

Szobotka Imre

Jelz.l.b.: "Kunffy Lajos".

KUNWALD CÉZÁR :

157. Dohnányi Ernő arcképe. - Olajf., v. 90 x 106 cm. Jelz.l.j.:"Kunwald 1908".

KURUCZ DEZSÖ :

158. Tyuketetés. - Olajf., fa, 65x101 cm. Jelz.l.j.: "Kurucz 194./?/".

LÁSZLÓ FÜLÖP / 1869 - 1938 / :

159. Komoly kérdés. - Olajf., 91 x 91 cm. Jelz.a.b.s.: "László F. 1893 T.K."

160. Leányarckép. - Olajf., v. 19 x 26.5 cm. Jelz.j.o.: "Laub 89."

SZOBOTKA IMRE

131. Kártyázók a kertben olajf.

Nemzeti Szalon
1938. okt. - nov.
Kut

magyar művészek műveinek reprodukciója,
művészi disztárgyak,
a világhirű herendi diszkészletek,
jutányos kézifestésű asztali készletek.

21 VILÁGKIÁLLITÁSON NAGYDIJ.

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 37.

Telefon: 182—755.

Gyártelep:

HEREND

(Veszprém megye.)

Ábrahám és Sugár, Bagó M. és Fia Utóda, Bpest — Felelős kiadó: Lehel Béla főtitkár.

Szobotka Imre

110	Szentendrei Dunapart	olajf.	700.
111	Völgy	„	700.-
112	Szomjas riska	„	700.-
113	Hazatérők	„	1200.-

Nemzeti Szalon 1936
Kut

1936.

KUT

KÉPZŐMŰVÉSZEK ÚJ TÁRSASÁGA

KIÁLLÍTÁSÁNAK

Szobotka Imre

500.-
800.-
700.-

SZOBOTKA IMRE
144 Patakhid, olajf.
145 Dombos táj, olajf.
146 Aranyos lomb, olajf.

Nemzeti Szalon
1937. nov. dec
Kut

18640 Szepes nyomda. Telefon: 13-1-64.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

1936. FEBRUÁR 23-TÓL MÁRCIUS 8-IG.

Szobotka Imre

Nemzeti Szalon 1934.
18. magy művész kiáll-

SZOBOTKA IMRE

48	Szalmás bárka	olajf.	800.—
49	Hid	tempera	500.—
50	Istálló ajtó	tempera	800.—
51	Vizhordó	olajf.	800.—
52	Dunamentén	olajf.	800.—
53	Tehenek a Tiszaparton	tempera	400.—
54	Estefelé	tempera	400.—
55	Almaszedők	olajf.	

Formanyelvük, problematikájuk, érdeklődésük köre a máé. Ha nem is lezártan, annál határozottabban és kifejezettebben. A kisérletezés bizonytalanságán valamenyien túljutottak már s amit itt felmutatnak: érett, lehiggadt, kitisztult művészi érték. Europai és magyar érték egyszerre, egymástól elválaszthatatlanul.

Most először jelentkeznek ilyen zárt együttesben. Jövőre azonban megint összejönnek a megujhodott Nemzeti Szalonban, — remélhetőleg még nagyobb számmal, — hogy évről-évre megismétlődő kiállitásukkal is hangsúlyozzák az uj magyar művészet eleven fejlődését és folyamatosságát.

Kárpáti Aurél.

SZOBOTKA IMRE

196	Juli, olajf.	800.—
197	Malom, olajf.	900.—
198	Fák, olajf.	800.—
199	Ablak, olajf.	800.—
200	Ősz, olajf.	500.—

Nemzeti Szalon 1930
Kut jan

A NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

legközelebbi kiállitása:

„Magyarország a képzőművészetben"

sorozat harmadik kiállitása

MAGYAR NÉP

SZOBOTKA IMRE

118 Öreg templom	olajfestmény	600.—	pengő
119 Ut	„	700.—	„
120 Ucca	„	700.—	„

Nemzeti Szalon 1934. dec.
Kut

1942

97. CSOPORT

KIÁLLITÁS

RÉSZTVEVŐK:

BÉNYI LÁSZLÓ
IFJ. CZENE BÉLA
CZ. HIKÁDY ERZSÉBET
DABÓCZI MIHÁLY
GÁBOR MARIANNE
KAZÁR LÁSZLÓ

SZOBÓTKA IMRE:

155.	Tomai szőlőkert, olajf.	600.-
156.	Kilátás Fonyódra, olajf.	600.-
157.	Őszi táj, olajf.	500.-
158.	Badacsonyaljai szőlő, olajf.	500.-
159.	Bejárat a szőlőbe, pasztell	300.-
160.	Vincellérház, pasztell	300.-
161.	Badacsony ősszel, pasztell	300.-

161/a	Reggeli napsütés, pasztell	280.—
161/b	Szőlő, pasztell	250.—
161/c	Alkonyat felé, pasztell	250.—

Nemzeti Szalon 1941. márc
93. csop. Ki áll.
5 képeket mint bala-
toni ösztöndíjas
festette.

HEREND 100 ÉVES

Ábrahám József, Bagó M. és Fia Utóda, Budapest

Felelős kiadó: Lehel Béla.

Szobotka Imre

SZOBOTKA IMRE

88.	Présház. Olajfestmény	650.—
89.	Tomaji táj. Olajfestmény	900.—
90.	Bujkáló napsütés. Olajfestmény	560.—
91.	Kilátás a verandáról. Olajfestmény	800.—
92.	Öreg présház. Olajfestmény	600.—
93.	Tomaji öböl. Olajfestmény	400.—
94.	Őszi alkony. Pasztell	280.—
95.	Nádas este. Pasztell	280.—
96.	Présház. Pasztell	280.—
97.	Készül a vihar. Pasztell	280.—
98.	Borpince. Pasztell	300.—
99.	Ősz. Pasztell	300.—
100.	Balatonpart. Pasztell	300.—
101.	Szőlő. Pasztell	280.—
102.	Lóusztatás. Pasztell	350.—

~~110~~

Nemzeti Szalon 1942. ápr

A festő Balaton -

60. Esik eső . . . Vízfestmény 250.—
61. Napnyugta. Vízfestmény 250.—
62. Reggeli hangulat. Vízfestmény 250.—
63. Balatoni kotróhajó. Vízfestmény 250.—
64. Derűs reggel. Vízfestmény 250.—
65. Esős Balaton. Vízfestmény 250.—
66. Itéletidő Balatonfonyódon. Vízfestmény 250.—
66/a Kagylóhalászok. Vízfestmény. 250.—

KÓBOR HENRIK

67. Balatongyöröki táj. Olajfestmény 800.—
68. Kovácsék tanyája. Olajfestmény 600.—
69. Balaton-part. Olajfestmény 800.—
70. Szeptember. Olajfestmény 800.—
71. Keresztek a Balaton partján. Olajfestmény 1200.—
73. Balatongyöröki-utca. Olajfestmény 1200.—

Szobotka Imre festőművész
Nyirfák
Gát
A törzstagok III. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1947. január 11.

Jobbkezében zászlót tart, balkezével a pokol kapujából kijövő barnástestű ruhátlan, ősz Ádám kezét fogja. Ádám mellett lépked a hosszú, szőkehajú, ruhátlan Éva, aki balkezével Ádám vállát érinti. Éva előrelépő jobblábát alulról egy ördög ragadja meg, Ádám és Éva mögött még négy lélek látszik, akikre egy repülő ördögszörny vasvillát emel. Krisztus mögött a földön elterülve sárga ördög fekszik.

A lap alsó és külső szélén a növényi díszítés között egy madár és egy barna róka, szájában szürke kakassal. (361. kép.)

339b lap: „De sancto Stephano rege."

342b lap: „De sancto Heynrico duce"...

354b lap: „De sancta Elizabeth".

399b lap: Későbbi kották és szöveg között „per me Michaelem Heugll succentorem anno domini 1569/26 die Augusti" bejegyzés olvasható.

Könyvkiáll. Eml. 1882., 112. l. 324. sz. — Tört. Főcsoport, I. füz. 133. l. 1692. sz. — Gerevich Tibor: A régi magyar művészet európai helyzete. 1924., 18. l. (Klny. Minerva.) 1924. — Gerevich Tibor: Kolozsvári Tamás. Az Orsz. Magyar Régészeti Társulat Évkönyve. I. 1923. 182. l. Klny. is. — Radó Esztergom 5. sz. 100—105. l. Klny. 16—21. l. — Radó Index 141. sz. 30. l. — Berkovits Ilona: Az Esztergomi Ulászló-Graduale. MKSz. 1941., 342—353. l. Klny. is.

L Bp.

L Bp. P.

Szobotka Imre festőművész
Patak of
Zebegényi részlet of
Hálófoltozás of
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
8-ik kiállitása. 1942. január 31.

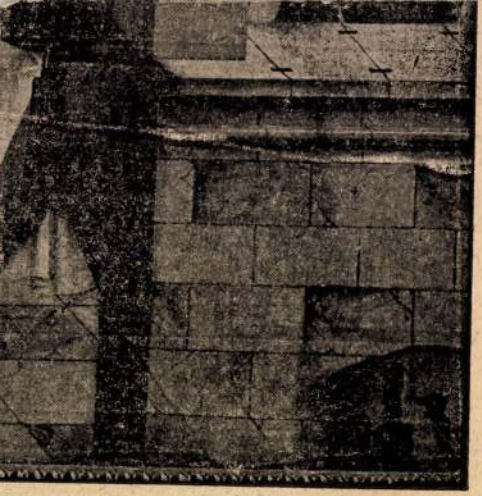

Julietta vértanusága.

TRÁK FESTŐ, XIX. század eleje
burg főhercegnő
s miniatűr, 7×5·5 cm.

TRÁK FESTŐ, 1820 körül
va képmása
atűr, pergamen, 7×6·2 cm.
n Marco-gyüjteményből.

Szobotka Imre festőművész
Hegyoldal
Dunakanyar
Mély ut
Vége a nyárnak
Szinyei Merse Pál Társaság művésztagjainak
X.-ik kiállitása, 1948.

XVIII. század.
Ón, mag. 18·5 cm.

KUPA,
fedeles, német felirattal és kocsi képével IGS, 1835.
Német munka, 1835-ből.
Ón, mag. 27 cm.

TÁRGYAK

LÁMPA,
rúdra tűzhető.
XVIII. század.
Vas, mag. 36 cm.

CILICIUM,
szöges, három darab.
XVIII. század.

FOGÓ,
XIX. század.
Vas, hossza 22 cm.

ECCE HOMO,
XIX. század.
Trébelt bádoglemez, mag. 13·2 cm.

DOBOZ,
két darab. IHS és MARIA felirattal.
XIX. század.
Bádog, átm. egyenkint 6·5 cm.

SZOBOTKA IMRE
93. Hazatérők, olajf.

Nemzeti Szalon
Magyar Néps
1940 febr–marc

I.

MAGYAR TÁJAK

SALA 40 - (Scult. 35)

SCULTURE.

Martini Arturo.

Nato a Treviso l' 11 Agosto 1889. Scultore autodidatta. Partec alla Biennale, alla Quadriennale e alle altre maggiori Esposizioni. Vincit di vari importanti concorsi, ebbe, nel 1931, il Grande Premio di « Cen mila lire » alla Quadriennale di Roma. Risiede a Milano.

35 Ritratto di Lorenzo Viani (marmo)

Szobotka Emerico.

n. 1890, Zalegerszeg.

94 Viadotto.
95 Vecchio noce.
96 Abbeveratoio.
97 Oche.
98 Melo selvatico.

SALA 40 - (Pitt. 20-34)

20 Mezza figura di donna con libro.
(app. al Sig. Adriano Pallini - Milano).

21 L'Algerina.
(app. al Prof. Arturo Tosi - Milano).

22 Colline di Albaro.
(app. al Sig. Felice Ricci - Genova).

23 Corsetto rosso.
(app. all'avv. Rino Valdameri - Milano).

24 Villa a Genova.
(app. all' Ing. Alberto Della Ragione - Genova).

25 Donne al caffè.
(app. alla Galleria del Milione - Milano).

26 Ponte a Sturla.
(app. al Sig. Francesco Di Stefano - Milano).

27 Nudo di donna.
(app. al Prof. Cesare Monti - Milano).

28 Natura morta, con calvolfiore.
(app. al Sig. Giuseppe Bergamini - Milano).

29 La Maddalena.
(app. al Sig. Pietro Lustig - Milano).

30 Uova, fragole e bottiglia.
(app. all'Avv. Rino Valdameri - Milano).

31 Conchiglie, con bottiglia.
(app. all'Avv. Rino Valdameri - Milano).

32 La Signorina Giuseppina Pallini (pastello).
(app. al Sig. Adriano Pallini - Milano).

33 Natura morta, con uovo.
(app. alla Signora Rina Drenik ved. Marussig - Milano).

34 Natura morta, con mele.
(app. al Prof. Dr. Pietro Malcovati - Milano).

Szobotka Imre képgyüjteménye

A Tamás galéria harmadik kiállitása

Szobotka Imre tájfestő, amit a Tamás-galériában, a modern kiállításszervező bizottság rendezésében összegyüjtött képeinek többsége hangsulyoz is. *Szobotka* tájlátása tárgyilagos, nemcsak formákban, hanem szinekben is. Annak ellenére, hogy a részletek nem érdeklik, csak az összhang és a távlati forma képalkotó jelenségét veszi művészete alapjául, — ami feltétlenül festői problémának volna nevezhető — művészetében mégsem a probléma, hanem annak megérzékitése ötlik szembe. Mintha demonstrálni akarná magát a feladatot, s a megoldást a nézőre bizná. Ezt a célt ugy éri el, hogy egyszerü előadásra törekszik. Keveretlen szinek, ép vonalelhatárolások világosan érthető müvészi formanyelven beszélnek. Egyetlen hiányát érezzük a tájlátás e megnyilatkozásának, s ez a magyar táj ábrázolásánál jelentkezik. Hiába áll ott a gémes kut, hiába ömlik szét a ragyogó napfény a tájon, a képek valami keleti hangulatot adnak. Ha Szobotka ugyanebben a nemes egyszerüségben megtalálja a magyar táj érzékeltetésének módját, valóban maradandót fog alkotni. Van néhány figurális képe is, ezekből egyiket, a *Vágtató szekeret* már ismerjük. Ennek mozgástmegörökitő és teljes átérzést biztositó ereje s a kompozició harmónikus formája bravuros. Ugyanilyen hatásu a *Hajón* cimü vászon. Tájképei közül a *Présház* (13 sz.) muzeális becsü.

A kiállitást holnap délután nyitják meg a közönség számára.

E.K. 1929. I. 17.

Szobotka Imre
festő

Szerda, 1942 szeptember [illegible]

Művészeti előadások Pécsett

Pécs, szept. 29. — A Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társasága a tél folyamán újra megrendezi művészeti előadásait. Négy előadást karácsony előtt, négyet pedig az ünnepek után tart. Egyetemes művészeti kérdéseken kívül magyar problémák kerülnek megvitatásra.

Az előadássorozatot Török Lajos, a Képzőművészek Társaságának elnöke nyitja meg. A művészeti előadások sorrendje:

1. *A művészet szükségessége.* Történeti és filozófiai alapon magyarázza azt az emberi adottságot, amely minden korban létrehozott műalkotásokat és műélvezőket. Előadója Fülep Lajos, aki a filozófia- és művészettörténetben egyaránt nagy nevet szerzett magának.

2. *Miért keletkeztek modern művészeti irányok?* Az előadás arra vonatkozólag tájékoztat, hogy a különböző korokban létrehozott művészetek miért vettek másmás irányt az egyes népeknél vagy az egyes korokban, s e változások során hogyan jutottak el a mai modern irányokhoz. Előadóul a Társaság Szobotka Imre budapesti festőművészt kérte fel.

Lap: Dunántúl (Pécs)
1942 SZEP. 30.
Megjelent: .....

589. FERENCZY VALÉR: Szinpadi függöny vázlata. Vizfestmény.
590. KAVECZKY ZOLTÁN: Özvegy R. I.-né arcképe. Rézkarc.
591. BERON GYULA: Páris. Rajz.
592. FERENCZY VALÉR: Járdabontás. (Falfestmény terve.) Szénrajz.
593. WEIL ERZSÉBET: *a)* Buranói csipkekészitők; *b)* Loggia di Lanzi. Rézkarc.
594. BERON GYULA: *a)* Régi város; *b)* Dunapart. Rézkarc.
595. SZŐNYI ISTVÁN: Holdvilág. Rézkarc.
596. KAVECZKY ZOLTÁN: Kosztümös önarckép. Rézkarc.
597. BERON GYULA: *a)* Királyi vár; *b)* Attila-utca. Rézkarc.
598. WEIL ERZSÉBET: Firenzei nap. Rézkarc.

Szobotka Imre

festő

A festői Balaton.
Bgy. 1942.

Szobotka Imre: Présház

Politikai élet

Szász miniszter a közellátási helyzetről. A közeli napokban ülést tart a 42-es országos bizottság. Az ülésen *Szász Lajos* tájékoztatást nyujt *az ország közellátási helyzetéről.*

A honvédelmi miniszter tájékoztatója. Előreláthatóan a jövő hétre ösz. szehivják a képviselőház és a felsőház véderőbizottságát. Vitéz *Nagy Vilmos* honvédelmi miniszter a honvédelmi tárca körébe tartozó időszerü kérdéseket ismerteti a két Ház bizottságában.

Német lapok Kállay miniszterelnök beszédéről. A német lapok budapesti jelentésekben beszámolnak a Magyar Élet Pártja értekezletéről és *Kállay Miklós* miniszterelnök beszédéről. A lapok kiemelik, hogy Kállay megállapitása szerint a magyar munkásság fegyelmezett magatartása a legbiztosabb alapja a belső rendnek és nyugalomnak.

Göring napiparancsot intézett a légi erőhöz

Berlin, márc. 1. (Német TI) Göring Hermann, a Németbirodalom tábornagya és a légi fegyvernem főparancsnoka „A légi fegyvernem napja" alkalmából március 1-én a következő napiparancsot adta ki:

A légi fegyvernem katonái! Fiatal, merész fegyvernemünk napján gondolataim még inkább, mint bármikor, veletek vannak. Ismerem az összes arcvonalakon tanusitott hősiességteket és vas kötelességteljesitésteket minden helyen. A légi fegyvernem hatalmas győzelmek utjának volt előkészítője. Megedződött a legnehezebb téli csatákban. Ami pedig nem döntött fel bennünket, az még erősebbé tesz minket. Igy a helyes órában uj erővel fogunk odacsapni és az ellenséget megsemmisitjük, ahol találjuk.

Bajtársaim! A győzelem minket illet és a miénk lesz. E biztos reménytől eltöltve büszkén és meghatódott lélekkel köszöntjük halott bajtársainkat. Ők életüket adták Németországért és népünk szabadságáért. Áldozatkészségük szelleme legyőzhetetlenné tesz minket. Éljen a Führer! Éljen a légi fegyvernem! *Göring Hermann,* a Nagy-Németbirodalom birodalmi tábornagya és a légi fegyvernem főparancsnoka.

Felhivás a balti államok népéhez a totális háboruban való részvételre

Riga, márc. 1. (NST) Felhivást intéztek Ostland birodalmi tartomány észt, lett és litván lakosságához, hogy vegyen részt a totális háboru teljesitményeiben. A férfiakat felszólitották, hogy honi légióikban fegyverrel vegyenek részt a bolsevizmus elleni harcban vagy pedig mint gépkocsivezetők, hirvivők és más hasonló segédszolgálatosok lépjenek be a német véderőbe.

A szovjet propagandaszolgálat vezetője óva int a túlzott derülátástól

Zürich, márc. 1. (Bud. Tud.) Svájci lapok jelentései szerint Alexandrov, a Szovjet propagandaszolgálat vezetője, a rádióban óva intette orosz és külföldi hallgatóit a tulzott derülátástól.

Alexandrov kijelentette, hogy Németország nincs leverve. Figyelembe kell venni a valóságot. Még sok kemény harcot kell vivnunk. Hangoztatta ezután, hogy a döntő pillanat elérkezett, mert a harc döntő szakaszába lépett. Végül kijelentette, hogy a Szovjetnek ki kell használnia a jelenlegi kedvező katonai helyzetet.

Pusztító földrengések

A budapesti Országos Földrengésvizsgáló Intézet készülékei február 28-án 14 óra 2 perc 45 másodperckor 3000 kilométer távolságból távoli földrengést jeleztek. A földmozgás Budapesten 34 percig tartott. A műszer legnagyobb kitérése 7 mm volt.

Bukarest, márc. 1. Vasárnap délután 15 óra 01 perckor Bukarestben földrengést észleltek.

Firenze, márc. 1. A földmágnességi készülékek földrengést jeleztek, amelynek fészke 4900 kilométer távolságban, valószinüleg Afganisztánban lehetett. A rengés február 28-án 14 óra 2 perckor kezdődött, igen erős volt és 30 percig tartott.

Buenos Aires, márc. 1. Mexikó nyugati részén a vulkánok kitörése és a földrengés továbbtart. Ismétlődő földlökések különösen Guerrero államban sulyos károkat okoztak. Zihuatanejo városban és több más helységben sok ház összeomlott. Több ember meghalt, sokan megsebesültek.

BIOLAX
2 drb ára 18 fillér
10 drb ára 85 fillér
20 drb ára 132 fillér
a jó hashajtó

Napi hirek

— **Napirend.** *Március 2. Kedd. Róm. kat.: Simplic Protestáns: Lujza. Gör. kat.: Teodót. — Budapesten a Nap kel 6.25-kor, nyugszik 17.30-kor; a Hold kel 5.28-kor, nyugszik 12 óra 49 perckor.*

—

— **A pápa kihallgatáson fogadta a jászóvári prépostot.** Rómából jelentik: XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Gerinczy Pál jászóvári premontrei prépostot.

— **Gyászistentisztelet XIII. Alfonz spanyol király lelkiüdvéért.** Március 3-án, szerdán délelőtt 10 órakor a budavári koronázó főtemplomban ünnepélyes gyászistentisztelet lesz XIII Alfonz király, valamint a spanyol dinasztiák többi elhunyt uralkodója lelkiüdvéért. A spanyol követ kéri ismerőseit és barátait, hogy megjelenésükkel tiszteljék meg a kegyeletes aktust. — A felsőház és a képviselőház háznagya kéri az országgyülés tagjait, hogy a részükre biztositott megfelelő helyeken a gyászistentiszteleten résztvenni szivesek legyenek.

— **A Főméltóságu Asszony segélymozgalmára** az alábbi ujabb nagyobb adományok érkeztek: Székesfehérvári Börgyárak alkalmazottai 420.— P, Rednótfáy Györgyné (Bp.) 300 P, Miskolci MÁV műhelyi munkások gyüjtése 200 P, Kovách Aladár iró szerzői jogdija (Kolozsvár) 124.32 P, Nagy Flek Ujságiró szerzői jogdija (Kolozsvár) 51.53 P.

— **Uj kormányfőtanácsos.** A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Mengi Ferenc épitőmesternek a kormányfőtanácsosi cimet adományozta.

— **Hinsley biboros felvette az utolsó kenetet.** A brit hirszolgálat jelenti, hogy Hinsley biboros sulyosan megbetegedett. A 28-ra virradó éjjel fölvette az utolsó kenetet.

— **Kaczlány Géza és dr. Melzer István könyvgyüjteményei az Árverési Csarnokban.** Március 1-én nyilt meg az a háromnapos kiállitás, amelyen dr. Kaczlány Gézának, a nemrég elhunyt neves történetirónak és néhai dr. Melzer István ügyvédnek, a jeles bibliofilnek könyvritkaságait, „editio princepseit" és majdnem teljesnek mondható 48-as magyar memoire-irodalmi müveit mutatják be. A gazdag, közel 2000 kötetes anyagot, amelyről részletes katalógus jelent meg, a Lónyay-utcai aukcióház vezetősége március 4-től 10-ig árverezi el, naponkint d. u. fél 4 órai kezdettel.

— **Heves megye alispánja nyugalomba vonult.** Heves vármegye törvényhatósági bizottságának rendkivüli közgyülésén dr. Hedry Lőrinc főispán bejelentette, hogy Okolicsányi Imre alispán, aki a multévben betöltötte szolgálati idejét, nyugdijazását kérte. A törvényhatósági bizottság az alispánt március 31-iki hatállyal nyugalomba helyezte. A nyugdijazott alispánt a törvényhatósági bizottság örökös tagjává választották.

— **Clair Vilmos kitüntetése.** A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy Clair Vilmos irónak hazafias és irodalmi munkásságáért elismerését tudtul adják.

— **Két iparügyi rendelet.** Az iparügyi miniszter rendelete szerint fedél- és szigetelő lemez előállításával, forgalombahozatal céljából csak az foglalkozhatik, akinek erre a miniszter engedélyt ad. Az iparigazolvánnyal rendelkező iparos 1943 március 15-ig terjesztheti elő engedély iránti kérvényét. — Az iparügyi miniszter másik rendelete értelmében mindenki, aki iparjogositvány alapján gépjárműalkatrész, felszerelési tárgy vagy szerszám forgalombahozatalával foglalkozik, köteles a rendeletben felsorolt külföldön előállitott uj gépjárműalkatrészekből stb. meglevő készletét a honvédelmi miniszterhez (III. B. osztály, I., Attila-ut 22.) bejelenteni.

— **Bányarobbanás az Egyesült Államokban.** A Montana állambeli Bearcreec szénbányájában robbanás történt. Attól tartanak, hogy *hetvenkilenc bányász életét vesztette.* Az elzárt bányászokhoz még nem tudtak eljutni, mert a tárnából szakadatlanul sürü füstfelhők törnek elő.

— **Figyelmeztetés.** A MEFSOK tudomására jutott, hogy szélhámosok a főiskolás sportrepülőegyesületek részére házról-házra járva gyüjtenek. Miután a főiskolás sportrepülőegyesületek ilyen megbizást senkinek sem adtak, kérik, hogy a jogtalanul gyüjtőket a közönség adja át a legközelebbi rendőrnek.

— **Halálozás.** Nemes *Barnaky Dezsőné* szül. *Hommer Anna,* ny. vasuti főfelügyelő felesége, febr. 26-án elhunyt. Temetése márc. 2-án d. u. 4 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Enesei Jenőné szül. *Heinrich Mária* febr. 28-án hosszas szenvedés után, életének 52-ik évében csendesen elhunyt. Temetése márc. 3-án d. u. 4 órakor lesz a róm. kat. anyaszentegyház szertartása szerint a farkasréti temető halottasházából.

Dr. *Lakatos Ferenc* m. kir. rendőrkapitány, szolgálati helyén, Kassán, vasárnap meghalt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz Budapesten, a Kerepesitemető halottasházából a ref. egyház szertartása szerint.

Fodor Gyula ny. vasuti tisztviselő, a Székesfehérvári Friss Ujság negyven éven át volt kiadója, 80 éves korában elhunyt.

Szirmai és szirmabessenyői *Szirmay István* ny. debreceni kir. főügyész, tart. honvédfőhadnagy 64 éves korában Tályán meghalt.

Pálfiszigeti *Pálffy Ilona* 40 éves korában Pölöskefőn meghalt.

Vizállás

A *Duna:* Linznél, Oroszvár és Paks között árad, máshol apad, alacsony vizállásu. Bécs 198 cm. (19%), holnap 198 cm. (19%), Budapest 221 cm. (20%), holnap 224 cm. (22%). — A *Tisza:* Máramarossziget alatt, Vásárosnamény és Tiszafüred között árad, máshol apad; alacsony vizállásu. Szeged 353 cm. (24%), holnap 340 cm. (23%). — A *Balaton:* Siófok 80 cm. (86%). — A *Velencei-tó:* Agárd 125 cm. (52%).

AZ ELSÖTÉTITÉS
este 8 órától hajnali 5 óráig tart

— **Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter Győr város ünnepén.** Győr város törvényhatósága március 6-án üli meg kétszázadik évfordulóját annak, hogy Mária Terézia királynőtől megkapta a szabad és királyi rangot. A város ünnepi formában emlékezik meg a nevezetes évfordulóról. Március 5-én este a városi színház diszelőadás keretében mutatja be *Herczeg Ferenc* Bizánc című darabját. Március 6-án összeül a törvényhatóság diszközgyülése, amelyen jelen lesz *Szinyei Merse Jenő* vallás- és közoktatásügyi miniszter is. Az ünnepi beszédet báró *Apor Vilmos* győri megyéspüspök mondja. A közgyülés után a vallás- és közoktatásügy miniszter megnyitja az évforduló alkalmából rendezett várostörténeti kiállitást.

— **A Magyar Vasutasok Országos Szövetsége** most tartotta országos nagyválasztmányi ülését *Homonnay Tivadar* elnöklésével.

Lády István főtitkári jelentésében bejelentette Homonnay Tivadar javaslatát, amely szerint a Szövetség vállalja el egy, a néhai vitéz Horthy István kormányzóhelyettes, volt államvasuti elnök csapattestében szolgálatot teljesített és hősi halált halt altiszti vagy legénységi állománybeli hős fiú-, vagy leányárvájának pályaválasztásáig való segélyezését és támogatását atyahelyetteként.

A főtitkár ismertette ezután, hogy az államvasutak igazgatósága az eléje terjesztett szövetségi emlékiratra küldött válaszában közli, hogy milyen kéréseket teljesit a saját hatáskörében és milyen felterjesztéseket intézett a vasutasság érdekében a kormányhatósághoz.

A még elintézetlen kérdéseket illetően a szövetség elnöke fordult közvetlenül a kormányelnök urhoz.

— **Hogyan kell igényelni a nehéz testimunkások pótjegyeit?** A főváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy a közellátásilag Budapesthez csatolt pestkörnyéki városokban és községekben a nehéz testimunkások áprilisi 20 dekás kenyérpótjegyeit, továbbá hus- és zsirpótjegyeit a munkaadók az alkalmazottaik lakhelyén működő élelmiszerjegyközponti kirendeltségnél ugyanolyan módozatok mellett igényelhetik, ahogyan eddig az igénylés Budapesten is történt. A munkaadó vállalatok kötelesek a névjegyzékeket március 25-ike és április 10-ike között az illetékes kirendeltségnél benyujtani, ahol a szükséges ürlapok is rendelkezésre állnak.

— **A menyasszonygyilkos vőlegényt életfogytiglani fegyházra itélték.** Csáki Bertalan besztercei földmüves éveken át udvarolt Csáki Ilonának. Amikor a leány elszegődött egy uradalomba mindeneslánynak, utána ment és állandó féltékenykedési jeleneteket rendezett. A leány végül is kiadta a legény utját, mire az hetekig tartó töprengés után elhatározta, hogy megöli a leányt. 1940 november 7-én végrehajtotta véres tervét. Egy konyhakést vitt magával és szó nélkül hasbaszurta, majd kétszer a leány hátába döfte kését. A megriadt menyasszony könyörögni kezdett vőlegényének, hogy ne bántsa, de a legény kegyetlenül elvágta a leány nyakát, ugy hogy az kiszenvedett. A nyiregyházai törvényszék 15 évi, a debreceni tábla életfogytig tartó fegyházbüntetést szabott ki. A Kuria Szolnok-tanácsa most a tábla itéletét jogerőre emelte.

— **Norvég lap Mátyás királyról.** Az Oslóban megjelenő „Deutsche Zeitung in Norwegen" Mátyás király születésének 500-ik évfordulója alkalmából hosszabb cikkben foglalkozik a nagy magyar királlyal. Mátyás személye — irja — az egyik legerősebb tanuságtétele annak, hogy Magyarország egy Európával.

— **Uj tavaszi képes főárjegyzékünk** megjelent és azt bárki kivánságára ingyen és bérmentve megküldjük! Magyar Magtenyésztési R. T. Monori Magkereskedése, Bpest, Rákóczi-út 7.

— **Ciángázmérgezést szenvedett három gyermek.** Józsa Miklós élelmiszerellenőr három gyermeke, a 7 éves Jenő, a 2 éves Miklós és a 9 hónapos Veronka, a Zuglói-ut 125 sz. házban levő lakásukon szombaton rosszul lett. A mentők a Fehérkereszt-kórházba vitték őket és ott kiderült, hogy mind a három gyermek ciángázmérgezést szenvedett. Az élelmiszerellenőr lakását két nappal előbb ciánozták. A vizsgálat megindult.

— **A vásárcsarnokok és nyilt piacok kicsinybeni árai.** Marhahus és leveshusok 370. Borjucomb 380, vesés 380. Juh hátulja 220—270, eleje 180—210. Sertéskaraj 430—470, tarja, comb, lapocka 350—370, oldalas 260, szalonna, zsirnak való, bőrrel 314, bőr nélkül 334, háj 360, zsir 380. Élő tyúk 420, csirke 480, liba 500, kacsa 480, pulyka 460, gyöngytyúk 460. Tisztitott tyúk 470—503, csirke 550—589, liba 510, kacsa 490, pulyka 470, gyöngytyúk 470. Tojás 450, hütőházi 450, meszes 430. Ponty élő 400—440, jegelt 350—420. Teljes tej 52, tejföl 230, teavaj 730, pasztőrözött 770, tehéntúró 130—150—240. Kenyér 44. Lencse 80—100, borsó, sárga 72, zöld 60, bab 74. Burgonya: Gülbaba 27, nyári rózsa 28, őszi rózsa 26, Ella 23; vöröshagyma 30—35, fokhagyma 78—99, fejeskáposzta 35—48, kel 43—55, savanyu 58, kalarábé 40—63, sóska 700—900, paraj 200—330, karfiol 200—480, tök 100—130, fejessaláta 40—140, petrezselyem 53—68, sárgarépa 28—40. Alma 200—480, közönséges 160—276, narancs, vörösbélü 400—590, sárgabélü 300—420, mandarin 450—600, gesztenye külföldi 500—680, citrom 28—40 fillér kg.-ként.

Egyesületek és előadások

Az Országos Magyar Sajtókamara igazgatóválasztmánya március 10-ikén d. e. 11 órakor, kiadói főosztályának választmánya 12 órakor, ujságirói főosztályának választmánya ½1 órakor ülést tart. Mind a három választmány folyóügyeket, a március 15-iki közgyülés előkészitését és esetleges inditványokat tárgyal.

— **Meghalt a legidősebb premontrei prépost.** Novotny Alfonz bökénysomlyói c. prépost, érdemesült perjel, aranymisés áldozópap, a jászóvári premontrei prépostság legidősebbje, 81 éves korában, szerzeteskanonoki pályájának és áldozópapságának 57-ik, főpapságának 25-ik évében február 28-ikán meghalt. Hosszu ideig működött Nagyváradon, mint premontrei gimnáziumi igazgató. Három éven át a prépostság budapesti Norbertinum tanárképzőintézetének kormányzója, 1914—1936-ig jászói konventi, később kormányzóperjel volt. IV. Károly király 1918-ban őt nevezte ki utoliára cimzetes főpappá.

— **Hasznos tanácsadók a műtalpu cipők kiválasztására és használatára.** A Lábbeli Központ megfelelő kisérleteket végzett az egyes műtalpak használhatóságának kivizsgálására és e kisérletek során szerzett tapasztalatok alapján tájékoztatják most a közönséget a műtalpu cipők használatáról és gondozásáról. A műtalpu cipők vásárlásánál főleg arra kell figyelemmel lenni, nogy a vásárló milyen munkakörben dolgozik. Gumitalpu cipőket azok vásároljanak, akik irodai foglalkozást töltenek be, vagy ha iparosok, kereskedők, olyan a mesterségük, hogy munkaközben nem kell sokat guggolniok. Gumitalpu cipőt leggazdaságosabban a sima városi kövezeten lehet használni. Aki kavicsos uton jár, vagy olajos talajon dolgozik, ne vásároljon gumitalpu cipőt. Ezek számára a legjobb a textil műtalpu, vagy fatalpu cipő. A közönség egyrésze idegenkedik a textil műtalptól, holott azok csak akkor mennek tönkre, ha sokáig nem viselik, mert a kötőanyagok hosszu tárolás esetén elpárologhat és ennek következtében a talp megkeményedik. Fémtalpakat eddig inkább csak talpvédőként alkalmaztak. Mezőgazdasági és ipari munkások azonban jól használhatják köves talajon. Városi használatra a fémtalpu cipők nem megfelelőek, mert a talp simasága miatt erősen csusznak. A műtalpu cipőket figyelemmel kell gondozni. A legkisebb hibát azonnal meg kell javitani, mert ezzel a talp életét hosszabbitjuk meg. Ha módunkban van, tanácsos két pár műtalpu cipőt felváltva viselni, mert igy a műtalpnak van ideje anyagfáradalmait kipihenni. Nem szabad a nedves cipőt erőszakosan szárítani, mert ezzel nemcsak a műtalp, hanem a felső bőr is időelőtt tönkremegy.

— **Tányérsapkát kapnak a villamoskalauzok.** A villamoskalauzok néhány hónappal ezelőtt ujtipusu, ugynevezett bakasapkában jelentek meg a szolgálatban. Ezt az ellenzőnélküli sapkát a vállalat azért rendszeresitette, mert az ujabb sapkarendeléseknel a szállitók nem tudták beszerezni a sapkaellenzőkhöz szükséges bőranyagot. Az alkalmazottak között azonban a bakasapka nem bizonyult népszerünek. Most sikerült az uj rendelésekhez elegendő bőranyagot előteremteni és megfelelő szövetet is biztositottak a kalauzok sapkája számára. Ezuttal tányérsapkát kapnak a villamoskalauzok. Ezek a sapkák olyanok lesznek, mint amilyeneket az autobuszsoffőrök viselnek.

— **A feljelentőt itélték el árdrágitásért.** Kisari Imre kunhegyesi kereskedő feljelentett egy tanyásgazdát, azt panaszolva, hogy 19 hizott libát akart tőle vásárolni, a vételi ügylet azonban nem jött létre, mert a tanyásgazda a hatóságilag megállapitott 3.40 pengős ár helyett 4.50 pengős árat követelt. A nyomozás során érdekes fordulat történt. A tanyásgazda elmondotta, hogy éppen Kisari Imre volt az, aki minden áron rá akarta őt venni, hogy 19 libát eladjon neki és ezért hajlandó lett volna a maximális árnál jóval többet is megadni. Kisarit ezért elutasitotta és a libákat maximális áron egy másik vevőjének adta el. Kisari tehát csak bosszuból tett feljelentést. A bizonyitási eljárás a tanyásgazda védekezését mindenben valószinüsitette, sőt az is kiderült, hogy Kisari kétszer is éjszaka kereste fel a tanyásgazdát és nógatta az eladásra. Ilyen körülmények között Kisari Imre ellen indult eljárás árdrágitó visszaélés vétsége cimén és *az uzsorabiróság őt egy hónapi fogházra és 100 pengő pénzbüntetésre itélte. A tábla Tokay-tanácsa az itéletet most jogerőre emelte.*

— **Nagy tűz pusztitott Muraközépbesztercén.** Muraközépbeszterce községben három ház és több gazdasági épület leégett. A vizsgálat megállapitása szerint gyermekek gyujtottak tüzet egy szalmakazal mellett és innen harapóztak el a lángok. A tüz idején a lakosság egyrésze Belatincon volt, az országos vásáron és a károsultak is csak ott értesültek a szerencsétlenségről.

— **Háziasszonyok utmutatója.** Ezzel a cimmel a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége hasznos füzetet adott ki, amely tájékoztatást nyujt a háziasszonyok részére a háztartási alkalmazottak irányitására.

— **A volt cs. és kir. 4. és 18. hegyitüzérezredekbe tartozott bajtársak** csütörtökön este találkoznak Budapesten, József-utca 26. sz. a. Csákodi-vendéglőben.

UJ SZTÁRT AVAT A
LEZÁRT AJKAK
című művészi olasz film.
ANETTE BACH
indul hódító utjára Fosco Giachetti, Andrea Checchi és Carlo Campanini remek társaságában, Mario Mattoli mesteri rendezése mellett.
BEMUTATÓ MA
FORUM

A vizbe fulladt egy mérnök, aki megszökött a fogházból

Balassagyarmat, márc. 1. Balassagyarmaton a város alatt folyó Ipoly férfiholttestet sodort a partra. A férfi torka félig el volt metszve s a test már oszlásnak indult. A vizsgálat megállapitotta, hogy a holttest *Gubics Károly* textilkémiai mérnökkel azonos, aki a helybeli fogház gazdaságában szabadságvesztés büntetését töltötte, de onnan még a mult év decemberében megszökött s az Ipolyon át akart menekülni. A gyenge jégréteg beszakadt alatta s Gubics elmerült. Azóta sodródott az Ipoy jege alatt, mig most a viz partra vetette.

— **Szobotka Imre kiállitása a Műbarátnál.** Szobotka Imre festészetének alapelve, hosszu évek óta, az a törekvés, hogy a kubizmus formaépitő elemeit egyesitse az impresszionizmus kötetlen természetlátásával. Ez a probléma sokáig megoldhatatlannak tünt, mert Szobotka nem látszott észrevenni, hogy szándéka ugyanaz, mintha valaki a fényt és levegőt marokra akarná fogni. Képei, bizonyos mértékig, Röntgen-felvételekhez hasonlitottak, — a természet friss felszine alól a konstrukció csontváza rémlett elő, holott a kubizmus csak akkor formaépitő elem, ha ugy járja át láthatatlanul a festői alkotást, mint a vérkeringés. A művész uj kiállitásán, amely most nyilt meg a Műbarátnál, ugy érezzük: nagyrészben megoldódott benne a probléma, engedményekkel bár és pedig inkább a természetimpresszió, mintsem a konstrukció javára, de szerintünk is ez a helyesebb megoldás. Ma már csak itt-ott, egyes képeken érezzük a „csontvázat", a legtöbb már erős és igaz összhangban olvasztja fel a természet és festői épitkezés ez ellentétes elemeit. Ezzel együtt szinei is tartalmasabbakká, zamatosabbakká váltak és az olyan képek, amilyenek — például — a Kálvária, az Este, a Rönkszállitók, nemcsak a mondanivaló, a tájhangulat őszinteségét, hanem ezzel együtt a belső felépités szervességét is éreztetik. Szobotka Imrét ez a kiállitása festői törekvéseinek eddigi legkiérettebb formájában mutatja be. — A kiállitás szobrásza *Eősze András.* Jó plasztikai érzékét erős átélés hatja át, majdnem minden szobrának lelke is van a test mögött. Itt-ott azonban tulérzelmesen fejezi ki magát, kissé tulságosan is „szép" a hangja, kevesebb gyöngédség, több mélységet jelentene szobraiban. Legjobb munkájának Tóth Árpád portréját érezzük. *(f. j.)*

— **Sebesült honvédek megvendégelése.** A Magyar Szövetkezeti Asszonyliga a Törekvés kulturházban vasárnap müsoros délután keretében százhusz sebesült honvédet vendégelt meg. — A Kalazantinus-rend várfok-utcai segédotthona sebesült honvédek részére müsoros ünnepséget rendezett, amelyen a megnyitót P. Farkas László igazgató-házfőnök mondta. A müsor után vacsorán látták vendégül a honvédeket.

— **Méreg került a gabonába.** Az egyik karcagi malomban nagymennyiségü buza közé bincin nevü egérirtó méreg került. Az illetékes hatóságok most azzal kisérleteznek, miként lehetne a veszedelmes mérget hatástalanitani?

— **Jelentkezzenek a volt VIII. kerületi tisztiszázad tagjai.** Molnár Dezső (Budapest, Baross-utca 87.) felkéri a VIII. kerületben karhatalmi szolgálatot teljesitőket, hogy összehivás céljából tudassák vele cimüket.

— **Házasság.** *Csomor Piroska* és *Lukács János* febr. 27-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Reszely Lívia és *Magyar Dezső János* március 6-án d. u. fél 5 órakor tartják esküvőjüket az Egyetemi templomban.

— **„Magyar szivekre van szükség, nem divatmagyarságra."** Dr. Makkai Sándor debreceni egyetemi dékán, volt erdélyi református püspök, Nagyváradon a Lorántffy Zsuzsanna-Egyesület teáján a magyar otthon mai helyzetét és feladatait vázolta. Nem elég — mondotta — beszélni a családról: otthonra van szükség, lelki és erkölcsi közösségre. Ki a magyar, erre a kérdésre nemcsak feleletet kell adni, hanem megmutatni, hogy csakugyan magyarok vagyunk. A magyar otthon lelkén fordul meg a nemzeti, magyar jövendő. Ha a nők vállalják az anya öntudatos és felelősségteljes áldozatát: kevés és egyszerű külső igény és nagy belső, lelki igények szolgálatával neveljünk jellemeket az élet harcára. A magyar otthontól várjuk a magyar társadalmi és közélet megujhodását — a testvériség szellemében. Tehát: magyar szivekre van szükség, nem divat-magyarságra! A magyar anya önfeláldozó munkáia rejti a megoldást: ő mindig katonát nevelt és ápolt. Ezt a szellemet kell felszitanunk, ha nem akarunk elveszni.

— **Két és félévi fogházra ítéltek egy kommunistát.** Lakatos Péter Pai révfülöpi lakos az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétség és valótlan hir terjesztése miatt került a győri törvényszék ötöstanácsa elé. A félzsidó származásu vádlott — mondja a vádirat —, miután a zsidótörvény értelmében hirlapirói állását elvesztette, hazatért Révfülöpre s ott, valamint Kővagóörsön kommunista agitációt folytatott. A tárgyaláson a vádlott azzal tanait fejtegette elméletileg. A kihallgatott tanuk terhelő vallomása után védekezett, hogy csak a szocializmus a törvényszék jogerősen *két és félévi fogházra ítélte.*

— **A lányok gyorsabban nőnek, mint a fiuk.** Brünnből jelentik: Morvaországban érdekes orvosi vizsgálatot hajtottak végre 2394 10—13 év közti gyermeken. A vizsgálatok elsősorban a gyermekek növésére vonatkoztak. A 10 éves gyermekek összehasonlításánál a lányok minden mérete kisebb volt, mint a fiuké. Idősebb korban azonban a lányok nemcsak behozzák a fiuk növésbeli előnyét, hanem minden méretben jelentősen meg is haladják. A fiuknál a növekvő korral a törzzsel szemben növekszik a tagok túlsulya. A lányok arányainak fejlődésénél az egész időn át a törzs laposabb és hosszabb, mint a fiuké.

— **Az osztálysorsjáték hétfői huzásán** az alábbi nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

20.000 pengőt nyert 94560
4000 pengőt nyert 11913 57643
3000 pengőt nyert 8220 10236 33238 49460
2000 pengőt nyert 15865
1000 pengőt nyert 8179 16687 24886 34562 41265
800 pengőt nyert 921 38423 62485 67585 74038 74198 85069 97232
600 pengőt nyert 9658 10367 13709 44348 44398 49749 59242 73211 98043
500 pengőt nyert 904 1828 7168 37988 37423 46734 50712 54928 58731 67666 77982
300 pengőt nyert 874 1529 4478 6700 9449 11263 12126 15624 17465 18366 18455 18518 20147 21747 22154 23477 27201 28123 29020 29548 31680 32000 34767 35546 36419 36803 40156 42339 42957 44581 45034 45544 51720 52720 52789 53375 54702 58959 59043 62048 62490 65919 67382 70137 70553 71632 72151 73335 74916 75191 76955 78122 79117 80899 82480 82824 83167 83576 85030 85180 35624 90330 90457 93440 95270 96562. (Esetleges sajtóhibákért nem vállalunk felelősséget.)

Gépkocsik
mindenfajta gyártmányu és évfolyamu személy- és teherkocsik **kaphatók** Borch-Christensen, Gl. Kongevej 4, Kopenhagen, Dänemark. 1329

Csillárt METEOR csillárgyárnál vásároljon
Podmaniczky-utca 27., József-körut 44.

Nagy gyakorlattal rendelkező, kiváló
gyors- és gépirónőt
azonnalra felvesz textilnagykereskedés. Kezdők ne jelentkezzenek. Ajánlatokat fizetési igény feltüntetésével „Keresztény" jeligére a **Központi Hirdető Irodába,** Erzsébet-körut 23.

Komoly, önálló, kereszténynek számító
vegyészt
vagy
vegyészmérnököt
keres elektrotechnikai gyár. Ajánlatokat „Ötletes 1943" jeligére **Blockner J.** hirdetőbe, IV., Városház-utca 10. sz. 1334

Gyárüzem napközi otthona részére
óvónőt,
munkásjóléti ügyek intézésére
férfit vagy nőt
keres. Fizetési igény megjelöléssel „Őskeresztény 33598" jeligére **Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33. sz.**

30 q **KOCSÁNYTALAN TÖLGYMAKKOT** vennék, vagy annak megfelelő 2 éves csemetéket. Csonka, Fehérvári-ut 34. sz. Telefon délelőtt 268—401. 1339

Szinház-Zene

Oedipus
Sophokles-felujitás a Nemzeti Szinházban

Oedipus király a végzet sötét rendelése folytán gyilkosa lett apjának, férje lett saját szülőanyjának és testvére önön gyermekeinek. Micsoda torz végzet eszelte ki ezt az ördögi és embertelen sorsot? És micsoda gigászi bátorság merte megkisérelni, hogy ennek a végzetnek elviselésére embert konstruáljon?

Föl lehet vetni azt a kérdést, hogy mai szemmel nézve, a mai erkölcsi törvények távlatából itélve jelent-e valamit számunkra az Oedipus problémája, vagy csak egy nekünk már érthetetlen titkos világ furcsa sötétsége kisért-e benne? Mi dönti el e dráma drámai igazságát? Nem a drámán kivüli, általános érvényü erkölcsi tételek, hanem a sophoklesi szövegnek és konstrukciónak, a Műnek szuggesztiója. Az igazi dráma olyan világot tár elénk, melynek nemcsak szereplő embereit, hanem erkölcsi törvényeit is maga teremti meg. A *forma* világot és világrendet teremtő ereje dönti el azt, hogy él-e a dráma emberi és költői tartalma. A dráma dialektikája önmagában kell hogy elég erős legyen önmaga igazolására. S Sophokles „Oedipusa" épp ennek a könyörtelen és következetes bizonyitó erőnek remeke. Az események kérlelhetetlen következetessége, az összefüggések kényszeritő ereje, az egymásból következő és szorosan egymásba kapcsolódó részletek fokozódó hatalma teljesedik be a „Oedipus"-ban. A dráma technikai fölépitése, nyers, szinte matematikai szigora, könyörtelensége szimbolizálja a sors könyörtelenségét. Igáz, hogy a szánalom meleg emberi jósága is benne remeg a sophoklesi költeményben, a végzetével hiábavaló harcot folytató Oedipus sorsát megrendülve és részvéttel nézi a dráma többi szereplője, de ez a részvét nem segit a sors kegyetlen és következetes szándékaival szemben. Oedipus király sorsa tulajdonképpen már befejeződött a dráma kezdete előtt. A szinpadon csak azt látjuk, hogy lépésről-lépésre hogyan világosodik meg Oedipus előtt az a végzet, amely már rég betelt fölötte. Az öntudatlanságból a tudatosság világába lép át Oedipus s egy önmagának immár felelős lélek kényszerül szembenézni büneivel, melyeknek terhét elviselni képtelen. *Az értelem tragédiája* a sophoklesi „Oedipus király." Minden lirai részletszépsége mellett is hideg és könyörtelen matematika. Tiszta klasszicizmus.

Sophokles második Oedipus tragédiája, melyet az elsővel együtt adott elő most a Nemzeti Szinház: a „kolonosi Oedipus", az összetört, meghasonlott öreg Oedipusról szól. Nem is tragédia, hanem melodráma s a sokat szenvedett ember életének csendes megnyugvását mondja el, az istenek kegyelmét, mely végül megszépiti a pusztulást.

Ezt a két drámát egyszerre, egységes művészi stilusban szinpadra vinni nagyon nehéz, sőt talán lehetetlen. A Nemzeti Szinház előadásának stilus-zavara már a két darab ellentétes költői tartalmából következett. Az emberi szenvedés realista pátosza uralkodott az első részben: *Kiss Ferenc* s főkép *Mátray Erzsi* játéka a szenvedés lélektani mozzanatainak hangsulyozására volt alapozva, néhol féktelen tulzásokig vive a jajgatás szertelenségét. A rendezés sehogy se tudta a kórus stilizált, zenei hatásokra törekvő recitativáját összehangolni Kiss Ferenc, sok helyen mély, megrázó erejü reális pátoszával. A „kolonosi Odeipus"-ban ez a távolság még nagyobbá nőtt. Két egymástól egész idegen hang kóválygott a szinpadon. A realizmus és az üres melodráma nézett farkasszemet egymással.

Két oldalról lehet közeledni a görög tragédiákhoz annak, aki ma akarja szinpadra vinni őket. *A forma klasszikus méltóságát* lehet kiemelni bennük, vagy a görög sirás emberi liráját. Az egyes jelenetek kimért fölépitésében valóban van valami, ami a szoborcsoportozatok plasztikus méltóságával rokon. De van ezekben a drámákban a reális szenvedélyek hangsulyozására is módot adó költői tartalom. Csak a rendezőnek tudnia kell, mit akar kifejezni. Érdemes lett volna az egész játékot egy nagy színész egységes szellemü alakitásához stilizálni, minden részletet ennek a központi figurának igényeihez alakitani, igy is görög tragédia és egész mű lett volna az előadás, mely, sajnos, a rémdrámától a misztériumjátékig ivelő ijesztő összevisszaság volt csupán. *Abonyi Tivadar* nagyszerü Tiresiása találta meg egyedül azt a „nagy stilust", mely méltó volt a sophoklesi műhöz. S legtávolabb ettől a nagy stilustól *Kovács Károly* Kreonja esett, ez az egyébként kitünő színész ugy mondta el a görög király szerepét, mint egy sértett vidéki kispolgár. Félt a verstől és félt a pátosztól. A többi szereplő pedig a szerep-felmondás izetlenségénél vagy az iskolás deklamálásnál nem tudott magasabbra emelkedni. A görög tragédia igazi nagyságából semmit se adott vissza ez az előadás. Pedig, ha másból nem, *Babits Mihály* nagyszerü forditásának eleven költői erejéből ihletet meríthetett volna az előadás minden szinésze és rendezője is.

Szegi Pál.

Csokonai „Karnyónéja" a Zeneakadémián

A magyar vigjáték-irodalom uttörő egyfelvonásosa: Csokonay: A' özvegy Karnyóné s két szeleburdiak" cimü bohókás tündérjátéka ismét szinre került irodalmi hangverseny keretében, a Nemzeti Szinház fiatal művészei játszották *Gobbi Hilda* világirodalmi előadósorozatában a Zeneakadémián. *Major Tamás* rendezte eredeti módon, nemcsak a bohókás elemet, hanem a kortörténeti hangulatot és a társadalmi fonákságok gunyrajzát is hangsulyozva. A hangversenyterem dobogóján való játék kényszerü helyzetéből — a szinészek maguk diszleteztek — pompás rendezői ötletet fejlesztett, a néző azt is láthatta, ami az előadás során a szintéren kivül történik. A szinfalakat jelző két oldalajtókeret mellett a végszóra váró szinjátszókat és a lélektani mozzanatot, amikor a szinész ugyancsak jelmezes ügyelő intésére a szintérre lépve, szereplővé alakul, mintha a költő korának vándorszinészei faggyugyertyafény mellett játszanának a hordókra állitott szinpadon. Gobbi Hildának maszkban, testtartásban a mesék „vasorrubábájára" emlékeztető, de mégis életelevenségben ábrázolt Karnyónéja remek torzkép. Még az önkéntes halálra készülődés hallatlanul groteszk jelenetében is éreztette, hogy csak másnak komikus az ő keserüsége, amint fejealjat készit, gyertyákat gyujt siralmas panaszkodás közben a ravatalnak szánt asztalra. *Ungváry László* a szeleburdi Lipityloty alakját a szélhámosok szeretetreméltóságának egyéni varázsával, a lirai humor és a finom komikum eredeti eszközeivel avatta valóságos Shakespeare-vigjátéki figurává. *Lázár Gida* szalmasárgahaju „kuka" Samuja az ügyefogyottakat jellemző beszéddel, mozdulatokkal és arcjátékkal, *Apáthy Imre* fecsegő, politizálgató esetlen boltoslegénye, *Major Tamás* furfangos, ravaszdi hozományvadásza és *Olty Magda* pajzán, tüzről pattant szerelmes szobalánya vitték az összevágó előadás ütemét. *Balázs Samu* romantikus kóbor árusa és *Bodnár Jenő* izes magyarsága, de inkább betlehemes játékok öreg pásztorára, mint paraszti kereskedőre emlékeztető Karnyója egészitették ki a friss együttest.

A hangversenyen *Somogyi Erzsi, Szörényi Éva, Sennyei Vera, Lehotay Árpád, Major Tamás, Somló István, Szabó Sándor* és *Várkonyi Zoltán*, adták elő régibb és ifjabb költőink egy-egy vidám versét. *Medgyaszay Vilma, Lányi Viktor* finom zenéjével találóan aláfestett három Petőfi-verset énekelt bájos humorral.

(T. E.)

Reining Mária berekedt — vasárnap este nem játszott az Operaház

Kellemetlen meglepetés érte vasárnap este az Operába özönlő közönséget. A „Figaró házassága" volt műsorra tűzve három hires vendégművésszel, mindhárman a bécsi állami opera tagjai. Az előadás az Operaház „B" sorozatu rendkivüli, felemelt helyáru bérletének harmadik estje lett volna. Mozart halhatatlan vígoperájában *Schöffler Pál* a csütörtöki Don Juan cimszereplője énekelte volna Figarót, Grófnőként *Reining Máriát* hirdette a szinlap, a kiváló szoprán énekesnőnek ez lett volna budapesti bemutatkozása. A harmadik vendég a budapesti és bécsi közönség kedvence, *Réti Eszter* volt az együttesben.

Az előadást nagy érdeklődés várta, hetekkel előbb elkelt rá minden jegy. A jegyek tulajdonosai azonban este hat óra előtt hiába siettek a szinházba, hogy idejében elfoglalják helyeiket: zárt kapu fogadta őket s a bejáratokra hevenyészett hirdetmények voltak kiragasztva Ezek utján értesült a közönség, hogy *Reining Mária váratlan megbetegedése miatt az előadás elmarad, hogy pótlólag mikor tartják meg az előadást, arról az Operaház értesiteni fogja a közönséget.*

Tekintélyes tömeg tolódott össze az Operaház körül, nagyrészt estélyi ruhás hölgyek és urak, akiknek az előadás elmaradása érthető nagy bosszuságot jelentett. Felvetődött az a kérdés is: miért nem lehetett hazai művésznőt felléptetni a lemondott vendég helyett?

Érdeklődésünkre az Operaház igazgatóságától ezt a felvilágositást kaptuk:

Reining Mária délután kettőkor jelentette be, szakorvosi igazolással, hogy teljesen berekedt, nem énekelhet. Természetesen gondoskodni akartunk a pótlásáról, sajnos nem lehetett. Tagjaink közül ketten tudják a grófné szerepét: *Báthy Anna* és *Osváth Julia.* Sajnos, éppen mindketten gyöngélkednek, már a Don Juan-ban is indiszponáltan léptek fel, igy a beugrást nem vállalhatták. Mihelyt a sajnálatos kényszerhelyzet tisztázódott, azonnal leadattuk a rádióközlést, egyebet nem tehettünk.

— Gondoltunk müsorváltozásra is, de ezt a rendelkezésre álló igen rövid idő alatt nem lehetett megvalósitani.

* **Népművelési hangverseny.** Bach Sebestyén orgonaműveit a zenekar nyelvére átültetni szép és hálás zenetechnikai feladat. A d-moll toccata és fuga Stokowszky hangszerelésében és előadásában ismert grammofonlemez. Most *Vincze Ottó* uj „fordításában" hallottuk a nagyszerü alkotást. A kiváló tehetségü magyar komponista munkája, dicséretére mondjuk, orgonaszerübb és nem annyira hatásvadászó, mint elődjéé. De azért épp eléggé hatásosan szólalt meg a Székesfővárosi Zenekar vasárnap délutáni hangversenyén. *Paul Tibor,* a müsor karmestere, nemcsak ebben, hanem Strauss Don Juanjában is megmutatta, hogy biztos, erélyes kézzel tartja együtt a zenekart, hogy jó érzéke van a pontos összjáték és az egészséges fokozások iránt. Komoly elmélyedéssel formálta meg a II. Beethoven-szimfónia tételeit is. *Szalay Eszter,* az értékes hangu fiatal szopránénekes-Liszt és Strauss egy-egy zenekari dalát tolmácsolta feltünően fejlett muzikalitással, érett és közvetlen előadókészséggel. A másik közreműködő, *Szabó Pál,* aki Saint-Saëns gordonkaversenyét játszotta, tiszta, kellemes tónussal, finoman csiszolt technikával muzsikált. *lv.*

* **Megtalálták Puskin halotti maszkját.** Rigából jelentik: Német katonák a keleti hadszintér mögötti területen, Mihajlovszkoje nevü falucskában megtalálták Puskin halotti maszkját, amelyet átadtak a helyi katonai parancsnokságnak Berlinbe való továbbitás céljából.

Holnap Karády - Pécsi öregdiákok
együttes estje. Vigadó ½7. (Harmónia rendezés.)

Lehotay Árpád, a Nemzeti Szinház kitünő művésze a közeljövőben a Vigszinházban fog fellépni. Vendégként ő játssza el *Hertelendy István* „Jákayak" cimü uj darabjának férfi főszerepét.

*

Rendkivül érdekes előadásra készül a Vigszinház. *Shakespeare* „Lear király"-át adják elő *Hegedüs Tibor* rendezésében. Lear király szerepét *Somlay Artur,* Cordeliát *Tolnay Klári,* a bolondot pedig *Várkonyi Zoltán,* a Madách Szinház művésze játssza.

*

Bubik Árpád szinigazgató a Németországban szereplő magyar művészek közreműködésével vasárnap délelőtt az Átrium Filmszinházban jól sikerült matinét rendezett háborus télisegélyakció javára.

*

Nagy sikere volt a Vöröskereszt Szegeden rendezett kivánsághangversenyének. *Lázár Mária, Kelly Anna, Kiss Manyi, Karády Katalin, Mészáros Ági, Utry Anna* és *Sárdy János* voltak az előadás ünnepelt sztárjai.

*

A Nemzeti Munkaközpont női csoportja vasárnap a „Honvéd-családokért" művész-délutánt rendezett, amelyen felléptek Bordy Bella, Csányi László, Karácsonyi Margit, Klamár Sándor, Kiss Manyi, Gyurkovics Mária, Pataky Jenő és Öry Kató. A jól sikerült művészdélutánon szerepelt még Vajdai Kasszián fiatal tenorista is, aki először lépett fel nagy „sztárok" közt és megérdemelt tapsot kapott olasz operaária- és dalaiért.

*

A Balatoni Társaság jótékonycélu diszhangversenyét vasárnap rendezte a Zeneakadémián. A változatos müsor sikeréhez *Szakolczay-Riegler Ernő* és *Zsámboky Miklós,* a Zeneművészeti Főiskola tanárai orgona-, illetve gordonkajátékukkal, *Szabó Ilonka, Nagypál László* és *Rösler Endre,* az Operaház tagjai, énekszámokkal, *Hir Sári* és *Kiss Judit* művészi zongorajátékukkal járultak hozzá. Nagy sikere volt a honvéd légierők zenekarának és a repülők énekkarának.

*

A volt tábori szinészek második kivánsághangversenye is nagy sikerrel zajlott le szombaton a Művelődés Házában. A közönség melegen ünnepelte *Turay Idát, Nagykovácsy Ilonát, Déry Sárit, Bilicsi Tivadart* és *Tóvizy Irént.*

A tangóharmonika kiváló szakemberei és óriási választék *Sternberg* hangszergyárban, Rákóczi-ut 60.

Mozi

Sajtóbemutatón

peregtették le a „Szerelmes asszonyok" cimü francia filmet. A filmben csak asszonyok szerepelnek, a férfiak mind kinnt vannak a fronton. Csak a legvégén jelenik meg az egyiknek az árnyalakja a falon, amint katonaruhában megérkezik a frontról.

Valaki megjegyezte:

— Szép film. De a férfi főszereplő gyenge. Csak az árnyéka önmagának...

*

Két nap mulva a „Fehér emberek" cimü olasz-magyar film pergetésére került sor. Egy magyar orvos-házaspár él és dolgozik a dzsungel mélyén bennszülött négerek között. A magyar asszonyba beleszeret a koloniát vezető olasz orvos és hogy, hogy nem, megcsókolja. Ez a jelenet sem maradt megjegyzés nélkül.

— Fehér emberek feketén szeretik egymást — hallatszott egy hang a nézőtérről. (m.)

* **Diesel Rudolfnak,** a nagy feltalálónak élete elevenedik meg rövidesen filmen. A hir és dicsőség ára rengeteg küzdelem, csalódás, lemondás. Diesel élete is ezt példázza. Hihetetlenül sok harcába került, mig korszakalkotó jelentőségü motorját megépithette. Dieselt a filmen *Willy Birgel* személyesiti meg.

* **Rökk Marika,** akinek nemrégiben halálhirét költötték, él és főszerepet játszik a „Legényvásár" cimü nagyszabásu revüfilmben, amelyet férje, *Georg Jacoby* rendezett. Érdekessége még a filmnek a mi szempontunkból, hogy forgatókönyvét — *Vaszary János* irta.

Felhivás!
Dr. Lengyel Dániel ügyfelem átvette dr. Kálmán Lajos és Kálmán Miklós uraktól a Budapesten, IV., Királyi Pál-utca 5. sz. alatt lévő
Szittya cipőgyárat
Felhivom a gyár hitelezőit, hogy követeléseiket velem 8 nap alatt közöljék, mert később jelentkezőket ügyfelem már nem tudja figyelembe venni.
1943 március 2.
Dr. Bátyka Zoltán ügyvéd,
Budapest, II., Batthyány-u. 2.

HEGEDŰ, viola, cselló és az összerzése előtt kérjen dijtalan árjegyzéket. **Részletfizetésre is szállitok.** Javitás, csere, vétel, becslés. **TÓTH JÁNOS** művészhegedűépitő, Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. 41 éves cég. **Hegedűt speciális hegedükészitőnél vásároljunk.** Hiteles becslés.

LACI! Anyu beteg! Siess haza! Apu, Irmi, Gyuszi.

MEGVÉTELRE KERESEK ágynemüt, asztalnemüt, törülközőt, lepedőt, perzsaszőnyeget, valódi csipkét, ezüst evőeszközt, porcellán- és üvegkészletet bestiletes magas áron. Hétköznap 9—5-ig. Telefon 382—120.

Vasárnapi Szinház-Zene-Mozi utmutatónk egész héten nélkülözhetetlen a darabok kiválasztásánál

Március 2. Kedd

Szinházak

Operaház. ½5: Parsifal (A. 13).
Nemzeti. ½7: Oedipus király és Oedipus Kolonosban. (III. 8.)
Vig. ½7: Manderley-ház asszonya.
Uj Magyar. ½7: Udvarolni felesleges. (I.)
Kamara. ½7: Bolero.
Városi. 4 és ½7: Filmelőadás.
Pesti. ½7: Méreg.
Madách. ½7: Képzelt beteg.
Főv. Operett. 6: Mária főhadnagy.
Andrássy. ½7: Egy nap a világ.
Vidám. ½7: Patyolat kisasszony.
Kamara Var. ½7: Görbe tükör.
Komédia. ½7: Csecse-becse.
Royal Var. ½7: Utazás a holdba.
Bábszinjáték. ½4: gyerm. el., ½7: Toldi.
Erzsébetvárosi. ¾5. ⅛8: Csókos asszony.
Kisfaludy. ¾5. ⅛8: Ma éjjel szabad vagyok.
Józsefvárosi. ¾5, ⅛8: Mit susog a fehér akác.

Mozik

Átrium. 153-034. Anna-Mária. ½4, ½6, ⅛8 (v. és ü. ½2).
Belvárosi Hiradó. 181-244. Életveszélyben a csúcsig. A világ magyarjai. Ej, tyúk anyó! Magyar, Ufa és Luce hiradók. 10—21 óráig.
Corvin. 133-988. Hajsza a tengeren át. Nap. ½3, ¾5, 7.
Deák (Décsi). 125-952. Katyi. Naponta ½2. ½4, ½6, ⅛8.
Forum. 189-543. Lezárt ajkak. 3, 5, ⅛8 (v., ü. 11).
Hiradó. 222—499. Életveszélyben a csúcsig. A világ magyarjai. Zürrapszódia. Magyar, Ufa és Luce hiradók. 9—21 óráig.

Bérleti előadásaink kedvezményes áron:

Operaház: vas. 11: Hegyek alján; — 6: Garabonciás.
Kamara Var.: összes előadásokra.
Komédia: péntek ½7.

Jegyelővétel

a Vig-, Főv. Operett-, Uj Magyar, Andrássy, Madách, Vidám Szinház, Komédia Orfeum

valamennyi előadására a Pesti Hirlap jegypénztárainál:

Vilmos császár-ut 78. (Tel.: 112—295.) — Erzsébet-körut 1. (Tel.: 225—686.) — Krisztina-körut 133. (Tel.: 150—924.)

Kamara. 423—901. Gyávaság. Nap. 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8. Első 2 el. olcsó, 3. mérs.
Kaszinó. 383-102 Katyi. ¼4, ¼6, ⅛8 (szo. ¼2, v. és ü. 11).
Korzó. 182-818. Szerelmes asszonyok. ¼4, ½6, ⅛8 (v. és ü. 11).
Nemzeti (Royal) Apolló. 222-002. Fények az éjszakában. Prol. ½4, ½6, ⅛8 (szo. ½2, v. és ü. 11, ½2).
Omnia. 130-125. Anna-Mária. Prol. ¼4, ½6, ⅛8 (szo. ½2, v., ü. 11, ½2).
Pest (Palace). 221-222. Egy szív megáll.

Heti rádióműsor pénteken

11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8 Első 2 el. olcsó, 3 mérs.

Rádius. 122-093. A nőnek mindig igaza van Prol. ¼4, ¼6, ⅛8 (szo. ½2, v., ü. 11).

Scala. 114-411. Családunk szégyene. ¼4, ½6, ⅛8 (szo., v., ü. ½2).

Szittya (City). 111-140. Anna-Mária. Naponta ½4, ½6, ⅛8.

Uránia. 146-046. A barátnőm. 3, 5, ⅛8 (v., ü. 1).

—

Adria. A király bolondja (¼4, ¼6, ⅛8). **Alkotás.** Házasság (¼4, ¼6, ⅛8). **Anna.** Bercsényi huszárok (¼4, ½6, ⅛8). — **Attila.** Bécsi vér (10, ½12, ½2, ¼4, ½6, ⅛8). **Belvárosi.** Halálos csók (¼4, ½6, ½6, ½7, ⅛8). **Budai Apolló.** Bécsi vér (¼4, ½6, ⅛8). **Capitol.** Bengázi. Prol. (½1, ½3, ¾5, 7). **Duna.** A szerelem orvosa (¼4, ½6, ⅛8). **Homeros.** Lidércfény (¼4, ½6, ⅛8). **Józsefvárosi.** Halálos csók (¼4, ½6, ⅛8). **Mesevár.** Negyediziglen (¼4, ½6, ⅛8). **Nyugat.** A király bolondja (¼4, ¼6, ⅛8). **Otthon.** A király bolondja (¼4, ¼6, ⅛8). **Pátria.** Hegyek leánya (10—1 folyt. mérs., ½2, ¼4, ½6, ⅛8). **Petőfi.** Halálos csók (¼4, ½6, ⅛8). **Tinódi.** Halálos csók (¼4, ¼6, ⅛8). **Tiszti Kaszinó.** Március 2: Alkalom, 4 és 7: Négylovas hintó (½5, ¾7). **Toldi.** A király bolondja (10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ⅛8). **Turán.** Lidércfény (11, ¼2, ¼4, ¼6, ⅛8). **Ugocsa.** Lidércfény (¼4, ¼6, ⅛8). **Ujbuda.** Alkalom (¼4, ½6, ⅛8).

MDK

Szobotka Imre

Ut kanyar

M. Képzőműv. Szab. Szervezete I. kiáll. Pécs, 1946, dec.

MDK

Szobotka Imre

Vizhuzás

KUT 3. kiáll. Ernst Múz. 1926. márc. 15 l.

MDK

Szobotka Imre

Asszonyok

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 14 l.

MDK

Szobotka Imre

Piac

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 14 l.

MDK

Szobotka Imre

Szürkület

Berakodás

KÚT 5. kiáll. Ernst Múz. 1926. márc. 9 l.

MDK

Szobotka Imre

Rákospatak

Önarckép

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 9 l.

MDK

Szobotka Imre

1926-os anyag zsürije tagja

MUT 3. kiáll. Ernst Múz. 1926. márc. 2 l.

MDK

Szobotka Imre

törzstag

KUT 3. kiáll. Ernst Muz. 1926. márc. 2 l.

MDK

Szobotka Imre

Öreg présház, olaj

Állami vásárlások. Szépművészet, 1942. 148 l.

MDK

Szobotka Imre

Vizmosás, olaj

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
1946. jul. 11 l.

MDK

Szobotka Imre

Elek Artur: Uj magyar grafikai müvészet.
Erdélyi Helikon, 1930. jan. 56 l.

MDK

Szobotka Imre

Rakodás, rézk.

Dunapart, "

M. Rézkarcolók Egy. Szépmüv. Muz. 1946, jul.

7 l.

MDK

Szobotka Imre

Hajón, rézk.

Koldus, "

Borjuistálló, rézk.

M. Rézkarcolók Egy. Szépműv. Muz. 1946, jul.

7 l.

MDK

Szobotka Imre

Zöldséges kofa, rézk.
Sirbatétel, "
Cséplés, "

M. Rézkarcolók Egy. Szépalv. Muz. 1946, jul.

7 l.

MDK

Magy. Képzőmüv. újabb irányai. N.Szal. 1948. jan.

16 l.

MDK

Szobotka Imre

az Egyesület tagja

Magy.Rézkarcoló Müvészek Egy. 25.kiáll. Szalmássy Gal. 1948. febr.

Magy. Rézkarcoló Művészek Egy. 25. Kiáll. Szalmássy
Gal. 1948. febr.

Szobotka Imre festőművész
Végvári: A II.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Szabad Nép, 1951, november 4.9 l.

Csépkés

A

királyi magyar tudományegyetem

tek. Tanácsának

Budapest.

(Magyarország.)

Szobotka Imre festőművész
Mogyorószedés, olajf
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

sajtetezni fogok amennyire csak tőlem lehetse-
jem megengedi a bizottság feladatai megvalósítá-
sában lehetőleg közreműködni.
Fogadja Méltóságos uram kiváló tisztelelem
nyilvánítását

Páeffy Sándor

MDK

Szobotka Imre

a kiáll. zsüri társelnöke

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szobotka Imre

a KUT Művészetanácsának törzstagja.

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Hajón, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Öreg malom, olaj

Uzsonna, "

KUT kiáll. N.Szal. 375. kiáll. 1927. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Gyümölcsszedők, of.

Falusi torony, paszt.

KUT és UME kiáll. M. Szal. 1932. nov. 14 i.

MDK

Szobotka Imre, festö

Kukoricafosztás.
Viola.

O?KT.-Mücsarnok. IV.Nemzeti Képzömüv. Kiáll.
Bp.1937.ápr.29.-jun.2o. Kat. 17.1. és 19.1.

MDK

Szobotka Imre

Fésülködő nő

Uj magyar művészet keresztmetszete. Tanás Cal. 45. kiáll. 1932. ápr-máj.

Szobotka Imre

MDK

Garage, 1951, olf.

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Szobotka Imre

MDK

Csépel a tsz, pasztell

Gazdasági épületek, pasztell

Műcsarnok 1954 V. Nagy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre

MDK

Cséplés, olf.

Műcsarnok 1954.V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre

Szerepel a KVT kiállításán a Nemzeti Szalonban

Nemzeti Cipőg 1938 X. 30

MDK

Szobotka Imre

Lacikonyha

Hid, temp.

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

46 l.

MDK

Szobotka Imre
grafika

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 26 1.

MDK

Szobotka Imre

Sirbatétel, rézk.
Hajón, rézk.
Piac, rézk.
Szágúldó szekér, rézk.
Buda, rézk.
Cséplés, rézk.

M.Rézkarcolóművészek Egy. kiáll. N.Szal. 1931. márc. 12 l.

MDK

Szobotka Imre

e.a: A modern grafika képes atlasza. Magyar Müvészet
1928. 4o4 l.

5.52.

M. D. K

SZOBOTKA Imre Vestő

Derkovitsnak Velajánlja műtermét használatra

Derkovits Gyuláné: Lie Vetten Bp. 1954. 50. l.

51.,

MDK

Szobotka Imre

rézkarcok

Magyar müv. dániai kiáll. Az Est, 1934. jun. 15.
8 l.

MDK

Szobotka Imre festő

Kovács Béla: Öt festő véleménye . . . Esti Kurir, 1940. jan. 2. 9 l.

MDK

Szobotka Imre , Zalaegerszeg 189o
Borjuistálló, rézk.

Szépm. Muz.graf.oszt. 87.kiáll. 1954. 27 l.

Kobotka Imre festő M.D.K

Mélyút Olaj. Mův. tul.

Nyári eső " " "

Száz magyar művén. Kiállítás kat.

Bp. 1948 10

MDK

Szobotka Imre

az üröm tsz Külső telepét ábrázoló festménye szerepel a III. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Szurdi Márta: A III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás.

Nők Lapja, Bp. 1952. december 25. [10–11. l.]

Szobotka-Imre

Verandán c. műve nekrajnak a KUT kiémítésén a Szalonban (emlitve)

Magyarság 1937 IV. 3

Szobotka Imre

Négy képe nagyvel a KUT
Kiállításán a Nemzeti Szalon-
ban

Magyar Hirlap 1937 IV. 4

MDK

Szobotka Imre

Fer. József koronázási jub.díj. Képzőművészet, 1928, II. évf. 12.sz. 172 l.

Szobotka Imre

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Mindig finom és gyengéd.

Ujság
1935.III.23.

Szobotka

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1935.III.24.

Szobotka Imre

Szerepel a hollandiai
Escher Surrey Galery-ben
rendezett Magyar Képzőmű-
vészeti kiállításon.

MN. 934. -XI. 26.

Szabatka Imre

A Képzőművének hy Párrasága
válasz tusányának tagja lett

Nemzeti Újság 1938 VI. 8

Szobotka Imre

Amsterdam tomulmányútra megy a nemzetközi művészszere akció keretében

Nemzeti Újság 1938 VIII. 5

Szobotka Imre MDK

Dsépel a tsz. 1954. pasztell

Micsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Szobotka Imre

MDK

Cséplés, repr.

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Szobotka Imre

Fekvő nő, festm.
Nő tükör előtt, festm.

Helikon 3. kiáll. 1922. ápr. 17 **l.**

MDK

Szobotka Imre
Koldus
Hajón
Sirbatétel

Jajczay: Páris előtt. Uj Ember, 1946. aug. 11. 7 l.

Szobotka Imre

Szerepel a KUT kiállításóna

Nemzeti Szalonban tájképekkel

Nemzeti Ujság 1937 IV. 4.

Szobotka

Alkotása az 1934.évi művészeti sorsjáték anyagának bemutatásán.

M.933.V.28.

Szobotka

festőművész

Müterem első kiállitása - Kossuth Lajos utcaában - képével szerepel.

Magyarország
1935.II.6.

Szobotka Imre

festőművész

"Müterem" első kiállitása - Kossuth utcai helyiségében - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.II.2.

Szobotka Imre

Szerepel a Nemzeti Szalon-
ban rendezett K. V. T.
Valliléson.
Kiemelik. Parantcsolad-
c. művét

N. Ü. 936 11. 22

Sobotka Imre

Szerepel a Nemzeti Szalonban a K. U. T. Kiállításán

M. 936 II/23

Hobotka Imre

Szerepel a K.V.T. kiállításán a Nemzeti-halon-ban

P.H. 936 11.25

Sobotka Imre

Szerepel a K. V. T. Kiállítások a Nemzeti Szalonban.

Est 936 # 23

Szobotka Imre

Szerepel.

Perneczky Géza: „A Graham és Köre". Kiállítás Székesfehérvárott.

Magyar Hemrek, 1967. XI. 29. 4. o.

Szobotka Imre MDK

Törpe-paraszt parcelláját üszőivel szántja, pasztell

Csépel a T.Sz., pasztell

Bő termését csépeli a T.Sz., pasztell

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre

MDK

Behordják a vetésrevalók, olf.

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre MDK

Vitázók, pasztell

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre

„Öreg tűzfa" c. műve szerepel a KUT kiállításán a Nemzeti Szalonban (emlitve)

Pesti Napló 1937 IV. 4.

Szobotka Imre

A Képzőművészek Uj Társasága a Fészek Klubban megtartott közgyülésén a Társulat választmányának tagjává választotta meg.

Pesti Hirlap
1933.IV.7.

Szobotka Imre

Művével nevezel a Tamás
Galériában rendezett
modern rajzkiállításra.

ujság, 934. XI. 11.

Szobotka Imre

festőművész

Müterem kiállitási csarnokban - kiállitás - képével szerepel.

U j s á g
1935.II.5.

Srobotka Luvre

Karapela XXI. valencia
biennálén

Neumrati lipág 1938 VI. 19

Srobotka Imre festő

Szerepel a XXI. valencei biennálén

Nemzeti lipsig 1938 jun. 19

M.D.K.

Szobotka Imre

"Verandán" c. képének repr.-ját bemutatja a lap a "Mübarát"-ban rendezett kiállitásról.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. márc. 5-11. VI. évf. lo. sz.

MNK

Szobotka Imre

Vágtató szekér, temp. paszt.

Szépm. Muz. Uj magyar képtárnak kat. 1928.

Szobodra Imre

Kiállítása lesz a Galériában

Karczag László: A Nemzeti galéria
kiállításai 1971-ben

Kőszalmaroth. 1971 I. 8

Szobotka Imre MDK

Tájkép, olf.

Műcsarnok 1944 Székesfőv.Képtár Jub. Kiáll.

Szobotka Imre

Szerepel a nürnbergi magyar kiállításon

Neuzeti Lipsig 1929 II. 28

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Szobotka Imre
MAGYAR NEMZET
1968 AUG 11

1021 A Magyar Nemzet galériája

Szobotka Imre rajza

ének ös
rágpor-

er profes
al együt
a kuta
yt a nap
sságra.
5 erejév
nek okát
oldalt vissza kell la-
a világűrkutatás új-
tudományának könyvé-

A naprendszer különös utasai

ycsík szeli át az augusz-
jszakát; *„hulló csillagot"*
k. Valójában drámai ese-
nek voltunk tanúi; a
sík egy, a világűrből jö-
rög" érkezését jelzi, s az
átsuhanó vonal izzó gáz,
yet a súrlódás idéz elő,
kor a test a földi atmosz-
ba lép. A csillagászok *me-*
nak nevezik a jelenséget.
a a „rög" elég nagy ahhoz,
y túlélje a súrlódási erő-
akkor földet ér és neve

te
a
s
i-
n,
á-
ek
és
—
gy

izgalmat keltettek, hiszen
belőlük képződik a protein. De
kitűnt, hogy ilyen összetételek
élő rendszerek közbejötte *nél-*
kül is létrejöhetnek: az ibo-
lyántúli sugárzás hatására a
metán és ammónia keverékében aminosav keletkezik. Egy feltűnő jelenség azonban azonnal szembeötlött: ha az aminosavakat élő szervezetek hozzák létre, akkor molekuláikban jellegzetes aszimmetria mutatható ki, s a rajtuk keresztülhatoló fényt eltérítik. *A meteoritekben talált összetétel nem térítette el a fényt;* megdőlni látszott a biológiai eredet.

A világűr virága

Ekkor jelentkezett az újabb

Szobotka Imre

Apollinaire is felfigyelt rá. A Gyerekfürdetés és a Varró asszony Nagy Istvám gyűjteményében van.

Dévényi Iván: Modern magyar festőművek; Műgyűjtő, 1971. 1. sz. 5. l.

MDK

Szobotka [ ], festő

A Nemzeti Galéria Szobotka-emlékkiállítás megrendezésére készül.

—: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 15.

Szobotka Imre

Linoleummetszetének
repr.

Magyar Írás

1926. VI. 2-3. sz.

Szobotka Imre

festő

Műcs. kiáll. 1928 tól

Pipics 121. l.

A BUDAPESTI
PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
ÉS KERESZTÉNYRÉGÉSZETI INTÉZETE

A BUDAPESTI PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNYEGYETEM
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ÉS KERESZTÉNYRÉGÉSZETI INTÉZETE

Meghívó

Brinckmann A. E. berlini egyetemi tanárnak a bölcsészeti kar (VIII. Múzeum-körút 6—8. sz.) XII. sz. tantermében f. évi május 2-án, szerdán déli 12 órakor „Das Werden der deutschen Kunst des 18. Jahrhunderts" címmel tartandó előadására.

Az előadást vetített képek kísérik.

Gerevich Tibor
egyetemi ny. r. tanár,
intézeti igazgató.

Szobotka Imre

6 min.

Nemzeti Szalon

M. Rézkarcoló Műnészek

Egyesülete kiáll. Gat.

1935 jun. 7 – 24.

VASÁRNAP **21** Kat. Reminisc. Prot. Eleonóra	N. k. 6 ó. 57 p. N. ny. 17 ó. 32 p.	
HÉTFŐ **22** Kat. Péter szf. Prot. Gerzson	N. k. 6 ó. 55 p. N. ny. 17 ó. 34 p.	
KEDD **23** Kat. D. Péter et. Prot. Alfréd	N. k. 6 ó. 53 p. N. ny. 17 ó. 35 p.	
SZERDA **24** Kat. Mátyás Prot. Mátyás	N. k. 6 ó. 51 p. N. ny. 17 ó. 37 p.	Izr. 13. Eszter bőjt
CSÜTÖRT. **25** Kat. Géza vt. Prot. Géza	N. k. 6 ó. 50 p. N. ny. 17 ó. 38 p.	Izr. 14. Purim
PÉNTEK **26** Kat. K. Margit Prot. Sándor	N. k. 6 ó. 48 p. N. ny. 17 ó. 40 p.	Izr. 15. Susan Purim
SZOMBAT **27** Kat. Gábor p. Prot. Ákos	N. k. 6 ó. 46 p. N. ny. 17 ó. 41 p.	Izr 16. S. Ki Thiza

Szobotka Imre

életrajz

röd.

Gókaissy 135 l.

T. 4807.

zabadságtér (Freiheits-Platz),
ım. Kirche), a Megyeház (Comitats-
lude), a Román templom (Roman. Kirche),
che), a 13 Vértanú szobor (13 Martyrer
ı Lyceum és az Izrael imaház (Sina-
lebegő mondatszalagon:

ra: Bettelheim testvérek tulajdona Arad.
ch geschützt.
Gebr. Bettelheim Arad.

22 cm.

Szobotka Imre

l.

Lex Magy Tars

550. b. l.

n vármegye.

ev. ref. templom és régi
ok.
vár alapfalai. (?)
lom.
m. (?)
lom. (?)
om. (?)

n.
(?)
om. A leeldei kolostor mű-
ai
templom.
. templom.
n és Kinizsi sírköve.

. templom. (?)
gy török mecset.

yás király vadászvára. (?)
s székek. (?)

Szobotka Imre

–

vad

=

Elek Artur

Az új magyar grafikai művészet.

Erdélyi Helikon

1930. január

16 l –

1930 FEB 3
A TELEFON MA MÁR NÉLKÜLÖZHETETLEN
KÉSZPÉNZZEL

I S T V Á N

úrnak
úrnőnek

B u d a p e s t .

IX. Hőgyes Endre u. 10.

Szobotka Imre

Kat. 1939/40 szerzem. II.

SZOBOTKA IMRE :

215. Nyári kemence. - Olajf., v., 80 x 100 cm. Jelz. l. b. "Szobotka I."

228. Sötétruhás nő sárga diványon. - Olajf.l.p., 50 x 48 cm.Jelz.l.j.s. "Tornyai".

229. Virágok az ablaknál. - Olajf., l.p., 40 x 53 cm. Jelz.f.j.s. "Tornyai".

TÓTH B. LÁSZLÓ :

230. Utcarészlet. - Temp., p., 46.5 x 37 cm. Jelz.l.j. "Tóth B.László 1939."

TURMAYER SÁNDOR :

231. Pala utca. - Olajf., v. 40 x 50 cm.Jelz. l.b. "Turmayer".

UGRAY GYÖRGY :

Szobotka Imre

festő

kat. kiáll.

Műbarát 39. kiáll.

1943. febr 28 - márc. 12

Könyvárusban

Tafel 19.

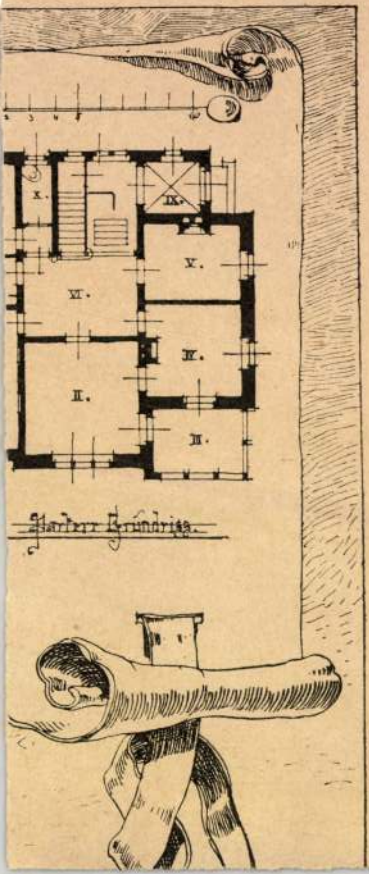

Szobotka Imre

festő

cród

Művészet 1943. 50. sz.

42. l.

Szabatkor

A Nemzeti Szalonban a KUT szokásos évi kiállításán szerepelnek művei.

Esti Kis Ujság 1942. XI. 3.

MDK

Szobotka Imre, festö
1890-...

Vásár. Jelezve. Tempera.

v. Ernst Museum VI.művészeti aukció. Kiáll. 1947 okt.
Kat. 28.1. 12-19.

M.D.K.

Szobotka Imre /1890-

751. Berek. Olajf. 80x75 vászon.
752. Patak. Olajf. 75x100 "
753. Nagybányai kis hid. Olajf. 75x95 vászon.
754. Tájkép. Olajf. 76x99 vászon.
755. Nyári kemence. Olajf. 80x100 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 53. l.

SZOBOTKA IMRE

Fűzek. Olajfestmény

Diófa. Olajfestmény.

Művészeti Hotek Pécs

1941

FIDES
RÉGISÉGKERESKEDÉS, LAKÁSBERENDEZŐ R.-T.
Budapest, Andrássy-út 35. Nagymező-utcai oldalon. Telefonszám: 1-208-90
Antik bútorok, régiségek, teljes antik stílű berendezések

	Kikiáltási ár pengőben
2860. NAGY ÁLLÓ ÓRA. Palisanderfa, alakos bronz díszítéssel	480.—
2861. FALITÜKÖR. Faragott és aranyozott keretben. Velence	200.—
2862. KEREK ASZTAL. Diófa, berakott díszítéssel. Bieedermeier-stílus	95.—
2863. OVÁLIS ASZTAL. Fényezett diófa, XIX. sz. első fele	80.—
2864. KIS FIÓKOS SZEKRÉNY. Diófa, négy fiókkal	30.—
2865. ASZTALKA. Diófa, Biedermeier-stílus	20.—
2866. SZÖGLETES ASZTALKA. Feketére fényezett fa	8.—
2867. ÍRÓSZEKRÉNY (SECRETAIRE). Fényezett diófa. Biedermeier-stílus	150.—
2868. KIS KEREK ASZTAL. Fényezett mahagonifa	10.—
2869. SZOBORÁLLVÁNY. Fehér márvány és bronz. (Hibás.)	70.—
2870. KAROSSZÉK. Diófa, bársonnyal kárpitozva	

Szobotka Imre

egy finom, boutott fényekkel megépitett virágos ablaka vonja magára a figyelmet.

A magy. posztimpresszionisták második kiállitása

E. K. 931. XI. 4?

Szobotka Imre

eléggé nem értékelt bravuros világításu
pézkarcait kell emlitenünk.

(g.i.): A magy. posztimpressz. – tár graf. kiáll. – a
E. Tk. 931. XII. 4.

Szobotka Imre

grafikus

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállítása - Nemzeti Szalonban - munkával szerepel.

Rézkarcaira is átvitte folthatásu festőmodorát,de itt finomabb hatást ér el,különösen a Sirbatétel,- a Piac,- és a Száguldó szekér c.lapján.

Pesti Hirlap
1931.III.22

Szobotka Imre MDK

Tanyán, olf.

Műcsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Szabatka Imre

szerepelt a varsói magyar kiállításon.

NU 1939. V. 2.

Szobotka Imre

Nyugat grafikai kiállításán szerepelt.

NU. 930. VI. 7.

Szobotka Imre

Nyugat grafikai kiállításán neve szerepelt.

Ujság 930. VI.7.

Szobotka Imre M.D.K.

Rajz /utcai jelenet/ repr

Magyar Nemzet 1966. aug. 7. 9.1.

Szobotka Imre

festőművész

Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének kiállitása. Nemzeti Szalonban képeivel vesz részt.

Izes akvarellek.

Nemzeti Ujság
1936.VI.7.

MDK

Szobotka Imre

Tengerjáró épül Óbudán, paszt.

A Thököly uti halálsorompó megszüntetése, paszt.

Felszabadult Bp. művészete N.Szal. 196o.

Szobotka Imre MDK

Diófa, olf.

Kert, olf.

Mücsarnok 1942 ~~Tavaszi tárlat~~
A magyar müvészetért c.kiáll.

Szobotka Imre
festő

Kiállit a Mücsarnok harmadik nemzeti képző-
müvészeti kiállitásán.

Est, 1935.III.24.

Szobotka Imre

Részt vesz a Mücsarnok harmadik nemzeti képző-
művészeti kiállitásán.

Nemzeti Ujság 1935.III.24.

Szobotka Imre festőművész

Magyar Posztimpresszionisták kiállítása "Könyves Kálmán" Arany János utcai termében - képével vesz részt

Pesti Hirlap 1931.V.

Szobotka Imre festőművész

Magyar Posztimpresszionisták kiállítása - Könyves Kálmán r.t.Arany János utcai kiállítási termében - képével szerepel.

[illegible]seti Ujság 1931.V.2.

MDK

Szobotka Imre

Tengerjáró épül a hajógyárban, repr.

Felszabadult Bp. művészete. N.Szal. 1960.

Szobotka Imre

festő

M.D.K.

Az 1938-ban ~~rendezett~~ Finnországban rendezett kiállításon részt vett.

Vértes György: A magyar képzőmű vészeti népfront

Művészet, 1962. felszár. — 11 l.

MDK

Szobotka Imre

Hazafelé, repr.

Kállai M: MUT kiáll.N.Szal. Uj Idők, 1936. 10.sz
kép.

Szobotka Imre

A Magy.Rézkarcolóművészek Egyesülete Dániában rend.kiállitást. A művész alkotását a dán állami muzeum számára megvásárolták.

H.U.934.VI.15.

Szobotka

Szerepel a „Magyar táj és életrajz" kiállításon a Műcsarnokban

Esti Kurir, 1927 I. 14

Szobotka Imre MDK

Ürömi Béke tszcs, olf.

Cséplés, pasztell

Gyülik a termés, olf.

Műcsarnok 195. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Szobotka Imre

Szabad Művészet, 1948.5.sz.199.o.
A bukaresti kiáll. résztvevői

Szobotka Imre
festő

mdk

71 éves korában elhunyt. Munkácsy-
díjas festőművészt a képzőművészek.
Szövetsége saját halottjának tekinti.

Mozaik
Népszava 89 évf 123 sz 1961 máj 26

Szobotka Imre

MDK

Megjelent a "Képzőművészek Iskolája"
szerkesztik fenntiművészek.

Esti Hirlap 37 sz. 1958. febr.13 2 old.

Szabolcs Imre

Részt vett a Műcsarnokban rendezett
„Magyar művészetért" c. kiállításon.

Nemzeti Újság 1942. VI. 7.

Szobotka Imre

kiállit a Csók Galériában.

/pasztellek/

Esti Hirlap 226 sz. 1958. szept.26 2 old.

MDK

Szobotka Imre, festö

Ürömi "Béke" tszcs.	Olf.
Cséplés.	Pasztell.
Gyülik a termés.	Olf.

Bp.Mücs.-II.Nagy.Képsöm.Kiáll.1951.nov.4.-dec.2.
Kat.9.1.

Szobotka Imre

Révai XX. 820.1.

del

MDK

Szobotka Imre, festöm.

A kiállitás képei közül, melyek fötémája a Balaton, müvei kiemelendök.

Tóth Dénes: Négy kiállitás.- Nemz.Szalon.csop.kiáll. Esti Ujság. 1941.márc.19. 6.l.

MDK

Szobotka Imre

Gát, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

MDK

Szobotka Imre

Olvasó lány, of.

Karácsonyfa, of.

Kert, of.

A törzstagok 2. kiáll. M.Szal. 1944. febr.

MDK

Szobotka Imre

Lesendes Mädchen
~~Wi~~
Weinachtsbaum

e.k.: Kunstverein N.Szal. Pester Lloyd 1944.
febr. 26.

SZOBOTKA IMRE

Fiumei nemzetk.kiáll. 1927. 86-88.l.

MDK

Szobotka Imre

Lirai hangulatú tájképei a kiállitáson.

t.e.: Három festő.

Hirlap 1947.ápr.2.

MDK

Szobotka Imre

Csépel a tsz. 1954 pasztell Népmüv.Min.tul.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 13.1.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

naturális-expresszionista képei láthatóak.

Nagy Tibor: Zuglói művészek. - Kis Ujság. 1948.VII.25.

XIV.Thököly ut.80. Csoportkiállitás.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

uj alkotásain korábbi formaerővaége megenyhül
a fény és levegő érzéri visszaadásában.

A KUT. kiáll. a Nemz. Szal.-ban. -Nemz. Ujs. 1934. dec.
28.1.

SZOBOTKA IMRE

445. Tanyán. o.f.
451. Erdő. O.f.

KMTárs. Magyar Művészetért kiáll.194o-41. 18.oldal

MDK

Szobotka Imre

"Erdőszélén", olajfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v. Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig. 6.o.

Kobotka Imre, festő

MDK

(1890-1961)

A kerentrejtvényben szerepel:

—: Nagybányai festők 14.l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. jún. 13.

MDK

Szobotka Imre, festöm.

Fekvö női akt. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 51.l.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

Tájkép. Tempera. Jelzett.

Árv. Csarn.1937.okt.63.sz./Árv.Közl. 4k.sz./ 38.l.

MDK

Szobotka Imre

Törpe-paraszt parcellájat üszőivel szantja
pasztell 50x65

Csépel a T.Sz. pasztell 50x65

Bő termését csépeli a T.Sz. pasztell 48x62

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 24.1..

Szobotka Imre

Zoltán Viktor 400 pengős díjá Szobotka Imre Elhagyott út c. táj képének a Kut 1927. tavaszi kiállitásán.

Kut 1927. 3. 27

MDK

Szobotka Imre

Havas önarckép

/v.zs./ Az Ernst Muzeum kiáll. Magyar Nemzet 1947. ápr. 1.

MDK

Szobotka Imre

Gát, of.

N.Szal. 1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Szobotka Imre

Nyirfák, of.

N.Szal. 1947. jan. Törzstagok III-ik kiáll.

MDK

Szobotka Imre

P.Ö.G.: Három festő kiáll. Szabad Nép 1947. ápr. 9.

MDK

Szobotka Imre

Három festő kiállitása. Világ 1947. ápr. 2.

MDK

Szobotka Imre

/sz.s./ Kulturkrónika. Népszava 1947. ápr.1.

MDK

Szobotka Imre, festöm.

friss naturális öszintesége árad képeiböl.

Dr. Fekete Lajos: Két kiállitás. Nemzeti Szalon.:
Református Elet. 1941. márc. 23. a Balaton.

MDK

Szobotka Imre, festöm.

a balatoni ösztöndijban részesitett festö.
Képeit a mult nyáron festette.

-I-: Kiállitások. -Nemzeti Szalon . -Pest.1941 márc9
19. 5.1.

Szobotka Imre

Helikon
1922. ápr. (Akt) kiáll.

Fekvő nő.
Nő tükör előtt

) balra, állva s jobb lábbal előrelép-
ldalszakála
s nyirott bajusza öszbevegyült, szeme
tvált. Leereszt jobb kezében piros
ljában felemelt diszkardját fogja. Nyak-
prémes mentéje s nadrágja fekete, öve arany
ári csizmája sarkantyús. A négysiogletes
remben jobbra, az oszlopon tul, melynek alján:
félrevont piros függöny lóg, mig balra, a
l, kertre s a hegyes vidékre nyilik kilátás.

, méretei 238:158 c/m.

ök aj. 1861. okt. 4. (39/96)
redéves kiállitásra engedtetett át, (hon
kezett vissza (416/96.).

NYOMTATVÁNY

Szoleotka Inne

úrod

Ki-Kiroda?

812. l.

úrnak

Budapest

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután $^1/_2$6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szobotka Imre

MAGYAR NEMZET

1962 MÁJ 20

1021

Vasárnap, 1962. május 20.

A Magyar Nemzet galériája

Szobotka Imre festőművész hagyatékából közöljük ezt az amszterdami városképet, emlékezésül arra, hogy a finomhangú, kiváló művész egy éve hunyt el

VÁLTOZATOK AZ INGRUHÁRA

Az ingruha a legdivatosabb nyári modell. A divat szótárában az idén »ingblúzruhá«-nak nevezik. Az elnevezés rövidített, mert valódi neve *ingblúz-stílusú ruha*, s jelenti, hogy a ruha felső részének szabása követi a klasszikus ingblúz vonalát.

Az ingruha nagy sikerének titka, hogy kivétel nélkül minden alakra előnyös, magas és alacsony, kövér és sorózsaszín, mohazöld, sárga — csíkos »Léda« vászonból is. A gombok az egyik csíkkal egyező színű vagy fehér gyöngyházgombok legyenek. Második rajzunk

UJJATLAN

ingruha, új vonalú, négy részből szabott szoknyával, amely két-két szembehajtással bővül. Az eredeti modell szürke tiszta selyem shan-

MDK

Szobotka Imre

Behordják a vetésrevalót. Olajf. 100x130

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 21.l.

Szobotka Imre

MDK

Kerti társaság, repr.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Szobotka Imre

Ybl E: Iparművészet és szobrászat a Györgyi K. eml. kiállon. MI. 1934, 84-86. l.

MDK

Szobotka Imre

Erdő.
Völgy.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutattója. 1936.máj-jun. 10.1.

MDK

Szobotka Imre

Sz M. 1955. 148-49.l./Kitüntettjeink./

MDK

Szobotka Imre

Csépel a tsz, paszt.

Miskolci kiáll.I. Herman O.Muz. 1955.

19. 1.

MDK

Szobotka Imre festőm.

Miklóssy Z.: Művészprogram Zebegényben. Figyelő, 1946. I.26. II.ón.

MDK

Szobotka Imre

Nyirfák, of.

A törzstagok 3. kiáll. N.Szal. 1947. jan.

Szobotka Imre

kiáll.

Nemzeti Szalon

1941. márc.

Főv. képt.

Szobotka Imre

vőd

Kállai Ernő:

Őszinte beszámoló
egy beszélgetésről.
Magyar Csillag
1942. I. 46. l. 51. l.

131

Szoboska Mme

wód

z

Rozsa M Sz

236.l.

557

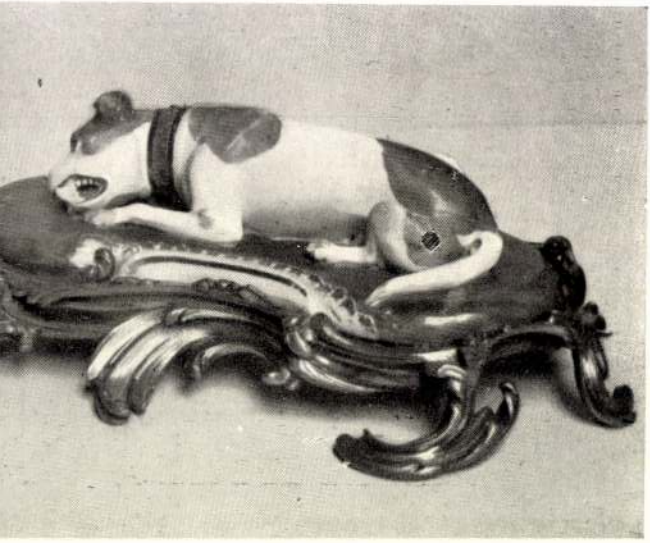

ROLF BAKALLA

A Sella-csoportból
Aus der Sella

DR. EGON, HOFMANN-LINZ

Hegyszakadék Gurglnál
Gurgler Bergschlucht

Szobotka Imre

ród

Vallógyőr 1943

272.

Szobotka Imre

reszt vett az alabbi
kiállitáson

Los Angeles 1932

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Szobotka Imre

részt vett az alábbi
kiállításon Philadelphiában

Fourth 1931

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Szobotka Imre

részt vett az alábbi kiáll. magyar csoportjaban

Cat Firenze 1927

97. l.

értékes adatok. Az ötvenes évek elején
kívül kezdtek építkezni, mire 1359-ben
üres telkeket és házhelyeket, ha egy éven
kell eladni, akik építkezni hajlandók. A ki
házösszeírás tanúskodik, mely tekintélye
tulzott, ha feltételezzük, hogy Nagy Lajo
nemcsak védelmi hadi okai lehettek, h
játszhattak.

Végül iktassuk ide Jordán pécsvá
1357-ben 16 márkáért az apát eladta egyi
palotaszerű házat építtet. Ez az adat arra
a szegényebb falusi lakosság húzódott
székhelyektől távoleső városokban, sőt k
házakban laktak.

Szabotka Imre

kiáll. a Mübarátban

vod

Farkas Zoltán:

Kiállítások.

Magyar Csillag

1943. I. 376. l.

377. l.

ban.

K KRISZTUS SIRATÁSA (182. kép)
Csak sárga színnel. Magyar munka 1500 körül.
Félkörös felső záródással, 30×23 cm.
A Kassa melletti Margitfalváról. Vétetett 193..-ban
Lepold—Lippay 54. l.

BEMUTATÁS A TEMPLOMBAN
Alul kékpólyás címer, felül 1523-as évszám.
Magyar (?) munka 1523-ból (Rongált.)
30×21 cm.

K ~~KRISZTUS A KERESZTEN~~ (183. kép) → KÁLVÁRIA
Alul évszám: 1537. Magyar(?) munka 1537-ből.
Tondó, átm. 22 cm.

LOMBDÍSZ, ornamentális és annak utánzata
Magyar munka 1500 körül.
14·5×22 cm.
A Kassa melletti Margitfalváról. Vétetett 193..-ben.

MÁRIA KORONÁZÁSA
Szoldatits Ferenc műve.
69×46 cm.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY MELLKÉPE
Magyar munka, XIX. század.
Tondó, átm. 42·5 cm.

SZENT IMRE

SZENT ERZSÉBET

Szolcsitka Imre

festő

1.

Szépművészet

1940. 90 l.

Szobotka Imre
festő

l.

Szépművészet
1941. 280. l.

munkatársak :

Nánási Sándor

Oberschall Magda

Pálinkás László

Pigler Andor

Polgár Julia

Rados Jenő

Révhegyi Réh Elemér

Schoen Arnold

Supka Ervin

Voit Pál

Zádor Anna

Szobotka Imre

festő

l.

Nemesvári 134. l.

Fig. 5

Die Fulda ⟶

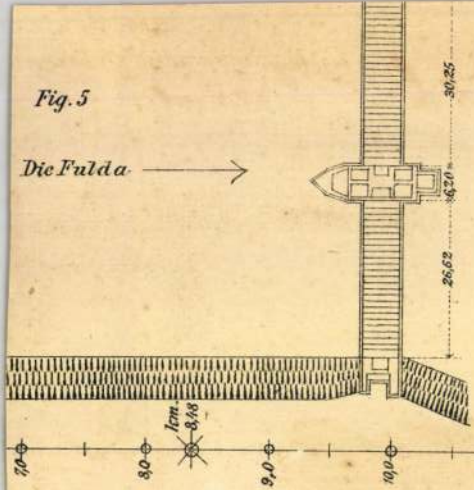

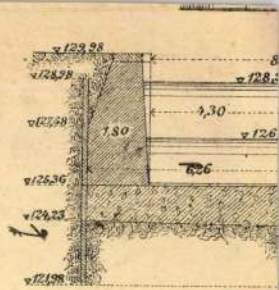

Quer
durch die Schleusenkammer

Anordnung der Wangens

Fig. 9. Querschnitt *e*—*f*.

Fig. 10. Querschnitt *g*

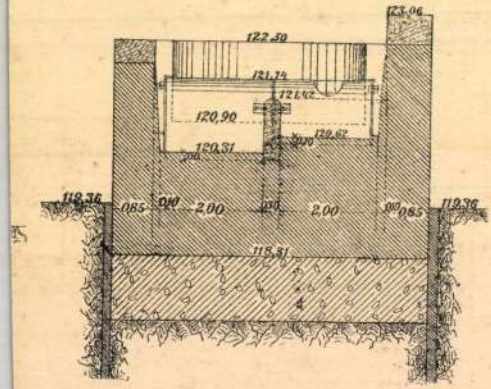

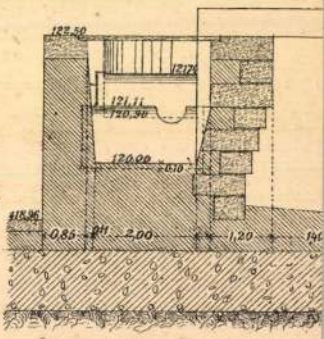

Maaßstab 1:150

– ha ez akták egyáltalán létez-
e. Alapítása Mária Terézia korára
kinek ipari vállalkozások iránt
nűvészeket szerződtetett, hanem

483. ábra. Gróf Nádasdy Ferenczné Esterházy Anna Julia grófnő arczképe. 1645. A fraknói várból kiáll. hg. Esterházy Pál.

484. ábra. Püspök-süveg hímzett virágokkal.
XVIII. századi magyar munka.

tényleg használt ruhadarabok s
viselet történetét megírta időköz
közösen készített szép munkájáb
bízhatóbb dolgozatot e szakmába
lés, majdnem idegen tollakkal v
kiállítási anyag ismertetésénél a
terjeszkedni. Vegyük elő inkább

Alig szállott reánk a mu
és egyúttal eredetibb felfogásra
és a fehérneműre vonatkozik vag
zat minden időben a divatnak v
természeténél fogva; ugyanezér
is. Csoda-e tehát, hogy régi mag
himzés sem sok, tekintve, hogy
létezett régente?

A legrégibb darabról, a
már előzőleg volt szó. Erre vo
nünk, hogy ujja nincsen mind
ki a karokat; vagyis az ujjak

Szobotka Imre

wod

z

Germaszmiwszellanie

457. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Szobotka Imre

d. Dery 1927

12, 24, 38, 102 l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Szobotka Imre festő M.D.K.

a pantelltől írt a Képzőművészet iskolája c. kötetben.

Lánló Gy.: Könyvismertetés. Művtört. Ért. 1958. 4 n. 305.

M.D.K.

Szobotka Imre festö

A Gresham-társaság tagja

Genthon István_ Bernáth Aurél Bp. 1964. 22. 1

M.D.K.

Szobotha Imre

festő

Méltatás. — Ünnepkép (repro)

Farkas Zoltán: Szobotha Imre hetven éves. — 15 lap
Müvészet, 1960. dec. — 15 l.

MDK

Szobotka Imre (festő)

A cseplést ábrázoló képe szerepelt a Mezőgazdaság a Képzőművészetben c. kiállításon. Kat. irta: Rendelle Bodnár Éva

Kürti Katalin: A „Mezőgazdaság a Képzőművészetben" kiállításról.

Alföld, Debrecen, 1960. 2. sz. 86. l.

M. D. K.

SZOBOTKA Imre festő

Részvétel a kiállitáson

Dutka Mária: Dolgozó emberek között
Uj törekvések az Ernst Múzeum kiállitásán

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) dec. 4. 8. l.

Szobotka Imre festő.

1890. Szalaegerszeg.
Iparmüvészeti Iskola, Olaszország, Páris.

Dülő. Olaj.

Szépmüvészeti Muzeum Uj Magyar Képtárának Kat.
Bp. 1928. 26 l.

Szobotka Imre

cród

Művészet. 1938. 61. l.

(e.á.: Sz. I. a Fränkel-szalónban.)

ans : A szenvedő Krisztus.

AÉ., 44—1930., 261—62. l. — Gerevich IPGY, 89. l. (Képe 88. l.) — Genthon: RMF, 121—122. l. (Antwerpeni manierista 1520 körül.) — Hoffmann: Jegyzetek 24. l. — Horváth, Enrico: Il rinascimento in Ungheria. Roma, 1939., 97. l. (60. kép).

Krisztus születése

Körülmetélés
Fa, tempera, egyenkint 56·5 × 31 cm.
Reiner püspök hagyatékából.

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVI. század első fele
Két szárnykép: *Donátor fiaival* és *Szent Lőrinccel* *Donátor felesége leányaival* és *Szent Katalinnal*
Fa, tempera és olaj, 88 × 23, illetve 89 × 22 cm.

NÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVI. század első fele
Két szárnykép: *Donátor fiaival* és *Szent János ev.*-val, kívül az *Angyali üdvözlet Sz. Máriája*

98

M.D.K.

Szobotka Imre, festő

nevét a művésztelep tagjai között

említi:

Haulisch Lenke; A szentendrei művésztelep fogalmának tisztázásához,

Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV,évf. 3.sz.

227. old.

M.D.K.

nevét a művésztelep tagjai között

említi:

Haulisch Lenke; A szentendrei művésztelep fogalmának tisztázásához,

Művészettörténeti Értesítő, 1965, XIV, évf. 3.sz.

old.

Szabotka Imre

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MO. 1930. III. 15.

Szabotka Imre

Szerepelt a Műcsomok Tavani tárlatán.

8 órai Újság 1930. III. 15.

Szabotka Imre

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

BJl. 1930. III. 15.

Szobotka Imre

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

WM 1933. IV. 20.

Szabatka Imre

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

MH 1933. IV. 19.

Szobotka Imre

A nagybányai forráshoz fordulás eredményeként stílusa a 30-as évek elején oldottabbá vált.

Németh Lajos: Modern magyar műrajzel, Corvina, 1968, 81. l.

Szobotka Imre

festőművész

Barcelonai világkiállitás magyar képzőművészeti kiállitásán - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1929.V.5.

Szobotka Imre

szül. 1890.

l. Hung 1937

9 műve a londoni
mag. graf. kiállí-
tason 1937

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA TISZTELETTEL

MEGHÍVJA ÖNT

SZOBOTKA IMRE

FESTŐMŰVÉSZ

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1971. AUGUSZTUS 28-ÁN, SZOMBATON 12 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET

Dr. LÁSZLÓ GYULA
EGYETEMI TANÁR
MOND

71-8 – fnyv 14 – 2747 – Fv.: Patyi Árpád

SZOBOTKA IMRE

Meghívó

Szobotka Imre

festő

/1890-1961/

30-as évek művei: „Istállóajtó", „Befőzés"; piaci jelenetek.

+ magyar orsz. műv. tört. I. 516.
Corvina 1971.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
NÉPSZAVA
1971 MÁJ 25
Szobotka Imre
ÉVFORDULÓK
ASZTALOS SÁNDOR
költő, szerkesztő és esztéta
1 esztendeje halt meg
SZOBOTKA IMRE
festőművész halálának 10. évfordulója
SUPKA GÉZA
archeológus, publicista — a magyar írók és az irodalom támogatására az ő kezdeményezésére rendezték 1927-ben az első könyvnapokat — 15 esztendeje halt meg
VÁRNAI ZSENI
költő és író születésének 81. évfordulója
BURGHARDT REZSŐ
festőművész, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze 8 esztendeje halt meg
ZÁDOR ISTVÁN
Kossuth-díjas festőművész és grafikus halálának 8. évfordulója

tét hazánk bel- és külpo-
litikai helyzetében látja.
— Jól fejlődő szocialis-
ta ország vagyunk — ez a
belpolitikai biztosítéka an-
nak, hogy a béke haté-
kony harcosai legyünk.
Ha ma nálunk valaki be-
csületesen dolgozik, a
szocializmusért dolgozik.
Rendünk, nyugalmunk,
biztos fejlődésünk teszi,
hogy nemzetközi politi-
kánk tekintélyesebb, dip-
lomáciai súlyunk, határ-
sunk nagyobb, mint az or-
szág „nagyságrendje" a

Szobotka Imre
festő

1934-ben vért vett a Nemzeti szalon-
ban a „18 magyar művész kiállítá-
sa"-n.

Pataky D: Farkas István B
Gosvina 1970.

Szobotka Imre

nevét emliti az 193o-as évek képzőművészeti képének fe lvázolásakor

Haulisch Lenke: Pajzs Goebel Jenő művészi kibontakozásá nak évei. - Művtört.Ért. 1971.1.sz. 11-22. l.
11. l.

Szobotka Imre

Kállai Ernő 1942-es Magyar Csillagbeli cikkében a Gresham derékhadához sosolja.

Perneczky Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969; 19.0

Szobotka Imre

augusztus 28-án kiállítása

nyílik a Manseti Galériában

Pestmegyei Hírlap 1971 augusztus 28.
4. old.

Szobotka Imre festőművész

emlékkiállítása augusztus

28-án szombaton nyílik meg a

Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1971 augusztus 25

4. old.

Szobotka Imre

festő

Párizsban az Academie La Palette

nevű szabadiskolába járt.

A háború /I. V. H./ Párizsban internál-

ták.

Pataky Dénes: Farkas István 5.

Corvina 1970.

Szobotka Imre

koll. kiáll. Mübarát

íród

Ujság. 1943. márc. 6.

(e.a.: Sz. I. és Eösze András.)

Mivel pedig az erdő talajból és faállományból áll, azért az erdővédelemtan a talajt és a faállományt fenyegető veszélyeket és e veszélyek ellen alkalmazandó védekezési intézkedéseket ismerteti.

A talajt fenyegető veszély kétféle lehet. Van olyan, amely a talaj termőerejét, annak előnyös fizikai és kémiai tulajdonságait fenyegeti és olyan, amely mechanikai hatásainál fogva a talajt teljesen elpusztíthatja.

A faállományt fenyegető veszélyek közül elsősorban az állományra kedvezőtlen légköri hatásokat és jelenségeket, nevezetesen a hőséget, fagyot, szelet, vihart, havat, zúzmarát, jég- és ólmosesőt és a mérgesgázokat említem meg, azután a káros növényeket, a baktériumokat, gombákat, virágos élősködőket és a gyomokat, továbbá a káros állatokat és pedig a káros rovarokat, a káros madarakat, az emlősök közül a rágcsálókat, a vadászati szempontból „hasznos vadat" és végül a teremtés koronáját, az erdő talajának és faállományának legnagyobb ellenségét, az embert.

Az erdővédelemben az üzemen kívül álló ember — mint kár-

Szobotka Imre

1

emlékkiállítása nyílt a

Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1971 szeptember 7
4. old.

Szobotka Imre

2

„Lacilonyka" .. lépe

emlitve

Magyar Nemzet 1971 september 7

4. old.

Szobotka Imre

3

„Keltős önarckép" (1920)

„Fekvő akt" (1921)

c. Zépei emlétve

Magyar Nemzet 1971 szeptember 7

4. old.

Kobolka Imre

Vízmosás, olajfestmény

Magyar Képzőművészeti
Kiáll. Katalógus 1941 (Jú

Szobotka Imre

5

„Kolduli zokkant" c. Zépe
emlitve

Magyar Nemzet 1971 september 7
4. old.

Szobotka Imre

6

„Fészülődő" (1926) c. lépe
emlitve

Magyar Nemzet 1971 szeptember 7
4. old.

Szobotka Imre

7

A KUT alapító tagja volt

Magyar Nemzet 1971 szeptember 7
4. old.

Szobotka Imre

Szerepelt a székesfehérvári kiállításon.

Passuth Géza: A Gresham és köre; Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969; 22. l.

Szobotka Imre

gyűjt. kiállítása.

1947. márc. – ápr.

v. Ernst Múzeum.

Katalogusát lásd
a Fenti múzeum
katalogusai közöt

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

1. 11940

191....évi.....számv. sz.

.....ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Méltóságos

báró Fors

a müemlékek orsz

F.é.május 10-n,

szerencsém Méltóságodat t

rai székesegyház helyreál

Szobotka Imre

Zebegényben él

M.Heil O.: Sz.I.koll.kiállitása.
/Csók Galéria/

Müterem. 1958.nov.sz. 42.l.Képpel.

~~Holló Barnabás~~

~~Széchenyi megalapítja a M. Tud. Akadémiát repr.~~

~~Szanatházév~~

~~349. f.~~

Szobotka Imre

Szinyei Társaság
kolozsvári kiáll. 1944.

- Karácsonfa, olaj.
- Kert, olaj.
- Majorok, olaj.

Szobotka Imre

Nemzeti Szalon
Balatoni kiáll.
1941. márc.

vőd

Ujság. 1941. márc. 21.
(e.a.: A Balaton festői)

Urbán Károly b.

Mellig, kissé balra
őszbevegyült, szemöldöke
vált. Tekete nyakravalója
egyet és három érdemke
kabátja kettős elejű.

Olajfeste
Az 187

< Szobotka Imre >

wod

Elek Artur:

< >

Nyugat 1921. dec. 1.

Darnay Kálmán VI. 286, 287

Szobotka Imre

koll. kiáll. -

Belvedere

cród

z

Az Ujság

1921. nov. 13.

(e. a. Sz. J és Varga Oszkár kiállítása.)

-40 Gyorsírás füzet

Szentirányi Zsuzsanna

IV. b. érf.

Srobotka Imre

l.

Lykafest 1896-1914

78. l.

Szobotka Mihály

Műcsarnok

1927. magyar táj - 735, 737

Köeszköz, pattintgatott VIII. 172.

MDK

Szobotka Imre, festö

Zebegényi utca.	Olajf.
Patak partján.	"
Nyári esö.	"

Nemzeti Szalon. Kat. 1941 nov.-dec. Kat.

MDK

Szobotka Imre

Nyári eső, of.

Fókusz Galéria 2. kiáll. 1947. márc.

MDK

Szobotka Imre

k.t: Három kiáll. Magyar Nemzet, 1948. nov. 25.

MDK

Szobotka Imre

T.E: I. m. képzm. kiáll. grafikai művei.
Kis Újság, 1950. aug. 27. 7. l.

Szobotka Imre

MDK

Poglayen-Neuwall, Dr. Stefan: Ungarische Kunst. Die Weltkunst 1937. márc. 21.

MDK

Szobotka Imre

Résztvett a Magyar Rézkarcolók Egyesülete kiáll.-án.

Cikk: A MAgyar Rézkarcolók Egyesülete Kiállitása.

Képzőművészet, 1931. 96.l.

xxbixxx

Szobotka Imre NDK

Ybl E: A m. festőművészet fiatal mesterei.

Magyar Művészet, 1935. 94-96. l.

3. sz.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

Fekvő női akt. Olf. -

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 36.1.

Szobotka Imre (1890-)

Berek.
Oljf. Sign.

Patak.
Oljf. Sign.

Nagybányai kishid.
Oljf. Sign.

Tájkép.
Oljf. Sign.

Nyári kemence.
Oljf. Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Szobotka Imre MDK

Cséplés

Bergeron, Régis: Magyar festők képei Párizsban.
Szabad Nép, 1954. jul. 13.

M. D. K.

SZOBOTKA Imre

„Amszterdami városkép"

rezs.

Egy éve hunyt el.

A Magyar Nemzet galériája

Magyar Nemzet 1962. május 20. 9. l.

MDK

Szobotka Imre

Száguldó szekér, rézk.

Gyár, rézk.

Hollandi táj, rézk.

Könyves Kálmán 105. kiáll. M.posztimpresszionisták.

1927.körül.

MDK

Szobotka Imre

Borjuistálló, rézk.

Könyves Kálmán 105. kiáll. M.posztimpresszionisták.
1927. körül.

MDK

Szobotka Imre

Koldus. rézk.

Könyves Kálmán 105. kiáll. M.posztimpresszionisták.
1927. körül.

MDK

Szobotka Imre, festő

A zsennyei tsz. szérűje.	Pasztell.
Mátrai táj.	"
Pásztói országut.	"

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954 jan.-febr. Kat 11.1.

MDK

Szobotka Imre, festő

Cséplés Zsennyén. Olf.

Műcs.-IV.N.Képzm. Kiáll. 1964.jan.-febr. Kat.lo.l.

MDK.

Szobotka Imre, festö

Malomvölgy. Olf.

Föv.Kpt.-MKSzSz/-II.Szo-ha Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 19.1.

Szobotka Imre festőművész
Olvasó lány
Karácsonyfa
Kert
Törzstagok második kiállitása
Nemzeti Szalon, 1944. február 2o.

58b; 59a; 61a; 65a; 66a; 68a; 70a; 72a; 73a; 74b; 78b; 79a; 80a (2); 80b (2); 81a (3); 81b (2).

40a lap: az utána következő levél hiányzik.

82b lap: „... Fidelium anime per misericordiam dei sine fine requiescant in pace. Amen."

A lap alján későbbi bejegyzéssel L. S. betűk.

Egyszerű jelentéktelenebb műhelymunka. Valószínűleg a XV. századi északfrancia miniaturafestészet terméke.

Dankó Monimentum 3. sz. — Dankó Simor 109—110. l. 3. sz. — Simor János bíbornok könyvtára. Magyar Sion, 1887. IX. füzet. 647. l. 3. sz. — Sujánszky 180. l.

20. (Mss. 6 A.) HORAE BEATAE MARIAE VIRGINIS.

Latin. Kis oktáv. XV. század.

Hártya. 120×55 mm. 198 levél. Cursív írással *15* sorban. Vörös feliratok. *Számtalan kis arany iniciálé,* tollheggyel vont fehérdíszítésű kék vagy rózsaszín alapon. *Egy XIX. századi címer. Kötés:* XVI. századi ezüst, áttört, naturalisztikus vésett virág díszítéssel. Német munka. A két csatt egyikének belsejébe F. L. J. betűk, a másik belsejébe 1504 évszám van bevésve. Rózsaszín-kék márvány előzékpapírján „No. 30 Manusc. Wartenberg Biblioth."

Francia munka a XV. század első feléből.

1817-ben Biron kurlandi herceg ajándékozta Rohan Berta hercegnőnek, Prágában. 1855-ben Simor János hercegprimás tulajdonában volt.

A Simor könyvtár letétje.

197b lap. „Hunc codicem venui expositum emit,

M.D.K.

Szobotka Imre

A "Bajor Gizi-féle mütermi sorsolás" folytán Grabács Alfréd nyerte el egyik festményét.

Film Szinház Irodalom, Bp. 194o. dec. 27.-1941 jan. 2. 52. sz./ Lapszám nincs./

III. em.

Grabotka Imre.

A Munkácsy Céh bemutató kiállításán művei szerepelnek.

Budapesti Hírlap, 1924. Nov. 11.

Szabatka Imre.

a Munkácsy-Cék első kiál-
lításán képe szerepelt.

Nemzeti Ujság, 1928. Nov. 11

Szobotka Imre.

A, Munkácsy-Céh első kiállításán műre szerepelt.

Pesti Hirlap, 1928. Nov. 11.

Szobotka Imre

Cséplés, paszt.

Dolgozó emberek között, kiáll. Ernst Múz.
1960. nov.

lé fordult /Mártirok u. 64/a/
A volt Ferenc József-híd és az
lakitását /1894--96, ill. 1898--
szentélyének és hajójának belső
zte. Több tanulmánya jelent meg.

Nagy Zoltán

19o8. nov. 16.-- /: művészet-
művészettel foglalkozik. Könyvei:
te, 1934; Uj magyar művészet, 1941;

M.D.K.

Szobotka Imre
festő

Méltatás.

Csorba Tibor: Adalék a „Szentendre művészet"...
Művészet, 1966. június – 12 lap.

Szobotka Imre

MDK

Cigányok

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Szöbotka Imre

MDK

Tanyán

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Svobodka Imre

Tanyán

MDK

Szobotka Imre, festö

132. Falu. Olf.

133. Mély ut. "

Nemz. Szalon.-Kilencven Müv. Kiállitása. 1948. jun. 12.-27. Kat.

MDK

Szobotka Imre, festö

85. Aratók. Olf.

324. Cséplés. 15.1. "

Bp.Mücs. - OMKT/Nemz. Képzömüv.Kiáll. 1934.ápr.29.-
Kat. 8.1.-15.1. jun.17.

MDK

Szobotka Imre, festő

260.	Diófa.	Olf.
261.	Kert,	"

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért." Képzőm.Kiáll. 1942. jun.6.-22.
Kat.13.l.

MDK

Szobotka Imre

Zsennyei művésztelep alkotásai bemutatva Szombathelyen. Fenti művész is részt vesz.

Esti Hirlap 14o sz. 1958. jun. 17 2 old.

Szobotka Imre

festő

Munkácsy-díj

I. fokozat.

Szabad Művészet

1955. 148. l.

Szobotka Imre MDK

Uvegfestő

Mücsarnok 1939 dec-1940 január

Szobotka Imre MDK

Cserépgyár

Mücsarnok 1939 dec-1940 január

Szobotka Imre

festő

vid

Képzőművészetünk

tíz éve. Műcsarnok

Bp. 1955. (Képpel.)

Szobotka Imre

Szabad Művész

1953. 64. l. (Kép)

Szobotka Imre

l.

Szabad Művészet

1948. 334. l.

A m.kir. vall. és közokt.min
alatt kelt s a Főtisztelendő Mu
rendeletének másolata.

A veleméri róm.kath. kápo
vonatkozó és a Müemlékek Országos
tett elszámolását elfogadom és mu
ben kért 93 pengőt a Plébános ur
utján egyidejüleg kiutalványoztam
án. A miniszter rendeletéből: Dr.

Szobotka Imre

l.

Ars Una

1924. 6 m.

247. l.

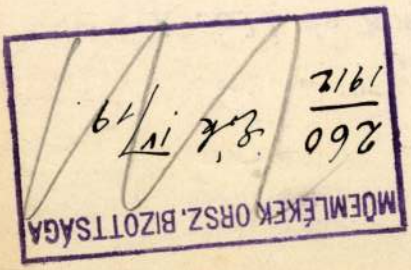

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
260 / 1912
ig. IV/19

A vall.és közokt.m.kir.min
a.kelt és a IX.ker.állampé
mása:

A nagyszombati sz
állitására Kettőezer/:2000:
állampénztárt, hogy ez össz
elnökének hivatalos nyugtáj
lett fizesse ki s tárcám fe
kép számolja el.

Budapest, 1912. m

A hiv.másolat

Szobotka Imre

festőművész

K.U.T.kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Szélesi, lágy dómszerkezetét

Pesti Hirlap
1930 I.12.

Szobotka

festőművész

KUT.Képzőművészek Uj Társasága kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

8 órai Ujság
1930.I.12.

Szobotka Imre

festőművész

KUT kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Est.
1936.1.12.

Szobotka

festőművész

KUT.kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szere-
pel. Nagyobb tájkép

Magyar Hirlap
1930.I.12.

Szabatka Ferenc

festőművész

KUT.kiállításon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Uj Nemzedék
1930.I.16.

Szobotka Imre

festőművész

KUT. Képzőművészek Uj Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Képei Lamuskodnak arról, hogy a természettel való kapcsolat miképpen elevenítheti meg, miképpen tehéti igazán közvetlenné és tartalmassá a modern vizumsokat. Anélkül, hogy hűtlen lenne régebbi elveihez, régi modorának lapjékonyabba való tejlesztésével szín finom természetbeszámásokat ad

Budapesti Hirlap
1930.I.14.

vissza. Világos színharmóniával, a szín-átmenetek kikerülésével mély tárlatokat tud érzékeltetni.

Szabotka Imre

festőművész

KUT.kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.I.14.

Szobotka Imre

festőművész

"E.U.T." Képzőművészek Uj Társasága kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Hüvös szinskálája, zárkózott lirája, remek leámyportréja egy jelentékeny müvész egyéniségére vallanak.

Nemzeti Ujság
1930.I.12.

Szobotka Imre

festőművész

MUT.Képzőművészek Új Társasága kiállításon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Régen láttunk tőle olyan erőteljes munkát, mint ez a portréja.

Magyarország
1930.I.12.

Szobotka-Imre

Tamás Henrik a pécsi modern magyar Kytásnak ajándékozta egy mivét 1959-ben

Jelenkor 1967 V.n. 442 ld.

MEK

Szobotka Imre

Kiállitási kritika

Budapester Rundschau 1967 dec.29.

Szobotka Imre (1890-1961)

16. Ősz. Peszt. p., 50x65 cm.
J. j. l.: Szobotka. M. N. G. Ltn.:
F. K. 7266.

A Dunakanyar Jelöi – 1964, kat. bev.:
Bodnár Éva,

14.

M.D.K.

Szobotka [Imre], festő

nevét említik

Magyar Csillag, 1942.jan.1.II.évf.1.sz.44-49.o.

Idézve: Kállai Ernő: Őszinte beszélgetésről /Szalay Lajossal/

Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk. Németh Lajos, Bev.és összeáll. Perneczky Géza, Bp.1967. 258. old.

Szobotka Imre

Rabinovszky M.irt kiállitásáról a Nyugat 1929. febr.1
216.1.

Rabinovszky Máriusz:Két korszak határán Bp. 1965.
298.

MDK

Szobotka

neve az előszóban szerepel

2o. sz.i m. festészet és szobrászat N.Gal.és
Móra F.Muz. Szeged, 1966. Előnő: Bodnár Éva

Szobotka Imre

A Gresham kör kisebb jelentőségü tagjai voltak, müve szerepelt az 1967 végén Székesfehérváron megrendezett kiállitáson.

Vigilia 1967 12. sz 852.1

MDK

Szobotka Imre

Karácsonyfa, o.

20. sz.i m. festészet és szobrászat N.Gal.
és Móra F. Muz. Szeged 1966.

Szobotka Imre

Piac /repr./

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.
képjegyzék

MDK

Szobotka Imre

Karácsonyfa, o.

20.sz. M.festészet és szobrászat. N.Gal. és Móra F.Muz. Szeged, 1966.

Szobotka Imre

A Nemzeti Galéria időszaki rajzkiállitásán szerepelt müve. /akvarell/

Körner Éva: Magyar rajz és akvarellkiállitás XIX - XX. sz.
Rajztanitás 1960. I.sz. 28.l.

Szoboszka Imre

festőművész

KUT Képzőművészek Uj Társasága kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Színeinek és formáinak enyhe elmaradottságával erősen artisztikus hatásokra képes.

Nemzeti Ujság
1929.1.6.

Szobotka Imre

festőművész

KUT kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Uj Nemzedék
1929.I.6.

Szobotka Imre

Festőművész

KUT Képzőművészeti Új Társaság kiállításán - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1929.1.6.

Szabatka Imre

festőművész

KUT kiállítása - Nemzeti Szalonban - kérével szerepel.

Magyarország
19[illegible].1.6.

Szobotka Imre

Festőművész

Képeslevelezések Uj Teremtés kiállításon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarság
1936.I.5.

MDK

Szobotka Imre

Vizhordó nő, o.

2o.sz.i művek bp.i műgyüjteményekből. N.Gal. 1963.

jul.

Szobotka Imre

Szerepelt a tűcsonal
vonzati tárlatán

PH. 1933. IV. 19.

MDK

Szobotka Imre

Táj, o.

20.sz.i müvek bp.i mügyüjteményekből. N. Gal.
1963. jul.

Szobotka Imre

keresel a magyar Rézkarcoló-
művészek Egyesülete kiállítását
Londonban /Victoria and
Albert Museum/

Pesti Napló 1937 II. 14.

M.D.K.

Szobotka Imre

Az Ernst Muzeumban rendezett háromtagu csoportkiállitásról számol be B.I.: "Két érdekes kiállitás" cimmel.
A második teremben szerepelnek a müvész alkotásai.

Szinház, Bp. 1947. ápr. 2-8. III. évf.
14. sz.

Szobotka Imre

Békéscsabán kiállitást rendezett.

Rádió Élet, 930.II.21. II.évf.8.sz.

Szobotka Imre

szerepelt a Műcsarnok tavasri tárlatán.

N U 1930. III. 15-

Szobotka Imre festőművész
Olvasó leány, olajf.
Karácsonyfa, olajf.
Kert, olajf.
Magyar Képirók kiállitása, 1941 január

ktatásügyi Minisztérium.

A m.kir. vallás- és közoktatá
szám alatt s a keb.számv. XII
ténck másolata:

Költségvetési év: 1926/27.
tása. Rovat: 7. Alrovat: 3

Utasitom, hogy
keresztes, Borsod megye /
a Műemlékek Országos Bizot
talos utjainak költségei f
fillért a 78.881 számú kia
Budapest, 1927.évi április

MDK

Szobotka Imre

Rabinovszky Mariusz cikke. KUT 1927. II. 2.sz.

5 l.

MDK

Szobotka Imre festő

Szab. Művészet. 1949. ápr. 164 l.

MDK

Szobotka Imre festő

M. Képzőmüv. Szab. Szerv. Tav. Tárlat,
1947. máj. 2 l.

MDK

Szobotka Imre

Dülő

Szépmüv. Muz. uj szerzeményei kiáll. 1926-31. 1931.

4 l.

Szobotka Imre
Szinyei Társaság rendes tagja
Szinyei Társaság nyolcadik kiállitása
1942. január

keletkezési idejét 1481-1487. évekkel határolja, mivel a Pontificale az 1481-ben készült bécsi Kálmáncsehi Breviarium előtt nem készülhetett. Nézetünk szerint a Filipecz Pontificalenak a bécsi Kálmáncsehi Breviarium előtt, tehát 1476—1481 között kellett készülnie: vagyis közvetlenül 1476 után, amikor Filipecz váradi püspök lett. A bécsi Kálmáncsehi Breviarium műhelymunka; több miniátor készítette, akik különböző stílusokhoz igazodtak, de ugyanekkor megtaláljuk benne a Filipecz-kódex sajátos díszítő elemeit is. Így nem valószínű, hogy a Pontificale kitűnő mestere alkalmazkodott volna egy műhelytermékhez; ellenkezőleg: az ő működése hatott a bécsi Kálmáncsehi Breviarium miniátoraira. — A Filipecz Pontificale lapkeretdíszítése csaknem azonos a Trapezuntius Corvinával a kandeláberek, vázák között játszadozó gyermekek, a pihenő szarvas alkalmazásában és az egész díszítés fölépítésében. De a Trapezuntius Corvina címlapja már érettebb stílusra vall. A Filipecz Pontificale meglepő egyezéseket mutat továbbá a bécsi Ptolomaeus Corvinával (Nat. Bibl. Cod. Lat. *24.*) is. Amennyire rokon a Pontificale szarvasa a Trapezuntiuséval, annyira egyezik a Pontificale címlapjának aranyalapra festett kék P betűje a Ptolomaeus Corvina címlapjának kék alapra festett arany P betűjével. Azonos a betű felépítése, a hosszanti szár kiképzése; egyforma továbbá a betű kerek feje is, amelyet két egymásbahajló bőségszaru alkot, két kis kapaszkodó gyerekkel. A két iniciálé között különbség csak a Ptolomaeus kódex betűjének plasztikusabb kidolgozásában, s e Corvina díszítésének érettebb stílusában mutatkozik. — Úgy a Filipecz Pontificalét, amint a Trapezuntius és Ptolomaeus

Szobotka Imre festőművész
Szinyei tájképdij 1929
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

vich PA, 252. l. — Gerevich IPGY, 94. l. — Lepold—Lippay 57. l. — Ybl Ervin: Lotz Károly élete és művészete. Bp. 1938., 176. l.

Hunyadi János halála

Karton falképhez.
Papír, színezett szén.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
A műcsarnokban ... Vasárnapi Újság, 1881., 219. l. — Ipolyi, Biharvármegye, 387. szám. — Gerevich PA, 252. l. — Gerevich IPGY, 94. l. — Lepold—Lippay 57. l. — Ybl Ervin: Lotz Károly élete és művészete. Bp. 1938., 176. l.

MARKÓ KÁROLY (1791—1860)

307 *drb. vázlat:* modelltanulmányok, alakok, kompozícióvázlatok, redőtanulmányok. Vízfestmények, tollrajzok és ceruzarajzok.
Simor prímás vásárolta 1878.
Markó albumai ... Vasárnapi Újság, 1878., 224. l. — Esztergom, 1878. V. évf. 290. l. — Körösy László: Esztergom. Esztergom, 1887., 240. l. — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 12., 5. l. és júl. 20., 4. l. — Gerevich: Régi és újabb magyar festök a prímási képtárban. Vasárnapi Újság, 1916., 554. l. (Egyik rajz képe 554. l.) — Gerevich PA, 251. és 254. l. — Gerevich: L'arte antica ungherese. Roma, 1929., 24. l.

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ (1852—1919)

Téli táj

Papír, vízfestmény.
Csernoch prímás vásárolta.
Gerevich PA, 254. l.

xxxxxxxxxxx

Szobotka Imre

Kockavetők linoleummetszet

XVIII. Magyar grafikusok a "Magyar Mükiadó anyagából kiállitás, Bp. 1923. katalogusa

Szobotka Imre

Patak /szines tuss/

Malom /aquarell/

XVIII. Magyar grafikusok a "Magyar Mükiadó" anyagából kiállitás, Bp. 1923. katalogusa

MDK

Szobotka Imre
Patakpart, olaj
Hegyoldal, "
Zebegényi utca,"

KUT kiáll. N. Szal. 1943. okt. 7 l.

é136-

Szobotka Imre

Fürösztés

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban Budapest, 1928. katelogusa 30 lap

Szobotka Imre

Öreg major

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban Budapest, 1928. katalogusa 29 lap

Szobotka Imre

Téli táj, rézkarc

A XI.-XX. század magyar grafikája 1924. június
Orsz. Szépm. Múzeum katalógusa 10 lap

2

Szobotka Imre

Kápolna
Téli táj
Gyümölcskert
Utca
Házak dombon

XVIII. Magyar grafikusok a "Magyar Művészet" anyagából kiállítás, Bp. 1923. katalogusa

MDK

Szobotka Imre

„Üröm" „Béke" „Tszcs" c. képe szerepel a II. Magyar Képzőműnészeti Kiállitáson.

Horváth Márton: Megjegyzések a képzőműnészeti nitához. Bp. 1952. 47.0

Szobotka Imre /Ernst m./

Szegi Pál: Kiállitások naplója. Nagyvilág, 1947. máj. 1.

Szobotka Imre
Öreg major

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.
29 l.

Szobotka Imre
Fürösztés

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov.
30 1.

Szobotka Imre
Fürösztés, repr.

Munkácsy-Céh I. kiállítása. Nemz. Szal. 1928. nov. 1.

Szobotka Imre
Hazatérés, olaj

Székesfővárosi Képtár és Történelmi Muz. kiáll.
Nemz. Szal. 1937. jan. 16 l.

Szobotka Imre MDK

Ut a termelőszövetkezetig, olf.

Mücsarnok 195o. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre

Alkotásaival szerepel a Tamás Galéria "magyar akvarellek" c. kiállitásán.

Pest, 1942.X.16.

Szobotka Imre MDK

Cséplés a brigád-tanyán, olf.

Kombájn csépli a borsót Turkevén, olf.

Az Üröm Cservenkov Tsz külső telepe, pasztell

Műcsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre

MDK

Somsályfői épitkezés, pasztell

Illusztráció József Attila:Anyám c. verséhez, tus

Mücsarnok 195o. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka

Műcsarnok kiállitásán neve szerepelt.

8.ó.u. 932.II.21.

Szobotka Imre

MDK

Cséplés I-II, pasztell

Gyümölcscsomagolás, olf.

Micsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Szobotka Imre

A nemzeti kiállításon a Műcsarnokban festménye szerepelt.

M o. 934 IV. 29.

Szobotka Imre

Művével szerepel a Nemzeti Szalonban rendezett KUT kiállításban.

N. Ü. 934. XII. 2. Hiság, 934, XII. 1.
m. 934. XII. 2. Est 934 XII. 2.

Szabatka-Lunze

Szerepel a KUT ki élhítás-ban a Nemzeti Szalonban

Uj Magyarság 1937 IV. 4

Srobotka Imre

hatott ~~rájuk~~ rá a Nyolcar.

Dévényi Iván: Tihanyi Bys. 1963.

6.o.

MDK

Szobotka Imre

olaj:

Fésülködő

Mai magyar festészet kiáll. Mohács, Galéria

M. D. K

SZOBOTKA Imre festő

„Késő művészetünk a felszabadulás után" c. kiállításon szerepel (1960)

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 81. sz (aug. 4)
11. l.

Dutka Mária: A Magyar Nemzeti Galéria ünnepi kiállítása

MDK

Szobotka Imre festőm.

K.A: KUT kiáll. Pesti Napló, 1936. febr.23. 12 l.

MDK

Szobotka Imre, 189o-

Piaci jelenet

Hajón

Vásárhan

Hódz.művészete. Művész Cal. 6.kiáll. 1948.jan.

MDK

Szobotka Imre festő

F.A.E: Képzőművészek a bányáról,... Szab.Nép, 1948. nov. 23. 6 l.

MDK

óSzobotka Imre

2. M. Képzőmüv.Kiáll. Szab.Nép, 1951. nov. 4. 9 l.

MDK

Szobotka Imre

Cséplés, festm.

Képzőművészetünk 10 éve. Műcs. 1955. Kép

Szobotka Imre MDK

Művészetének jellemzése, "Cséplés Zennyén" /1954/ c. képének ~~xxx~~ leírása.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.7o.l.

MDK

Szobotka Imre

Patakhid, of.

Dombos táj, of.

KUT, N.Szal. 1937. nov.

14 l.

MDK

Szobotka Imre

Patak, festm.

V.Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa.

13 l.

MDK

Szobotka Imre

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. szept. Kassa

27 l.

Szabolka Imre
festő

M.D.K

Méltatás.

Pro Memoria
Művészet, 1960. augusztus.

MDK

Szobotka Imre

Aranyos lomb, of.

KUT, N.Szal. 1937. nov

14 l.

MDK

Szobotka Imre

Alkony a tanyán, festm.

Nyári kemence, "

V.Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa.

13 l.

Szobotka Imre

Kártyázók a kertben, of.

KUT; N.Szal. 1938. okt.

Szobotka Imre festőművész
Vizes árok, olajf.
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

A Műemlékek Országos Bizottsága

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
198. /1927. szám
Érk. 1927 év június hó 8-n.

Szobotka Imre, festőművész
Fák, olajf.
Szinyei Társaság jubiláris kiállitása
Ernst Muzeum, 1945

...ter helyett:

[signature]

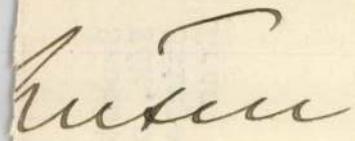

.államtitkár.

t t s á g á n a k,

B u d a p e s t.

MDK

Szobotka Imre

Zebegényi Dunapart
Dőry villa

Magyar akvarellek. Tamás Gal. 135 kiáll. 1942. okt.

MDK

Szobotka Imre, festő

Tájkép, festmény

Műcs. - Tan. tárl. - M. N. 1952 V. 18. X. - 5. l. - Dutka M.

Szobotka Imre, festő

(egykori magyar kubista)

Laci konyha

(eleven és vinben is kellemes falusi kép.)

már nem absztrakt-téridomu.)

Mücs.- Nemz. képzőmüv. kiáll.- Magy. Szemle, 1933. XVIII-2.

164. l.- Gerevich.

MDK

2. Kobółka Imre, festő.

(1. Borrs 9.)

Műcs. - III. Magy. Képzőműv. Kiáll. - M. N. 1952 XII. 27. - 5. l.

Dutka M.

MDK

Szobotka Imre

Képzőmüv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll. 1943.jun.

7 l.

MDK

Szobotka Imre

Ut a termelőszövetkezetig, festm.

Pogány Ö.G: Az Első M. Képzőmüv. Kiáll. Szabad Nép. 1950. szept. 8. 6 l.

MDK

Szobotka Imre

Vágtató szekér, temp.
Sirbatétel, rézk.
Téli táj, "
Gyümölcsfák, "
Hazak dombon, "
Uccarészlet, "

KUT III. kiáll. N. Szal. 1925. márc.

13 l.

MDK

Szobotka Imre

Hazafelé, olaj

Ut I. olaj

Ut II. olaj

Napos táj, olaj
Csürhejárás, olaj

Ravatalozás, sz.tus

KUT II. kiáll. N. Szál. 1925. márc.

13 l.

MDK

Szobotka Imre

KUT II. kiáll. N.Szal. 1925. márc. 3 l.

Szobotka Imre

Patakpart, olaj
Hegyoldal, "
Zebegényi utca,"

MUT kiáll. E. Csal. 1943. okt. 31.

MDK

Szobotka Imre

Olvasó nő, festm.

XX. századi magy. festészetének kialakulása. Tamás Galéria XXXVI.kiáll. 1981 okt.

Károlyi-palotában rendezett képzőművészeti kiáll.
1927 febr. 1.

MDK

Szobotka Imre

Dutka M: A IV. M. Képzm. Kiáll. festményei. MN.
1954. jan. 10. 5 l.

Szobotka Imre
Hazatérők, olajf.

Magyarország a képzőművészetben. III. kiáll. Nemzeti Szalon, 1940, február, 12 l.

SZOBOTKA IMRE /

1. Csépléss Zsennyén pasztell 50 x 65
2. Gondasági épületek —"— 50 x 70
3. Behordják a vetészevalót pasztell 60 x 80

Zsennyei művészetelep kiállitása. Szombathely, 1956.

Szobotka Imre

rajza

Prága Nemzeti 1968 aug. 11. 7.o

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

SZOBOTKA Imre / Budapest

Zsennyei művésztelep pasztell 65 x 50

Dunántuli Képzőmüvészek Kiállitása 1958.

Kat. bev.: Cseh Miklós

/Székesfehérvár, István Király Múzeum

közleményei D sor 14./

MDK

Szobotka Imre, festö.

Önarckép.
Házak.
Fekvö akt.
Tájkép.
Templom-tér.
Kert. Vizfestm.
Táj hiddal. Vizfestm.

U.Itt. már szerepelt egész gyüjt.-el.

Belvedere. Epest. XXIX. Kiállitás. -Csoportkiállitás.
1924. okt. Katal.

Szobotka Imre, festö
szül.189o

178-18o sz. Karc.

Stockholmi grafikai kiáll. 1948.April.
Nemzeti Muzeum/Stockholm/ Katal. 26.l.

MDR.

Szobotka Imre festő.

Neve szerepel a többi kiállító között.

Nikelszky Géza: „Bpesti és pécsi képzőművészek egyéttes csoporthiállítása."
Dunántúli Népszava. 1946. II. évf. dec. 18. 8. l.

Szobotka Imre MDK

Azok között a müvészek között emlitve, akik folytatták a Nyolcak kezdeményezését.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.Bp.1959.52.l.

Szobotka Imre MDK

sz. 1890

Résztvett az 195o.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiállltason /a Nyolcak neveltjei között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:"agyar festészet a XX.században. "p.1959.67.l.

MD K

S/zobotka Imre, festö.

Mély ut. Of.
Nyári esö. "

Száz magyar müvész. Föv.K/éptár kiállitásai.XL.
Budapest,1948.okt. Kat. lo.l.

Szobotka Imre MDK

Derkovits "Koncert"c. képének gyors megfestését elősegitette,hogy Szobotka kölcsönadta neki körülbelül két hónapra mütermét,amikor külföldre utazott.

Székely Zoltán: Derkovits Gyula a Magyar Nemzeti Galériában.A Magyar Nemzeti Galéria közleményei. 1.sz.Bp.1959.153.l.72.sz.jegyzet.

MDK

Szobotka Imre, festő

Festményeiből meglehet fanulni a kubizmus legjellegzetesebb fóvonjait - csak éppen a művészet varázsigéjének hatalmát nem lehet rajtuk látni sehol."

Képzőmův. 1934, 87, 88. l. - Ezerkilenc vázharminc négy.

18 magyar művész kiállítása.

Szobotka Imre, festő

M Dh

„A mezőgazdaság a képzőművészetben" c. tárlaton a Termelőszöv.-i Tanács „A falu szoc. átalakulásának, a tsz-ek életének legjobb ábrázolásáért című pályázatának első díját a festőművész Csépléś Zsenyén c. képe nyerte.

Képzőművészeti kiállítás a Mezőgazdasági Múzeumban

Népszabadság, Bp. 1959. aug. 19.

6. l

MDK

Szobottka Imre, festő

Aratók

(a magy. mův.-ben külön helyet érdemel)

II. Nemz. kiáll. (?) – „Képző művészet" 1934. – Jajczay J. Eri-tikája, – 111. l.

MDK

Scobotka Imre, festő.

Cséplés I. Pastell.

Cséplés II. "

Gyümölcscsomagolás. Öf.

Mücs.-Tav. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.
1952 máj. 10-jun. 4. - Jegyz. 9. l.
10. l.

MDK

Szobotka Imre

Lacikonyha, paszt.

Magy. rajz. 500 éve. Szépm. Muz. 1940. jan.

22 l.

MDK

Szobotka Imre, sz. 1890.

Vágtató szekér, pasztt. temp.

Magy. rajz 500 éve. Szépm. Muz. kiáll. 1940. jan.
21 l.

MDK

Kobolka Imre:

Nyári szemelvények.

Kassa, V. Nemz. Képzőm. Kiáll. a Bpest. Lkfo. által megvás. képek.
Képzőm. Közl. 1939, 3-4 sz.

MDK

Szobotka Imre

Csépel a tsz., paszt.

Miskolci O.Képzőm.kiáll. Herman Ottó Muz. 1955.
19 l.

kétoldalu vízkifo- mü
köl
lel
v-táblával (plaquet
csak felirat jön.
A városi tan
1911. évi julius 20-án.

MŰVÉSZET

T. VÁR

nem
Akinek pedig
hull a haja, az cs
párszor a fejbőrét
szel és rövidesen
fejéről a korpa és
a hajának a hullása.
EGGER minden m
hullást is megszünt
edzi a fejbőrt és
arra, hogy uj hajszá

ott a
eg,
naj
pa
k.
ól

MDK

Szobotka Imre

Somsályfői épitkezés, paszt.

I. M. Képzőmüv. Kiáll. Kütcs. 195o. aug.
1o l.

MDK

Szobotka Imre

Tanulmányok a tszcs-ben, cer.

Békeplakát és 5 éves terv graf.kiáll. Ernst Muz. 1953. szept.

1o l.

M.D.K

Szobotka Imre

festő

Méltatás

Magyar Nemzet, 1959. aug. 28.

el.m.: Párizs Pesten

57

M.D.K.

Szobotka Imre
festő

„Cséplés Zsennyén" c. képe, első díjat nyert

Magyar Nemzet, 1959. aug. 19.
Merőgardaság a képzőművészetben. 4 l.

MDK

Szobolka Imre, grafikus - festő.

140.

A „Helikon" kiáll.-i. III. kiáll. 1922 április

Jegyz. 26.-l.

MDK

Szobotka Imre, festő.

Fekvő nő.

Nő tükör előtt.

A Helikon kiáll.-i III. kiáll. 1922 április.

Jegyz. 17. l.

MDK

Szobotka Imre

Rakodás, rézk.

Dunapart, "

Magy. Rézkarcoló Müvészek Egy. 25. kiáll.

Szalmássy Gal. 1948. febr.

Szabolcska Mihály.

Műve szerepel a KUT tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Magyarság, 1927. ápr. 14.

Szabotka Imre.

A KVT ötödik kiállításán
munkája szerepel, - a Nem-
zeti Szalonban.

Pesti Napló, 1924. ápr. 14.

Szobatéka.

Munkája szerepel a KUT tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Pécsett, 1927. ápr. 19.

Szabatka Imre.

~~futó~~

A Nemzeti Szalon bajai tárlatán műve szerepelt.

Magyarság, 1927. jan. 4

Szobotka Imre.

Festményei szerepel a Nemzeti Szalonban rendezett KUT tavaszi kiállításán.

Nemzeti Ujság. 1927. ápr. 14.

Szabotka Imre.

„Tüzijáték" – „Hajón" c. vásznai szerepelnek a „Kut" tavaszi kiállításán, a Nemzeti Szalonban. (említve.)

Pesti Hirlap, 1927. ápr. 20.

Szabatka Imre.

A KVT tavaszi kiállítása bezárult, a díjbizottság Zoltán Viktor 400 pengős díját „Elhagyott út" c. tájképének ítélte oda. (emlétve.)

Pesti Hirlap, 1927. máj. 3.

MDK

Szobotka Imre

Battage, paszt.

Exposition de Peinture Sculpture et Arts Graphiques Hongrois d'aujourd'hui. Antwerpen, 1958.

Szobotka Imre

A II. nemzeti képzőművészeti kiállításon a Műcsarnokban képe szerepelt.

PN. 934. IV. 29.

Szobotka Imre.

A Ferenc József festészeti díjra beérkezett pályamuveket a Mücsarnokban állították ki, melyen műre szerepel.

Az Est, 1928. jún. 17.

Szobotka Imre.

A Ferenc József jubileumi ösztöndíj pályázaton művével szerepel a Műcsarnokban.

Pesti Napló, 1924. jún. 14.

Szobotka Imre

[illegible] tól

Pipics 54. l.

Szobotka tanár

Kiállít

Mo. 1929. IV. 28.

Szobotka Jause

Kiállít

N. Ú. 1929. IV. 28.

Szobotka Imre

Kiáltás

P.H. 1929. IV. 28.

Szobotka Imre

Kiállít

P.N. 1929.IV.28

Szobotka Imre

Kiállit

Ujság 1929. IV. 27.

Szobotka Imre

Kiállít

ÚN. 1929. IV. 28.

Grobotha Imre

Kiállít

E.K. 1930. X. 15.

Szobotka Imre.

Kiállít

Ujság 1930. X. 12.

Szobotka Imre

Kiállít

Mo. 1930. X. 12.

Szobotka Imre

Kiáhit

Bdú. 1930. X. 14.

Szobotka Imre

Kiállít

Ek. 1932. IV. 24.

Szobotka Imre

Kiállít

PN. 1932. IV. 29.

MDK

Szobotka Imre

Szinyei Társ. X. kiáll. N.Szal. 1948. febr.

MDK

Szobotka Imre

Hegyoldal

Dunakanyar

Mély ut

Vége a nyárnak

Szinyei Társ. X.kiáll. N.Szal. 1948. febr.

MDK

Szobotka Imre

360- Ft vásárlási előlegben részesült

9o művész kiáll. N.Szal. 1948. jun.

MDK

Szobotka Imre

Falu, of.

Mély ut, of.

9o művész kiáll. H.Szal. 1948.jun.

MDK

Szobotka Imre

Cséplés

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

9 l.

MDK

Szobotka Imre

Borsót csépelnek ..., paszt.

Cséplés Zsennyén, of.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960.
22 l.

Szabotka Imre.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon cséplési jelenetet ábrázoló képe szerepelt. (említve.)

Szabad Nép, 1951. nov. 4.

Szobotka Imre MDK

Erdő, olf.

Völgy, olf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Szobotka Imre MDK

Kukoricafosztás

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre MDK

Viola

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

MDK

Szobotka Imre

Cséplés, paszt.

Hordás, "

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

Szabatka Imre.

A III. Magyar képzőművészeti kiállítással mezőgazdasági témájú képet küldött be.

Magyar Nemzet, 1972. Nov. 29.

MDK

Szobotka Imre

Cigányok.

Tanyán.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 22.1.
Mücs.

MDK

Szobotka Imre

Majoros.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 21.l.
Mücs.

Agobotra Lara

Mejoroe.

MDK

Szobotka Imre, festö

Fekvö möi akt. Jelzett. Olf.

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 [illegible] okt.4.
42.l. rk.sz.

MDK

Szobotka Imre, festö.

Lacikonyha.
Hid. Tempera.

Dp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Nemz.M.Kir.Vall.-
és Közokt.Min./1933 ápr.19.-máj. 25. Kép.tm. 46.1.

MDK

Szobotka Imre, 189o-

A vak

Nagy.Művészet 1900-tól. Szépm.Muz. 1949.

12. 1.

Szobotka Imre festő M.D.K.

Pásztói országut
hátrai táj c. képei a IV. képző-
művészeti kiállitáson.

Redő F: IV. magyar képzőművészeti kiállitás.
Művlőst. Ért. 1954 1 sz. 161.

Szobotka Imre

MDK

Lacikonyha

H&d, tempera

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Свободна Ларе

Lactiomyba

Hid, tempera

Szobotka Imre

Kiállít

M. 1937. II. 10.

Szobotka Imre.

A II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon „Csépler" c. képe szerepelt. (emlékre.)

Kis Ujság, 1951. okt. 27.

Szobotka Imre.

A Tarazi Tárlaton szerepelt két pasztellje, „Csépelés I"–„II.". (említve.)

Kis Ujság, Budapest, 1952. Jún. 1.

Szobotka Imre MDK

Zöldséges kofa

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti kiáll.

Szobotka Imre MDK

Cséplés, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Szobotka Imre MDK

Virágos udvar

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Szobotka Imre

Ki Mit

Mi M. 1942. IV. 26.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

adványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

a Művészettörténeti Dokumentációs

Szobotka Jure

Kiállít

Esti Mirág 1942. IV. 28.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Köz
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első k

"Magyar Tanácsköztársaság Kép
cimü levéltári publikáció jelent meg, ar
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőművészetre vonatk

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk ki

"Művészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete, mely a Dokumentációs Köz

Továbbá kapható

"Művészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Szobotka Sarse

Kiállít

PH. 1942. IV. 28.

zpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

pzőművészeti Élete"

mely a Közoktatásügyi Népbiztosság

ı Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

kozó részét tartalmazza. Ára: 15. - Ft.

iadványai közül kapható

k 1954-55."

zpont évkönyve. Ára: 75. - Ft.

k 1956-58."

: a Művészettörténeti Dokumentációs

Srobotka Imre

Kilit

NV. 1942. IV. 26.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tör

Mü

Szobotha Imre

Kiákit

N.Ú. 1935. VI. 1.

Szobotka Imre

Rékt vek a KUT kiállításán a Nemzeti Szalonban.

N.U. 1942. XI.4.

Szobotka Imre

A Tamás Galériában rendezett "Magyar akvarellek" c. kiállitáson szerepel, emlitve Dunapart c. müve.

esti M.O.1942.X.12.

Szobotka Imre festö

M.D.K.

Mie a MNG tulajdonába került

Önarckép

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1962-1963-as évben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Bp. 1965.

Szobotka Imre

M.D.K.

Műve a MNG gyüjteményébe került

Erdőszéle

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1962-1963-as évben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Bp. 1965

162. 1.

Szobotka Imre M.D.K.

Müve a MNG grafikai gyüjteményébe került

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1962-1965-ös évben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Köp. 1965

164. l.

Szabotka.

A régi Műcsarnokban megnyílt Szépművészeti Muzeum új magyar képtárában műre szerepel.

Nemzeti Ujság, 1928. Okt. 30.

M.D.K.

Szobotka Imre

A Nemzeti Szalon/ban/ megnyilt balatoni ösztöndijasok kiállitásán szerepelnek müvei, melyeket méltat a kritika.

Csemiczky: „Nemzeti Szalon - Müterem" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. május 1-7.
V. évf. 18. sz.

Szobotka Imre MDK

Majoros

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Szobotka Imre

Majorca

Millcarrock 1940 Tavaszi tájfelé

MDK

Szobotka Imre

MDK

Cséplés Zsenyén, olf.

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre MDK

A zsenyei tsz.szérüje, pasztell

Mátrai táj, pasztell

Pásztói országut, pasztell

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre festő

1934. Tizennyolc magyar művész kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

EK. 934. II. 25.

Szobotka Imre

"1934". Tizennyolc magyar művész kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

NU.934.II.18.

Szobotka Imre

— **Szobotka Imre képei.** A tizennyolc művész között, akik a Nemzeti Szalón legutóbbi tárlatán résztvesznek, előkelő helyet foglal el képeivel *Szobotka* Imre. A nagysikerű kiállításról közölt beszámolónkból sajnálatos elnézés folytán a kitűnő művész kimaradt. *Szobotka* Imre különösen *Tiszaparton* című tájképének friss, földszagú impressziójával és a többi képének elmélyült tónusaival, valamint folyton fejlődő komponáló erejével a kiállító művészek első sorába tartozik.

MH. 934. II. 28.

Szobotka Imre

1934. Tizennyolc magyar művész kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M o. 934. II. 18

Szobotka Imre

Tizennyolc magyar művész kiállí-
tását a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M.934.II.25.

Robotka Imre

Szerepel a K.U.T. Kiállításon a Nemzeti Galériában

P. N. 936 11.73

Kobotka Imre

Lombok alatt, olajfestmény

Nemz. Para szt. párt DÓZS
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Szabatka Imre

Magyaros, olajfestmény

Nemz Parasztpárt DÓZSA
Kiáll. Katalógus 1945 jún.

Szobotka Imre

Karácsonyfa, olajfestmény

Nemz Paraszlpárt DÓZS
Kiáll Katalógus 1945 jún

Szobotka Imre gyüjteményes kiállitása

Csütörtökön délután nyilt meg *Szobotka* Imre festőművész gyüjteményes kiállitása az Akadémia-utcai *Tamás Galériában.* A gazdag kollekciót — közel negyven kisebb-nagyobb darab olajfestmény, vizfestmény, szines krétarajz vegyest szerepel a gyüjteményben — igen ügyesen ugy állitották össze, hogy ne csak a művész mai törekvéseit mutassa be, hanem hogy fejlődésének irányáról is valamelyes képet adjon.

Ez a fejlődés azt mutatja, hogy *Szobotka* a kubizmusból indult el s hogy igazi kifejezési formanyelve ma is a kubizmus. Régebbi képein még szinte programszerüen hangsulyozza ezt a stilust, anélkül azonban, hogy a természet formáit radikálisan felbontaná, később azonban mind jobban és jobban leegyszerüsödik, simábbá és nyugodtabbá válik. Legujabb képein már csak éles és alapos megfigyelés alapján lehet észrevenni, hogy a messziről egységesnek látszó szinfoltok apró kubisztikus formákból vannak összetéve. De éppen ez adja meg nekik azt az erőt, a formáknak azt a plasztikus sulyát s a mozdulatoknak azt a remegő elevenségét, amely *Szobotka* képeinek jellegzetessége.

Érdekes megfigyelni azt is, hogy tér át a kezdetben használt hideg szinektől a melegszinekre, képei általában erősen világosodnak és szinesednek. Sőt vannak képei, amelyeken megpróbálja a hideg szineket ujabb meleg szineivel összehangolni, mint *Fésülködő* cimü, egyébként is rendkivül finomságokat mutató portrétanulmányán, ami igen merész kisérlet, de megoldásában rendkivül hatásos.

Annyira lényeg nála különben a kubisztikus előadásmód, hogy néhány olyan képe, ahol teljesen szakit ezzel a stilussal, szinte banálissá válik, mig többi képein éppen az erő és a lendület hangsulyozódik ki.

Általában megállapithatjuk ebből a gyüjteményből, hogy *Szobotka* rendkivül törekvő, komolyan elmélyedő művész, aki tehetséges keresésen tul, már kézzelfogható értékes eredményeket is tud felmutatni.

K. M.

Szobotka Imre Nv. 1929. I. 18.

kal folytatták a küzdelmet a magyar bajnokságért, egyelőre az alsó kategóriákban. Amikor a BSE-t átszervezték, a futballszakosztály ujjáéledése is megkezdődött. *Purébl* Győző dr. székesfővárosi tanácsnokot, *Malaky* Mihályt, a régi idők nagy sportvezérét, *Kovácsházy* Vilmos főjegyzőt, a fővárosi tisztviselők sportjának lelkes harcosát választották meg az egyesület élére. A sportszerető tanácsnok és a mellette levő két kitünő sportember nagy erővel kezdte meg a BSE átszervezését, amely nagyszerüen sikerült és nemcsak a *szakosztályok megerősödését*, hanem a *modern, uj Millenáris sporttelep* felépitését is eredményezte. A futballcsapat folytatta előnyomulását és az amatőr-professzionista futballsport szétválasztása után az *I. osztályba került*. A BSE nemcsak hogy megnyerte *Budapest* futballbajnokságát, hanem vidéki ellenfeleinek legyőzésével *Magyarország bajnokságát* is meghóditotta. A székesfővárosi tisztviselők futballcsapatának ez a nagyszerü fegyverténye a legyengült magyar amatőr futballsport megerősödését jelentette.

A fővárosi sportegyesület a bajnoki

Szobotka Imre

1930 PESTI HIRLAP XI. 1.

— **Szobotka Imre kiállítása a Tamás-galériában.** Nincs olyan *jóindulatu* ellenfele (a rosszindulatu ellenségek nem számitanak!) a mai festőművészetnek, akit *Szobotka Imre* kiállitása a *Tamás-galériában* meg ne győzne arról, hogy a progresszivnek nevezett művészet sem az a félelmetes és elidegenitő káosz ma már, aminek még egynéhányan elhitetni szeretnék. Persze, nem az a bizonyos „virágoskert", amellyé a művészetet csak azok fokozhatják le, akik sohasem érezték a művészetnek, mint *elhivatásnak*, *küldetésnek* már-már vallási komolyságát, hanem a „művészet virágoskertjét" inkább bőségesen termő konyhakertnek tekintették. Hát nem! A művészet nem luxuscélu virágoskert, hanem — legalábbis a renaissance-művészek vallásos hitével és önmegtagadó lemondásával dolgozó, küzdő *mai* festők számára — egyre ujabb utak keresése, egyre ujabb eredmények kicsiholása a lélekből, anyagból és természetből, tehát etikai feladat a művésznek és lelki táplálék a közönségnek. Itt van például *Szobotka Imre*, akinek mai kiállitásán egy sok harcot megvivott festőlélek gyönyörü békekötése tárul elénk. Nyugalom és derü, az önkeresés viharai után megjelenő szivárvány ez a piktura, amelyben kivételes összhanggal simulnak egymásba a látás és kifejezés problémáinak leszürődött eredményei. A kubista formaeredmények vérátömlesztésével üde ifjuságban talpraállitott naturalizmus nemes megujhodása az, amit Szobotka Imre ma produkál: a természethez való visszatérés a művészet időszerü problémáin át. Egy-egy tája (Zuhogó, Hid és főként a cikázó fényekkel oly életteljes Utcarészlet), egy pompás tanulmányfeje *(Juli)*, az önarcképe, a kifejezésnek ugyanolyan megkapó egyszerüségét mutatja, amilyen átérzett és mély benne a gondolat vagy impresszió. Szinei pedig, amint ezüstös-derengés tompitja ujjongó frisseségüket, a művész legvonzóbb festői kvalitásai közé tartoznak. Szobotka Imre kiállitása *jelentékeny* eseménye a nagy lendülettel induló művészeti szezonnak. *(f. j.)*

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

** **Szobotka Imre.** Szobotka Imre finom és szelid, ezeknek a tulajdonságoknak csaknem a nőies fokáig finom és szelid festő. Mikor évekkel ezelőtt hazatért a francia internáltságból, párisi emlékeivel és tanulságaival telülten, még azt hitte, hogy ő forradalmár. És szelid, szép elképzeléseit fülhasogató sikokkal bontotta-rontotta kubistai expresszionizmussá. Jean Metzingerről és Gleizes-ről még akkor tanitványi áhitattal beszélt. A muló évek lassanként elvégezték benne a maguk munkáját. Arról ugyan még most sem igen tud lemondani, hogy egy-egy szép nyugalmu, egy-egy enyhe szinekben nyujtózkodó tájékán keresztül ne hasogasson értelmetlen sikokkal, vagy legalább is vonalakkal, de egyre mérsékeltebb ebben. Mostani kiállitását *(a Tamás-Galériában)* nagyrészt zavaró érzés nélkül lehet végignézni. Rajta félreérthetetlen őszinteséggel mutatja meg magát egy vonzó festői egyéniség. Stilusa szerint ez a festő impresszionista. Müvészetének tápláléka a természet s nem a képzelet. Ámbár képzelete is van elég ahhoz, hogy a valóságot egyéni módon tudja vele kifejezni. Legmeggyözőbbek azok a képei, melyeken a szineket nem önkényesen válogatja, hanem megválasztásukban a természettel inspiráltatja magát. A természet szinei közül is különösen a zöld és árnyalatai azok, melyekre a legerősebb visszhanggal felel Szobotka festői érzékenysége. A finomságnak minden fokozatát — a selymes és bársonyos, a harmatos és párázatos finomságig — játékos természetességgel érzékiti meg. Ami még elkövetkezésre vár: az a feladatok elmélyitése. A természetet elvégre nemcsak futó rápillantással lehet felfogni. A természetnek olyan szépségei is vannak, melyekhez a tekintetnek hozzá kell érlelődnie s amelyeknek kifejtéséhez türelmes és elmélyedő munka szükséges. *(e. a.)*

Szobotka Imre
Dijon 1930. XI. 4.

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Szobotka Imre

*** Szobotka Imre kiállitása.** A *Tamás-galériában Szobotka* Imre fiatal festőmüvészünk olaj-, tempera-, pasztell- és akvarel-képeinek gyüjteményes kiállitása látható. Alkotójuk az uj irányok általa mélyen ásott és mindig komoly tudással járt utjáról tért meg a természetesebb felfogás, a képszerüség plasztikusabb hangsulyozása, az emberi elmélyülés és az egyénibb természetlátás tisztultabb, egyszerübb és messzebb kihangzó kifejezésmódjához. Küiönösen akvareljei, nagyon szép csendéletei és női arcképei igazolják azt a felfokozott várakozást, amellyel müvészi körökben *Szobotka* Imrének minden jelentkezését fogadták. Nagyon szépen tud festeni, egész ember áll már müvészi hitvallása mögött, kitünően komponál, fejlődési utja mai elmélyült, kitisztult irányában csak egyre előbbre vezetheti. *(m. j.)*

M. 930 XI/1

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

Szobotka Imre

A *tájkép*-díj nem egész munkásságot, hanem egyetlen képet emel ki a maga szembetűnő értékeivel. Mégis *Szobotka* Imre *A malom* című tájképe, amelyet a társaság ezzel a díjjal tüntet ki, a maga különálló kvalitásain túl szinte összefoglalása annak, amit ez a fiatal és értékes művész a maga evolúciójában eddig végzett és elért. Végigjárta a kubizmus formakutató útját, s ő is, mint ma már nagyon sokan, új megismerésekkel szabadult fel e dogmatizmusból, hogy visszatérjen a természet és valóság valamennyi komponensének festői összefoglalásához. Nem eredménytelenül multak el fölötte régebbi kísérletei, látása tanulságokat szűrt le belőlük. Ezek ott láthatók díjazott képén is, főleg az égnek felhőiben s az előtér pázsitja mögött élő formákban. De a formákon túl, mint ő maga is vallja, intenzívebben érdekli ma már a tér mindazzal, ami benne színben, formában, vonalban elhelyeződik. *A malom* című kép két épülettömb között holmi utcaféle vagy sikátor néhány nagy fával, háttérben néhány kisebb házzal, éggel, levegővel, felhőkkel. Előtérben zöld fű, valami árok vagy patak és nyilván szándékosság, hogy az emberi életnek és mozgásnak minden tényezője kikapcsolódott ebből az ábrázolásból. Talán éppen ezért hat elsősorban tisztaságával és nyugalmasságával ez a betöltött tér. A két épület komolyabb súlya, a közbeékelt fák s egy vékony kémény függőleges tendenciája, néhány kisebb jelenség gondos elhelyezése adják a képnek nagyon világos és tisztarendű kompozícióját. Lényegében ugyanez áll a színeiről is. Világosságra, tisztaságra törekszik, színlátása nem keresi a mindenáron való originalitást, annál inkább azonban a színvilág értékét és jelentőségét a kép együttesében. Nem vehemens lírai temperamentum, de mégis ez a kép érzelmi tényezőiben is

MAGYAR MŰVESZET
1930. 59. l.

Könyvismertetés

érvényre juttatja a természet iránt újra ébredő őszinte és meleg hajlandóságát. A magyar tájkép igazi útján indul el most *Szobotka* Imre, és jól indult el rajta. Ezt kívánja megbecsülni e mostani jutalmazás.

HADIMÚZEUMI LAPOK

SZERKESZTI:

VITÉZ AGGHÁZY KAMIL

NY. EZREDES,

A HADTÖRTÉNELMI MÚZEUM IGAZGATÓJA

** **Szobotka Imre kiállítása.** A Tamás-Galléria akadémiautcai szalonjában mutatja be válogatott festmény-gyüjteményét Szobotka Imre. A háboru vége óta lett ismert itthon ennek a fiatal müvésznek a neve. Szobotka Páris müvészetének neveltje, pontosabban azé a müvészi csoporté, mely a kubizmus iránya számára törte az utat. Szobotka főkép abban különbözik tőlük, hogy nem törekszik plasztikai hatásra és hogy náluk közelebb marad a természethez. A legegyszerübb motivumokat kedveli s azokban csak a tisztára festői tartalmat igyekszik megragadni. Falusi utca, téglagyári udvar. Vásártér (egyik legszebb festménye), fésülködő nők, vágtató szekér a képtémái. Régebben szerette bizonyos geometriai séma szerint stilusba törni az emberi és növényi élet formáit: kiegyenesiteni egyenes vonalura azt, ami a valóságban gömbölyü és szögbe törni azt, ami a természetben lágy hajlás. Ujabb munkáin ettől a sematikus gyakorlattól, amely csak eleivel hat ujszerünek s hamar unalmassá válik, mindinkább tartózkodik. Ujabb dolgain az a kvalitása jut inkább szóhoz, amely a főkvalitása Szobotkának: a finom, sőt gyöngéd tónusos színessége. Ez a képessége még nem is adta ki minden erejét, még további fejlődés lehetőségei érződnek benne. Mindenesetre figyelmet érdemlő tehetség, amely vonzó módon nyilvánul, erőszakosság nélkül megnyerően és szeretetreméltóan.

(e. a.)

Szobotka Imre
kiállítása
1920 I. 12.

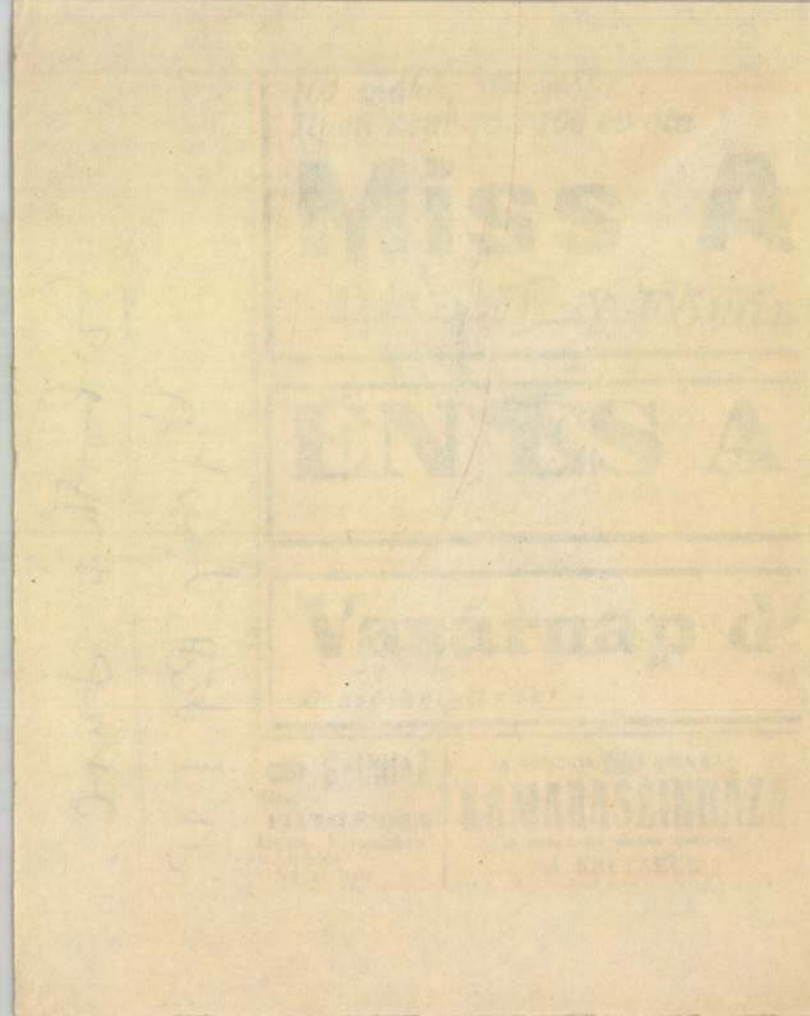

Szobotka Imre

3. A kiállító magyar festők között legkiválóbb Szobotka Imre. Képein meglátszik ugyan, hogy tanult Metzingertől, de azért ma már független tőle. A kubizmus nagy problémája, a dynamikai konstrukció érdekli őt is első sorban, de Leányfej-én a formák öntudatos felépítése mellett a színek harmónikus akkordjai is érvényre jutnak.

Raith Tivadar: Magyarok a Salon des Artistes Indépendents-ban. Nyugat 1914. ápr. 1.

s hátunk megett az utolsó padban Filipant, egy nagy lomna [illegible]
Kelemen Pistit, úgy is hívott Ákombák elég találóan: »a rothadt almák családja«. Mivelhogy általunk romlandó a többi.

Ha egyébbel nem macerálhattuk szegényt, hát mozdulatlan, figyelő képpel ültünk a padban, szemtől-szembe nézve Ákombákkal s anélkül, hogy szájunkat mozgatnánk, valahogy mint a macska, torkunkból dorom-boltunk. Tűrte mindig sokáig. Ha megállt magyarázat közben s felfülelt: elhallgattunk. Ha felpattant egyszerre türelmét vesztve s veszettül villogó szemmel tátogott s ordította: — Ki dirimbál folyton!? — és csapkodott, dühösködött, lármázott, akkor mi is hatványozottabban dajnáltunk. Ha hirtelen elhallgatott: mi is. Ha megint csendesebben beszélt: mi is úgy. — Fújjad! — lökött oldalba szomszédom: — Hej Bözsi, Bözsi, Bözsi, hej Bözsi a kapuba-umá-umá-umá-umá-umá . . ! Így folyt egész órán.

Sok volna elsorolni leleményes gazságainkat. Hogy ágyúztunk ki füstöt a kályhából. Hogy pockoltuk fel a katedra dobogóját, hogy ledob-banjon s porfelleg kavarogjon. Szörnyű kényszer volt rajtam kezdettől fogva az iskola, de szavamra! Ákombák óráira úgy mentem mindig mint a szinházba. Kivált pénteken délután 3—4-ig, télen, amikor már setétül ilyenkor s mi még hozzá mindenféle ürüggyel: hogy huzat van, meg mittudomén, az ablakokat felraktuk nagykabátokkal, amennyire csak

A szőnyegművészet terén ismét találkozunk *Ferenczy* Noémi monumentális tömegegyensulyu, tiszta szincsengésü, primitiven lelkes gobelinművészetével. — *Kovács* Gina öltött szőnyegei meggyőzően revelálják, mily gazdag lehetőségeket nyujt az álom-expresszionizmus tarka mesehangulata a kárpittervezés terén.

*

A csoportositás, amit megpróbáltunk, cum grano salis értendő. Egy év mulva ugyanezen művészek friss termelését talán már másképpen kellene kvalifikálnunk. A művészet arculata ma gyorsabban változik, mint valaha és a művészek közül is sokan változtatnak gyakrabban frontot. A jó érzékü műbarát bizonyára ma is meg tudja különböztetni a muzeális értéket az efemer jelenségektől. A művész feladata azonban csak az, hogy függetlenül minden melléktekintettől, a maga meggyőződése kedvéért alkosson. Ugy érezzük, hogy a KUT kiállításainak művészei nagyobb részben igy cselekedtek.

Rabinovszky Márius.

HAJÓ

zi kiállításából

téka, másrészt a szüzsé álomszerű naivizáló dekompozíciója mozditja a képet frappánsan irreális területbe. Mindezt egy csalhatatlan biztonságu szinizlés dirigálja kaleidoszkopikus tarkaságu egésszé. Kádár e kiállításon a naturalizmus legszélsőségesebb ellenlábasa.

7. A formaépitésnek a dekorativ összefoglalás és a geometrikus absztrakció mellett egy másik lehetősége *a plasztikus testiség kidomboritása*. A forradalmak utáni idők legerősebb áramlata az, mely absztrakciók, ekstázisok, irrealitások után a konkrétség, a talajbiztonság, a valószerűség élményeire törekszik. Igen különböző irányokból sokféle ut vezet az uj plaszticitás, az uj tárgyilagosság felé, és egyelőre egyértelmű, határozott célkitüzésről az „uj realizmus", az „ingricizmus" és a hasonló törekvések tág lehetőségein belül szó sem lehet. Itt inkább egy általános tendenciáról beszélhetünk, semmint egységes stilusról. *Szobotka* Imre előkelő impresszionizmusát már évek óta kubista vonalszerkezettel organizálja. Most elérkezett arra a pontra, ahol a geometrikus vázat mindjobban magába szivja a közben plasztikussá zárult forma. Kissé ködös szineiben pompa, testeiben leegyszerűsitett mozgás él. *Molnár* C. Pál a testet könnyű kézzel jégvirágtörékenységű szoborrá mintázva ágyazza festőileg vázolt térbe. *Rauscher* György egyes képeiben robusztus sulyt, másokban dekadens gracilitást egyesit a test kidomboritásával, a szinek árnyalatos, anyaghű kezelésével, a rajz aprólékos hangsulyaival. *Johan* Hugó a finom primitivség hatásait keresi, mig *Kiss* Vilma brutális groteszkssége monumentális és leegyszerűsitett formulában jelenik meg; *Zilzer* Gyula grafikája is hasonló tendenciáju, *Gábor* Jenő hideg, kemény plasztikáju testeibe expresszionista mozdulatutrirozást visz. — *Cselényi-Walleshausen* Zsigmond annyiban helyezhető e csoport mellé, mert ő is visszatér a

SZOBOTKA IMRE: HAJÓN

A KUT tavaszi kiállitásából

Kut 1927

2.17.

Szobotka Imre

Imre

(*) Szobotka Imre kiállítása. *Szobotka* Imre, aki alig néhány esztendős pályáján sok magával való viaskodáson és válságon át járta a komoly fejlődés útját, most kollektív kiállítással kerül elénk a Tamás-galéria akadémiauccai helyiségében. Majd negyven munkája számol be itt legújabb fejlődéséről és állomásáról s ezek az eredmények becsületes tanuságot tesznek a művész hitének hűségéről, de egyben továbbmenéséről is. A kubizmus, mely eredeti indulása volt, a maga formát analizáló látásával most komplexebben s a természet összességéhez közelebb nyilatkozik meg nagyon finom és előkelő színkultúrával. *Vörös hajú nő*-jének nobilis elképzelése s hatáseszközei talán legújabb eredményeit mutatják, néhány nagyon friss és tiszta színekkel teljes akvarellel együtt. Galambdúcos csendéletének nyugodt biztossága, két nagyobb kompozíciójának mozgalmas lendülete mindig komoly mélységekben járó művészként szereznek számára megbecsülést és értékelést. *Szobotka* Imre a fiatal gárda értékei között azok közül való, akik most már végleges úton járnak — közel végleges eredményekhez.

Szobotka Imre kiállítása

A Modern Kiállításszervező Bizottság az Akadémia-utca 8. szám alatt lévő Tamás-galériában folytatja haladó törekvésű művészeink gyűjteményes kiállításának sorát. Most *Szobotka* Imre festőművész műveit mutatja be. Szobotkának világos tónusú, jóízlésű, szelid hangú pikturája igen alkalmas arra, hogy a modernebb törekvésekkel azokat is megbarátkoztassák, akik csak a valóság hű lefestését kedvelik. Művészete átmenet, illetőleg inkább visszatérés a modoros természetátalakítástól a naturalisztikus természetszemlélethez. Csak festői technikájában, színfelrakásában őrizte meg régebbi geometrizáló stílusának emlékét. Képeinek rajza most teljesen a valóságot követi. *Vágtató szekér* című korábbi vászna, amelyen a figurális részek energikus átstilizálásról beszélnek, bizonyára nem felel meg már a művész mostani felfogásának. Igen finom színösszefoglalásokra, az ábrázolt táj térhatásának igen világos éreztetésére képes Szobotka. Színeit vékonyan keni fel vásznára, amelynek fehérsége, mint világosságot jelző folt, nem egyszer fedetlen marad a felrakott színek között. Palettáján a sárga, zöld, rózsaszín és a kék színek uralkodnak, ezekkel fejezi ki finom, a vízfestmények halványabb tónusára emlékeztető impresszióit. Egyedül az *Igali malom* című képén üt meg sötétebb, határozottabb tónust. Mostani stílusára még a *Téglagyár-udvar* és a *Galambduc* című vásznak a legsikerültebb példák. Olajfestményei mellett egy sorozat élénkebb tónusú vízfesményt is kiállított.

Y. E.

Szobotka Imre

BH. 1920. I. 12.

akart észrevenni és az új nevek egész sorával, melyeket először hallott. Míg a művészek mindegyike külön-külön szólott a közönséghez, könnyen elmehetett mellettük a kényelem közönyével, de most az együttes polifóniájára meghőkölt. Az egyesek, szerinte „különcség"-e — a meg nem értés kényelmes elnevezése — most mintha tömegbetegségként hatott volna. Akarva, nem akarva kérdezte, hogy mit akar ez a sokféle arcú, sokféle hangú művész, mert az mégsem lehet, hogy a „bolondság"-nak ennyiféle változata és mégis ilyen egysége legyen. A hiba, úgy látszik, mégis a közönségben volt, amely ismét kénytelen újratanulni és revideálni azt, amit már megszokott és betéve tud. A közönség pedig tudvalevőleg nem szeret újat tanulni.

A jelenség magában véve nem új, minden 20—25 évben megismétlődik, mire egy új nemzedék felnövekedik. A háború előtt elvetett magvak és csírák csak most szöknek sudárba, már amelyeket a nagy földrengés nem pusztított el. Az a 8 év, mely bennünket a háborútól elválaszt, alaposan megváltoztatta a világ és ember képét. Hogyan folytathatnák hát a legérzékenyebb lelkű emberek, a művészek, ott, ahol a fonál elszakadt? Az új művészek egyszerűen ennek az új világnak, ennek az új nemzedéknek a kifejezői. Amit ők akarnak, azt minden idők igazi művészei akarták: a maguk mondanivalójukat, a maguk nyelvén, a maguk kifejezési eszközeivel. Az ember szinte restelli leirni ezeket a közhelyeket, mert úgy érzi, hogy nyitott ajtókat

SZOBOTKA IMRE :BERAKODÁS

Kut. 1926. I. ef. 27.

6d.

nem akarjuk egyforma hitetlenséggel szolgálni az isteneket és a bálványokat. Az erkölcsi közömbösséget rosszabbnak tartjuk még az erkölcstelenségnél is, mert a cinikus vagy fásult közömbösség a szellem és a jellem ellustulásával jár. Nemcsak mutogatni fogjuk az izmainkat, de meg is próbáljuk majd: vajjon elég erősek vagyunk-e, vajjon fel tudjuk-e venni a harcot a magukat hangosan rikácsolva kínáló papirmasé-herkulesekkel, akik egyebet se akarnak, mint kivasalni az obolusokat a közönség zsebéből. A hiúság vásárának mai nagy, látványos komédiáját mi megfordított távcsővel nézzük majd, hogy messzebbről, tehát objektivebben láthassuk, s így bizonyára nem fogjuk elismerni se nagy művészeknek, se nagy embereknek, akiket még oly hangos reklám kiált is ki nagyoknak — ellenkezőleg, élő tiltakozás leszünk mindenfajta szellemi prostitució ellen.

Nem fogjuk magunkat az úgynevezett „közvélemény" által vezettetni — mi akarjuk vezetni a közvéleményt. Azt szeretnők, hogy ami ma még a mi különvéleményünk, holnap közvéleménnyé legyen. Hazugságot nem fogunk leírni, még banalitásokat se; sőt még annyi udvariasság sem lesz bennünk, hogy elhallgassuk a kellemetlen igazságokat, mert mindig nagyon hiszünk abban, amit kimondunk, még ha néha tán úgy látszik is, hogy nincsen igazunk. Nem fogunk érdeklődést mímelni olyan dolgok iránt, melyek egy cseppet sem érdekelnek bennünket és nem fogunk engedményeket tenni olcsó „sikerek" kedvéért. Nem fogunk versenyt futni azokkal, sem kiállításainkon, sem folyóiratunkban, akik előbb elrontották a közönség ízlését, s most azzal mentik alpári mivoltukat, hogy a közönség ízlése kívánja az alacsonyrendűt. A művészet mai eliparosodása ellenére mi a „nagynevű" ipartelepek szinte gyári produktumaival szemben a hittel készült, becsületes művészi munkát küldjük harcba. Ne a „tekintély", ne a művészi „cég" képpel vagy barátsággal megfizetett reklámhíre, de a művészi portéka jósága hódítsa meg a *KUT* művészei részére a közönséget. Mert ezen a ponton is áll a kissé fellengősen hangzó s már-már hitelét vesztett, mert retorikai frázissá züllött igazság, hogy a művésznek kell irányítania a közönséget, nem pedig a közönségnek a művészt. Ma mintha mesterségesen züllesztenék le a szellemi gazdagokat is szegényekké, pedig, ha valaha, éppen ma kellene felemelni a szellemi szegényeket is gazdagokká, hogy a szépségben, az igazság-

Szobotka Imre : Zöldséges kofa

Magyar Művészet
1935. 123. l.

választásánál művészettörténeti és kultúrtörténeti szempontok érvényesültek elsősorban és egyesülésük több szempontból kedvezően módosította a szokványos képeskönyv-formát. Különös örömmel üdvözöljük a bevezetésként szereplő metszetsorozatot, amely Buda és Pest többszázados fejlődését illusztrálja és kevésszámú, de igen jól kiválogatott lapjaival többet mond a város fejlődéséről, mint a sokszor elcsépelt frázisokkal teletüzdelt történelmi bevezetők javarésze. A metszetekhez tartozó magyarázó képjegyzék pedig igen ügyesen nyujt behatóbb tájékoztatást. Az időrendben összeállított metszeteket Budapest műemlékeinek ugyancsak időrendi sorrendben történt felsorakoztatása követi; az igen helyesen szűkszavú és többnyelvű képaláírások a kötet végén lévő magyarázó képjegyzékben nyernek megfelelő kiegészítést. Hogy e néhány szavas szövegek elkészítését minő körültekintés, mennyi munka előzi meg, azt csak a szakember tudja igazán értékelni. A Budapesti Képeskönyv jórészt az utóbbi esztendők eredményes kutatásain épül és ügyesen vezet át a megoldatlan kérdések labirintusán is. Ismeretlen anyag, ismeretlen adat nincs a kötetben, de ilyet ismertetni annál kevésbbé volt feladata, mert a nagyközönség számára ez az anyag is jórészt új, ismeretlen, hiszen az új kutatási eredmények nagyon nehezen mennek át a köztudatba. Így a kötet hatók, azonban puszta stíluskritikai szemlélet alapján is csak a XIX. sz. elején keletkezhetett az udvar. A később Várszínházzá átalakított karmelita-templom építésideje is helyesbítést kíván: a zárda eredetileg 1715-ben épült, 1733-ban tűzvész után újjáépült, a templom homlokzata pedig 1786-ból való. Az angol követség várbeli palotája a XIX. sz. végén igen erős restaurálást szenvedett el, amely homlokzatát is megváltoztatta, innen ered mai faltagolásának és ablaklezárásainak heterogén elemekből egybefűzött jellege. A Tárnok-u. 5. sz. alatti kapu a XVIII. sz. első negyedénél későbbre alig tehető, míg a Medve-u. 4. sz. alatti kaput érzésünk szerint a század első harmadában építették. A Batthyány-tér 3. sz. alatti ház aligha épülhetett 1800 után, csak a reliefek későbbiek. A Pala-u. 8. sz. alatti ház két építési kor nyomait mutatja: az erkély a XVIII. sz. 20—30-as éveiből eredhet, míg a kapukiképzés az 1750 utáni évekre vall. A bécsikapu-téri kedves sarokház erkélye a legutóbbi évek hozzáépítésének eredménye, az eredeti állapot fényképekről ismeretes. A Margit-körút 29. sz. ház ablakrácsait későbarokk formaadásuk miatt nem tudjuk 1800 körül elhelyezni, a pesti szerb templom kapuja ellenben föltétlenül 1800 után keletkezett. A „Vörös Sünhöz" címzett ház tiszta empire stílusú részlete 1820 előtt aligha ké-

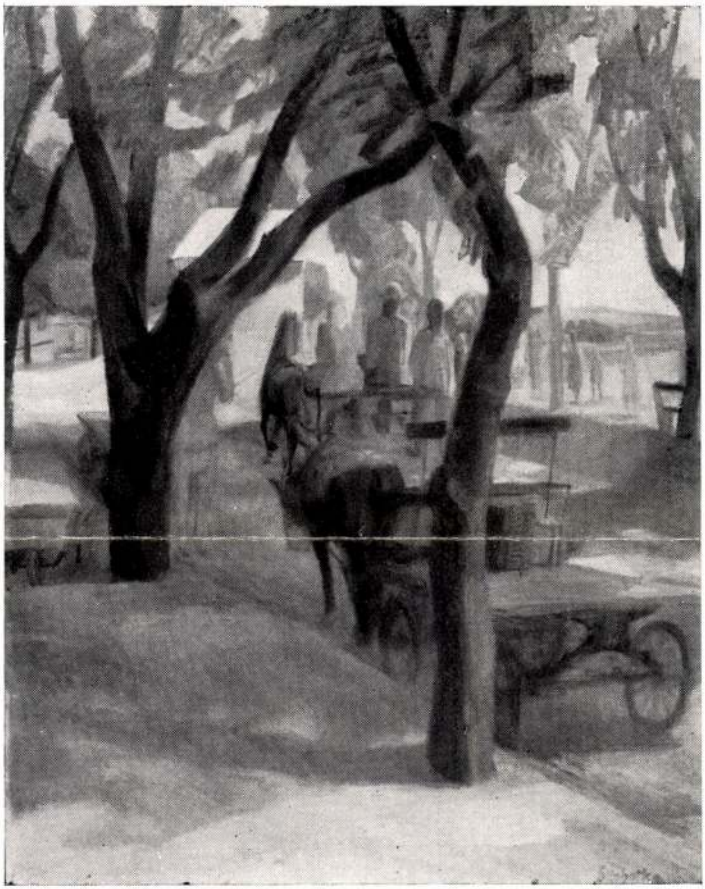

SZOBOTKA IMRE: Szentendrei dunapart.

Nemzeti Szalon 1936. február – március
Kat

Szobotka Imre

festő

Szobotka Imre: Anya gyermekével

A KUT kiállitásából

Cselényi-Walleshausen Zsigmond: Csendélet
A KUT kiállításából

Szobotka Imre

V

Nemzeti Szalon 1949
Kut jun.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KÉPCSARNOKAI

MEGHÍVJA ÖNT

SZOBOTKA IMRE

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÓJÁRA

1958 SZEPTEMBER 19-ÉN DÉLUTÁN ½6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

Dr. LÁSZLÓ GYULA
EGYETEMI TANÁR

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA, V, VÁCI-UTCA 25

Fk. Dr. Balázs Istvánné 7209 m Minőségi-ny. Fv. Draschitz R.

Szobotka Imre, festő

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola növendékei voltak a 1896-és 1919 között
Szobotka Imre, festészet, diszitőfestészet szakon 54.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Írt. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Gobolka Imre

(1890–1961)

„Vízparti fáj" Vízfestmény

33,5 x 50 J. l. p. Gobolka I.

Hátoldali ár: 4000 Ft

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976. május

SZOBOTKA IMRE, festő

Az 1969-es szerződés szerint Bedő Rudolf gyüjteményének meghatározott része 14 évi megvaltassal 14 év alatt kerül a Modern Magyar Képtarba.restmény,grafika alkotja zömmel a kiválasztott anyagot.A Bedő-gyüjtemény,1975. 115.sz.-SZOBOTKA IMRE:"TAJKÉP FAVAL",c.müve.p.akv. 244+312 mm.Ltsz:75.186. 294.old

KOMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII. 1972-73. Pécs, 1975.

Szabatka Imre

a „Képzőművészet iskolája" c. könyv
harmadik kiadása megjelent. A szer-
zők között szerepel a művész neve is.

Esti Magyar

1976. dec. 28. Kossuth, 18,30 M.

Szobotka Imre (1890-1961)

„Nagybányai révlet" o.v. 75x60

s. l. b.: Szobotka

Utváltási ár: 5000 ft.

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Szobotka Imre

„Falurészlet" o. v. 65 x 46 cm

J. l. j.: Szobotka

Utáltási ár: 7000 ft.

RÁV 42. Képszekció Budapest, 1977. május

SZOBOTKA IMRE

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

539
Szöveg : 55, 259, *266/123*,

Szobotka Imre

Fónagy Béla vezetésével ama idők üttörő művészeinek,Czóbel Bélának,Kmetty Jánosnak, Szobotka Imrenek,Diener-Dénes Rudolfnak a művei mutatták be a Belvedere-ben.Egry József is itt szerepelt először nagy jelentőségü uj anyagával.

Dési Huber István:Művészeti irások
Kossuth Könyvkiadó 1975 160.o.

Szobotka Imre

A bajai muzeum törzsanyaga tartalmazza
a müvész alkotásait.

Pap Gábor: Kincsek és mükincsek.....
Müvészet, 1975. junius - 4 oldal

Kobolka Imre

Miltòlès

Bossányi Ernő: Ők is Bácskából indultak.
Miskolc, 1975. június - 41 oldal.

SZOBOTKA IMRE, festő

Dr. Aszalós Imre, bajai szemész-főorvos, jeles műgyüjtő számos művésszel folytatott levelezést/Szőnyi, Bernáth, Szobotka, Koszta, Egry, Medgyessy/Medgyessyvel barátság szövődött. 306.old

KÉSMÁRKY MÁRIA-KŐHEGYI MIHÁLY: Levelek és adatok Medgyessy bajai kapcsolataihoz 305.old

Ferenc

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

Szobotka Imre

mütermét kölcsönadta Derkovits Gyulának, tárlata előtt egy néhány hétre.

Dési Huber István: Müvészeti irások
Kossuth Könyvkiadó 1975 167.o.

Szabotka Imre festő

A hüvelődési alap a nagymarosi alkotóházat művek egész sorával is benépesítette. E folyósónúzcumban látható megjénk művészének képe.

Sósonci Miklós: Téli napok a nagymarosi alkotóházban.

Pestmegyei Hírlap, 1975. jan. 9.

Sobotka Imre

Setány, olaj. 36×34

30. Művészeti Képaukció
1973.

Szobotka Imre

G. Apollinaire bárlati beszámolóiban négy magyar művész neve bukkan fel/Réz Pál: Apollinaire világa,1974/ Galimberti Sándoré, Galimbertiné Dénes Valériáé, a pálya kezdetén a kubizmus által inspirált Szobotka Imréé és Korody Elemére.

rr Forrás 1975/1o/8o

Dévényi:Matisse magyar kapcsolatai

Szobotka Imre (1890-1961)

„Kertrészlet" Vízfestmény

35x49 Jelenve lent balra: Szobotka

Ziziáltási ár: 6000 ft.

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Szobotka Imre (1890-1961)

„Aytalnál ülő nő" Olaj, vászon

95 x 66 Védett

Kikiáltási ár: 8000 ft.

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Szobotka Imre

„Vízparti táj"

Olaj, vászon 50x65 telesve lent

jobbra: Szobotka

Tiliáltári ár: 6000 ft.

BÁV 36.Müvészeti Képaukció Katalógus 1975 május

SZOBOTKA IMRE, festő

Sok barátja meglátogatta és megtetszett nekik a szép táj, kedvet kaptak a kinti munkára. Aba-Novák Vilmos tel ket is vett itt. Egy nyáron itt dolgozott Bernáth Aurél Évekig kijárt nyaranta Szobotka Imre, kenyeres pajtása Elekfy Jenő és ló komám, Vass Elemér. 4.old

Tóbiás Áron: Zebegényi látomás 3.old

Muzsák, Múzeumi Magazin, 1970. 3.sz. Bp.

Szobotka Imre, író

Megemlítve. (KUT)

Dévényi Iván: Rózsa Sándor emlékezete
245–246.

JELENKOR, Pécs, 1974. március XVII/3.

Szabotka Imre

Sétány, vörös. 36×34, 3000 Ft

30. Művészeti Képaukció, 1973.

Szobotka Imre

Csáky József Baráthoz vele

Párisban – emlére

Passuth K: Magyar művészek az európai avantgarde-ban

Bp. 1974 Corvina

19. old.

Szabatka Imre

a Nemzeti Galéria idén megrendezi emlékkiállítását.

M.T.I. belföldi hírek, 1941. jan. 19.

Szobotka Imre, festő

Emlékkiállítása nyílt
meg Győrött.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. május 13.

Szobotka Imre

1947-ben az Ernst Muzeumban Perlrott Csaba Vilmos Gráber Margittal és Szobotka Imrével közösen állitott ki.

Bodri Ferenc:Perlrott Csaba Vilmos

Látóhatár 197o/7-8 764.old.

Szabotka Imre

A gjöri Xantus János Múzeum képtárának ez évi programjában szerepel a művész ápr.-i tárlata. A műveket a Nemzeti Galériától és a művész özvegjétől kapja a Múzeum.

Kisalföld, 1972. febr. 15.

Szobotka Imre festő

a Magyar Nemzeti Galériában emlékkiállítását rendezték meg.

Szocialista Művészetért, 1941. okt. (2.)

Szobotka Imre festő

Emlékkiállítását Győrben a Xantus János múzeumban rendezték meg.

Kiállítási kalendárium.

Szocialista Művészetért, 1972. jún. 5.

Szobotka Imre
festő-

Szobotka Imre és Megyeri Barna
közös emlékkiállítása nyílott
meg a Nemzeti Galériában.

László Gyula: A valóság müforditói. . .
Müvészet, 1971.november - 38. oldal

Szobotka Tamre

festő

Fiatalabb korában rovródik a dolgok szerkezeti, téri és időbeli ábrázolásának hiutatásához. Idősebb korában természeti ábrázolásokat készít.

László Gyula: A valóság müforditói. . .

Müvészet, 1971.november - 38. oldal

Szobotka Imre
festő

A művész Zalaegerszegen szuletett,
de igazi otthonának Udo arhelyt vállja,
ott került elősőr szembe a természettel.
Párizsba alig 20 éves korába került.

László Gyula: A valóság müforditói. . .
Müvészet, 1971. november - 38.oldal

Szobotha Imre
festő

Szobotha Imre a természet ember-
formáló hőseget vizsgálja. Élet mü-
ve jórészt a háború mutaléka
lett. „Önarchepe" maradt meg.

László Gyula: A valóság müfordítói. . .
Müvészet, 1971. november - 38.oldal

Szobotha Imre

festő

„Gyümölcsszedők" (repro)

Berecz Miklós: Tragikus lázadók...
Művészet, 1971. november – 40 lap.

Imre
Szobotka ~~Tibor~~
festő

Imre
Szobotka ~~Tibor~~ és Mészáros Barna emlékkiállítását a Magyar Nemzeti Galériában dr. Kassák Lajos nyitotta meg.

Berecz Miklós: Tragikus lázadók. . .
Művészet, 1971. november - 40. oldal

Szobotka Imre
festő

Emlékkiállítására László Gyula előszavában elmondotta, hogy Szobotka Imre a szerelmet kereste és a természetből végtelen a világszerelem ábrázolását.

Berecz Miklós: Tragikus lázadól. . .
Művészet, 1971.november - 40.oldal

Szobotka Ynne
festő-

Szobotka Ynne és Megyeri Barna
művészetében közös magja, hogy
mindketten lázadók voltak. Szembe
fordultak a polgári életformákkal.

Berecz Miklós: Tragikus lázadók. . .
Művészet, 1971.november - 40.oldal

Szobotka Imre
festő

Szobotka hubista képei, önarchépei, hettős önarchépei már önmagukban is kiérdemelhetnek a záradó jelzőt.

Berecz Miklós: Tragikus lázadól. . .
Művészet, 1971.november - 40.oldal

Szobotka Imre
festő

A 30-as években készült a „Laxikonyha" látszólag szolid életkép. A „Kolduló rózsaut" pedig lírai hangolba bevitott vádirat az imperialista háború ellen.

Berecz Miklós: Tragikus lázadók...
Müvészet, 1971.november - 40.oldal

Szobotka Imre
festő

Szobotka Imre művészete progresszív. A szinek melegek, bágyak. Ujabb művei A „Szenzakodók, Somsály" és az „Óbudai hajógyár".

Berecz Miklós: Tragikus lázadók...
Művészet, 1971.november - 40.oldal

Szobotka Imre

Bemutatott műve:

123. sz. „Vizmosás," olaj.

Balogh J.: A. Magyar Képzőművészetért "I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

111

Szobotka Imre festőművész

11 éve halt meg, emlékkiállítása
nyílt a győri Xantus János Múzeumban

Magyar Nemzet 1972 május 13
4. old.

Szobotka Imre festőművész

emlékkiállítása nyílik meg

a győri Xantus János Múzeum lép-

csőházában május 12.-én

Magyar Nemzet 1972 május 9

4. old.

Szobotka Imre, festő

Emlékkiállítása a Nemzeti Galériában tekinthető meg.

— : A hét végi kulturális programból

9.

Népszabadság, Bp. 1971. szept. 18.

Szobotka Imre, festő

Emlékkiállítását tárlatvezetésen ismertetik. (Szent. 5.)

— : A Nemzeti Galéria ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. szept. 3.

Szobotka Imre

Zebegényben töltötte a nyarakat Szőnyi István, Vass Elemér, Elekfy Jenő társaságában, A patakon tul a vasut felé vezető utcában lakott.

Pataky Dénes: Szőnyi 16.old.
Corvina 1971

Szobotka Imre

Bemutatott művei:

51. sz. „Karácsonyfa," olaj.

Nemzeti Parasztpárt kiállítása, Budapest,

1945. VI.

Szobotka Imre

Bemutatott műve:

86. sz. „Majoros", olaj.

Nemzeti Parantpárt kiállítása, Budapest, 1945. VI.

Szobotka Imre

Bemutatott művei:

1 db. sz. „Lombok alatt" olaj.

Nemzeti Szalon-ban kiállítása, Budapest, 1945. VI.

Szobotka Imre

Az 1930-as években csatlakozott a posztnagybányai irányzathoz.

Pataky Dénes: Bernáth Aurél, Budapest, 1972

71

Szobotka Imre

a Gresham kávéházban összegyűlt műcépek egy tagja.

Pataky Dénes: Bernáth Aurél, Budapest, 197[illegible]

8 P

Szobotka Imre

Bajor Gizi műtárgy-sorsolással egybekötött műteremlátogatásai révén anyagi támogatásban részesült. (Hinatkozás a 8 órai Újság 1939. XI. 20-i számára.)

D.J.: Bajor Gizi, a művészetbarát; Műgyűjtő, 1971/3. sz. 6-9. l.

SZOBOTKA IMRE, festo

A Gyori Xantus Janos Muzeumban 1972-ben Szobotka Imrének emlékkiallitasa volt. 367.old

DÁVID LAJOS: Jelentés a Győr-Sopron Megyei Múzeumi Szervezet 1972.évi működéséről 367.old

ARRABONA. AXantus János Múzeum Évkönyve, 15.szám, Győr, 1973

Szobotka Imre

Fürösztés, akv.

Műterem II. csoportkiállításán. 1935.

Szobotka Imre

Akt kertben, p.

Műterem II. csoportkiállítás. 1935.

Szobotka Imre

Völgy c. képe nepr.

Magyar Művészet

1936. 149 l.

Nemzeti Bermentesség

Nemzeti Bermentesség

Nemzeti Bermentesség

Szobotka Imre

Ülő férfi, rajz
repr.
Kut 1926.
marc. 28.

4—

104. Sienai iskola, XV. sz.: Sienai Sz. Katalin az oltár előtt - fa, tempera, 60×39·2 cm.

Szobotka Jmre

Uzsonna c. kápé

repr.

Kut 1927. 3. sz.

Szobotka Imre

Harafelé c. Epé
repr. -

Gerő Ödön. A magyar
népéletkép. Magyar
Művészet 1927, 32. l.

az említett okirat tényleg a fiatalabb Péterünkre vonatkozik, mert az okirat Vischerje épen azokban a városokban — névszerint Comóban és Milanóban — is járt, ahová a Sebaldus-síremlék késői quattrocento-jellegű részletei utalnak. A kandeláber-pillérek olasz mintáit az ifjabb Vischer Péter tényleg a comói székesegyházon, a luganói S. Lorenzón, a Milano melletti Certosán, a bergamói Colleoni-kápolnán láthatta, a szobrászi elemek pedig épp olyan határozottan Pádua és Velence, különösen Riccio és a második Lombardi-generáció közvetlen hatásáról számolnak be.** De az ifjabb Péter még a velencei festőktől is vett át kedves motívumokat. Így a középső párkány zenélő angyalai között egy olyan lantot pengető kis angyalkára is reáismerünk, mint aminőt Giovanni Bellini festett a Frari sekrestyéjében lévő Madonnája trónusának zsámolyára 1488-ban.

* Az okiratot közli G. *Seeger:* Op. cit. 280.

** A síremlék dekoratív genre-plasztikájával leginkább Alex. *Mayer* foglalkozott. (Die Genreplastik an Peter Vischers Sebaldusgrab.) Újabban *A. Fried* egyes motívumoknak grafikus előképeire is rámutatott. (Graphische Vorbilder für das Sebaldusgrab. Belvedere 1925/31. 7—16. o.).

MDK

Szobotka Imre

Reggeli asztal

Patak hiddal

Belsőtó

/Z.P.A./: Téli tárlat és a Mübarát-kiállitás. Magyarország 1944. febr. 5.

MDK

Szobotka Imre

Völgy, repr.

Magyar Müvészet 1936. 149.1. Képek.

MDK

Szobotka Imre

Tájkép, repr.

Kut. 1927. II. évf. 4-5. sz. 16.l.

Szobotka Imre

Karakterek

Repr.

Kopp

MAGYAR MUVESZET

1937. 24. l.

32. l.

MDK

Szobotka Imre

Berek, o.

Patak, o.

Nagybényai kis id, o.

Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

Szobotka Imre

neve említve, műve szerepel az 1936-os akvarell-kiállításon.

-Uj magyar akvarellek-

Bálint György: A toronyőr visszapillant I. 630. old.
Bp. Magvető 1976.

(e.a)

II.

Szobotka Imre és Eősze András

(A „Műbarát" kiállítása)

Szobotka Imre a halk és szelid zöldek festője. Finom érzésű ábrázolója a természetnek, amelyhez egyre közelebb kerül, amióta kubisztikus multjától egyre inkább távolodik. Egyre bensőbb, egyre elmélyedőbb a természetszemlélete. Művészete most van delelőjén, szemének feltárult a természet minden titka, azaz, hogy avatatlan szemnek láthatatlan végtelenül sok szépsége, sok finomsága.

És Szobotka gyöngéd érzéssel követi minden változatán át a természetet, de legörömestebb nyári színeiben. Legujabb gyüjteményének darabjai is többnyire a nyár szinességét ábrázolják, a Balaton parti világát, Szentendre és Zebegény dunai táját. Egyszerük a motivumai: fák, bozótok, szántóföldek, patakpartja, erdőszéle, s elvétve képein néhány emberi vagy állati figura, pedig Szobotka régebben inkább figurális festő volt, mint tájábrázoló. Egyszerü motivumait az ábrázolás elmélyedő szeretete teszi vonzóvá. Nem egy képe ugy hat, mint egy-egy szemérmes lirai vallomás, egy tiszta léleknek megnyilása a nagy titok, a természet misztériuma előtt.

Ellágyuló müvészet ez, amely ritkán keményedik meg és mutat erőt. Néhány pasztelljén (3, 28) tompitatlanul szólalnak meg a szinek.

Ujság 1943. márc. 6.

PAPFALUSI ERZSÉBET
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE
HIRLAPTERJESZTŐ
BEREGSZÁSZ

Az

"E U R O P A "könyv és lapterjesztő

Balázs igazgató ur kezeihez

csaknem harsány a hangzásuk, s ugyanakkor a krétával rajzoló kéz huzása is erélyesebb, a színes nyom a papirosalapon lendületesebb. Ugy látszik, ez volna az az irány, amelyben Szobotkának tovább kellene próbálkoznia, nehogy benne feledkezzék szőke zöldjeinek kissé fáradt és lemondó világában.

R Ajánlott
Beregszász
361 /d

B u d a p e s t

V.,Visegrády u 36.IV.1

Szobotka Imre

*

A Műbarát termeiben Szobotka Imre képeit és Ősze András szobrait láthatjuk.

Szobotka Imre kialakult, karakteres stílusban dolgozik, úgy hogy képei azonnal felismerhetők. A lágy világoszöldek uralkodnak tájképein, halványszürke árnyékokkal, amikkel szegletes, töredezett rajzot ad a lomboknak. Gyengéd tónuskülönbségekkel dolgozik, finom, derengő, szórt fény permetezik tájképein. A Hálófoltozókat a fényhatás, a víz csillogása egyik legszebb képévé teszi. A Verandán képet a reflexek játéka légiessé varázsolja. Megnyugtató a természetben elmélyedő, halkszavú, gyengéd tónusokkal dolgozó művész Szobotka Imre, aki a pasztellt éppoly biztosan és hatásosan kezeli (Alsó szél a Dunán).

Ősze András szobrai illenek Szobotka képeihez. Költői lélek, elvont finomságokra törekszik és azok a szobrai a legsikerültebbek, amiken nem tagadja meg önmagát, lírai beállítottságát. Különösen érvényesül poezise a női szobrokon. **Sz. I.**

gpróbál-
a gobe-
r falkár-
ig alkal-

Ujmagyarság
1943. márc. 10.

szony-ember képek rajta". Dobó Ferenc 1602-ben rendelkezik képes kárpitjairól.

Bethlen István erdélyi fejedelem is a legbőkezűbb gobelinkedvelők sorába tartozott. Kárpitjait végrendeletében „házöltözéknek" nevezte. Ezek között a flandriai és olasz falkárpitok között volt egy Julius Caesar-sorozat és több római tárgyú gobelin, amelyet Bethlen Gábortól, a nagy fejedelemtől örökölt. Behlen Gábor számadáskönyveiben több alkalommal olvashatjuk, hogy megbízottai által flamand gobelineket vásároltatott. Brandenburgi Katalin fejedelemasszony ingóságai között 1629-ben 12 darab nagyméretű flamand kárpit is szerepel.[38] 1631-ben az özvegy fejedelemasszony visszakövetteli Rákóczi Györgytől a Munkácsvárában maradt ingóságokat s felemlít többek között egy Nagy Sándor történetét ábrázoló gobelinsorozatot s értékét 15 ezer tallérban szabja meg.[39] Az erdélyi fejedelmek birtokában lévő fali szőttesekről, gobelinekről és faliszőnyegekről szemléltető fogalmat nyujt

Szobotka Imre és Eösze András a „Műbarát"-ban

Szobotka Imrét sok régebbi tárlatról ismertük meg. Emlékezhetünk rá, hogy némileg másképpen ismertük, most megújhodni látjuk művészetének arculatát. Régebbi nyugtalanságai, lázai elmaradtak, e kiállításon már csak néhány képe emlékeztet elmúlt évtizedére. Újabb képein a korszakunkon ma mindinkább eluralkodó fegyelem és harmónia stílusát láthatjuk. Érdekes lenne képeit e korszak-jellemző stílusváltozása időrendjébe állítani, enélkül most kiállított képeit néha két rokonlelkű különböző művész alkotásainak is gondolhatnók.

Jellegzetesen tájképfestő, a tájba bele festett emberalak maga is tájképi elem képein. A Balaton és a Duna-kanyar tájait veszi legszívesebben tárgyául, az ég és víz, a lombok árnyainak és fényeinek játéka, kedvelt témája. Pasztell és néhány képén olaj a kifejezési eszköze. Tiszta harmóniába összehangolt halk színekkel, tiszta ösztönnel és erősödő fegyelmezésű tudással fest. *Balatoni verőfény, Fűzes, Kálvária* képei jellemzik ma leginkább. Még olyan szín-tarkaságot is, amilyent *Rembrandt plein* képének Amszterdam egyik tarkálló tere nyujt, nyugalmas, letompított hangosságú összhangba tud foglalni.

Magyar Nemzet
1943. május 7.

FŐVÁROSI
HIRLAPTERJESZTŐ
VÁLLALATA

JENŐ

PÉCS, RÁKÓCZI ÚT 38.

42 VIII. 29. 18

Európa könyv és Lapterjesztő
Szelvényes Kiadó R. T.
hivatala Budapest.
V Rothermere u. 12. III/2.

R Ajánlott
Pécs 1
7862

Ajánlott.

S 8508 RÉSZVÉNYNYOMDA, PÉCS

Szobotka Imre 1

(1890-1960) festőművész, értékeire Genthon István 1935-ben megjelent könyvében mutalott rá. 1908 körül tiszta kubista szellemben és fölfogásban dolgozik s igazán nem a társadalom ilyen-olyan nyomása kényszeritette arra hogy később az oldottabb formalátás, atmoszferikus színkezelés.

Szij Rezső: Rekviem a Nemzeti Galériában

Alföld 1972/3 95 old.

Szobotka Imre 2

ember és tájábrázolás hivévé szegödjék. Kiállított a Belvederében (1921) a Tamás Galériában (1929-ben), az Ernst Múzeumban (1949) 10 év múlva a Csók Galériában, noha nem kedvelte a gyakori mutatkozást a közönség előtt. A Szobotka-Megyeri-Patkó életművek közül kétségtelenül a Szobotkaé a Szij Rezső: Rekviem a Nemzeti Galériában

Alföld 1972/3 95 old.
96

Szobotka Imre. 3

legegyenletesebb szinvonalú. Bodnár
éva rendezésében pedig egyike az év
legszebben és legsikerültebben rende-
zett kiállitásainak mind az anyag
csoportositásában, mind a művek el-
rendezésében. A mester egységes korszak-
ka végül is egyetlen zárt egységbe ám-
lik, az egyenletes és magas szinvonalú
művek révén. A katalogus kiállitása
is méltó volt a Galéria legjobb hagyományai
Szy Rezső: Rekviem a Nemzeti Galériában hoz.
Alföld 1972/3 95 old. 96 old

Szobotka Imre

(1890-1961) festményeiből, akvarelljeiből, és grafikáiból nyílt emlékkiállítás. aug. végén a Nemzeti Galériában - Dr. Bodnár Éva művészettörténész rendezésében. A hét évvel ezelőtt elhunyt művész - a nagyi és festészeti alapismeretek elsajátítása után - 1908-09-ben Münchenben, majd 1910-től Párizsban élt, hol D.Y. képzőművészet.

Szobotka Imre

az Académie „La Palette" elnevezésü szabadiskolában dolgozott. - Jean Metzinger és Henri Le Fauconnier voltak a tanárai. Müvészetére - amelyre egyre erösebben a kubizmus nyomta rá a bélyegét Apollinaire is felfigyelt: a Montjoie cimü folyóirat 1913 március 15-i számában megjelent harlati beszámolójának egyik D. Y. Képzőmüvészet.

Vigilia 1971/11 786old.

Szobotka Imre 3

passzusa Szobotkának a Salon des Independants-ban szerepelt képeivel foglalkozik. Mint az Osztrák-Magyar Monarchia állampolgárát, az első világháború kitörésekor Bretagne-ba internálták a francia hatóságok; a zsúfolt internáló-táborban egy sorozat akvarell-illusztrációt készített Claudel „L'annonce D.I.: Képzőművészet.

Vigilia 1971/11 786 old.

Szobotka Imre 4

faite à Marie" ciuü miszteriumjátékához.
A művész - akit Rózsa Miklos művészeti
kritikus „minden szenvelgéstől ment, szük
szavu, puritán egyéniségként" jellemzett, 1919
ben tért haza Magyarországra. Itthon egy
ideig még a kubizmus és a konstruktivizmus útját járta, később azonban stílusa egyre lazábbá, ernyedtebbé vált; a sokat ígérő
D.I: Képzőművészet.

Vigilia 1971/11 786 old.

Szobotka Imre 5

kezdetek után: „Ablakból" „Csendélet teáskannával" „Falak Budán", „Kettős önarckép", „Fekvő női akt") művészete hanyatlásnak indult. Két 1929-es képén („Nagybányai utca templommal" és „Ligánylány-akt, még sok érték csillan meg- későbbi zebegényi, balatoni, Zsennyei festményei azonban meg sem közelítik fiatalkori munkáinak

D. I. Képzőművészet.

Vigilia 1971/11 786 old.

Szobotka Imre 6

tartalmasságát, feszültségét. Szobotka
művészetének ívét a két háború közötti
mostoha magyar társadalmi és kultu-
rális viszonyok megtörték, - a művész né-
hány korai munkája azonban a szá-
zad eleji magyar festészeti reneszánsz
emlékezetes, művészettörténeti rangú
alkotásai közé tartozik.

D. I. Képzőművészet.

Vigilia 1971/11 786old

lyeknek gyönyörűséges gyűjteményét mutatja be a Szépművészeti Múzeum, csak látszólag képviselik művészetének egészen külön világát. A grafika valójában csak egyik nyilvánuló módja alkotó energiájának: a világ jelenségeinek vonalakra szétfejtése. Míg festményein nagy egészében igyekezik fölidézni egy-egy jelenését az életnek, a karcolótűvel annak részeiről fejti le a testet, alóluk takarja ki a szerkezetet. Szálkáira, vonalaira szedi szét azt, amit a festő szeme különben foltbeli egységnek lát.

Grafikai oeuvrejének is sok a megfejtetlen kérdése. Mindenekelőtt: mely lapok kezeművei és melyeken dolgoztak tanítványai? Azután a lapok keletkezésének időrendje? Rézkarcai közül Múzeumunk kiállításának katalogusa időrend szerint első helyre teszi Rembrandt anyjának azt az arcképét ⟨B. 354.⟩, mely a legvégső biztosságig megérett ösztönösségnek finom vonalboholyokat emberi formákká összeziláló alkotása: olyanféle művelet eredménye, mint a láncvirág puha, fehér pamutselyméből levegőben úszó képleteket gyöngéden kavargató szellőé. A rajz felső sarkán a 1628-as évszám látszik. Rembrandt huszonkét éves volt abban az esztendőben és egykorú egyéb műveinek tanusága szerint még messze-messze attól a tökéletességtől, melynek ez a csöpp karc már kész eredménye. Hiszen, ha pályájának elején akkora mester lett volna, elképzelhetetlen volna fejlődésének fokozatossága. De viszont, mire álljon a tudomány, ha nem az egyetlen pozitivumra, amely számára adva van: a hiteles nyomnak látszó évszámra?

Igy kergetődznek a kérdések Rembrandt karcai körül. Volt idő, amikor számukat négyszázra tették. Seymour Haden selejtező kritikája óta számuk egyre kisebbedik: Alphonse Legros már csak 71 lapban látja Rembrandtnak hiteles kezeművét. Akárhány nagy és híres karcát is kikezdte a kétség. Amit a legkritikusabbak is meghagytak belőlük, Rembrandt művészetéről az is éppen eleget mond el. Ott a legnagyobb, ahol a karcolás művészetének az anyag és technika megszabta határain legkevésbbé igyekszik tágitani. Ahol szűkszavú, kevés vonallal beszélő, nagy fehérségeken póklábú, fekete vonalakkal mindent sejtető. Azért talán tájképein a legtökéletesebb. A táj visszaadásában, a természetnek színeiből és tónusaiból kivetkőztetésében és mégis levegővel teli nagy mindenségének érzékeltetésében vitte legtöbbre a modern karcoló grafika. Ennek az egész csodálatos kihagyó, jelző és sejtető művészetnek Rembrandt volt a megkezdője és egyik legnagyobb mestere is.

ELEK ARTÚR

MAGYAR REMEKMŰVEK

Az Ernst-múzeum kiállítása

Remekművek — talán kissé merész meghatározás, inkább egy sereg jó magyar kép egybegyűjtve, közöttük kiváló is akad szép számmal, de selejtes is. A «remekművek» jelzőt már jó eleve lefoglalták abszolutbecsű, fellebbezhetetlenül nagyszabású korszakos művek számára, százötven esztendő nem ád elég tágas teret arra, hogy véleményünk, — melyet sokszor károsan befolyásol a mindennapos küzdelem hullámverése, — minden oldalról szilárdan alátámasztható legyen. A magyar képekről szóló ítéletünk különben is alaposan átformálódott azóta, hogy Petrovics Elek a Szépművészeti Múzeum modern képtárából kiselejtezte az oda méltatlanul beerőszakolt anyagot és a múzeum erejéhez mérten a legkülönb magyar képeket rakatta a helyükre. A magyar festőművészet kialakulásáról alkotott értesültségünk jelentékeny mértékben gazdagodott és megszilárdult, egyben bizonyos vonatkozásokban más irányt vett. Az Ernst-múzeum eddigi kiállításai is nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy művészek, kik az esztendők múlásával háttérbe szorultak, képességeikhez mérten holmi elégtételtelét, elkésett elégtételt kapjanak kortársaik baromi közönyéért és az utókor hibás ítélkezéséért. A most rendezett kiállítás anyagát részben már ismerjük és sok kép előtt megállva eltünődünk: miért is nincs ott, azon a helyen, ahol már régesrég ott kellene lennie: a Szépművészeti Múzeumban!

Igy Beck Vilmos önarcképe, Brocky Károlynak Walter Scott egyik regényéhez készült képe, Madarász Viktor robusztus «Dózsa népe», Rippl Rónai «Legyezős nő» című képe, Vaszary János feledhetetlen «Salome tánca» belső értéküknél fogva megérdemlik, hogy a mulandóság elé gátat emelő múzeumban az őket illető helyet elfoglalják, a régebbi mesterek művei között is található néhány olyan darab, melyet fejlődéstörténeti fontosságuk oda utal. De ezek álmok, üres álmok, a Múzeumnak nincsen annyi pénze, hogy e kincseket megszerezhesse, a műtárgyak tulajdonosai pedig aligha bírhatók rá, hogy aukciókon, drága pénzen, tülekedve megszerzett képeiktől megváljanak.

BÁLINT ALADÁR

FIATAL ZENÉSZEK

Elérkezve immár az ugyancsak hosszúra nyúló idei hangverseny-évad végéhez, talán nem lesz érdektelen, ha visszapillantunk azokra az új, fiatal értékekre, melyek a szezon folyamán bontakoztak ki. Legjobban

egyrészt a kubizmus sematizmusától, másrészt a naturalizmus mechanikus reprodukáló voltától. Két látszólagos ellentét között kell megtalálnia az egyensúlyt. Ha ezt megtalálja, erre biztosíték kitünő tehetsége, még egy dolog lesz hátra: elérni azt, ami az egész új piktúrából hiányzik még és ami fő feltétele a művészet megújhodásának: hogy aktív, vallásos tartalommal telítődjék meg a kép és több legyen, mint az életnek szubjektiv, vagy objektiv konstatálása.

HEVESY IVÁN

REMBRANDTRÓL

〈Rézkarcainak kiállítása alkalmából〉

A titokzat, mely Rembrandt művészetében Rembrandtot, az embert, eltakarja a kereső szem elől, még sok nemzedék kiváncsiságát fogja izgatni. Hiába rakjuk szám nélkül való műveit, képeinek, rajzainak, karcolt vagy vésett lapjainak sokaságát egymás mellé, hiába látjuk rajtok annak az emberi jelenségnek, kit Rembrandtnak nevezünk, szemmel érzékelhető vonásait létének egész folyásán végig, úgyszólva életének egyik évéről a másikra alakulni: ifjú fejéből meglett férfi, majd öregedő és elöregedett ember fejévé változni, hasztalan látjuk rajtok délcegen és kihivóan, majd bajtól és gondtól ellágyultan, végül összeroskadtan: — nagy és végzetes hiányosságát érezzük ismereteinknek, valami mély éjszakába burkolódzott titkot, amelynek ki tudja, lesz-é valaha hajnalodása? Amiért bennünket, szinte négyszáz évvel utóbb szülötteket, annyira izgat életének titka, nyilván azért van, mert kortársunkat érezzük benne, azt az embertypust, mely a tizenkilencedik század közepe óta érlelődik Európában és zavaros szemmel keresi helyét a világegyetemben. Rembrandt a művészet történetének első «modern embere», a száz ellentéttől megtépett, nekibuzduló és elerőtlenedő, hívő és kétkedő, cselekedni akaró és el-elcsüggedő disszonáns lélek. Nagy és hatalmas s egyben gyönge és véges ember. Művészete mindezt hiven kifejezi, csak éppen meg nem magyarázza. A miért?-re nem felel. S a magunk korának typikus embere éppen ezt akarná tőle, várná mint önmaga érthetetlenségének magyarázó igéjét.

Hogy az a lelkiség, mely korunk emberegyedére jellemző, miként fejeződik ki művészetében? Hogy mi a formai megjelenési módja művészetében a mögötte megbúvó modern lélek sajátosságainak, erre a kérdésre egy-egy jelszóval megfelelni nem lehet. Talán abban a tételben foglalhatnók össze, hogy Rembrandt óta a «szép» fogalmának értéke lényegesen módosult. Mióta az ő művészetét ösmerjük, azóta a szépre nemcsak abban ismerünk rá, amiben a régiek: a nyugodt arányok, az egymáshoz illő színek, a szabályos méretek, a méltóság és erő vagy a tetszetősség és finomság harmóniájában. Hanem a torzban és fonákban is, a szabálytalanban és nyugtalanban is, a zavaros, sőt szennyes színűben is, ha igazi emócióból származott. Ha például azt a női typust vesszük szemügyre, amely Rembrandtnak bizonyára a női szépségideált jelentette 〈Zsuzsánnáit és egyéb női aktjait〉, és ha úgy nézzük őket, olyan igénnyel, ahogyan például a régi olasz mesterek ábrázolásait szoktuk, akkor rá kell jönnünk, hogy a «szép» jóval tágabb körű fogalom, mint az emberek képzelik, mert az is lehet szép, ami a nyelvhasználat szerint csúf, — sőt hogy a művészet számára semmi sem csúf, s hogy ennélfogva a «szép» fogalmának talán nincsen is helye a művészetben. Kifejezőbb és kevésbbé ingadozó értékű meghatározás helyett a: «művészi».

Rembrandt művészetének az az egyoldalúsága, hogy a napfény szétömlő világosságától szinte fél, és hogy a fényt általában a sűrű árnyékból szereti kibontani, keskeny réseken átjátszatni és belevillantani a sötétbe, színelképzelésének ez a fényt, árnyékot gyors átmenetekben váltogató módja is a mai emberre, annak kevésbbé egyetemes lényére, inkább egyoldalúságra, elfogultságokra, specializálásra hajló természetére emlékeztet. Mintha csak korunk neuraszténiás művészét látnók a korán elkomorodott Rembrandtban, ki minden álmát négy fal között, a műtermében álmodja végig, kit a világ színessége és színeiben lelkének örök ifjúsága szinte csak mint elvontság érdekel, ki az élet zsivaja és boldogsága elől önmagába bújik, a világosság elől a homályba, a lélek üregességébe, akárcsak az elkínzott idegzetű költő 〈a «dekadens»〉, ki a nappal világossága elől az éjszaka derengésében, csöndjében, elhagyottságában keres enyhülést és egyben ihletet. Az érzéki színekkel világító élettől szinte elfordulni látszik, és ezzel függ össze művészetének az a föntebb említett tulajdonsága, hogy számára a «szép» és a «csúnya» fogalma a «művészi»-nek fogalmában oldódik föl.

*

Művészetének egybefüggő nagy complexumában nehéz tájékoztató rendszert fölfedezni. Az anyag mineműsége, melyet alkotásaihoz fölhasznál, a technika, amellyel megdolgozza anyagát, az ő művészetében alig igazitják el a keresőt. Rézkarcai, me-

1910-ben került ki Párisba és ott ismerkedett meg az egészen fiatal, alig néhány éves festői mozgalommal, amelynek célja volt Cézanne örökét következetesen továbbfejleszteni: rendet, konstrukciót mutatni meg a külvilágban és szuggerálni a teret a formák felépítésében. És 1910 körül már odáig fejlődött ez a probléma, hogy a fejlődés válaszútra állította munkásait. Kiküszöbölték már a képből mindent, ami a valóságnak csak esetleges vagy szubjektív, tehát nem lényeges eleme. Elmaradt a tárgyak színes külseje és e külső változatossága, elmaradt minden érzéki szépség és minden hangulati elem. Objektív térszemléletet akartak kifejezni, semmi többet. Mindebben el is mentek addig a határig, ameddig a tárgyak megadott formája megengedte az absztrahálást. A részletek eltorzúltak és pőrére vetkőztek, hogy megláttassák az egész organizmusát, de az egész még hasonlított mintaképére: a természetre.

Szobotka az első párisi évek alatt teljesen magába élte ezt a kifejlődött, de utolsó szavát még ki nem mondott kubizmust. Átvette, mert az ő törekvései is hasonló irányban mentek és mert érezte, hogy benne a piktura legfontosabb problémájának fog mélyére szállni. Biztos tehetsége azonban az odaadások első mámorában is megőríztette vele látásának függetlenségét. Nem megismert teória neki a kubizmus, hanem akkori énjével azonosúló élmény. Kép- és térszerkesztése természetesen azonos a többi kubistáéval, de a problémák megoldása már az első években is önálló erejű. Feltűnő képeiben, ellentétben legtöbb kubistával, a színek élénksége és lényeges kifejező szerepe. A kubistáknál általában kevés szín szerepel, az is tompa, szürke és fakó. Egyezményes jelek bizonyos kiterjedési irányok jelölésére. Szobotka képein zseniálisan van felhasználva és a kubista problémának szolgálatába állítva az élénk kontrasztszínek mozgató: közelítő és távolító ereje. A színeknek ez a térkifejező alkalmazása kissé talán áttöri az absztraktúl szerkesztő kubizmus elveit, de végeredményben igen hathatósan segíti a probléma szuggerálását. És ez a fontos. De hamar megérezte a művész, hogy módszere rikoltó tarkaságra vezet és óvatos lett. Mert bármily erős legyen is érzéke a színharmónia iránt, a kubista kép színeit színharmónia és dekoratív hatás szempontjából rendezni nem szabad; a probléma megoldását kockáztatná vele. Kevesebb és diszkrétebb színhez folyamodik és bebizonyítja, hogy azokkal is eléri ugyanazt az eredményt.

Eközben, a háború kitöréséig, Picasso és a kubizmusnak többi kutatója megtette a további, logikailag következetes útat a kubista probléma elvi tisztaságú megoldása felé. A természet formáinak utolsó emléke is eltünt, a többi esetlegesség után az anyag éreztetése is elmaradt a képből. A formák téri viszonylatai maradtak és a kubista festészet egy misztikus, metafizikai geometriává alakúlt. Szobotkát azonban ettől a végső, kockázatos úttól visszatartották erősen reális piktori készségei. Kezdte érezni, hogy a kubizmus bár nagyon fontos probléma, amelynek megoldása nélkül tovább menni nem lehet, de csak egy probléma, amely mellett a festészet többi követelő feladatait sem szabad elmellőzni. Szobotka útja elvált a kubista iskolától és egy realisztikus, szintetikus kísérlet felé hajolt. Jöttek a háború és az internálás évei: a zárt élet nagy elmélyülésekre adott alkalmat. A képek még nagyon absztraktak, de már nincs bennük az a nyugalmas higgadtság. Forrongóak és nyugtalanok. Fest egy sorozat illusztrációt Claudelnek egy misztériumához: kubisztikus felépítésben, expresszionisztikus szenvedéllyel.

Azután kezdődik egy érdekes folyamat. Ha a kubizmus lényegét az egészen absztrakt architektonitásban határozzuk meg, akkor így kellene mondanunk: módszeres, megfontolt visszavonulás a kubizmusból. De ha nem a módszert nézzük, hanem a probléma magját, akkor így: a kubizmus eredményeinek realizálása. Az út, amelyet ebben a folyamatban végigjár Szobotka művészete, nem a fordítottja annak, amelyet a naturalizmusból a kubizmus felé haladtában megtett. Akkor sorban hullajtotta el a természet külső gazdagságait, hogy tisztán láthassa az ösvényt egy igazság felé. Most visszajön, hogy a megtalált igazság fényénél járva be az ismert útakat, újra felszedegesse, ami akkor még idegen kolonc volt. Megtanúlta, hogy a konstrukció és a térbeliség az, ami a természetbe az emberi lélek egységét beleviszi, de ezek semmivel sem rekesztik ki az élet ejeven változatosságát. És fest tájképeket, amelyek absztraktak, hogy szuggerálják a kiegyensúlyozott rendet, amellyé a művész lelke rendezi a világot, de reálisak is, hogy ragyogjon a világ húsa-vére. Az akt: formák harmonikus szervezete de puha, rugalmas test és eleven izomzat, térben kiterjedő, felépített organizmus, de a szín és fény látomása is. De az érzéki formának és a lelki formának egymást nem zavaró és egymásnak ellent nem mondó szintézise nem mindig sikerül még Szobotkának, éppen a probléma nehézségei és újsága miatt. Sokszor egyenetlenek a képek: például: színszerű, foltszerű háttérből emelkedik a plasztikus, téri hatású akt. Vagy: valamelyik piktori mellékprobléma, szín- és fényeloszlás, előtérbe kerül és elnyomja a főfeladatot. Igaz, hogy Szobotka feladata igen nehéz: óvni kell magát

totta tőle. — A szirének énekének titkát csak a költő, a lírikus tudta megérteni: neki a kozmosz harmóniája, az örök ritmus visszhangja zeng föl benne. «És most képzeljük el — így Babits — a messze vizen suhanni a kis hajót a szirének felé. A szél, mint valami vágy, egyenesen arra röpíti vitorláját. A szél, a tenger vágya, mely a tenger puha, nagy testét borzogatja .... És zeng, zeng a tenger zúgásába bezeng a szép ének. Mintha a tenger örök álmait dalolná és hivogatná aludni vele, aludni bele. Ó, ti halandók, kik az élet álmát alusszátok, sejtitek-e, hogy jobb álmok is vannak? Nagyobb, nagyobb álmok?» És Odysseus nem tudja felejteni az éneket, a fülébe zeng, mikor Penelopéra gondol, mikor Alkinous asztalánál ül, mikor az emberek életét éli, mint a költő, aki mellett elsuhan a lét és ő csak az örök ritmusokat figyeli.

Ime, mivé lett a «könyv-élmény»! Mindegyik író, a maga legsajátosabb egyéniségére, legősibb életélményére bukkant rá mögötte. Egy problemájuk volt mindhármuknak, melynek a homeroszi szöveg csupán ürügyül szolgált: a természet és az ember viszonya, az ember vágyódása a természet szépségei után, amit a szirének éneke szimbolizál, s mindegyik, a lírikus, a regényíró, az aesthetikus, olyan feleletet adott rá, mellyel a maga lelke legbensőbb valóját tárta ki.

*

Elek Arturnak nemcsak a művészi fordításért tartozunk köszönettel. Graf elsősorban stílusra törekedett s a maga filozófiai pointejeit olyan mélyen és ügyesen tudta elrejteni, hogy a fordítónak folyton résen kellett lennie, hogy ezt a pointet valahogy végképen el ne stilizálja. Másért is meg kell emlékeznünk róla: a szép bevezetésért, melyben egy nálunk alig ismert, kiváló olasz tudós, író és költő életpályáját rajzolta meg, s egy érdekes megtérés történetére hívta föl a figyelmünket.

KIRÁLY GYÖRGY

RAKODCZAY PÁL

Míg élt, nem méltányoltuk; magyar szokás szerint legalább hát a halála után emlékezzünk meg érdemeiről!

Rakodczay Pál a leglelkesebb «par force»-színész volt. Színigazgató is csak azért lett, hogy színész lehessen, hogy állandóan játszhassa a maga kedves szerepeit: Lear királyt, Macbethet, III. Rikhardot, Shylockot, Jágót, Biberach lovagot, Lucifert stb. stb. Nem is volt sehol olyan klasszikus műsor a vidéken, mint Rakodczaynál. Ő nem a divatos operettekre fektette a fősúlyt, hanem Shaksperere, Molière-re, Katonára, Madáchra. Ő csak a nagyok előtt nyitotta meg a templom ajtaját...

Öregségére teljesen leszegényedve vonult vissza a színpadtól. Rajongó volt, tehát buknia kellett. A direktorságra rámént minden vagyona. Hogy megélhessen, kénytelen volt visszatérni a kathedrára, oda, ahonnan elindult. 〈Mielőtt színész lett, tanító volt a fővárosban.〉 Ám Rakodczay visszavonultságában sem lett hűtelen a színpadi múzsához s ha nem szolgálhatta azt a színpadon, hát szolgálta — tollal.

Rakodczay már fiatalon is sok figyelemre méltó elméletet írt a színészetről. A fiatal tanító ekkor már titokban a színpadra képezte magát, még pedig egészen sajátosan. Mestere nem volt. Színésziskolába sohasem járt. Ő maga volt önmagának mestere és tanítványa. Ez a magára utaltság, ez az elszigetelt önképzés fejlesztette ki benne «A színészet rendszere» című nagyobb munkájának alapelvét, mely szerint «a színészi tanulmány kútfeje a monológ» s «a színészet rendszere a monológ és dialóg közti ellentéten alapszik».

Később — a színpadtól visszavonulva — inkább színészettörténeti tanulmányokat folytatott. Ekkor írta meg két vaskos kötetben «Egressy Gábor és kora» című és sok tekintetben igen becses munkáját, amelyben mondhatni teljesen hű képet fest a régi nagyok színészi egyéniségeiről.

Bizony-bizony Rakodczay Pál megérdemelte volna, hogy Paulay Ede halála után a Nemzeti Színház igazgatói székébe ültessék. Azt hiszem, kiváló igazgatót nyert volna benne a Nemzeti Színház. De — hiába — mi mindennel elkésünk!

PATAKI JÓZSEF

SZOBOTKA IMRE KÉPEI

Szobotka Imre az egyetlen magyar festő, aki fejlődése során egész az absztrakt, programmszerű kubizmusig is eljutott, hogy abból kiindulva kísérelje meg uj út keresését.

Nyugat 1922 I. jún. 16.

Robotka Imre

K.

— **Szobotka Imrének ítélték a Szinyei jutalmat.** A Szinyei Merse Pál Társaság *Csók* István elnöklésével vasárnap délután emlékülést tartott Szinyei Merse Pál halálának huszonegyedik évfordulója alkalmából. Az elnöki megnyitó után *Pátzay* Pál terjesztette be a titkári jelentést, majd *Csók* István tartott emlékbeszédet *Iványi Grünwald* Béláról. Ezután kiosztották a díjakat, a Szinyei-jutalmat Szobotka Imre festőművész kapta, a tájképfestészeti díjat *Kmetty* Jánosnak, a Zichy Mihály grafikaidíjat pedig *Koffán* Károlynak ítélték. Befejezésül *Elek* Artur tartott előadást Szinyei Merse Pál híres képéről, a »Majális«-ról.

Pest, 1941 febr. 3.

3.

4.

Szobotka Imre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1958 SZEP 26

SZOBOTKA IMRE

Kiállítás a Csók Galériában

Szobotka Imre nevét hosszú évek óta elsősorban a tájfestők között tartják nyilván. Rendkívül népszerűek és kelendőek könnyed kézzel festett akvarelljei és világostónusú, megnyerő és tetszetős olajfestményei. A világos színek szeretete szervesen beletartozik Szobotka Imre művészi szemléletébe. Az érdekes, világos kolorit megnyerő festői technikával párosul, s képeiről sugárzik a természet szeretete, megbecsülése. Olykor azonban a festőművész túlzottan is az igénytelenebb közönség ízlése szerint fest. Nem lenne ez baj, ha a félszáznál jóval több műből álló kiállításon nem ilyen lenne a képek egy jelentősebb csoportja. A művész olykor az üzleti és az anyagi sikert keresi, mint a „Sorokparti fűz", „Virágzó magnólia", „Zebegényi est" „Cséplés I—II", „Borsót csépel a kombájn" című képeivel és még néhány más alkotásával, s ilyenkor képei, sajnos, nagyon is közel kerülnek a giccshez.

Szobotka Imre művészetére azonban nem ezek a képek a jellemzőek, hanem az elmélyedőbb, alaposabb szemléletű alkotások. Az igényes látogatókat elsősorban akvarelljei nyerik meg. Szép és érdekes műve „A festő", „Az őszi táj", „Festő és modell", az olajfestmények közül pedig a „Mályvák", a „Tente baba", „Verőfényes reggel", „Virágok az ablakban" és más alkotások. Általában Szobotka Imre ott alkot értékesebbeket, ahol embereket és emberi kapcsolatokat ábrázol. Meglátásai és képei lírai természetűek, otthonos, csendes, megnyerő hangulatot nyújtó alkotások.

Ha ez a Csók István-galériában most megnyílt kiállítás nem is jelent mérföldkövet képzőművészeti életünkben, mégis színesíti, gazdagítja azt sajátos színeivel és hangulatával. Szobotka Imre képei mélyén ott parázslik az élet, s a vásznain finom, árnyalt fények rezegnek.

(fenyves)

adózó kötc
azonban kiala
másfajta form
ekképpen nyú
ményét az ol
ezek az én k
lönféle tájakr
ezek állnak h
a legközelebb.
Lőrinc: *Örök t*
még inkább Radnóti: *Orpheus nyomában* című kötete itt a legklasszikusabb példa, s hasonló indítású Vas István: *Hét tenger éneke* is.

Melyik csoportba sorolhatnók a *Szeszélyes szüret*-et? Első pillantásra úgy látszik, egyikbe sem, hiszen Kálnoky jobbára közismert európai költőket fordít, s talán nem is olyan arányban, amint azt költői alkata megkívánná. Ugy tetszik, mint szerkesztőt csupán az a szerény cél vezeti, hogy az olvasónak, aki különféle antológiákban megismerte és megszerette munkáit, átnyújtsa legjobb fordításai szigorúan megrostált gyűjteményét; nem nevek felfedezésével, vagy nevek sokaságával akar hódítani, hanem „mindössze" remekművek olyan tolmácsolásával, hogy azok magyar nyelven is remekművekként hassanak.

De ha alaposabban szem-

só
á-
és
i-
it
i-

jóllehet, az említett költőket egész világok választják el egymástól — maradéktalan mert Kálnoky a költői hangváltás rendkívüli tudatosságra és önfegyelemre valló képességével oly mértékben rendelkezik, hogy — miközben e szélsőségesen különböző hangú lírikusokkal egyenként és külön-külön rokonságot tart — a saját egyénisége sohasem kandikál ki a versből, nem mossa el a stiláris különbségeket és nem formálja át a maga hasonlatosságára a költők eredeti arculatát. Ez pedig olyan tulajdonság, amellyel igen kiváló műfordítóink népes seregében is csak kevesen rendelkeznek. Ezért sikerül Kálnokynak egyformán meggyőző erővel megszólaltatni *A letiportakhoz* szóló Hugó vagy *A császár és proletár* kibékíthetetlen ellentétét megéneklő Eminescu mélyen zengő for-

---

KÖZTETEK ÉLEK

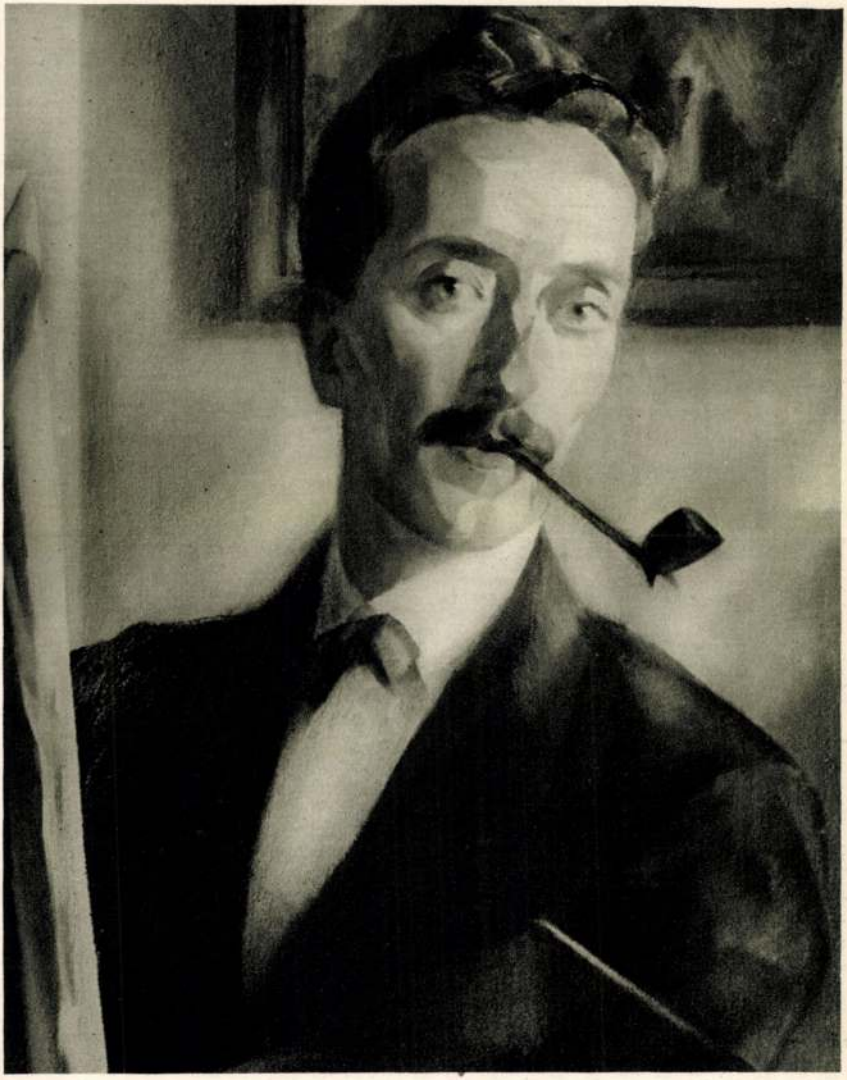

SZOBOTKA IMRE: ÖNARCKÉP.

közvélemény. A művészet iránt érdeklődő közönség is körülbelül ilyen hadállásnak minősítette föllépésüket s eleinte inkább különködésnek nézte a képeket és szobrokat, amelyeket maguk a kiállítók is kifejezetten kísérletnek s nem végeredménynek vallottak. A közvéleménynek ez a fölfogása nagyjában megszüntnek mondható: a közönség beleszokott a művészi kísérletezés teljes szabadságába, sőt a helyzet azóta úgy alakult, hogy festői vagy plasztikai iránya miatt ma már szemrehányás nem ér kiállító művészt.

A KÚT tehát a maga nagyarányú fáradozásait lényegesen megváltozott viszonyok közt, kedvezőbb esztétikai klima légkörében folytathatja. A közönség rokonszenves érdeklődése nem maradt el.

Mint a Miénk és a Nyolcak esetében, úgy a KÚT első föllépésének idején is megtörtént, hogy sokan egy művészeti irányt véltek e festők és szobrászok együttesében látni. Ez bizonyára téves felfogás, amit a KÚT tagjainak puszta névsora is

egészséges művészeti alakulás éppen az ilyen falka-kitenyésztés ellen, annak elhárítására szokott létrejönni.

A KÚT kiállításának tanusága szerint körülbelül így gondolkodhatnak a KÚT vezetői is s ez az elv nagyon határozott formában öltött testet új tárlatukon, amelytől senki sem fogja megtagadhatni azt, hogy komoly, elmélyedt, hittel teljes művek egész sorát rejti magában. Nem is szólva arról, hogy ez a keret néhány drágakövet is foglal: Csók, Rippl-Rónai, Vaszary puszta megjelenése, művészi kultúrájuk s nagy tehetségük már magában is olyérték, amelyet érdeme szerint fog elismerni a közönség. Azonban az ily értékelés már tárlat-kritikához vezetne, amelyet pedig eleve kirekesztettünk e folyóirat hasábjairól. Nem is a kiállítás méltatása volt célunk, csak éppen élünk az első kínálkozó alkalommal, hogy a KÚT munkásságára felhívjuk olvasóink figyelmét s néhány válogatott művet mutassunk be reprodukcióban a közönségnek ebből a kiállításból.

LYKA KÁROLY.

SZOBOTKA IMRE

101.	Patak. Olajfestmény	750.—
102.	Zebegényi részlet. Olajfestmény	500.—
103.	Hálófoltozás. Olajfestmény	900.—

Nemzeti Szalon 1942. jan-febr.

Szinyei Tavó VIII. kiáll.

~~Nikola András: Nagyb~~

ok Károly: Aratás.

Szobotka Imre kiállítása

A CSÓK GALÉRIÁBAN

Valamikor abban a forgatagban, amely az impresszionizmus felbomlását követte és egyrészt a térbeliség erősebb hangsúlyozására, másrészt a tárgyak geometrikus stilizálására késztetett, a fiatal magyar festők közül sokan kénytelen-kelletlen lelkiségüktől idegen kifejezési módok divatjának uralma alá jutottak. Ez történt *Szobotka Imre* esetében is, aki majdnem egy évtizeden át küzködött a kubizmussal, melynek terén jó egypár fiatal tehetségünk vívódott megváltásért. Legtöbbjüknek a konstrukciós elemek erős hangsúlyozása, a formák szögletesre törése s a színesség háttérbe szorítása nem is volt igazi lelki élménye. S ha valaki alapjában olyan lágy és álmodozó lélek volt mint Szobotka, akihez nem illettek harsogó hangok és hadonászó gesztusok, a magára öltött kubista páncél alól is kikandikáltak elnyomott hajlandóságai.

A kételkedés nehéz órái következtek s ezek visszavezették Szobotkát a természettel való közvetlen érintkezéshez, ami őt is, mint sok más tehetséges kortársát feloldani kezdte az intellektuális célkitűzésekből fakadó varázslat alól. Ekkor Nagybányán keresett őszinteséget s mint arról a Tamás Galériában rendezett kiállítása tanúskodott, közelebb jutott magához, mint programszerűen gyakorolt kubizmusa korában. Természetesebb, könnyedebb lett kibontakozott finom színessége, amely átlátszóan világos skálából keverte ki mondanivalóit. Már nem próbált izzani, égni, hanem ezüstösen tartózkodó összefoglalásba öntötte a látottakat. De legyünk őszinték, a kubista iskola használt annyiból, hogy megóvta az első benyomások rendezetlenségétől s még inkább az egyszerű természetmásolástól.

A Műbarátban néhány évvel később rendezett kiállítása végleg leleplezte ezt a halkszavú lírikust, aki minden fejtörés nélkül úgy festett, ahogyan szíve mélyén érez: halk, finom, tartózkodó érzelmességgel. Egyszerre teljesen őszintén átélt művek kerültek ki ecsetje alól, miközben a valóság szépségét világos, áttetsző színekkel ünnepelte. Ismét évek múltak el, de nem lendítették ki arról az útról, amelyre férfikora teljében rátalált.

Ingadozás nélkül számolt be bensőséges látásmódjáról. Ma is halkszavú, egyetlen harsogó színe, egyetlen száguldozó, felsíró vonala sincs. Minden művéről kiegyensúlyozott gyönyörködés tartózkodó líráját árasztja: finomságok mestere. Egynéhány figurális képet és enteriört leszámítva, főképpen a tájkép szolgáltatja élményeit. Kerüli a verőfényt és nincsenek mély árnyékai. Minden műve átköltés, lemérséklés, áttétel hamvas színfelületekbe, párás hatású összefoglalásokba. Mintha az olajfesték technikáját ma merevnek érezné, mert ritkán él vele. A közvetlen lerögzítés, a szerinte lényeges képelem kiválogatását vízfestményein végzi el. Ezek könnyed technikai biztosságával mai legjobb akvarellistáink mellé küzdötte fel magát, de a bennük érvényesülő kiválogatásnál jóval magasabb színvonalat képviselnek pasztelljei. Elárulják, hogy mily gyönyörködéssel, örömmel és odaadással készítette őket, valamennyi részletükben egyforma gonddal. A pályájának örömeire, szépségére hálásan visszagondoló, önmagában megpihenő lélek melege sugárzik belőlük, letörölve minden csalódás emlékét és csak azt őrizve meg az életből, ami szép volt benne és kívánatos.

Farkas Zoltán

Magyar Nemzet
1958 [illegible] Szept.
23.

...eredményeket persze nem lehet más országok sikereihez, más népek életszínvonalához hasonlítani, a mi életünkhöz sem. A felszabadulás előtti és a mai helyzet adja az országról a helyes képet, ami azt bizonyítja, hogy *a Szovjetunió és a népi demokráciák által Albániának nyújtott segítség jó helyre került.*

Mit is látott Albániában a magyar parlamenti küldöttség? Dinnyés Lajos elsősorban a mezőgazdász szemével tanulmányozta az országot.

— A felszabadulás után

megkezdték mintegy 100 000 hold mocsaras, terméketlen terület lecsapolását.

bániának: textilművei, cementgyára, fafeldolgozó üzemei, kőolajfinomítói.

Megkezdték a nyersanyagforrások tervszerű feltárását s az eddigi próbafúrások és kutatómunkák során máris jelentős mennyiségű szénre, vasércre és más ásványi kincsekre bukkantak. Akármerre jártunk, érezhettük, hogy *az ország helyes úton halad, hogy ezt a nép is tudja, s ezért dolgozik megfeszített erővel.*

— Ez az egyhetes út — fejezte be Dinnyés Lajos — igen eredményes és tanulságos volt. A régi, egykor elmaradt Albánia helyén megismerkedtem a szépülő, szocialista Albániával.

K. T.

Kínai fiatalok látogatása Bujákon

Országjáró útjukon a Kínai Kommunista Ifjúsági Szövetség küldöttei vasárnap Bujákra látogattak el.

A lelkes fogadtatás után a kínai vendégek a bujáki parasztfiatalok társaságában először a Várhegyre mentek. A hétszázéves vár falai között *Almási Miklós* igazgatótanító mesélte el, hogyan alakult ki az ősi kelta település helyén a mai falu. Különös érdeklődéssel hallgatták a kínai fiatalok az utóbbi évek nagy változásait.

A gazdag földek, a rengeteg erdők, hol sok a szarvas, őz, vaddisznó, azelőtt a *Károlyi* grófoké voltak. (A vadászkastélyt — ma munkásüdülő —, a csepeli gyáros-család, a Weiss bárók bérelték.) A bujáki parasztok nagy nyomorban éltek. Az igazgató harmincnyolc éve tanít a faluban, jól emlékszik a múltra. A gyerekek tökmagolajos fekete kenyeret ettek tízóraira, s télidőben is szakadt cipőben jártak. Két kerékpár volt mindössze a faluban s vasárnap éjjelente a Budapesten dolgozó munkások — tarisznyájukban egy hétre való babbal, borsóval, krumplival —, **gyalog indultak el a tizenhat** kilométerre eső vasútállomásra. S ma? A kerékpárokat senki nem tartja már számon, de a motorkerékpárokat sem. Sok új ház épült, terjed, gyarapodik a falu. Mind többen hordják a gyönyörű bujáki népviseletet. Piros csizma, tizenkét selyemszoknya, huszonnégy— harminc gyöngysor, csipkekendő van a lányokon. Pöttöm lánykák, mint sokszínű harangvirág tipegnek fehér nylonharisnyában...

Délután a bujáki fiatalok meghívására a vendégek látogatást tettek két parasztcsaládnál. A 8 holdon gazdálkodó Fintor István otthonában a magyar és a kínai parasztok múltbeli életéről, s jövőjéről beszélgettek. Elmondták a vendégek, milyen nagy léptekkel halad előre a kínai parasztság a szocialista gazdálkodás útján. *Ugrásszerűen növekedett a mezőgazdaság termelése, a szövetkezetekbe tömörült több százmillió paraszt szebb, jobb életre talált.*

Este a bujáki fiatalok kultúrműsort rendeztek a vendégek tiszteletére. Gyönyörködve szemlélték a kínai fiatalok a híres párnatáncot, a bujáki **lakodalmas játékot.**

Szobotka Imre

Kállai Ernő: Kiállítások. Nyugat. 1938. VI. köt. 307. l.

Halápyt *Szobotka Imre* gyüjteményes kiállítása követte a Fränkel-galériában. Szobotka régi kubista próbálkozásaiból megtartotta a szerkezetes képrendhez való ragaszkodás erényét. De képei konstruktív alapvázát most a tárgyi ábrázolás temérdek apró részletével tölti ki. Rendkivüli gondot fordít arra, hogy a teret és benne a tárgyak elhelyezkedését, fák, házak, hegyek talaj kötötte egyensúlyát világosan éreztesse. De ugyanilyen behatóan elemzi a szinek fény és levegő adta árnyalati tüneményeit is. Tárgyilagos festő, aki végtelen türelemmel figyeli a természetet és a rengeteg optikai adathalmazt finom, kristályos renddé alakítja. De, ez az adathalmaz, főleg a napfényes színárnyalatok és reflexek ezerváltozatú szaporítása zsúfoltságot teremt. Körülményessé, nehézkessé teszi, sőt helyenként elnyomja a szerkezetet és a formát. Szobotka a mesterségbeli elmélyülés és csiszolódás erényét nálunk ritka

20* , fokra vitte.

KTATÓK VALLÁSOKTATÁSON KIVÜLI

ni, cserkész, levente, irodalmi

.-1942. iskolai évben, illető-

.942. junius 1.-ig.

olgált : hányszor és hol.....

.....

.....

ifjusági istentiszteletet vezetett

.....

.....

rtot vezetett hányszor és hol...

....

ett..... Keresztelt.....

hol és miről.....

.....

Szobotka Imre

Kiállítás a „Műbarát"-nál és az „Alkotás művészház"-ban

Nem lehetnek már olyan nagyon rosszak művészeti viszonyaink, ha oly sok művészünk akad, ki önálló kiállítást rendez, hogy szinte hetenkint váltják fel egymást kisebb kiállitási helyiségeinkben. E jelenség ugyanis nemcsak azt jelenti, hogy a kiállító művészeknek megvan az az anyagi bázisuk, melyen ily kiállítást rendezni lehet, hanem azt is, hogy minden reménye megvan és meg lehet, hogy a kiállításra nem fog ráfizetni, néhány műtárgy mégis csak gazdát cserél.

A „Műbarát"-nál Szobotka Imre foglalta le a falakat negyven képe számára. Szobotka a KUT tagja, de őszintén szólva nem egészen értjük, hogy mi kapcsolja őt oda, mert — mint ahogy azt már a KUT kiállításáról szóló beszámolónkban is megállapítottuk, — stílusa a többi KUT-istáétól meglehetősen elválik. Nincs az ő képeiben semminemű túlzás, sem olyan kilengés, mely lehetetlenné tenné számára a szolidabb művészegyüttesekben való szereplést. Becsületes, őszinte természetlátások ezek a képek, értelmes, világos színekben tartva, lágy tónusokba fogva. Témamegválasztásai invenciózusak és kiválóan jellemzőek. Különösen figyelmet érdemel Patakmentén c. olajképe, Zebegényi falurészlete és Őszi délutánja.

Magyarság 1943. március 7

PAPFALUSI ERZSÉBET
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE
HIRLAPTERJESZTŐ
BEREGSZÁSZ

T.

"E U R O P A"

könyv és lapterjesztö vállalat

Budapest

V., Visegrády u 36.IV.1

Szobotka Imre

MDK

Munkácsy díjas.

Szerepelt a kiállításon.

Majthényi Károly: A szennyei művésztelep első szombathelyi kiállítása.

VAS MEGYE, Szombathely. 1956. máj. 18.

MDK

Szobotka Imre, festö

Patak. Olajf.
D unapart. "

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll."A Magyar Müvészetért".
1943 máj.16-30. Kat. 15.1.

Szobotka Imre,
Kertben, olaj

Alkotás Művészház XXXV. kiáll. 1947. jun.

Szobotka Imre

Csendélet

Könyves Kálmán 104.kiáll. 192o-as évek.

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mics. 23 1.

SZOBOTKA Imre

Munkácsy díj I. fokozat

NN : Kitüntetések ápr. 4-én

Művelt Nép, 1955 II évf. 15. sz. április 10, 8 old

Szobotka Imre

festőm.

Munkácsy-díj II. fok.

NN: Kiosztották a művészeti díjakat

Népszava 1955 ápr. 5. 83 évf. 79 sz.

8 l.

M.D.K.

SZOBOTKA Imre festő

„Út a termelőszövetkezetig"

1952)
Művért: Fogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás 123.l

123.

Szobotka Imre

Csoh M: Jegyzetek a kiállítás alkalmából. Szabad Művészet, 1956. 1-2.sz. 1o2 l.

Szobotka Imre

Impresszionista alapihletetséghez kubista tanultságoka társitott. Szereplt a KUT 1927-es kiállitásán.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán 1965. Bp. 192-97.l.

Szobotka Imre

Szerepel a KUT kiállításán a
Nemzeti Szalonban

Lyság 1937 XI. 20.

Szobotka Imre festő

kerepel a bécsi Künstlerhaus
magyar kiállításán

Lipság 1937 III-6.

Szobotka Imre MDK

Cséplés, pasztell

Hordás, pasztell

Mücsarnok 196o. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

Szobotka Imre

Hazatérők, olf.

Mucsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Srobotka

„Dombos Háj" c. mūve nekegyel a Nemzeti Szalonban (emlitve)

Magyar Hirlap 1937 XI. 21

Robotka Lucie

Jójákkal nekrepel a KUT

kiáshíbásán a Nemzeti Szalonban

Budapesti Hirlap 1937 XI. 21

Robotka Imre

Képes nézőpelnek a KUT
kiállításán a Nemzeti Szalonban

Nemzeti Lyság 1937 XI. 21.

Szobotka Imre
Önarckép

Tamás Galéria XXIII. kiáll. 193o. okt.

Szobotka Imre

Vizesárok, olaj
Rönkszállitó, "
Falu, "

Főv. Képtár XXXV. kiáll. 1948. ápr. 15 l.

Szobotka Imre

Házak zöldben, olaj
Patak, olaj
Falusi utca reggel, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 1942. nov.

Szobotka Imre
Verandán, olaj
Zebegényi utca, olaj
Majorudvar, olaj

KUT kiáll. N.Szal. 194o. nov.

Szobotka Imre

Rönkszállitók, olaj
Havas önarckép, "
Müteremablak, "

Ötven művész kiáll. N.Szal. 1947. jun.
2, 8 l.

Szobotka Imre
Zebegényi utca, olaj
Patak partján, "
Nyári eső, "

KUT kiáll. N.Szal. 1941. nov.

Szobotka Imre

Viadukt, olaj
Patak-meder, olaj
Verandán, "
Füz, "

KUT kiáll. N.Szal. 1937. Ápr.

Bobotka Imre

4

Vágtató vekés (1925)

Falak Budán (1920)

Magyar Nemzet 1971 szeptember 7
4. old.

Szobotka Imre (1890-1961)

Munkácsy díjas. 1905-10 között az Iparművészeti Főiskolán, majd 1910-14 között Párizsban tanult. Korai, kubista felfogási lépei után a nagybányai tradícióhoz tért vissza, melyet a szerkezeti elemek hangsúlyozásával gazdagított. A KUT állandó kiállítója volt.

49. Almanszüret o.v. 76 X 95 cm jlj. Szobotka I.

Ltsz. MK 74.577

A XX. sz. festészete a miskolci lépcsőben

Katalógus 1975 Miskolc.

Szobotka Imre

Uniwersytet lex. 767 l.

NOVEMBER

19

Szobotka Imre

Sirbatetel, rézhaje
repr

Nyugat 1930. jul. 1.

Szobotka Imre

Koll. ki állt a Tamás-
galériában

Farkas Zoltán: Kép-
kiállítások a Tamás-
galériában és Kardos
Ákos palotájában.
Nyugat. 1930. nov. 16.

Szobotka Imre

Falurégc. c. képe
repr.

Alhuma. A nyolcvanéves
Pesti Napló ajándék —
1850 – 1930. 48. l.

1470.

fölfelé nézve. Középütt elválasztott ~~[illegible]~~ gön-
. Ruhája magas és bal vállán át szíj ~~[illegible]~~ at
rekmedaillonban látható.

i 34:34 cm.

Costantinitöl

tik - görög - parosi márvány - a
1 sfajadi

z Iparmüvészeti Muzeumban helyeztetett el.

300 Ka?

szerint ajándék

D

109

Szobotka Imre

Berek. olaj

Tm. Bp. 1932.

t átugrató tábornagy öltözete: ka-
szegélylyel, rózsával és álszíjjal; kettős
rján s hajtókáján tölgyleveles paszo-
kettős paszomántcsikkal. Derekát szol-
edalán görbe kard ~~van~~ lóg. Nyakravalója fe-
det viseli s mellét az érdemkereszt alatt a
ti. A lótakaró háromszorus paszomát
oronás „F. J. i" monogramm van. A hát-
l. Feliratai a kép alatt két sorban:

dmarschall.
ajestät des Kaisers:)"
A. Pettenkofen 1851."
sassal megszakítva: „Druck, Verlag und
usthandlung Alois Leykum in Wien."
, méretei 31.3 : 25.2 c/m.
tomée nach der neuesten Adjustirung. Ge-
irt von A. Pettenkoffer und A. Straßgschwandner.
ketenyomás chinai papiroson)
ines nyomat hátterrel).
55/93 № 1235.

Szobotka Imre

Műcsarnoki fertő kut

Lőcsei u. 96.

1928 tav. kiáll. - 129 - 131

Körös folyó VIII. 131.

Szobotka Imre

Magyar Művészet
1925. 491.
1926. 130
1927. 22, 33
1928. 404

~~Albania~~ (Képviselve volt vidéki muzeumok
228.)
jogi képviselete VIII. (122, 231. —)

Szobotka Imre

a Kut törvstagja

Kut 1929. jan. kiáll.

5 festmény

Fogarasi Albert, ny. tanár

IX. 13.

Szobotka Imre

Dülö, dayf

1927 vetta St. M.

Szobotka Imre

l.

A. Mübarát

1921. 344 1

Rosonowsky Friggyes, praeparátor

IX. 120.

Szobotka Imre

Kállai É. 61–62, 18, 19

Fényezett

1781-909-1
Előcsarnok.

318. Asztal.

Egy darab fényezett asztal, záros fiókkal, kettős lábú párral és kerek keresztfával.
Méretei: 80 cm. magas, 125 cm. hosszú, 69 cm. széles.
Becsértéke.....10 K

Régi maradvány rozzant állapotban.

Ma 80 éve született Szobotka Imre

Emlékkiállítás készül a Nemzeti Galériában

Egyenletes művészi pályát járt be a ma 80 éve, 1890. szeptember 3-án született *Szobotka* Imre, s ezt a haladást még olyan súlyos kaland sem hátráltatta, mint a csaknem ötesztendős internálás az első világháború alatt Bretagne-ban. Mert ott is dolgozott s éppen az élő francia irodalom ihlette Paul Claudel *Angyali üdvözletéhez* készítette illusztrációit. Egyébként ez a fáradhatatlanság és élet-bátorság jellemezte élete minden szakaszában a két világháború közötti progresszív piktúránk jeles képviselőjét, a KUT alapító tagját.

Az Iparművészeti Iskolát végezte, majd 1910-től két barátjával, Bossányi Ervinnel és Csáky József szobrásszal együtt Párizsban folytatta tanulmányait. Cézanne világos színei, geometrikus alapformái megragadták a fiatal festőt s egész életén, munkásságán nyomot hagytak. Két fejlődési állomásán kissé meglágyultak formái, atmoszferikus hatásokra is törekedett, de a szerkesztő elv, a dolgok plaszticitása, a tér jelentősége sohase sorvadt ki képeiből. A háború kitörése Bretagne-ban érte, azonnal internálták és bár évekig elzártan élt, de, mint említettük, alkotó aktivitása nem csorbult a kényszerhelyzetben. Hazatérése után nagy lendülettel dolgozott és már 1921-ben a Fónagy Béla vezette Belvedere két kicsi helyiségében gyűjteményes kiállítást rendezett, főleg franciaországi munkáiból. A 20-as évek közepén Hollandiában, Amszterdamban és Hágában szerepelt megérdemelt sikerrel.

Itthon nyaranta Zebegényben dolgozott s a környezet hatása letagadhatatlan. Berény Róbert és Szőnyi István olyan minőségű mesterek voltak, akiknek véleményét szívesen fogadta. De különös, hogy a Dunára csak úszni járt Szobotka, festeni a falut festette, a harsányzöld kerteket, présházakat, udvarokat. S ha a lombos kertek ábrázolásában már nem volt elsődleges az elemzett forma, a színek változataival mégis modellált. A nyári falu tündöklése hűvös színeit is átfűtötte, képei belső izzást nyertek, s ekkor elnyerte a Szinyei Társaság tájkép-díját. Ezeknek a termékeny nyaraknak gyümölcseit a Tamás Galériában 1929-ben és 1930-ban mutatta be. Ezután két nyarat Nagybányán töltött s az első nagy nemzedék által felfedezett, örökös ihletést adó táj valahogy tradicionális, de egészen modern megfogalmazást nyert Szobotka képein. Szilárd szerkezet tartja egybe a nagyon harmonikus tájakat, vízimalmot, falut, zúzdát, zuhogót, a lírává tisztult világot.

A KUT megalakulása után sokáig nem volt gyűjteményes kiállítása, mert az évenként ismétlődő csoportos rendezvényeken belül volt alkalma egy-egy kisebb kollekciót bemutatni. A Képzőművészek Új Társasága a fasizálódó államvezetés és a művészeknek olasz novecentos orientációjú képviselői által sok támadást elszenvedett, persze, mindenekelőtt a magyartalanság vádját.

Erre felelt az 1936-os kiállításon, egyrészt a katalógus bevezetőjében: „Elveit, céljait nem adta fel, de kitágította kereteit és a jelen kiállításán maga köré fogadott és bemutat olyan művészeket is, akik jogi forma szerint nem, de a tehetség és a közös szellemiség jogcímén köréhez tartoznak." Nem szükséges neveket felsorolni, de tény, hogy több más fiatal mellett a Szocialista Képzőművészek Csoportja legjobb tagjait szerepeltették s erre a gesztusra a haladó szellemű kritikusok nagy megértéssel reagáltak. Másrészt a kiállítás maga széles panorámája volt az akkori modern magyar művészetnek.

Szobotka ekkor szentendrei képeket állított ki, mert a főváros-közeli ódon és ugyanakkor eleven kisváros már sok-sok festőt vonzott. Ez időbeli képei már erősen a fény, a levegő formabontó tendenciájára épülnek. Sose lesz impresszionistává, de a valóságnak egyre több elemét veszi figyelembe.

Végül mégis szükségesnek látszott egy nagyobb összefoglalás, számvetés, ezért 1938 elején a Fränkel-szalonban nagyon szép, azt lehetne mondani: üde kollekciót mutatott be. Művészetéből szinte teljesen hiányzik a drámai vonás, az élet csendes szépségét hirdeti. Ennek a kiállításnak sajtóvisszhangja rendkívül kiterjedt és fenntartás nélkül elismerő volt s az *Új Nemzedéktől* a *Pester Lloydig* minden esztéta elemző méltatást közöl. Az ötvenedik életéve felé haladó festő kiteljesedését, stílusfordulóinak, festői szemléletének szintéziséhez ért. A művész erről így írt: „A természet-szemléletnek túl kell nőni az egyszerű regisztrálás tényén. A festőnek tudatosítani kell a realitás mélyén rejlő összefüggéseket és vízióját az élmény közvetlenségével hívni életre."

Ez év őszén újra Hollandiában — felesége szülőföldjén járt. A *Pesti Naplóba* jó stílusú rajzos riportot küldött, amelyben beszámol művészi élményeiről. Figyelemre méltó, hogy az előző évben nagy feltűnést keltett felfedezés, a rotterdami Boymens múzeum által megvásárolt Vermeer: *Jézus Emmausban* című képről ezeket írta: „Annyit mégis, hogy nem hatott olyan elementárisan, mint híre után vártam volna. Mészöly is, nyilvánvalóan ifjúkori munka, kompozíciója sablonos. A figurák sem egészen olyan átszellemültek — éppen, mert annyira közel állnak a klasszikus formalizmushoz. Az abrosz keményre vasaltsága, a posztóruha vastagsága és durva varrása, az egész plasztikája annyira kihangsúlyozza a realitást, hogy ennek páncélját a lélek nem tudja áttörni, ha érzem is létezését mögötte az arcokon." Tíz év múlva kiderült, hogy Van Maegeren holland festő megtévesztő hamisítványa. Mindezt csak azért érdemes felemlegetni, hogy a jó művész és művelt ember pompás kvalitás érzéket fejlesztett magában.

Hollandiából átment Londonba, ahol régi barátai és kollégái éltek. Az utazás mindig felfrissítette, új erőkkel telítette s művészetének témái is szélesedtek, gazdagodtak. Szerette a pasztellkrétát, amit persze maga készített, hízelgő hamvassága megfelelt derűs, fuvolahangú piktúrájának. (Egyébként valóban saját készítésű fuvolán zenélt.) De még az olajképein is mindig volt — kivéve az analitikus kubista periódust — leheletnyi gyöngyház-púder szín. Ezekre a hamvas szépségű képeire 1941-ben Kmetty Jánossal egyidejűleg Szinyei-díjat kapott. A *Műbarátnál* 1943-ban rendezett kiállításán legtöbb képe pasztell tájkép. Amszterdam, Zebegény és Szentendre varázsával telítve. Ekkor is szép kritikát kapott, és egy évvel későbbi, ugyancsak a Műbarátnál bemutatott munkái láttán bírálói a választékosságát és költőiségét dicsérik.

De ekkor már 1944 februárja volt. Az első bombázások után családjával együtt a Duna-kanyarba húzódott, míg életművét egy, a Belgrád rakparton levő nagy raktárhelyiségbe helyezte megőrzésre. Mikor egy esztendő múlva visszajöttek, legnagyobb kétségbeesésére üres, kiégett hodályokat talált.

Mégis elpusztíthatatlan vitalitása és újra csak a számvetés vágya összehozott egy kis szép anyagot 1947-ben az Ernst Múzeumban. Részt vett minden nemzeti kiállításon nemes hangú munkaábrázolásokkal, döntően a magyar vidékről. Zsenynyén volt több nyáron át s ebben a paradicsomi kertben természetes otthonossággal mozgott, mint olyan ember, aki érti a fák, füvek, madarak nyelvét. A Munkácsy-díj első fokozatát kapta 1954-ben, majd 1958-ban a Csók Galériában ismét gyűjteményes kiállítása nyílt. Hetvenedik születésnapjára a Szocialista Munkáért érdeméremmel kitüntették s néhány hónap múlva meghalt.

Halálának tizedik évfordulójára, jövőre a Magyar Nemzeti Galéria emlékkiállítást rendez, amelynek hivatása kiemelni a feledésből egy kitűnő, modern magyar festőt, megmutatni értékeit azoknak, akik nem ismerték és kijelölni helyét a két világháború közötti haladó művészet vonalában.

Oelmacher Anna

Az ember joga az szabadsághe

Az Országos Béketanács ünnepi ülése a VD 25. évfordulóján

„Minden ember egyenlőnek születik. A teremtő elidegeníthetetlen jogokkal ruházta fel őket: az élet, a szabadság, a boldogság keresésének jogával." Ezek a szavak az Amerikai Egyesült Államok 1776-i Függetlenségi Nyilatkozatából valók, ezt mondja a francia forradalom 1791-ben megszövegezett nyilatkozata is az emberek és polgárok jogairól és így kezdődik napjaink történelmének legköltőibben megfogalmazott okmánya is, a *Ho Si Minh* által megfogalmazott, s 25 évvel ezelőtt félmillió ember előtt felolvasott függetlenségi nyilatkozata. A vietnami függetlenségi nyilatkozat alapgondolatát dr. *Réczei* László, az Országos Béketanács elnökhelyettese idézte az Országos Béketanácsnak a vietnami nép negyedszázados jubileuma alkalmából szerdán a Parlament Vadásztermében rendezett ünnepi ülésén.

— Így kezdődik a független Vietnam újkori történelmének alapokmánya: az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország alaptörvényeire való hivatkozással — folytatta az ünnepi ülés szónoka. — És éppen ez a két ország, az imperialistává vált Franciaország és az imperialistává vált Egyesült Államok volt azután az, amellyel szemben fegyveres és súlyos háborúban kellett magát a független Vietnamnak megvédenie. Önmagát és azokat az emberi és népjogokat, amelyeket elsőnek amerikaiak és franciák fogalmaztak meg, s amelyet nyomban félredobtak, amint uralkodó osztályaik céljainak elérését akadályozta.

Fegyverek és építőmunka

— Eddig főként a harcról, a szabadságért vívott nagyszerű fegyveres küzdelemről beszéltünk a szabad Vietnam negyedszázadáról szólva. Pedig, ha ennek a nagyszerű testvéri népnek 25 esztendős történetét, akárcsak néhány mondatban is felidézzük, ebben a rövid összefoglalásban a szabadságküzdelem fegyveres oldala mellett mindig ott kell látnunk *az építőmunka rendkívüli eredményeit is.* Huszonöt évvel ezelőtt az éppen felszabadult francia gyarmat földjén tulajdonképpen nem is volt ipar; a bányászatot néhány, rablógazdálkodással kitermelt szénmező jelképezte és néhány, jelentéktelen összeszerelő műhely kivételével még üzem sem volt Vietnam földjén.

— Az elmúlt negyedszázad alatt — amelynek minden napja fegyveres harccal telt el — a dolgozó milliók áldozatkészsége és a szocialista tervgazdálkodás segítségével *modern, jelentős ipar született Vietnamban.* Haiphongban van Délkelet-Ázsia legnagyobb cementkombinátja, erőteljesen fejlődött a gépgyártás a legutóbbi esztendőben gyors fejlődésnek indult az elektromos ipar. A vietnami iparosítás egyik legfontosabb alapja a Ha-Long-öböl partján húzódó, és felszíni kitermeléssel hasznosítható antracitmező és a világ egyik leggazdagabb szénlelő helye. A Vietnami Demokratikus Köztársaság hegyeiben nagy mennyiségű vasérc, uránérc, bauxit, antimon és mangán vár még feltárásra. Nagy jövő vár a vegyiparra; az ország partjaitól nem messze a tenger színe alatt, szinte kimeríthetetlen olajforrások vannak. Lehet-e csodálni, hogy a legnagyobb tőkés hatalom ráéhezett e gazdagságra?

„Vietnami csoda"

— Háborúban csak hadsereg ellen lehet győzni — *a szabadságáért fegyverhez nyúló nép legyőzhetetlen.* Sokszor emlegették a világpolitika szakemberei, hogy a háború, a hadüzenet nélküli amerikai háború egyes szakaszaiban az amerikai szárazföldi hadsereg 75 százaléka, a taktikai légierő 60 százaléka, a haditengerészet 40 százaléka kísérelte meg legyőzni a kis Vietnamot — *eredménytelenül.* A mindent csak dollárban, pénzben számítgató nyugati világ egyes katonai szakemberei bizonyos megdöbbenéssel állították szembe az imperialista világ gigászát, az Egyesült Államokat és a kis szocialista országot, a Vietnami Demokratikus Köztársaságot. Azt emlegették, hogy *„vietnami csodának"* kell lennie valahol. Vietnam népe bátorságban, helytállásban, a nehézségek elviselésében példát mutatott a világnak, de mégsem *„vietnami csodáról"* van szó. A sorsát kezébe vevő milliók ereje, a szocialista rend ereje az, ami elképesztő túlerővel szemben is biztosítja a győzelmet.

A célok ismertek: *vonják ki Indokína egész területéről, mindenekelőtt Dél-Vietnamból az Egyesült Államok és a csatlósok összes csapatait és katonai berendezéseit.*

— A béke és haladás erőinek a reakció és a háború erői fölötti győzelméért harcoló Indokína népei és ebben a harcban az egész haladó világ tevékeny szolidaritása áll mögöttük. Világszerte a vietnami szolidaritás hónapjának nyilvánította a nemzetközi békemozgalom *a szeptember 1-től október 1-ig terjedő időt* — a szolidaritási hónap során mi is újra kifejezzük együttérzésünket, segíteni akarásunkat Vietnam hős népe iránt — fejezte be beszédét dr. Réczei László.

Az ünnepi beszéd elhangzása után *Ngiem Xuan Jem*, a Vietnami Hazafias Front elnökségének tagja, az állami gazdaságok minisztere, a VDK megalakulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett magyarországi ünnepségekre érkezett delegáció vezetője emlékezett a VDK negyedszázadára.

— Az elmúlt 25 évben a vietnami nép állandó harcot folytatott nemzeti függetlensége megvédése, az ország egyesítése érdekében — mondta. — Közvetlenül 1945. szeptember 2. után a vietnami nép nehéz, 9 évig tartó ellenállást folytatott az amerikai segítségre támaszkodó francia gyarmatosítók ellen, míg végül dicsőséges győzelmet aratott. Az 1954-es genfi megállapodáskor ünnepélyesen szentesítették a vietnami nép alapvető jogait. Azóta a vietnami nép, a testvéri magyar néphez hasonlóan, békés építőmunkát folytathatott volna, de a francia gyarmatosítók nyomában az amerikai imperialisták agressziót indítottak országunk déli része ellen — *abban a reményben, hogy Dél-Vietnamot új típusú gyarmatukká, katonai támaszpontukká változtathatják.*

— Az elmúlt negyedszázadban két hosszú és nehéz ellenállási mozgalomban összpontosította az egész vietnami nép teljes erejét az agresszorok legyőzésére. Ezzel párhuzamosan a Vietnami Demokratikus Köztársaságban igyek-

Fogadás a Vietnami De nagykö

Hoang Luong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövete a Vietnami Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából szerdán este fogadást adott a nagykövetségen.

A fogadáson megjelent *Losonczi* Pál, az Elnöki Tanács elnöke, *Fehér* Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, dr. *Ajtai* Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese és *Németh* Károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagjai, *Cseterki* Lajos, az Elnöki Tanács titkára, *Benkei* András, *Bondor* József, *Lázár* György és *Péter* János, a kormány tag-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Szobotka Imre
NÉPSZABADSÁG
1958 OKT 9
610

1958. október 9, csütörtök

JEGYZETEK KIÁLLÍTÁSOKRÓL

Vita Péter Imre

A Csók Galéria Szobotka Imre újabb műveit: olaj-, pasztell- és akvarellfestményeit mutatja be. Érdemes és nagyrabecsült művészi múlt van a hetvenedik életéve felé közeledő

Szobotka Imre festőművész

mögött. A két világháború közötti haladó magyar művészet élgárdájának, a KUT-nak volt egyik alapító tagja. Festészetében egész sajátos módon ötvöződött a táj szilárd szerkezete a fényeknek és színeknek finom levegősségével. A geometrikus alapformákra leegyszerűsített konstrukciót könnyűvé és lebegővé varázsolta zöldjeinek, sárgáinak és rózsaszínjeinek áttetsző harmóniája, érzékeny festésmódja. A művésznek sikerült összeegyeztetnie két, a pikturában egymásnak látszólag ellentmondó sajátságot: a mérlegelő racionalizmust és a költői képzeletet.

Az utóbbi évek során Szobotka művészetében jelentős változások következtek be. Zsennyei, sárospataki, szentendrei és zebegényi tájai a természet egyre fokozódó misztériumáról vallanak. A konstruktív elemek tudatos kihangsúlyozása helyett Szobotka immár teljesen feloldódik a közvetlen természetszemléletben. Minden vonala, színfoltja fedi a valóságot anélkül, hogy naturalista aprólékosságokba bonyolódna. A szép és igaz kategóriája teljesen egybeolvad ebben a tiszta, művészi becsületességgel látott és megfestett világban. Mindamellett azonban, mintha vesztett volna izgalmasságából Szobotka festészete. A művész túl sokat, majdnem mindent a természetre hárít. Képein a táj önmagáért beszél, s ennyiben szép is — mélyebb emóciókat azonban nem kelt a szemlélőben, mert hiányzik belőle az a megfoghatatlan valami, ami a táj és a művész mélyebb viszonylatából fakad, a művészéből, aki nem kevés elfogultsággal bányássza ki a természet kimeríthetetlen kincsesbányájából a céljainak, kifejező szándékának legjobban megfelelő nyersanyagot.

1958. október 9, csü

Baráti összej

találkoznak az idős Munkásokkal a fővárosi először szavazó fiatalok

Budapesten több tízezer ifjú választópolgár az idén szavaz először. Ezeket a fiatalokat októberben és november első felében baráti összejövetelekre, klubnapokra hívják meg, ahol megismerkednek egymással, találkoznak idős munkásokkal, a munkásmozgalom veteránjaival. Részvételükkel nagygyűléseket tartanak, ahol a KISZ-től emléklapot kapnak az első szavazás alkalmából. A főváros minden kerületében megrendezik az ifjú választók báljá.

Újpesten a választók névjegyzékében ötezer olyan fiatal van, aki az idén járul először az urnákhoz. Valamennyi üzemben baráti összejöveteleken, beszélgetéseken vesznek részt az először szavazók.

Angyalföldön a KISZ-bizottság 11 nagyméretű tablót készít arról: hogyan gondoskodnak hazánkban a fiatalokról. Október 29-én a Fémmunkás Művelődési Otthonban nagygyűlést rendeznek az ifjú választók részvételével.

A VI. kerületben több mint 100 klubdélutánt, összejövetelt rendeznek a fiataloknak és sok meglepetést tartogatnak az először szavazó fiatalok báljára, amelyet az Ifjúság Házában rendeznek meg. A IX. kerületben mintegy 3000—4000 azoknak a száma, akik a november 16-i választásokon szavaznak először. A találkozókon, az összejöveteleken kívül valamennyi üzemben gyűléseket is tartanak a fiatal választóknak: ezekre a magyar munkásmozgalom egy-egy országszerte jól ismert idős képviselőjét hívják meg beszélgetni.

A VIII. kerületben az először szavazók találkozóin részt vesznek a pártbizottság „régi nyolcasok" csoportjának tagjai, akik — mind régi harcosai a VIII. kerület munkásmozgalmának — azonkívül, hogy feleleventik emlékeiket, olyan műsort is adnak, amilyet az illegalitás éveiben a munkás összejöveteleken mutattak be.

A II. kerületben a KISZ-fiatalok a munkahelyeken keresik meg az ifjú választókat és mindegyiküket személy szerint meghívják egy-egy délutáni találkozóra. (MTI)

Szobotka Imre

— **Szobotka Imre gyűjteményes kiállítása.** Negyedszázaddal ezelőtt az absztrakt kubizmus híveként ismertük meg Szobotka Imrét, aki talán az első és sokáig az egyetlen magyar kubista is volt. Azután neki is beteljesedett azoknak a vérbeli művészeknek a sorsa, akik pályájuk valamelyik szakában egyik vagy másik szélsőséges művészeti irány szolgálatába szegődtek: tehetsége túlnőtt az iskola elméletén és gyakorlatán s leszűrve ennek a periódusnak igazi tanulságait, indult új feladatok megoldása felé. Szobotka éveken át harcolt a naturalizmus »külsőségei« és az impresszionizmus »esetlegességei« ellen, hogy közben az igazi valóságnak, a valóság lényegének fontosságát hangoztassa. Így jutott el annak az arcnak kialakításáig, amely ezen a most megnyílt gyűjteményes kiállításon rokonszenves formában és izgatóan érdekes mondanivalókon keresztül mutatkozik be. Ez az új művészi szemlélet egyszersmindenkorra szakít a dogmatizmus minden megnyilatkozásával és a tájképben csakúgy, mint az interiőrben vagy az emberi test ábrázolásában a kubista analizis helyett harmóniára igyekvő szintézist keres. Az a 34 kompozíció, amely a máriavalériauccai szalónban várja a nézőt, a művész újabb fejlődésének különböző szakaszait mutatja: van közöttük olyan, amelyen a gondolásban és kivitelezésben erősen érzik még a múlt és olyan, amely már a jövő átalakulásának irányát mutatja: az elfordulást, vagy talán inkább továbbhaladást a magyar falu realitásából a misztikusizű mélységek felé. *(Viadukt, Fűzfák.)* Megdöbbentő szuggesztivitással hat a napfény felé menetelő vak ember elgondolkoztató kontrasztja *(Vak)* és csodálatos technikai tudást mutat a gyűjtemény egyik legkülönb darabja, a meleg tónusú *Olvasó leány.* Egyik-másik képében nehéz problémáknak zseniális megoldásával találkozunk *(Mennek az itatóhoz)*, a nagyközönség szemében azonban alighanem napfényes, levegős, őszinte pillanatfelvételei lesznek a legnépszerűbbek *(Fák, Utforduló*, stb.). Mindent összefoglalva: ez a kiállítás Szobotka egyre mélyülő és szélesedő művészi pályájának komoly álomása — a néző számára pedig maradandó élmény és okulás. (k. i.)

Esti Napló 1938 március 13

tectural, la structure de la constitution hongroise : la législation fondée sur le système des deux Chambres.

L'esprit de l'art gothique italien domine dans tout l'édifice, et se manifeste par la tendance à l'équilibre entre l'extension dans le sens vertical et l'extension dans le sens horizontal, bien que ce soit plutôt la seconde qui l'emporte. Sur le corps de bâtiment, les gigantesques pilastres allant de la base aux combles embrassent les étages aux proportions variées. Ces pilastres qui malgré leur faible saillie produisent un effet d'ombre, rompent en même temps l'uniformité des façades et répartissent harmonieusement les rangs de fenêtres, qui sans eux formeraient une bande interminable et monotone. Bien que réalisée avec une sorte de conséquence, la disposition horizontale n'est que faiblement accentuée sur l'ensemble de l'édifice. La direction horizontale est soulignée par l'étroite corniche séparant les divers étages et qui s'enrichit d'un rang de colonnettes sous la rangée des fenêtres du premier étage. Cette balustrade règne tout le long du mur qu'elle serre étroitement et ne s'élargit en balcon — par exemple

Szobotka Imre új képei

(Műbarát)

A *kubizmusnak* Szobotka Imre é *Kmetty* János művészetében van mé ma is legtöbb nyoma. Természetese évek óta szó sincs már arról, hogy a képek szerkezete dermedten tudá kos mértani alakzatokban merüljön ki, azonban mindkét művész festmé nyein azonnal szembetűnik az a higgadt, rendező komolyság, amely első sorban a képszerkesztés áttekinthető tisztaságát tartja szemmel. Kmettyben merevebb kövekezetesség van, Szobotka képein elmosódottabbak a kubista célzatok, s minthogy a csendélet tetszés szerint csoportosítható elemei az önkényes térbeosztásra tágabb teret nyujtanak, Kmetty jórészt kitartott a csendéletfestés mellett, Szobotka pedig épp hátrábbszorult kubizmusa folytán főként a tájképfestészetre tért át. Ám a régi tanulságok az ő vásznain is megérződnek, mint léghuzat a nyitott szobában. Mindkét mesterre jellemző továbbá, hogy viszonylag kevés színt használ. Ha Szobotkára gondolunk, önkéntelenül a zöld árnyalataiban, ha pedig Kmettyre, a kék-lila töménytelen változatában látjuk a világot. A felvetett párhuzamot végül még azzal folytathatnók, hogy Kmetty is, Szobotka is maidnem hidegen, de legalább is tartózkodóan, *parnassien* lelkülettel alakítják képeiket.

Szobotka Imre most vagy ötven művét állította ki. Kevés kivétellel tájképek lógnak a falakon, egy tucatnyi olajjal, a többi pasztellel festve. Az a szerkesztő gondosság, amelyről fentebb beszéltünk, nemkülönben Szobotka mérlegelő s egyúttal gyönyörködő bibelődése persze gáncsot vet az ősztönösebb, indulatosabb kifejezésnek s majdnem egyetlen hangzatra szűkíti a kiállítást. Ez az egyhangúság azon-

ban nem unalmas, mert egy előkelő gondolkodásmód magaállította korlátait jelzi, nem pedig valamiféle tehetetlenség üti fel benne fejét. Tiszteletet parancsol az, ahogy Szobotka páratlan lelkiismeretességgel, mesterségi készültségének folytonos fölényével és mégis szinte szerzetesi szerénységgel egyenértékűvé dolgozza ki festményeinek legkisebb részét is. Ezt a megnyerő nyiltságot, ezt a szíves időzést az apró mozzanatoknál durva hiba volna szemléletének és képzeletének gyengeségére magyarázni, hisz Szobotka sosem süppedt kicsinyességbe. Mindig nagyvonalúan lát és témáit képszerűen fogja össze, vagyis jól kimüvelt érzékkel, bénító fölösleg nélkül szólaltatja meg témáit. Azonban tárgyilagosságra való törekvése egyáltalában nem költőietlen keménység.

Művészetének megelelkesítő képességére jó példa a *Patak híddal* című pasztell. Alig lehet ennél igénytelenebb, köznapibb témát elképzelni. Ám festőnk ecsetje alatt ez az egyszerű természetkivágás a szigorúan zárt épitményben is titokzatossá tágul. A növényzet ágaskodik, mondhatnók izgul a szinek lendületében s a puszta látvány szorongásos látomássá magasztosodik. Vagy vegyük a *Reggeli asztalt*. Ezen a teltebb olajfesték gazdag szineinek kellemét a változatos elrendezés zökkenőtlen testvérmunkája valósággal délibábossá szitja. A *Falusi udvar* viszont tele van eleven megfigyeléssel s a zsibongó apróságok mégis a holland mesterekre emlékeztető derüs mértéklettel illeszkednek az egészbe. Említsük még meg az *Istállóajtó*-t. E képen az elsőség azt a részrehajlatlan, csak a dolograszóló tömör fogalmazást illeti, amely ilyen szerencsés mértékben csak magabiztos, érett művésztől telik.

Ez a kiállítás új vonásokkal nem gyarapította Szobotka művészetét, azonban képeinek változatlanul magas szintje és müves megbízhatósága bizonyára öregbítette eddigi tekintélyét

— Szobotka Imre kiállítása a Tamás-galériában. A *Modern Kiállítás-Szervező Bizottság* kiállítási helyiségében, az Akadémia-utcai Tamás-galériában, rövid időn belül immár a harmadik kiállítás szolgálja a fiatalabb festőnemzedék érvényesülését. A fiatalság itt nem a kort, hanem a művészi meggyőződés *mai* kifejezését jelenti, természetesen. *Szobotka Imre*, akinek kiállítása csütörtökön nyílt meg, a fiatalságnak ezeket az ismertetőjeleit egy delelőjére jutott munkásság komoly, leszűrődött eredményeivel egyesíti. Ha ezeket a szinpompás és zamatos vásznakat, akvarelleket nézzük, rá kell eszmélnünk, milyen erősítő és érlelő hatással volt egy uj művészet kialakulására az a kubizmus, amelyet, a maga l'art pour l'art tombolásában, annyira elitélt az ember. Szobotka Imre kimondottan kubista festő, aki azonban e letünőben lévő festői irányt csak mint egy uj kifejezésmód őselemét tette magáévá, egyrészt egyéniségének kohójában felolvasztva, másrészt az impresszionizmus hervadt és kimerült frazeologiáját frissitve fel vele. Szobotka Imrére a kubizmus igy hatott: a táj, a figura összefogó látásával gazdagitotta, megtanitotta arra, hogy a pikturában a szinen tul a forma is lényeges és hogy — végül — a formabeli értékek teljesen spontánul átalakulhatnak szinértékekké. Ami a kubizmusban ennél több volt, azt, mint kiagyalt elméletet, elhajitotta a művész. Épp ezért hatnak valami egészen ujszerü frisseséggel és a tájnak, figurának nem annyira lélekre és levegőre, mint inkább abszolut festőiségre törekvő érzékeltetésével azok a festményei, amelyeken érdekes és változatos játékát érezzük a látás hüvös tárgyilagosságának és a megfestés meleg áhitatának. *Hajón* és *Vágtató szekér* cimü, már ismert vásznai mellett legjobban megragadtak bennünket Csigás utca, Falusi utca és Ut cimü tájképei, — a legutóbbinak felhői mesteriek. Két szép és értékes figurális festménye (Ablakban, Fésülködő) mellett nagy örömünk telt a művész vizfestményeiben, amelyek közül különösen négy (Patak, Verandán, Faluvége, Borhod) jelent elsőrangu eredményt. Szobotka Imre kiállitása ismét egyik nagy bizonysága annak, hogy a Modern Kiállitás-Szervező Bizottság megalakulása és munkája menynyire szükséges az immár európai jelentőségü modern magyar képzőművészet szempontjából. *(f. j.)*

Szobotka Imre P.H. 1928. I. 18

séről. Utcákat neveznek el Briandról, II. Miklós cárról,

Szobotka Imre

Németh Antal: Budapesti kiállítások. Periszkóp (Arad) 1925. ápr. szám 34. l.

*

A *Képzőművészek Uj Társaságának* megnyitó kiállítása az erzsébet-téri szalonban ha nem is reprezentálja a fiatalok helyzetét és viszonyát az előző generációhoz, szép és tanulságos. A névsor kissé kusza. Csóktól, Vaszarytól és Rippl-Rónaitól kezdve néhány akadémiai növendékig majdnem mindenki szerepelhet itt. Nem fogunk részletes seregszemlét tartani, nehogy zsurnalisztikai közhelyeket mondjunk, hanem csak azokról emlékezünk meg, akikről nincs mindig alkalom szólani . . .

*

Szobotka Imre szerény és halkszavu piktor, komoly, bensőséges művész, nem a sokat, de a mindig értékeset alkotók fajtájából. Festői utja igen érdekes. Kezdetben feltétel nélkül csatlakozik (1911—1916) Picassoék mozgalmához, majd elkanyarodik a tiszta obstrukciótól és fokozatos átmenetben eljut a problémák labirintusán keresztül a lirai gazdagodásig. Első, még dogmatikusan kubista a képein a *vonal* problémája érdekli: hogyan lehet két dimenzióval — hármat kifejezni. Azután fellép a *szin!* Eleinte nyersen, de amikor fokozni kezdi a szin — disszonancia és — konzonancia formákhoz való hozzáhangolásának problémáit, megtisztulnak szinei. Már vonallal *és* szinnel komponál, majd belekapcsolja a *fényt* is festői effektusai közé. Ez utóbbi visszaveti a formák térszerü ábrázolása felé, ami Szobotka egyéni véleménye szerint csak megalkuvási korszak. A naturához való bizonyosfoku ábrázolásbeli ragaszkodással *elhallgat* egyes dolgokat képein, amik az ő lelkének kulisszatitkai, mert nem nyersen, absztrakcióvá meztelenitve, hanem csak érzéki formákon keresztül utalhat belső tartalmakra.

Meggyőződésünk szerint ez a „megalkuvás" teszi egyénien érdekessé Szobotka pikturáját, mely különben üres epigonja lenne az első analitikus kubisták alkotásainak.

*

kolának, ma már vieux jeu. Es
it. Chagall, aki azelőtt mindent
kinosan rendes képein. Leonce
aminck-ot, Utrillo-t és Picassot
Többé-kevésbbé jó képeket fes-
tásukat már mi sem indokolja.
mükereskedői aratták le. Ez a
u festő már régen valamelyik,
a egy mükereskedő érdekeltség
lapjait és három évi készülődés
ét. Van amelyik 60.000 frankot

fikus hüséggel, házai világos-
A képeit csak a házak külön-
i ezt a már-már képeslap-izü
vallják.

Szobotka Imre festményei

A naturalizmus ellenforradalmának másik csoportja a kubizmus felé fordult. Így *Szobotka* Imre is, akinek gazdag gyüjteményét a *Fränkel Szalónban* láthatjuk. Szobotka, Kmetty Jánossal együtt a kubista elvek első lerögzitőjéhez, Cézanne-hoz ment vissza. A térábrázolás és térproblémák hosszú tanulmányozása után Szobotka enged szigorú kubista elveiből s mint ő maga írja szép előszavában, »a főtéma mindig a tér, de már megindul benne a szerves élet«.

Szobotka Zebegényben fest, s ma természetesen a tájkép érdekli elsősorban. Az elvontságból a természet bontotta ki az új Szobotkát. Meleg, bensőséges tájképeinek határozott egyszerű lírai akkordjai néha Szőnyi Istvánra emlékeztetnek. Szobotka azonban a térösszefüggéseket markánsabban érezteti és az esetleges illuziók mögött mindig utal az örök változatlan törvényekre.

(dr. d. m.)

Szobotka Imre
Magyarország 1938
március 13.

Dar
miniszt

Szobotka Imre kiállítása

A modern művészek akadémiaiuccai kiállítóhelyisége ma délután megnyíló kiállításán *Szobotka* Imre festőművész kollekcióját mutatja be. Néhány régi képe mellett legújabb termését látjuk itt. Régi képei mutatják, hogy milyen őszinte érdeklődéssel merült *Szobotka* a *kubista* formaproblémák megoldásába, míg újabb képein ezeken a formaproblémákon fegyelmezett stílusával, de a doktrinér elhatározások alól teljesen felszabadult líráva fordul témái felé. Különösen a tájkép érdekli most és ezeken differenciált valőrérzékével a zöld színek csodálatos skálájával adja vissza a magyar falu, a magyar vidék hangulatát.

Rendkívül kultúrált művész *Szobotka* Imre, őszinte és mélyen átérzett minden ecsetvonása. Látása tulajdonképpen naturalista látás, de szigorúan és szervesen komponálja képeit, amelyeken a kubizmuson nevelődött tökéletes formaérzékével bámulatos precizitással egymás mögé épített formákkal érzékelteti a harmadik dimenziót.

Szobotka Imre művészetének komoly szerepe van az új magyar festői stílus kialakulásában és az ő kiállítása is azt bizonyítja, hogy generációja átjutott a legnehezebb harcokon. (*m—l*)

Szobotka Imre

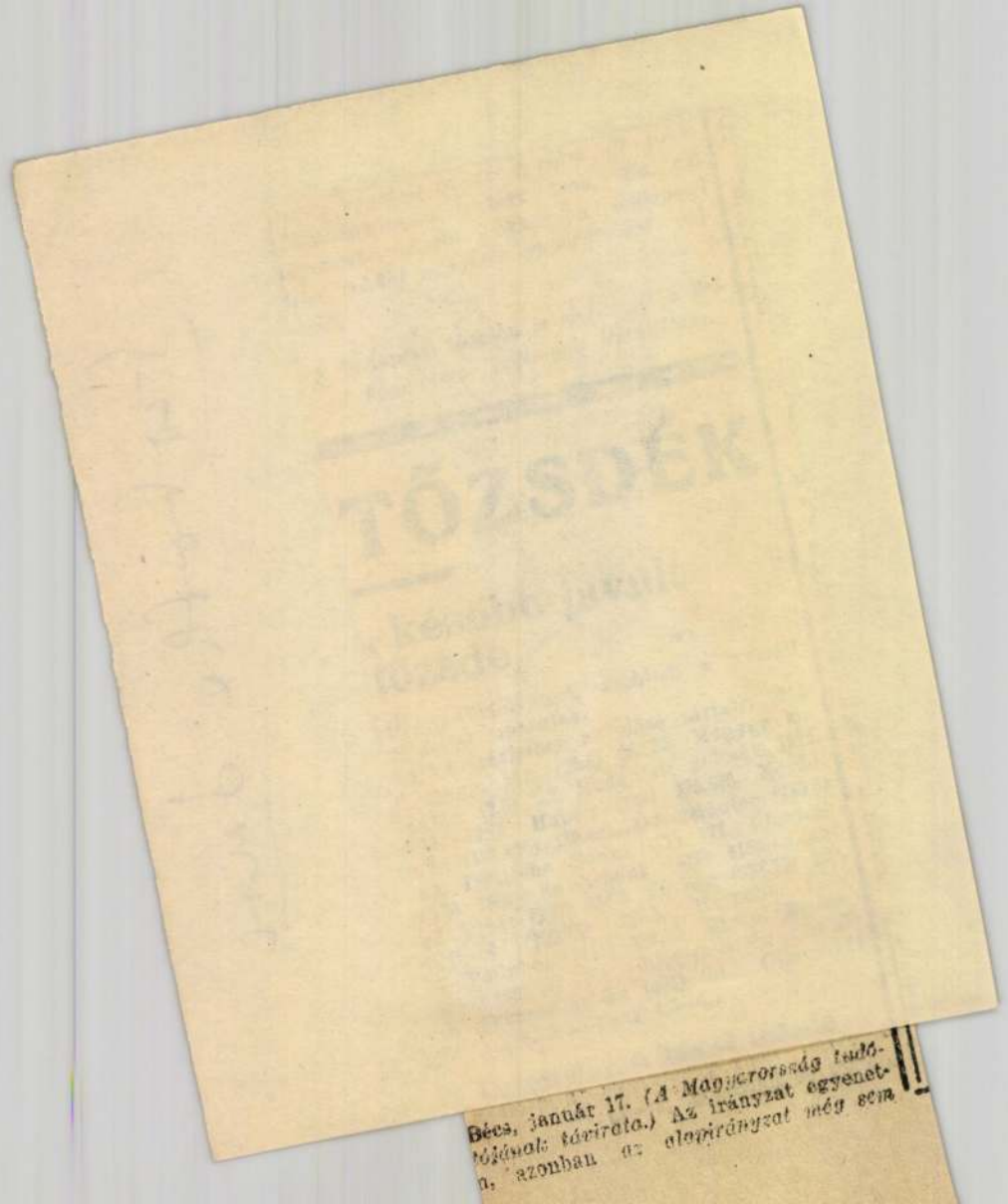

Bécs, január 17. (*A Magyarország tudó-*
tójának távirata.) Az irányzat egyenet-
n, azonban az alapirányzat még sem

— Szobotka Imre kiállítása a Tamás-galériában. A *Modern Kiállítás-Szervező Bizottság* kiállítási helyiségében, az Akadémia-utcai Tamás-galériában, rövid időn belül immár a harmadik kiállítás szolgálja a fiatalabb festőnemzedék érvényesülését. A fiatalság itt nem a kort, hanem a művészi meggyőződés *mai* kifejezését jelenti, természetesen. *Szobotka Imre*, akinek kiállítása csütörtökön nyílt meg, a fiatalságnak ezeket az ismertetőjeleit egy delelőjére jutott munkásság komoly, leszűrődött eredményeivel egyesíti. Ha ezeket a színpompás és zamatos vásznakat, akvarelleket nézzük, rá kell eszmélnünk, milyen erősítő és érlelő hatással volt egy uj művészet kialakulására az a kubizmus, amelyet, a maga l'art pour l'art tombolásában, annyira elítélt az ember. Szobotka Imre kimondottan kubista festő, aki azonban e letűnőben lévő festői irányt csak mint egy uj kifejezésmód őselemét tette magáévá, egyrészt egyéniségének kohójában felolvasztva, másrészt az impresszionizmus hervadt és kimerült frazeológiáját frissítve fel vele. Szobotka Imrére a kubizmus igy hatott: a táj, a figura összefogó látásával gazdagította, megtanította arra, hogy a pikturában a szinen tul a forma is lényeges és hogy — végül — a formabeli értékek teljesen spontánul átalakulhatnak színértékekké. Ami a kubizmusban ennél több volt, azt, mint kiagyalt elméletet, elhajította a művész. Épp ezért hatnak valami egészen ujszerű frisseséggel és a tájnak, figurának nem annyira lélekre és levegőre, mint inkább abszolút festőiségre törekvő érzékeltetésével azok a festményei, amelyeken érdekes és változatos játékát érezzük a látás hüvös tárgyilagosságának és a megfestés meleg áhitatának. *Hajón* és *Vágtató szekér* cimü, már ismert vásznai mellett legjobban megragadtak bennünket Csigás utca, Falusi utca és Ut cimü tájképei, — a legutóbbinak felhői mesteriek. Két szép és értékes figurális festménye (Ablakban, Fésülködő) mellett nagy örömünk telt a művész vizfestményeiben, amelyek közül különösen négy (Patak, Verandán, Faluvége, Borhod) jelent elsőrangu eredményt. Szobotka Imre kiállítása ismét egyik nagy bizonysága annak, hogy a Modern Kiállítás-Szervező Bizottság megalakulása és munkája menynyire szükséges az immár európai jelentőségü modern magyar képzőművészet szempontjából. *(f. j.)*

ő a lakó-veszedel-ől is kitil-udvariat-genforgal-

bat esti az összes templomokban öt, a hétköznap reggeli a Dohány-utcában 7, a Fiuárvaházi és a Csáky-utcában háromnegyed 7 és a többi templomokban is háromnegyed 7, a hétköznap esti az összes templomokban fél 5 órakor kezdődik. A budai izr. hitközség templomaiban I., Verpeléti-ut 4—6, II., Öntőház-utca 5—7, III., Zsigmond-utca 49. péntek esti istentisztelet fél 5, szombat reggel 7, délelőtt 10 és délután 3 órakor.

— **A Vöröskereszt ujabb tagjai.** A Magyar Vöröskeresztegylet örökös tagjai sorába ujabban a következők léptek be: Dr. Ádám Géza, gróf Béldy Ákos, Bérczy Ernőné, Bernauer Géza, Bessenyey Ferenc, dr. Czakó Elemér, Delmár Béla, Dembitz Gyula, Dénes István, Deutsch Artur, Deutsch Béla, Geiringer Izabella, Gemes Elemér, Geiger Jenő, Gerenday Béla, Hajnóczky Józsa, Hajts Árpád, dr. Hlaváts Andor, özv. Kuán Alajosné, Kálmán Lehel, Nagy Béla, Nyári Jenő, dr. Rakonitz Gyula, Reibovicz Antal, özv. báró Rosenzweig-Drauwehr Nándorné, Sárközy Imre, Sas Ede, Schmidt József, özv. Schmitbauer Henrikné, Schoditsch Lajos, Schöpflin Lajos, Schön Oszkár, Schreiber Herus, dr. Schreiber Lajos, dr. Schwarcz Gusztáv, dr. Szabó Géza, özv. Szentiványi Gáborné, Szepesi János, dr. Tatár Béla, dr. Thaly Loránt, dr. Thein János, Thoma Frigyes, Tedesco Aurél, Térfy Gyula, özv. gróf Zichy Istvánné.

— **Borzalmas földrengés pusztitott Mongolia határán.** A budapesti földrengési obszervatórium készülékei január 16-án, 9 óra 19 perckor, távoli földrengést jeleztek. A földmozgás Budapesten másfél órán át tartott. Január 17-én, 1 óra 9 perckor, jeleztek a műszerek 1300 kilométer távolságból földrengést, amelynél a készülék maximális kitérése 2 milliméter volt. — *San-Si* kinai tartományban, Mongolia határán — mint jelentettük — borzalmas földrengés pusztitott. A párizsi *Journal* pekingi jelentése szerint *a haloltak száma több százra tehető.* A tartományban az utóbbi hetekben éhinség dult.

— **Uj utcanevek Belgrádban.** A belgrádi városi tanács tervezetet dolgozott ki a város utcáinak uj elnevezéséről. Utcákat neveznek el Briandról, II. Miklós cárról.

Szobotka Imre

* **Szobotka Imre kiállítása a Tamás-Galériában.** *Szobotka* Imre nagy és nehéz utat tett meg, amig megérkezett mai tisztult, érett formájáig. Indulásakor mintha az alakok és a táj különállóságát mértani szemmel akarta volna egymásba olvasztani. Azóta kitünően megtanult komponálni és a tájkép egyik leghivatottabb, költői festője. Legujabb kiállitása a Tamás-Galériában a problémakeresés teljes leegyszerüsitését, a természet tiszta látását és csak a legfontosabb vonalak egyéni hangsulyozását mutatja fölényes tudásu, rendkivül szines látásu müvész, akit erős kulturája és teljesen kifejlődött egyénisége minden tulzástól biztosan megment. *Fésülködő nője*. *Vágtató szekere*, *Téglagyár udvara* és *Vásártere* igen szép, müvészi alkotások. Vizfestményeiben még szabadabb és monumentálisabb. *Verandája*, *Kertje*, *Parasztháza*, *Temetője* és *Faluvége* a magyar táj szépségeit ragyogtatják. A válogatottan szép kiállitás ma délután nyilt meg és a müértő közönség körében igen nagy sikere volt. *(m. j.)*

M.
1929. I. 18.

Szobotka Imre

— **Szobotka Imre festményei.** A Fränkel-Galériában mutatja be ujabb festményeit Szobotka Imre. Munkái ezuttal nagyobbrészt tájképek, azzal a finom szinességgel telitett táji emlékek és benyomások, amelyek már Szobotka régebbi munkáiból is jó ismerőseink. A meglepő, hogy képeinek tulnyomórészét Zebegényben festette. Meglepő azért, mert semmiben sem emlékeztetnek arra a zebegényinek nevezhető festői stilusra, amelyet néhány ott dolgozó kitünő festőnk alakitott ki. Szobotka tájképei még tárgyukkal sem juttatják eszünkbe zebegényi művésztársainak munkáit. Zebegénynek, mint ismeretes, csodaszép a táji környezete, amit hegy-völgyein tul főként a Dunának és kanyargó alakulásának köszönhet. Szobotka zebegényi képein hiába keressük a Dunát és az elragadó rálátásokat és a messze szemhatárt körülölelő vedutákat. Képeinek tárgyát ő inkább magában a faluban keresi meg, utcákat, házakat, kerteket fest és legfőként azt, ami zöld szinben pompázik: duslombu fákat és cserjék sürü zöldjét. Előadása megvesztegetően festői. A zöldet nem bontja fel formai elemeire: lombra, falevélre, gallyra, hanem — talán egykori kubista kora törekvéseire emlékezve — csaknem szabályos idomokká foglalja össze, de olyan lágy ecsetjárással, annyira foltszerü előadással, hogy nem ütközik meg rajta a természet szabályozatlanságához szokott szem. Zuhogó bőséggel ömlik szét Szobotka tájain a zöld szin, annak is valami megenyhült és költői érzésben feloldott árnyalata. De persze egyéb szinei is vannak, például finom sárgái egy erős napsütésben ábrázolt falurészletén (20.). A kiállitás kevés emberalakos festménye között talán a „Vadalma" cimü a legvonzóbb. Egy vörös ruhában és kötényben fának támaszkodó leánykát ábrázol zöld háttéren.

(e. a.)

Nemkülönben köteles úgy építészeti, mint szerkezeti tekintet-

zésével teljesen elkészülvén, rendeltetésének végleg átadatott, gyakorolta a felügyeletet az építkezési és berendezési munkálatok felett.

Ennek a bizottságnak megbízásából írja alá gróf Tisza Lajos elnök 1885 március 5-én Steindllel »a budapesti országház építési munkálatainak építészeti vezetését illetőleg« kötött következő szerződést.

»Szerződés, mely egyrészt a nagyméltóságú m. kir. Miniszter Elnök úr helybenhagyásának fenntartása mellett az országház építési végrehajtó bizottság nevében Gróf Tisza Lajos bizottsági elnök és másrészt Steindl Imre építész közt a budapesti országház építési munkálatainak építészeti vezetését illetőleg, a következő feltételek mellett köttetett meg :

Az országház építési végrehajtó bizottság átadja Steindl Imre építésznek Budapesten az V. kerületben a felső Dunaparton az úgynevezett Tömő-téren építendő országház építési munkálatainak építészeti vezetését. E működés alapul szolgálnak a művezető építész által készített és felsőbb helyen jóváhagyott tervek és az általa beterjesztett, [illegible]ságilag átvizsgált és 9,546.653 forint 88 krajcár helyes-

Interju Szobotka Imrénével 1982 dec. lo-én

/Készitette Szabó Julia és Ráth Zsolt/

R.Zs. -Tulajdonképpen azt szeretném megkérdezni, hogy mit tetszik tudni a tanárainak Le Fauconier és Metzinger hatásáról, mert ő ugy a La Palette Galériában tanult lo és 13 között. Hogyan emlékezett vissza?

Sz.I. -Mert amit a férjem beirt az tulajdonképpen az, hogy mit tudtak róla, hol találkozott vele.

Sz.J. -Van neki valamilyen életrajza? Leirt feljegyzései vannak?

Sz.I. -Persze, hogyne.

R.Zs. -Hát a riport után akkor azt meg fogjuk nézni. Azt is meg szerettem volna kérdezni, hogy a zalaegerszegi kiállitáson bizonyos müvészettörténeti feljegyzéseinek a fotókópiái láthatók voltak, ahol a látványfestés és a kubizmus viszonyát pontokba szedve tárgyalja. Most, hogy ez kb. mikor keletkezhetett ez az elméleti irás, nem tetszik véletlenül tudni?

Sz.I. -Hogy?

Sz.J. -Volt ott egy irás Zalaegerszegen.

R.Zs. -Egy tárlóban egy ...

Sz.I. -Ezek mind a régi irásaiból vannak összeszedve, ahol

Sz.J. -Mikor volt ez a régi? Körülbelül.

Sz.I. - 16-ban, 14-ben került ő már haza. És akkor ugye öt évig nem tudott másképpen csinálni, mint ezeket, ugye. És alapjában véve itt ezzel foglalkozott is, mert nem is volt más.

R.Zs. - De én ugy vettem ki a soraiból, hogy azt valószinüleg akkor irhatta,már, amikor ő a kifejezett kubizmustól már ugye a látványfestés felé tett egy-két lépést, és én ugy gondoltam, hogy ez már a KUT, a Képzőművészet Társasága uj megalakulása, azaz 24 után talán pár évvel keletkezhetett.

Sz.I. - Hát nézze, ő 11-12-13-ban volt egy-két hónapig csak Párizsban. És akkor is találkozott a Le Fauconier-val. Ugy, hogy amit irt, azt az önéletrajzba, az mind abból az időből vette ki.

R.Zs. - Értem. Tehát volt neki esetleg egy naplója vagy vázlatkönyve és utóbb rendszerezte.

Sz.I. - De nincs olyan kubista előtanulmány.

Sz.J. - Azt mondja tehát, hogy 14-ben már följegyezte a gondolatait?

Sz.I. - Nem.

Sz.J. - Ugye nem. Körülbelül mikor?

Sz.I. - Nem, mert az életrajz ugye az csak akkor kezdődött, amikor itt kezdett szerepelni.

Sz.J. - Körülbelül mikor?

Sz.I. És most tudott ugye, hogy Párizsban egész fiatal időben volt, és akkor már jött a háboru. És 16-19-ig, és mikor hazajött, tulajdonképpen akkor jegyezte jobban, hogy hát mi van.

Sz.J. - Tehát 19-ben kezdett már irni.

Sz.I. - Hát valamennyire, de nem sokat, éppencsak a szülőknek irt, ami akkor fontos volt neki, tudniillik a ..... itt is volt az az idő, amikor a kubistákat olyan rettenetesen ellenezték.

Sz.J. - Ez igy igaz. És akkor megpróbálta megfogalmazni, ugye?

Sz.I. - Igen, igen.

R.Zs. - De én ugy vettem ki, hogy ebben a müvészetelméletben ő is minthogyha már hajlana például a szinek szerepének a nagyobb elismerésére. Tehát ugye a kubisták szürke-barnás tónusban, monokron jelleggel dolgoztak.

Sz.I. - Ő ilyen szineket csinált már a lo-es években.

R.Zs. - Hát de kivilágosodott az ő festészete is a 2o-as évek közepén. Gyakorlatilag attól kezdve, amióta a KUT társasággal együtt szerepelt és állitott ki. Hogy is mondjam, egy ilyen nagybányai festészet hatásaként is értelmezhetően a látványhoz való közeledésre tért rá.

Sz.I. - Tulajdonképpen semmi köze nincs Nagybányához. Mindig gondolom, hogy az egy helytelen vágány, amire ..... jönnek, amikor róla van szó. ..... Mert amikor 29 és 3o-ban ugy egy-két hónapig ott voltunk, akkor ő egyáltalában nem ugy festett, mint ezek, akik ott vannak. Őneki már megvolt a saját egyéni stilusa. Szóval Nagybánya neki egyáltalában nem jelentett semmit, csak éppen ott voltunk.

Sz.J. - Hogy került oda?

Sz.I. Azt hiszem Csabuka szólt, meg János.

R.Zs. - Kmetty?

Sz.I. - Ugye azok szóltak, ugyanazok is ott voltak.

Sz.J. - És ez milyen hónapban indult?

Sz.I. - Juniusban azt hiszem. Juniusban vagy juliusban.

Sz.J. - Csak két hónapot. Egész életében ennyit volt Nagybányán?

R.Zs. - És 29-ben és 3o-ban is.

Sz.J. - És 3o-ban is igen.

Sz.I - Azután nem.

Sz.J.- Utána, 3o után már soha?

Sz.I. - Nem.

R.Zs. - Most a másik ilyen nagy magyar müvészeti centrum, müvészváros Szentendre. Az életrajzból kiderül, hogy néha kijárt Szentendrére, ez is alkalomszerü volt csak, vagy esetleg rendszeres?

Sz.I. - Ez is csak alkalomszerü volt. Egyszer 3 hét volt. S akkor is nem ugy a kolóniában volt, hanem hát volt neki egy külön albérleti lakása, ő is csak egyedül, mert én akkor dolgoztam itt, hogy a Szentendre az szintén nem befolyásolta, inkább egy kicsit ugy, visszatartotta, mert ő ezeket a dolgokat festette, amit ott láttak, de őneki az nem ....

Sz.J. - Kiks voltak azok a festők, akiket ő a legjobban szeretett? Barátilag is meg festészetileg is.

Sz.I. - Hát János és Csabuka.

R.Zs. - Tehát Kmetty János és Perlott Csaba Vilmos.

Sz.J. - És ők mikor ismerkedtek meg?

Sz.I. - Hát mikor. Mikor Franciaországból hazajött, akkor már azt hiszem rögtön Jánossal megismerkedett.

Sz.J. - 14-ben volt akkor.

Sz.I. - Lehet, lehet, hogy János is Párizsban volt ugyanabban az időben, vagy máshol. Vagy előtte, vagy utána. Tudtak egymásról.

R.Zs. - Kmetty 1911-ben járt Párizsban, és Perlott Csaba Vilmos pedig 1909-től kezdve Matisse tanitványa volt. Odakint, egyik legkedvesebb tanitványa. Tehát ők találkozhattak már ...

Sz.J. - Párizsban is.

R.Zs. - Ugye hát Szobotka Imre először 10-ben járt Párizsban, tehát ők 11-ben összejöhettek akár hárman is.

Sz.I. - Igen, hát ő a La Palette-be került ugy, hogy Farkas Pista őt ugy besegitette.

Sz.J. - És szerette Farkas Istvánt?

Sz.I. - Már mint barát?

Sz.J. - Mint barátot.

Sz.I. - Mint barátnak igen, mondjuk.

Sz.J. - És Farkas Istvánnak kubista képeiről nem mesélt soha? Mert ez számunkra is furcsa, hogy milyen lehetett a legkorábbi munka.

Sz.I. - Nem. Nem, mert ő alapjában véve nem dolgozott itt Pesten, csak ugy vendégségben volt itt. És akkor időnként minket is meglátogatott, meg Jánost is meglátogatta, de hogy a munkáiról, az akkori munkáiról jóformán nem tudok semmit.

R.Zs. - Most azt szeretném megkérdezni, hogy ilyen müvészetelméleti vitákat folytatott-e Kmetty Jánossal illetve Perlott Csaba Vilmossal?

Sz.I. Hát ugy nagy ritkán.

R.Zs. - Esetleg a kubizmus problémaköre, erről is beszélgettek?

Sz.I. - Egész biztos, de nem tudok róla. Mert nem jöttek akkor hozzánk, de én tudom, hogy ez az egyik legfőbb kérdés, amivel ők akkor foglalkoztak.

Sz.J. - Valamilyen kávéházba nem járt? Kávéházba vagy ilyen beszélgetésre?

Sz.I. De, de akkor is ritkán. A Japánba.

Sz.J.: - A Japánba? Ez érdekes, igen.

Sz.J. - A Japánba igen, de ritkán.

R.Zs. - És egymás mütermét, tehát alkotási folyamat közben is látogatták?

Sz.I. - Biztos.

R.Zs. - Vagy pedig szerényebbek voltak és zárkózottabbak?

Sz.I. - Biztos, mert Jánoshoz ment, aztán Csabukánál is volt. Nem tudomáén, hogy pár másikhoz ....

R.Zs. - Ez is érdekelne minket, hogy ki volt az a pár másik.

Sz.J. - Hát most már négy ugye, Farkas István, Kmetty János, ...

R.Zs. - Bossányi Ervin neve is szerepelt gyakrabban.

Sz.I. - Bossányi nem , ő nem volt itt Pesten, hanem az meddig Franciaországban volt. Az Párizsban volt, és a háboru után akkor nem Angliába, ahol a bátyja is volt. A férjem az hazajött.

R.Zs. - Most azt szeretném megkérdezni, hogy Tihanyi Lajossal, Réth Alfréddal

Sz.I. - Réth Alfréddal Párizsban találkoztak. Sőt van nekem itt egypár levél, amiben Párizsból kérték, hogy én ismerem a Réth Frédit, és tudom, hogy ki az. Egy-két lap is van tőle.

Sz.J. - Hát azt majd egyszer megnézhetjük ugye?

R.Zs. - Találtunk az archivumunkban egy francia nyelvü levélváltást Csáky József és Szobotka Imre között. Ez nagyon érdekes, tudniillik Csáky akkor már francia állampolgár volt az I világháboru ideje alatt, és katonaként szolgált, mig ugye Szobotka Imre polgári internáltként volt Saint Brieuc-ben.

Sz.I. - Annak az értelmét is tudom, tudniillik az egész egyszerü. Franciaországban volt a Csáky, a Jóska, hát az is egy jóbarát tulajdonképpen, de volt neki egy szeretője. És a háboru előtt, akkor az asszony éppen várt gyereket. És Csáky, ha magyar maradt volna, akkor az asszony nélküle nyomorba kerül. Ugye mert hát egy francia asszony és egy magyar, annak sem-

mi köze, a Jóska is kikerült volna az internálásba, És hogy ezt elkerülje, egész egyszerüen hát összeházasodtak, és hát a gyerek is az asszony is francia állampolgár, és ő aztán az idegenlégióban ...

R.Zs. - Marokkóban és Algirban szolgált.

Sz.I. - Az volt, nagyon érdekes levelezőlapok, meg minden. Szivesen majd megmutatom.

R.Zs.- Szintén internálva volt, csak egy másik erődbe Fort de Lanveocba Bor Pál. Nem tudom ez a név mond-e valamit?

Sz.I. - Perszer, hogynem.

R.Zs. - Ők kapcsolatban álltak már egymással esetleg a franciaországi időszakban is egymással?

Sz.I. - Valószinüleg igen, mert amikor a férjem értem jött Hollandiába, az 23-ban volt, és akkor a párizsi követségen találkoztunk éppen Bor Pállal, aki szintén hazajött, hogy honnan, azt nem tudom. ..... hát ugye már a háboru után volt.

R.Zs. - Igen, ő gyakran járt ki a 2o-as években Párizsba, és onnan riportokat, tudósitásokat küldött különböző müvészeti folyóiratoknak. Most ők esetleg az internáltságukban nem leveleztek egymással?

Sz.I. - Bor Pálival nem. Az nem volt csak ugy, hogy leveleztek. Az mind franciául és cenzurázva volt mindig. Ugy hogy az egyetlen levelek amik igy megvannak azt ....., mert akkor Bossányinak, mert Berény és a férjem azok együtt voltak Saint Brieuc-ban. De hogy Bor Pali hol volt, azt nem tudom.

R.Zs. - Ő Fort de Lanveoc-ban volt. Az is a Bretagne-ban volt, nem tudom, hogy hámy km-re a másik erődtől. Na most ők a két világháboru között a KUT szervezetbe a Képzőmüvészek Uj Társaságába is találkozhattak mindezekkel az előbb már emlitett hajdani kubistákkal.

Sz.I. - Na jó, a KUT az később a háboru után alakult.

R.Zs. - Az 24-ben alakult.

Sz.I. - Akkor ő mindjárt törzstag volt.

R.Zs. - Igen, éppen erre szerettem volna rákérdezni, hogy voltak-e müvészetelméleti viták, és hogy ki milyen stilusirányzat mellett érvelt?

Sz.I. - Valószinüleg én nem voltam akkor jelen, mert azok a Japán kávéházi törzsnek voltak akik .....

Sz.J. - Asszonyok nem jártak, müvészfeleségek oda?

Sz.I. - Nem is voltak még feleségek. Nagyon kevés.

Sz.J. - Hát Elza megvolt. Kmettyné, Elza megvolt. Gráber Margit.

Sz.I. - Igen, de nem tudom, hogy akkor is együtt voltak-e a Japánban. Nem tudom, én inkább ugy sejtem, hogy kiállitásokon, hogy akkor találkozhattak.

Sz.J. - Volt a Belvederében Szobotka Imrének kiállitása. Annak milyen volt a nyitása? Azon biztos ott voltál.

R.Zs. - Az 1921-ben volt.

Sz.J. - Ja 21-ben, akkor nem lehet.

Sz.I. - Nem, mert ő 19-ben jött haza, és akkor rögtön kezdett festeni, őrülten kezdett festeni. Mindent, amit csak lehet.

Mert ugye Franciaországban az utolsó években, utolsó hónapokban se festék, se papir, se ez, se az nem volt. Nem volt semmi. Ugy, hogy amikor végre hazakerült, akkor nemcsak a szüleivel mindjárt kezdett dolgozni. Én azt hiszem, hogy ez a kép, ami itt van, azt nem tudom mikor, az egy nagyon korai kép, de a ..... az egyik azt mondja, hogy az nem az apu, és én azt mondom, hogy igen az az ..... Tudniillik, nézegesd meg, a lányom is meg a sógornőm is azt mondja, hogy nem hordott szemüveget. Mondom az nem szemüveg, hanem a^z kiegészités, ennek a szemnek az értelme, jobban meglegyen ez is hozzá, de ez igy a járomcsont volt.

R.Zs. - Tehát egy kubisztikus átirása a valóságnak. Kmetty korai müveinél is sokszor találkozunk ....

Sz.I. - És mondom határozottan emlékszem a kezére. Ő mindig ezt a pipát fogta.

R.Zs. - A fényképen is, a kiállitás katalógusának a fényképe is pipával van, azt hiszem.

Sz.J. - Igen, itt is pipával.

Sz.I. - Ja igen, itt is pipa. Itt van, ez Csáky, ez Imre, ez a Farkas Pista, azt nem tudom és ezt sem tudom. Vannak akik azt mondják, hogy Galimberti, hogy lehet.

Sz.J. - Igen hasonlit, hasonlit.

Sz.I. - Egyik sem tudja. Ezt a ..... tudom határozottan. A ..... Moszkvában. Hát mi .....

Sz.J. - Hát Moszkvában ott volt Udalcova szovjet ill orosz, majd a Szovjetunióban is élt festőnőnek a lakása, és ott az unokája

Interju Szobotka Imrénével 1982 dec. lo-én

/Készitette Szabó Julia és Ráth Zsolt/

R.Zs. -Tulajdonképpen azt szeretném megkérdezni, hogy mit tetszik tudni a tanárainak Le Fauconier és Metzinger hatásáról, mert ő ugye a La Palette Galériában tanult lo és 13 között. Hogyan emlékezett vissza?

Sz.I. -Mert amit a férjem beirt az tulajdonképpen az, hogy mit tudtak róla, hol találkozott vele.

Sz.J. -Van neki valamilyen életrajza? Leirt feljegyzései vannak?

Sz.I. -Persze, hogyne.

R.Zs. -Hát a riport után akkor azt meg fogjuk nézni. Azt is meg szerettem volna kérdezni, hogy a zalaegerszegi kiállitáson bizonyos müvészettörténeti feljegyzéseinek a fotókópiái láthatók voltak, ahol a látványfestés és a kubizmus viszonyát pontokba szedve tárgyalja. Most, hogy ez kb. mikor keletkezhetett ez az elméleti irás, nem tetszik véletlenül tudni?

Sz.I. -Hogy?

Sz.J. -Volt ott egy irás Zalaegerszegen.

R.Zs. -Egy tárlóban egy ...

Sz.I. -Ezek mind a régi irásaiból vannak összeszedve, ahol

Sz.J. -Mikor volt ez a régi? Körülbelül.

Sz.I. - 16-ban, 14-ben került ő már haza. És akkor ugye öt évig nem tudott másképpen csinálni, mint ezeket, ugye. És alapjában véve itt ezzel foglalkozott is, mert nem is volt más.

R.Zs. - De én ugy vettem ki a soraiból, hogy azt valószinüleg akkor irhatta,már, amikor ő a kifejezett kubizmustól már ugye a látványfestés felé tett egy-két lépést, és én ugy gondoltam, hogy ez már a KUT, a Képzőművészet Társasága uj megalakulása, azaz 24 után talán pár évvel keletkezhetett.

Sz.I. - Hát nézze, ő 11-12-13-ban volt egy-két hónapig csak Párizsban. És akkor is találkozott a Le Fauconier-val. Ugy, hogy amit irt, azt az önéletrajzba, az mind abból az időből vette ki.

R.Zs. - Értem. Tehát volt neki esetleg egy naplója vagy vázlatkönyve és utóbb rendszerezte.

Sz.I. - De nincs olyan kubista előtanulmány.

Sz.J. - Azt mondja tehát, hogy 14-ben már följegyezte a gondolatait?

Sz.I. - Nem.

Sz.J. - Ugye nem. Körülbelül mikor?

Sz.I. - Nem, mert az életrajz ugye az csak akkor kezdődött, amikor itt kezdett szerepelni.

Sz.J. - Körülbelül mikor?

Sz.I. És most tudott ugye, hogy Párizsban egész fiatal időben volt, és akkor már jött a háboru. És 16-19-ig, és mikor hazajött, tulajdonképpen akkor jegyezte jobban, hogy hát mi van.

Sz.J. - Tehát 19-ben kezdett már irni.

Sz.I. - Hát valamennyire, de nem sokat, éppencsak a szülőknek irt, ami akkor fontos volt neki, tudniillik a ..... itt is volt az az idő, amikor a kubistákat olyan rettenetesen ellenezték.

Sz.J. - Ez igy igaz. És akkor megpróbálta megfogalmazni, ugye?

Sz.I. - Igen, igen.

R.Zs. - De én ugy vettem ki, hogy ebben a müvészetelméletben ő is minthogyha már hajlana például a szinek szerepének a nagyobb elismerésére. Tehát ugye a kubisták szürke-barnás tónusban, monokron jelleggel dolgoztak.

Sz.I. - Ő ilyen szineket csinált már a lo-es években.

R.Zs. - Hát de kivilágosodott az ő festészete is a 2o-as évek közepén. Gyakorlatilag attól kezdve, amióta a KUT társasággal együtt szerepelt és állitott ki. Hogy is mondjam, egy ilyen nagybányai festészet hatásaként is értelmezhetően a látványhoz való közeledésre tért rá.

Sz.I. - Tulajdonképpen semmi köze nincs Nagybányához. Mindig gondolom, hogy az egy helytelen vágány, amire ..... jönnek, amikor róla van szó. ..... Mert amikor 29 és 3o-ban ugy egy-két hónapig ott voltunk, akkor ő egyáltalában nem ugy festett, mint ezek, akik ott vannak. Őneki már megvolt a saját egyéni stilusa. Szóval Nagybánya neki egyáltalában nem jelentett semmit, csak éppen ott voltunk.

Sz.J. - Hogy került oda?

Sz.I. Azt hiszem Csabuka szólt, meg János.

R.Zs. - Kmetty?

Sz.I. - Ugye azok szóltak, ugyanazok is ott voltak.

Sz.J. - És ez milyen hónapban indult?

Sz.I. - Juniusban azt hiszem. Juniusban vagy juliusban.

Sz.J. - Csak két hónapot. Egész életében ennyit volt Nagybányán?

R.Zs. - És 29-ben és 3o-ban is.

Sz.J. - És 3o-ban is igen.

Sz.I - Azután nem.

Sz.J.- Utána, 3o után már soha?

Sz.I. - Nem.

R.Zs. - Most a másik ilyen nagy magyar müvészeti centrum, müvészváros Szentendre. Az életrajzból kiderül, hogy néha kijárt Szentendrére, ez is alkalomszerü volt csak, vagy esetleg rendszeres?

Sz.I. - Ez is csak alkalomszerü volt. Egyszer 3 hét volt. S akkor is nem ugy a kolóniában volt, hanem hát volt neki egy külön albérleti lakása, ő is csak egyedül, mert én akkor dolgoztam itt, hogy a Szentendre az szintén nem befolyásolta, inkább egy kicsit ugy, visszatartotta, mert ő ezeket a dolgokat festette, amit ott láttak, de őneki az nem ....

Sz.J. - Kik voltak azok a festők, akiket ő a legjobban szeretett? Barátilag is meg festészetileg is.

Sz.I. - Hát János és Csabuka.

R.Zs. - Tehát Kmetty János és Perlott Csaba Vilmos.

Sz.J. - És ők mikor ismerkedtek meg?

Sz.I. - Hát mikor. Mikor Franciaországból hazajött, akkor már azt hiszem rögtön Jánossal megismerkedett.

Sz.J. - 14-ben volt akkor.

Sz.I. - Lehet, lehet, hogy János is Párizsban volt ugyanabban az időben, vagy máshol. Vagy előtte, vagy utána. Tudtak egymásról.

R.Zs. - Kmetty 1911-ben járt Párizsban, és Perlott Csaba Vilmos pedig 1909-től kezdve Matisse tanitványa volt. Odakint, egyik legkedvesebb tanitványa. Tehát ők találkozhattak már ...

Sz.J. - Párizsban is.

R.Zs. - Ugye hát Szobotka Imre először 10-ben járt Párizsban, tehát ők 11-ben összejöhettek akár hárman is.

Sz.I. - Igen, hát ő a La Palette-be került ugy, hogy Farkas Pista őt ugy besegitette.

Sz.J. - És szerette Farkas Istvánt?

Sz.I. - Már mint barát?

Sz.J. - Mint barátot.

Sz.I. - Mint barátnak igen, mondjuk.

Sz.J. - És Farkas Istvánnak kubista képeiről nem mesélt soha? Mert ez számunkra is furcsa, hogy milyen lehetett a legkorábbi munka.

Sz.I. - Nem. Nem, mert ő alapjában véve nem dolgozott itt Pesten, csak ugy vendégségben volt itt. És akkor időnként minket is meglátogatott, meg Jánost is meglátogatta, de hogy a munkáiról, az akkori munkáiról jóformán nem tudok semmit.

R.Zs. - Most azt szeretném megkérdezni, hogy ilyen müvészetelméleti vitákat folytatott-e Kmetty Jánossal illetve Perlott Csaba Vilmossal?

Sz.I. Hát ugy nagy ritkán.

R.Zs. - Esetleg a kubizmus problémaköre, erről is beszélgettek?

Sz.I. - Egész biztos, de nem tudok róla. Mert nem jöttek akkor hozzánk, de én tudom, hogy ez az egyik legfőbb kérdés, amivel ők akkor foglalkoztak.

Sz.J. - Valamilyen kávéházba nem járt? Kávéházba vagy ilyen beszélgetésre?

Sz.I. De, de akkor is ritkán. A Japánba.

Sz.J.: - A Japánba? Ez érdekes, igen.

Sz.J. - A Japánba igen, de ritkán.

R.Zs. - És egymás mütermét, tehát alkotási folyamat közben is látogatták?

Sz.I. - Biztos.

R.Zs. - Vagy pedig szerényebbek voltak és zárkózottabbak?

Sz.I. - Biztos, mert Jánoshoz ment, aztán Csabukánál is volt. Nem tudomáén, hogy pár másikhoz ....

R.Zs. - Ez is érdekelne minket, hogy ki volt az a pár másik.

Sz.J. - Hát most már négy ugye, Farkas István, Kmetty János, ...

R.Zs. - Bossányi Ervin neve is szerepelt gyakrabban.

Sz.I. - Bossányi nem , ő nem volt itt Pesten, hanem az meddig Franciaországban volt. Az Párizsban volt, és a háboru után akkor nem Angliába, ahol a bátyja is volt. A férjem az hazajött.

R.Zs. - Most azt szeretném megkérdezni, hogy Tihanyi Lajossal, Réth Alfréddal

Sz.I. - Réth Alfréddal Párizsban találkoztak. Sőt van nekem itt egypár levél, amiben Párizsból kérték, hogy én ismerem a Réth Frédit, és tudom, hogy ki az. Egy-két lap is van tőle.

Sz.J. - Hát azt majd egyszer megnézhetjük ugye?

R.Zs. - Találtunk az archivumunkban egy francia nyelvü levélváltást Csáky József és Szobotka Imre között. Ez nagyon érdekes, tudniillik Csáky akkor már francia állampolgár volt az I világháboru ideje alatt, és katonaként szolgált, mig ugye Szobotka Imre polgári internáltként volt Saint Brieuc-ben.

Sz.I. - Annak az értelmét is tudom, tudniillik az egész egyszerü. Franciaországban volt a Csáky, a Jóska, hát az is egy jóbarát tulajdonképpen, de volt neki egy szeretője. És a háboru előtt, akkor az asszony éppen várt gyereket. És Csáky, ha magyar maradt volna, akkor az asszony nélküle nyomorba kerül. Ugye mert hát egy francia asszony és egy magyar, annak sem-

mi köze, a Jóska is kikerült volna az internálásba, És hogy ezt elkerülje, egész egyszerüen hát összeházasodtak, és hát a gyerek is az asszony is francia állampolgár, és ő aztán az idegenlégiőban ...

R.Zs. - Marokkóban és Algirban szolgált.

Sz.I. - Az volt, nagyon érdekes levelezőlapok, meg minden. Szivesen majd megmutatom.

R.Zs.- Szintén internálva volt, csak egy másik erődbe Fort de Lanveocba Bor Pál. Nem tudom ez a név mond-e valamit?

Sz.I. - Perszer, hogynem.

R.Zs. - Ők kapcsolatban álltak már egymással esetleg a franciaországi időszakban is egymással?

Sz.I. - Valószinüleg igen, mert amikor a férjem értem jött Hollandiába, az 23-ban volt, és akkor a párizsi követségen találkoztunk éppen Bor Pállal, aki szintén hazajött, hogy honnan, azt nem tudom. ..... hát ugye már a háboru után volt.

R.Zs. - Igen, ő gyakran járt ki a 2o-as években Párizsba, és onnan riportokat, tudósitásokat küldött különböző müvészeti folyóiratoknak. Most ők esetleg az internáltságukban nem levelezteK egymással?

Sz.I. - Bor Pálival nem. Az nem volt csak ugy, hogy leveleztek. Az mind franciául és cenzurázva volt mindig. Ugy hogy az egyetlen levelek amik igy megvannak azt ....., mert akkor Bossányinak, mert Berény és a férjem asok együtt voltak Saint Brieuc-ban. De hogy Bor Pali hol volt, azt nem tudom.

R.Zs. - Ő Fort de Lanveoc-ban volt. Az is a Bretagne-ban volt, nem tudom, hogy hámy km-re a másik erődtől. Na most ők a két világháboru között a KUT szervezetbe a Képzőművészek Uj Társaságába is találkozhattak mindezekkel az előbb már emlitett hajdani kubistákkal.

Sz.I. - Na jó, a KUT az később a háboru után alakult.

R.Zs. - Az 24-ben alakult.

Sz.I. - Akkor ő mindjárt törzstag volt.

R.Zs. - Igen, éppen erre szerettem volna rákérdezni, hogy voltak-e művészetelméleti viták, és hogy ki milyen stilusirányzat mellett érvelt?

Sz.I. - Valószinüleg én nem voltam akkor jelen, mert azok a Japán kávéházi törzsnek voltak akik .....

Sz.J. - Asszonyok nem jártak, művészfeleségek oda?

Sz.I. - Nem is voltak még feleségek. Nagyon kevés.

Sz.J. - Hát Elza megvolt. Kmettyné, Elza megvolt. Gráber Margit.

Sz.I. - Igen, de nem tudom, hogy akkor is együtt voltak-e a Japánban. Nem tudom, én inkább ugy sejtem, hogy kiállitásokon, hogy akkor találkozhattak.

Sz.J. - Volt a Belvederében Szobotka Imrének kiállitása. Annak milyen volt a nyitása? Azon biztos ott voltál.

R.Zs. - Az 1921-ben volt.

Sz.J. - Ja 21-ben, akkor nem lehet.

Sz.I. - Nem, mert ő 19-ben jött haza, és akkor rögtön kezdett festeni, őrülten kezdett festeni. Mindent, amit csak lehet.

Mert ugye Franciaországban az utolsó években, utolsó hónapokban se festék, se papir, se ez, se az nem volt. Nem volt semmi. Ugy, hogy amikor végre hazakerült, akkor nemcsak a szüleivel mindjárt kezdett dolgozni. Én azt hiszem, hogy ez a kép, ami itt van, azt nem tudom mikor, az egy nagyon korai kép, de a ..... az egyik azt mondja, hogy az nem az apu, és én azt mondom, hogy igen az az ..... Tudniillik, nézegesd meg, a lányom is meg a sógornőm is azt mondja, hogy nem hordott szemüveget. Mondom az nem szemüveg, hanem a z kiegészités, ennek a szemnek az értelme, jobban meglegyen ez is hozzá, de ez igy a járomcsont volt.

R.Zs. - Tehát egy kubisztikus átirása a valóságnak. Kmetty korai müveinél is sokszor találkozunk ....

Sz.I. - És mondom határozottan emlékszem a kezére. Ő mindig ezt a pipát fogta.

R.Zs. - A fényképen is, a kiállitás katalógusának a fényképe is pipával van, azt hiszem.

Sz.I. - Igen, itt is pipával.

Sz.I. - Ja igen, itt is pipa. Itt van, ez Csáky, ez Imre, ez a Farkas Pista, azt nem tudom és ezt sem tudom. Vannak akik azt mondják, hogy Galimberti, hogy lehet.

Sz.J. - Igen hasonlit, hasonlit.

Sz.I. - Egyik sem tudja. Ezt a ..... tudom határozottan. A ..... Moszkvában. Hát mi .....

Sz.J. - Hát Moszkvában ott volt Udalcova szovjet ill orosz, majd a Szovjetunióban is élt festőnőnek a lakása, és ott az unokája

Interjú Szobotka Imrénével 1982. dec. 10-én
(Szabó J. – Ráth Zsolt)

R. Zs. – Tulajdonképpen azt szeretném megkérdezni, hogy mit tetszik tudni a tanárainak Le Fauconier és Mentzinger a hatásáról, mert ő ugye a La Palette Galériában tanult 10 és 13 körött. Hogyan emlékezett vissza.

Sz. J. – Mert amit a férjem Deirt az tulajdonképpen az, hogy mit tudtak róla, hol találkozott vele.

Sza. J. – Van neki valamilyen életrajza? Leírta? Feljegyzései vannak?

Sz. J. – Persze, hogyne.

R. Zs. – Hát a riport után akkor azt meg fogjuk nézni. Azt is meg szeretnem volnom kérdezni, hogy a zalaegerszegi kiállításon bizonyos művésztörténeti feljegyzéseinek a fotókópiái látható voltak, ahol a látvány festés és a kubizmus viszonyát pontokba szedve tárgyalja. Most, hogy ez kb. mikor keletkezhetett az elméleti írás, nem tetszik-e véletlenül tudni?

Sz. J. – Hogy?

Sza. J. – Volt ott egy írás Zalaegerszegen.

R. Zs. – egy tárlálon egy....

Sz. J. – Ezek mind a régi írásaiból vannak összeszedve, ahol...

Sz. J. - Mikor volt ez a régi? Körülbelül.

Sz. J. - (16-ban) 14-ben került ő már haza. És akkor ugye öt évig nem tudott mást képpen csinálni, mint ezeket, ugye. És alapjában véve itt ezzel foglalkozott is, mert nem is volt más.

R. Zs. - De én úgy veltem ki soraiból, hogy azt valósúlag akkor írhatta már, amikor ő a kifejezett kubizmustól már ugye a hátvány festés felé tett egy-két lépést, és én úgy gondoltam, hogy ez már a KUT..., ... képrőművések társasága új megalakulása, azaz 24 után talán pár évvel zeletkezett.

Sz. J. - Hát mérre, ő 11-12-13-ban volt egy-két hónapig csak Párizsban. És akkor is találkozott a Le Fauconier-el úgy, hogy amit írt, azt az önéletrajzba, az mind abból az időből vette ki.

R. Zs. - Értem, tehát veltmeri ~~egy~~ esetleg egy naplója vagy vázlatkönyve és útóbb rendszerezte

Sz. J. - De mincs olyan kubistan előtanulmány.

Sz. J. - Azt mondja tehát, hogy 14-ben már filjegyezte a gondolatait?

Sz. J. - Nem

Sz. J. - Ugye, nem. Körülbelül mikor.

Sz. J. – Nem, mert az életrajz ugye az csak akkor kezdődött, amikor itt kezdett szerepelni.

Sz. J. – Körülbelül mikor?

Sz. J. – És mert tudott ugye, hogy Párizsba egész fiatal időben volt, és akkor már jött a háború. És 16–19-ig, és mikor hazajött, tulajdonképpen akkor jegyezte jobban, hogy hát mi van.

Sz. J. – Tehát ~~az~~ 19-ben kezdett már írni.

Sz. J. – Hát valamennyire, de nem sokat, éppen csak a szülőknek írt, ami akkor fontos volt neki, tudniillik a ..... itt is volt az az idő, amikor a kubistákat olyan rettenetesen ellenezte.

Sz. J. – Ez így igaz. És akkor megpróbálta megfogalmazni, ugye?

Sz. J. – Igen, igen.

R. Zs. – De én úgy vettem ki, hogy ebben a műrészetelméletben ő is mintha már haglomon példánul a sínek szerepének a nagyobb elismerésére. Tehát ugy a kubisták szürkebannás tónusban, monoton jellegal dolgoztak.

Sz. J. – Ő ilyen eúrdnet csinált már a 10-es években.

R. Zs. – Hát de kivilágosodott az ő festésete is a 20-as évek körepén. Gyakorlatilag attól kezdve, amiótan a KUT társaságyal együtt

Szerepelt és állított ki. Hogy is mondjuk, egy ilyen nagybányai festéset hatásaként is értelmezhető en A lóitványhoz való közeledésre. tárt rá.

Sz. I. - Tulajdonképpen semmi köze nincs Nagybányához. Mindig gondolom, hogy az egy helytelen vágány, amire ..... jönnek, amikor rólon van só.

Mert amikor 29 és 30-ban úgy egy-két hónapig ott voltunk, akkor ő egyáltalában nem úgy festett, mint ezek, akik ott vannak. Önéki már megvolt a saját egyéni stílusa. Szóval Nagybánya mekki egyáltalában nem jelentett semmit, csak éppen ott voltunk.

Sz. J. - Hogy került odor?

Sz. I. - Az hiszem Csaba uka szólt. Meg fámos.

R. Zs. - Kmetty

Sz. I. - Ugye azok sóltok, ugyanazok is ott voltak.

Sz. J. - És ez milyen hónapban indult?

Sz. I. - Fúniusban azt hiszem. Fúniusban vagy fúliusban

Sz. J. - Csak két hónapot. Egész életében annyit volt Nagybányán?

R. Zs. - És 29-ben és 30-is.

Sz. J. - És 30-ban is igen.

Sz. J. - Azután nem

Sz. J. - Utána 30 után már soha.

Sz. J. - Nem.

R. Zs. - Most a másik ilyen nagy nagyon művészeti antrum, művészváros Szentendre. Az életrajzból kiderül, hogy néha bijárt Szentendrére, ez is alkoholmszerű volt csak, vagy esetleg rendszeres.

Sz. J. - Ez is csak alkoholmszerű volt. Egyszer 3 hét volt. S akkor is nem úgy a kolóniában volt, hanem hát volt neki egy külön albérleti lakása, ő is csak egyedül, mert én akkor dolgoztam itt, hogy a Szentendre az szintén nem befolyásolta. Inkább egy kicsit úgy, visszatartottan, mert ő ezeket a dolgokat festette amit ott látok, de őreki az nem...

Sz. J. - Kik voltak azok a festők, akiket ő a legjobban szeretett? Barátilag is meg festésetileg is.

Sz. J. - Hát János és Csaba Kov.

R. Zs. - Tehát Kmetty János és Kerbott Csaba Vilmos

Sz. J. - És ők mikor ismerkedtek meg?

Sz. J. - Hát mikor. Mikor Franciaországból hazajött, akkor már azt hiszem rögtön Jánossal megismerkedett.

Sz. J. - 14-ben volt akkor.

Sz. J. – Lehet, lehet, hogy János is Párizsban volt ugyanabban az időben, vagy máshol. Vagy előtte, vagy utána. Tudtak egymásról.

R. Zs. – Kmetty 1911-ben járt Párizsban, és Perlott Csaken Vilmos pedig 1909-től kezdve Matisse tanítványon volt. Odazint, egyik legkedvesebb tanítványa. Tehát ők tulálkozhattak már

Sz. J. – Párizsban is.

R. Zs. – Ugye hát Szobotkon 1-re előzőn 10-ben járt Párizsban, tehát ők 11-ben összejöhettek akár hárman is.

Sz. J. – Igen, hát ő a La Palette-be került úgy, hogy Farkas Pista ~~ötet~~ úgy beszegéltette.

Sz. J. – És szerette Farkas Istvánt?

Sz. J. – Már mint barát?

Sz. J. – Mint barátot

Sz. J. – Mint barátnak igen, mondjuk.

Sz. J. – És Farkas Istvánnak kubista képeiről nem mesélt soha? Mert ez szómunkon is furcsa, hogy milyen lehetett a leghorábbi munka.

Sz. J. – Nem

Sz. J. – Nem, mert ő alapjában véve nem dolgozott itt Pesten, csak úgy vendégségben volt itt. És akkor időnként minket is meglátogatott, meg fánost is meglátogatta, de hogy a munkáiról, az akkori munkáiról jóformán nem tudok semmit.

R. Zs. – Most azt meg szeretném kérdezni, hogy ilyen ünvésztelméleti vitákat folytatott-e kettőy fánossal illetve Perlott Csaba Vilmossal?

Sz. J. – Hát úgy vagy nitkám.

R. Zs. – Esetleg a kubizmus problémaköre, amiről is beszélgettek?

Sz. J. – Egész biztos, de nem tudok róla. Mert nem jöttek akkor hozzánk, de én tudom, hogy az egyik legfőbb kérdést, amivel ő akkor foglalkoztak.

Sz. J. – Valamilyen kávéházba nem járt? Kávéházba, vagy ilyen beszélgetésre.

Sz. J. – De, de akkor is nitkám. A Japánba.

Sz. J. – Japánba? Ez érdekes, igen

Sz. J. – Japánba igen, de nitkám.

R. Zs. – És egyéb ünvészt, tehát allotási folyamat körben is látogatták?

Sz. J. – Biztos.

R. Zs. – Vagy pedig szerényebbek voltak, és zárkózottabbak?

-sa S. – Biztos, mert fánoshoz mert, aztán Csabukánnál is volt. Nem tudom én, hogy pár másikhoz.

R. Zs. – Ez is érdekelne mindnyt, hogy ki volt az a pár másik.

sa. J. – Hát most már négy vén nyere, Farkas Istvánt, kvetlenyi fános,

R. Zs. – Bossányi Ervin is szerepelt egyakrochban

sa. J. – Bossányi ez, ő ez volt itt Pesten, hanem az meddig Franciaországba volt. Az Párizsban volt, és a háború után akkor mert Angliába, ahol a báttya is volt. A férjem az hazajött.

R. Zs. – Most azt szeretném megérdeni, hogy Tihanyi Lajossal, Réth Alfrédalal

sa. J. – Réth Alfrédalal Párizsban találkoztak. Sőt van nekem itt egypár levél, amiben Párizsból réntúr, hogy én ismerem a Réth Fédint, és tudom, hogy ki az. Egy rét lop is van tőle.

sa. J. – Hát azt majd egyszer megvézhetjük, nyere?

R. Zs. – Találtunk az archivumunkban egy francia nyelvű levélváltást Csáky József és Subotka Imre között. Ez nagyon érdekes, tudniillik Csáky akkor már francia állampolgár volt, az I. világháború idejére alatt, és katonaként szolgált, míg nyere Subotka Imre polgári internálthelyt volt Saint Brieuc-ben

Sz. J. - Annak az értelmét is tudom, tudminillik az egész egyszerű, Franciaországba volt a Csáky, a fóskor, hát az is egy jóbarát tulajdonképpen, de volt neki egy szeretője. És a háború előtt, akkor az asszony éppen várt gyereket. És Csáky, hogy magyar maradt volna, akkor az asszony állítólag nyomorba küll. Ugyanis hát egy francia asszony és egy magyar, annak semmi köze, a fóskor is kikerült volna az internálósba. És hogy azt elkerülje, gyése egy szerűen hát összeházasodtak, és hát a gyerek, az asszony is lett francia állampolgár, a gyerek is természetesen szintén, és ő aztán az idegenlégióban

R. Zs. - Marokkóban és Algériban szolgált.

Sz. J. - Az volt, nagyon érdekes lucluzőlapok, meg minden. Szívesen majd megmutatom.

R. Zs. - Szintén internálva volt, csak egy másik erődbe Fort de Lauvecc-ban Bor Pál. Nem tudom az a szó mond-e valamit.

Sz. J. - Rersee, hegyre

R. Zs. - Ők kompcsolatban álltak már egymással csetleg a franciaországi időszakban is egymással?

Sz. J. - Valószínűleg igen, mert amikor a férjem értem jött Hollandiába, az 23-ban, és akkor a

párizsi követségen találkoztunk éppen Bor Pállal. Aki szintén hazajött, hogy honnan, azt nem tudom. ..... hát nyilván nár háború után volt.

R.-Zs. – Igen, ő gyakran járt ki a 20-as években Párizsban, és onnan riportokat, tudósításokat küldött különböző művészeti folyóiratokhoz. Most ők esetleg az internáltságukban nem levelezték egymással?

Sz. J – Bor Pál ~~[illegible]~~ ipral nem. Az nem volt csak úgy, hogy levelezhettek. Az mind franciával, és cenzúrázva volt mindig. Úgy, hogy az gyetlen levelek amik így megvannak azt ...., mert akkor bozsónyinak, mert Bernáni és a férjem azok együtt voltak Saint B... . De hogy Bor Pali hol volt, azt nem tudom.

R Zs. – Ő Fontde L...-ba volt. Az is a Bretagne-ban volt, nem tudom, hogy hány kem-re a másik erődtől. Na most ők a két világháború között a KUT szervezetben a képzőművések ugy társaságában is találkozhattak mindezekkel az előbb már említett hajdani kubistákkal.

Sz. J. – Na jó, a KUT az később a háború után alakult

R. Zs. – Az 24-ben alakult.

Sz. J – Akkor ő mindjárt törvstog volt.

R. Zs – Igen, éppen erre szerettem volna rákérdezni, hogy voltak-e művészetelméleti vitók, és hogy ki milyen stílusirányzat mellett érvelt.

Sz. S. – Valósúnilag én nem voltam akkor jelen, mert azok a Japán-kóméhóri törnek voltak, akik

Sz. J. – Asszonyok nem jártak, művésfeleségek oda.

Sz. S. – Nem is voltak még feleségek. Nagyon kevés.

Sz. J. – Hát Elza megvolt. Kettyné, Elza megvolt. Gráber Margit.

Sz. S. – Igen, de nem tudom, hogy akkor is együtt voltak-e a Japánban. Nem tudom, én inkább úgy sejtem, hogy kiállításokban, hogy akkor találhozhattak.

Sz. J. – Volt a Belvederében Solotkai Imrének kiállítása. Annak milyen volt a nyitása? Azon biztos ott voltál.

Sz. Zs. – Az 1921-ben volt.

Sz. J. – Ja 21-ben, akkor nem lehet.

Sz. S. – Nem, mert ő 19-ben jött haza, és akkor rögtön kezdett festeni, őrültem kezdett festeni. Mindent, amit csak lehet. Mert nagy Franciaországban az utolsó években, utolsó hónapokban se festék se papír, se az, sa az nem volt. Nem volt semmi. Úgy hogy amikor ~~Bécsből~~ végre hazakerült, akkor nem csak a sülinel mindjárt kezdett dolgozni. Én azt hiszem, hogy az a kép, ami itt van, azt nem tudom mikor, az egy nagyon korai kép, de a ..... az egyik azt mondja, hogy az nem az apu..., és én azt mondom, hogy igen az az ..... Tudniillik, méregesek meg, a lányon is meg a sogornőm is azt mondja, hogy nem hordott szüreget. Mondom az nem szüreg, hanem a ~~kitérítés~~ kiegészítés, ennek a

csinnak az értelme, jobban megIlyen ez is hozzá, de ez így a járomcsontnak volt.

K. Zs. - Tehát egy kubisztikus átírása a valóságnak. Kmetty korai műveinél is sokszor találhoznak

Sz. J. - És mondom határozottan emlékszem a kezére. Ő mindig ezt a pipát fogta.

K. Zs. - A fényképen is, a kiállítás katalógusának a fényképe is pipával van, azt hiszem.

Sz. J. - Igen, itt is pipával.

Sz. J. - Ja igen, itt is pipa. Itt van, ez Csákny, az I-re, ez a Farkas Pista, azt nem tudom és ezt sem tudom. Vannak akik azt mondják, hogy Galiberti, hogy lehet.

Sz. J. - Igen hasonlít, hasonlít.

Sz. J. - Egyik sem tudja. Ezt a ..... tudom, határozottan. A ..... Moszkvában. Hát mi.....

Sz. J. - Hát Moszkvában ott volt Udalcova szovjet ill orosz, majd a Szovjetúnióban is élt, festőnőnek a lakónyon, és ott az unokája 11 előhozta ezt a képet. Egy másik levonatát, hogy a nagymama megőrizte. És akkor mondta nekem, hogy ezek magyarok, és a középsőt úgy hívják, hogy szabatkov. Mert ő orosul mondta. Azt mondja, van ilyen festő, hogy szabatkov? És egy idelig én gondolkodtam, aztán rájöttem, hogy nem szabatka ez, hanem szobotka.

Sz. J. – És, hogy tényleg Párizsban volt ugye, sőt azt hiszem a barátnője volt az a nő.

Sz. J. – Igen, igen, közeli barátnője, talán szerelme volt. A nagyanamáról már nem lehet tudni.

Sz. J. – Hát fiatal volt ahhoz hogy .... Én nem is létertem még. Én ezt is tudom, hogy 23-ban jöttem ide ugye.

R. Zs. – Na most még a korai párizsi évekről szeretnék még kérdezni, hogy Csákny József-fel a kapcsolatot szintén egy személyes jellegű volt, mint Bossányival, vagy inkább a kubizmus hozta őket össze?

Sz. J. – Nem az egy személyes volt, az teljesen személyes volt. És a munkája révén ugye. Mert Csákny mint szobrász, hát mondom tartotta azt a vonalat teljesen, abból is vannak fényképek meg minden. Szegény József.. az egy nagyon...

R. Zs. – Ő egy nagyon erőteljes kubistaszobrászként indult.

Sz. J. – És később is levelezték? Csáknyval?

Sz. J. – Igen, hogyne.

Sz. J. – Én mikor Magyarországon volt Csákny, eljött ide?

Sz. J. – Igen, még jó a háború után.

R. Zs. – 59-ben jött, azt hiszem, Csákny először a háború után.

Sz. J. – Sőt, még az én lányom, az is még ott volt. Nálunk.

– jó barátságban voltak, ugye.

R. Zs. – S azt is meg szeretném kérdezni, hogy az internáló táborban csak akvarellezni tudtak, vagy olajfestény készítésére is volt, vagy nagyobb vázlatok, tanulmányok készítésére lehetőség.

Sz. J. – Hát azt, éppen az internálóban, ezt tudom. Hanem az az egy nis kép, ez a kubistov, hanem ami alatta van, az egy francia, az egy boa Boulogne, és a mellette lévő az Meudon sorról, de akkor ő hány éves lehetett, 19 éves, még egész fiatalember. akkor ezt a kettőt festette.

R. Zs. – Értem, tehát, ha ő 19 éves, akkor ezek 1909-ben mellett hogy mellettkezzenek.

Sz. J. – Igen, ez a Meudon-i

Sz. J. – Ez vagyon érdekes, ez 19..., ez fountasztikusan sép.

Sz. J. – Ugye?

R. Zs. – ... én úgy tudom, hogy 10-ben került előszörki.

Sz. J. – Ez még teljesen a kubistikus ... előtt

R. Zs. – Tihanyi Lajosnak vannak ehhez hasonlók, meg a Berény Róbertnek. Ehhez hasonló tájképei, ugye a Nyolcak csoportosulós kiállításain szerepeltek hasonlók is.

Sz. J. – És George Braque korai, és Picasso korai.

R. Zs. – korai, még kubista korszak előtti, tehát késő fauve-ista, amikor már barnába fordul

R. Zs. – Ő, a Nyolcak csoportosulás tagjai körül esetleg Berény Róbertel vagy Tihanyi Lajossal volt-e személyes kapcsolata.

Sz. S. – Ő nem került bele a Nyolcakba. Őt csak azután hívták – mert a csoport ugye elég erősen tartotta, mert olyan anti-mindenfélé voltak – úgyhogy I-re mikor frissen jött Párizsból, akkor rögtön, – nem csak ő, hanem. Őket is ..... is ~~végett~~. Azt tudom, hogy Tihanyival találkozott volna, akkor csak a Japánban. Nálunk nem járt, azt nem tudom.

Sz. G. – És 14-ben volt neki egy nagy kiállítása, szobotka I-rének.

Sz. S. – 14?

Sz. G. – Nem volt?

Sz. S – Nem. 21

Sz. G. – 21 előtt nem volt kiállítása?

Sz. S – Ja, várjon csak, ja igen, persze. Akkor volt a legelső kiállítása

R. Zs. – Nem Székelyudvarhelyen volt?

Sz. S. – Székelyudvarhelyen, igen

R. Zs. – Mert ő 11 nyarán Homoródon festett, ~~de~~ Erdélyben, s ezeket a műveit állította ki. Székelyudvarhelyen 11-ben.

Sz. S. – Szóval a legelső képek, azok mi-csemek meg, hanem fényképek vannak arról a kiállításról.

És annak az anyaga került akkor 21-be az első belvedenei kiállításra, és akkor még teljesen naturalista volt tulajdonképpen. Csak azután, mert azt mi-ol tudni kell, hogy amikor ő nagy hévvel Párizsból hazajött ezekkel a képekkel, Jag Istenem, mégint egy olyan aki-ilyesmit csinál. Sínol, agyon-nyomták azonnal

Sz. J. - Ez miben nyilvánult meg?

Sz. J. - A barátok is azt mondják, na fiacskám, ezt hagyd abba, mert akkor éhen halsz

Sz. J. - Ilyen hangok hangzottak el.

Sz. J - Persze.

R. Zs. - A Nyugatban két ellentétes jellegű támadó, illetve támogató cikk jelent meg. Majdnem egyidőben, Elek Artúr támadó jelleggel, míg Hevessy Iván védelmébe vette ugyanezt a kiállítást, a 21-es belvedenei

Sz. J. - Igen mert Hevessy modern kritikus volt, Elek konzervatív.

R. Zs. - De hát úgy látszik, hogy ez a hang, az Elek Artúr féle sokkal erősebb volt, ~~mint~~ már akkor a 20-as évek legelején is.

Sz. J. - Mit szólt a kritikákra?

Sz. J. - Nevetett. Azok olyan maradiak.

Sz. J. - És nem volt megsértve?

Sz. J. - Nem, megsértve nem, hanem csak inkább kétségbe volt esve, mégse, hogy hát most hazajön, azzal az új eszmékkel, és egyszerűen az van, hogy nyomják őt rögtön.

Sz. J. - Vett valahi képet a belvederei kiállításon?

Sz. J. - Azt hiszem a csalód az vett, egy igen sép - nem vettek, hanem rendeltek, a sogornőmnek a képe az nagyon sép, de az is olyan, ami a ..... vitrinben volt, egy igen erős kubista kép. És azt azután megcsinálta, mert azt ez mente volna a csalódolba csak úgy leadni, jaj az a kockás nő. Saját szövére, hogy jaj az a kockás nő. Igen, akkor ő azután egy nagyon sép portét festett rólov, amit azt hiszem az utolsó, az emlékkiállításon

Sz. J. - Ki volt állítva.

Sz. J. - Igen. Az nem volt az, az eredeti. Sajnos ezek mind elmentek.

Sz. J. - És valamilyen múzeum nem vásárolt 21-ben.

Sz. J. - Isten őriz.

Sz. J. - Mikor vásároltak tőle először múzeumba Pesten?

S. J. - Hát azt nem, de várjon

S. J. - Én 23-ban jöttem ide, sónol az volt az első a házasság után, és akkor az a felnő akt, amit mindenki ismer, azt gondolják, ~~hogy~~ itt a Nemzeti Galériában, hogy azt egyenesen 1-rétől vettük. Dehogy, azt a fiúk, a kettő nyomásik fifikával csinálták, azt az már régen, az első belvederei kiállításon az már elhelt, és volt egy műgyűjtő

S. J. - Ki volt az?

S. J. - Azt ennek tudom. Hanem minden esetre úgy csinálták, hogy a képet behozták az iskolába, festőiskolába és Jánossal együtt azt restaurálták és javították. És akkor a Galériában úgy tűnt mintbogyba egyenesen Sobotkántól vettük volna.

S. J. - És az mikor volt?

S. J. - Hát, olyan 25-26 körülbelül.

S. J. - És akkor a Szépművészeti Múzeumba került, vagy a Fővárosi képtárba?

$\boxed{\text{vége az 1 oldalnak}}$

Sv. J. - Sóval Balatonon az Egyenel összejött, vele jóba volt.

Sv. J. - Igen, igen.

R. Zs. - És mikor is volt az a balatoni portyázás, 43-ban? Vagy így valahogy, amikor festészeti ösztöndíjat kapott a balatoni festőt, balatoni ösztöndíjat kapott.

Sv. J - Nem korábban, 41-ben.

R. Zs - Balatoni ösztöndíjat kapott a Sinyei Társaság hagydíjával.

Sv. J. - Ha pontosan akarja tudni itt van valahol a katalógus.

. . . . . .

De nem az a katalógus, hanem egy másik

Sv. J. - Mikor ismerték meg egymást Egyenel?

Sv. J - Már a KUT-ban is. A nagy katalógust adjál elő.

Sv. J. - Szeretnék kérdezni még valamit, kállay Ernővel hogy jöttek össze, mert itt az új magyar . . . . .

Sv. J. - Hát az is csak mint újságíró. Nem járt hozzánk, azt lesem inkább, hogy a Japánban vagy nem tudom merre

Sv. J. - Nem volt soha, hogy megmérte volna a műtereinben a dolgokat?

Sv. J. - Nem

Sv. J. – Es Hevesy Iván vo[illegible]

Sv. J. – Hogyne, igen

Sv. J. – Többször?

Sv. J. – Igen, igen.

R. Zs. – Nem csak a 20-as évek elején? Hanem a továbbiakban is? Mert Hevesy Iván érdeklődése akkor már a fotóra tevelődött.

Sv. J. – Én évekig jóba voltam a feleségével, az özvegyével. Aki most is 5-6 éve, hogy meghalt. Kálmán kata. .....

R. Zs. – Most akkor időben egy kicsit ugorva – lehet, hogy vissza fogunk még térni a két világháború közti periódusra – ezekre az 1948-49-50-es évek elején készült, mondjuk a korábbiakhoz képest tematikusabb jellegű bányásképek, solymász ... az ürönöi és a ..... TSZ-ben. Ezek hogyan keletkeztek? Ki, vagy mi inspirálta?

Sv. J. – Ez abban az időben volt, amikor úgy ezt vagy azt musváj volt ... dolgozó emberek, vagy gyár ... amikor pl. ..... mindig bányásokat, vájárokat. Kémes volt .....

Sv. J. – Szívesen festette ezeket?

Sv. J. – Nem, csak musváj volt. Akkor volt a ..... Matyinak az ideje, Kórkesi Matyi.

? – Olyan témákat választott, ami körül állt hozzá. ..... egyetlen egy hajógyár képe volt, azt 55-ben festette, és az Ikarussal volt egy szerződése, csinált egy párat ..... szóval, de az egy állandó támogatós volt, s ezek fejében ő leszerződött odor .....

Különben az ingyenarett socialistov realista képeket lehetőleg

mindig vidéki témát választott. Na most igaz, hogy akkor úgy volt ismert, hogy a .....

R. Z.S. - .....

? - De ugyanakkor a cséplés motívum az nemcsak akkor kezdődött, mert már ..... is, 32-ben, 34-ben, akkor is már csinált csépléseket, meg eratást, meg ilyesmit. Mert akkor a vidéki birtokon ugyaltunk ..... Tehát az nem volt tőle annyira távol, mintlegyha kemmt volna egy gyárba és dvasztárokat festene (?)

R. Z.S. - Most maradva az 50-es évekél, az egyik katalógusban szerepelt, hogy az általam nem ismert képző és Iparművész kör festő szakosztályának volt az elnöke. Mi volt ez a szervezet? Ez a képző és Iparművész kör festő szakosztálya. .....

Na a szabad szakszervezetnek, mert azt ugye megszüntették 49-ben, létrehívták erőszakkal a képző és Iparművének szövetségét. Abba lett volnou ő a Festő szakosztály elnöke?

L. J. - A vezetője, csak a ..... elnöknek hívta.

.....

.....

.....

? - Lehet, mert akkor választották az elnököt mindig. Megválaszthatták őt a barátai vagy .....

Ott mindig demokratikus választás volt.

L. J. - Igen.

.....

.....

.....

R. Zs. – Na most Zsenyéről. Tehát 54 és 60 között rendszeresen járt oda le. Ott festett vagy csak nyaralt? Festeni járt le? Hosszabb időket töltött ott?

? – Minden évben. Volt úgy, hogy körben másnol is

S. J. – Amikor én Hollandiában voltam, akkor nem tudom mennyi..., csak általában minden évben, az utolsó években ugye vagy vagy öt évig mindig Zebegényben volt.

L. J. – Zsenyén.

S. J. – Ja, Zsenyén.

? – Hát az utolsó évben is ott volt.

R. Zs. – Na most akkor felmerül nyilvt Zebegény. Zebegénnyen keresztül a személyes kompcsolaton túlmutató szakmai, stiláris, tematikus kapcsolat fűzte esetleg Szőnyi piktúrájához, ... Berényhez

S. J – Inkább Berényhez. Abból az időből ~~emlékszem~~ .... és Berénytől is meg mindenkitől rengeteg, elő, elő fordult az, ~~hogy a 40-es évek elején~~ hogy ugyanazt a témát én ismerem, és hasonló stílusban is festett. Szóval abban az időben, a 40-es évek elején, akkor mondhatnám, hogy elég hasonlóan festettek.

S. J. – Berénnyel.

. . . .

. . . .

. . . .

R. Zs. - Igen, de ezt szeretném rérdezni, hogy az ún. Gresham kör, tehát Bernáth, Szőnyi, Berény piktúrájának volt ugye a 30-as évektől kezdve egy elég súpur kimutatható szívó hatása a korábbi École de Paris, a párizsi iskolázottságú művészekre nézve. Egyfelől nézve néhány Római iskolás is, tehát neoklasszicista ..... is magunk felé közelítettek. Ez egy természetes folyamat volt. Ennek a hátterére szeretnék rákérdezni, de a természetelvűség, a diktrinar kubista periódus után, ami mondjunk 10-20-ig a ..... elejéig tartott, milyen megfontolásokból, tisztán festészeti meggondolásból, esetleg netán üzleti, vagy jobban el lehetett egy látványelvű képet adni, vagy személyes barátságok kapcsolatán, révén jutott ismét el a kicsit impressionisztikus látványfestéshez.

? - Emlékszem még ilyen beszélgetésekre ..... a Gresham körbe ..... Soha nem emlékszem arra, hogy egyáltalán szóba került volna az, hogy milyen képet lehet jobban eladni. Ez nem volt téma. Hát, hogy a háttérben volt-e ilyesmi, azt nem tudom.

R. Zs. - Itt elmérést, hogy körbeszakítottam, beszélgetésünk első félórájában ez úgy merült föl, hogy az 1921-es nagy Belvederemi tárlat után nemcsak a kritika, tehát Elek Artúr, hanem baráti beszélgetéseiben úgy emlékezett a mester özvegye, hogy lebeszélték a doktrinar kubista vonulatról, mert ilyen képet ma Magyarországon,

1921-ben nem lehet eladni. Ezért mestem ilyen mesedeken fogoalmazni, ..., az első félórában ez így elhangzott ....

? - Igen, na most én persze erre nem emlékszem. Azért mert valószínűleg nagyon kicsi voltam. De ez nagyon valószínű, mert ....

azért mert ő viszonylag kitartott mellette, nem egészen, mert azokat a képeit, amiket én a KUT kiállításairól ismerek, azok sokkal inkább Cezanne képek, mint kubisták.

R. Zs. - Igen, hát őneki tulajdonképpen köreledett a látványfestéshez

? - Na mostan, mondjuk a nagybányai képekben még lehetett erősen érezni a kubista hatást, későbbiekben pedig sokat. ...

R. Zs. - A sűrűnek és a fénynek sokkal nagyobb jelentősége kezdett lenni Sobotka 1-re festésetében, mint mondjuk akár a 20-as évek elején, ott egészen más, ott a kubizmusnak a barnás, szürkés tónusaiból világít elő egy egy ~~[illegible]~~ vörös .....

Sz. J. - Jobban világít mint bárlinél. Szerintem ez a vonzetköni előnye ....

R. Zs. - Hát már magdna ..... meghörelítését adja .....

Na és itt látjuk pl. ezt a festményt, nem tudom pontosan mikor keletkezett, de úgy

gondolom 28–29 . . .

Sz. J. – 26

R. Zs. – Egy hollandiai úttal lehet kapcsolatba hozni, mert a címe ugye . . . .

? – 23-ban volt először Hollandiában, és amikor én 3 hónapos voltam, tehát 26 elején. 26 ugyanán, akkor.

R. Zs. – Itt tetten érhető egy radikális stílusváltás. Ezek szerint még mondjuk a Gresham körnek az úgynevezett iskolaszervező, iskolaszerentő hatása előtt ő egyénileg már eljutott ugyanezre a konzekvenciára.

? – Kérdezte azt, hogy a Gresham körnek a zebegényi részlege . . . milyen hatással volt. Most azt egyáltalán nem tudnám megmondani, hogy Berény volt-e hatással apura, vagy apu volt-e hatással őrá. Szóval azt abszolút nem lehet kinyomozni. Mert Zebegény előtt, mondjuk a . . . . . időben, szóval annyira teljesen egy irányba ment, hogy az hogy Zebegényben találkozott Berénnyel, azt nem tudom hogy mennyire, valószínűleg teljesen kölcsönös

. . . . . .

Hát mondjuk egyáltalán Zebegényről, hogy az mennyire volt hatással rá. Nem tudom, nem.

Sz. J. – A témákon körösztül volt a hasonlat.

? - Na most ő azzal, hogy mehezen mozgott, hiszen 32-ben volt az a lábamputálása, tehát a 40-es években, alig tíz évvel utána ő műlábbal járt, bottal. Hát mondjuk akkor már nem járt bottal, ha ismert terepen járt. Tehát ez teljesen meghatározta az ő témakeresését is. Lehetőleg mindig a házhoz közel, magyon ritkán ment messzebb.

R. Zs. - Mi magyarázata lehet az ú.n. vásári tematikájú ..... képeknek, ami tematikusan rokonságot mutat Aba-Novákmak hasonló tematikai képein voltak. Tehát Lacikonyhoc, kirakodóvásár stb. Tehát a falusi tematikán belül nem egy ilyen plan air ..... táj, hanem egy tulajdonképpen kubisztikus reminiszcenciákat ébresztő, ívszerűen komponált, lezárt ..... Tehát ez a témakeresés mire vezethető vissza?

Sz. J. - Az 29-ben volt.

? - Az Nagybánya volt.

R. Zs. - 29 és 30 között Nagybánya volt.

? - Tehát az a nagybányai ..... a hatása. Azt hiszen, hogy Aba-Novák ugyanakkor volt Nagybányán. Mert a Lacikonyha az ....

Sz. J. - Egyáltalában nem tudom.

. . . . . .

. . . . . .

Sz. J. - Milyen volt a piac Nagybányán? Volt ott egy vásár akkor?

Sz. J. - Volt ott egy vásár minden csütörtökön.

Sz. J. - S magyon nagy vásár volt?

Sz. J. - Hát mit mondjak. Jöttek az ökrök ugye, és jöttek azok

a román parasztok, asszonyok ezekkel a jellegzetes kötényekkel. Minden hétre. Sóval az egy általános, ja és a köcsögök, akkor köcsögökkel .....

Sz. J. - Sómos volt akkor emelszerint az a vásár.

Sz. J. - Igen, mo ami az asztalon van, az is az. Ez mind eredeti, ami málom van.

Sz. J. - Ez 29-ből van.

Sz. J. - Igen.

R. Zs. - Nagybányáról.

.....

? - Na mostan tulajdonképpen a nagybányai képek körül általában mindig a figurális képeket szokták mutatni

Sz. J. - Ez egy öreg kép.

? - Tudom, de pontosan az, hogy ez is egy nagybányai.

Sz. J. - Ez a malom! A Perlmott Csaba is megfestette.

Sz. J. - Azt mindenki festette.

? - Sóval mecsak a ..... és Lacikonyha, hanem ilyen, az is volt.

R. Zs. - Nagyon érdekes, kettyenet is van egy kifejezetten nagybányai periódusa, mindig a két templontornyot és a Főmtcának a Főtérbe betorkolló perspektíviken sam megfogható részleteit festette. Egész hasonló staffázs figurákat festett, mindegyik az anyéspont, a célpont felé gyalogol az úton, kettyél is a nagybányai képeken árnyékszerű figurák mennek a .....

Sz. J. - Tudja, hogy kinél van egy nagyon szép nagybányai kép? A Gordon Zsuzsánál.

Sz. J. - . . . . . .

Sz. J. - Igen. Egy nagyon sép, gyönyörű sép. És Imre . . . . . -
nek, hogy van ott egy kép, és nem tudják, mert az
nincs aláírva, és hát senki se tudja. No majd én.
És akkor valahol, valamilyen raktárba . . . . . .
itt van ez, még a rámája is ugyanez volt.

Sz. J. - Sz hogy került oda?

Sz. J. - Az árverésen.

? - És ez is Nagybánya.

Sz. J. - Az is Nagybánya. Az a . . . . . -nak a házánál
van.

Sz. J. - . . . . . -nel is jó kapcsolatban volt?

Sz. J. - Igen. Hát a férjemmel mentünk együtt őket látogatni.

? - Szóval mondjuk, ha az ember ezt a képet látja és a
zebegényit, akkor már mindjárt átmenet.

R. Zs. - Szóval ezt, erre a nyomára szeretnék jutni, hogy
mi okozta azt, hogy a - nevezzük őket magyar
kubistáknak - hogy akik Párizsban még az I.
világháború előtt kaptak egy nagyon erős kubisztikus
behatást, azok tartósan Magyarországon élnek
- tartozik ez nemcsak Szobotkára, hanem Kmetlyre
és Perlrott Csabára is - visszakanyarodtak a
látványhű festéset felé. Most itt éppen azért szeret-
nék Nagybánya szerepére, vagy a posztnagybányai, azaz
a Gresham kör szerepére rátérni, hogy ez egy belső
természetes folyamat volt, az művésztpolitika vagy
konjunktúra által determinált folyamat volt,
vagy pedig egész egyszerűen egy közép-európai, viszonylag
hermetikusan elzártság, a legújabb a Nyugat-európai

irányzatoktól, egy természetes folyamatként hozta vissza a látványhoz való visszakanyarodást.

? – Én azt hiszem, hogy mind a három.

R. Zs. – Mind a három elem megvan ebben.

? – Én nem tudom azért elképzeli azt, hogy valaki, aki – illetőleg el lehet képzeli, mert hiszen mások is voltak ilyenek –, hogy abszolút nem törődik valaki azzal, hogy mit fest. Derkovits nem törődött vele. De nem is . . . . . .

R. Zs. – Értem, most ne tessék ebbe a kérdésbe rossz indulatot . . . . Egyszerűen egy objektíven meglévő művésettörténeti folyamatnak a szociológiai hátterére vagy esztétikai hátterére akartam rákérdezni.

? – . . . . . , hogy hacsak valaki nem volt teljesen megszállott, és azt mondja, hogy ő pedig ezt így csinálja, ilyen témákban, ilyen módon, akkor természetes az, hogy áttér lassan egy másik . . . . . .

R. Zs. – Most ezzel kapcsolatban azt szeretém megkérdezni, hogy tetszik-e emlékezni stabil vásárlókra. Most nem . . . . . vagy Pradnavra gondolok, hanem esetleg volt-e egy sia-lakult polgári értelmiségi orvosok, vevőköre, akik nyitisztelésnek vették, hogy ha a 20-as, 30-as években Szobotka képhez jutthattak.

Sz. S. – Valaki volt-eki orvos, a nevüket nem tudom.

? – Nem tudok olyat mondani, mint mondjuk Egyszer a Csek-Szombati

. . . . . .

Sz. S. – Ilyen nem volt. Ott barátság volt.

? – Volt olyan, hogy a rokonságban volt ....., aki vett képeket. Háromévenként egyet. Vagy mondjuk hát azok az orvosok, akik kezelték a ....., a kőszeg mondjuk,

Sv. S. – Soha nem volt gond .....

? – Székács Ilona, de mondom ez csak ..... inkább baráti alapon.

R. Zs. – Vagy esetleg a tárlatokhoz kötődő alkalmazottak? Ismeretlenül? Mert nagy elég szép számmal voltak a két világháború között is tárlatai

? – Csak a 40-es években.

R. Zs. – Hát feljegyzéseim szerint: Belvedere 21, Tamás Galéria 29, 39, 38 ..... 43, 44, tehát ezekhez kapcsolódóan voltak vásárlások, esetleg valaki ott jelentkezett ....

? – Sőt ezek a kiállítások mind, szóval nem olyan típusú kiállítások voltak, hogy ma tessék ezt festetten, hanem ma tessék, vegyétek. Szóval ezek ..... kiállítások voltak. Szóval én tul. képpen hettőre emlékszem a 42-es és 43-as-ra, amikor apu hétségbe volt esve, hogy ajjaj itt nagy baj lesz, mert az összes képet .....

R. Zs. – Lehet, hogy befektetni akartak már a hákerés időkben. Hát világos, most is egy ilyen tendenciának nagyunk egyébként az .....

? – 43-ban, amikor hazajött apu egy csomó könyvvel és hétségbe volt esve, hogy itt nagy baj lesz.

R. Zs. – Na most a kiállításoknál tartva, a külföldi kiállításoknak milyen volt vica versa a visszhangja. Na most itt egy hajdani kubista sem készült Londonban, Párizsban, Hágában, Amsterdamban a két világháború között

az ottani művészeti élet és fejlődés eredményeivel, másrészt meg ennek az ottani sajtóvisszhangja vagy személyes ismeretségek visszajelzése milyen volt? Tehát sikere volt?

Sz. J. - ~~Lkább~~ A kritikák megvannak, de hogy direkt ott akkor visszhangja volt - semmi. Te se tudsz róla?

? - Nem is tudom, hogy ezekről az akkori nyugaton dívó irányzatokról beszéltekne.

R. Zs. - Tehát milyen hatással volt, mert mondjuk kettenyel kapcsolatban egy egész rennesránsra vagy megújulása volt kettenyi életművében egy második párizsi útnak, ami a 20-as évek végén volt, ő kvázi az École de Paris posztkubista szárnyának (Braque stb.) az eredményeit egy az agyban megpróbálta átültetni, a csendéletek, a kettenyi-as csendéletek is még idesorolhatók, a magyarnyi látképeiben is van egyfajta síkszerűsége, lezártsága, tehát a vedeta jelleget, a hátvány festésultet próbálta egy sintetikus, kubista elemezzel elegyíteni. Ehhez hasonló tendenciát mutatott ott középen lógó tűzfakukat, belső udvarokat ábrázoló kép.

? - Énnem tudom, de azt hiszem ez korábbi.

Sz. J. - Melyik?

? - Ez a tűzfal.

Sz. J. - A falok? Az 21, 20-21.

? - Amikor ~~[illegible]~~ hazajött Párizsból.

R. Zs. - Értem, értem

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Sz. J. - Harminoas érekben volt Párizsban?

.... - Nem.

Sz. J. - Negyvenes?

.... - Nem.

Sz. J. - Soha többet?

? - 23-ban, amikor Hollandiában ....., akkor volt, de utána soha többet.

Sz. J. - És másutt külföldön?

R. Ts. - A Velencei Biennálén szerepelt, ha jól tudom.

? - Igen, de ő magon nem volt.

Sz. J. - 38-ban Angliában volt, az egyik barátjánál nem, nem a Dobcsányinál, hanem a Ripsránnál

.....

Sz. J. - S Londonban volt?

Sz. J. - Londonban. London mellett.

Sz. J. - Mennyi időt töltött ott?

Sz. J. - Ott összesen egy hónapig volt. De az egyik barátnál vagy a másik barátnál, hétről hétre úgy nem tudom, de ...

Sz. J. - És kiállításokat látogatott?

Sz. J. - Hogyne, igen. Az egész National Gallery Múzeumot ismerte.

? - ....., aki egy holland festő volt ..... és tulajdonképpen egy ilyen öntöndíj volt Amsterdamban és utána mennt a .....

R. Ts. - És a régi párizsi barátokkal Csákyval levelező sinterkapcsolat csak meg, vagy még úgy sem? a kapcsolat.

? - De Csákyval levelezett

Sz. J. - Egy egész levelezés van.

R. Ts. - Az érdekes az, hogy Sokotka nem jánt kint a hét vh. könt Párizsba, Csákny pedig a hét háború könt egyszer sem tért haza, és ezek után is csak 59-ben először. Tehát Csákny 1909-től 50 évig kikirta amélkül....

? - Nem volt pénz. Nem volt pénze. Még amikor az anyja meghalt akkor sem tudott ~~[illegible]~~ hazajönni. Nem volt pénz. 59-ben is csak akkor tudott jönni, illetve a kulturkapcsolatok .....

K. Zs. - Érdekes módon volt a Csákynak a Szépűvészeti Múzeumban egy nagy tárlata 30-ban. És akkor is csak a műveit küldte el, ő vagy nem jött. Viszont nagy örömmel vette, hogy ha vásárolnak tőle, és dedikálta is a későbbi Nemzeti Galériában maradt gyűjteményből. ....

— vége az 1 kazettának —

S. S. - Mert amikor már Szentendrén volt a Csabuka és az ő felesége, azt hiszem az már úgy másképpen volt. Mindig ..... kell észrevenni, hogy a férjen borzasztó hallgatag ember volt. Ő mindig csak figyelt, hogy mit mondtak a többiek, de a saját véleményét igen ritkán és rövidenn dintérte.

S. J. - És leírta a véleményét?

S. S - Nem, nem.

S. J. - És mi volt a barátkozás lényege? Összejöttek éha?

S. S. - Hát éppen azt mondom, hogy amikor az új feleség jelentkezett, mármint a Csabukánál, akkor az már mind megszűnt. Hogy kik voltak? Kikkel volt ő tulajdonképpen jóban, az attól függ, hogy hol voltunk. .....

53-ban mi voltunk az elsők körött, akik .....

És akikkel együtt volt, Gadányi például, Gadányi, és hogy is hívták azt, aki székesfehérvári festő volt, de annak a férjhége megvan ....., de az is csak akkor, amikor ott voltak nyere, az asztal körül, meg a Brezsnyai fóskónál szerg. vég egy pánam.

S. J. – Gadányi fenőhöz tulajdonképpen egy hicsit kötődik is valami hasonló a piktúrájukban, csak Gadányi fiatalabb volt.

S. J. – Valamenyire azt hiszem, hogy egyidősek voltak

S. J. – Egyidősek voltak?

S. J. – Egyidősek. Mat mindenre pontosan nem emlékszem, de azt tudom, hogy a megjelenése után idős volt mindenesetre. És egy stílusú ember is. És mondjuk életvitelbe is.

S. J. – Gadányi is csendes ember volt ugye?

S. J. – Csendes, az Imre is csendes volt. Szóval nem kell ... ott szólni egymásnak. Voltak akik ugy végig voltak, meséltek, hogy ilyenek meg olyanok meg minden. De hát az a ..... Gadányi nem, csak dolgoztak.

S. J. – S hol festettek akkor ....., a parkban?

S. J. – A parkban, igen. Vagy a ....., vagy voltak akik a szobában is. Ha rossz idő volt ugye, akkor .....

S. J. – Gadányi akkor majdnem absztrakt volt, nem? Nem volt? Milyen képeket festett?

S. J. – Nem tudom. Nem láttam képet nála. Ezek az egyik kuckóban elvolt az egyik, meg a másik és dolgoztak. Most egy pillanatig meghökkentem, mert, de mégis a Gadányi az, ahinek olyan görbe fák voltak.

R. Zs. – ..... nagyon hasonló a stílusa.

S. J. – Bere Géza, Bere Géza is van. Hát lehet, hogy őt is ismerte, ismerhette.

S. J. – Bere, rajztanár, a zuglói rajztanár.

S. J. – Igen, igen.

Sz. J. – Na minden esetre, akkor Gaudónyiról van szó. Nem régen volt egy kiállítása valahol.

Sz. J. – Igen, Esztergomban talán.

Sz. J. – Igen, úgy van.

Sz. J. – És a felesége is ott volt? Gaudónyinak?

Sz. J. – Nem.

Sz. J. – Akkor még csak egyedül volt. S Nagybányán ~~akk~~ akkor ~~[illegible]~~ Perlott Csaba volt és Kmetty János. Ugyanakkor -iker ő volt, 28-ban

R. Zs. – vagy 29-ben

Sz. J. – Jándi Dávid, kiffer, Crigány Dezső. ~~Dr~~ Crigány Dezső is ott volt?

? – Én azt hiszem, igen. Crigány Dezső, az aki később öngyilkos lett.

Sz. J. – Az is ott volt. Az a kép, amit ismerek tőle, az a . . . . . , de az szintén nagybányai, de a képet nem ismerem. De csak attól függ, hogy melyik időben voltak ott.

. . . . . .

Attól függ, hogy együtt voltak-e ott, vagy sem.

? – De én úgy emlékszem, nemlen van valami Mult Húgó

Sz. J. – Mult Húgó. Igen és annak felesége is volt, Dömötör Gyurellov. Mind a kettő festők voltak. Nagyon kitűnő nagybányai festők voltak.

Sz. J. – Igen, és aztán később Amerikába mentek.

. . . . Azt tudom, hogy egyszer a férjemmel együtt vendégségben voltunk.

Sz. J. - A kifferéknél.

Sz. J. - A kifferéknél. Mult Hugónál is. Azt tudom, hogy a műtermében voltunk. . . . . .

Sz. J. - Tájképeket festett ő is, Mult Hugó is. Ugye?

Sz. J. - Arra nem emlékszem. Nem is, nem tudom.

Sz. J. - És volt egy kiállítás ott a Berger cukrászdában.

Sz. J. - A Berger bácsi. A Berger bácsi, a multkor már mondtam . . . . . az azt mondta, hogy mi is jól jártunk és a Berger bácsi is jól járt. És az csodálatos volt. . . . . .

. . . . . .

Sz. J. - Sokan jártak abba a cukrászdába?

Sz. J. - Nem tudom, nem tudom. Sőt arra sem emlékszem, hogy mi ebédeltünk is ott voltunk, vagy hol, a jó ég tudja, hogy hol ebédeltünk. Azt se tudom.

Sz. J. - Mekkora volt az a Berger cukrászda?

Sz. J. - Hát akkora volt, mint ez a szoba.

Sz. J. - Mert olyan sokan megélnek róla, hogy én úgy . . . . . .

Sz. J. - És azért mert tényleg az egyetlen ember volt, ott abban az időben, ahol lehetőség volt ugye, hogy már úgy mert közben jöttek a képekkel, nemcsak festeni, hanem eladni.

Mert a Berger bácsi csak akkor ..... amikor a festőr-
-ár elmentek, akkor összepocholt mindent, mit ott
összeszedett, és Bukarestbe vitte

S. J. – Akkor ezek szerint Bukarestben is lehet szobotka
kép is.

S. J. – Egy biztosan van.

S. J. – Érdekes adott.

R. Zs. – Tetszik is tudni a tulajdonosnak vagy a
-ügyűjtőnek a nevét?

S. J. – Hát annak idején ..... hát tényleg egy
-egélhetési gondolat volt, hát mit csináljon
az ember egész délután, hát megjünk a Berger bácsi-
hoz. De azt nem tudom, hogy voltak-e ott mások
is, te azt mondod, hogy hát ez a Görbe, az a
bumpos nő

S. J. – Farkas Eszter is odajárt. Ő is mesélt róla.

S. J. – És ő is azt mondta, hogy elvadott?

S. J. – Bizony.

S. J. – Hát igen, csak a Berger bácsinál .....

R. Zs. – Ő mette meg a képeket, vagy a kurucsaftok a cuk-
rászdába a polgári társaságból .....

S. J. .....

S. J. – És természetben fizetett, vagy pénzben?

S. J. – Azt nem tudom.

R. Zs. – Esetleg a fogyasztást lehetett képekkel ....

S. J. – Nem tudom, mindenki

S. J. – Kémesbe fizetett?

Sz. J. – Krémesbe.

R. Zs. – Hát ezt sok helyen csinálták így a művészek, hát a Paál László is ugye .....

Sz. J. – Sommi különös. Különös az, amire így visszaemlékeztem, hogy egyszer a férjemmel együtt mentünk egy bányába, fölsőbányába, mert az Nagybánya, az fölsőbánya volt. És akkor ott volt egy kisebb társaság, szintén vagy festők voltak vagy írók, egy házaspár volt. És azért érdekes, mert ez volt az első fagyolt, amit életemben először kaptam, mikor nyccsinálták azt a kis micsodát, a keverőt ugye. Na és akkor ott volt egy író, ... Géza, majd ezembe jut. Az Fölsőbányán Lolott, nem inkább az kolozsvár volt, jött oda, hogy ezekkel a festőkkel találkozzon. Tabéri Géza.

Sz. J. – Jaj Tabéri. Ez nagyon fontos.

Sz. J. – Tabéri Géza, igen. Nagy szimpatikus ember is volt.

Sz. J. – Ő a korunkba is írt. A kolozsvári korunk című újságba írt.

Sz. J. – Az. lesz. Szóval minden esetre az egy érdekes pont, amire így visszaemlékszem. Aztán voltunk egyszer egy, az Nagybányán volt, egy bányaigazgatóval, és az kent a bányában a mosdóban, megmutatta nekünk

Sz. J. – Hogy milyen a bánya?

Sz. J. – Hogy milyen a bánya. Milyen a bányának a fölső része. A rettenetes primitív ugye, fákol ilyen kolon-

pácsolt meg minden. De érdekes volt.

Sv. J. - Mint a középkori bánya.

R. Zs. - Felsőbányán volt, vagy Nagybányán?

Sv. J. - Az Nagybányán, de Nagybányától lefelé inkább. A Takéni Gézával fölfelé, az akkor Fölsőbányon. De az a bánya, aranybánya, mert az aranybánya volt, és az milyen piciknek, mocsak úgy, hogy rögöket, szóval erre is emlékszem még.

Sv. J. - Szobotka Imre is ott volt ezen a bánya ....

Sv. J. - Igen. Hogyne. Az egy komoly délután volt, akkor tényleg valami értelmes dolgokat lehetett hát ugye, egyébként én halálosan úntam magamat a kislóunnyal együtt, mert Imre az reggelizett és elment, mert ott a kép ugye. És akkor délben és ez volt a furcsa, mondom én nem emlékszem, hogy hol ebédeltünk. És akkor délután volt a Berger, és este, akkor mentünk már aludni.

Sv. J. - És Ő elment a Veresvízre vagy a Keresztlegye vagy a Virágbegye festeni?

Sv. J. - Igen. Na és akkor még egy kedves emlék a Bedőék,

Sv. J. - Bedő Rudolfék.

Sv. J. - Igen, igen. Az egy komoly ember ugye. A feleségét is ismerem, csak ő mochochogy úgy külön volt. Inkább hagyta mindig, hogy Bedő a saját gondolatait úgy elmondja, művészetről meg minden. De ezek is olyan komoly ügyek inkább.

Sv. J. - Nagy házban lakatak Bedőék Nagybányán?

Sv. J. - Nagy házban. Nagymrak voltak akkor még. Segélyek ortán később, akkor nem.

Sv. J. - És képek is voltak ott a házban?

Sv. J. - Igen. Sőt Bedő is vett Imrétől egy képet a ....

R. Zs. - A malom, a nagybányai malom...

S. J. - Igen. Sőt itt is van egy.

S. J. - Akkor az most Pécsett van, mert a pécsi Múzeum vette meg a Bedő gyűjteményét.

S. J. - Az lehet. A Bedő az már meghalt.

S. J. - Meghalt sajnos.

S. J. - És akkor a ..... papa segény

S. J. - Ő is ott volt Bedőékkel akkor?

S. J. - Nem, nem. Azt tudom, hogy jóformán a Bándi az Bedő tulajdonképpen teljesen pártfogolta. Mindenkép, a jó képek Bánditól mind a Bedőékkel voltak.

S. J. - Igen, de hát másokat is pártfogolt.

S. J. - Igen, csak mondom Bándiról tudok. Mert Bedő azt maga mondta, hogy az a segény ember, hogy az .....

R. Zs. - Most egy egészen más témával kapcsolatban szeretnék kérdezni, hogy a párizsi tartózkodóri ideje alatt, ugyanúgy ő a La Palette-ben tanult Metanguztól ..... és Le Comiertől, hogy akkor Delenékkel ez állt-e ő valamilyen kapcsolatban. Mert ez a bizonyos sűrűs kubizmus, ez az orfizmus, amit hát a ..... így hívták a magunk irányzatát, ez úgy tűnik mintha látensen lume lume egy-két képbe, és néha a fesues kubista rács-szerkezet a sűrűktől, a sűrűk energiától megmozdulna, mintha ilyen futurisztikus elfojtott mozgások ugranának elő a képből a sűrűk hatására. Tehát mitől ilyen sűrűs az ő kubizmusa, hogy erre mincs-e valamilyen magyarázat, esetleg a Delenékkal való kapcsolat.

Sv. J. – Hát én csak a szót, hogy orfizmus azt hiszem, hogy úgy egymás között is úgy használták, de hogy pontosan ki volt. De az is csak emlékszem, hogy Le Fauconier, Metringer.

R. Zs. – Glez, Albert Glez és Metringer igen.

Sv. J. – És a harmadik az volt a, mert hárman voltak

R. Zs. – Albert Glez

. . . . . .

Sv. J. – Nem véletlül Delme.

Sv. J. – De.

Sv. J. – Robert Delmé, akinek orosz felesége volt, Sonja Delme . . . .

Sv. J. – Igen. Az lehet, hogy feleséges volt, és hogy ez volt a verve, de hát az egyébként csak úgy hallásból, nem felejtse el, hogy 1-re 11-től – 13-ig . . . . . volt ott a Lou Palette-nél és utána akkor már

R. Zs. – Az intermálóus következett 14-ben.

Sv. J. – Szóval a képekről sohan nem hallottam, hát én csak 23-ban jöttem ide Magyarországra, és akkor csak 1-re, de akkor is keveset, de mindig beszélt még arról, hogy mi volt Párizsban. Hogy mi volt a barátokkal, és akkor még festettek vagy mi, hát sajnos akkor minden tönkrement ott.

Sv. J. – A háborúban.

Sv. J. – Igen. Illetve ott maradt.

Sv. J. – Maradtak Párizsban képei?

Sv. J. – Hát persze.

R. Zs. – Visszamentek utána, nem?

L. S. – Mert ők Saint Brieuc-be mentek dolgozni, és ott fogták el őket. Ugye akkor azt mondták ..... hogy azt mondta ez a ....., hogy most már gyünk befelé

? – Ez már az internálás alatt

L. S. – De a képek ott maradtak. És amikor aztán a háború után 19-ben amikor szabadították őket, akkor nem volt első dolga, hogy ő még Párizsba menjen, és érdeklődjön, hogy nahát mi van a képekkel, hanem rohanva akart hazamenni. És akkor 23-ban, amikor velem együtt Párizsba jött, akkor mert le, de azt hiszem azt már mondta,

R. Zs. – Igen, hogy ott összetalálkoztak Bor Pállal a magyar magyhöncetségen.

L. S. – Igen

R. Zs. – Sóval akkor nem találtak a nyomára egy képnek sem. Nem lehet tudni, hogy a műtermből hova került.

L. S. – Igen. És akkor mert ahhoz a francia baráthoz, az határozottan egy barát volt, aki él otthagyta akaratlanul temésetesen

L. S. – Hogy hívták ezt a barátot?

L. S. – Bertrand.

L. S. – Bertrande?

L. S. – De érdekes, van nekem Párizsból egy levél, mennyi újonnan került ez is elő ....., aki még akkor is érdeklődött, hogy ki volt, hogy hol vannak a képek, aki egyedül szabotkáé volt, és rengeteg, rengeteg amber van rajta.

S. J. – . . . . . .

S. J. – Hát én akkor nem tudtam semmit sem.

S. J. – Tehát akkor ezek szerint az a kép, ami a Salon . . . . . .
ki volt állítva, az annál a Bertrand nő úrnál
maradt.

S. J. – Igen.

S. J. – Tehát tulajdonképpen ott kell tovább keresni.
Mi a keresztneve?

S. J. – Azt én sem tudom, és az a nő akarta tőlem tudni.
Sőt azt is kérdezte, hogy . . . . . dolgozik a . . . . . ,
vagy pen való Párizsba. Én voltam a lakásukban, sőt
meg voltunk hívva. Azt tudom, mert nagyon kedves asszony,
és . . . . . egy hat éves fiúcska, aki borzasztóan
csodálkozott akkor, hogy a csokoládét azt én d-vel
írom és nem t-vel, mint a franciák.

S. J. – Ez volt a Bertrand úr fia?

S. J. – Igen. És akkor nyomt kaptam fél év után ettől a
nőtől Mm. Mo-tól, kaptam egy levelet, hogy, hogy is
hívták a fiát . . . . . .

S. J. – És melyik kerületben volt ez Párizsban?

? – Én egyetlen egyet tudok, mert mikor a Csárhy mutatta,
azt hiszem, hogy a . . . . . párhuzamosan . . . . . .

R. Zs. – . . . . . egy kicsit lefelé a Szajna felé
az első kis utca a rue . . . . . .

? – Ott jobb oldalon mutatta, hogy ott fönn a pad-
lóvasrobában ott lakott.

R. Zs. – . . . . . .

Sv. J. – Sőt a férjemmel együtt voltunk még egy ..... akinek a nevét tudom, nem tudom, hogy az ugyanez a Gusztí volt, nem az egy Miklós volt, ahol egy nagy galéria volt, egy olyan nagy műterem, egy galéria. .....

Sv. J. – Milyen Miklós?

Sv. J. – Azt se tudom. Magyar volt, és Miklós volt. Ezen a fényképen ahol a Csákny meg a ... – amáltkor mutatta-nyer-ott van valaki .....

Sv. J. – S ki volt a Gusztí?

Sv. J. – Azt se tudom. Azt tudom, hogy a levelezésben benne volt a .....

R. Zs. – Na és a titkárnővel meg a hatéves kisfiúval a találkozás ez 23-ban volt?

Sv. J. – Igen az 23-ban volt.

? – Ez a titkárnő ez valamilyen .....

R. Zs. – A kisfiú az a Bertrand úr fia volt. Nem a titkárnőnek a fia.

? – Ez a titkárnő kérem ez most ...

R. Zs. – Most, amikor 63-ban kinn tetsett lenni?

? – Nem, nem, nem. Most, tavaly.

Sv. J. – .....

? – Nem, szóval ez egésen más, csak hogy ez a francia nő érdeklődött, ezért kezdett anyu utána gondolni, de hát a Bertrand úrnál több nem jut az eséke.

Sv. J. – Én meg tudom mutatni, ami .....

Sv. J. – .....

Sv. J. – Abban van.

Sv. J. – Ő, ez a Bertrand?

Sv. J. – Nem, nem, hanem ebben van Imréről az egyetlen az egész kiállításán, egy magyar érdekes festő, aki

Szobotka beszélt érről.

S. J. - Ez volt az egyik lap a kubizmusról, ami a legfontosabb volt.

R. Zs. - S ki írta ezt a ..... kritikát?

S. J. - Appolinaire

R. Zs. - Ez az a bizonyos 1913-as Appolinaire cikk?

S. J. - Igen. .....

R. Zs. - Ez nagy megtisztelteté's lehetett egy magyar festő számára.....

S. J. - Hát Appolinaire maga is lengyel származású volt, ő soha nem tett kivételt, hogy francia ....

R. Zs. - Na jó, de ~~[illegible]~~ nem hiszem, hogy egy különös kelet-európai ..... előnyben részesítette.

S. J. - Nem, jó volt a kép.

R. Zs. - Világos, ezért mondom, hogy egy objektív, olyan elis-crés, ami nem okvetlenül a kelet-európaiságnak-agának.....

? - Az előbb akarta kérdezni, hogy te Moskvában láttál egy fényképet

S. J. - Igen. Ugyanezt a fényképet még egy példányban .....

? - Igen, de egy képről is láttál fényképet?

S. J. - Nem, csak ezt.

? - .....

S. J. - Na lehet, hogy egy kép is volt, de a kép azt hiszem, az nem Szobotka volt. A kép nem Szobotka volt. Az valami más. Mellette volt, ezt amérimár nem élt, csak az unokája volt, meg a lánya. Az Ubaldzo. Nagyszala Ubaldzo.

Sz. S. - Igen, annyit tudok róla.

. . . . . .

És hát szépen őrizték a hagyatékot, és hát mondták, hogy nagymama mindig emlegette, hogy itt magyarok is vannak a képen, és egy nevet említett, a Szabatka. Ezt a nevet említette.

? - Na mert valószínű, hogy apu írhatott Nagyszadáról Magyarországra a családnak, mert a nagyménén az arra emlékszik, hogy az anyja az visszaírt, hogy jó, jó, de hogyha temost oroszul tanulsz, akkor mi lesz a franciával.

Sz. J. - Ez egy érdekes adat.

Sz. S. - A nagymama volt, aki érdeklődött ezekben a levelekben, benne vannak, olvastam

? - Szóval a nagyménén az emlékszik erre, hogy volt egy ilyen kapcsolat, és érdekes módon, amikor 47-ben az oroszokkal először találkoztunk, akkor apu egész jól beszélgetett velük.

Sz. S. - Ebből lehet jól tudni, hogy mennyire hallgatag volt, mert nekem erről a nőről soha nem beszélt, és mikor jöttek a szuszkik, hát egyszer lesz beszélt.

Sz. J. - Hát igen, azt mondják, hogy 3-4 nagyon lehetséges

- Kö-. csolog -

. . . . . .

R. Zs. – Most akkor a nagyon kolónia vagy a magyar művészek, akik ebben a periódusban, 1910 és 14 között ki-t voltak, vénben tanultak, vénben -án tulajos .... kiállítókénut, és ennek körül Réth Alfréd-nak emlék nálkülözni. Hogy volt-e személyes kapcsolata?

L. J. – .....

Én kibángulata- itt egy egész kicsi kis akvarellt, amely a legutolsó kiállításon volt ott fönt a vánban, amikor egy érdekes és nagónyüj-tuéz, hát ne találta- olyan napos érdekesnek, abban megtalálta a Réthnek egy ilyen pici kis akvarelljét. És ismét vissza Párizsba a-nak a ....., hogy hát ez nagyon. Hát ő utánaérdeklődött, ezt gondolta, sokkal nagyobb. Vinnt annáglag nyse ni nán ebből az időkből tudtuk, hogy itt ne szerepelt mint nagy festő. Senki sem tudnak róla. Csak ait arra a kiállításon látta-.

R. Zs. – Ennről ne tudnik tudni valamit, hogy ők barátkoztak egymással, vagy volt valami külön személyes kapcsolatuk.

L. J. – Nem. Van egyébként egy francia levél, amikor a későbbi periódus ott-ondon egy korábbi van, ahol -i-el a kettőn ...., az egyik itt volt, a másik volt Algériában nyne a Csáky,

R. Zs. – Réth Alfréd is internálva volt? Vagy ő szabadon mozoghatott?

L. J. – Azt ne tudom. Ennekből a levelekből -i-elent ne tudom kiadni nyse, hogy hol volt. Mert csak sorolta, hogy itt van a mutatón kicsoda, és akkor vannak ..... mával három-at vagy négyet, akik így i-ternálva, és az egyiket a kétkor kiágyik, a másikat a ..... ne tudom, a nevét ne tudom mghalt. Akkor volt 4 vagy 5, akik talajdonképpen ne magyarok voltak, akiknél a ..... így érdeklődött. Annél ént. Van ő érdeklődött.

R. Zs. – Ő mozgathatott szabadabban lévén fr. állampolgár, és ő mondott be az időközi eseményekről az internálásban levő barátainak.

L. J. – Igen, ezt azon nán emlékezem, hogy -ilyen okból, hát a Csáky csak mint idegenrendjós, katona és lovász internálva voltak.

R. Zs. – És annél ne emlékezett sose keserűséggel közös szenvedéstársaikkal? Ez ne derült ki, hogy 1911-ben adatott találkoztak-án? Mert fölé-et, jó fölvet tőltött be – 1911-ben, mával 10 augusztus-, 11 elején.

Hogy ott esetleg a fottak-e össze?

Interju Szobotka Imrénével 1982 dec. lo-én

/Készitette Szabó Julia és Ráth Zsolt/

R.Zs. -Tulajdonképpen azt szeretném megkérdezni, hogy mit tetszik tudni a tanárainak Le Fauconier és Metzinger hatásáról, mert ő ugy a La Palette Galériában tanult lo és 13 között. Hogyan emlékezett vissza?

Sz.I. -Mert amit a férjem beirt az tulajdonképpen az, hogy mit tudtak róla, hol találkozott vele.

Sz.J. -Van neki valamilyen életrajza? Leirt feljegyzései vannak?

Sz.I. -Persze, hogyne.

R.Zs. -Hát a riport után akkor azt meg fogjuk nézni. Azt is meg szerettem volna kérdezni, hogy a zalaegerszegi kiállitáson bizonyos müvészettörténeti feljegyzéseinek a fotókópiái láthatók voltak, ahol a látványfestés és a kubizmus viszonyát pontokba szedve tárgyalja. Most, hogy ez kb. mikor keletkezhetett ez az elméleti irás, nem tetszik véletlenül tudni?

Sz.I. -Hogy?

Sz.J. -Volt ott egy irás Zalaegerszegen.

R.Zs. -Egy tárlóban egy ...

Sz.I. -Ezek mind a régi irásaiból vannak összeszedve, ahol

Sz.J. -Mikor volt ez a régi? Körülbelül.

Sz.I. - 16-ban, 14-ben került ő már haza. És akkor ugye öt évig nem tudott másképpen csinálni, mint ezeket, ugye. És alapjában véve itt ezzel foglalkozott is, mert nem is volt más.

R.Zs. - De én ugy vettem ki a soraiból, hogy azt valószinüleg akkor irhatta,már, amikor ő a kifejezett kubizmustól már ugye a látványfestés felé tett egy-két lépést, és én ugy gondoltam, hogy ez már a KUT, a Képzőművészet Társasága uj megalakulása, azaz 24 után talán pár évvel keletkezhetett.

Sz.I. - Hát nézze, ő 11-12-13-ban volt egy-két hónapig csak Párizsban. És akkor is találkozott a Le Fauconier-val. Ugy, hogy amit irt, azt az önéletrajzba, az mind abból az időből vette ki.

R.Zs. - Értem. Tehát volt neki esetleg egy naplója vagy vázlatkönyve és utóbb rendszerezte.

Sz.I. - De nincs olyan kubista előtanulmány.

Sz.J. - Azt mondja tehát, hogy 14-ben már följegyezte a gondolatait?

Sz.I. - Nem.

Sz.J. - Ugye nem. Körülbelül mikor?

Sz.I. - Nem, mert az életrajz ugye az csak akkor kezdődött, amikor itt kezdett szerepelni.

Sz.J. - Körülbelül mikor?

Sz.I. És most tudott ugye, hogy Párizsban egész fiatal időben volt, és akkor már jött a háboru. És 16-19-ig, és mikor hazajött, tulajdonképpen akkor jegyezte jobban, hogy hát mi van.

Sz.J. - Tehát 19-ben kezdett már irni.

Sz.I. - Hát valamennyire, de nem sokat, éppencsak a szülőknek irt, ami akkor fontos volt neki, tudniillik a ..... itt is volt az az idő, amikor a kubistákat olyan rettenetesen ellenezték.

Sz.J. - Ez igy igaz. És akkor megpróbálta megfogalmazni, ugye?

Sz.I. - Igen, igen.

R.Zs. - De én ugy vettem ki, hogy ebben a müvészetelméletben ő is minthogyha már hajlana például a szinek szerepének a nagyobb elismerésére. Tehát ugye a kubisták szürke-barnás tónusban, monokron jelleggel dolgoztak.

Sz.I. - Ő ilyen szineket csinált már a lo-es években.

R.Zs. - Hát de kivilágosodott az ő festészete is a 2o-as évek közepén. Gyakorlatilag attól kezdve, amióta a KUT társasággal együtt szerepelt és állitott ki. Hogy is mondjam, egy ilyen nagybányai festészet hatásaként is értelmezhetően a látványhoz való közeledésre tért rá.

Sz.I. - Tulajdonképpen semmi köze nincs Nagybányához. Mindig gondolom, hogy az egy helytelen vágány, amire ..... jönnek, amikor róla van szó. ..... Mert amikor 29 és 3o-ban ugy egy-két hónapig ott voltunk, akkor ő egyáltalában nem ugy festett, mint ezek, akik ott vannak. Őneki már megvolt a saját egyéni stilusa. Szóval Nagybánya neki egyáltalában nem jelentett semmit, csak éppen ott voltunk.

Sz.J. - Hogy került oda?

Sz.I. Azt hiszem Csabuka szólt, meg János.

R.Zs. - Kmetty?

Sz.I. - Ugye azok szóltak, ugyanazok is ott voltak.

Sz.J. - És ez milyen hónapban indult?

Sz.I. - Juniusban azt hiszem. Juniusban vagy juliusban.

Sz.J. - Csak két hónapot. Egész életében ennyót volt Nagybányán?

R.Zs. - És 29-ben és 3o-ban is.

Sz.J. - És 3o-ban is igen.

Sz.I - Azután nem.

Sz.J.- Utána, 3o után már soha?

Sz.I. - Nem.

R.Zs. - Most a másik ilyen nagy magyar müvészeti centrum, müvészváros Szentendre. Az életrajzból kiderül, hogy néha kijárt Szentendrére, ez is alkalomszerü volt csak, vagy esetleg rendszeres?

Sz.I. - Ez is csak alkalomszerü volt. Egyszer 3 hét volt. S akkor is nem ugy a kolóniában volt, hanem hát volt neki egy külön albérleti lakása, ő is csak egyedül, mert én akkor dolgoztam itt, hogy a Szentendre az szintén nem befolyásolta, inkább egy kicsit ugy, visszatartotta, mert ő ezeket a dolgokat festette, amit ott láttak, de őneki az nem ....

Sz.J. - Kik voltak azok a festők, akiket ő a legjobban szeretett? Barátilag is meg festészetileg is.

Sz.I. - Hát János és Csabuka.

R.Zs. - Tehát Kmetty János és Perlott Csaba Vilmos.

Sz.J. - És ők mikor ismerkedtek meg?

Sz.I. - Hát mikor. Mikor Franciaországból hazajött, akkor már azt hiszem rögtön Jánossal megismerkedett.

Sz.J. - 14-ben volt akkor.

Sz.I. - Lehet, lehet, hogy János is Párizsban volt ugyanabban az időben, vagy máshol. Vagy előtte, vagy utána. Tudtak egymásról.

R.Zs. - Kmetty 1911-ben járt Párizsban, és Perlott Csaba Vilmos pedig 1909-től kezdve Matisse tanitványa volt. Odakint, egyik legkedvesebb tanitványa. Tehát ők találkozhattak már ...

Sz.J. - Párizsban is.

R.Zs. - Ugye hát Szobotka Imre először 10-ben járt Párizsban, tehát ők 11-ben összejöhettek akár hárman is.

Sz.I. - Igen, hát ő a La Palette-be került ugy, hogy Farkas Pista őt ugy besegitette.

Sz.J. - És szerette Farkas Istvánt?

Sz.I. - Már mint barát?

Sz.J. - Mint barátot.

Sz.I. - Mint barátnak igen, mondjuk.

Sz.J. - És Farkas Istvánnak kubista képeiről nem mesélt soha? Mert ez számunkra is furcsa, hogy milyen lehetett a legkorábbi munka.

Sz.I. - Nem. Nem, mert ő alapjában véve nem dolgozott itt Pesten, csak ugy vendégségben volt itt. És akkor időnként minket is meglátogatott, meg Jánost is meglátogatta, de hogy a munkáiról, az akkori munkáiról jóformán nem tudok semmit.

R.Zs. - Most azt szeretném megkérdezni, hogy ilyen müvészetelméleti vitákat folytatott-e Kmetty Jánossal illetve Perlott Csaba Vilmossal?

Sz.I. Hát ugy nagy ritkán.

R.Zs. - Esetleg a kubizmus problémaköre, erről is beszélgettek?

Sz.I. - Egész biztos, de nem tudok róla. Mert nem jöttek akkor hozzánk, de én tudom, hogy ez az egyik legfőbb kérdés, amivel ők akkor foglalkoztak.

Sz.J. - Valamilyen kávéházba nem járt? Kávéházba vagy ilyen beszélgetésre?

Sz.I. De, de akkor is ritkán. A Japánba.

Sz.J.: - A Japánba? Ez érdekes, igen.

Sz.J. - A Japánba igen, de ritkán.

R.Zs. - És egymás mütermét, tehát alkotási folyamat közben is látogatták?

Sz.I. - Biztos.

R.Zs. - Vagy pedig szerényebbek voltak és zárkózottabbak?

Sz.I. - Biztos, mert Jánoshoz ment, aztán Csabukánál is volt. Nem tudoméén, hogy pár másikhoz ....

R.Zs. - Ez is érdekelne minket, hogy ki volt az a pár másik.

Sz.J. - Hát most már négy ugye, Farkas István, Kmetty János, ...

R.Zs. - Bossányi Ervin neve is szerepelt gyakrabban.

Sz.I. - Bossányi nem , ő nem volt itt Pesten, hanem az meddig Franciaországban volt. Az Párizsban volt, és a háboru után akkor nem Angliába, ahol a bátyja is volt. A férjem az hazajött.

R.Zs. - Most azt szeretném megkérdezni, hogy Tihanyi Lajossal, Réth Alfréddal

Sz.I. - Réth Alfréddal Párizsban találkoztak. Sőt van nekem itt egypár levél, amiben Párizsból kérték, hogy én ismerem a Réth Frédit, és tudom, hogy ki az. Egy-két lap is van tőle.

Sz.J. - Hát azt majd egyszer megnézhetjük ugye?

R.Zs. - Találtunk az archivumunkban egy francia nyelvü levélváltást Csáky József és Szobotka Imre között. Ez nagyon érdekes, tudniillik Csáky akkor már francia állampolgár volt az I világháboru ideje alatt, és katonaként szolgált, mig ugye Szobotka Imre polgári internáltként volt Saint Brieuc-ben.

Sz.I. - Annak az értelmét is tudom, tudniillik az egész egyszerü. Franciaországban volt a Csáky, a Jóska, hát az is egy jóbarát tulajdonképpen, de volt neki egy szeretője. És a háboru előtt, akkor az asszony éppen várt gyereket. És Csáky, ha magyar maradt volna, akkor az asszony nélküle nyomorba kerül. Ugye mert hát egy francia asszony és egy magyar, annak sem-

mi köze, a Jóska is kikerült volna az internálásba, És hogy ezt elkerülje, egész egyszerüen hát összeházasodtak, és hát a gyerek is az asszony is francia állampolgár, és ő aztán az idegenlégióban ...

R.Zs. - Marokkóban és Algirban szolgált.

Sz.I. - Az volt, nagyon érdekes levelezőlapok, meg minden. Szivesen majd megmutatom.

R.Zs.- Szintén internálva volt, csak egy másik erődbe Fort de Lanveocba Bor Pál. Nem tudom ez a név mond-e valamit?

Sz.I. - Perszer, hogynem.

R.Zs. - Ők kapcsolatban álltak már egymással esetleg a franciaországi időszakban is egymással?

Sz.I. - Valószinüleg igen, mert amikor a férjem értem jött Hollandiába, az 23-ban volt, és akkor a párizsi követségen találkoztunk éppen Bor Pállal, aki szintén hazajött, hogy honnan, azt nem tudom. ..... hát ugye már a háboru után volt.

R.Zs. - Igen, ő gyakran járt ki a 2o-as években Párizsba, és onnan riportokat, tudósitásokat küldött különböző müvészeti folyóiratoknak. Most ők esetleg az internáltságukban nem levelezték egymással?

Sz.I. - Bor Pálival nem. Az nem volt csak ugy, hogy leveleztek. Az mind franciául és cenzurázva volt mindig. Ugy hogy az egyetlen levelek amik igy megvannak azt ....., mert akkor Bossányinak, mert Berény és a férjem azok együtt voltak Saint Brieuc-ban. De hogy Bor Pali hol volt, azt nem tudom.

R.Zs. - Ő Fort de Lanveoc-ban volt. Az is a Bretagne-ban volt, nem tudom, hogy hámy km-re a másik erődtől. Na most ők a két világháboru között a KUT szervezetbe a Képzőművészek Uj Társaságába is találkozhattak mindezekkel az előbb már emlitett hajdani kubistákkal.

Sz.I. - Na jó, a KUT az később a háboru után alakult.

R.Zs. - Az 24-ben alakult.

Sz.I. - Akkor ő mindjárt törzstag volt.

R.Zs. - Igen, éppen erre szerettem volna rákérdezni, hogy voltak-e művészetelméleti viták, és hogy ki milyen stilusirányzat mellett érvelt?

Sz.I. - Valószinüleg én nem voltam akkor jelen, mert azok a Japán kávéházi törzsnek voltak akik .....

Sz.J. - Asszonyok nem jártak, művészfeleségek oda?

Sz.I. - Nem is voltak még feleségek. Nagyon kevés.

Sz.J. - Hát Elza megvolt. Kmettyné, Elza megvolt. Gráber Margit.

Sz.I. - Igen, de nem tudom, hogy akkor is együtt voltak-e a Japánban. Nem tudom, én inkább ugy sejtem, hogy kiállitásokon, hogy akkor találkozhattak.

Sz.J. - Volt a Belvederében Szobotka Imrének kiállitása. Annak milyen volt a nyitása? Azon biztos ott voltál.

R.Zs. - Az 1921-ben volt.

Sz.J. - Ja 21-ben, akkor nem lehet.

Sz.I. - Nem, mert ő 19-ben jött haza, és akkor rögtön kezdett festeni, őrülten kezdett festeni. Mindent, amit csak lehet.

Mert ugye Franciaországban az utolsó években, utolsó hónapokban se festék, se papir, se ez, se az nem volt. Nem volt semmi. Ugy, hogy amikor végre hazakerült, akkor nemcsak a szüleivel mindjárt kezdett dolgozni. Én azt hiszem, hogy ez a kép, ami itt van, azt nem tudom mikor, az egy nagyon korai kép, de a ..... az egyik azt mondja, hogy az nem az apu, és én azt mondom, hogy igen az az ..... Tudniillik, nézegesd meg, a lányom is meg a sógornőm is azt mondja, hogy nem hordott szemüveget. Mondom az nem szemüveg, hanem a z kiegészités, ennek a szemnek az értelme, jobban meglegyen ez is hozzá, de ez igy a járomcsont volt.

R.Zs. - Tehát egy kubisztikus átirása a valóságnak. Kmetty korai müveinél is sokszor találkozunk ....

Sz.I. - És mondom határozottan emlékszem a kezére. Ő mindig ezt a pipát fogta.

R.Zs. - A fényképen is, a kiállitás katalógusának a fényképe is pipával van, azt hiszem.

Sz.I. - Igen, itt is pipával.

Sz.I. - Ja igen, itt is pipa. Itt van, ez Csáky, ez Imre, ez a Farkas Pista, azt nem tudom és ezt sem tudom. Vannak akik azt mondják, hogy Galimberti, hogy lehet.

Sz.J. - Igen hasonlit, hasonlit.

Sz.I. - Egyik sem tudja. Ezt a ..... tudom határozottan. A ..... Moszkvában. Hát mi .....

Sz.J. - Hát Moszkvában ott volt Udalcova szovjet ill orosz, majd a Szovjetunióban is élő festőnőnek a lakása, és ott az unokája

Szobotka Imre

(T. D.:

Szobotka Imre és Szandai Sándor kiállítása

A Mária Valéria-utcai Műbarátok helyiségeiben állította ki festményeit *Szobotka* Imre és szobrait *Szandai* Sándor. *Szobotka* Imre egyike volt a legelsőknek, akik annakidején átplántálták hazai talajba a francia művészi forradalom eredményeit. *Szobotka* akkor szélsőséges forradalmárnak számított, azonban igazi művészhez méltóan, nyelvezetét azóta megtisztította a nyersen ható idegen befolyástól és most már tájképeivel úgy áll előttünk, mint aki levonta a nyelvújítás végső konzekvenciáit és ezzel a stílussal felszabadultan tud alkotni. Nem kerülte ki figyelmét az a mozgalom sem, amely az újnaturalizmus jegyében kapott lábra az utóbbi időben. Ennek az erdményeit össze tudta egyeztetni a párisi irányzattal. Tájképei világosak, derűsek, a természet átszellemítését mutatják. Színpalettája kiegyensúlyozott, képkonstrukciója pedig erős formai érzéket árul el. *Szobotka* Imre mindenesetre elérkezett a sajátmaga klasszicitásához.

Esti Ujság
1944 febr. 11.

99/ München.
Aquarell 17,5×27 cm.

nnet): John Constable.

). Jelezve (Bezeichnet): „Corot".
Illusztr. XVIII. tábl.

der Bretagne).

zve (Bezeichnet): Cousin.

éből (aus der Werkstatt des).

net): „Csók I. 98".

. KÉPMÁSAI (Bildnisse des Carl Freiherrn von
zve (Jedes bezeichnet rechts unten): Daffinger.
Illusztr. XXX. tábl.

Szobotka Imre festő

— **Szobotka Imre kiállítása.** Vagy húsz evvel ezelőtt kubista festő volt *Szobotka*, ennek a szúrós, szegletes művészi iránynak egyetlen magyar képviselője. A művészi divat, amely a világot szöges geometriai idomokra bontotta fel, ezt a magyar festőt is elragadta. Mint egy szekta fanatikus hívei, alázatosan alávetették magukat a kubista elméletnek s szánakozva néztek azokra, akik csúfolták őket. Semmivel sem törődve továbbra is rajongva és áhitatosan bontották fel a világot mértani testekre s önsanyargató fanatizmussal vártak a pillanatra, amikor az egész világ megtér táborukba s bocsánatot kér résztvétlenségéért. Ez a szép pillanat nem következett el, a kubizmus divatja elenyészett, bizonyos, hogy Szobotka is így gondol már rá, mint egy különös kalandra. Most Zebegényben fest a művész, Berény Róbert, Szőnyi István, Vass Elemér társaságában, s a zebegényi iskola finom jellegzetességeit örömmel fedezzük fel képén. Szenvedély nélküli tompa, ízléses színeit, szólesen festett tájait élvezettel nézzük. Most megnyiló kiállítása egy döntő átalakulás elején mutatja, félig nyersen, féléretten, egy folyamat kezdetén Meglepő külsőségek helyett lelki tartalommal, érzéssel, meghatottsággal, finom melankóliával árasztja el a vásznat Az egyszerű falusi életben máris megtalálta a költői elemet, amely oly széppé és érdekessé tudja tenni a legköznapibb jelenségeket. Az a 34 kép, amelyet most a *Fränkel*-szalónban látunk, arra kötelezi a kritikát, a gyüjtőket és a műértőket, hogy érdeklődéssel figyeljék ennek a biztató művészi periódusnak további fejlődését. *(—ny.)*

— Házasság. Ribáry Kőrelmyé és Bai-

Az Est 1938. márc. 15

gestorben?" „Im Bett!" „Und dein Grossvater?" „Er auch, mein Urgrossvater auch, alle sind im Bette gestorben". „Nun, sagte jetzt V

H: 2 K: 1.

Szobotka Imre

K

Nemzeti Újság
1939. jul. 2.

b
1939

— (Megjelent a Nouvelle Revue de Hongrie juliusi száma.) Vezetőhelyén *Kozma* Miklós teszi tüzetes vizsgálat tárgyává Ruténföld helyzetét. Az Osztrák-Magyar Monarchia átalakításáról érdekes fejtegetéseket közöl gróf Jean de *Pange*. *Tamás* Lajos felel a Le Temps egyik, Erdély problémáját érintő cikkére, s a románokról irt könyve francia birálatára. *Darvassy* Ambrusné és *Máthé Lakner* Klára tollából eleven leirást kapunk dunai és tiszai tájakról. (E cikkeket művészi fényképek kisérik.) *Vas* István a tiz esztendeje elhunyt *Tóth* Árpád emlékének szentel tanulmányt. *Szobotka* Imre művészetéről *Jajczay* János ad összefoglaló képet. A szépirodalmi részben *Szilnyay* Zoltán novelláját találjuk. *Keresztury* Dezső szinházi évadunk második felétől számol be. A tavaszi nagy európai kiállitásokat *Bierbauer Virgil* ismerteti. A gazdag Krónika-rovatból kiemeljük André *Thérive* cikkét, mely a magyar irodalom elterjedését vizsgálja Franciaországban; *Magyar* Antal birálatát *Agcorges* könyvéről; Beszámolót a gödöllői francia lyceum első esztendejéről; saptószemlét és az uj „Documents" rovatot, az idegen olvasó ebben hiteles tolmácsolásban értesül a magyar politikai élet legnevezetesebb megnyilatkozásairól.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szobotka Imre életműve

ORSZÁG VILÁG
Budapest
1971 SEP 15

SZOBOTKA IMRE EMLÉKKIÁLLÍTÁSA A NEMZETI GALÉRIÁBAN

1021

Zebegényi ház

„Művészete szervesen illeszkedik mind az európai, mind a hazai festészet fejlődésébe. A XX. század stiluskeresésének idején egész pályáját a művészi hivatás meg nem alkuvó, becsületes vállalása, megingathatatlan tisztelete jellemzi..." Így ír a művészről a kiállítás katalógusának értékes bevezetőjében dr. Bodnár Éva. Valóban, Szobotka Imre, a tíz éve elhunyt festőművész hivatástudata és tehetsége mellett szocialista öntudata révén válhatott nemzedékének jelentős, korát erőteljesen, jellemzően kifejező művészévé. A tárlaton korai, kubisztikus jellegű képeitől a konstruktív formák frappáns színhatásokkal kiemelt ábrázolásáig végigkísérhetjük Szobotka Imre pályáját. Gazdag életművében helyet kaptak a tiszta líraiság és szinte a geometriai rend jegyében született alkotások. A „Zongoránál" című képének feszes szerkesztésmódja sem zárja ki a meghatottság kifejezését; a „Szentendrei kapu", a „Szentendrei Duna-part" festői természetlátását – s egy kissé Szőnyivel rokonítható tájimpresszióját – igazolja. Méltó megemlékezés és ugyanakkor hasznos emlékeztető ez a jól megrendezett emlékkiállítás.

(b. e.)

zott akcióprogramot készítene
attól a perctől kezdve, hogy
egyes csapatokat a falu polgá
mestere ünnepélyes fogadtat
ban részesíti a fórumon. L
dolga a polgármesternek! M
dent neki kell majd megterv
nie és megszerveznie, legyen
az egyik csapat kívánsága dél-
utáni mozilátogatásra, helybiztosítás a pihenő versenyzőknek a sportcsarnokban, kíváncsi turisták kalauzolása, kirándulások megszervezése, vagy éppen a legkínosabb „szerep", helyet adni a bejelentett létszámon felül érkezett versenyzőknek... Nos, nem kell azért előre nagyon sajnálni az „olimpiai polgármestert", mert szakértők, szervezők és segéderők egész seregével, 5500 munkatárssal indul a csatába. — Éjjel-nappal szolgálat lesz mindenütt az olimpiai városban. Készenlétben áll majd 230 orvos, 1400 nővér, ápoló, masszőr, gyógyszerész. Esetleges súlyos sérülés esetére mentőautó különítmény és egy állandóan startra kész helikopter is rendelkezésre áll. Az olimpikonok mozgásához 105 autóbusz, 270 minibusz és 186 gépkocsi szerepel a tervben.

A konyhafőnököknek már előre fő a fejük, mert az egyik legnehezebb feladat rájuk hárul. Reggel 6-tól éjfélig nem áll meg a sürgés-forgás. A legváltozatosabb menüket kínálják majd és teljesítik az egyes nemzetek sajátos kívánságait is. Ezenkívül még azt a lehetőséget is biztosítják, hogy a kényes gyomrú csapatok szakácsai saját konyhát rendezhessenek be. Három étteremben összesen 2600 ülőhellyel, két és fél óra alatt akarnak 12 000 embernek ebédet felszolgálni — torlódás nélkül...

Az olimpiai falu látképe az olimpiai tv-tor
oldalról látható 18 emeletes 800 lakásos toro
A három görbe házsor a férfiak olimpi
gáltató épületek

Itt húzódik a mezsgye a férfiak faluja és a n
férfiak laknak majd, jobbról a 18 emeletes,
térben az épülőfélben levő hatalmas étter
látható

Szobotka Imre

Péntek, 1929. január 18.

— **Szobotka Imre kiállítása a Tamás-galériában.** *Szobotka* Imre új kiállítása, amely ma délután nyílik meg a Tamás-galériában, kellemes meglepetés. Néhány év óta erősen küzdött magával ez a kitűnő művész. Mintha a legszélsőbb baloldalra csapódott volna. Nagyon sokszor minden magyarázat nélkül síkokra bontotta formáit, de a mértani ábrák mögül mindig előtűnt a naturalizmushoz szorosan kapcsolódó érzéke. Ebből az ellentmondásból még az ... is lehetett kö-

Szobotka Imre

— **Szobotka Imre kiállítása.** Az akadémiautcai *Tamás*-galériában rendez most 37 képpel, olajfestményekkel és akvarellekkel — kollektiv kiállítást *Szobotka* Imre, aki a fiatalok között néhány esztendővel ezelőtt tűnt fel merész utakon járó, de mindig komoly elmélyedésről és igazi tehetségről tanuskodó képeivel. Az elsők között volt, akik a kubizmus forma problémáival kísérletek s bár azóta sok állomással erős fejlődésen ment át, mai képei is ennek a művészetfelfogásnak és problémavilágnak útjain járnak. Természetesen erősen megváltozott külső megjelenéssel. Egyszerűbb lett és teljesebb, a színei kivilágosodtak és megtisztultak, figurális dolgai átszellemítettek s minden nyers testiség nélkül valók. Mai kiállítása azt bizonyítja, hogy régi kísérleteinek eredményeivel most érkezett el jó útra és jó fejlődés felé. „*Vágtató szekér*" című mozgásában kitűnően megoldott nagy kompozíciójától, a „Hajófedélzet" mozgalmas tömegén át a fésülködő nő értékes színés fokthatásáig minden ponton olyan művészként került most elénk, aki a maga feladatait minden felületességtől mentes, komoly tudással és készséggel oldja meg. Nagy vásznain kívül egy akvarellsorozat gazdag színessége egészíti ki kollekcióját. (*gy. t.*)

1929

8 ón I. 18

Pest. Napló 1938 III. 15

— **Szobotka Imre gyűjteményes kiállítása.** Negyedszázaddal ezelőtt az absztrakt kubizmus híveként ismertük meg Szobotka Imrét, aki talán

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Szobotka Imre

Népszava 1944. febr. 4

Mindketten a KUT tagjai, értékes munkásságuk jól ismert. Most, hogy a *Műbarát* termeiben újra látjuk gyüjteményes kiállításukat, fölújulnak róluk örvendetes benyomásaink.

Szobotka Imre

festőművész tájai ezúttal is valami halk derűben csillognak, ám a derű mögött változatlanul érezzük valami árnyékot, amely köti a hangulat vidám csapongását. Úgy mondhatnók, optimista-művész, de napjaink férfias lírájának a hangján, tehát nem gondtalanul. Pasztelljei színpompában virulnak ki, de a meleg színfoltokat, amelyek valami nagy nyugalomravágyakozást fejeznek ki, mindig kísérik hideg kontrasztszínek, amelyek világosan fejezik ki napjaink nyugtalanságát egy érzékeny művészlélek rezdüléseiben. Szobotka lírája azonban nem elégszik meg ennek a lélektani ellentétnek a megéreztetésével — halk hangján is *erőt* mutat s világán egyre inkább eluralkodik a *mozgás*. Mindez, természetesen, az ő egyéni stílusában jelentkezik s fölötte rokonszenves éppen az a vonása, hogy ezeket az értékeket saját lehetőségeinek kereteiben fejti ki s nem használja mások hangját. A „Patakmeder", továbbá a „Patak hiddal" című darabjain a zöld lombok nehéz hullámzásban tartják az egész tájat, a „Patak mentén" című pasztelljén a bokrok zöld tömegei valósággal örvénylő szétsugárzás állapotát mutatják. A „Kukoricakötöző" című darabján sárga színekben szipkázik a verőfény, hogy mély zöld, piros és sötét kontrasztszinekkel adjon az egész kompozíciónak valami borús árnyalatot. Tájai egyébként levegősek, távlatosak s dallamosak. Még a „Kőtörők" című pasztelljét emeljük ki, itt a színek egészen halkan letompítottak s így kiemelik két dolgozó ember mozgó munkaritmusát.

(52. 1.: Szobotka Imre és Szandai Sándor)

di fronte ad avversi gruppi belligeranti. La cosiddetta «localizzazione» del conflitto in corso, che è la formula diplomatica tuttora in uso per indicare i contrastanti obiettivi perseguiti nell'area balcanica dalle potenze in lotta, trovò dunque la sua più adeguata espressione per quel periodo in atteggiamenti degli stati balcanici variamente graduati, che andavano dalla neutralità vera e propria alla «non belligeranza»; ma che in ogni caso erano pur sempre una dichiarazione e un impegno di astensione.

Con l'intervento italiano, e con l'inizio della campagna greco-albanese, come abbiamo detto nella nostra cronaca precedente, la situazione si è profondamente mutata. Anche la Balcania è stata chiamata a decidersi. L'astensione non era più una formula soddisfacente; né poteva essere altrimenti. La Gran Bretagna tentò in questa nuova fase della lotta diplomatica nei Balcani il mezzo della progressiva, insistente

il «Patto tripartito», destinato a funzionare come centro di aggregazione delle forze chiamate a partecipare alla costruzione della nuova Europa. Assorbita e sistemata dentro questa cornice l' Europa danubiana, le potenze dell'Asse si rivolsero risolutamente verso i Balcani. Era uno sviluppo logico e necessario della politica italo-tedesca. Prima di rivolgersi contro le isole britanniche, occorreva eliminare ogni ragione di incertezza sul fianco orientale del continente. Questo era già, nella sua stragrande maggioranza, acquisito al processo di rinnovamento europeo promosso dalle potenze dell'Asse. Non era più dunque pensabile che la Balcania persistesse in un atteggiamento di astensione che, anche interpretato, ciò che è assurdo, come indifferenza, era almeno implicitamente un atteggiamento ostile.

Il primo paese posto di fronte a questa ineluttabile interpretazione fu la Bulgaria. Non è nostro compito di tracciare le varie fasi della lotta diplomatica accesasi fra le potenze belli-

Szobotka Imre

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR NEMZET

Budapest

1970 SEP 3

1021

Csütörtök, 1970. szeptember 3.

Ma 80 éve született Szobotka Imre

Emlékkiállítás készül a Nemzeti Galériában

Egyenletes művészi pályát járt be a ma 80 éve, 1890. szeptember 3-án született *Szobotka* Imre, s ezt a haladást még olyan súlyos kaland sem hátráltatta, mint a csaknem ötesztendős internálás az első világháború alatt Bretagne-ban. Mert ott is dolgozott s éppen az élő francia irodalom ihlette Paul Claudel *Angyali üdvözletéhez* készítette illusztrációit. Egyébként ez a fáradhatatlanság és élet-bátorság jellemezte élete minden szakaszában a két világháború közötti progresszív piktúránk jeles képviselőjét, a KUT alapító tagját.

Az Iparművészeti Iskolát végezte, majd 1910-től két barátjával, Bossányi Ervinnel és Csáky József szobrásszal együtt Párizsban folytatta tanulmányait. Cézanne világos színei, geometrikus alapformái megragadták a fiatal festőt s egész életén, munkásságán nyomot hagytak. Két fejlődési állomásán kissé meglágyultak formái, atmoszferikus hatásokra is törekedett, de a szerkesztő elv, a dolgok plasztikitása, a tér jelentősége sohase sorvadt ki képeiből. A háború kitörése Bretagne-ban érte, azonnal internálták és bár évekig elzártan élt, de, mint említettük, alkotó aktivitása nem csorbult a kényszerhelyzetben. Hazatérése után nagy lendülettel dolgozott és már 1921-ben a Fónagy Béla vezette Belvedere két kicsi helyiségében gyűjteményes kiállítást rendezett, főleg franciaországi munkáiból. A 20-as évek közepén Hollandiában, Amszterdamban és Hágában szerepelt megérdemelt sikerrel.

Itthon nyaranta Zebegényben dolgozott s a környezet hatása letagadhatatlan. Berény Róbert és Szőnyi István olyan minőségű mesterek voltak, akiknek véleményét szívesen fogadta. De különös, hogy a Dunára csak úszni járt Szobotka, festeni a falut festette, a harsányzöld kerteket, présházakat, udvarokat. S ha a lombos kertek ábrázolásában már nem volt elsődleges az elemzett forma, a színek változataival mégis modellált. A nyári falu tündöklése hűvös színeit is átfűtötte, képei belső izzást nyertek, s ekkor elnyerte a Szinyei Társaság tájkép-díját. Ezeknek a termékeny nyaraknak gyümölcseit a Tamás Galériában 1929-ben és 1930-ban mutatta be. Ezután két nyarat Nagybányán töltött s az első nagy nemzedék által felfedezett, örökös ihletést adó táj valahogy tradicionális, de egészen modern megfogalmazást nyert Szobotka képein. Szilárd szerkezet tartja egybe a nagyon harmonikus tájakat, vízimalmot, falut, zúzdát, zuhogót, a lírává tisztult világot.

A KUT megalakulása után sokáig nem volt gyűjteményes kiállítása, mert az évenként ismétlődő csoportos rendezvényeken belül volt alkalma egy-egy kisebb kollekciót bemutatni. A Képzőművészek Új Társasága a fasizálódó államvezetés és a művészeknek olasz novecentos orientációjú képviselői által sok támadást elszenvedett, persze, mindenekelőtt a magyartalanság vádját.

Erre felelt az 1936-os kiállításon, egyrészt a katalógus bevezetőjében: „Elveit, céljait nem adta fel, de kitágította kereteit és a jelen kiállításán maga köré fogadott és bemutat olyan művészeket is, akik jogi forma szerint nem, de a tehetség és a közös szellemiség jogcímén köréhez tartoznak." Nem szükséges neveket felsorolni, de tény, hogy több más fiatal mellett a Szocialista Képzőművészek Csoportja legjobb tagjait szerepeltették s erre a gesztusra a haladó szellemű kritikusok nagy megértéssel reagáltak. Másrészt a kiállítás maga széles panorámája volt az akkori modern magyar művészetnek.

Szobotka ekkor szentendrei képeket állított ki, mert a főváros-közeli ódon és ugyanakkor eleven kisváros már sok-sok festőt vonzott. Ez időbeli képei már erősen a fény, a levegő formabontó tendenciájára épülnek. Sose lesz impresszionistává, de a valóságnak egyre több elemét veszi figyelembe.

Végül mégis szükségesnek látszott egy nagyobb összefoglalás, számvetés, ezért 1938 elején a Fränkel-szalonban nagyon szép, azt lehetne mondani: üde kollekciót mutatott be. Művészetéből szinte teljesen hiányzik a drámai vonás, az élet csendes szépségét hirdeti. Ennek a kiállításnak sajtóvisszhangja rendkívül kiterjedt és fenntartás nélkül elismerő volt s az *Új Nemzedéktől* a *Pester Lloydig* minden esztéta elemző méltatást közöl. Az ötvenedik életéve felé haladó festő kiteljesedését, stílusfordulóinak, festői szemléletének szintéziséhez ért. A művész erről így írt: „A természet-szemléletnek túl kell nőni az egyszerű regisztrálás tényén. A festőnek tudatosítani kell a realitás mélyén rejlő összefüggéseket és vízióját az élmény közvetlenségével hívni életre."

Ez év őszén újra Hollandiában — felesége szülőföldjén járt. A *Pesti Naplóba* jó stílusú rajzos riportot küldött, amelyben beszámol művészi élményeiről. Figyelemre méltó, hogy az előző évben nagy feltűnést keltett felfedezés, a rotterdami Boymens múzeum által megvásárolt Vermeer: *Jézus Emmausban* című képről ezeket írta: „Annyit mégis, hogy nem hatott olyan elementárisan, mint híre után vártam volna. Először is, nyilvánvalóan ifjúkori munka, kompozíciója sablonos. A figurák sem egészen olyan átszellemültek — éppen, mert annyira közel állnak a klasszikus formalizmushoz. Az abrosz keményre vasaltsága, a posztóruha vastagsága és durva varrása, az egész plasztikája annyira kihangsúlyozza a realitást, hogy ennek páncélját a lélek nem tudja áttörni, ha érzem is létezését mögötte az arcokon." Tíz év múlva kiderült, hogy Van Maegeren holland festő megtévesztő hamisítványa. Mindezt csak azért érdemes felemlegetni, hogy a jó művész és művelt ember pompás kvalitás érzéket fejlesztett magában.

Hollandiából átment Londonba, ahol régi barátai és kollégái éltek. Az utazás mindig felfrissítette, új erőkkel telítette s művészetének témái is szélesedtek, gazdagodtak. Szerette a pasztellkrétát, amit persze maga készített, hízelgő hamvassága megfelelt derűs, fuvolahangú piktúrájának. (Egyébként valóban saját készítésű fuvoláján zenélt.) De még az olajképein is mindig volt — kivéve az analitikus kubista periódust — leheletnyi gyöngyház-púder szín. Ezekre a hamvas szépségű képeire 1941-ben Kmetty Jánossal egyidejűleg Szinyei-díjat kapott.

A *Műbarátnál* 1943-ban rendezett kiállításán legtöbb képe pasztell tájkép. Amszterdam, Zebegény és Szentendre varázsával telítve. Ekkor is szép kritikát kapott, és egy évvel későbbi, ugyancsak a Műbarátnál bemutatott munkái láttán bírálói a választékosságát és költőiségét dicsérik.

De ekkor már 1944 februárja volt. Az első bombázások után családjával együtt a Duna-kanyarba húzódott, míg életművét egy, a Belgrád-rakparton levő nagy raktárhelyiségbe helyezte megőrzésre. Mikor egy esztendő múlva visszajöttek, legnagyobb kétségbeesésére üres, kiégett hodályokat talált.

Mégis elpusztíthatatlan vitalitása és újra csak a számvetés vágya összehozott egy kis szép anyagot 1947-ben az Ernst Múzeumban. Részt vett minden nemzeti kiállításon nemes hangú munkaábrázolásokkal, döntően a magyar vidékről. Zsenyén volt több nyáron át s ebben a paradicsomi kertben természetes otthonossággal mozgott, mint olyan ember, aki érti a fák, füvek, madarak nyelvét. A Munkácsy-díj első fokozatát kapta 1954-ben, majd 1958-ban a Csók Galériában ismét gyűjteményes kiállítása nyílt. Hetvenedik születésnapjára a Szocialista Munkáért érdeméremmel kitüntették s néhány hónap múlva meghalt.

Halálának tizedik évfordulójára, jövőre a Magyar Nemzeti Galéria emlékkiállítást rendez, amelynek hivatása kiemelni a feledésből egy kitűnő, modern magyar festőt, megmutatni értékeit azoknak, akik nem ismerték és kijelölni helyét a két világháború közötti haladó művészet vonalában.

Oelmacher Anna

Az ember joga az szabadsághe

Az Országos Béketanács ünnepi ülése a VD 25. évfordulóján

„Minden ember egyenlőnek születik. A teremtő elidegenithetetlen jogokkal ruházta fel őket: az élet, a szabadság, a boldogság keresésének jogával." Ezek a szavak az Amerikai Egyesült Államok 1776-i Függetlenségi Nyilatkozatából valók, ezt mondja a francia forradalom 1791-ben megszövegezett nyilatkozata is az emberek és polgárok jogairól és így kezdődik napjaink történelmének legköltőibben megfogalmazott okmánya is, a *Ho Si Minh* által megfogalmazott, s 25 évvel ezelőtt félmillió ember előtt felolvasott függetlenségi nyilatkozata. A vietnami függetlenségi nyilatkozat alapgondolatát dr. *Réczei* László, az Országos Béketanács elnökhelyettese idézte az Országos Béketanácsnak a vietnami nép negyedszázados jubileuma alkalmából szerdán a Parlament Vadásztermében rendezett ünnepi ülésén.

— Így kezdődik a független Vietnam újkori történelmének alapokmánya: az Amerikai Egyesült Államok és Franciaország alaptörvényeire való hivatkozással — folytatta az ünnepi ülés szónoka. — És éppen ez a két ország, az imperialistává vált Franciaország és az imperialistává vált Egyesült Államok volt azután az, amellyel szemben fegyveres és súlyos háborúban kellett magát a független Vietnamnak megvédenie. Önmagát és azokat az emberi és népjogokat, amelyeket elsőnek amerikaiak és franciák fogalmaztak meg, s amelyet nyomban félredobtak, amint uralkodó osztályaik céljainak elérését akadályozta.

Fegyverek és építőmunka

— Eddig főként a harcról, a szabadságért vívott nagyszerű fegyveres küzdelemről beszéltünk a szabad Vietnam negyedszázadáról szólva. Pedig, ha ennek a nagyszerű testvéri népnek 25 esztendős történetét, akárcsak néhány mondatban is felidézzük, ebben a rövid összefoglalásban a szabadságküzdelem fegyveres oldala mellett mindig ott kell látnunk *az építőmunka rendkívüli eredményeit is.* Huszonöt évvel ezelőtt az éppen felszabadult francia gyarmat földjén tulajdonképpen nem is volt ipar; a bányászatot néhány, rablógazdálkodással kitermelt szénmező jelképezte és néhány, jelentéktelen összeszerelő műhely kivételével még üzem sem volt Vietnam földjén.

— Az elmúlt negyedszázad alatt — amelynek minden napja fegyveres harccal telt el — a dolgozó milliók áldozatkészsége és a szocialista tervgazdálkodás segítségével *modern, jelentős ipar született Vietnamban.* Haiphongban van Délkelet-Ázsia legnagyobb cementkombinátja, erőteljesen fejlődött a gépgyártás a legutóbbi esztendőben gyors fejlődésnek indult az elektromos ipar. A vietnami iparosítás egyik legfontosabb alapja a Ha-Long-öböl partján húzódó, és felszíni kitermeléssel hasznosítható antracitmező és a világ egyik leggazdagabb szénlelő helye. A Vietnami Demokratikus Köztársaság hegyeiben nagy mennyiségű vasérc, uránérc, bauxit, antimon és mangán vár még feltárásra. Nagy jövő vár a vegyiparra; az ország partjaitól nem messze a tenger színe alatt, szinte kimeríthetetlen olajforrások vannak. Lehet-e csodálni, hogy a legnagyobb tőkés hatalom ráéhezett e gazdagságra?

„Vietnami csoda"

— Háborúban csak hadsereg ellen lehet győzni — *a szabadságáért fegyverhez nyúló nép legyőzhetetlen.* Sokszor emlegették a világpolitika szakemberei, hogy a háború, a hadüzenet nélküli amerikai háború egyes szakaszaiban az amerikai szárazföldi hadsereg 75 százaléka, a taktikai légierő 60 százaléka, a haditengerészet 40 százaléka kísérelte meg legyőzni a kis Vietnamot — *eredménytelenül.* A mindent csak dollárban, pénzben számítgató nyugati világ egyes katonai szakemberei bizonyos megdöbbenéssel állították szembe az imperialista világ gigászát, az Egyesült Államokat és a kis szocialista országot, a Vietnami Demokratikus Köztársaságot. Azt emlegették, hogy *„vietnami csodának"* kell lennie valahol. Vietnam népe bátorságban, helytállásban, a nehézségek elviselésében példát mutatott a világnak, de mégsem *„vietnami csodáról"* van szó. A sorsát kezébe vevő milliók ereje, a szocialista rend ereje az, ami elképesztő túlerővel szemben is biztosítja a győzelmet.

A célok ismertek: *vonják ki Indokína egész területéről mindenekelőtt Dél-Vietnamból az Egyesült Államok és a csatlósok összes csapatait és katonai berendezéseit.*

— A béke és haladás erőinek a reakció és a háború erői fölötti győzelméért harcoló Indokína népei és ebben a harcban az egész haladó világ tevékeny szolidaritása állt mögöttük. Világszerte a vietnami szolidaritás hónapjának nyilvánította a nemzetközi békemozgalom *a szeptember 1-től október 1-ig terjedő időt* — a szolidaritási hónap során mi is újra kifejezzük együttérzésünket, segíteni akarásunkat Vietnam hős népe iránt — fejezte be beszédét dr. Réczei László.

Az ünnepi beszéd elhangzása után *Ngiem Xuan Jem*, a Vietnami Hazafias Front elnökségének tagja, az állami gazdaságok minisztere, a VDK megalakulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett magyarországi ünnepségekre érkezett delegáció vezetője emlékezett a VDK negyedszázadára.

— Az elmúlt 25 évben a vietnami nép állandó harcot folytatott nemzeti függetlensége megvédése, az ország egyesítése érdekében — mondta. — Közvetlenül 1945. szeptember 2. után a vietnami nép nehéz, 9 évig tartó ellenállást folytatott az amerikai segítségre támaszkodó francia gyarmatosítók ellen, míg végül dicsőséges győzelmet aratott. Az 1954-es genfi megállapodáskor ünnepélyesen szentesítették a vietnami nép alapvető jogait. Azóta a vietnami nép, a testvéri magyar néphez hasonlóan, békés építőmunkát folytathatott volna, de a francia gyarmatosítók nyomában az amerikai imperialisták agressziót indítottak országunk déli része ellen — *abban a reményben, hogy Dél-Vietnamot új típusú gyarmatukká, katonai támaszpontukká változtathatják.*

— Az elmúlt negyedszázadban két hosszú és nehéz ellenállási mozgalomban összpontosította az egész vietnami nép teljes erejét az agresszorok legyőzésére. Ezzel párhuzamosan a Vietnami Demokratikus Köztársaságban igyek-

Fogadás a Vietnami De nagyki

Hoang Luong, a Vietnami Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövete a Vietnami Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából szerdán este fogadást adott a nagykövetségen.

A fogadáson megjelent *Losonczi* Pál, az Elnöki Tanács elnöke, *Fehér* Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, dr. *Ajtai* Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese és *Németh* Károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagjai, *Cseterki* Lajos, az Elnöki Tanács titkára, *Benkei* András, *Bondor* József, *Lázár* György és *Péter* János, a kormány tag-

SZOBOTKAIMRE, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyűjtemény nek 1960-ban megnyilt, bővitett kiállitásán szereplő müvek jegyzéke:

SZOBOTKA IMRE: "Nagybányai kis utca". Vászon, olaj. 91+63.5 cm. Jelzés, balról lent: Szobotka. Ltsz: 59.124. 187. old

SARKADINÉ, HARS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgacs Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Szobotka Imre

„Lebegényi kertben"
(vegyes)

Szalófalva: A rajz és az akvarell a Greshamn kör...
Művészet, 1976. december - 20 oldal.

Szobotka Imre

Szobotka Imre hagyatékában őriznek egy 1941 elejéről való újságkivágást, amely arról ad hírt, hogy Kmetty János és Szobotka Imre a fiatal Koffán Károllyal a Szinyei Társaság bitiváltott művészé.

Szabó Julia: A rajz és az akvarell a Gresham-kör művészetében.
Művészet, 1976.december - 20.oldal.

Szobotka Imre

Szobotka Imre állt legközelebb a Gresham csoporthoz. Pályafutása sokban hasonlított Bereny Róbertéhez.

Végvári Lajos: A Gresham-csoport.
Művészet, 1976.december - 3.oldal.

Szobotka Imre

Szobotka Imre: Kettőzött önarckép, 1920-as évek

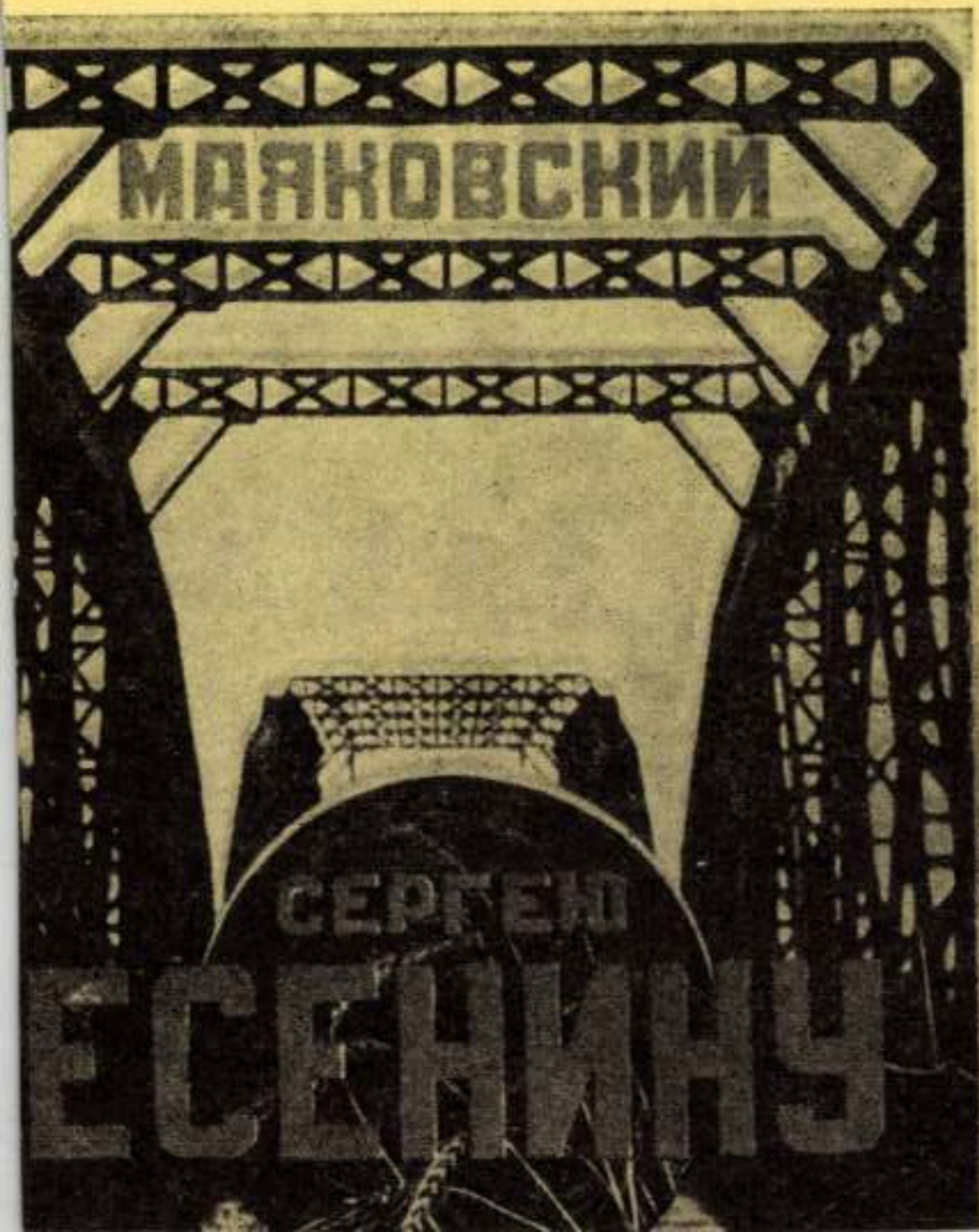
МАЯКОВСКИЙ
СЕРЬЁЗНО
ВСЕРЬЁЗ

1021

Szobotka Imre festőművész

1971. IX. 3. Petőfi 21,44 /6/ RJ

Láttuk, hallottuk

A Nemzeti Galériában Szobotka Imre festőművész és Megyeri Barna szobrászművész emlékkiállításait, a Vadászati Világkiállitás alkalmából rendezett képkiállitást, a Műcsarnokban a Vadászat a képzőművészetben, a Régiposta utcai kiállitóterében a magyar népművészeti kiállitást.

Beszámolunk egy filmről is, a hét mozi programjából, ennek acime:Kisért a mult.

1971. IX. 3. Petőfi 21,44 /6/ RJ

Láttuk, hallottuk

A Magyar Nemzeti Galériában rendezték meg Szobotka Imre festőművész és Megyeri Barna szobrászművész emlékkiállitását.

A kettőt kiállitásról Amerus Tibor számol be.

- A Magyar Nemzeti Galéria termeiben kettős emlékkiállitás nyilt.Szobotka Imre festőművész és Megyeri Barna szobrászművész emlékét idézik a kiállitott művek. Szobotka Imre, aki éppen 10 évvel ezelőtt, 1961-ben halt meg, 71 éves korában, változatos, érdekes művészpályát járt be, élete 7 évtizedében. 1910-ben kezdte tanulmányait az Iparművészeti Iskolán. Később, már az I. Világháboru után Rómában, Velencében és Párizsban képezte tovább magát.Kora fiatalságában a kubizmus keltette fel érdeklődését. S a 10-es években festett képei alapján, a magyar kubisták egyik legtöbbet igérő érdekes, izgalmas festőnek tartjuk. Kisérleti akvarell vázlatai, tanulmányai, alapos elmélyülésről, a térproblémának irányzattól független felismeréséről tanuskodik. Szobotka, ugy t

ugy tünik, éppen a kubizmust tartotta a megoldás lehetséges eszközének, igy azután elvileg, magának az irányzatnak elemzésében is, igy jutott el a képszerkezet kérdéseinek tanulmányozásához, a szinharmóniakisérletekhez. Ma már megállapitható, hogy Szobotka Imre művészi munkásságának legjelentősebb korszaka, munkálkodása legelejére tehető. Az u.n. kubista korszakára. A későbbiekben ugyanis, előző kisérleteire épülő, de a természeti látványhoz egyre jobban közeledő stilusperiódusaiban markánsnak igérkező pikturája, elhalványodott, szinei is lágyultak, különösen amikor reális hatott Szőnyi Istvánnak és körének szemlélete. Ennek elfogadása, vagy talán követése, Szobotka Imrénél a szerkezet fellazulásával járt. Valami módon nem tudta megvalósitani a lirai szinesség és a határozott szerkezet ideális mellérendeltségét. Az emlékkiállitásra nagy számban felvonultatott müvek összessége, ezért eléggé elmosódó képet ad pályafutásáról. Ugy hisze a szigoru válogatás és a céltudatosabb csoportositás, rendezés, egységesebb képet adott volna legjobb korszakairól, legkiemelkedőbb alkotásairól.

Stobotka Imre

Részt vett a müncheni magyar tárlaton,
1972.-ben.

Bodri Ferenc: Magyar tárlat Münchenben

Nagyvilág 72/11 1755. old.

Szobotka Imre

14. és 15. reprodukciók: „Csendélet" kb. 1914, olaj-vászon, 37 x 47 cm.
„Tanulmány galambbal" kb. 1914. olaj-vászon, 38 x 45 cm.

Lőrincz Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971.

Szobotka Imre

16 és 17 sz. reprodukciók: „Bossányi Ervin portréja", 1914, olaj-vászon, 55 x 47 cm.
„Az udvaron", kb. 1914. olaj-vászon, 60 x 49.7 cm.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971.

Szobotka Imre

18. sz. reprodukció: „A kertben" kb. 1914.
akvarell.

Körner Éva: Ungarische avantgarde,
München, 1971.

Szobotka Imre

12. p. – 13. p. reprodukció: „Ülő nő", 1914
olaj, vászon, 34 x 29 cm. „Ülő perzsa"
kb. 1914. akvarell.

Lőrincz Éva: Ungarische avantgarde,
München, 1971.

Szobotka Imre

A „kubisták" között (Lyka;) Szobotka Imrével, Kmetty Jánossal, Pertrott Csabával és Farkas Istvánnal alakítanak „csoportot". ?

Bodri Ferenc: Kmetty János

Látóhatár 1971/1-2 146 old.

Szobotka Imre, festő

Tíz éve halott. – Franciaországi tanulmányai után, hazajött. Itthon a forradalmak után nem tudott igazán önmagára lelni. „elkerülhetetlenül csonka és felemás lett" életműve. Megemlített képei: „Fiatalkori önarckép", „Portré, 1915"; „Aktok", „Falak Budán".

P. Szücs Julianna: Szobotka Imre és Megyeri Barna emlékkiállítása a Nemzeti Galériában 7.

Népszabadság, Bp. 1971. szept. 3.

Szobotka Imre

Született Zalaegerszegen meghalt Budapesten 1961-ben. Tanulmányait a budapesti iparművészeti iskolában folytatta. 1910-14-ig Párizsban tartózkodott.

Körner Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971. oldalszám nélkül

Szobotka Imre

1914-19-ig internálva Saint Brieuc-ben. 1910-19 kubista korszaka. 1919-ben visszatér Magyarországra, naturalista stílusban fest.

Körner Éva: Ungarische avantgarde. München, 1971.

Szobotka Imre

Párhatai Budapest, Amsterdam és Hágában. 1938-ban részt vett a XXI.-iki Velencei Biennalén 1971 retrospektív kiállítása Budapesten.

Lőrincz Éva: Ungarische avantgarde, München, 1971

Szobotka Imre

3. sz. reprodukció, színes: Muzsikus, 1914 körül; olaj, vászon, 54 x 46 cm.

Körner Éva: Ungarische avantgarde. München, 1971.

Sobotka Jure

elek. Coll.

Belvedere

1921 nov.

Danan

s road.

Théophile

1./

MDK.

Szobotka Imre festőm.

válogatott,szinvonalas kollekciója teljes kiér
rettségről tanuskodik.

Meghitt kapcsolat füzin a természethez s a
veléságélmény festői átköltésében mint egyéni
alakitó erő jut kifejezésre vásznain.

A kidőlt füz.
Vásáros cigányok.
Zöldséges kocsi,

-ie : A Mübarát kiállitása.. Szobotka I. és Eösze
Pest, 1943.március 6. 5.1. András

1./ Szobotka Imre, festőm. MDK.

Sok régebbi tárlatból ismertük meg.
Most megujhodni látszik müvészetének arculatát. E kiállitáson már csak néhány képe emlékeztet elmult évtizedére.
Képein eluralkodik a fegyelem és a harmonia.
Jellegzetesen tájképfestő.

Szobotka Imre és Eösze András a "MÜBARÁT-ban
Magyar Nemzet, 1943. március 7.

MDK.

2./ Szobotka Imre, festőm. MDK.

A Balaton és a Dunakanyar tájait veszi legszivesebben tárgyául. Pasztell és néhány képén olaj a kifejezési eszköze.

Balatoni verőfény,
Füzes.
Kálvária képesi jellemzik ma leginkább.

Szobotka Imre és Eösze András a "MŰBARÁT-ban
Magyar Nemzet, 1943. március 7.

3./ Szobotka Imre, festőm.

Még olyan szintarkaságot is, amilyent Rembrandt plein képének Amsterdam egyik tarkálló tere nyujt, nyugalmas letompitott hangosságu összhangban tud összefoglalni.

XXIX X

Szobotka Imre és Eösze András a "MÜBARÁT"-ban.
Magyar Nemzet, 1943. március 7.

92

Szobotka Imre, festőm.

Még olyan szintarkaságot is, amilyent Rembrandt plein · képének Amsterdam egyik tarkáló tere nyújt, nyugalmas letompított harmoniában összehangban tud összefogni.

XXIII.

Szobotka Imre és Bözöz András a "MŰHARÁT"-ban.

Magyar Hemzet, 1943. március 7.

MDK.

Szobotka Imre, festőm.

Önarckép. Repr. 130.1.

Magyar Müvészet.

~~II. évf.~~

1926. 3 sz.

MDK.

Szobotka Imre, festőm.

Onarckép. Repr. 130.1.

Magyar Művészet.

1931

1926. 3 sz.

MDK

Szobotka Imre, graf.

friss szemléletü, izmosan komponált, de graciózusan komponált tájaival szinte egyedülálló.

-szky: Magyar grafikusok. - A Magy. Mükiadó anyagából rendezett kiáll. - Dec. 25.-jan. 13. és Una. 1924. I. 4.sz. 166.l.

2/.

Szobotka Imre,festőm. mDK

"Hálófoltozók" egyik legszebb képe/fényhatás, a víz csillogása./
"Verandán"
"Alsó szél a Dunán" Pasztell.
A pasztellt éppoly biztosan és hatásosan kezeli.

Sz.I.: A művészet termelésben....
Uj Magyarság. 1943. márc. 10.

1/. Szobotka Imre, festőm.

MDK

Kialakult, karakteres stilusban dolgozik. Képei azonnal felismerhetők. Lágy, világoszöldek uralkodnak tájképein, halványszürke árnyalatokkal. Gyengéd tonuskülönbségekkel dolgozik. Szórt fény permetezik tájain.

Sz.L.: A Nübarát termeiben....
Uj Magyarság. 1943. márc. 16.

MDK

Szobotka Imre

Szőnyi István gyüjteményes kiáll. kat. Fränkel 1937. okt. 14.1.

Z.

Szabolcs Imre

Rolnicy Łotwie przeciwnikowie kolei. tel. Prasowi
1917. okt. 14.1.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

a IX.teremben az ujitó törekvések kiállitója.

A Műcsarnok reprezentativ kiállitása.

Képzőművészet.1932. 48.sz. 63.l.

NDK

Szobotka Imre

Bajor Gizi képet árul. Hid. 1941. jan. 17.
4. sz. 7.l.

MDK

2/. Szobotka Imre, festöm.

1918 óta Budapesten él. Itthon Paul Claudel egyik misztériumához készült illusztrációi keltették fel a figyelmet. /l.Nyugat 1921 jun.16./

Festményei:

1. Fekvö akt.
2. Ülö akt.

Szobotka Imre és Varga Oszkár gyüjt. kiáll. "Belvedere" IV.Váci-u.11/B 1921 nov.-dec.

3/.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

Festményei:

3. Alvó nő.

4. Tükör előtt.

5. Aktkompozició.

Szobotka Imre és Varga Oszkár gyüjt. kiáll.
"Belvedere" IV.Váci-u.11/B 1921 nov.-dec.

3/.

4/. Szobotka Imre, festőm. MDK

Festményei:

6. A fürdő.
7. Zongoránál.
8. Verandán. Mgt.
9. Ablakban.

Szobotka Imre és Varga Ompár gyűjt. kiáll. "Belvedere" IV.Váci-u.11/a 1921 nov.-dec.

Kat

5/.

MDK

Szobotka Imre,festöm.

Festményei:

10. Heverö akt.
11. Félakt.
12. Tanulmány a fekvö alakhoz.

Szobotka I.festöm.és Varga Oszkár szobr. gyüjt.kiáll
Belvedere/Váci-u. 11/b/. - 1921 nov.-dec. Kat.

6/. MDK

Szobotka Imre,festőm.

Festményei:
13. Alvó nő.
14. Akt a karosszékben.
15. Álló akt.
16. Éjszaka.

Szobotka I.festőm.és Varga Oszkár szobr. gyüjt.kiáll
Belvedere/Váci-u. 11/b/. - 1921 nov.-dec. Kat.

1/. Szobotka Imre, festőm. MDK

Szül. Zalaegerszeg 1890-ben. 1905-10-ig az Orsz. k. ipaim. iskolát végezte Bp. ahol Ujváry tanitványa volt. Járt Olaszo.-ban. 1910-14-ig Párisban tanult. A háboru kitörésétől kezdve 1918-ig a Bretagne-ban volt internálva.

Szobotka Imre és Varga Oszkár gyüjt. kiáll. "Belvedere" IV. Váci-u. 11/B 1921 nov.-dec.

MDK.

Szobotka Imre festőm.

Amszterdami részlet.
Uttöltés.
Alkony.
Őszi strand.
Keresztrakók.
Mélyut.

Olajfestmények, pasztellek,

-io : A Mübarát kiállitása. Szobotka I. és Eösze
Pest, 1943. március 6. 5.l. András

Szobotka Imre, festőm.

szintén közölték benne irását.

A Képzőművészet iskolája.
A festőművészet, grafika, és szobrászat technikai eljárásai.
1941. Könyvnap.- Katalógus ill. árjegyzék.

3/. MDK

Szobotka Imre, festőm.

Zebegény.
Verandán.
Szüretelők.
Falusi udvar.
Hálófolzotók.
Rönkszállitók.
Duna.
Este.
Legelő tehenek. Igazi mestermüvek.

-io: A Mübarát kiállitása.-Szobotka I.,Ösze András szobr.

XXMükán Pest, 1943.márc.6. 5.l.

MDK

3/.

Szobotka Imre, festőm.

Zebegény.
Verandán.
Szüretelők.
Falusi udvar.
Hálófolzotók.
Rönkszállitók.
Duna.
Este.
Legelő tehenek. Igazi mestermüvek.

-io: A Mübarát kiállitása.-Szobotka I.,Eösze András szobr.

XXXXXX Pest, 1943.márc.6. 5.1.

Szobotka Imre

vrd

Kárpáti Aurél:
Szobotka Imre. Tér
és Forma 1999. 4. sz.
53–56. l. képekkel.

Szobotka Imre

festő

szül. 1890.

Svájci magy. kiáll. kat.

1944.

35. l.

Szobotka Imre

wód
?

Kállainene

43. l. 18, 19. t.

n a boszniai hadjárat során a
ztercén értékes fém
ecsétnyomát ké-
pecsétjével meg-
k, hacsak a második
ellériába be nem
k maradt töredékek
non ülő jobbjában
zágalmát tartó
omos koronás alakot
ob, mint a király
je egyedül talán
anak az előlapon
Robert Károly
alakjai. Ismerjük
s, amit egy 1344
ecsétet Csói Se-
aki munkája fe-

Szobotka Imre

l.

Szépmüvészet

1943. 35. l.

BUDAPEST
11 XII 30-1
62

Szobotka Imre

l.

Szépmüvèszet

1942. 290. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Szobotka Imre

[Szépmüvészet]
1944. 104. l

EUROPA
FILM-, KÖNYV-, LAP[illegible]SZTŐ
ÉS KÖNYVKIADÓ R. T.

Bp. V. Rothermere-u 12.

Szobotka Imre

l.

Szépmüvészet
1943.94.l.

Szobotka Imre

rod

Petermagyarnó

Verecke V. 120. l.

Szobotka Imre

l.

Forum

1934. 370. 1.

~~Frankfurt~~ VII. 259

Szobotka Imre

Pesti Hirlap

1938 március 17., csütörtök

— **Szobotka Imre festményei.** *Szobotka Imrénél* is, akinek gyűjteményes kiállítását a *Fränkel Szalon* mutatja be, érvényesül az a sokat idézett mithoszi példázat Anteusról, amely egyébként ujabban annyi festőnél érvényesül. Az elméletek zsákutcáiból az egészséges művészegyéniség mindig ki tud törni a végső pillanatban és vissza tud térni a természethez, amelytől rögtön erőre kap. Szobotka is sokáig kalandozott a kubizmus útvesztőjében, bár ő mindig bizonyos összhangra törekedett, egyrészt a természet és elmélet, másrészt az erős formai szervesség és a közvetlen festői kifejezés között. Ezen a kiállításán már teljesen a természet és festőiség mellett tesz hitet a művész, aki mindinkább leveti azokat a mesterkéltségeket, amelyek a mindenáron való formaképzésben nyilatkoztak meg nála. Szinei elmélyültek, tartalmat, zamatot kaptak és ha még mindig úgy érezzük is itt-ott, mintha tájaiban, fáiban nem volna elég „klorofil-tartalom", néhány képe, amilyen például a nagyon szép *Olvasó leány*, a *Kisköz* és a *Beköszönt az ősz* című tájképek, arra mutat, hogy Szobotka kezdi megtalálni tehetségének igazi és végleges kifejeződését. *(f. j.)*

Ez a három menyecske garantálja,

. . . hogy cégünk legjobb hírű!

Új gyűjtőfiókunkat f. év március 15-én nyitottuk. I., BUDAFOKI-ÚT 12.

Két kiállitás

Hosszabb hallgatás után most mutatkozik be *Szobotka* Imre teljes fegyverzetében a *Tamás Galéria* megnagyobbitott kiállitóhelyiségeiben. Szobotkát az autentikus festőnek lehetne nevezni. Talán ő az egyetlen a mai generációban, aki gyermeklépéseit még az impresszionizmus virágkorában tette meg, azután fokozatos fejlődéssel eljutott a legexaktabb stilusokig, hogy visszafordulva ugyancsak logikus fokozatokban érjen el egy olyan stilushoz, amelyben a naturalizmus mellett megvannak Szobotka valamennyi müvészi korszakának és stilusának lényeges elemei. Ez az önmagát eklektizáló stilus, nem nélkülözne bizonyos hüvösséget, ha Szobotka nem merülne el egész szivével a szinek világában. Fény és szin, melegen logikus megkomponáltság, férfiasan tartózkodó lira és minden képen egy komoly festői probléma és ennek mindig festői, szabatos megoldása, — ez az az állomás, ahova *Szobotka*, ez a halk és csendes, de meggyőződésében hajthatatlan és csak önmagából meritő művész eljutott.

Kádár Béla még ma is a balszárnyat képviseli, formanyelve német hatásokra emlékeztet, előadása franciás. Képeinek inkább a hatásában, sem mint festői tartalmában van a lényege. *Kádár* Béla szellemes csevegő, ahogy elmondja, még a vérszegény előadnivaló is érdekes. És ha már semmi sem segit, Kádár raktárában mindig akad valami finom szinbeli vagy rajzbeli poén, ami megmenti a helyzetet. Az előadás különben kellemes ezeken, a sokszor illusztrációszerü képeken: biztonság, delikát, szinharmoniák, könnyed és szellemes ötletek, — Kádár Béla ugy járkál ebben a világban, mint egy hódító világfi, dekadens rassz, finom mozdulatok, bonmok, a szellemesség füstje, — de mikor az első büvölet pillanatai elmulnak, a legtöbb dologra csak némi erőlködéssel emlékezik az ember.

(m. v.)

Szobotka Imre
Ud. 1930. XI. 1.

rgy ut 41.), készpenzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

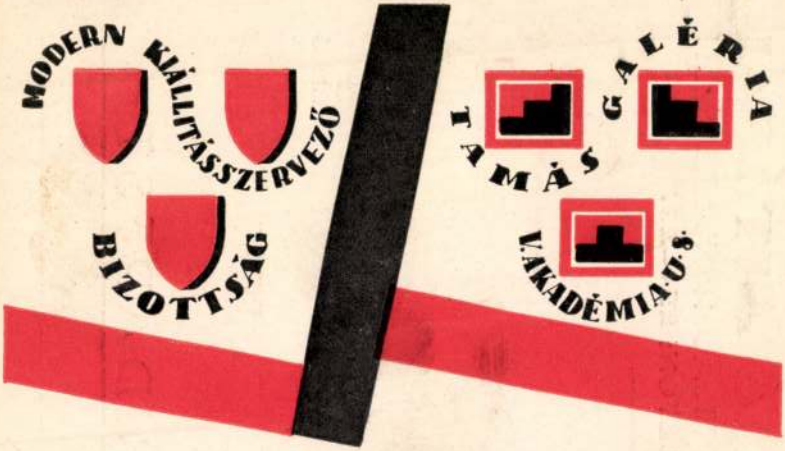

Tisztelettel meghivjuk

SZOBOTKA IMRE

festőművész

1929 január 17-én, csütörtökön délután 5 órakor megnyiló

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

Ez a meghivó vagy a Vernissage-ra vagy a kiállitás bármely napján két személyre belépőjegyül szolgál

Meghivó nélkül a belépődij a Vernissage napján és vasárnaponként személyenként 1 pengő, más napokon 50 fillér

A kiállitás nyitva: Február 4-ig
Vasárnap délelőtt 10-2-ig,
köznapokon délelőtt 10-től este 7-ig

TAMÁS GALÉRIA KIÁLLITÁSAI

A MODERN KIÁLLITÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG RENDEZÉSÉBEN

V., AKADÉMIA-UTCA 8. - TELEFON: 254–23.

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságu
Méltóságos
Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula úr
úrnő

BUDAPEST

V. VII Arena ut 41
Képművészeti Museum

MDK

Szobotka Imre festőm.

Szandai Sándor szobrászm. XX

Gyüjteményes kiállitására meghivó.
Megnyitás:.944 jan.29. Zárul febr 9.-én.

A "Műbarát" kiáll. intézet 55. kiállitása.
Igazgató Krivátsy-Szüts György. festőm.-
tanár.

Szobotka Imre

Téli táj c. rézkarca reprodukcióját

Magyar Művészet

1932 11–12. szám

330. l.

M.D.K.

Szobotka Imre

"Cséplés" c. olajfestményének repr.-ját bemutatja a lap a Corvin Áruházban rendezett Képzőművészeti Kiállitásról.

"Állandó képzőművészeti bemutató" c.
Szinházi Magazin, Bp. 1942. febr. 11-17.
V. évf. 8. sz. 38-39. lap

M. D. K.

SZOBOTKA Imre festő
(1890–
Völgy (1940 körül)
Fotó

Borbíró - Hevesy - Rabinovszky: 2000 év festészete Bp. 1943. 405., 459.

Szobotka Imre MDK

festő

"Erdőben" repr.
Tájképei.
Velence, Róma után, 1910-től a világháboru végéig Párizs. Azóta itthon él.

M. Heil Olga: Szobotka Imre.
Müterem 1958 I. évf. 11. sz. 42.o.

Szobotka Imre

MDK

Lacikonyha, repr.

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Basobotka Imre

Isoikonyka, repr.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

Lacikonyha. Képr.

Nemzeti képzőm. kiáll. 1933. Kat. ?

MDK

Szobotka Imre, festőm.

Hazatérők. Kepr.

Magyar Művészet. 1937. 24.1.

Szobotka Imre (1890–1961) 1

akit reális szemléletű mérnök apja küldött annak idején a képzőművészet gyakorlatibb-nak tetsző területére, iparművésznek, megta-nulta különböző korok stílusát, megis-merte a díszítő festészet szerkezettörvényeit és technikáját – hogy azután táblaképeket fessen egy életen át. A Nemzeti Galériában rendezett emlékkiállításon egy egyenetlen, de buktatóival együtt is érdekes életmű összképe tárul a látogató elé.

Bojár Iván: Kiállításról-kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/244 6 old.

Szobotka Imre 2

A magyar kubizmus kezdeti korszaká-
nak egyik legizgalmasabb szemilyisége.
Az 1910-es években festett, a valóság meg-
ragadásának, elemzésének elemzésének szán-
dékában fogant képei – csupa apró akva-
rell – egy nagy piktúra ígéretét hordozzák
magukban. A rend, a fegyelem, a világ szer-
kezetbe fogása – a szinek hordozta hang-
súlyok révén – bírával elegyedik.

Bojár Iván: Kiállításról-kiállításra.

Magyar Ilirlap 1971/244 6 old.

Szobotka Imre 3

Nem magától találta ki ugyan a kubizmus teremtette lehetőségeket, de, az áramlat höskorával egyidejűen, felismerte azt, hogy ezzel az alkotó módszerrel léphet előre, illetve törhet be a festészet meghódítandó sáncai mögé. Ezekben az években annyi művészi tapasztalatott gyűjtött, és annyi energiát tartalékolt, ami hosszú időre elegendőnek mutatkozott.

Bojár Iván: Kiállításról - kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/244 6 old.

Szobotka Imre 4

Fülötta belőle akkor is, amikor a szerkezetek iránti vonzodását a valóság optikailag általánosabban tapasztalható jelenségeinek a megfigyelése váltotta fel. Az avantgard brüzgalomban és a konstruktivizmussal való szakításban egyaránt osztozik legjobb kortársaival abban, hogy egy jellemző, határozotabban természethű művészetet hozzon létre.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/244 6 old.

Szobotka Imre 5

E fordulat idejen keletkezett, 1920-ból
való Fekvő aktja ugyanolyan világosan
mutatja ezt, mint a valamivel kesöbbi - de
már az első megtorpanás korszakára eső -
1924-beli Cigánylány, vagy az 1930-as Vad-
alma magával ragadó, kecses lányalakja.
A következő évben keletkezett Napos udvar még
elárul valamit az eredeti, kemenyebb festői gondol-
kodásmódból, hogy azután egy, a Szönyiéhez ha-
sonló, lágyabb és fetszetösebb, a polgári vásárló réteg
ízléséhez közelebb álló piktúrává változzék át.

Bojár Iván: Kiállításról - kiállitásra.

Magyar Hirlap 1971/244 6 old.

Szobotka Imre 6

A legutolsó évtizedek még egy fokkal több kedvezményt tesznek a közízlésnek: a szalonpikturát kereskedelmi jellegű munkák sora váltja fel. Szobotka életművének erősebben megszűrt kiállítása, anyagának súlypontozottabb bemutatása jobban szolgálhatta volna a művész emlékét, és a közönség körében is kerekebb kép alakulhatott volna ki erről a mindenképpen érdekes életműről.

Bojár Iván: Kiállításról - kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/244 6old.

Szobotka Imre

Pályája elején a „La Palette" c. festőiszola látogatója volt Párisban. 1919-ben két hara francia internáltságból és utána jelentősen megváltozott itthoni stílusa. Lebegésben dolg. Már nem a speculáció, inkább rösnyerelének közvetlen szemlélete kötötte le. A Párisban elsajátított finom tus technikát jól fel-ta érzelesítem: Beförés, Horatéröl, Lacirozha. További művei: Mélon, 1929.

Szinyei tájrajz díjat nyert: Kerekes Zuk és völgyben c. művel.

Lyra Károly, Festénelünk a két világháború zárok. Bn. 1956.

60.

Szobotka Imre

rőd

Kállai, Ernst:

Zum Wesen der
ungarischen Kunst.

Forum. 1938. 2/6 d.

Szobotka Imre

A pasztellről szóló részt fenti írta.

Szőnyi István:

A képzőművészet iskolája. A festőművészet, grafika és szobrászat technikai eljárásai.

Bp. 1941.

kinek szeme
ke, nyakéke pe-
gyöngyfüzér.

Leánykáját fogja, ki

-án. + München 1904 május 6-án.

be ~~néz~~ néz ~~és~~ Jobbjával ve van ábrázolva bal karján ül.
étbarna kabátot visel. Haját homlokába
be vegyült. ~~A kis~~ Leányának szőke haját és
ziti, ~~szeme szürke és nyakéke gyöngyfüzér.~~
Lenbach. 1900.a.

~~Entóbbinak~~

lt 43730 sz. ~~[illegible]~~ leirattal a mü-
K. (405/901.).
(488/901.).

02: VII. 16-iki 16026 szvsz. leirat.

eti Társulatnak 10891/902 sz.a. beadott
-án kelt 47646 sz. leirattal még 10 szá-
ányoztatott. (809/902.)

9396 –
960
10356

Szobotka Imre

l.

Hevfutexpkub.

31, 35, 40. P.

7/.

MDK

Szobotka Imre,festöm.

Festményei:

17. Majorudvar.
18. Budai udvar.
19. Füzes.
20. Buda télen.

Szobotka I.festöm.és Varga Oszkár szobr. gyüjt.kiáll
Belvedere/Váci-u. 11/b/. - 1921 nov.-dec. Kat.

Szobotka Imre

kell. kiáll. Tamás Galéria

Irod
z
Ujság

1930. nov. 4.
(e.a.: Sz. I.)

ét soros felirat szerint: „Prospect der Statt
nbürg von der Christlichen Ataque, ne-
lation, waß bey der Armee unter Co-
en Durchleucht in Bayern bey passirung
Eroberung der Statt von tag zu tag pas-
i" folyik, melyen át bajó-hid ~~alva~~ vezet, a mely-
d lange bruggen" csatlakozik; a város
mecsetek emelkednek ki s a várat a
lyeknek egy réfe az előtérben van felállítva.
löl a dobossal s a kürtösökkel s nem messze
patok parancsnokai közül három lóhá-
áttért a „die Donaw" szeli át. A kép a-
tó: „Nachdem Ihro Churfürstliche Durchl.
rmee ankommen" kezdettel s „den feind auß
ivéssel.
látképnek 11:34.9 s a réikeretnek 21.2:35.8

223/93.

Szobotka Imre

Pesto, Lőcsey u. 56.
Műcsarnok

1930. tav. Eiáll. 5,6. Kut tagja

1934. venez. képzm. Eiáll.
85, 324.

Lemeztöredékek tükörfémből IV. 228.

Szobotka Imre

l. Genthonyimagyfess.

255–256. l.
képmell.
78 sz.

505. BÁNYÁSZ, szines porcellánszobrocsk
előre lép, jobb kezében bányász baltá
jegy. A „Bányász" sorozatból. Meis
Porzellanfigur, auf viereckigem, mit
nach vorne, in der rechten Hand häl
Modell Kaendler. Meissen um 1740.
41. ábra.

506. BÁNYÁSZ, szines porcellánszobrocsk
előre lépő helyzetben ábrázolva (feke
mellényben, derekán öv táskával, ara
zöld sapka, arany AR (Augustus F
készült. Felemelt jobbkezében irato
1382 bekarcolt számmal. Meissen, 17
gem Sockel mit Reliefblumen, schreiter
Rex) Monogramm. In der erhobenen
mann-Serie. Blaue Marke. Meissen,
M.: 20 cm.

507. FUVOLÁZÓ PÁSZTOR, szines porc
sárga nadrágot és zöld kabátot hor
— Schäfer mit Flöte, farbige Porze
stülptem grauen Hut. Blaue Marke. M

508. PÁSZTORNŐ, szines porcellánszobroc
mellett áll a kertésznő, sárga szokny

ıner-kék alap, frizalakban elhelyezett gazdag relief-arany
letes füllel. A kék alapmezőt a test alsó harmadában egy
k sávra osztja, az alsóban ives és gyöngyös disz sorakozik, a
k és gyöngyfüzérek sorakoznak. A peremet relief aranysáv
én rozetta. Kék pajzsjegy, 47. mintaszám. Bécs, 1799. (Sor-
ertasse, Porzellan, auf Leithnerblauem Fond Goldreliefdekor.
gem Henkel. Die blaue Wandung wird durch einen Gold-
Am unteren Perlen und Bogen, im oberen Felde Accanthus-
Lippenrand ein Goldstreifen. Blaue Marke. Periode Sorgen-
m., az alj átm. : 13·5 cm.

nes porcelláncsoport. Szabálytalan, virágos és sziklás talap-
ében. A földön heverő harlekin a nő szoknyáját felemeli.
t visel, fején kis, kék, háromszögü kalap. A férfi ruházata
kete kalap, a harlekin fekete nadrágot és felemás sárga és
Kaendler mintája. Meissen, 1740 k. — Der indiskrete
Auf Felsensockel sitzt das kosende Paar. Ein Harlekin auf
r Dame empor. Modell Kaendler. Blaue Wappenmarke.
Illusztr. XXXI. tábl.

AK, szines porcelláncsoport. Ovális, levelekkel élénkitett
a rárohan, a harmadik alája került. A bölény fejét bal felé
végén benyomott 2743. szám. Jegye nincs. Kaendler mintája.
unde kämpfend, farbige Porzellangruppe auf ovalem Sockel.
ks. Ohne Marke. Modell Kaendler. Meissen, um 1740. Mag.
Illusztr. XXXII. tábl.

Kobotka Imre

Kut. - tag.

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb.-márc. kiáll.

X. 33

1932. febr.-márc. kiáll.
414

1933. nemz. képzm. kiáll.
593, 594.

MDK

Szobotka Imre

Hazafelé, rajz, repr.

Pesti Napló 1935. dec. 25.

MDK

Szobotka Imre

Kerti társaság, repr.

Micsarnok 1928. tav. kiáll. kat.

SZOBOTKA IMRE

Cséplés a brigád-tanyán. Olaj 75x5o.
Kombájn csépli a borsót Turkevén. Olaj
Az Örömi Cservenkov tsz. külső telepe. Pasztell.
7ox5o.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Szobotka Imre, festőm. MDK

A Szinyei Társ tegnap tartotta közgyülését. A Szinyei-jutalom érmet Szobotka Imre, a Szinyei tájképdijat Kmetty János és a Zichy Mihály gróf ikai-dijat Koffán Károly festőművészeknek itélte oda.

A Szinyei-Társaság...

Esti Kurir 1941. jan. 31.

MDK

Szobotka Imre

Zöldséges kofa.
Virágos udvar.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 12.1.

MDK

Szobotka Imre

Olvasó nő, repr.

Uj Szin 1931. I. 47.1.

MDK

Szobotka Imre

Készül a vihar, paszt.

Borpince, paszt.

Ősz, paszt.

A festői Balaton. N. Szal. 1942. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Balatonpart, paszt.

Szőlő, paszt.

Lóusztatás, paszt.

A festői Balaton. N. Szal. 1942. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Őszi alkony, paszt.

Nádas este, paszt.

Présház, paszt.

A festői Balaton. N. Szal. 1942. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Kilátás a verandáról, of.

Öreg présház, of.

Tomaji öböl, of.

A festői Balaton. N. Szal. 1942. ápr.

MDK

Szobotka Imre

Présház, of.

Tomaji táj, of.

Bujkáló napsütés, of.

A festői Balaton. N. Szal. 1942. ápr.

Szobotka Imre

Falurészlet c. Eefe
repr.

Uj Idők, 1946.
marc. 23. 211. l.

Szobotka Imre

A Magyar Nemzeti Galéria emlékkiállitást rendezett a müvész hátrahagyott müveiből, melyekről "Ár és fizetség" c. kritikájában Szabó György a müvész tragédiájaként emliti "nagyszerüen induló, s folyamatosan meghátráló élet müvét, amely a külső látvány mögötti lényeget kereső kubizmusból a hazai magyar átlag-piktura szürke "lirizmusába" olvadt bele" s ezzel ujabb torzót hagyott ránk,-mint irja "a drámai küzdelmet" vivó müvészről.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. szept. 11.
XV. évf. 37. sz. 12. lap

Kobolka Imre, festő

Emlékkiállítása nyílik meg
aug. 28-án.

– : Két emlékkiállítás a Nemzeti Galériában 9.

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 25.

Szobotka Imre"

1890-

Az 1914-es háboru alatt francia internáltságában készült Paul Claudel "L'annonce fait á Marie" c. müvéhez.

PATAKY DÉNES: A magyar rajzművészet. Bp.1960.

46.1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOBOTKA IMRE

KAPCSOLÓ
1971 SEP 11

Egy festő, egy szobrász

Augusztus 28-án a magyar alkotóművészet két nagyjának — *Szobotka Imre* festőművésznek, és *Megyeri Barna* szobrászművésznek — emlékkiállítását nyitotta meg *dr. László Gyula* egyetemi tanár, a *Nemzeti Galériában*. Az érdeklődők mindkét művész életmunkáját, legértékesebb alkotásait láthatják a színvonalasan megrendezett tárlaton.

70-en jelentkeztek eddig, abból is 45-en a VÁV-telepről.

9/.

MDK

Szobotka Imre, festőm.

Festményei:

25. Reggel.
26. Háztetők.
27. Cséplés.
28. Kazlak között.

Szobotka Imre f. és Varga Oszkár, sz. gyüjt. kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-dec. Kat.

1c/.

MDK

Szobotka Imre,festőm.

Festményei:

29. Kastély udvar.
30. Hegyi ut.
31. Havas hegyoldal.
32. Zugliget.

Szobotka Imre f. és Varga Oszkár,sz. gyüjt.kiáll

"Belvedere" /Váci-u./ 1921Nov.-dec. Kat.

11/. MDK

Szobotka Imre, festőm.

Festményei:

33. Tavaszi esö.
34. Erdö tavasszal.
35. Felhök.
36. Fák a szélben.

Szobotka Imre f. és Varga Oszkár, sz. gyüjt. kiáll.

"Belvedere" /Vári-u./ 1921 Nov.-dec. Kat.

12/. MDK

Szobotka Imre,festőm.

Festményei:

37. Méhes.
38. Február.
39. Zugligeti részlet.

Szobotka Imre f. és Varga Oszkár,sz. gyűjt.kiáll.

"Belvedere" /Vázi-u./ 1921Nov.-dec. Kat.

13/ MDK

Szobotka Imre, festőm.

Festményei:

40. Fák.
41. Cséplők.
42. Bányatelep.
43. Lankás.

Szobotka I. és Varga O. sz. gyüjt. kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-Dec. Kat.

XDX

MDK

14/. Szobotka Imre, festőm.

Festményei:

44. Szénbánya.
45. Meudoni táj. 1911.
46. Bois des Vincennes. 1911.
47. Notre Dame de Paris. 1911.

Szobotka I.és Varga O.sz. gyüjt. kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-Dec. Kat.

15/. MDK

Szobotka Imre,festőm.

Festményei:

48. Meudon. 1911.
49. Kübüllö part. 1909.
50. Gát. 1900.
51. Önarckép.

Szobotka I.és Varga O.sz. gyüjt. kiáll.
"Belvelere" /Váci-u./ 1921 Nov.-Dec. Kat.

16/. MDK

Szobotka Imre,festőm.

Festményei:

52. A Bárczay család. Mgt.
53. Tanulmányfej.
54. Beczássy Judit arcképe. Mgt.
55. Leányfej.

Szobotka I.és Varga O.sz. gyüjt. kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-Dec. Kat.

17/. Szobotka Imre, festőm. MDK

Festményei:

56. Önarckép.
57.-59. Illusztrációk Paul Claudel L'annonce faite à Marie c. misztériumához.
Vizf. Mgt.

Szobotka Imre és Varga Oszkár gyüjt. kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-dec. Kat.

18/. Szobotka Imre, festőm. MDK

Festményei:

60. Önarckép. 1910.

61. Jéghegyek. 1909.

Szobotka Imre és Varga Oszkár gyüjt.kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-dec. Kat.

19/. Szobotka Imre, festőm. MDK

Festményei:

62. Liget télen. 1909. Mgt.

63. téli táj. 1910.

64. Erdőrészlet.

Szobotka Imre és Varga Oszkár gyüjt.kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-dec. Kat.

2c/. Szobotka Imre,festőm. MDK

Festményei:

65. Tavaszi táj.

66. Bretagne/. Vízf.

Szobotka Imre és Varga Ombrár gyűjt.kiáll.
"Belvedere" /Váci-u./ 1921 Nov.-ben. Kat.

SZOBOTKA IMRE, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár, Forgács Hann Erzsébet Emlékgyűjtemény nek 1960-ban megnyilt, bővitett kiállitásán szereplő müvek jegyzéke:
SZOBOTKA IMRE: "Fésülködő". Vászon, olaj. 75+59 cm. Jelzés, balról lent: Szobotka I. Ltsz: 59.123. 187.old

SARKADINÉ, HARS ÉVA: A Modern Magyar Képtár, Forgacs Hann Erzsébet Emlékgyüjtemény 181.old

A Janus Pannonius Müzeum Evkönyve, 1961. Pécs, 1962

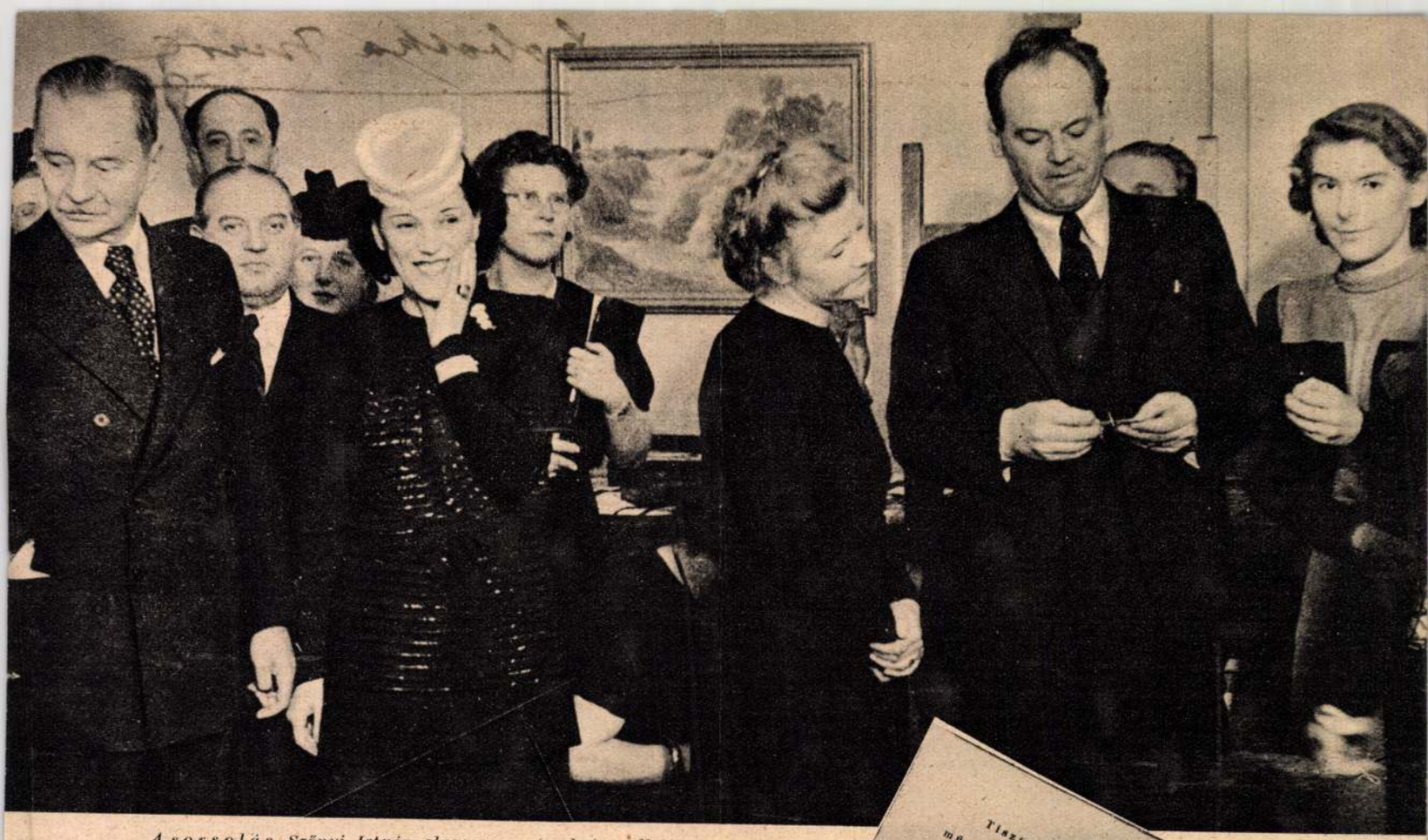

A sorsolás. Szőnyi István olvassa a számokat, mellette Szobotka Imréné, baloldalt Petrovics Elek és Bajor Gizi

BAJOR GIZI KÉPET ÁRUL

Nagy társaság gyűlt össze. Művészek, barátaik, pártfogóik egymás hegyén-hátán a kis műteremben. Szobotkáné hollandus asszony, így a holland kolónia is eljött. Kedves, szép, jókedvű Bajor Gizi kormányozza a hangulatot, Szőnyi István vezeti a sorsolást:

— Halló, halló, figyelem hölgyeim és uraim, — áll a festőállvány elé Szőnyi karcsú nagylányával — kezdődik a sorsolás. Minden szám tulajdonosának nevét felolvasom, minden 15-ik nyer. Aki a főnyereményt nyeri, az 100 pengővel kiegészíti a 10 pengős adományt. Főnyeremény az a nagy Szobotka-tájkép, ami ott a falon lóg és az utolsó szám nyeri.

Olvassa a neveket, minden névre nagy nevetés, éljen, van, aki zavartan jelentkezik, erre kacagnak. A 15-ik Ferenczy Béni Rubens plakettjét nyeri. Bajor Gizi taps közben adja át a nyerőnek. Újra nevek, csalódott hangok: kiestem, én sose nyerek... Minden tizenötödik szám előtt kis izgalom, sorra gazdát kap Mikus Jenő szobra, Ferenczy Noémi képe, Dési Huber képe, Boldogfay szobra, Novotny képe, a 105-ös Szobotka Imre kisebb festményét, s a 124-es a főnyereményt nyeri.

Nagy taps, öröm, családiasan gratulálnak a nyerők egymásnak és Szőnyi kislányának, aki apja zsebéből a cédulákat húzta.

— Öt éve, vagy már hat is talán, — mondja Petrovics Elek — mikor egyszer, betegségem után kint üdültem a Szigeten, kijött hozzám Bajor Gizi a férjével és elmondta a tervét. Meg is csinálta, de mennyit dolgozik vele, milyen kedvesen és szorgalmasan, kitartással!

A társaságnak vannak állandó tagjai, akik évente 100 pengőt fizetnek és ezért minden sorsoláson résztvesznek. Bajor Gizi pedig lelkesen irányítja a baráti kört egyik műteremből a másikba s amerre jár örömet, jó barátokat és — pénzt szerez a művészeknek.

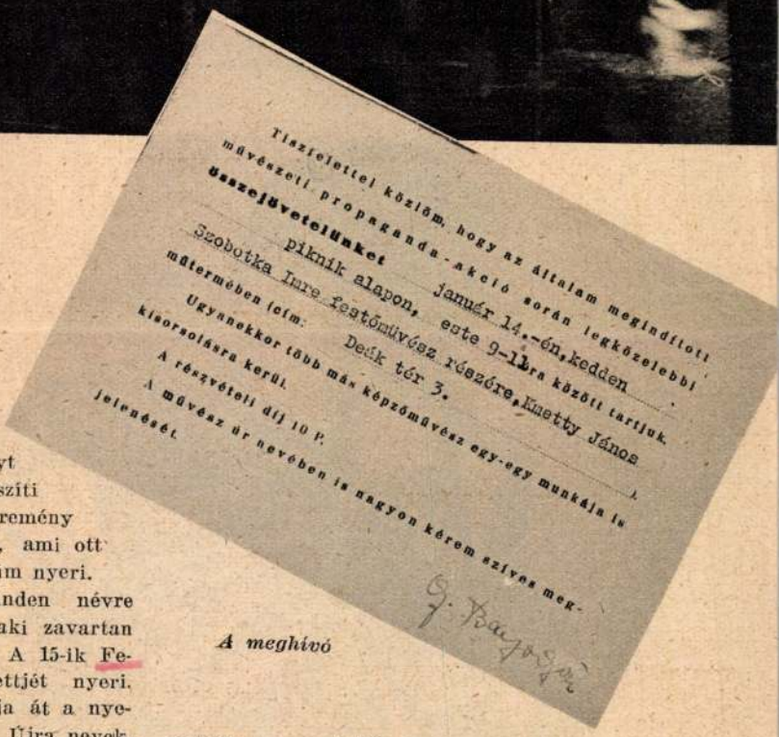

Tiszfelettel közlöm, hogy az általam megindított
művészeti propaganda-akció során legközelebbi
összejövetelünket január 14.-én, kedden
piknik alapon, este 9-11-ra között tartjuk.
Szobotka Imre festőművész részére, Kmetty János
műtermében (cím: Deák tér 3.
Ugyanekkor több más képzőművész egy-egy munkája is
kisorsolásra kerül.
A részvételi díj 10 P.
A művész úr nevében is nagyon kérem szíves meg-
jelenését.

G. Bajor Gizi

A meghívó

Tasnády Ilona, Bajor Gizi, Tasnády Nagy András, Sorg Antalné, gróf Batthyány Gyula a pikniken

Hid. 1941. jan. 17.
4. szám

FELÚJÍTÁSOK

ÍRTA NÉMETH LÁSZLÓ

Mi természetesen azt tartjuk, hogy a színházi játéknak a költőt kell szolgálnia; ahogy a költő is szolgája csak egy drámai eszmének, amelyet az élet rajta át akar kimondani. Aki így gondolkozik a színházról, az persze éppúgy megveti mindazt, ami a színpadon nem tolmácsolás, mint ahogy a vallásos ember is megvet minden szószéki szóvirágot, amely az Istenhez nem visz közelebb. A sekrestyéseknek erről, úgylátszik, más a felfogásuk. A színházkörüli emberek egy más hatalmasságról is tudnak, a Színpad Szelleméről, amelynek odvát és varázsszavát csak ők ismerik. A színházban ő tartja dionysiáját; a költő csak arra való vagy nem való, hogy ezt a bestiát, az ő bestiájukat kedvre hangolja. Mutatnak is darabokat, amelyekben a költőnek nyoma sincs, az ő Színpadi Szellemük azonban tombol és tapsot fal. Mi ezekre a mutatványokra a legtöbbször csak azt tudjuk mondani: ezek biz' bárgyúságok s az emberiség összetételéből ered, hogy bárgyú dolgoknak közönségük is akad. Ritka az olyan mű, amely mint műalkotás jelentéktelen s a színpadon mégis győz, jobban, mint a nagy műalkotások s nemcsak a bárgyúakon. A *Cyrano* látszólag ilyen.

Ebben a darabban csakugyan minden van, amin a Színpad Szelleme lakmározhat: öt festői színpad, rajt élénken hullámzó emberek; hatásos jelenetek, mint Cyrano vívása vagy a súgás az erkély alól; elronthatatlan monológok, mint az orról szóló; a gascognei legények bemutatása; kard, amely száz másikat ver szét egy éjjel; szív, amely hadseregeken szökik át, hogy kedvese s annak a kedvese közt a levélváltás s egy hazugság meg ne szakadjon; korlátlan hetykeség és korlátlan áldozatkészség s mindennek a végén a hősin viselt nyomor s egy kitombolt élet után a megrikató halál. Ez Cyrano: amíg a darab örvényében élsz. S amikor fölocsudsz? Nem tudod mit kezdj a jó öreg Bergeraccal? Ki ő? A nagy lélek szenvedése egy torz orr mögött? Ahhoz a szenvedés nem elég komoly s az orr akármilyen nagy: oknak bolond és kicsiny. A gascognei beletipró vér tragédiája? Hol szedi hozzá ezt a sekély érzelmességet? Még leginkább kapkodó, kallódó ember, aki Krisztiánnak nem elég szép és Molière-nek nem elég tehetség. De megér-e egy ilyen ember ekkora parádét? Cyrano látványosságnak a színpadon, remekmű; alkotásnak, olvasva gicces.

CYRANO
Molnár C. Pál fametszete
(A »Műbarát« kiállításáról)

Ezt látszik bizonyítani a darab története is. Amikor jó negyven éve bemutatták Faguet, aki különben a kontárság kultuszáról írt könyvet, kritikustársai élén így áradozik: »Új korszakot jelent be, amelyre Európa végre irígységgel s Franciaország gőggel és elragadtatással függeszti a szemét. Hát mégis igaz? Hát még sincsen vége? Új nagy költői irodalma lesz Franciaországnak; méltó 1555-re; méltó 1630-ra; méltó 1660-ra; méltó 1830-ra? Itt van, emelkedik. Eleget éltem, hogy megláthassam.« S ma a pesti kritikusok is túl tudnak tenni a kételkedni próbáló Lemaitreen: a Cyrano az ő ízlésüknek csak egy halhatatlan gicces. Nem azt jelenti ez, hogy a színpadi szellem nagy orgiája akkor a kritikusok agyát is elborította; időbe került, míg az irodalmi ítélet annyira összeszedte magát, hogy a gicces szót kimondhassa. Az igazi színházjárót azonban, aki látványt akar s fütyül az irodalomra, ma is elragadja.

Nos, én azt hiszem, hogy ez a felfogás hamis. Az értelmes emberekre a Cyrano annak idején is az irodalmi kvalitásaival hatott s azzal hat ma is; csak kevésbbé. Mert a Cyrano erényei írói erények, ha az idővel halványulók is. Egy költő a próza egyeduralma idején versben beszél végig öt hatalmas felvonást. S ez a vers nem általó alekszandrin. Eleven, bevágó, szellemes. Ábrányinak a maga idejében kitűnő, de pötyögő s finomságtördelő fordítása nem is ad igazi képet róla, hogy mennyire beszéd és költészet egyszerre. A részletek: apró jelenetkék, epizódalakok, a főalakok egy-egy gesztusa, ha nem is áll mögöttük a nagy mű hitele, de ragyogók, életesek, egy kismester ötletes remeklései. S mindazon, ami történik, a francia vérmérséklet szesze. Cyrano nem gicces, csak egész különös fajta mű. Egy gyönyörű héj velő nélkül. De héjnak szép, csiszolt, sok mindent megtükröző. Egy romantikus vérmérsék nekivágott, hogy kora nagy szenvedélye, realisztikus, pszichológiai hajlamai ellenében is érvényesítse magát; kijátssza játékát, akármit szól hozzá a korszellem. A játék bizonyos fokig sikerült: az író visszahozta a romantika fényét, a kor azonban (amelynek törekvései nem elfogultságok vagy rögeszmék, hanem feladatok) megbosszulta magát: elvonta tőle az igazi mondanivalót. Rostand nem nyitott új kort, akik azonban únják a sok színházi problémát, lelkit és társadalmit, ma is megérthetik megtévedt kritikusait.

A *Cyranót* felújítani, azt hiszem, akkor érdemes, ha komoly művekkel elgyötört együttest s közönséget egy kis lélekzethez akarunk juttatni. Vagy még akkor, ha fiatal gascogneadra alkalmas színészgárdánk van, amelynek a szeszét itten akarjuk bemutatni. Döntse el a művelt bérletes: szükséges volt-e Cyranóra az előbbeni okból. A nagy vér az előadást alig indokolja. Ez a Cyrano bizony nem az ifjúságnak volt parádéja; hőseit nézve nem egyszer eszünkbe jut a verssor: »Minden dolognak rendelt ideje vagyon«. Ezt nem az előadás kisebbítésére mondom. Cyranót jobban játssza a Nemzeti, mint Machbethet vagy Leart. Nyilván jobban is lelkesedik érte. A Magyar Színpad címlapján Kiss Ferenc így ír róla: »Cyrano maga a mese, a holdsütötte álom és a ragyogó

A ZALAEGERSZEGI GÖCSEJI MÚZEUM

MEGHÍVJA ÖNT

SZOBOTKA IMRE

(1890—1961)

MŰVÉSZETE AZ 1910-ES ÉVEKBEN CÍMŰ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITJA:

SZABÓ JÚLIA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

1982. SZEPTEMBER 3-ÁN,
PÉNTEKEN DÉLUTÁN 16 ÓRAKOR

GÖCSEJI MÚZEUM ZALAEGERSZEG
BATTHYÁNY ÚT 2.

A KIÁLLÍTÁS NYITVA:
1982. SZEPTEMBER 3—OKTÓBER 10-IG.

ZZ 82 3321

SZOBOTKA IMRE

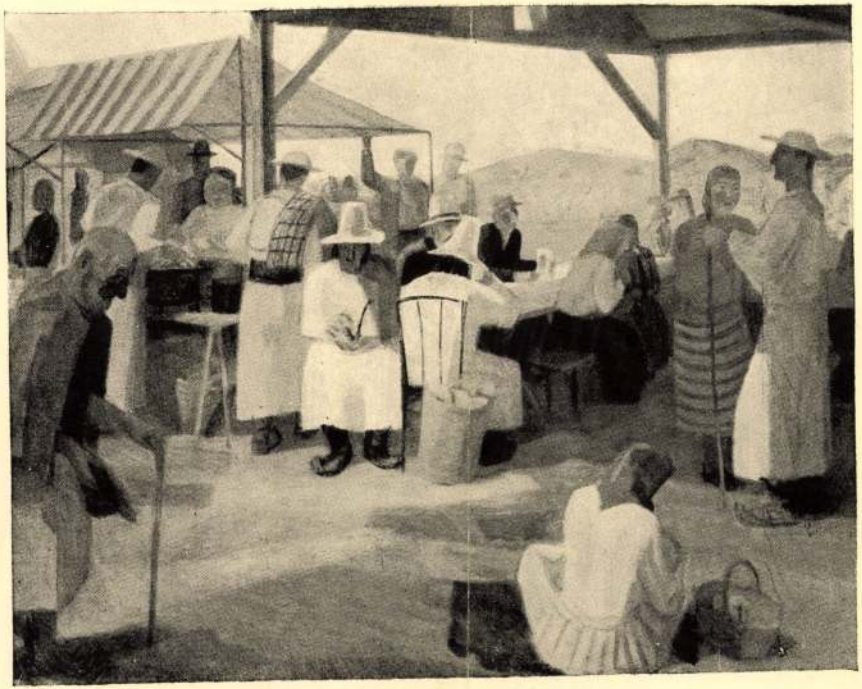

78. Szobotka Imre: Lacikonyha.
(Budapest, Fruchter Lajos gyüjteménye)

Szobotka Imre

Szobotka Imre

Lebegenyi ház

Orszaig-Világ 1971/37 20 old.

Szobotka Imre

Munkái találhatók a jelzett gyűjteményben.

Dévényi Iván: Deák Dénes gyűjteménye; Műgyűjtő 1973/3.sz. 19.l.

Szobotka Imre

a Gresham kárház tartozott.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 13351

3911

Szobotka Imre

műveit 1921-24 között a IV. Váci u. 11/b
sz. ház kiállítóhelyiségében mutatták be.

Berza László, Bernát György, Erdei
Ferenc stb: Budapest Lexikon, Budapest
1973. 1335 l

110 l

Szobotka Imre
festő

1927-ben a KUT művészei
közé tartozik.

Erdős Jenő: Egy életpálya - 75 év
MŰVÉSZET, 1973. április -28.oldal

Szobotka Imre

A korábban kubista Szobotka az 1920-as évek második felében kapcsolodott a magyar posztimpresszionista müveszekhez.

Pataky Dénes:Szőnyi 11.old.
Corvina 1971

Szobotka Imre
festő

Miltiades.

Végvári Lajos: Károlyi Ernő képei a Mednyánszky Teremben
MŰVÉSZET, 1972.augusztus - 33.oldal

SZOBOTKA IMRE, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár 343 darabból álló Kunvári gyüjteményének jegyzéke.
Festmények, grafikák.
303./ SZOBOTKA IMRE, - Parasztudvar, -akvarell, papir, -36+ 51.-Ltsz.68.673.-310.old.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Uj szerzemények, II, 305.old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XIII. 1968. Pécs, 1971.

Gobbi Imre

neve említve Bernáth Aurél "Az absztrakt művészetről" A Szinyei Társaság és művészetünk utja /1947/ c.cikkben a 71-78.old.-on. /A muzsa körül Bp.1962.172-186.old./

Kritikák és Képek 1976.Bp.Corvina

Gobolka Imre

„Gabala bás Zebegényben"

o.v. 60x80 J.l.j.: Gobolka Védett.

Ár: 6000 Ft

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976 december

Szobotka Imre (1890-1961)

„Óbudai hajópyár" Pastell 49x65

S. l. jobbra: Szobotka

K. ár: 6000 ft.

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976 december

Szobotka Imre

Méltatás

Meier Ottó: Párizs és az itthoni vonzásában.
Művészet, 1978. május – 4 lap.

Szobotka Imre festőművész

A szentendrei művészet 50 évét bemutató retrospektív kiállítás megnyílt az új Szentendrei Képtárban. – A művész műveiből is láthatunk a kiállítás son.

Szobotka

Losonczi Miklós: Öt évtized tárlata. Pest Megyei Hírlap, 1978. jan. 29.

Stobbe Lajos (1890-1961)

„Önarckép" o. v. (1920)

Dóvényi Iván magyűjteményének kiállítása a győri
múzeumi képtárban 1977.

Szabatka Imre, festőművész

Dömsöd költői óráját Petőfi teremtette, századunkban felfedezte, ezt a tájat a festészet is. Ez a felderítés folyamatos, melyhez a művész is hozzájárul.

Lasonci Miklós: Az egyik forrás Dömsöd.
Pest Megyei Hírlap, 1977. júl. 21.

Szobotka Imre, festő

L.:Thorma János

Heitler László:A műgyüjtő alkotása 907-909

Zelenka Dezső 1977. okt. XX/10.

Szobotka Imre

Méltatás

Szabó Julia: A rajz és az akvarell a Gresham-kör művészetében.
Művészet, 1976.december - 20.oldal.

Szobotka Tibor

A Szinyei Társaság tagja
lett Szobotka 1947-ben.

Rózsa Gyula: „Románcok" 1945 után.
Művészet, 1977. december - 26. lap.

Szobotka Imre

festő -

1944-ben a „Tér és Forma" című folyóiratban Kárpáti Aurél mittatja szín vérzetét, főleg a zsennyei, balatoni és zebegényi tájképeit emeli ki.

Dévényi Iván: Szobotka Imre

Müvészet, 1970. november - 15.lap

MDK

Szobotka Imre

Dülő, of.

Szépm.Muz. Uj magyar képtárának kat.1928.

Szobotka Imre

1934. Tizennyolc magyar művész kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

BH. 934. II. 18

Szobotka Imre

1942. nov. 6. a pécsi
városháza közgyűlési
termében fenti előa-
dása. Mi volt a
tárgya nincs emlitve.

Nikpkiáll

EGYETEMI NYOMDA

31 nap **MÁRCIUS** 13. hét

21 ...árnap		Virágvas. *Benedek*
22 Hétfő		G. Katalin *Oktávián*
23 Kedd		Viktorián *Frumenc*
24 ...zerda		Gábor főa. *Gábor*
25 ...ütörtök		Nagycsüt. *Irén*
26 ...éntek		Nagypéntek *Nagypéntek*
27 ...ombat		Nagyszomb. *Hajnalka*

Szobotka Imre

A Képzőművészet iskolája cimü könyv foglalkozik müvészetével.

/Képőmüvészeti Zsebkönyvtár/

Magyar Hirlap 1977/173/lo

Wagner: A képzőművészet iskolája

Szobotka Imre

Emlékkiállítása a Magyar Nemzeti Galériában.

Ár és fizetség

Élet és Irodalom, 1971. szept. 11.

26

SZOBOTKA IMRE
FESTŐMŰVÉSZ
GYŰJTEMÉNYES
KIÁLLÍTÁSA
1938 MÁRCIUS 13—27.

Szobotka Imre

SZOBOTKA IMRE

Több mint húsz éve immár, hogy *Szobotka*, mint a magyar kubista festészet egyik előfutára, Kmetty Jánossal együtt kitűzte a lázadás zászlaját az akkori naturalizmus és impresszionizmus ellen. Évek hosszú során át hirdette kitűnő munkákkal, hogy ő a naturalizmus „külsőségei" és az impresszionizmus „esetlegességei" helyett valami mélyebbet és abszolútabbat akar kifejezni, többet kíván nyujtani az objektív tárgyi szemléletnél: *a valóság lényegét* keresi. E művészi magatartás az érzés helyett a hideg értelemre vetette a súlyt s minthogy a művész nem a maga lelkiségét analizálta, hanem a természet tárgyias jelenségeit, magától értetődően mereven szemben állott az expresszionizmus célkitűzéseivel is. Akkor még ezek az úttörők — sőt külföldi szellemi rokonaik se — látták, hogy őket tulajdonképpen csak fokozati különbség választja el a naturalistáktól. Pedig valójában ők is naturalisták voltak, afféle ultra-naturalisták, akik szintén a valóságot, csak éppen *az állandó valóságot* akarták adni képeikben. Sarkalatos tételük szerint túl a művész minden szubjektív érzésén, impresszióján s az atmoszférikus jelenségek behatásától is függetlenül van a világ jelenségeiben valami állandó és alapvető lényeg, s ők ezt a lényeget akarták kifejezni.

De hogyan?

A szín — a kubisták elmélete szerint — nem „lényeges" eleme ennek az általuk keresett abszolút valóságnak, sőt még csak nem is „jellemző", hiszen a szín a fényjelenségek behatása szerint folyton változik, ellenben igenis örök és állandó *a forma és a tér*, s így a „lényeg" a tömegek és a síkok s ezeknek egymáshoz való viszonya a térben.

Szobotka akkor kísérletezett ezekkel a század elején felmerült problémákkal, mikor ezeknek fontosságát nálunk még csak igen kevesen sejtették. Sőt nem egy munkájában már akkor messze túl jutott a kísérletezés fázisain. Hogy csak két emlékezetes képét idézzük: *Vágtató szekér* és *Hajón* című munkái nemcsak történeti jelentőségűek, de maradandó értékei is a magyar kubista festészetnek. A művész ma jóleső elégtétellel láthatja, hogy ha az új magyar festőnemzedék nem is követte őt azon az úton, melyen ő szinte úttörőként indult el, éppen ma és éppen e nemzedék legjobbjai azokon a tanulságokon nőttek nagyra, melyeknek jelentőségét akkoriban talán csak ő és Kmetty ismerték fel idehaza.

Igaz, hogy az új nemzedék nem alkalmazza a dogmatikus kubizmus minden formát széttördelő, a formákat alapvető gyökerükig analizáló módszereit, hanem *Cézanne*-hoz, a nagy kezdeményezőhöz nyúl vissza, aki nem elvont térképzeteket ábrázolt, hanem „csak" a kép mélységi tagolására törekedett, egyébként azonban megmaradt *a valóság talaján* s megmaradt *festőnek*, akinek megvan a maga egyéni szinvilága. De hiszen *Szobotka* sem volt soha valójában „absztrakt", ő is mindig *érzéki képet* akar adni, mindössze erősebben hangsúlyozta a tárgyak szögletességét, térbeliségét, többirányú kiterjedését, a testeket körülhatároló síkok irányát, zárt összefüggését — *a képszerkesztést*. De sohasem mellőzte — még kubista teljesítményeinek csúcspontján sem — a világítási és fényhatásokat, melyeket a kubizmus elvetett és a maga önkényes világítási „rendszerével" pótolt. *Szobotka* nemcsak a tömör tömegeket kereste, hanem szívesen festette a laza összetételű, elaprózott formákat is, mint amilyenek a fák lombdús koronái s merész dinamikával ábrázolta a mozgást is, a vágtató lovakat például, pedig a kubizmus elvből kerülte mindig a „változó" testeket s csak azt kereste, ami állandó és változatlan.

Szobotka sohasem áldozta fel dogmáknak a festőiséget s így nála tulajdonképpen adva volt az átmenet mai stílusához. Fejlődése nem konjunkturális alkalmazkodás a ma festői „divatjához", hanem logikus folyománya multjának és alapérzésének. Most is a valóságot festi, most is érzéki képet tár elénk, most is foglalkoztatják világítási és fényproblémák (erről főleg *figurális képei*, *tájképeinek* széles skálájú zöldje s színben igen finom *pasztelljei* beszélnek meggyőzően!), csak most a hideg értelem mellett az érzés is szóhoz jut nála s képeinek szigorú, zárt szerkezetességét gazdagabb festőiség teliti új tartalommal.

Ehhez képest változott meg festői mondanivalója is. Ma *a tájkép* dominál *oeuvre*-jében, mely a kubizmusban szinte kivételes jelenség (mint ahogy a gyümölcs- és virágcsendéletek helyett is mesterséges tárgyakból összeállított csendéleteket festettek a kubista festők!) s az emberi test helyett is *a természet organikus egységét* keresi *Szobotka*. Ám ma már nem geometrikus rendszeresítéssel, hanem az élő természet életteljességének éreztetésével. Miután végigjárta a kubizmus analizáló iskoláját, most valami átfogó *szintézisre* törekszik. Arra is ráeszmélt, hogy a képből — az életesség illúziójának teljes megsemmisítése nélkül — nem lehet száműzni az illuzionisztikus elemeket, mert a két dimenziójú vásznon három dimenziót csak „hazugsággal" lehet éreztetni. Amellett ma már a világot nemcsak rideg ábrázolással akarja megjeleníteni, de az ábrázolást a maga szubjektív lírájának zenéjével is kíséri. (Csak éppen hogy megtartotta a kubista szellem eredményeit, ami főleg képeinek formai gazdagságában jut kifejezésre.) Ez a líra se nem patétikus, se nem érzelmes, szemérmes mértéktartásában azonban hű kifejezője a szűkszavú művész minden szenvelgéstől ment puritán egyéniségének. Sőt, bár új képeit *Zebegényben* festette, az érzés kivetítése nála merőben más, — ősibb, primérebb — mint

1. BEFŐZÉS

neonaturalistáinknál, vagy romantikus realistáinknál s az érzéstartalom *más módon* is kerül a képbe, mint amazoknál. Míg ugyanis azok „úgy látnak", helyesebben : úgy alakítják át a természeti jelenséget, hogy az kifejezze legbensőbb érzelmi világukat, *Szobotkában* a természet tárgyi tartalma indítja meg az érzésfolyamatot. Az ő érzéseit *maga a természet sugallja* s a művész úgy rögzíti meg ezeket a természet közvetítésével átélt érzéseket, hogy ezeknek az érzéseknek természeti hordozói forma, szín, világítás, közelség, távolság s a nagyság és kicsiség relációja szempontjából pontosan megfeleljenek a külvilág jelenségeinek s hogy a képen művészileg megrögzített természet kísérő zenéje, a líra is, lehetőleg megközelítse azt az érzést, amit a művész *átélt* a természet — mint model — előtt. A romantikus realistáknál az alkotás útja belülről kifelé fut, a művésztől a természetig — *Szobotká*-nál kívülről befelé vezet, a természettől a művészig. Ezen az úton persze a környezet jelenségeiből sokféle benyomást nyer a festő s csak természetes, hogy egy olyan becsületes és őszinte művésznél, mint amilyen *Szobotka*, azok a benyomások, melyek hajlamaival és vágyaival harmonizálnak, a nagyobb lelki rezonancia révén uralkodó szerephez jutnak, sőt későbbi benyomásait is átszínezik, s így irányt szabnak újabb vágyainak, tehát új festői törekvéseinek is.

Ez az út vezette *Szobotkát* a multból a jelenbe s ez viszi őt tovább a jövendőbe, mely bizonyára méltó lesz érdemes multjához és ahhoz a ranghoz, amit kivívott magának a mai magyar művészet hierarchiájában.

Rózsa Miklós

10. VAK

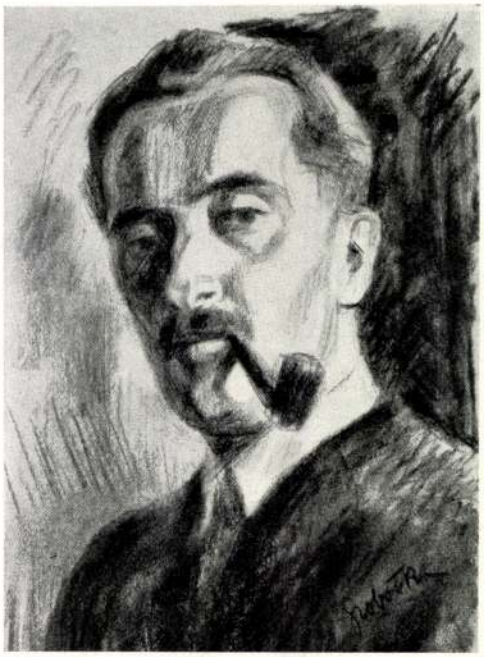

Mikor a kép készül, a festő úgy érzi, hogy amint nyomon követi elképzelését, melyet képén lerögzíteni szándékozik, tudatosan jár el. Tudja, hogy miért kell egyik színt kihangsúlyozni, a másikat alárendelni, mikor használjon analóg formákat s mikor éljen kontrasztokkal. Ismeri a vonalak dinamikáját, a színkeverés fortélyait, tudatosan válogat a felmerülő kompozíciós lehetőségek között és festői állásfoglalásának bizonyítására s esztétikai kívánalmai szerint mérlegeli, rendezi és csoportosítja a kép alkotó elemeit.

De ha magyarázatot akar fűzni képéhez, észre kell vennie, hogy ez a tudatossága másrendű fogalmak világából való, mint a beszéd. Szavak nem fejezhetik ki gondolatát, mely a kép alkotásánál vezette. Mint a zenei gondolatot hiánytalanul csak a zene adhatja vissza, a festői gondolatot nyilvánvalóan csak a kép. Hiába próbálkozik körülírással, vagy hasonlatokkal, a lényeget nem tudja megvilágítani, legföljebb egy ívet ír köré, melyen belül homályosan dereng csak az igazság.

— —

Művészi pályám elején a művészet és a harmónia titkos törvényeit kutatván, a kubizmusban találtam meg ezirányú kísérleteimhez

12. VADALMA

a legtöbb lehetőséget. A térábrázolásnak és képorganizálásnak problémája benne érte el virulenciájának tetőpontját. A kubizmus elvi ridegségét avval igyekeztem ellensúlyozni, hogy formanyelvéből lehetőségig kiküszöböltem az önkényes elemeket. Ezidőbeli képeimen a tárgyak — előbbi analitikus ábrázolásukkal szemben — visszanyerik egységes megjelenési formájukat, forma és szín kölcsönösen indokolják egymást s elrendezésükből mintegy magától adódik a kép kompozíciója. A főtéma még mindig a tér, de már megindul benne a szerves élet, hogy hamarosan ez vegye át a főszerepet. És a természet megint — mint mindég — visszatér. Az elvont és természeti elemek harca egy ideig még változó szerencsével folyik, de elbuknia egyiknek sem szabad, mert végső eredménynek csak a teljes kiengesztelődést, a harmóniát tekinthetem.

A természetszemléletnek túl kell nőni az egyszerű regisztrálás tényén. A festőnek tudatosítani kell a realitás mélyén rejlő összefüggéseket s vízióját az élmény közvetlenségével hívni életre.

Hogy ez képeimen mennyire sikerült, azt már a néző van hivatva megítélni.

Szobotka Imre

2. VIADUKT

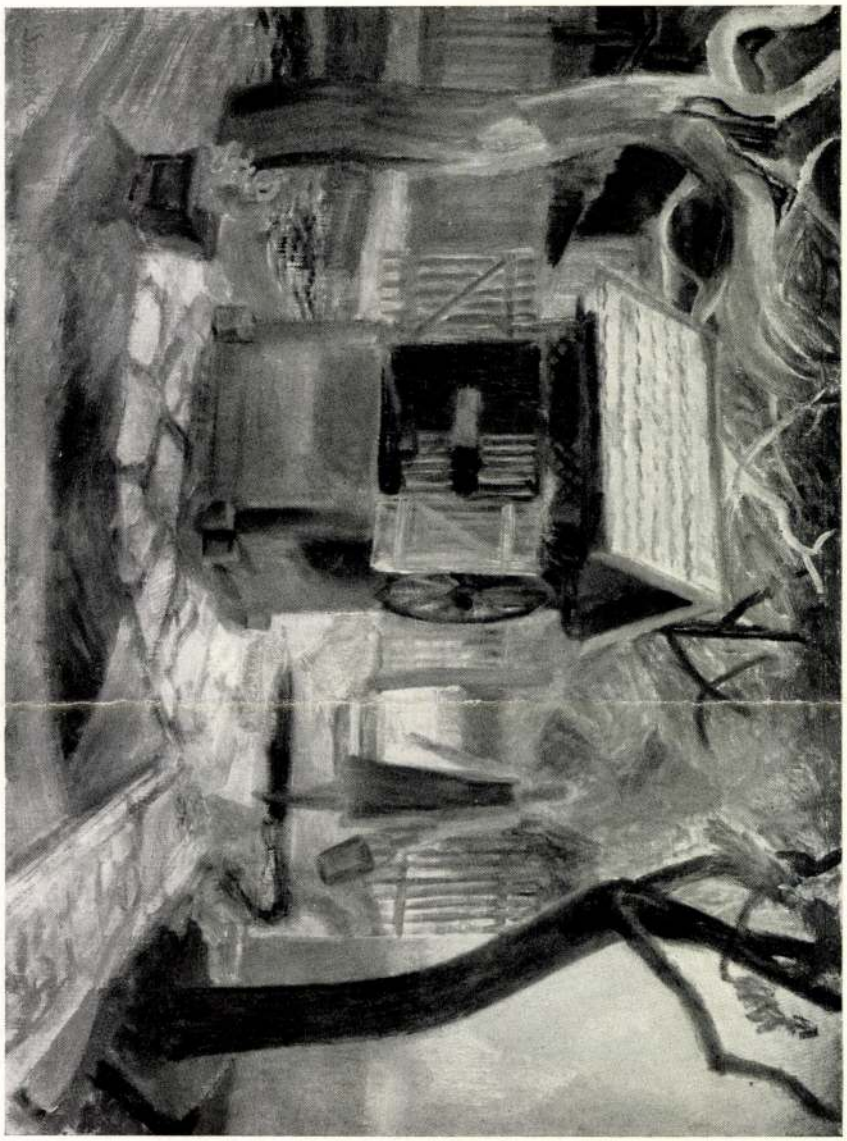

8. KEREKESKÚT

22. ITATÁS

KÉPEK JEGYZÉKE

1. Befőzés	(80×100)	800 P
2. Viadukt	(80×100)	800 P
3. Kőbánya	(80×100)	750 P
4. Diófa	(80×100)	750 P
5. Kis híd	(80×100)	750 P
6. Zöldséges kocsi	(80×100)	750 P
7. Fűzfák	(75×100)	750 P
8. Kerekes kút	(75×100)	750 P
9. Ablakban	(75×100)	750 P
10. Vak	(75×100)	750 P
11. Fák	(75×100)	750 P
12. Vadalma	(75×100)	750 P
13. Olvasó leány	(70×90)	700 P
14. Mennek az itatóhoz	(70×90)	700 P
15. Beköszönt az ősz	(70×90)	700 P
16. Karácsonyfa	(60×95)	600 P
17. Útforduló	(65×80)	550 P
18. Kiskert	(65×80)	550 P
19. Alkony	(60×80)	500 P
20. Falurészlet	(60×80)	500 P
21. Patak	(56×80)	500 P
22. Itatás	(60×75)	450 P
23. Kisköz	(60×75)	450 P
24. Libák	(60×73)	450 P
25. Patakpart	(50×70)	400 P
26. Dombos táj	(50×60)	400 P
27. Faluvége	(50×60)	400 P
28. Erdőszéle	(50×60)	400 P
29. Ház a domboldalon	(46×65)	400 P

Pasztelek:

30. Gombás asszony	(48×63)	200 P
31. Piac	(48×63)	200 P
32. Istálló	(48×63)	200 P
33. Verandán	(48×63)	200 P
34. Zöldzsalus ablak	(48×63)	200 P

Szépművészeti kiállítások, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 8.
Telefon: 382—122.

79332 — ATHENAEUM Felelős kiadó: Fränkel József.

Szobotka Imre

l.

Müterem I. csop
Miáll. 1935 febr.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Szobotka Imre

Tájkép 1930 körül, o.v. 80×100 cm

Az impresszionizmus
Magyarországon

Barbara Lane

1330 Laurel, o.v. 80x100cm

A. Simpsonmorgan

Morgansimpson

Szobotka [Imre], festő

Megemlítve.

Kontha Sándor: Bernáth Aurél kiállítása a Városházán M. N.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 15.

Szobotka Imre festő

Pécsszava 1921. nov. 18. 6. o.

Szobotka Imre és Varga Oszkár

kiállítása

Szobotka Imre festő

Művészet, 1921 I. 344.

kiállítások.

Szobotka Imre, festô

Pásztortúz, 1925. XI. évf.
131. l.

Szoholay Béla: Budapesti művészeti esemé-
nyek

Szobotka Imre festő

Szabad Művészet, 1949.

III. évf. 4. n. 164. o. Kiállítási naptár.

Szobotka Imre festő.

Szab.Nép.1951.259.sz.nov.4. 9.l.

Kotétka Imre festő

Szabad Nép 1947

4.9. – 4. l.

Szobotka Imre festő

Uj Ember. 1952. 23.szám 2.old.

Tavaszi tárlat.

Szobotka Imre.

Meyer Manuel.
1948. XI. 25., 4. old.
(:Jenámoli:)

Szobolka Imre festő

a Szinyei Társaság X-ik kiállítása

Szabad Nép 1948 febr. 25.-60.-

Szobotka Imre festő

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 5. sz. 214-216. o. kiállítások.

Kizimi

Szabatka Imre festőművész.

Művelt Nép, 1954. jún. 25. 4. old.

Szobotka Imre festő

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 3. sz. 72. o.

kiállítási Naptár.

Szobotka (Imre)

festő

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 3. sz. 31. o.

A II. Szabad Nemzeti kiállítás. (S.S.)

Szobotka Imre festő

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 3. sz. 33. o. - 35. o.

kiállítások. - Gráber Margit, Perlrott Csaba Vilmos és Szobotka Imre kiállítása az Ernst-Múzeumban.

Robotra Imre „Jesto"

Szabad Nép
1946. 4.4. – 4. l.

Szobotka Imre festőművész.

Megy a Nemzet.
1947. IV. 1.; III. évf. 74. a.
3. old.
(: Benczúrból :)

Szobotka Imre festőművén.

Magyar Nemzet.
1946. VII. 7.; II. évf. 148.
(: Bezámoló :)

Szobotka Imre grafikus.

Magyar Nemzet.
1946. VIII. 17.; II. inf. 183.
(: Benámoli :)

Szobotka Imre festö.

Béke és Szabadság.1952.22.sz.jun.1.11.1.

Szobotka Imre festő

Szabad Művészet: 1950/V. 11. 420-429

Rabinovszky Máriusz: a grafika és a
I. Magyar Képzőművészeti
Kiállítás

Szobotka Imre festő

XX. 52.

Nouvelle Revue de Hongrie

1939. XXXII. année, LXI. tome, 56-58. l.

Fajcsay János: Szobotka Imre.

Szobotka Imre festő"

Szabad Művészet, 1948

II. évf. 5. sz. 1990. A Művészeti Tanács lapja.

Szobotka Imre festő

képzőművészeti a bányáról
az üzemekről, az újjáépítésről

/Szabad Nap 1948. nov. 23 - 6

Szobotka Imre festő

Szabad Művészet, 1948

II. évf. 10. sz. 334.o. – Művészeti Hírek.

„South Wales Evening Post"

Szobotka Imre grafikus

Magyar Müvészet 1925.490-493.o.
A magyar grafikat amerikai bemutatója

Szobotka Imre

Galambduc. Kéje repr.
n. o. 58. l.

tekintése után érdeklődünk minden legkisebb jegyzetük iránt is. A mérséklet, amelyet ezen a téren a Társaság kötelezőnek vélt, azt hiszszük, tiszteletreméltó.

Még egy kiállítást láttunk januárban, még pedig a *Tamás-galériában*. *Szobotka* Imre gyüjtötte ide mintegy negyven képét. A festő rokonszenves tehetség; kiállításainkban nyolc év óta kísérhettük figyelemmel fejlődését. Eleinte kissé idegenszerűen hatott, nem saját stílusa miatt, hanem mert képein túlságosan érezhető volt idegen festőcsoportok stílusa. Ettől a hátránytól komoly munkája révén megszabadult s ennélfogva világosabban láthatjuk igazi törekvését. *Szobotká*nak művészi előadása, azaz a mód, ahogyan világtapasztalatait a vászonra viszi, néhány itt kiállított képén (Csigás utca, Téglagyár udvara, Borjúdomb) jól tanulmányozható, ezeken ugyanis a messze elnyúló terep, a házak, a gyepes foltok, a megrogyott domb-darabok, utak igen alkalmas motívumok arra, hogy előadásuknál a festő mindent határozott síkokra bontson fel. E síkok összeépítését tiszta és határozott színekkel ízlésesen oldja meg. A világos színek, amelyek nagyon levegősek, mintegy belefeszülnek az egyszerűre fogott síkokba. Ezt az egyszerűsítést fokozza még néhány sajátság, így elsősorban az, hogy szinte csak a fény jelenlétét érezteti, — a formákat plasztikussá alakító árnyékokat vagy a festői clair-obscur-t azonban nem. Mindezek az elemek nem is volnának stílusosak az ő előadásának keretében, van tehát értelme, hogy legtöbbször lemond róluk. Alakos képein, amelyek közül az „Uzsonna" című érdekelt minket leginkább, a szobrászi forma inkább csak pedzve van, de korántsem hangsúlyozott s itt is a szín pehelykönnyűsége hordja a hatás magvát. Körülbelül ily jegyek jellemzik művészi stílusát ma; a nagy komolyság, amely e művein jólesőn uralkodik, reményt kelt arra, hogy tehetségének nem ez az utolsó állomása.

Lyka Károly.

Lyka Károly: Műcsöreti
Krónika.
MAGYAR MŰVÉSZET 1929.
54 l.

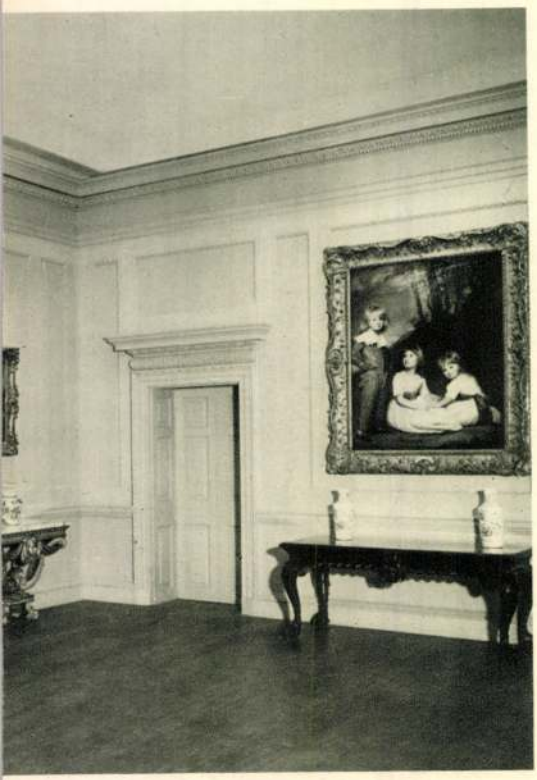

R, ESSEX, ANGLIA) SZÁRMAZÓ SZOBA.
világhírű festménye, Miss Linley arcképe
iai múzeum

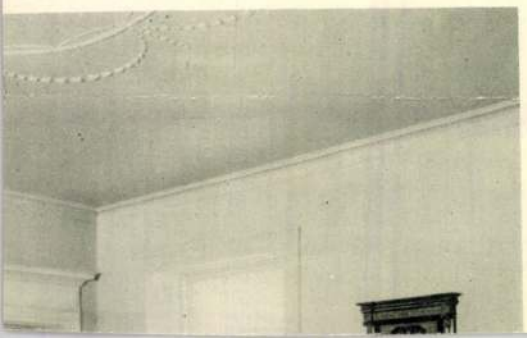

SZOBOTKA Imre

Ködös utca, Sirbatétel - rézk. 1921 ill. 1924

Válogatás Füst Milán gyüjteményéből.
Bp.:PIM, 1992 [kiáll.kat.]
leirás # ill.

VILÁGCÉGEK
MŰSZERTECHNIKÁJA
IBM

SZOBOTKA Imre

A müvész hugának képmása 1920. Olaj, vászon, 12ox80 cm

A kép H.Balázs Éva tulajdonában

ld. Kállai Ernő: Uj magyar piktura. Bp.,1990
11. szines kép

ából. Erre az időre esik Szur-
is, noha a kritika erősen bi-
s megoldásait.
kkor a két vidéki centrum: Mis-
virágzásának évei is. Az ötve-
as évek elején országos jelleg-
állításokat 1962-től kezdve
bemutató váltotta fel - ezek
jó átlagon mozgó alkotásainak
, amik közül Feledy Gyula,
emelkedtek ki - a páratlan é-
Biennaléra került sor /elsőiz-
lci telep amúgy is erősen gra-
n ebbe az irányba tolta el. A

MDK

Szobotka

Rabinovszky M: Forró művészi sikerek a hideg télben. Magy. Grafika. 1929. 1-2.sz. 5 6 l.

Szobotka Imre, festő

L: Endre Béla

László Gyula: Művészetről, művészekről 89-91

Tinatáj, Szeged, 1979. aug. XXXIII/8.

Szobotka Imre

A "KUT" tagjai,-a Képzőművészek Uj társasága- kiállitását a Nemzeti Szalonban rendezték. Szokolay Béla értékeli a tárlaton bemutatott müveket:

Egry József: "misztikus tónusok puhasága",

Szobotka Imre: "éles és megnövelt értékü formák",

Bornemisza Géza: "a jelenségek végsőre redukált, leegyszerüsitett vonala és szinértéke jellemzi müvészetüket.

Fenti tárlaton szereplő müvészeket lásd: Csók István nevénél.

Élet. Bp. 1925. márc. 15. XVI. évf. 6. sz. 119-120. lap.

Mondrian, Piet 50, 201
Monet, Claude 7, 121, 140
Muche, Georg 81
Munch, Edvard 9, 118
Munkácsy Mihály 126, 134, 137, 138, 139, 140, 142, 228
Muthez, Richard 220

Nagy Balogh János 169, 174
Nagy Sándor 201
Nolde, Emil 7, 8, 114
Nemes Lampérth József 170, 171

Nyergesi János 174

Paál László 134, 139
Paizs–Goebel Jenő 168
Passuth Krisztina 236
Pataki Gábor 236
Pechstein, Max 80
Perlrott Csaba Vilmos 126, 158–159, 160
Petőfi Sándor 126
Péri László 81, 92, 96, 203, 211, 213–214, 241
Picasso, Pablo 14, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 124, 151, 163, 201, 203, 205
Piloty, Karl 133, 136, 168
Pissarro, Camille 121, 140
Poelzig, Hans 48, 51
Poussin, Nicolas 90
Pór Bertalan 98, 162, 164–165, 172, 200
Prinzhorn, Hans 64
Pru'dhon, Pierre Paul 118
Puni, Ivan 11, 29–31

Raffaello 184
Redon, Odilon 118
Reinhardt, Max 91
Rembrandt 7
Renoir, Pierre August 119, 120, 121, 140
Rippl–Rónai József 85, 126, 143, 144–148, 149, 150, 153, 154, 161, 174, 178
Rousseau, Henri 118, 186, 187, 216

Scheiber Hugó 199–200, 241
Schelfhout, Lodewijk 8
Schlemmer, Oskar 81
Schlichter, Rudolf 81
Schmidt–Rottluff, Karl 8, 80
Schönberger Armand 158, 163
Schrade, Hubert 88, 89
Schwitters, Kurt 12
Signac, Paul 7, 140
Simon J. György 182
Sisley, Alfred 121, 140
Slevogt, Max 7, 80
Steinmetz, Georg 91

Székely Bertalan 125, 131, 133–136, 137, 140, 172
Szinyei Merse Pál 136, 140, 141, 142
Szobotka Imre 160
Szőnyi István 134, 153, 167, 168–169, 170, 215

Tatlin, Vladimir 28, 45
Terborch, Gerard 19
Thorn–Prikker, Jan 8, 201
Tihanyi Lajos 118, 154–157, 158, 161, 163
Tiziano 89
Togores, José de 82
Toorop, Jan 8, 201
Toulouse–Lautrec, Henri 121
Tour Donas, Marthe 11

Uitz Béla 153, 165, 166–168, 170

Vallotton, Félix 146
Vaszary János 134, 141, 142, 143, 148–150, 169, 174
Vámosi Pál 241
Velázquez 119
Vlaminck, Maurice 82
Vuillard, Edouard 146

Walden, Herwarth 7
Westheim, Paul 89
Whistler, James 7, 146
Wolf, Georg Jacob 89
Wucher, Mónika 236

Zahn, Leopold 118
Zola, Emile 126

SZOBOTKA Imre

20, 97, 153, 158, 166, 177, 181–182, 188
216, 222

Citování 1991

belül a munkavédelmi megbizott kö-
ére felhivnia. A kárigény bejelenté-
adni részletes indoklással.
ényezéséről - a munkavédelmi megbi-
atároz.
lább agy napi keresőképtelenséget
nyvet kell felvenni, 1 pld. az SZTK

részleteit a 2/1980 (VII.31.) KSH

VÉGZETTSÉGE

gozó és adminisztrativ munkakörben dolgozó

ötelezettségüknek a rendelkezésükre
avédelmi ismereteket tartalmazó -
vilatkozat formájában tesznek eleget.
aként meg kell ismételni az időközben
átdolgozott ismeretanyag alapján.

kavédelmi Szervezete előtt tesz irás-

Szobotka Imre
festő

A párizsi Académie La Palette-en
tanára Metzinger Dumoyer de
Segonzac, Henri Le Fauconnier
voltak.

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Müvészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő

1890 szeptember 3-án született
Lalacegerszegen Szobotka Imre.
1961 május 24-én halt meg
Budapesten.

Devecseri Gábor: Szobotka Imre
Művészet, 1970. november - 15 lap

Szobotka Imre
festő

A 10-es évek elején a fiatal festő
a Kubizmus hatása alá kerül.
Munkáira Guillaume Apollinaire
francia költő is felfigyel.

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970. november - 15. lap

Szobotka Imre
festő

Izamos tanulmány tárgyalja
Szobotka munkásságát. Az új
magyar festőművészet története"
Genthon könyv is méltálja.

Dévényi Iván: Szobotka Imre:.
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő

Választékos erlési műbarátok
vásárolják műveiket, a „Laci-
konyha" és a „Malom" című
festménye a Fruchter Lajos gyűj-
teményébe került.

Dévényi Iván: Szobotka Imre:.
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő-

1930-ban elnyerte a Szinyei Merse Társaság képkiállító-díját majd 1941-ben a Szinyei Társaság nagydíját.

Dévényi Iván: Szobotka Imre:.
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő -

A művész a 20 évek derekán
tagja lett a KUT-nak, 1926-ban
Hágában és Amsterdamban is
találta kiállítását.

Dévényi Iván: Szobotka Imre:.
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő

Párizsban Szobotka Imre művészbarátai voltak Csáky József és Farkas István.

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő-

A bráboni befyerése után karatér.
1921-ben Fonyagy Béla igazgatása
alatt működő Belvedere galeriá-
ban mutatbozik be. Kiállítását
a Nyugatban Hevesy Iván ismertette.

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő

Az első világhabosúrs években született
Paul Claudel „L'Annonce faite à
Marie" című művéhez készült kubista
szellemű akvarell-illusztrációja

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre

festő

Az első világháború kitörése Franciaországban Bretagneban érte Szobotka Imrét. Egy normandiai internálótáborba emberséges körülmények között élt

Dévényi Iván: Szobotka Imre

Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
fedő-

Apollinaire mulitést-ben tárlat
beszámolóban Szobotka Imréről.

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970.november - 15.lap

Szobotka Imre
festő-

A kiállitáson művei megállottak helyüket Berényi, Egry, Bernáth Aurél, Czóbel, Marffy Műveinek a taisaságában

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970. november - 15.lap

Szobotka Imre

festő

1967-ben a székesfehérvári
I. István király Múzeum
„A Gresham és köre" cimmel
kiállítást rendezett. Szobotka
5 festménye szerepelt.

Dévényi Iván: Szobotka Imre

Művészet, 1970. november - 15.lap

Szobotka Imre

festő

A székesfehérvári kiállításon szerepelt az „Ősz", a „Kanalétól", a „Dülő" az „Erdőszéle patakkal" és egy nagyméretű „Tájkép".

Dévényi Iván: Szobotka Imre

Művészet, 1970. november - 15.lap

Szobotka Imre

festő -

A művész fiatal korában a kubizmus és konstruktivizmus követője volt, később a posztnagybányai festészet képviselői, a Gresham asztaltársaság tagjai között volt.

Dévényi Iván: Szobotka Imre

Művészet, 1970. november - 15.lap

Szobotka Imre
festő-

A Művészet 1960 decemberi szá-
mában Farkasfalvi Melitta
az idős művész munkáiról.

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970. november - 15.lap

Szobotka Imre
festő -

1947-ben és 1959-ben gyűjte-
ményes kiállításai nyíltak. A
hivatalos elismerést is megkapta:
a Munka érdemrend tulajdonosa lett.

Dévényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970. november - 15.lap

Szobotka Imre
festő

Belvederében kiállított műveit Kállai
Ernő méltatta. 1944-ben Céramo és
a XX. század konstruktív művészete c.
könyvében is elismeréssel emlékezik
meg Szobotka Imréről.

Révényi Iván: Szobotka Imre
Művészet, 1970. november - 15. lap

Szobotka Imre

festő

Mellékelés

Bodri Ferenc: Csáky József:

Művészet, 1971. augusztus - 23.oldal.

Szobotka Imre
festő

1921 ősén a Hollandiába lévő
Szobotka mintermiden Derkovits
Gyula dolgozott.

Pataky Dénes: Derkovits Gyula.
Müvészet, 1971.augusztus - 19.oldal.

Szobotka Imre

festő

A művész a budapesti Sparmüveszeti Iskolában kezdte el tanulmányait. Tamára Ujvary Ignác volt, Studium-mait a párizsi Académie La-Palettenen folytatta.

Dévényi Iván: Szobotka Imre

Müvészet, 1970.november - 15.lap

Kobolka Imre

MAGYAR MÜVESZET

1925. 491
1926. 130
1927. 32, 33
1928. 404
1930. 46, 59, 118, 564
1931. 94, 250
1932 330
1929. 54, 58, 60

nyének éppen megfelelt .

reg, került -- nehezen --
közt -- ilyen is terem)
ik a kis motoros,
, de nem csoda -- olyan takaros !

Mirza-cica ül
a csak nem megy egyedül .
-- elindul a gép !
áll már soha -- hisz nincs rajta fék !

K. Pándy Margot.

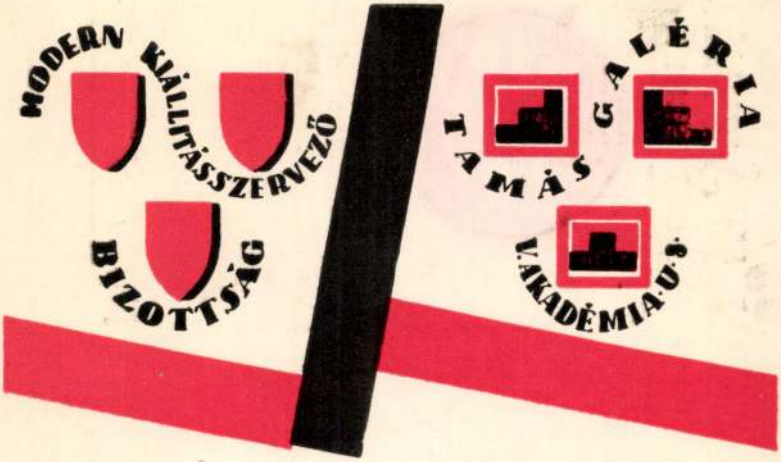

III. ESZTENDŐ XXIV. KIÁLLITÁS

TISZTELETTEL MEGHIVJUK

SZOBOTKA IMRE

FESTŐMŰVÉSZNEK

A MODERN KIÁLLITÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG ÁLTAL

A TAMÁS-GALÉRIÁBAN

(V, AKADÉMIA-UTCA 8)

RENDEZETT ÉS FOLYÓ ÉV NOVEMBER 1-ÉN, SZOMBATON DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR MEGNYILÓ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

EZ A MEGHIVÓ VAGY A VERNISSAGE-RA VAGY A KIÁLLITÁS BÁRMELY NAPJÁN KÉT SZEMÉLYRE BELÉPŐJEGYUL SZOLGÁL

A KIÁLLITÁS NYITVA: NOVEMBER 11-IG VASÁRNAP DÉLELŐTT 10—2-IG, KÖZNAPOKON DÉLELŐTT 10-TŐL ESTE 6-IG

TAMÁS-GALÉRIA KIÁLLITÁSAI

A MODERN KIÁLLITÁS-SZERVEZŐ BIZOTTSÁG RENDEZÉSÉBEN

V., AKADÉMIA-UTCA 8 ~ TELEFON: 254—23

NYOMTATVÁNY

Nagyméltóságu
Méltóságos
Nagyságos

Király Kalman ..... *úr*
úrnő

.....

BUDAPEST

IX Gáli us 15 b .....

9140.30. Hungária Rt.

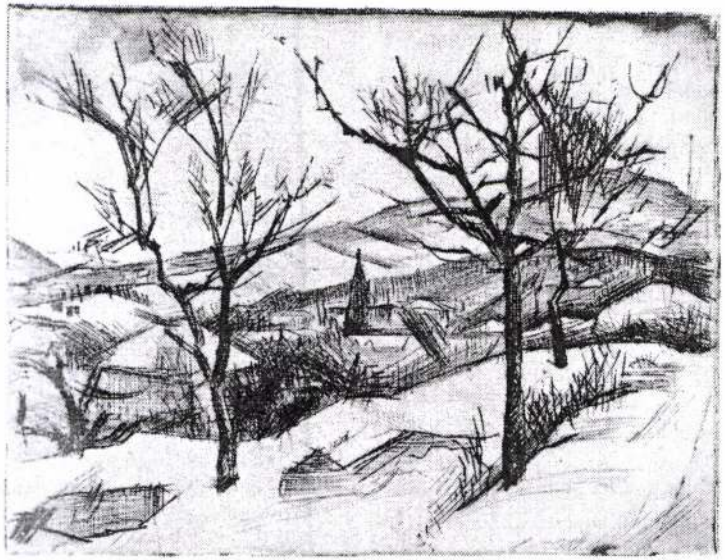

Szobotka Imre (1890–1961): Zugliget télen, 1922

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk
a
„KARCÓLÓTŰ MŰVÉSZETE"
című

Aba-Novák Vilmos, Patkó Károly, Szobotka Imre,
Szőnyi István, Tarjáni Jenő és Varga Nándor Lajos

1920 és 1930 között készült grafikáiból
rendezett kiállításunk megnyitójára

1999. október 7-én, csütörtökön, 18 órakor
a Ferenczy Galériában.

A kiállítást rendezte:
Zsákovics Ferenc művészettörténész.
A kiállítást megnyitja:
König Róbert grafikusművész.

A kiállítás 1999. október 7-től 22-ig tart nyitva.

FERENCZY GALÉRIA
1053 BUDAPEST, FERENCZY I. U. 28.
TEL.: 318-1007

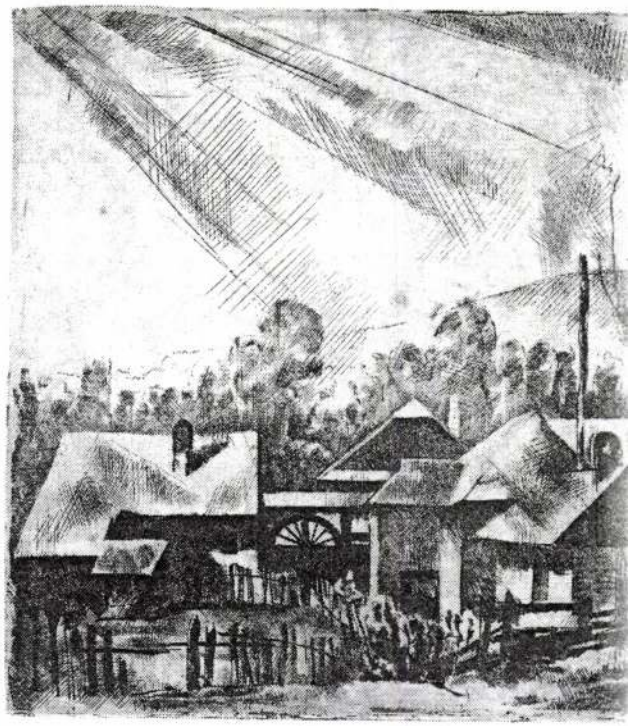

Aba-Novák Vilmos (1894–1941): Felsőbányai utca, 19

Scobotka Inne

Szobotka Imre

Diszitő festészeti terveret.

Repr.

Magyar Iparmüvészet

1907. 207. l.

Tanárá Feichtinger J. Gy.

Isabella Graf

Visite d'adieu de Mr. Graf

Klagen Sie nicht!

1907. 20. I.

Teure Freundin

Apr. 7. 07.

Szobotka Imre

ired

Källaipainting

40 | III/29.

Nagyméltóságú

Vallás- és közokt. Minisz-

tériumnak

Budapest.

Az esztergomi vár ma-

radványai ~~nak~~ idei fenntar-

tási költségének ~~részben~~ további

~~vagy kiegyenlítése céljából~~ részlete szanáni

a Műemlékek Ord. Bizottságá-

nak 1000 Pengőre volna

szüksége.

Tisztelettel kérem hogy

ezt az önzeget a Bizottság

javadalma terhére el-

számolás kötelezettsége

Szobotka Imre

Horváth Margit

47. l.

Szobotka Imre

irád

Bort Kéterer

405. l.

Repr.

Völgy 1003. 7.

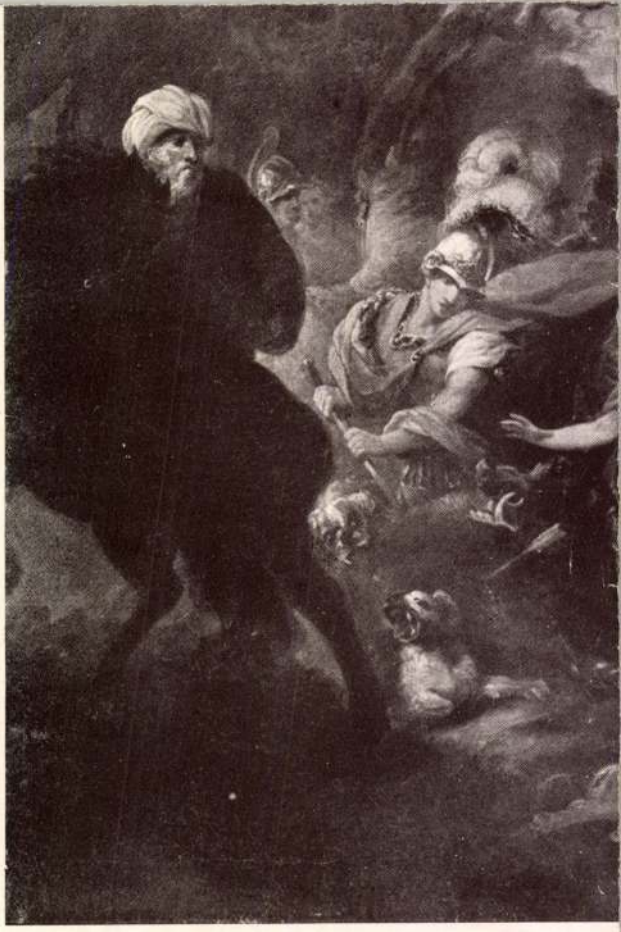

Szobotka Imre

Végbiz jeles eredm.

Értimisk 1909/10.

" 10. l.

546. Ismeretlen festő.
A XVII. századból.

546.
~~546.~~ Günther Ida.

van ábrázolva,

Derékon alól[illegible] kissé
rózsaágat tart két viraggal, jobbjá
mutat, melynek egyik lapján Lasset
a b c d e f ff g h i m o p s ss olv
lefésült haja, szemöldöke, szeme sö
valók, fejdísze és brocheja ugy n
nak kivágott derekát fodrok szegély
puffasztottak és csokrokkal kötvék
szalag mentén, aranycsipke, köténye
láncza három soros. Felirata fölül
v. Guenther Ano Dom. 1652.

Vászon, méretei 75 64.7
Lanfranconi Enea gyüjtemé
Átvétetett az 1895: V. 30-
No. 682).

904: V. 3.

57

Szobotka Imre

keresk. min. tól 500 k

Értimisk 1909/10. 8. l.

515.

...nad balra. Hátrafésült hosszú haja s
...a leberetvált. Lecrefztett kesztyűs jobb
...üderét tartja s gyűrűs balját az asztalon
~~...van lebovitva~~ három könyv s üteny-
...gott lábán, fölül: „W Kaulbach" s a kis
„Liszt" olvasható. Ingének gallérja
...felett szalagon rendjelt hord. Kabátja fekete
...e s pantallója barna. A háttérben lévő
...kört a szabadba nyílik kilátás, hol fa-

méretei 232 : 137 cm.

~~letéte 1893. nov. 5-dik. 51974 sz. rend. ...~~
...s kiállításra engedtetett át, (39/96)
...ett ...(416/96)

... 27429/98 sz. leirattal a pest kereskedelmi
...ir. Teneak a demi ának engedtetett át,
...4 sz. leirat alapján mint letét került

Szobotka Imre

festő

1905–1909

Éimisk 1930

89. l.

1./ tisztel

lért a 122.623. számu kiadás

2./ beszer

127.688. számu kiadási csek

hó 27-én. A miniszter rende

teri tanácsos.

A hiv

SZOBOTKA Imre

8. 39,41. Fust Milán gyűjt.

Új Művészet 1992

ihres Zweckes ist eine Haupt
wo kann aber diese Aufgabe
den, als in einem Stile, wel
seiner Bewegung, die meiste
gebnisse der reichsten, leb
Charakter einer Akademie de
man in drei Hauptmomente ko
Würde, der zweite Zugänglic
tung. Ernst und würdevoll i
das tiefste, das absolutest
zugänglich soll sie, muß si
sie leicht und sich in ihr
sein, denn in ihr soll und
den sich mit rastlosem Stud
und licht muß sie sein, da

Szobotka Imre

100 k államsegély
Kitimisk 1906/7
16. l.

Szobotka Imre

Díszítő festészeti terv,
repr.
Értímisk 1906/7.
VIII. t.

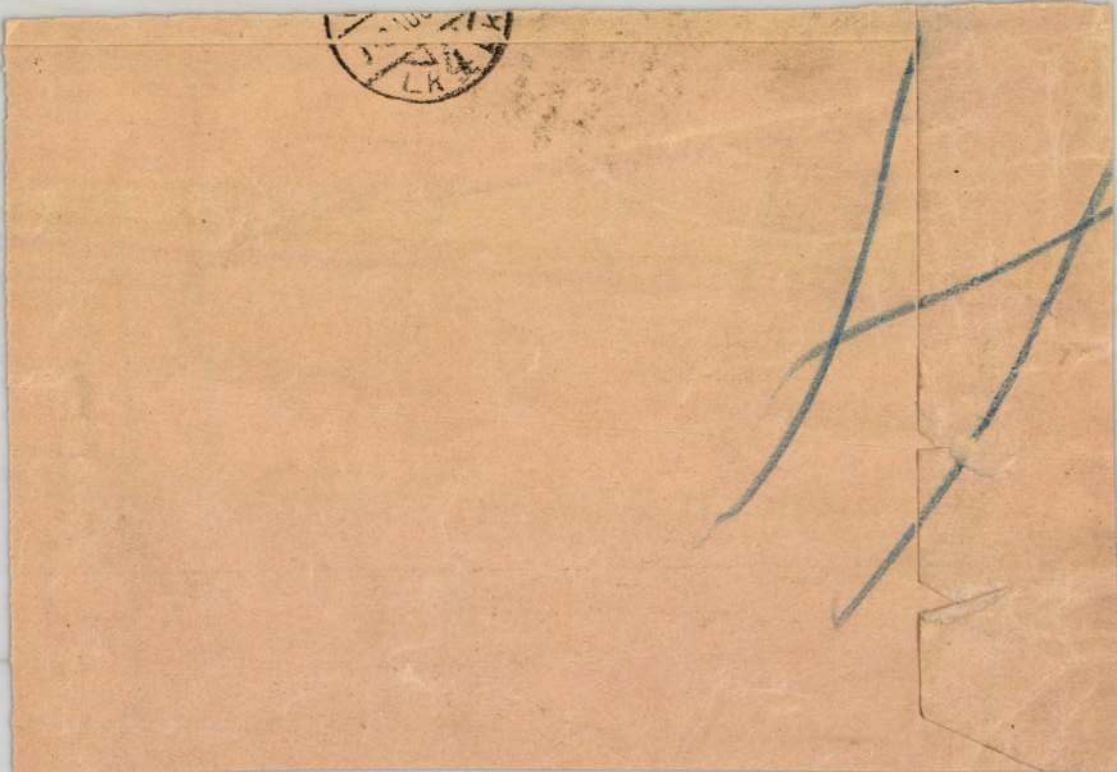

Szobotka Imre

alakrajzból II. dij

Ersinnisk 1907/8.

14. l.

XI.

NVÁRALJA

plom famenyezete

Szobotka Imre

Diszitő rajzok,
repr.-
Értimisk

1907/8. VIII és
IX. t.

Szobotka Imre

keresk. min. tól 400 K

Értimisk. 1908/9. 13. l.

T. 3933.

na innenső partján, VETSCHE [illegible]
vett templom válik ki, a közép-
t megnevezett és hadi rendbe ál-
tiere di S:A:E: di Baviera és di
nket. Felirata a diszes keretben:

12
1

.3 : 35.4 cm.
6.

Szobotka Imre

Szünidei rábjázaton
I. dij -
Értimisk 1908/9.
10. l.

Szobotka Imre

Akt szamelmány,
repr.

Értimisk

1909/10. II. t.

YVKERESKEDÉSE

ZSÉBET KÖRUT 18-20
5-50-től 57-ig

ó ajánlatunk!

t,mig a jelenlegi készletünk tart,az
sekhez ajánlatos egy pótrendelést is
k egész kis készlettel rendelkezünk.

	Régi ár	Uj ár
	3.--	-.60
eresztmetszetek és		
	2.40	1.--
örténetével,		
val és szabályaival	5.--	1.50
n és idegen országokban		
ellen	2.--	-.80
jegyzései)	1.--	-.50
lbeszélések)	-.40	-.20
n-,és ibolyántuli		
(Képekkel illusztrálva)		1.--
sok, anyag	1.20	-.40

Szobotka Imre

alakrajzból

II. díj.

Kőbánya 1909/10

7. l.

Életkép.

Czigányok.

A putri előtt egy egész c
jai közül a pipáló vénasszony
mely alatt tüz ég, [illegible] telje
háttér sik vidék.

[illegible] míg a

Kny., mér. 17.8: 30.9

39-94-63.

SZOBOTKA Imre

Bényi 1991 21.

SZOBOTKA Imre

Nagybánya : Nagybányai festészet a neósok fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992

14, 18, 20, 28, 44, 141, 142 + ll

Szobotka Imre

4. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet, II.rész. Sp. é.n. 35.l.

MDK

Szobotka Imre

25. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II.rész. Bp. é.n. 35. l.

MDK

Szobotka Imre

35. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II. rész. Bp. é.n. 35. l.

MDK

Szobotka Imre
48. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitőművészet. II. rész. Bp. é.n. 35. l.

Szobotka Imre emlékkiállítása

Zebegényben, a Szőnyi István Emlékmúzeumban a napokban nyitotta meg Zsákovics Ferenc művészettörténész Szobotka Imre (1890–1967) emlékkiállítását. A tárlatot augusztus 29-ig hétfő kivételével naponta 10-től este 6-ig láthatják az érdeklődők. (Z. P.)

2005. jún. 11. /114.o.
Magyar Nemzet

),00	73,71	73,71
5+1	10,00	75,00
),00	100,00	100,00
GM)	29,96	29,96
),00	100,00	0,00
),00	25,00	25,00
),00	53,20	53,20
),00	99,95	99,95
),00	37,86	37,86
),00	100,00	0,00
),00	82,01	82,00
5+1	25,01	0,01
0+1	50,02	0,00
9,00	99,99	0,99
),00	100,00	0,00
),00	48,99	48,99
),00	100,00	0,00
),00	100,00	100,00
),00	100,00	0,00
),00	100,00	0,00
),00	100,00	100,00
),00	100,00	100,00
),00	96,55	96,55
),00	93,70	93,70
5+1	25,01	0,01

Szobotka Imre

Szőnyi István

Vaszkó Ödön

Vörös Géza

Vosinszky József

l. Tamás Galéria

52.7.

455.

Haja, szemöldöke, szeme s bajusza fekete
kendője körül van csavarva s dolmá-
aranyzsinórzású.
tei 57.5 : 45.5 cm.
Takattól.
ettetett 1891. VI. 8-án (~~[illegible]~~) — Elszámoltatott
olást elfogadta az 1892 : V. 22-dikiki 16647 és
98/92)

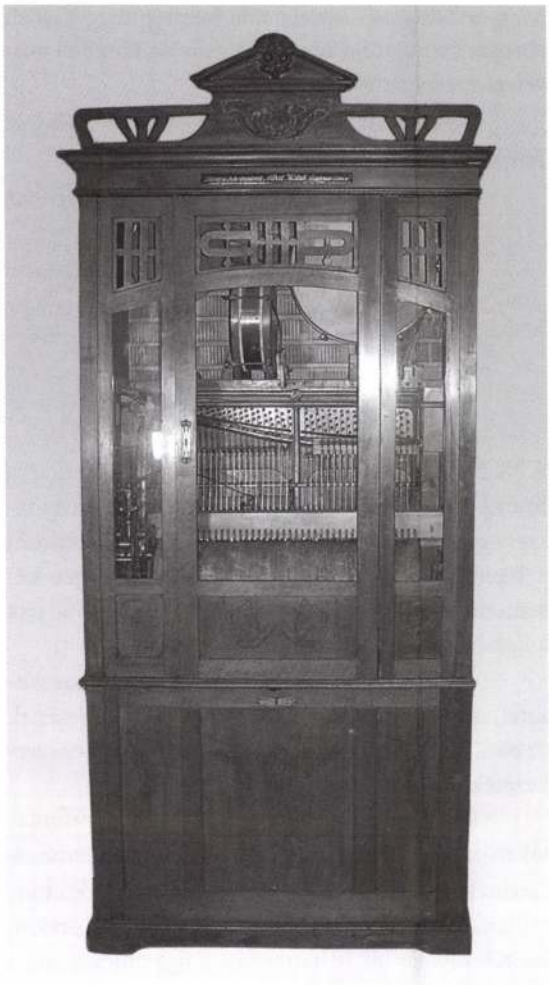

Fennmaradt adat arról, hogy a koronát adományozó *Szilveszter pápa* is készített egyhúros zenélő szerkezetet.

Leonardo da Vinci fennmaradt vázlatkönyve is őrzi mechanikus zeneszerkezetek leírását.

A legkorábbi mechanikusan működtetett zeneszerkezetek közé tartozik a harangjáték, mely elsősorban az egyházi épületek kedvelt tartozéka volt. Általában óraszerkezettel volt össze-kapcsolva, s nemcsak a zene, hanem a megjelenő figurák is szórakoztatták a nézőket.

A zenélő automaták fénykora azonban a XVII. századdal kezdődik. A barokk főúri pompa kedvelte a nem mindennapi látványt és ámulatot keltő, szórakoztató és megcsodálható szerkezeteket: udvari órások pazar óraműveit, harangjátékokat, zenélő dobozokat.

Tudjuk, hogy a tudományt és művészetet kedvelő főurak, magasrangú egyházi személyiségek palotáinak kedvelt tartozékai voltak a mechanikus zeneszerszámok, melyek kakukkoltak, cimbalmoztak, orgonáltak stb.

A Kastélymúzeum állandó kiállításán a magyar biedermeiert bemutató szobában is látható dallamot fütyülő és mozgó énekesmadár automata. A síppal működő, szárnyukat mozgató csipogó madárkák a rokokó szalonok díszeiként nagy népszerűségre tettek szert, majd a biedermeier idején újra közkedveltek lettek.

Készültek madárfüttyöt utánzó zsebórák, szelencék, különböző díszdobozok, ez utóbbiakból kettő is szerepel kiállításunkon a XVIII. század végéről.

A hangzófésűvel és tűhengerrel működő zenélő dobozokat a XVIII. századtól az 1800-as évek végéig készítik, belőlük mindig az éppen divatos zene szólt, a kiállítás a XIX. század második feléből többet is bemutat ezekből. Az ilyen dobozok önmagukban is díszei lehettek a szalonnak, emellett minden lehetséges helyre: bútorokba (zenélő szék), képek mögé (képóra), fényképalbumba (1880-ban készült) is beépítették ezeket.

Ugyancsak a XVIII. század közepétől készülnek nagy számban a sípládák (verkli), a kezdetben fa vagy fémhengeres vezérlődobbal működő, később lyukszalag vagy önlemez vezérlésű szerkezetek. Funkciójuk változó, kis méretben otthoni szórakozásra ugyanúgy készültek, mint egyházi célokra, utcai muzsikálásra vagy szerényebb igényű szórakozóhelyek világának színesítésére.

Ugyanezt a célt szolgálták a polyphon és az euphonion elnevezésű zenegépek, melyeket a XIX. század második felében a kávéházakban, szórakozóhelyeken már pénzbedobással működtettek. A nagyméretű automatákat az első világháborúig gyártották.

A kiállításunkon is látható Orchestrion története az 1800-as években kezdődik, bár szakemberek már régóta ábrándoztak arról, hogyan lehetne egy egész zenekart – orchestert helyettesítő gépet létrehozni. A szerkezetet magába foglaló nagyméretű szekrény bútor-művészeti szempontból is figyelemre méltó.

A kiállításon látható Pianolát (papírkártya vezérlésű légnyomásos gépzongora) az 1890-es évektől készítik. Egyszerűbb vezérlőhengeres kivitelben már a XVII. századtól ismert, modern változatban pedig lyukasztott papírkártyával működött. Nagy zeneszerzők, köztük *Debussy* is szerzett zenét gépzongorára.

Változatos kivitelük miatt a gyűjteményben jelentős helyet foglalnak el a fonográfok. Az első, az emberi hangot rögzíteni és visszajátszani is képes szerkezetről van szó, melyet feltalálója, *T. A. Edison* 1878-ban mutatott be Párizsban a Tudományos Aka-

(1890–1961) gyűjteményes kiállítását rendezte meg. A kiállítás éppúgy tekinthető a művész első korszaka, a kubista útkeresés lezárásának, mint egy újabb, szintetizáló irány nyitányának: a két világháború között ugyanis a kubista képlátás racionalizmusát sikerrel ötvözte az expresszív festőiség érzékiségével. A művész saját stílusát a kubo-expresszionizmus kategóriájába sorolta. A Belvedere-beli kiállításra korábbi műveiből is válogatott, például az 1911-ben Párizsban és Meudonban készült olajfestményei mellett néhány olyan illusztrációt mutatott be, amelyeket az első világháború alatt, Bretagne-i internálása alatt készített *Paul Claudel:* Angyali üdvözlet (L'annonce faite à Marie, 1912) című misztériumdrámájához.

Szobotka 1910-ben érkezett Párizsba, barátjához, *Csáky Józsefhez*, majd a *Metzinger* és *Le Fauconnier* vezette La Palette festőiskolában tanult. Ebben az időszakban számos magyar művész dolgozott a francia fővárosban, egy részüket *Matisse* és a fauvizmus, míg másokat, mint Csákyt, *Réth Alfrédot* és *Farkas Istvánt* a kubizmus szele érintette meg. Szobotkára nagy hatással volt az 1911-es Salon des Indépendants kiállításon a kubisták terme, de 1913-ban és 1914-ben már maga is együtt szerepelt velük, s különösen büszke volt arra, hogy képeire felfigyelt a kubizmus teoretikusa, *Guillaume Apollinaire* is. Szobotka nem a színredukciós, formaanalízist végrehajtó „tudományos" kubizmushoz, hanem az irányzat tér- és idősíkokkal operáló, a gazdag színhasználatot megőrző, orfikus vonalához kapcsolódott. Ez tette lehetővé, hogy Claudel-grafikái az író duális világfelfogását, a jó és a rossz küzdelmét a szereplők megjelenítésének sajátos színszimbolikájával érzékeltessék: *„…a Claudel-illusztrációknál eljutottam a szín szuverén uralmáig, itt már a forma áll a szín szolgálatába"* – emlékezett vissza az akvarellek készülésére egy 1930-as években keletkezett önéletrajzában.

Szobotka 1919-ben, a forradalmak idején tért vissza Magyarországra, ahol hamarosan bekapcsolódott a művészeti életbe, s rendszeres szereplője lett a legkülönfélébb kiállításoknak. Emellett szívesen látták a frissen alakuló művészeti társaságokban: 1924-ben a modernista áramlatokat összefoglaló Képzőművészek Új Társasága (KUT) alapító tagja volt, 1929-ben pedig elnyerte a Szinyei Társaság tájképdíját. Kubista korszaka alapján Szobotka számon tartott művésze az École de Paris-nak, így nemzetközi összefüggésben szerepelt a 2000-ben a párizsi Musée d'art moderne épületében megrendezett átfogó École de Paris kiállításon. 2002 tavaszán a Magyar Kulturális Év keretében a Párizsi Magyar Intézet mutatta be Claudel-illusztrációit. Jelen kiállítás a Magyar Nemzeti Galéria által nemrég megvásárolt sorozat bemutatója, amelyet a művész korabeli műveivel egészítettünk ki.

A kiállítást rendezte: *Szücs György – Zsákovics Ferenc.*

Szücs György

Muzsikáló gépek évszázada – Zenélő szerkezetek kiállítása a Korenchy gyűjteményből

Nagytétényi Kastélymúzeum

2004. június 13 – november 14.

A Nagytétényi Kastélymúzeum – melynek épülete, a Száraz-Rudnyánszky kastély a magyar barokk építészet egyik kiemelkedően szép alkotása – ad otthont a főként XIX. században ill. a XX. század elején készült muzsikáló szerkezeteket bemutató kiállításnak a kastély dísztermében.

A kiállítás sokféle mechanikus zenélő szerkezetet, zenélő automatát mutat be, de láthatók lesznek az első, hangot rögzíteni és visszajátszani képes szerkezetek, fonográfok és gramofonok is.

Hol s mikor építették az első zenélő automatákat, nem lehet pontosan megmondani, leírások szerint időszámításunk előtt 200–300 évvel Alexandriában már építettek vízhajtással működő órákat, köztük olyat is, mely hangadással figyelmeztetett az idő múlására.

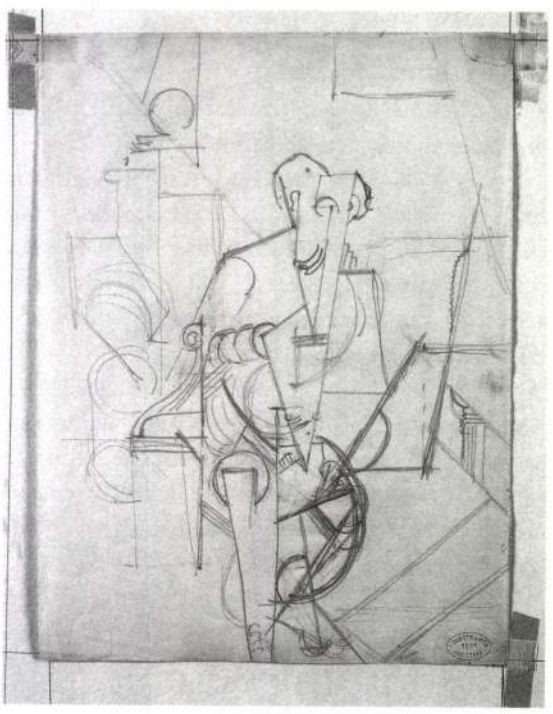

Kinyilatkoztatás – Szobotka Imre kiállításából

Vörös öltönyös alak/ Personnage au costume rouge, 1961.
Foundation Dubuffet, Paris
Copyright A.D.A.G.P.
Paris, 2004

Az irodalom, a könyvillusztrációk nyomán teljesedett ki művészi pályája. Szöveges, képes papírnyomatokat készített otthon, kézi erővel sokszorosítva a lapokat. A második világháború után újra felfedezett kollázzsal, illetve a különböző technikák kombinációjával alkotta az 1950-es években sajátos sorozatait. Asszamblázsainak célját így fogalmazta meg: *„Kísérletezni akartam a vásznon a különböző textúrákkal, piszokfoltokkal stb., azután kivágni a nekem tetsző részeket és az egészet újra összeállítani a kedvemre."* A festészet és a litográfia egyénien kapcsolódott össze művészetében. Föld-, fal-, és kőlenyomatokat is alkalmazott művein. Az 1960-as években nagyméretű szitanyomatokat is készített, majd élete végén visszatért a litográfiához. Leginkább ezzel a technikával születtek derűs és grimaszos, csak rá jellemző groteszk valóságátiratai.

Picasso és a spanyol 50-es évek

Műcsarnok

2004. július 2. – szeptember 12.

A mintegy 100 műtárgyból álló anyag a zseniális művész munkásságának egyik legjelentősebb és sokak által kedvelt oldalát mutatja be, azaz grafikai munkái közül válogat. A mostanihoz hasonló nagyságú Picasso kollekció utoljára 37 évvel ezelőtt került a hazai közönség elé a Műcsarnokban. Most a művész 1944 és 1969 között készült könyvillusztrációit láthatja a közönség. A litográfiákon a mester valamennyi megszokott témáját feldolgozta, így a Bancaja Bank gyűjteményéből származó kollekció kitűnő áttekintést ad Picasso sokrétű művészetéről. A gyűjtemény mennyiségi és minőségi tekintetben is nemzetközi jelentőségű.

A Picasso tárlattal egy időben látható az *„Espana 1950 – Az újjászületés évtizede"* című, az 50-es évek spanyol művészetét és dizájnját bemutató kiállítás. *Miró* és más világhírű pályatársak stílusát felelevenítő festményeken és szobrokon kívül a kort idéző fotók és használati tárgyak jelzik a spanyol képző- és iparművészetre az ötvenes évek ellentmondásos korszakában jellemző sokoldalúságot. A látványosan rendezett tárlat ezúttal első ízben kerül Spanyolországon kívül bemutatásra.

További tájékoztatás *Major Helga* (EDGE Communications, 239 0007 vagy 239 3700).

« KINYILATKOZTATÁS »
Szobotka Imre kubista korszaka 1912–1922

Magyar Nemzeti Galéria,
C épület III. emeleti kamaraterem

2004. május 25 – október 24.

1921 november–decemberében a Budapest belvárosában található Belvedere Szalon *Szobotka Imre*

Fókusz

BUDAPEST

Modernizmusok – Európai grafika 1900–1930

Magyar Nemzeti Galéria

2004. június 18. – szeptember 12.

Staatsgalerie Stuttgart

2004. október 15. – 2005. január 23.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás alkalmából valósult meg ez a kiállítás az NKÖM és a Baden-Württemberg-i Tudományos, Kutatási és Művészeti Minisztérium összefogásával. Az öt évvel ezelőtt megindult munka nyomán most három évtizedre bővítve mutatja be a tárlat az európai és benne a nyugati tendenciákhoz kötődő magyar grafika legjava alkotásait.

A rendkívül gazdag, mintegy 400.000 lapot számláló stuttgarti grafikai gyűjtemény a reneszánsz és a barokk művek után elsősorban a klasszikus modernekre, a német expresszionistákra illetve az egyetemes konstruktivistákra specializálódott nemzetközi anyagából több mint száz mű került párhuzamba a korabeli magyar anyaggal. A 20. század első évtizedeiben gyűjtött kortárs magyar modernek kollekciója a történelem nehéz időszakai után csak a 20. század utolsó évtizedében teljesedhetett ki a Magyar Nemzeti Galériában, és együttes bemutatásuk eddig jórészt vidékre és külföldre korlátozódhatott. Az Európai Unióhoz csatlakozás tehát anyagi és eszmei értelemben is új korszakot, más lehetőséget kínál. Ezt kamatoztatja a reprezentatív kiállítás és a műveket tudományosan bemutató kétnyelvű katalógus. (Stuttgarti kiadása miatt sajnos nagyon borsos áron!)

A bemutató témaegységenként követi nyomon a rajz és a sokszorosított grafika alakulását a különböző izmusok időszakában, speciálisan megmutatva a magyar jelenségeket. Jelzi az összecsengéseket és a magyar sajátszerűségeket, sőt merész újításokat az adott időszak egyetemes modern törekvésein belül.

A századforduló néhány naturalisztikus és a szimbolizmusból merítő francia Próféták – akik közé az 1890-es években *Rippl-Rónai* is tartozott – szép lapjai után, s *Gauguin, Toulouse-Lautrec* sorozatait követően *Cézanne, Picasso* és *Matisse* néhány lapja jelzi a modernizmus nagy elődeit. Ezt követik a kiállításon a fauvizmus, kubizmus és futurizmus bemutatása, majd az expresszionizmus németországi és ausztriai mesterművei mellett *Uitz* és *Nemes Lapérth* klasszikusabb veretű, de erőben sokszor társaikon túltevő tusrajzai. Speciális egysége a kiállításnak a német vonatkozásban oly annyira jelentős fametszetek sora. A Die Brücke (Híd) csoport – valamint *Franz Marc* és *Mattis Teutsch* 2001-es MNG kiállításról ismert munkái mellett – *Bortnyik* és *Derkovits* a szokásos sztereotípia szerint a politikussággal jellemzett magyar művészetet képviseli.

Ismeretlenebb világot tár elénk a dadaista kis blokk, valamint a biomorf eszmei építészetet képviselő stuttgarti *Finsterlin* és a német kollégák által végre méltán felfedezett *Farkas István* nyomatsorozata, a Correspondances. (Ebből került egy részlet a katalógus címlapjára!)

A Staatsgalerie legismertebb modern kollekciója az absztrakt törekvésekhez kötődik. A második világháború után gyorsan igyekeztek pótolni a veszteségeket. *Kandinszkij, Malevics, Liszickij, Rodcsenko, Le Corbusier, Schlemmer, Kupka,* vagy a magyar *Moholy-Nagy* művei az 1950–70-es évektől kerültek be e jeles gyűjteménybe, tehát akkor, amikor nálunk a modernekről még szó sem igen esett. A stuttgarti múzeum gyarapodása is részben hagyaték szerzeményezésével alakul, ahogy a Magyar Nemzeti Galéria is, de a moderneket illetően csak 1968-at követően.

A csaknem kétszáz grafikát felsorakoztató tárlat a jellegzetesen német jelenséggel, az új tárgyilagosság legjobb képviselőinek munkáival zárul. Itt szembesülhetünk igazán azzal, hogy *Groszhoz* és *Beckmann*hoz milyen szervesen illeszkednek *Derkovits Gyula* késői grafikái.

Bajkay Éva

Új időszaki kiállítások

JEAN DUBUFFET (1901–1985)
Litográfiák, szitanyomatok, festmények a párizsi Dubuffet Alapítvány gyűjteményéből

Ludwig Múzeum Budapest – Kortárs Művészeti Múzeum

2004. június 10 – augusztus 29.

Az idei nyár időszaki kiállításait a grafikának szentelték Budapest nagy múzeumai. Ebbe a sorba illeszkedik *Dubuffet* bemutatása a Ludwig Múzeumban. A francia művészt egész élete során végigkísérte a különböző grafikai technikákkal való szenvedélyes kísérletezés. Először kőnyomatos sorozatokkal tűnt fel. Lapjain kezdetben a mindennapi tevékenységek sajátos grafikai átiratát adta: Zongorista, Kávédaráló, Harisnyafoltozó stb.

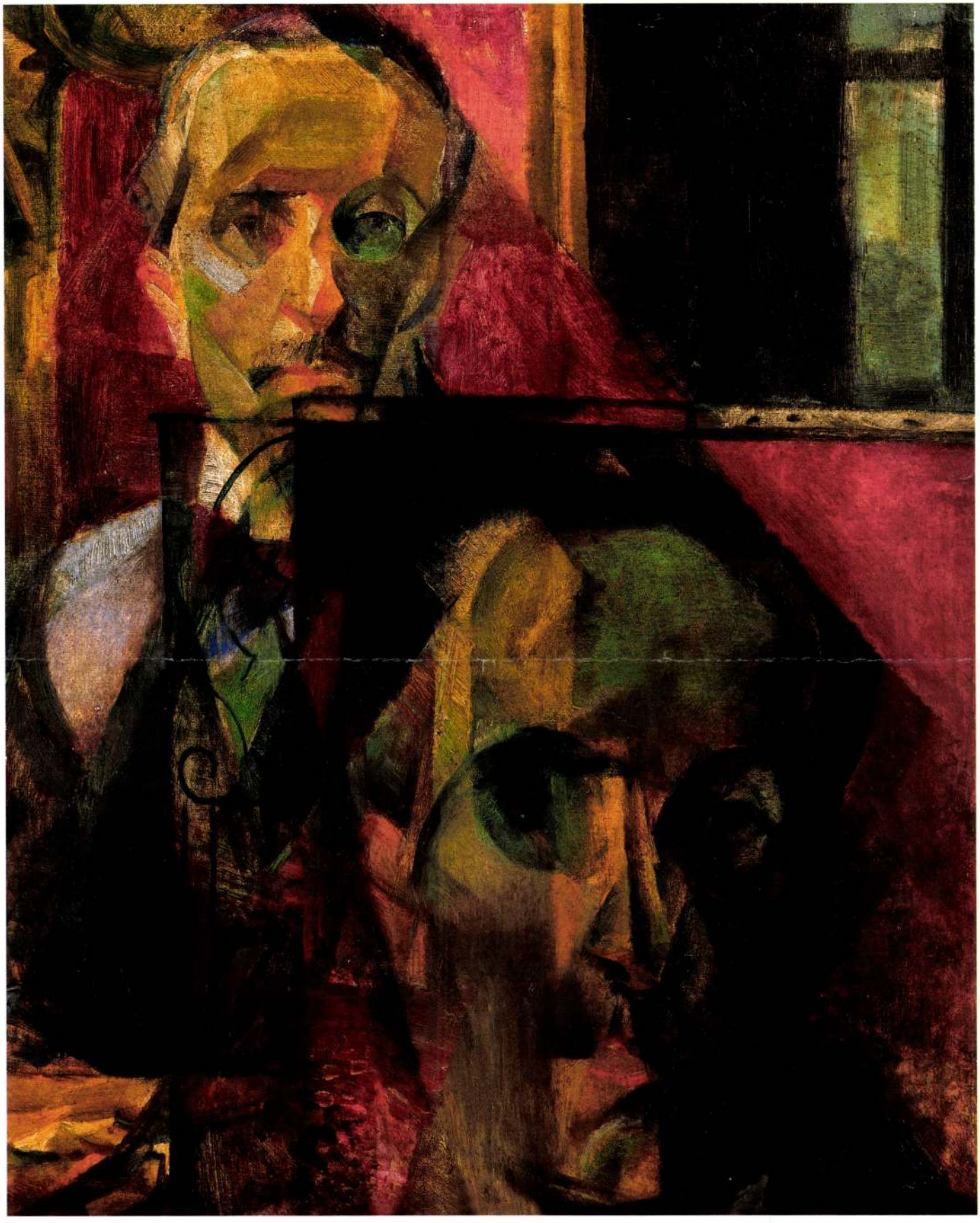

132

132 ▪ BERÉNY RÓBERT (1887–1959)

Fekvő kislány

65,5 × 80 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Berény

Kikiáltási ár: 650 000 Ft

133 ▪ EGRY JÓZSEF (1883–1951)

Hazafelé, 1908

68 × 55 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Egry József 1908

Kikiáltási ár: 1 800 000 Ft

2002. őszi

131 ▪ SZOBOTKA IMRE (1890–1961)

Kettőzött önarckép, 1920

67 × 54 cm
Olaj, vászon kartonon
Jelezve jobbra lent: Szobotka I.

Kikiáltási ár: 8 000 000 Ft

KIÁLLÍTVA

Szobotka Imre és Varga Oszkár gyűjteményes kiállítása. Belvedere, 1921.
Szobotka Imre (1890–1961) emlékkiállítás. Magyar Nemzeti Galéria, 1971.
Szobotka Imre (1890–1961) művészete az 1910-es években. Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg, 1982.

REPRODUKÁLVA

Szobotka Imre (1890–1961) emlékkiállítás. Magyar Nemzeti Galéria, 1971. (Kat.)

„Szobotka Imre az egyetlen magyar festő, aki fejlődése során az egész absztrakt, programszerű kubizmusig eljutott, hogy abból kiindulva kísérelje meg új út keresését." Hevesy Iván, az avantgárd elkötelezett támogatója, művészeti író és kritikus, ezzel a határozott felütéssel kezdte beszámolóját a Nyugatban, Szobotka első budapesti, 1921-es kiállításáról. A Belvedere-ben megrendezett tárlaton a képek túlnyomó többsége az utolsó két, már újra Magyarországon töltött év termése volt, de néhány mű a korábbi, párizsi korszak eredményeit is bemutatta. Az itt töltött közel egy évtized a fiatalon kikerült festőre óriási hatást gyakorolt. 1911-ben felfigyelt a csoporttá szerveződött kubista művészek munkáira a Salon des Indepenadats kiállításán, s nem egész egy év múlva már közöttük tanult a Metzinger és Le Fauconnier által vezetett La Palette szabadiskolában. 1913-ban és 14-ben együtt állított ki a korszak legjelentősebb művészeivel, Chagallal, Metzingerrel és Gleizes-vel, sőt elismerő kritikát olvashatott műveiről a legendás Montjoie folyóiratban Apollinaire tollából. Magyarországon is megbecsülték sikereit. A Nyugat műkritikusa, Raith Tivadar a Salon des Independants 1914-es tárlatán bemutatott képei kapcsán a következőket írta: *„A kiállító magyar festők között a legkiválóbb Szobotka Imre. Képein látszik ugyan, hogy tanult Metzingertől, de azért ma már független tőle. A kubizmus nagy problémája, a dinamikai konstrukció érdekli őt is első sorban, de* Leányfején *a formák öntudatos felépítése mellett a színek harmonikus akkordjai is érvényre jutnak."* Ezt az igéretesen induló művészi pályát akasztotta meg az első világháború kitörése, a külföldieket sújtó internálás. A mintegy négy évig tartó kényszerű bretagne-i tartózkodás után, 1919-ben érkezett vissza Budapestre. Ezen a ponton érdemes Szobotka önéletrajzához fordulni, hiszen ennek egyik fontos passzusában a most vizsgált kép értelmezéséhez is muníciót kaphatunk: *„919-ben hazatérve az elszigeteltségnek ezt a szabadságát a nyilvánosság elé vonulás meglehetősen szűk határok közé szorította. Amíg magam voltam egy személyben a festő és a szemlélő is, teljesen kielégítő volt az a kifejezési forma, amit a magam részére alkottam. Amint felmerült az idegen szemlélő, magyarázatokra szorultam volna. ... Kettős arcképemben képszerű magyarázatát akartam adni a kétféle képlátás különbségének és összefüggésének."* A hazatérés után született művek valóban az érthetőség irányába tett lépésekről, a kubista formanyelv megszelídítéséről tanúskodnak. Szobotka ezirányú törekvése egybe esett azzal az európai tendenciával, mely az első világháború után az izmusokból való kiábrándulást, a hagyományos festői értékek visszaállítását eredményezte. A kubizmus legnagyobbjai, többek között Picasso is, a húszas években revideálta egykori formabontó elveit, a klasszikus esztétika és művészi kifejezés irányába lépett. Ismét az önéletrajzot idézve világíthatunk rá arra a változásra, mely Szobotka alkotói elveiben lezajlott: *„...fokozatosan igyekeztem kiküszöbölni képeimből azokat az elemeket, amelyeket a piktúra, – szorosabban véve: a kubizmus tolvajnyelvének nevezhetnénk. Így fokról fokra mind jobban közeledtem egy olyan naturalizmus felé, ahol a képnek tulajdonképpeni célja jóformán beleveszett a természet szépségeinek önfeledt élvezésébe."*
A *Kettőzött önarckép* ennek az útnak első szakaszát illusztrálja. A kubista, síkokból építkező, fazettált formaadás még hangsúlyos, de e logikus képszerkesztés már nem fedi el az érzéki-konkrét világ organikus látványát. Hevesy Iván szavait idézve: *„Szobotka megtanulta, hogy a konstrukció és a térbeliség az, ami a természetbe az emberi lélek egységét beleviszi, de ezek semmivel sem rekesztik ki az élet eleven változatosságát."* Virtuóz, merész beállítás, egységes koloritba fogott, síkokból épülő formák jellemzik vizsgált képünket, Szobotka 1920 körüli, átmeneti korszakának összegző főművét. A tükör által visszaadott látvány és a kubista elvek alkalmazásával átírt – az előtérben ábrázolt – festett kép egymás mellé rendelése eredeti képi ötlet: programadó szándékot sejtet és szinte filozofikus – a mechanikus és művészi visszatükrözés különbségeit is felvető – mélységekbe vezeti nézőjét.
Szobotka Imre művészetének értékét itthon is hamar felismerték. Kitűnő ízlésű gyűjtők, mint Oltványi Imre és Fruchter Lajos vásárolták műveit, s a kritikusok, művészettörténészek is elismeréssel elemezték munkásságát. Kállai Ernő, a korszakos jelentőségű, 1926-ban megjelent Új magyar piktúra című könyvében a következő szavakkal jellemezte művészetét: *„Szobotka az elvont szín és formatagozás Párizsban folytatott tanulmányait arra használja, hogy ... a légköri fényszóródás, reflexjáték és tompítás legdifferenciáltabb árnyalatait is nyomon kövesse...a Cézanne által fölérzett és a kubizmusban öncélúvá szabadult tektonikát Szobotka magyar viszonylatokhoz mérten ritka mesterségbeli kultúrával állítja a maga elmélyült természetábrázolásának szolgálatába."*
A most vizsgált Szobotka főmű, az ismeretlenségből felbukkanó kubista csendélettel együtt, a festő legerősebb, a nemzetközi irányzatokhoz szorosan kötődő korszakának kiemelkedő reprezentánsa.

Molnos Péter

Szobotka Imre: Fekvő akt, 1921, olaj, karton, 131 × 100 cm
Magyar Nemzeti Galéria

Szobalka 1

Tisztelettel meghívjuk

SZOBOTKA IMRE
(1890–1961)

műveiből rendezett kiállításunk

megnyitójára

1999. április 1-én, csütörtökön, 18 órakor

a **FERENCZY GARLÉRIÁBAN**

A kiállítást megnyitja:
Dr. SZABÓ JÚLIA
művészettörténész

A kiállítás anyagát összeállította:
ZSÁKOVICS FERENC
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető:
1999. április 1-től 17-ig

Márffy és Társa Aukciósház
H-1053 Budapest, Ferenczy István utca 28.
Telefon: 318-1007 Fax: 266-1970

Szobotka Imre: Csendélet pöttyös kancsóval, 1930, akvarell, 47,5×34 cm

SZOBOTKA
IMRE

84

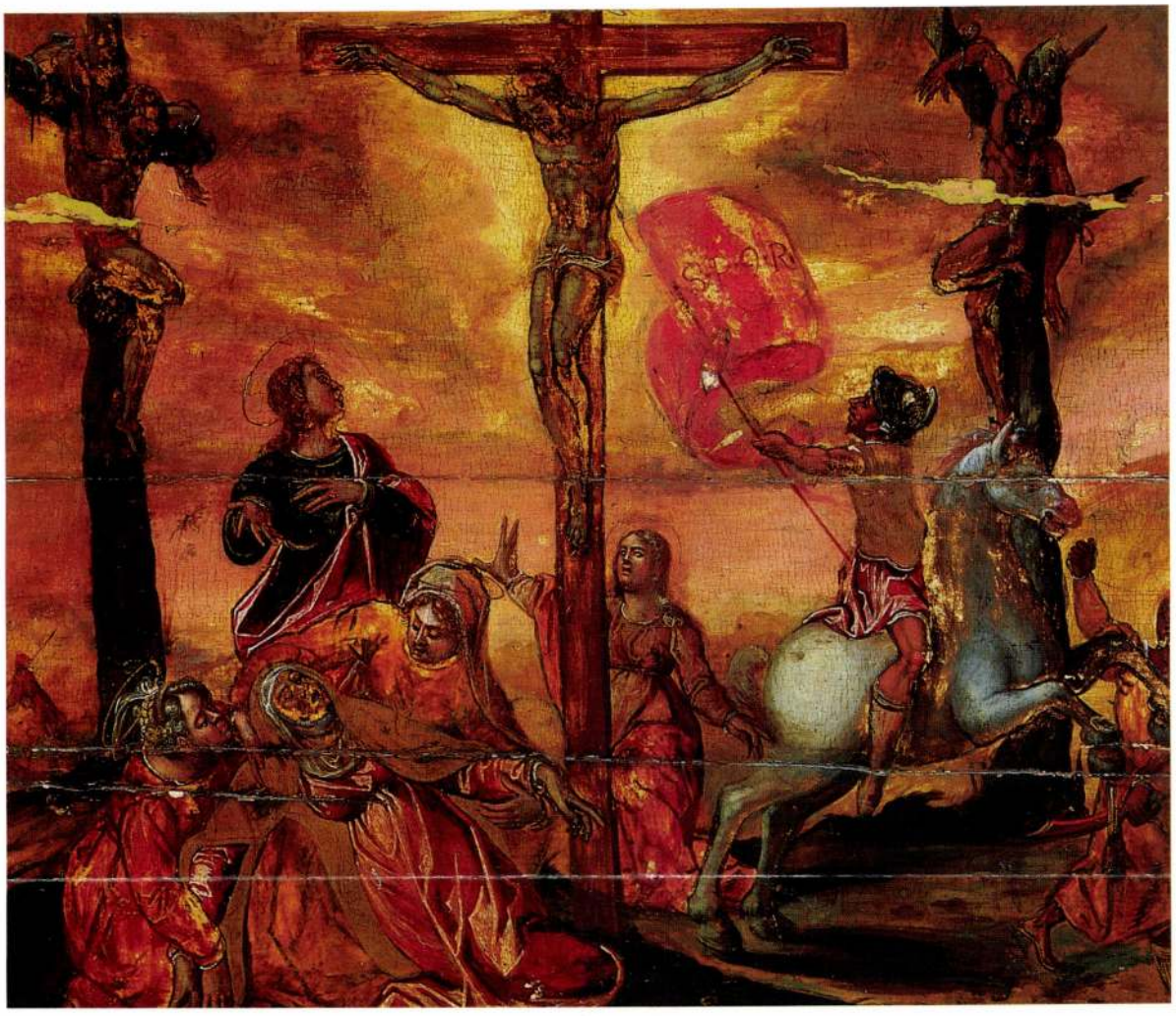

85

86

85 • ISMERETLEN FESTŐ, 1600 KÖRÜL

Golgota

71 × 84 cm
Olaj, fa
J. n.
Kikiáltási ár: 500 000 Ft

86 • ISMERETLEN FESTŐ, 19. SZ.

Másolat Pompeo Batoni (1708–1797) után
A tékozló fiú hazatérése

138 × 101 cm
Olaj, vászon
J. n.
A kép eredetije: Kunsthistorisches Museum, Bécs
Kikiáltási ár: 400 000 Ft

87 • ISMERETLEN OLASZ FESTŐ, 16. SZ. →

Szent család

73 × 55 cm
Olaj, fa
J. n.
Kikiáltási ár: 1 600 000 Ft